Chanchin Ṭha Matthaia Ziak.

I Abrahama thlah, Davida thlah, Isua Krista thlahtute 1
inthlahzia chanchin chu :—
Abrahaman Isaaka a hring a; 2
Isaakan Jakoba a hring a;
Jakoban Juda leh a unaute a hring a;
Judan Tamari lakah Pharesa leh Zera a hring a; 3
Pharesan Eroma a hring a;
Eroman Arama a hring a;
Araman Aminadaba a hring a; 4
Aminadaban Nasona a hring a;
Nasonan Salmona a hring a;
Salmonan Rahabi lakah Boaza hring a; 5
Boazan Ruthi lakah Obida a hring a;
Obidan Jessaia a hring a;
Jessaian lal Davida a hring a. 6
Tin, Davidan Uria *nupui* lakah Solomona a
hring a;
Solomonan Rehoboama a hring a; 7
Rehoboaman Abia a hring a;
Abian Asa a hring a;
Asan Jehosaphata a hring a; 8
Jehosaphatan Jehorama a hring a;
Jehoraman Uzia a hring a;
Uzian Jothama a hring a; 9
Jothaman Ahaza a hring a;
Ahazan Hezekia a hring a;
Hezekian Manasia a hring a; 10
Manasian Amona a hring a;
Amonan Josia a hring a;
Babulon lama sala an hruai lai vêl khân 11
Josian Jekonia leh a unaute a hring a.
Tin, Babulon lama sala an hruai hnuin 12
Jekonian Salathiela a hring a;
Zerubbabelan Abiuda a hring a; 13
Abiudan Eliakima a hring a;
Eliakiman Azora a hring a;
Azoran Zadoka a hring a; 14

Zadokan Akima a hring a;
Akiman Eliuda a hring a;
Eliudan Eleazara a hring a; 15
Eleazaran Matthana a hring a;
Matthanan Jakoba a hring a;
Jakoban Josefa, Mari pasal chu, a hring a; chu mi 16
Mari lakah chuan Isua, Krista an tih hi, a lo
piang ta a.

Chutichuan, chhuan zawng zawng chu, Abrahama 17
aṭangin Davida thlengin, chhuan sâwm leh chhuan li a ni a;
Davida aṭangin Babulon lama sala an hruai thlengin, chhuan
sâwm leh chhuan li *a ni a*; Babulon lama sala an hruai aṭangin
Krista thlengin, chhuan sâwm leh chhuan li *a ni a*.

Tin, Isua Krista lo pianzia chu hetiang a ni: A nu Mari 18
chu Josefa nên an inhual laiin, an inpâwl hmain, Thlarau
Thianghlimin a raitîr tih an lo hre ta a. Tichuan, a pasal 19
Josefa chu, mi fel tak a ni a, tlâng thantîr a duh lo va,
arûkin bânsan a tum a. Nimahsela, chûng thu chu a 20
ngaihtuah laiin, ngai teh, a mangah Lalpa vântirhkoh a
hnênah a lo inlâr a, "Josef, nang Davida fapa, i nupui
Mari chu neih hlau suh; a nau pai chu Thlarau Thianghlim
laka mi a ni asin. Fapa a hring ang a, a hmingah ISUA i 21
sa ang : ani chuan a mite an thil tihsual lakah a chhandam
dâwn si a," a ti a.

Tin, Lalpan zâwlnei kaah, 22
"Ngai teh, nula thianghlim chu a rai ang a, 23
Fapa a hring ang a,
A hmingah Emmanuela an sa ang,"
tia a sawi kha a lo thlen theihna tûrin chûng zawng zawng
chu a lo awm a ni. (Emmanuela chu, 'Kan hnênah Pathian
a awm,' tihna a ni).

Tichuan, Josefa chu a muhîl a tho va, Lalpa vântirh- 24
kohvin a hnêna thu a pêk ang chuan a ti a, a nupui chu a
nei ta a; nimahsela, fapa a hrin hma loh zawng a pâwl lo; 25
tin, a hmingah ISUA a sa ta a.

2 Tin, lal Heroda a lal laia, Judai rama Bethlehem 1
khuaa Isua a lo pianin, ngai teh, khaw chhak lam ata
mi fingte Jerusalem khuaah an lo kal a, "Khawialhnge
Judate lal lo piang chu ? Khaw chhak lamah a arsi kan 2
hmu a, amah chibai bûk tûrin kan lo kal a ni," an ti a.

Tin, lal Heroda chuan *chu chu* a hriat veleh a mangang ta 3
a. Jerusalem-a *mi* zawng zawng pawh an mangang ve a. Ti- 4
chuan, puithiam lalte leh mite lehkhaziaktute zawng zawng
a ko khâwm a, Krista pianna tûr chu a zâwt a.

Tin, anni chuan a hnênah, "Judai rama Bethlehem 5
khuaah; heti hian zâwlneiin a ziak kha,

> 'Nang, Bethlehem, Judai rama *mi*, 6
> Judai khawpuite zîngah i tê ber tawp lo !
> I chhûng aṭangin awptu a lo chhuak dâwn si a,
> Ka mi Israel-hote vêngtu tûr chu,'

tih hi," an ti a.

Chu mi hnuah chuan Herodan arûkin mi fingte chu a ko 7
va, dîlchhût takin arsi lan lai chu a zâwt chhuak a. Tin, 8
anni chu Bethlehem khuaah a kaltîr a, "Kal ta ula, naute
thu chu dîlchhût takin zâwt chhuak rawh u; tin, kei pawhin
amah chu chibai ka rawn bûk ve theih nân, in hmuh veleh mi
rawn hrilh ang che u," a ti a.

Tin, lal thu chu an hria a, an kal ta a; tin, ngai teh, khaw 9
chhak lama arsi an hmuh kha naute awmna chhung zâwn a
thlena a din hma loh zawng an hmaah a kal zêl a. Tin, arsi 10
chu an hmuhin an hlim nasa êm êm a. Tin, in chhûngah 11
an va lût a, a nu Mari hnêna nautê chu an hmu a, an bawk-
khup a, chibai an bûk a : tin, an ro bâwmte an hawng a, a hnênah
chuan lâwmna—rangkachak te, beraw te, murra te—an pe a.
Tin, Heroda hnêna kîr leh lo tûrin *an* manga hrilha an awm 12
avângin, anmahni khaw lamah kawng dangah an haw ta a.

Tin, an hâwn hnuin, ngai teh, Lalpa vântirhkoh Josefa hnên- 13
ah *a* mangah a inlâr a, "Tho la, nautê leh a nu hruai la, Aigup-
ta ramah tlân bo rawh, ka hrilh leh hma loh che zawng chutah
chuan awm reng ang che; Herodan nautê tiboral tûrin a zawng
dâwn a ni," *a* ti a. Tichuan, a tho va, a zân a zânin nautê 14
leh a nu chu a hruai a, Aigupta ramah a kal ta a; tin, Heroda 15
thih hma loh zawng chutah chuan a awm reng a: Lalpan zâwl-
nei kaah, "Ka fapa chu Aigupta ram ata ka ko chhuak a," tia a
sawi kha a lo thlen theih nân.

Chutih lai chuan Herodan, mi fingte tihder a nih a inhriat 16
veleh a thinur êm êm a, *mi* a tîr a, a hun lai tak thu dîlchhût
taka mi fingte a zawh chhuah ang khân, Bethlehem khua leh a
vêl zawng zawnga mipa naupang kum hnih achin hnuai lam
chu an zain a that ta vek a. Chutih lai chuan zâwlnei Jeremian, 17

> "Râm-a khuaah thâwm an hria, 18
> Ṭap te, mitthi ngaia chiau vawng vawng te;
> Rakili chuan a fate a ṭah a,
> An awm tawh loh avângin a thlamuan theih loh,"

tia a sawi kha a lo thleng ta.

Nimahsela, Heroda chu a thih hnuin, ngai teh, Lalpa 19
vântirhkoh Aigupta ramah chuan Josefa hnênah *a* mangah a
inlâr a, "Tho la, nautê leh a nu hruai la, Israel ramah kal rawh: 20

naute thah tumte kha an thi tawh e," *a* ti a. Tichuan, a tho 21
va, nautê leh a nu chu a hruai a, Israel ramah a lût ta a. Nimahı- 22
sela, Arkelausa a pa Heroda ai awhin Judai ramah a lal tih
a hriatin chuta kal a hlau ta a; tin, a manga hrilha a awm avâng-
in Galili lamah a kal ta daih a, khaw pakhat Nazaret an tihah 23
chuan a va awm ta a: "Ani chu 'Nazaret mi' an ti ang," tia,
zâwlneite kaa an sawi kha a lo thlen theih nân.

3 Tin, chûng lai chuan Baptistu Johana chuan, "Sim rawh 1-2
u! vân ram chu a hnai tawh e," tiin, Judai thlalêrah
thu hrilin a lo kal a. (Amah chu a ni, zâwlnei Isaian, 3
"Thlalêra mi au râwl chuan,
'Lalpa lamlian sial ula,
A kawngte tingîl rawh u,' *a ti*,"
tia a sawia kha.)

Tin, chu mi Johana chuan sanghâwngsei hmul puan a sin 4
a, a kâwng chu savun kâwnghrênin a hrêng a; a chaw chu
khaukhuap leh khawizu a ni.

Chu mi lai chuan Jerusalem khuaa *mi* te, Judai rama *mi* 5
zawng zawng te, Jordan lui dung vêla *mi* zawng zawng te an
chhuak a, a hnên lamah an kal a, an sualte thupha chawiin Jordan 6
luiah chuan ama hnênah baptisma an chang ta hlawm a.
Nimahsela, Pharisaite leh Saddukaite tam tak a baptisma chang tûra 7
lo kal a hmuh veleh, an hnênah, "Rûl thlahte u! thinur lo
thleng tûr hi tlânsan tûrin tuinnge zilh che u? Chutichuan sim 8
hming pu tlâkin rah rawh u: 'Abrahama kan thlahtu a ni 9
alâwm,' tiin, inngaihtuah suh u; Pathianin hêng lungte hi Abra-
hama thlahahte a dintîr thei e, ka tih che u hi. Tûn apangin 10
hreipui thingbul tinah an dah ta; chutichuan, thing tin rah
ṭhaa rah lo apiang an kit a, meiah an paih ṭhîn. Kei zawng- 11
in simna tûrin tuiin ka baptis ṭhîn che u a; nimahsela, ka
hnunga lo kal tûr chu keimah aiin a ropui zâwk a, a pheikhawk
keng tlâk pawh ka ni lo ve. Ani chuan Thlarau Thianghlim
leh meiin a baptis ang che u; a kutin a sisêp a keng a, a hrui 12
a zâp fai hliau ang a, zêmah chuan a buh a khung ang, a sî erawh
chu mei mit thei lovin a hâlral ang," a ti a.

Chu mi lai chuan a hnêna baptisma chang tûrin Isua Galili 13
ram aṭangin Jordan luiah Johana hnênah a lo kal a. Johana 14
erawh chuan, "I mi baptis ka ṭûl *zâwk* si a, ka hnênah i lo kal
zâwk a ni maw?" tiin, khap a tum a. Nimahsela, Isuan a hnên- 15
ah, "Tûnah rem ti hrâm rawh, hetianga felna zawng zawng
hlen chhuah hi kan tân a mawi a ni," tiin, a chhâng a. Tichuan
rem a ti ta a.

Tin, Isua baptisma a chan veleh tui ata a chhuak ta nghâl 16
a: tin, ngai teh, a tân vân a lo inhawng a, Pathian Thlarau chu

ṭhuro anga lo chhukin, a chunga lo fu a hmu a. Tin, ngai teh, 17
vân aṭangin awin, "Hei hi ka Fapa duh tak, ka lawm êm êma
chu a ni," *a* ti a.

4 Chu mi zawhah chuan Isua chu diabola thlêma awm tûr- 1
in thlalêrah Thlarau hruai luhin a awm ta a.

Tin, ni sawmli leh zan sawmli a nghei hnuin a ril a lo ṭâm 2
ta a. Tin, thlêmtu chu a lo kal a, a hnênah, "Pathian Fapa i 3
nih chuan hêng lung hi chhanga chang tûrin thu pe rawh," a ti
a. Nimahsela, ani chuan, "Mihring hi chhang chauhvin 4
an nung lo vang a, Pathian kaa thu tin chhuakin *an nung* zâwk
ang,' tih ziak a ni," tiin, a chhâng a.

Chu mi zawhah chuan diabolan khaw thianghlimah chuan 5
a hruai lût a, Pathian biak in chhîp zumah chuan a dah a,
tin, a hnênah, "Pathian Fapa i nih chuan tla thla rawh; 6

'I chung thuah zawng a vântirhkohte chu thu a pe
ang a,
An kutin an dâwm ang chia,
Chutilochuan i kein lung i chhuih hlauh dah ang e,'

tih ziak a ni si a," a ti a. Isuan a hnênah, " 'Lalpa i Pathian 7
fiah suh,' tih ziak a ni ve bawk e," a ti a.

Tin, diabola chuan tlâng sâng takah a hruai leh a, khawvêl 8
ram zawng zawng leh a ropuina chu a entîr a. Tin, a hnênah, 9
"Bawkkhupin chibai mi bûk la, hêng zawng zawng hi ka pe vek
ang che," a ti a. Chu veleh Isuan a hnênah, "Setan, kal bo 10
daih rawh ! 'Lalpa i Pathian chibai bûk la, ama rawng chauh
bâwl rawh,' tih ziak a ni," a ti a. Chu mi hnuah chuan diabola 11
chuan a kalsan ta a. Tin, ngai teh, vântirhkohten a rawng an
rawn bâwl sak ta a.

Tin, Johana an man tih Isuan a hriat veleh Galili ramah 12
a kal ta daih a; tin, Nazaret khua a kalsan a, Kapernaum khua- 13
ah a awm ta reng a, (chu chu Zebulon leh Nefthaleim biala,
dîl kama awm a ni): zâwlnei Isaia kaah, 14

"Dîl lama, Jordan râla, 15
Zebulon ram leh Nefthaleim ram,
Jentailte Galili;
Thim hnuaia ṭhute chuan êng nasa tak an hmu a, 16
Thihna hmun leh a hlima ṭhute chungah chuan
Êng a lo chhuak ta a,"

tia a sawi kha a lo thlen theih nân.

Chuta chinah chuan Isuan, "Sim rawh u ! vân ram a hnai 17
tawh e," tiin, a hril ṭan ta a.

Tin, Galili dîl kama a lên pahin, unau pahnih, Simona (Petera 18
an tih chu) a unau Andria nên, dîlah chuan lên dêngin a hmu
a; sangha mantu an ni rêng a. Tin, ani chuan an hnênah, 19

"Mi zui rawh u, tichuan mihring mantuah ka siam ang che u,"
a ti a. Tin, lênte chu kalsanin an zui ta nghâl a. 20
Tin, chuta ṭangin a kal zêl a, unau dang pahnih, Zebedaia fapa 21
Jakoba leh a unau Johana chu, an pa Zebedaia hnênah lawngah
an lênte siamṭhain a hmu a; tin, anni chu a ko ta a. Tichuan, 22
lawng leh an pa chu an kalsan a, an zui ta nghâl a.
Tin, Isuan an inkhâwmna inahte zirtîrin, ram Chanchin 23
Ṭha chu hrilin, mite zînga natna tinrêng leh chak lohna tinrêng
tidamin Galili ram zawng zawng a fang vêl a. Tin, Suria ram 24
zawng zawngah a chanchin a thang ta a; tichuan, mi dam lo
zawng zawng, dam lohna leh natna tinrêng tuarte, ramhuai mante,
thlaemâtte, zengte, a hnênah an rawn hruai a; a lo tidam
hlawm a. Galili ram aṭang te, Dekapoli khua aṭang te, Jerusalem 25
khua aṭang te, Judai ram aṭang te, Jordan râl aṭang te chuan
mipui nasa takin amah an zui bawk a.

5 Tichuan, mipuite chu a hmuhin tlângah a kal chho va, 1
tin, a ṭhu a, a zirtîrte a hnênah an lo kal a; tin, thu a sawi
a, anmahni a zirtîr a: 2
"Rilrua retheite chu an eng a thâwl e; vân ram an ta a ni 3
si a.
"Lungngaite chu an eng a thâwl e; thlamuanin an la awm 4
dâwn si a.
"Thuhnuairawlhte chu an eng a thâwl e; lei hi an la rochung 5
dâwn si a.
"Felnaa rilṭâma tuihâlte chu an eng a thâwl e; an la tlai 6
dâwn si a.
"Mi khawngaih thei takte chu an eng a thâwl e; khawngaih 7
an la hlawh dâwn si a.
"Thinlunga thianghlimte chu an eng a thâwl e; Pathian 8
an la hmu dâwn si a.
"Remna siamtute chu an eng a thâwl e; Pathian faa vuahin 9
an la awm dâwn si a.
"Felna avânga tihduhdah tuar hnute chu an eng a thâwl 10
e; vân ram an ta a ni si a.
"*Miin* keimah avânga an hau che u a, an tihduhdah che u 11
a, dâwta sual tinrênga an hêk hunah che u, in eng a *la* thâwl
ang.
"Lâwm ulangin, nasa takin hlim rawh u; vânah in lâwm- 12
man a awm hnem si a; chutiang bawkin in hmaa zâwlnei awmte
bawh an tihduhdah ṭhin kha.
"Lei chi in ni e; nimahsela chi hi a dâk tawh chuan enginnge 13
an tihal leh ang? chuta chinah chuan paih chhuaha, mihringte
rah mai mai chauhvah lo chuan, eng atân mah a tlâktlai lo.
"Khawvêl êng in ni e. Tlâng chhîpa khaw awm chu thuh- 14

rûk theih a ni lo. *Miin* khâwnvâr hâlin hrai hnuaiah an dah ngai 15
lo, a dahnaah an dah zâwk ṭhîn; tichuan in chhûnga mi zawng
zawng a ên ṭhîn. Chutiang bawkin in êng chu mi mithmuhin 16
êng rawh se, chutichuan in thiltih ṭhatte an hmu ang a, in Pa
vâna mi an chawimawi thei ang.

"Dân *thu* emaw, zâwlneite *thu* emaw tiboral tûra lo kal ka nih ring 17
suh u; tiboral tûra lo kal ka ni lo va, tifamkim tûra *lo kal ka*
ni zâwk. Tih tak meuhvin ka hrilh a che u, lei leh vân hi a boral 18
hma loh chuan Dân thua mi chhun han tê tak tê emaw, thai han
tê tak tê emaw, pakhat mah a boral tawp lo vang, a zaa a thlen
kim hma loh zawng. Chutichuan, tupawh hêng thupêk tê ber 19
zîngah hian pakhat *pawh* bawhchhiaa, chutiang *ti* ve *tûra* mite
zirtîr apiang chu, vân ramah chuan *mi* tê ber an ti ang; amah-
erawhchu, tupawh zâwma, zirtîr ve apiang chu, vân ramah
chuan *mi* lian an ti ang. In felnain lehkhaziaktute leh Pharisaite 20
felna hi a khûm loh chuan vân ramah in lût tawp lo vang tih ka
hrilh che u a nih hi.

"Hmân laia mite hnênah chuan, 'Tual i thah tûr a ni lo,' an 21
tih leh, 'Tupawh tual that apiang chu rorêlnaa din hlauthâwnawm
takin an awm ang,' an ti tih in hre tawh; kei erawh chuan, Tu- 22
pawh a unau chunga thinur apiang chu rorêlna*a din* hlauthâwn-
awm takin an awm ang a; tin, tupawh a unau hnêna, 'Raka,'
ti apiang chu, rorêltuho *rêl* saka awm hlauthâwnawm takin
an awm ang a; tin, tupawh, 'More,' ti apiang chu, Gehenna
mei*a paih* hlauhthâwnawm takin an awm ang tih ka hrilh a che u.
Chutichuan, maichâm bula i thilpêk i hlan lai ngeia i unauvin 23
i chungah lungnih lohna a nei tih i hriat chhuah leh chuan, chuta 24
maichâm hmaah chuan i thilpêk chu hnutchhiah la, kal langin
i unau rem zet la, chu mi hnuah chuan i thilpêk chu rawn hlân
rawh. I khingpui chu kalkawnga in kal dun laiin rem thuai 25
rawh, chutilochuan *i* khingpui chuan rorêltu a mantîr ang chia,
rorêltu chuan tiangkengtu hnênah chuan a pe ang chia, tân inah
an khung hlauh dah ang che. Tih tak meuhvin ka hrilh a che, 26
Pawisa tê pawh i tlâk kim hma loh chuan chuta ta chu i chhuak
lo hul hual ang.

" 'I uirê tûr a ni lo,' an ti tih in hre tawh. Kei erawh chuan, 27
Tupawh hmeichhe ngaihmelh apiang chu, a thinlungah a uirê 28
tawh reng a ni tih ka hrilh a che u. Tin, i mit ding lamin a tih- 29
tlûk che chuan, kher chhuak la, paih daih rawh; i taksa apuma
Gehenna-a paih ai chuan, i taksa pêng pakhat boral chu i tân
a ṭha zâwk a ni. Tin, i kut ding lamin a tihtlûk che chuan, tan 30
la, paih daih rawh; i taksa apuma Gehenna-a kal ai chuan, i
taksa pêng pakhat boral chu i tân a ṭha zâwk a ni.

" 'Tupawh nupui ma apiang chuan inmâkna lehkha a hnênah 31

pe rawh se,' an ti bawk a. Kei erawh chuan, Tupawh tlangvâl 32
ngaih vâng ni lova, nupui nia apiang chuan, amah chu a uirêtîr
a ni; tin, tupawh mâk hnu nei apiang chu a uirê a ni tih ka hrilh
a che u.
"Hmân laia mite hnênah, 'Dâwtah chhia chham suh la, Lal- 33
pa hnênah i chhechhamte chu hlen zâwk rawh,' an ti tih in hre
tawh bawk a. Kei erawh chuan ka hrilh a che u, Chhia rêng 34
rêng chham suh u; vân chhâlin *chham suh u*, chu chu Pathian
lalṭhutphah a ni si a; lei chhâlin *chham* hek *suh u*, chu chu a ke
nghahchhan a ni si a; Jerusalem chhâlin *chham* hek *suh u*, chu 35
chu Lal ropui tak khawpui a ni si a. I lu chhâlin i chham tûr a 36
ni hek lo, samzai pakhat pawh i tivârin, i tidum thei si lo va. In 37
thu sawi chu 'A ni, a ni,' 'Ni lo, ni lo' ni *ngawt* rawh se; chûng
aia chuang aliam chu sual laka chhuak a ni.
" 'Mit aia mit, ha aia ha,' an ti tih in hre tawh. Kei erawh 38
chuan ka hrilh a che u, Mi sual dodâl suh u; i biang ding lama 39
bêng apiang che chu, a leh lam pawh dawh zâwk rawh. Tin, 40
tupawhin i lakah thupawi siamin, i kawr lâk a tum chuan, i puan
pawh lâktîr nghâl rawh. Tin, mêl khat kala phût luitu apiang 41
che hnênah chuan mêl hnih kal rawh. A dîltu che hnênah pe la, 42
i laka pûk duhtu chu hawisan suh.
" 'I vêngte hmangaih la, i hmêlma haw rawh,' an ti tih in hre 43
tawh. Kei erawh chuan ka hrilh a che u, In hmêlmate chu 44
hmangaih ula, a tiduhdahtu che u chu ṭawngṭai sak rawh u, in Pa 45
vâna mi fate in nih theih nân; ani chuan mi sualte leh mi ṭhate
chungah chuan a ni a chhuahtîr ṭhîn a, mi felte leh mi fel lote
chungah pawh ruah a sûrtîr ṭhîn a ni. In hmangaitute *chauh* 46
in hmangaih hian lâwmman engnge in hmuh *ang* ? chhiahkhawn-
tute pawhin chutiangin an ti ve lâwm ni ? Tin, in unaute chauh 47
chibai in bûk hian engnge in tih hnem chuan bîk ? Jentailte
pawhin chutiangin an ti ve lâwm ni ? Chutichuan, in Pa vâna 48
mi a ṭha famkim angin in ṭha famkim tûr a ni.

6 "In thil ṭha tihte mi hmuh atân, mihring mithmuha ti lo 1
tûrin fîmkhur rawh u; chutilochuan in Pa vâna mi hnênah
chuan lâwmman in nei lo *vang*.
"Chutichuan, *mi hnêna* englo i pêkin, mi vervêkten mi fak 2
an hlawh theihna tûra, inkhâwmna inahte, kawtthlêrahte an tih
ṭhin ang hian, i hmaah tawtawrâwt hamtîr suh. Tih tak meuh-
vin ka hrilh a che u, An lâwmman chu an hmu zo tawh. Nang 3
erawh chuan *mi hnêna* englo i pêkin, i kut ding lamin a tih chu
i kut vei lamin hre suh se, i englo pêk chu arûkin a awm theih nân ; 4
chutichuan, i Pa arûka hmu ṭhîntu chuan a rûl ang che.
"Tin, in ṭawngṭaiin, mi vervêkte angin in ti tûr a ni lo; miin 5
an hmuh theihna tûrin, inkhâwmna inahte, kawtthlêr pêng tak-

ahte, ding chunga ṭawngṭai an ngaina si ṭhîn a. Tih tak meuh-
vin ka hrilh a che u, An lâwmman chu an hmu zo tawh. Nang 6
erawh chuan i ṭawngṭaiin, i pindan chhûngrilah lût la, i kawng
khâr la, i Pa arûka awm hnênah chuan ṭawngṭai rawh; tichuan,
i Pa arûka hmu ṭhîntu chuan a rûl ang che.
Tin, in ṭawngṭaiin, Jentailte angin sawi nawn mai mai suh 7
u; an ṭawng tam avângin hriain an ring a ni. Chutichuan, 8
anmahni angin awm suh u; amah in dîl hmain in Pa chuan
engtenge in mamawh tih a hre reng si a.
"Chutichuan nangni chuan hetiang hian ṭawngṭai rawh u :— 9

'Kan Pa vâna mi,
I hming zahawm rawh se.
I ram lo thleng rawh se. 10
I duhzâwng vâna *an tih* angin leia min ti rawh se.
Vawiinah hian kan ei khawpin chaw min pe ang che. 11
Kan batte hi min ngaidam ang che, 12
Keini pawhin kan englo bâte kan ngaihdam tâk ang khân.
Sual tûra thlêmnaah min hruai lût suh la, 13
Mi sual lakah chuan min chhandam zâwk ang che,'

tiin.
"Mi an bawhchhiatte in ngaihdam chuan, in Pa vâna miin 14
a ngaidam ve ang che u. Nimahsela, mite in ngaihdam si loh 15
chuan, in Pain in bawhchhiatte a ngaidam bîk lo vang.
"Chaw in nghei hun pawhin, mi vervêkte angin ngui hmêl 16
pu suh u; anni zawngin mi mithmuha chaw ngheia an lan theih-
na tûrin an hmêl an tipawr si ṭhîn a. Tih tak meuhvin ka hrilh
a che u, An lâwmman chu an hmu zo tawh. Nang erawh chuan, 17
chaw i nghei hunin sahriak thih la, i hmai phih rawh; chutichuan,
i Pa arûka awm mithmuhah chauh lo chuan mihring mithmuhah 18
chaw ngheiin i lang lo vang; tichuan, i Pa arûka hmu ṭhîntu
chuan a rûl ang che.
"Leia, sûlrûl leh tuiêkin a ei chhiatnaah, rûkruten an reh- 19
pawha an rûknaah hian, in tân rote khâwl khâwm suh u; vânah,
sûlrûl leh tuiêkin a ei chhiat lohnaah, rûkruten an rehpawha 20
an rûk hek lohnaah chuan, in tân rote khâwl khâwm zâwk rawh
u; i ro awmna apiangah i rilru pawh a awm ang. 21
"Taksa khâwnvâr chu mit hi a ni; chutichuan, i mit a fîm 22
chuan i taksa apumin a êng chhuak ang. I mit a chhiat erawh 23
chuan i taksa apumin a thim zo vek ang. Chutichuan, i chhûnga
êng chu thim ni sela, thim chu a va nasa *dâwn* êm ! Tuman hotu 24
pahnih rawng an bâwl kawp thei lo; pakhat huain pakhat *an*
duh ang, a nih loh leh, pakhat ṭanin pakhat a*n* hmusit ang. Pa-
thian leh sum rawng in bâwl kawp thei lo ve.

"Chuvângin, ka hrilh a che u, 'Engnge ka ei ang a, engnge 25
ka in ang aw?' tiin, in nunna thu leh, 'Engnge ka silhin ka fên
ang aw?' tiin, in taksa thu lungkham suh u. Ei tûr aiin nunna
a thupui zâwk lo vem ni? Silhfên aiin taksa pawh a thupui *zâwk*
lo vem ni? Chunglêng savate hi en rawh u; buh an tuh lo va, 26
an ât hek lo, buh inah an seng lût hek lo; nimahsela, in Pa vâna
mi chuan a châwm si a. Nangni chu anni ai chuan nasa takin
in hlu zâwk lo vem ni? Tin, nangni zîngah lungkham avângin 27
tuinnge mahni dung lam tawng khata tisâng chuang thei? Tin, 28
silhfên thu engalnge in lungkham ni? Ram tûktinpâr ṭhanzia
hi ṭha takin ngaihtuah rawh u; hna an thawk lo, la pawh an
kai hek lo; nimahsela, ka hrilh a che u, Solomona meuh pawh 29
a ropuina zawng zawnga a inthuam khân hêng *tûktinpâr* pakhat tluk
pawh hian cheiin a awm lo. Chutichuan, ram hnim, vawiin *anga* 30
nung, atûka thuka tuah leh mai tûr mah Pathianin chuti kauva
a chei chuan, aw nangni rin tlêmte u, silhfên a pe zâwk êm êm
dâwn lo che u em ni? Chutichuan, 'Engnge kan ei ang?' emaw,
'Engnge kan in ang?' emaw, 'Eng sinin nge kan awm ang?' 31
emaw tih, lungkham suh u, Jentailten chûng zawng zawng chu 32
an zawng ṭhîn a ni. Chûng zawng zawng chu in mamawh tih
in Pa vâna min a hre reng a ni. A ram leh a felna chu zawng 33
hmasa zâwk rawh u, tichuan chûng zawng zawng chu a pêk belh-
chhah dâwn che u nia. Chutichuan, atûk atân lungkham suh u, 34
atûk chuan ama tân a lungkham chawp dâwn si a. Ni khat atân
ni khat hrehawm chu a tâwk a ni.

7 "Sawisêl suh u, sawisêla in awm loh nân. In sawisêl 1 2
ang bawkin an sawisêl ang che u; in tehna ngai bawkin
an teh sak leh ang che u. Tin, engatinge, mahni mita khanchhuk 3
awm chu ngaihtuah si lovin, i unau mita hmawlh tê tak tê awm chu
i hmuh ni? Engtinnge i unau hnênah, 'I mit ata hmawlh tê 4
tak tê kha mi lâk chhuahtîr rawh,' i tih theih ang? ngai teh, nang-
ma mit ngeiah khanchhuk a awm reng si a. Mi vervêk! i mit ata 5
khanchhuk kha la chhuak hmasa rawh; chutichuan i unau mit
ata hmawlh tê tak tê lâk chhuah tûr chu fiah takin i hmu ang.

"Ui hnênahte *thil* thianghlim chu pe suh u; vawk hmaahte 6
in tuikeplungte paih hek suh u, an chîl chhe hlauh ang a, tin,
hawiin an tai thlêr dah ang che u.

"Dîl rawh u, tichuan an pe ang che u; zawng rawh u, tichuan 7
in hmu ang; kik rawh u, tichuan an hawn sak ang che u; tupawh
a dîl apiang chuan an hmu ṭhîn a; tupawh a zawng chuan a*n* 8
hmu ṭhîn a; tupawh a kik chu an hawn sak dâwn a ni. A nih leh, 9
nangniho hi tupawh in fapain chhangpêr dîl *che u* sela, tunge
lung pe ang che u? a nih leh, sangha dîl *che u* sela tunge rûl 10
pe ang che u? Chutichuan, nangni mi sual nimahin in fate thil ṭha 11

pêk nachâng in hriat chuan, in Pa vâna mi chuan a diltute chu
thil ṭha a pe zâwk êm êm dâwn lo vem ni?
"Chutichuan, thil engkim miin in chunga an tiha in duh tûr 12
ang apiang chu, mi chungah pawh ti ve rawh u; chu chu Dân
thu leh Zawlneite *thu* a ni rêng si a.
"Kawngka zîmah chuan lût rawh u; boralnaa kalna kawngka 13
chu a zau va, a kawng pawh a zau bawk a, chu nii lama lût chu
tam pawh an tam hle a ni; nunnaa kalna kawngka chu a zîm a, 14
a kawng pawh a chêp bawk a, a hmutute pawh tlêmtê an ni.
"Zâwlnei derte lakah fîmkhur rawh u; chûng chu berâm 15
vun sinin in hnênah an lo kal ṭhîn a, an chhûng lamah erawh
chuan chinghne koham takte an ni si a. Anmahni chu an rahah
in hre mai ang. Hruihlîngnei kûngah grêp rah an lo ngai em 16
ni? Lênhlîngah pawh theipui *an lo ngai em ni?* Chutiang bawkin 17
thing ṭha apiang a rah ṭha ṭhîn a; thing chhia erawh chu a rah
chhe ṭhîn. Thing ṭha a rah chhe thei lo va, thing chhia lah a 18
rah ṭha thei hek lo. Thing tin rah ṭha lo apiang chu an kit a, 19
meiah an paih ṭhîn. Chuvângin anmahni chu an rahah in hre 20
mai ang.
" 'Lalpa, Lalpa' nii ti nazawng chu vân ramah an lût 21
lo vang a; ka Pa vâna mi duhzâwng titu erawh chu *an lût ang.*
Chu mi niah chuan mi tam takin, 'Lalpa, Lalpa, i hmingin 22
thute kan sawiin, i hmingin ramhuaite *kan* hnawt chhuakin,
i hmingin thil mak tam takte *kan* ti ṭhîn lo vem ni?' an la ti ang.
Chu mi hunah chuan, 'Nangni thil sual tite u, ka hre ngai lo va 23
che u, ka hnên ata kal bo rawh u,' *tiin,* anni chu ka *la* hril
ang.
"Chutichuan, mi tin hêng ka thu hi hriaa zâwm apiang chu, 24
mi fing lungpui chunga in satu nên tehkhin tûr a ni. Ruahte 25
a lo sûr a, tuite a lo lian a, thlite a lo tleh a, chu mi in chu a rawn
nam sawk sawk a; *nimahsela* a chim lo va; lungpui chunga rem
tlat a nih avângin. Tin, mi tin, hêng ka thu hi hriaa zâwm lo 26
apiang chu, mi â ṭiauvut chung maia in satu nên tehkhin tûr a
ni. Ruah*te* a lo sûr a, tuite a lo lian a, thlite a lo tleh a, chu mi in 27
chu a rawn nam sawk sawk a; a chim ta a; a sawp chu nasa
tak a ni," a ti a.
Tin, heti hi a ni a, Isuan chûng thu chu a *sawi* zawh veleh, 28
mipuiten a thu zirtîr chu mak an ti hle a; lehkhaziaktute ang lova, 29
thuneihna nei âwm taka anmahni a zirtîr avângin.

8 Tin, tlâng ata chu a lo chhuk hnuin mipui nasa takin amah 1
an zui ta a. Tin, ngai teh, a hnênah phâr a lo kal a, "Lalpa, 2
i duh chuan mi tithianghlim thei e," tiin, chibai a bûk a. Tin, 3
Isuan a han ban a, a dek a, "Ka duh e, lo thianghlim tawh
ang che," a ti a. Tin, chawplehchilhin a phâr chu a lo

thianghlim ta nghâl a. Tin, Isuan a hnênah, "Tumah hrilh 4
lo tûrin fîmkhur ang che; amaherawhchu puithiam hnênah
va inentîr la, Mosian thilpêk tûr a ruat kha hlân rawh, an hriat
fiahna tûrin," a ti a.

Tin, Kapernaum khuaa a luhin, a hnênah sipai za hotu a lo 5
kal a, "Lalpa, ka naupang zengin inah a mu reng a, nasa taka 6
tihnatin *a awm a ni*," tiin, a ngên chiam a. Tin, ani chuan a 7
hnênah, "Ka lo kal ang a, ka tidam ang," a ti a. Tin, sipai za 8
hotu chuan, "Lalpa, ka in chhûng i luhna tlâk a ni lo ve; thu
chauh sawi la, ka naupang a dam mai ang. Kei pawh mi thua 9
awm ka ni a, ka hnuaiah sipaite an awm a; chu mi chu, 'Kal
rawh,' ka tih leh, a kal ṭhîn; mi dang hnênah pawh, 'Lo haw
rawh,' ka tih leh, a lo haw ṭhîn; ka bawi hnênah pawh, 'Hei
hi ti rawh,' ka tih leh, a ti ṭhîn," tiin, a chhâng a.

Tin, Isuan *chûng thu chu* a hriatin mak a ti hle a, a zuitute hnên- 10
ah chuan, "Tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Israelte zîngah
pawh heti êma rinna nasa hi ka hmu lo. Ka hrilh a che u, Chhak 11
leh thlang aṭangin mi tam tak an lo kal ang a, vân ramah chuan Abra-
hama te, Isaaka te, Jakoba te hnênah an ṭhu ang a; ram fate erawh 12
chu pâwn thimah chuan hnawh chhuahin an awm ang a: chutah
chuan ṭah leh haṭhial chu a awm ang," a ti a. Tin, Isuan 13
sipai za hotu hnênah chuan, "Kal tawh rawh; i rin angin
i chungah lo thleng rawh se," a ti a. Tichuan, naupang chu,
chu mi dâr ngeiah chuan a lo dam ta a.

Tin, Isua chu Petera ina a luhin, a nupuia nu chu khawsika 14
mu a hmu a. Tichuan a kut chu a deh sak a, a khawsik chu a reh 15
ta a; tin, a tho va, a rawng a bâwl sak ta a.

Tin, khua a lo tlai lam chuan a hnênah ramhuai mante tam 16
tak an rawn hruai a; tin, thuin ramhuaite chu a hnawt chhuak
a, dam lo zawng zawngte chu a tidam bawk a: zâwlnei Isaian,
"Amah ngeiin kan chak lohnate a la a, kan nâte a phur a," tia 17
a sawi chu a lo thlen theihna tûrin.

Tin, Isuan mipui nasa tak a vêla a hmuhin, râl leh lama kal 18
tûrin thu a pe a.

Tin, lehkhaziaktu pakhat a lo kal a, a hnênah, "Zirtîrtu, i 19
kalna apiangah ka zui ang che," a ti a. Tin, Isuan a hnênah, 20
"Sihalten kua an nei a, chunglêng savate pawhin bu *an nei a*, Mi-
hring Fapa erawh hi chuan a lu nghahna a nei lo," a ti a.

Tin, a zirtîrte zînga mi dangin, a hnênah, "Lalpa, ka pa mi 21
vuitîr zet rawh," a ti a. Nimahsela, ani chuan a hnênah, "Mi 22
zui rawh; mitthiin anmahni mitthi chu vui rawh se," a ti a.

Tin, lawn gah a chuang a, a zirtîrte chuan an zui a. Tin, ngai 23 24
teh, dîlah chuan thlipui nasa tak a lo tleh a, chutichuan, tuifâwn-
in lawng chu a vûr hlup hlup mai a; ani erawh chu a muhîl

a. Tin, a hnênah an lo kal a, an kaitho va, "Lalpa, *min* chhanhim 25
rawh, kan boral dâwn hi le," *an* ti a. Tin, ani chuan an hnênah, 26
"Rin tlêmte u, engahnge in hlauh?" a ti a. Chu mi hnuah
chuan a tho va, thlite leh dîl chu a hau va; tin, a lo reh ta ṭhuap
mai a. Tin, mite chuan mak an ti hle a, "He *mi* hi mi engnge 27
a nih, thli leh dîl lam pawhin a thu an awi hi?" *an* ti a.

Tin, râl leh lam Gadarin mite ram chu a thlenin, ramhuai 28
man pahnih, thlân aṭanga lo chhuakin, an rawn tâwk a; *an* kawlh
êm a, chutichuan chu mi kawngah chuan tumah an kal thei lo
va. Tin, ngai teh, anni chuan, "Pathian Fapa, keini leh nang 29
engnge kan inzâwlna? Hun tiam thlen hmain min nghaisa
tûrin hetah i lo kal em ni?" tiin, an au va. Tin, an *awmna* aṭang- 30
a hla feah vawk rual tam tak an tla a. Tin, ramhuaite chuan, 31
"Min hnawh chhuah chuan, vawk rual kawchhûngahte sâwn min
kaltîr ang che," tiin, a hnênah an ngên a. Tin, ani chuan an 32
hnênah, "Kal ta che u," a ti a. Tichuan, an lo chhuak a, vawk
kawchhûngahte chuan an va lût a: tin, ngai teh, vawk rual
zawng zawng chu khâmah an tlân chhuk chiam a, dîlah *an tlân*
lût a, tuiah chuan an boral ta a. Tin, a vulhtute chu an tlân a, 33
khuaah chuan an kal a, engkim an hril ta a, ramhuai mante chunga
thil lo thlengte pawh chu. Tin, ngai teh, akhuain Isua hmuak 34
tûrin an lo chhuak a; tin, amah an hmuh veleh an ram ata chhuak
tûrin an ngên chiam a.

9 Tin, *Isua* lawngah a chuang a, dîl chu a kân a, a awmna 1
khua chu a thleng a.

Tin, ngai teh, zeng pakhat khuma mu chungin a hnênah an 2
rawn zâwn a. Tin, Isuan an rinzia a hmuhin, zeng hnênah chuan,
"*Ka* fa, thlamuang takin awm rawh; i sualte ngaihdam a ni tawh,"
a ti a. Tin, ngai teh, lehkhaziaktu ṭhenkhatte chuan an rilruin, 3
"He mi hian Pathian a sawichhia a nih hi," an ti a. Tin, Isuan an 4
ngaihtuahte chu a lo hri a, "Engahnge in thinlunga sual in ngaih- 5
tuah ni? 'I sualte ngaihdam a ni tawh,' tih leh, 'Tho la, kein
kal tawh rawh,' tih hi, a engnge sawi awl zâwk ni? Engpawh 6
ni sela, khawvêlah Mihring Fapa hian sual ngaihdam theihna a
nei tih in hriat nân," a ti a, (zeng hnênah chuan) "Tho rawh, i
khum la la, i inah kal rawh," a ti a. Tin, a tho va, a inah a haw 7
ta a. Tin, mipuite chuan chu chu an hmuhin, an hlau va, mi- 8
hringte hnêna chutiang thuneihna petu Pathian chu an fak a.

Tin, Isua chuta ṭangin a kal zêl a, chhiah chawina hmuna 9
ṭhu, mi pakhat, a hming Matthaia a hmu a; tin, a hnênah, "Mi
rawn zui rawh," a ti a. Tichuan, a tho va, a zui ta a. Tin, heti 10
hi a ni a, inah chuan chaw a kîl laiin, ngai teh, chhiahkhawntute
leh mi sualte tam tak an lo kal a, Isua leh a zirtîrte chu an kîlpui
hlawm a. Tin, Pharisaite chuan chu chu an hmuhin, a zirtîrte 11

hnênah chuan, "Engatinge in zirtîrtuin chhiahkhawntute leh mi
sualte hnêna a ei le?" an ti a. Nimahsela, Isuan *chu chu* a hriat 12
veleh, "Mi chakte chuan dâktawr an ngai lo va, mi bawrhsâwmte
zâwkin *an ngai a ni.* Chutichuan, 'Inthawina duh lovin khaw- 13
ngaihna ka duh e,' tih hi, a awmzia va zir rawh u; mi fel takte
lam tûra lo kal ka ni lo va, mi sualte zâwk *lam tûra lo kal ka ni* asin,"
a ti a.

Chu mi lai chuan Johana zirtîrte chu a hnênah an lo kal a, 14
"Engatinge keini leh Pharisaite hian chaw kan nghei zut ṭhin a,
i zirtîrte lêmin an nghei si loh?" *an* ti a. Tin, Isuan an hnênah, 15
"Mo hruaitute hnênah *a* pasal tûr chu a awm chhûng zawng
mo hruaitute chuan an sûn thei em ni? Nimahsela, *a* pasal tûr
chu an hnên ata hruai bo nite a la thleng ang a, chu mi hunah
erawh chuan chaw an la nghei ang. Tin, tuman puan hlui puan 16
la thlâkmar loh themin an bel ngai lo; a bel phuina tûr chuan
puan chu a kai thlêr *zâwk* ang a, a lo thlêr nasa lehzual dâwn si a.
Tuman uain thar savun uain peng hluiahte an thun ngai hek lo; 17
chutilochuan savun pengte chu a puak keh a, uain chu a bua a,
savun pengte pawh chu a lo chhe ṭhîn; uain thar chu savun uain
peng tharahte an thun zâwk ṭhîn a ni, tichuan ṭha takin a awm
ve ve ṭhîn," a ti a.

Chûng thu chu an hnêna a sawi lai takin, ngai teh, hotu pa- 18
khat a lo kal a, chibai a bûk a, "Ka fanu tûnah tak hian a thi a;
nimahsela, lo kal la, a chungah i kut nghat la, a lo nung *leh* ang,"
a ti a. Tichuan, Isua a tho va, a zui ta a, zirtîrte pawhin *an zui* 19
ve a.

Tin, ngai teh, hmeichhe pakhat, kum sâwm leh kum hnih thi 20
pûta dam lo, a hnungah a lo kal a, a puan hmâwr a dek a; "A 21
puan hmâwr chauh pawh dek ila, tihdamin ka awm mai ang,"
tih a rilrûk a ni. Tin, Isua a hawi a, amah chu a hmu a, "*Ka* 22
fanu, thlamuang takin awm rawh; i rinna hi i dampui a ni e,"
a ti a. Tichuan, hmeichhia chu, chu mi dâr achinah chuan a
lo dam ta a.

Tin, Isua hotu inah chuan a luh a, phênglâwng tumte leh 23
mipui bengchheng mur murte a va hmuh chuan, "Chhuak rawh 24
u; naupang chu a thi lo ve, a muhîl a ni zâwk asin," a ti a. Tin,
anni chuan amah chu an nuihsan ta mai a. Nimahsela, mipui 25
chu an hnawh chhuah hnu chuan a lût a, a kutah a chelh a, nau-
pang chu a lo tho ta a. Tin, chu mi chanchin chu chûng ram 26
zawng zawngah chuan a lo thang chhuak ta a.

Tin, Isua chuta ṭangin a kal zêl a, mitdel pahnihin, "Davida 27
Fapa, min khawngaih rawh," tia, auvin an zui a. Tin, ina a luh 28
chuan, mitdelte chu a hnênah an lo kal a; tin, Isuan an hnênah,
"Hei hi ti theiin mi ring em ?" a ti a. Anni chuan a hnênah,

"Ring e, Lalpa," an ti a. Tin, ani chuan an mit a dek a, "In rin 29
angin in chungah thleng rawh se," a ti a. Tichuan, an mit chu
a lo vâr ta a. Tin, Isuan an hnênah, "Tuma hriat loh tùrin 30
fîmkhur rawh u," a ti tlat a. Nimahsela, anni chu an chhuak 31
a, chu mi ram zawng zawngah chuan a chanchin an tithang
ta a.
Tin, an chhuah lai takin, ngai teh, ṭawng thei lo ramhuai 32
mian pakhat a hnênah an rawn hruai a. Tin, ramhuai chu *a* 33
hnawh chhuah veleh ṭawng thei lo chu a lo ṭawng ta a. Tin,
mipuite chuan mak an ti hle a. "Israelte zîngah hetiang hi an
hmu ngai lo," *an* ti a. Pharisaite erawh chuan, "Ramhuai lal 34
avângin a ni, ramhuaite a hnawh chhuah ṭhin ni," an ti a.
Tin, Isuan an inkhâwmna inahte zirtîrin, Ram Chanchin 35
Ṭha chu hrilin, dam lohna tinrêng leh natna tinrêngte tidamin,
khaw lian leh khaw tête zawng zawng a fang zêl a.
Chutichuan, mipuite chu a hmuhin, vêngtu nei lo berâmte 36
anga hrehawm leh darha an awm avângin a khawngaih ta êm
êm a. Tichuan, a zirtîrte hnênah chuan, "Buh seng tûr a tam 37
hle si a, nimahsela, a thawktute an tlêm; chutichuan, a buh seng
tùra thawktu tûrte tîr tùrin buh Neitupa hnênah chuan ngên 38
rawh u," a ti a.
10 Tin, a zirtîr sâwm leh pahnihte chu a ko va, anmahni 1
hnawh chhuah theihna tùrin ramhuai bawlhhlawte chunga
thuneihna a pe a; dam lohna tinrêng leh natna tinrêng tihdam
theihna tùrin *thuneihna a pe* bawk *a*.
Tin, tirkhoh sâwm leh pahnihte hming chu hêng hi a ni : A 2
hmasa berah chuan Simona (Petera an tih) leh a unau Andria te;
Zebedaia *fapa* Jakoba leh a unau Johana te; Philipa leh Bartho- 3
lomaia te; Thoma leh chhiahkhawntu Matthaia te; Alphaia *fapa*
Jakoba leh Thaddaia te ; Kanana mi Simona leh a mantîrtu Juda 4
Iskariota te hi.
Chûng sâwm leh pahnihte chu Isuan a tîr chhuak a, an hnên- 5
ah *heti hian* thu a pe a : "Jentailte kawngah kal suh ula, Samari
mite khua rêng rêngah pawh lût suh ang che u; amaherawhchu 6
Israel hnam berâm bote hnênah chuan kal zâwk ang che u. Tin, 7
in kalin, 'Vân ram chu a lo hnai ta,' tiin, hril zêl ang che u. Dam 8
lote tidam ula, mitthite kaitho ula, phârte tithianghlim ula, ram-
huaite hnawt chhuak ang che u; athlâwnin in hmu a, athlâwn-
in pe ang che u. In kâwnghrênahte chuan rangkachak tang- 9
ka emaw, tangka emaw, dâr tangka emaw keng suh ula, zinna
atân iptê emaw, kawr pahnih emaw, pheikhawk emaw, tiang 10
emaw *keng* hek *suh u*; hnathawktu chu a ei tûr hmu tlâk a ni si a.
"Tin, khaw lianah emaw, khaw teah emaw in luhna apiangah 11
a *thleng* tlâk mi *tûr che u* zawng chhuak ula, in chhuah leh hma

loh chuan chutah chuan thleng reng ang che u. Tin, inah chuan 12
in luh dâwnin chibai bûk ang che u. Tin, ina mite chu *chibai* 13
bûk tlâk a*n* nih chuan in thlamuanna thu chu a*n* chungah lo thleng
rawh se; a*n* tlâk loh erawh chuan in thlamuanna thu chu in
chungah lo kîr leh rawh se. Tin, tupawh lâwm lo che ua, in 14
thu pawh ngaithla lo apiang, chu mi in ata emaw, chu mi khua
ata emaw in chhuah hun chuan in kephahạ vaivut chu thing thla
ang che u. Tih tak meuhvin ka hril a che u, Ngaihtuah niah 15
chuan chu mi khuate ai chuan Sodom leh Gomorra ram tuar
tûr chu a zia a awm zâwk ang.
"Ngai teh u, chinghne zînga berâm awm angin ka tirh che u 16
hi: chutichuan, rûl anga finga, ṭhuro anga pawikhawih lovin
awm ang che u. Nimahsela, mihring lakah chuan fîmkhur rawh 17
u; rorêltuhote an mantîr dâwn si che u a, inkhâwmna inahte an
vua ang che u a; a ni, keimah avângin hotute leh lalte hmaah 18
anmahni leh Jentailte hriattîrna tûrin an la hruai ang che u.
Nimahsela, an mantîr hunah che u chuan, 'Engtinnge, eng thu 19
nge ka sawi ang?' tiin, lungkham suh ang che u; in sawi tûr chu
a hun takah chuan a hriattîr dâwn si che u a. A sawitu 20
chu nangni in ni *dâwn* si lo va, in Pa Thlarauvin nangmahniah
a sawi zâwk *dâwn* a ni.
"Tin, tihhlum tûrin unaupa leh unaupa an inmantîr ang a, 21
pa pawhin a fa *a* mantîr bawk ang; fate pawhin an nu leh an pate
an do vang a, an tihhlumtîr bawk ang. Keima hming avângin 22
mi zawng zawng huat in ni ang; nimahsela, a tâwp thlenga
tuar peih apiang chu, chu mi ngei chu chhandamin a awm ang.
"Chutichuan, he khuaah hian an tihduhdah hunah che u, *khaw* 23
dangah tlânsan ang che u; tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Mi-
hring Fapa a lo kal hmain Israel khuate chu in fang chhuak lo vang.
"Zirtîr a zirtîrtu chungah a awm lo; bawi pawh a pu chung- 24
ah a awm hek lo. Zirtîr chu a zirtîrtu anga lo awm leh, bawi 25
chu a pu anga *lo awm chu,* a tâwk e. In neitupa *mah* 'Beelzibula,'
an tih chuan, a chhûngte chu an va ti dâwn nasa êm !
"Chutichuan, anmahni chu hlau suh ang che u; lang lo tûra 26
thuhrûk engmah a awm si lo, hriat loh tûra zêp pawh engmah
a awm hek lo. Thima ka hrilh che u hi êngah sawi ang che u; 27
beng bula in hriat hi in chunga chuangin tlângaupui ang che u.
"Tin, taksa tihluma, thlarau tihlum thei lotute chu hlau suh 28
ula; Gehenna-a thlarau leh taksa tiboral theitu erawh chu
hlau zâwk ang che u. Chawngzawng pahnih dâr tangka pa- 29
khatah an hralh ṭhîn lo vem ni? nimahsela, an zînga pakhat
mah in Pa lovin leiah a tla lo vang. In samzaite lam pawh hi 30
chhiar vek a ni asin. Chuvângin hlau suh u; chawngzawng 31
tam tak aiin in hlu zâwk a ni.

"Chutichuan, mite hmaa mi ṭan apiang, ka Pa vâna mi hmaah 32
ka ṭan ve ang. Nimahsela, tupawh mite hmaa mi phat apiang, 33
ka Pa vâna mi hmaah ka phat ve ang.
"Khawvêlah hian rem lêntîr tûra lo kal emaw mi ti suh u; 34
rem lêntîr tûra lo kal ka ni lo va, khandaih *lêntîr tûra lo kal ka ni*
zâwk. Mi a pa dotîr tûrin, fanu a nu *dotîr tûrin,* mo a pi *dotîr* 35
tûrin lo kal ka ni asin. Mi a hmêlmate chu ama chhûngte zînga 36
mi ngei an *ni ang*. Tupawh *a* nu emaw, *a* pa emaw keimah aia 37
hmangaih zâwk chu, ka mi ni tlâk a ni lo; tupawh *a* fanu emaw,
a fapa emaw keimah aia hmangaih zâwk pawh, ka mi ni tlâk a ni
lo. Tupawh a kraws pua mi zui lo chu, ka mi ni tlâk a ni lo. Tu- 38
pawh a nunna hmu chuan a chân ang a; keimah avânga a nun- 39
na chân chuan a hmu ang.
"Tupawh a lâwm che u chu, mi lâwm a ni a, tupawh mi lâwm 40
chu mi tîrtu lâwm a ni. Tupawh zâwlnei chu zâwlnei a nih 41
avânga lâwm chuan zâwlnei lâwmman a hmu ang a; tupawh
mi fel chu mi fel a nih avânga lâwm chuan mi fel lâwmman a
hmu ang. Tin, tupawh, hêng mi tê tak zînga pakhat hnênah 42
hian, zirtîr a nih avânga tui vâwt no khat chauh pawh pe apiang
chuan, tih tak meuhvin ka hrilh a che u, A*n* lâwmman chu a*n*
chân tawp lo vang," a ti a.
11 Tin, heti hi a ni a, Isuan a zirtîr sâwm leh pahnihte chu 1
thu a pêk zawh veleh chuta ṭang chuan an khuaahte zirtîr
leh thu hril tûrin a kal ta a.
Tin, Johanan, Krista thiltihte chu tân inah chuan a lo hriatin, 2
a hnênah, "Lo kal tûra chu i ni nge, mi dang kan la ngai ang?" 3
tiin a zirtîrte a palaitîr a.
Tin, Isuan an hnênah, "Kal leh ta ulang, thil in hmuh leh in 4
hriat hi Johana hnênah va hrilh rawh u: mitdelte an mit a lo 5
vâr ta, kebaite kein an lo kal ta, phârte an lo thianghlim ta, beng-
ngawngte pawh an beng a lo vâr ta, mitthite pawh kaihthawhin
an awm ta, pachhiate pawhin Chanchin Ṭha hrilh an dawng ta.
Tin, tupawh ka chunga lungnih lohna hmu lo chu a*n* eng a thâwl 6
e," tiin a lo chhâng a.
Chûng mite chu an hâwn veleh, Isuan mipui hnênah chuan 7
Johana thu a sawi ta a, "Eng en tûrin nge thlalêra in kal chhuah
kha? Luang thli chhêm nghîn maw? A nih loh leh, eng en tûr 8
berin nge in kal chhuah kha? *Puan* nêm sin maw? Ngai rawh
u, *puan* nêm sinte chu lal inahte asin an awm. A nih loh leh, eng 9
vâng berin nge in kal chhuah kha? Zâwlnei en tûrin maw? A
nih ngei kha, ka ti a che u, zâwlnei ai pawha ropui zâwk.
'En teh, ka tirhkoh i hmaan ka tîr a ni, 10
Ani chuan i hmaah i kawng a siam ang,'
tih, a chanchin an ziaka kha, he mi hi a ni. Tih tak meuhvin 11

ka ti a che u, Hmeichhe hrin zingah Baptistu Johana aia ropui
zâwk an la chhuak ngai lo; nimahsela vân rama mi tê deuh
pawh ani ai chuan *an* ropui zâwk si a. Baptistu Johana awm achin 12
tûn thlengin vân ram chuan bei vakna a tâwk ṭhîn a, a bei vakte
chuan an pâwng lâk ṭhin. Zâwlneite zawng zawng leh Dân 13
thu chuan Johana a *lo awm* thleng khân an hril lâwk ṭhîn a ni. In 14
awi duh zawngin, chu chu Elija, lo kal tûra chu a ni. Tupawh 15
hriatna tûra beng nei chuan hre rawh se.
"Nimahsela, tûn lai ṭhangtharte hi eng nên nge ka tehkhin 16
ang? Naupang dâwr hmunahte ṭhua, an ṭhiante auva,

'Phênglâwng kan tum sak che u a, in lâm si lo va. 17
Kan ṭap vak a, âwm in inchûm si lo,'

tiate ang hi an ni.
"Johana chu a lo kal a, a eiin a in lo va, 'Ramhuai a zâwl 18
a nih hi,' an ti a. Mihring Fapa a lo kal a, a eiin a in a, 'En teh u, 19
chaw heh mi, uain heh mi, chhiahkhawntute leh mi sualte ṭhian
saw!" an ti si a. Nimahsela, a thiltihten Fingi an thiam e," *a ti a.*
Tin, an sim loh avângin, a thil mak tih tamna ber khuate chu 20
a hau ta a: "Korazin, i chung a pik e! Bethsaida, i chung a pik 21
e! nangmahnia thil mak tak tihte kha Tura leh Sidon khuaa
tih ni sela, saiip puan *sina* vut zînga *ṭhu*in an sim tawh ang. Nimah- 22
sela, ka ti a che u, ngaihtuah niah chuan nangni *tuar* ai chuan
Tura leh Sidon khaw tuar tûr chu a zia a awm zâwk ang. Tin, 23
nang Kapernaum, vân thlengin chawimawi i ni dâwn em ni?
Mitthi khaw thlengin i zuk kal dâwn asin; nangmaha thil mak
tak tihte kha Sodom khuaa tih ni sela, tûn thlengin a la awm
reng ang. Nimahsela, ka ti a che u, ngaihtuah niah chuan i 24
tuar ai chuan Sodom ram tuar tûr chu a zia a awm zâwk ang,"
a ti a.
Chu mi lai chuan Isuan a bia a, "Aw ka Pa, lei leh vân Lalpa, 25
nangin mi fing leh mi bengvârte hnênah hêng thu hi i zêp a, nau-
sênte hnêna i puan avâng hian ka fak a che. A ni, ka Pa, chu- 26
tiang tih chu i ngaihin a ṭha a ni. Ka Pain thil engkim mi kawl- 27
tîr tawh; Pa lo chuan tumahin Fapa hi an hre lo; Fapa leh an
hnêna Fapain a puan duhnate chauh lo chuan tumau Pa chu an
hre hek lo.
"Nangni thawk rim leh phurrit phur zawng zawngte u, ka 28
hnênah lo kal ula, keiman ka chawlhtîr ang che u. Ka nghâwng- 29
kawl bât ula, ka hnênah zir rawh u; thuhnuairawlh leh rilrua
inngaitlâwm tak ka nih hi: tichuan, in thlarau tân chawlhna
in hmu ang. Ka nghâwngkawl chu a nuam a, ka phur pawh 30
a zâng a ni," a ti a.

12 Chu mi lai chuan Isua chu Chawlhniah buh hmunahte 1
a kal tlang a; a zirtîrte chu an ril a ṭâm a, buh vuite an

thliak a, an ei ta a. Tin, Pharisaiten chu chu an hmuhin, a hnên- 2
ah, "En teh, i zirtîrten Chawlhniah tihthiang lo chu an tih hi,"
an ti a. Ani erawh chuan an hnênah, "Davida a rilṭâm laia a ṭhian- 3
te nêna an thiltih kha in chhiar lo vem ni? Khatia Pathian 4
ina a luh a, amah leh a ṭhiante ei thian loh, puithiamte chauh
ei thian chhangdah chu an ei thu kha? A nih loh leh, Chawlh- 5
niin Pathian biak ina puithiam awmte chuan Chawlhni an bawrh
*pawh*in an thiam zêl tih Dân *thu*ah chuan in chhiar lo vem ni?
Engpawh ni sela, Pathian biak in aia ropui zâwk hetah a awm 6
tih ka hrilh a che u. Nimahsela, 'Inthawina duh lovin khaw- 7
ngaihna ka duh e,' tih hi, a awmzia lo hre tawh ni ula chu, mi thiam-
te chu thiam loh in chantîr lo tûr. Mihring Fapa hi Chawlhni 8
Lal a ni si a," a ti a.

Tin, chuta ṭang chuan a kal a, an inkhâwmna inah a va lût 9
a. Tin, ngai teh, mi pakhat kut zeng a lo awm a. Tin, an hêk 10
theih nân, "Chawlhniin tihdam a thiang em?" tiin, Isua an
zâwt a. Tin, ani chuan an hnênah, "Nangni zîngah tupawhin 11
berâm pakhat nei ula, chu chu Chawlhniin khuarkhurumah tla
ang sela, tunge chelhin kai chhuak lo vang che u? Berâm pakhat 12
ai chuan mihring pakhat chu a va hlu zâwk êm! Chuvângin
Chawlhniah tihṭhat a thiang e," a ti a. Chu veleh, chu mi hnên- 13
ah chuan, "I kut phar rawh," a ti a. Tichuan, a phar a, a leh
lam angin a dam ta viah a.

Chutichuan, Pharisaite chu an chhuak a, amah an tihhlum 14
theihnazia tûr ngaihtuahin an inrâwn a. Nimahsela, Isuan *chu* 15
chu a hriatin chuta ṭang chuan a kal bo ta a. Tin, mi tam takin 16
amah an zui a, an zain a lo tidam vek a, a *chanchin* puan loh tûr
an hnênah a ti tlat a: zâwlnei Isaian, 17

"En teh, ka chhiahhlawh, ka thlan, 18
Ka duh tak, ka rilruin a lawm êm êma hi;
A chungah ka Thlarau ka dah ang a,
Tichuan, Jentailte hnênah rorêlna thu a hril ang.
A hnial lo vang a, a au hek lo vang a, 19
Kawtthlêrahte pawh tuman a aw an hre hek lo vang.
Hneh tûra rorêlna a tirh chhuah hma loh zawng 20
Luang sâwp a titliak fithla lo vang a,
La khu pawh a timit lo vang.
Ama hming chu Jentailte chuan an beisei chhan ang," 21
tia a sawi kha a lo thlen theihna tûrin.

Chu mi lai chuan mitdel ṭawng thei lo ramhuai man pakhat 22
a hnênah an rawn hruai a; tin, ani chuan a lo tidam a, chuti-
chuan, ṭawng thei lo chu a lo ṭawng theiin, a lo hmu thei ta a.
Tin, mipuiho zawng zawng chuan mak an ti hle a, "He mi hi 23
Davida fapa chu a ni lâwm ni?" an ti a. Nimahsela, Pharisaiten chu 24

chu an hriat vcleh, "He mi hian ramhuai lal Beelzibula avâng
lo chuan ramhuaite a hnawt chhuak lo vang," an ti a.
Tin, Isuan an ngaihtuahte chu a lo hria a, an hnênah, "Khawii 25
ram pawh mahni indo apiang an boral ṭhîn; khawii khua pawh,
chhûng khat pawh, mahni indo apiang an ding khawchhuak
lo vang. Tin, Setanan Setana vêk a hnawh chhuah chuan mahni 26
indo a ni ang asin; a ram chu engtinnge a din chhuah ang le?
Tin, kei Beelzibula avânga ramhuaite hnawt chhuak ṭhîn ka lo nih 27
chuan, in faten tu vângin nge an lo hnawh chhuah ṭhin le? Chu-
vângin anni chu nangmahni ngaihtuahtu tûrte an ni ang. Amah- 28
erawhchu, kei Pathian Thlarau avânga ramhuaite hnawt chhuak
ṭhîn ka nih chuan, Pathian ram in hnênah a lo thleng tawh a ni
ang. Chuti a nih si loh chuan, miin *mi* chak chu a phuar hmasak 29
zet loh chuan engtinnge *mi* chak ina lûtin a sum a lâk sak theih
ang? chu mi hnuah erawh chuan a in chu a ram sak mai ang.
Tupawh ka lama ṭang lo chu, mi do a ni; tupawh mi lâk khâwm- 30
pui lo chuan, a tidarh a ni.
"Chuvângin ka ti a che u, mi an sualna tinrêngah leh an Pa- 31
thian sawichhiatna tinrêngah chuan ngaihdam an ni ang: Thla-
rau meuh sawichhiatna erawh chu ngaihdam sak a ni lo vang.
Tin, tupawh Mihring Fapa sawisêl apiangte chu *an sawisêlna* 32
chu ngaihdam sak a ni ang; tupawh Thlarau Thianghlim meuh
sawisêl apiang erawh chu *an sawisêlna* chu tún dam chhûngah
pawh, hum lo la thleng tûrah pawh chuan, ngaihdam sak a ni lo vang.
"Thing chu a ṭha, a rah pawh a ṭha, in tih loh vêk leh, thing 33
chu a chhia, a rah pawh a chhia, ti law law rawh u; thing chu
a rahah a hriat si a. Rûl thlahte u, nangnin, sual reng chungin, 34
engtinnge thu ṭha in sawi theih ang? thinlunga khat liam
chu kain a sawi ṭhîn asin. Mi ṭha chuan a ro bâwm ṭha ata 35
thil ṭhate a theh chhuak ṭhîn a, mi sual chuan a ro bâwm chhia
ata thil chhiate a theh chhuak ṭhîn. Tin, ka hrilh a che u, Miten 36
thu lawi lo an sawi apiang, chûng *thu* chanchin chu ngaihtuah
niah chuan an sawi ang. I thu chuan thiam a chantîr ang chia, 37
i thu vêk chuan thiam loh a chantîr bawk dâwn che asin," a ti a.
Chu mi lai chuan lehkhaziaktute leh Pharisaite zînga mi 38
tutenemaw an bia a, a hnênah, "Zirtîrtu, i hnên ata chhinchhiah-
na hmuh kan duh e," *an* ti a. Ani erawh chuan an hnênah, 39
"Ṭhangthar sual tak leh uirê hmang takte chuan chhinchhiahna
an zawng a, nimahsela, zâwlnei Jona chhinchhiahna chauh lo
chu an hnênah chhinchhiahna rêng rêng pêk a ni lo vang: Jona 40
chu ni thum leh zan thum nghapui kawchhûnga a awm ang khân,
Mihring Fapa hi ni thum leh zan thum lei kawchhûngah a awm
bawk dâwn a ni. Ninevi khuaa mite chu ngaihtuah hunah chuan 41
tûn lai ṭhangtharte hnênah hian an ding ve ang a, thiam loh an

chantir ang, Jona thu hrilh avângin an sim si a; ngai teh u,
Jona aia ropui zâwk hetah hian a awm asin. Chhim lam lalnu 42
kha ngaihtuah hunah chuan tûn lai ṭhangtharte hnênah hian a tho
ve ang a, thiam loh a chantir ang; Solomona fin ngaithla tûr
mahin kâwlkil ata a lo kal si a; ngai teh u, Solomona aia ropui
zâwk hetah hian a awm asin.
"Tin, ramhuai bawlhhlawh chu mi kawchhûng ata a chhuahin, 43
chawlhna zawngin tui awm lohna hmunahte a vâk a vâk a, a hmu
ṭhin si lo va. Tin, 'Ka chhuahna inah khân ka kir leh mai ang,' 44
a ti a; tin, a va thlen chuanin, ruaka, phiahfaia, cheimawiin a
hmu a. Chu veleh a va kal a, amah aia sual zâwk ramhuai dang 45
pasarih a rawn hruai a, chutah chuan an lût a, an awm reng
ṭhin a; chu mihringa awmze hnuhnûng chu a hmasa aiin a lo ṭha
lo zâwk ṭhin a ni. Chutiang bawkin tûn lai ṭhangthar sual takte
chungah hian a la awm ang," tiin, a chhâng a.
Mipuite hnêna thu a la sawi lai chuan, ngai teh, a nu leh a 46
unaute chu amah biak tumin pâwnah an ding a. Tin, mi pakhat- 47
in a hnênah, "Ngai teh, i nu leh i unaute biak tum chein pâwnah
sâwn an ding reng e," a ti a.
Ani erawh chuan a hriltu hnênah chuan, "Ka nu chu tunge 48
ni? ka unaute pawh chu tutenge ni?" tiin a chhâng a. Tin, 49
a zirtirte lamah a kut a phar a, "En teh u, ka nu leh ka unaute
hi! Tupawh ka Pa vâna mi duhzâwng ti apiang chu ka unau te, 50
ka farnu te, *ka* nu te an ni asin," a ti a.

13 Chu mi ni chuan Isua chu in ata a kal chhuak a, dil kamah 1
chuan a ṭhu a. Tin, a hnênah mipui nasa takte an rawn 2
inkhâwm a, chutichuan lawngah a chuang a, a ṭhu a; mipui
zawng zawng ṭiauphovah an ding a.
Tin, tehkhin thuin thu tam tak an hnênah a sawi a: "Ngai teh 3
u, buh chi thehtu buh chi thehin a feh a; tin, a theh laiin a ṭhen 4
kalkawng sirah a tla a, savaten an rawn tlân zo ta a. Tin, a ṭhen 5
pialtlêp lei pan hmunah a tla a; lei a chhah loh avângin a ṭo ta
nghâl a; nimahsela, ni a lo tlângsân deuhvin emvuaiin a lo awm 6
a, zung a neih loh avângin a râwp ta mai a. Tin, a ṭhen hnim- 7
hlingnei zingah a tla a, hnim chu a lo ṭo sâng a, a dip ral ta a.
Tin, a ṭhen lei ṭhaah a tla a, ṭhenkhat a leh za te, ṭhenkhat a leh 8
sawmruk te, ṭhenkhat a leh sawmthum tein a lo rah ta a. Tu- 9
pawh beng nei chuan hre rawh se," *a* ti a.
Tin, zirtirte chu an lo kal a, a hnênah, "Engatinge an hnênah 10
tehkhin thuin i sawi?" an ti a.
Tin, ani chuan a chhâng a, an hnênah, "Vân ram thurûk 11
chu nangni hriat zawng phal a ni a, anni hriat erawh chu phal
a ni lo. Tupawh a nei apiang an pe belhchhah ang a, an nei 12
ṭeuh vang; nimahsela, tupawh a nei lo apiang chu, an neih chhun

pawh an lâk sak ang. Chutih avâng chuan tehkhin thuin an 13
hnênah ka sawi a ni; hmu mah sela an hmuh ṭhin loh va, bengin
hre mah sela an hriat ṭhin loh va, a ngaihna pawh an hriat ṭhin
loh avângin.
"Tin, Isaia thu sawi lâwk kha an chungah a lo thleng a nih hi: 14

Beng zawngin in hre na ang a, a ngaihna erawh chu
in hre tawp lo vang;
Hmuh zawng in hmu na ang a, hriat erawh chu in
hre tawp lo vang;
He chite thinlung hi a lo chawlawl ta a, 15
An bengte a lo ngawng deuh va,
An maimichhîng bawk a,
'Chutilochuan kan mitin kan hmu ang a,
Kan bengin kan hria ang a,
Kan thinlungin kan hre bawk ang a,
Kan hawi kîr leh ang a,
Anin min tidam hlauh dah ang e,' an ti a, a tih kha.

"Nangni mit erawh chu a vânnei a ni, a hmuh ṭhin avângin; 16
in beng pawh *a vânnei a ni*, a hriat ṭhin avângin. Tih tak meuh- 17
vin ka hrilh a che u, zâwlnei tam takte leh mi fel tam takte pawh-
in in thil hmuhte hi hmuh an châk a, nimahsela an hmu si lo;
in thil hriatte pawh hi hriat an châk a, nimahsela an hre si lo.
"Chutichuan, buh thehtu tehkhin thu chu hre rawh u :— 18
Tupawhin ram thu chu benga a lo hriat a, a ngaihna a hriat si 19
loh chuanin, *mi* sual chu a lo kal a, a thinlunga theh sa chu a chhuh
sak ṭhîn. Chu mi chu kawng sîra theh chu a ni. Tin, pialtlêp 20
hmuna theh chu, thu chu hriaa lâwm taka pawm nghâl ṭhîn hi
a ni; nimahsela amahah chuan zung a awm lo va, rei lo tê chauh 21
a awm a; tin, thu avâng chuan hrehawmna emaw, tihduhdahna
emaw a lo awm veleh a tlu nghâl mai ṭhîn. Tin, hnim- 22
hlîngnei zînga theh chu thu hretu a ni a, nimahsela, khawvêl lung-
khamna leh hausakna bumna chuan thu chu a dîp a, rah lovin
a lo awm ṭhîn. Tin, lei ṭha chunga theh chu, thu chu benga 23
hriaa a ngaihna hre bawk hi a ni a; chu mi chu a rah ngei a,
ṭhenkhat a leh za te, ṭhenkhat a leh sawmruk te, ṭhenkhat a leh
sawmthum tein a pung ṭhîn," a ti a.
Tehkhin thu dang an hnênah a sawi *leh* a : "Vân ram 24
chu, mi a lova chi ṭha thehtu nên chuan tehkhin a ni, nimahsela 25
mi an muthilh hlânin a hmêlma a lo kal a, buh zîngah chuan
buhlem a theh a, a kal bo leh ta a. Tin, buh chu a lo ṭo va a lo 26
vuih chuan buhlem chu a lo lang ve ta a. Tin, in neitu bawite 27
chu an lo kal a, a hnênah chuan, 'Ka pu, i lovah chi ṭha i theh
lo vem ni? buhlem saw khawi ata lo awm nge ni le?' an ti a.
Tin, ani chuan an hnênah, 'Chu chu hmêlmain a lo ti ta a nih chu,' 28

a ti a. Tin, bawite chuan a hnênah, 'A nih leh, chûng chu va la
khâwm mai ila rem i ti em?' an ti a. Ani erawh chuan, 'Ti lo 29
ve; buhlem chu in lâk khâwmzâwngin buh chu in pawt tel hlauh
dah ang e. Buh seng thlengin ṭo za rawh se; tin, buh seng hunah 30
chuan buh âttute hnênah, Buhlem chu la khâwm hmasa zet ula,
hâl tûrin tel rawh u; buh erawh chu ka buh inah seng lût rawh
u, ka la ti ang e,' a ti a," *a* ti a.

Tehkhin thu dang an hnênah a sawi *leh* a : "Vân ram chu 31
anṭam chi fang khat miin a lâka, a lova a theha ang chu a ni a;
chu chu chi zawng zawng aiin a tê ber a; nimahsela a lo ṭo sân 32
hunah chuan thlaite ai chuan a lian zâwk a, thing a lo ni ṭhîn a,
chutichuan chunglêng savate chu an lo kal a, a zârahte chuan
an riak ṭhîn a," a ti a.

Tehkhin thu dang an hnênah a sawi *leh* a : "Vân ram chu, 33
dawidim hmeichhiain a lâka, chhangphut tehkhâwng thum zîngah
a zaa a thawh vek thlenga a phûma ang chu a ni," *a ti a.*

Chûng zawng zawng chu Isuan tehkhin thuin mipuite hnênah 34
a sawi a, tehkhin thu lovin an hnênah engmah a sawi lo: zâwl-
neiin, 35

"Tehkhin thuin ka kâ ka âng ang a,
Leilung pian tirh ata *thil* inthup chu
Ka sawi chhuak ang,"

tia a sawi kha a lo thlen theihna tûrin.

Chu mi lai chuan mipuite chu a kalsan a, inah chuan a lût 36
ta a, tin, a zirtîrte chu a hnênah an lo kal a, "Lova buhlem teh-
khin thu kha min hrilhfiah rawh," an ti a.

Tin, ani chuan a chhâng a, "Chi ṭha thehtu chu Mihring 37
Fapa hi a ni a; lo chu khawvêl hi a ni a; chi ṭhate chu ram 38
fate an ni a; buhlemte chu *mi* sual fate an ni a; hmêlma, a theh- 39
tu chu, diabola a ni a; buh seng chu khawvêl tâwpna tûr a ni;
buh âttute chu vântirhkohte an ni. Chutichuan, buhlemte chu an 40
la khâwm a meiin an hál ang hian khawvêl tâwpnaah chuan
a la awm ang. Mihring Fapa hian a vântirhkohte chu a tîr chhuak 41
ang a, a ram ata tisualtîrtute leh thil tisualtute zawng zawng chu
an thiar chhuak ang a, rawh tuina meiah chuan an paih ang;
chutah chuan ṭah leh ha ṭhial chu a awm ang. Chu mi hunah 42 43
chuan mi felte chu an Pa ramah chuan ni angin an êng tawh ang.
Beng nei chuan hre rawh se.

"Vân ram chu lova ro phûm rûk ang a ni; chu chu miin a 44
hmu a, a thukru a, a lâwm avângin a neih zawng zawng chu a va
hralh a, chu lo chu a lei ta a.

"Tin, vân ram chu sumdâwng mi tuikeplung ṭha tak zawngtu 45
ang chu a ni leh a; tin, ani chuan tuikeplung hlu tak pakhat 46
a hmu a, a neih zawng zawng chu a va hralh a, a lei ta a.

"Tin, vân ram chu lênkhang, tuifinriata dena, chi tinrêng 47
fûn khâwnına ang chu a ni leh pek a. Chu chu a khah veleh a 48
kamah an hnûk chhuak a; tin, an ṭhu a, a ṭha zawng chu bâwm-
ah an la khâwm a, a chhia erawh chu an paih a. Khawvêl 49
tâwp hunah chuan chutiang bawkin a awm ang; vântirhkohte
chu an lo chhuak ang a, mi fel zîng ata mi sualte chu an hlîr ang a,
rawh tuina meiah chuan an paih ang; chutah chuan ṭah leh ha 50
ṭhial chu a awm ang," a ti a.
Isua *vê*kin an hnênah, "Chûng zawng zawng chu in hria em?" 51
a ti a. Anni chuan a hnênah, "Hria e," an ti a. Tin, ani chuan 52
an hnênah, "Chuti a nih chuan, lehkhaziaktu vân ram kawng zir-
tîra awm apiang chu, in neitu, a ro bâwm ata thil tharte leh thil
hluite phawrh chhuak ṭhîntu ang chu a ni," a ti a.
Tin, heti hi a ni a, Isuan chûng tehkhin thute chu a *sawi* zawh 53
veleh chuta ṭang chuan a kal ta a. Tin, a awmna khaw lam chu 54
a thleng a, an inkhâwmna inah chuan anmahni a zirtîr ta a, chu-
tichuan mak an ti hle a, "He *mi* hian he finna leh *hêng* thilmak
tih*theihnate* hi khawi ata nge a hmuh? He *mi* hi thingren siamtu 55
fapa kha a ni lo vem ni? a nu chu Mari an tih hi a ni lo vem ni?
a unaute pawh Jakoba, Josefa, Simona, Juda *an tihte chu an ni lo*
vem ni? A farnute pawh kan hnêna awm an ni vek lo vem ni? 56
He mi hian khawi ata tehlul nge hêng zawng zawng hi a hmuh ni?"
an ti a. Tichuan, a chungah an lungni ta lo va. Nimahsela, 57
Isuan an hnênah, "Zâwlnei chu ama khaw lamah leh ama inah
chauh lo chuan chawimawi lohvin a awm ngai lo," a ti a. Tin, 58
an rin loh avângin chutah chuan thilmak tam a ti lo.

14 Chu mi lai tak chuan lal Heroda chuan Isua chanchin 1
chu a lo hria a, a chhiahhlawhte hnênah, "Chu chu Bap- 2
tistu Johana kha a nih chu; mitthi zîng ata a tho leh ta zuk ni
a; chuvângin chûng thiltihtheihnate chuan amahah a thawk
a nih chu," a ti a.
(Heroda chuan a unau Philipa nupui Herodi avângin Johana 3
chu a man a, a phuar a, tân inah a lo khung tawh a ni; Johana
chuan a hnênah, "Ani i neih hi a thiang lo ve," a tih sak avângin. 4
Tin, *Johana* chu tihhlum a tumin mipui a hlau va, zâwlneia an ruat 5
avângin. Nimahsela, Heroda pian champhaphâk ni chu a lo 6
thlenin Herodi fanu chu a laiah a lâm a, Heroda chu a tilâwm ta
a. Chu mi avâng chuan a dîl apiang pe tûrin chhechhamin a tiam 7
ta a. Tin, ani chuan a nu fuihin, "Hetah hian thlêngin 8
Baptistu Johana lu mi pe rawh," a ti a. Tin, lal chu a lungngai 9
ta a; nimahsela a thutiamte leh a chaw kîlpuite avâng chuan
pêk tûr thu a pe a, tichuan mi a tîr a, tân ina Johana lu chu a 10
tantîr a. Tin, a lu chu thlêngin an rawn la a, hmeichhe naupang 11
hnênah chuan an pe a; ani chuan a nu hnênah a kalpui ta a.

Tin, zirtîrte chuan a ruang chu an va hlâwm a, an phûm a; 12
tin, Isua an va hrilh a.)
Tin, Isuan *chu chu* a hriatin, chuta ta chu lawngin thlalêr hmun- 13
ah a kal hrang ta a. Nimahsela, mipuite chuan an hriat veleh
khua aṭangte chuan kea kalin an zui ta a. Tichuan ani chu 14
vaukama a chhuah chuan mipui nasa tak a hmu a, a khawngaih êm
êm a, an damlote a tidam a.
Tin, tlai lam a lo nihin zirtîrte chu a hnênah an lo kal a, "Hei 15
hi thlalêr hmun a ni a, khua pawh a lo tlai ta si a; khuaahte kalin
an tân ei tûr an lei theihna tûrin mipuite hi kaltîr ta che," *an* ti
a. Isua erawh chuan an hnênah, "An kal bo a ngai lo ve; nang- 16
mahnin ei tûr pe rawh u," a ti a. Tin, anni chuan a hnênah, 17
"Hetah chhangpêr panga leh sangha pahnih chauh kan nei a ni,"
an ti a. Tin, ani chuan, "Hetah ka hnênah han la rawh u," a 18
ti a. Tin, hlobet chunga ṭhu tûrin mipuite chu thu a pe a, chhang- 19
pêr panga leh sangha pahnih chu a la a, van lam enin mal a
sâwm a, a phel a, chhangpêrte chu zirtîrte hnênah a pe a, tin,
zirtîrte chuan mipuite hnênah *an pe a*. Tin, an vaiin an ei a, an 20
puar ta hlawm a; *an ei* bâng nawi pawh chu bâwmrâng sâwm
leh pahnih an rût khat a. A eitute chu, hmeichhia leh naupang 21
tiam lovin, patling hlîr pawh sângnga lai an ni a.
Tin, mipuite chu a ṭîntîr vêl chhûngin a *kal* hmaa râl leh 22
lama lo kal hmasa tûrin zirtîrte chu lawngah a chuan luihtîr
ta nghâl a. Tin, mipuite chu a ṭîntîr hnuin ṭawngṭai tûrin tlâng- 23
ah chuan a han kal hrang a; tin, tlai lam a lo nihin chutah
chuan amah chauhvin a awm ta a.
Lawng erawh chu dîl lai takah a awm tawh a; thliin a ni lo- 24
zâwngin a nem avângin tuifâwnin a vawrh a vawrh ta a. Tin, 25
khawfîng chah dâwn laiin dîl chungah kea kalin an hnên lam
a rawn pan a. Tin, zirtîrte chuan amah chu dîl chunga kea a kal 26
an han hmuh chuan, "Hmuithla a nih saw!" tiin, an thlaphâng
a, hlauvin an au ta vak mai a. Nimahsela, Isuan anmahni a be ta 27
nghâl a, "Thlamuang takin awm rawh u; keimah ka ni alâwm;
hlau suh u," a ti a.
Tin, Peteran a chhâng a, "Lalpa, nang i nih chuan, tui chunga 28
i hnêna lo kal thu mi pe rawh," a ti a. Tin, ani chuan, "Lo kal
ta che," a ti a. Petera lawng ata chu a chhuk a, Isua hnên lam 29
panin tui chungah chuan kein a kal a. Nimahsela, thli tleh chu 30
a hmuhin a hlau va; tin, a pil dâwn a, "Lalpa, mi chhandam
rawh," tiin a au ta a. Tin, Isuan a ban ta nghâl a, amah chu a 31
chelh a, a hnênah, "Nang rin tlêm, engahnge i rinhlelh le?"
a ti a. Tin, lawnga an chuan chuan thli chu a bâng ta mai a. 32
Tin, lawnga awmte chuan, "Pathian Fapa i lo nih tak zet hi," 33
tiin, amah chibai an bûk a.

Tin, *râl* leh lam an kai chuan Gennesaret ram khawmual an 34
thleng ta a. Tin, chu mi hmuna mite chuan amah an hriat veleh, 35
chu mi kiang vel ram zawng zawngah chuan *mi* an tîr a, damlo
zawng zawng chu a hnênah an rawn hruai a; tin, a puan hmâwr
tal deh theih an dîl chiam a; tin, a dek apiang chu an lo dam ta 36
zêl a.

15 Chu mi lai chuan Jerusalem khua aṭangin Pharisaite leh 1
lehkhaziaktute Isua hnênah an lo kal a, "Engatinge i zir- 2
tîrten upate thurochhiah chu an bawhchhiat ṭhin? chhang an eiin
an kut an sil ngai si lo va," an ti a. Tin, ani chuan an hnênah, 3
"Nangni pawhin engatinge in thurochhiah avânga Pathian thupêk
in bawhchhiat ni? Pathianin, 'I nu leh i pa chawimawi rawh,'
'Tupawh a nu emaw a pa emaw sawichhia apiang chu thi mawlh 4
rawh se,' a ti si a. Nangni erawh chuan, 'Tupawh a nu emaw 5
a pa emaw hnênah, I mi chhawrna tûr hi *Pathian hnêna*
pêk a ni tawh, ti apiang chuan, a nu leh a pa a chawimawi tûr 6
a ni lo ve,' in ti ṭhîn a. Tichuan, in thurochhiah avângin Pa-
thian thu chu in bawh bo ta a nih hi. Vervêkte u, Isaia hian in 7
chungchâng thu a lo hril lâwk dik zet mai,

'He miteho hian an kain mi chawimawi a, 8
An thinlung erawh chuan mi hlat si a.
Engpawh ni sela, an zirtîrnaah mihring thupêk an 9
zirtîr avângin
An mi biak ṭhin hi athlâwn mai a ni,'

tiin," a ti a, a chhâng a.

Tin, mipui chu a ko va, an hnênah, "Ngaithla ula, lo ngai 10
thiam rawh u: Kaa lût chu mihring tibawlhhlawhtu a ni lo va: 11
kaa chhuak chu, chu ngei chu mihring tibawlhhlawhtu a ni zâwk
e," a ti a.

Chu mi lai chuan a zirtîrte an lo kal a, a hnênah, "Pharisaiten 12
kha thu kha an hriata an lungnih loh kha i hria em?" an ti a. Ani
erawh chuan, "Kûng zawng zawng ka Pa vâna mi phun loh chu 13
pawh chhuahin a awm ang. Anni chu pawisa suh u; hruaitu 14
mitdel an ni. Tichuan, mitdelin mitdel vêk a hruai chuan khuar-
khurumah an tla dûn ang," a ti a, a chhâng a.

Tin, Peteran a hnênah, "Tehkhin thu kha min hrilhfiah ta 15
che," tiin, a chhâng a. Tin, ani chuan, "Tûn thlengin nangni pawh 16
hriatna nei lovin in la awm cheu maw? Kaa lût apiang chu 17
pumah a tla thla a, dailênnaa paih chhuahin a awm tih in hre
lâwm ni? Kaa chhuakte erawh chu thinlungah a lo chhuak a 18
ni; chûng ngei chuan mihring a tibawlhhlawh ṭhîn a ni. Thin- 19
lungah hian ngaihtuahna sualte, tualthahnate, uirênate, inngaih-
nate, rûkrûknate, hêknate, sawichhiatnate a lo chhuak si ṭhîn

a: chûng chu mihring tibawlhhlawhtu a ni; kut sil lova chaw 20
ei erawh chuan mi a tibawlhhlawh lo ve," a ti a.
Tin, Isua chuta ta chu a chhuak a. Tura leh Sidon bialah 21
a kal ta a. Tin, ngai teh, chûng ram ata chu Kanaan hmeichhe 22
pakhat a lo chhuak a, "Lalpa, Davida Fapa, mi khawngaih rawh;
ka fanu ramhuaiin a man tlat a ni," tiin, a au va. Ani erawh 23
chuan kam khat mahin a chhâng lo. Tin, a zirtîrte chuan, "Kan
hnungah a au a au si a, kaltir mai ta che," tiin, an rawn ngên a.
Ani erawh chuan, "Israel hnam zînga berâm bo hnênah lo chuan 24
tirh ka ni lo ve," a ti a, a chhâng a. Nimahsela, *hmeichhia* chu 25
a lo kal a. "Lalpa, mi pui rawh a," tiin, chibai a bûk
a. Tin, ani chuan, "Fate chhang lâk saka, uite hnêna paih chu, 26
a mawi lo ve," a ti a, a chhâng a. Ani chuan, "Lalpa, nih 27
zawng a ni a; *nimahsela* uite pawhin an pu dawhkân ata chhang
nawi tla chu an ei ṭhin alâwm," a ti a. Chu veleh Isua chuan 28
a hnênah, "Hmeichhia, i rin a nasa êm mai; i duh ang takin
i chungah awm rawh se," a ti a, a chhang a. Tichuan a fanu chu,
chu mi achinah chuan a lo dam ta mai a.
Tin, Isua chuta ta chu a kal a, Galili dîl kiang a lo thleng 29
a; tin, tlângah chuan a chho va, chutah chuan a ṭhu ta a. Tin, 30
mipui nasa tak, kebaite, mitdelte, ṭawng thei lote, piangsualte
rawn hruaiin, a hnênah an lo kal a, a ke bulah an dah a; tin, a
lo tidam ta hlawm a. Chuvangchuan, mipui chuan ṭawng thei lote 31
chu lo ṭawnga, piangsualte chu lo ṭhaa, kebaite chu kea kala, mit-
delte chu hmu theia an hmuhin mak an ti hle a; tichuan Israelte
Pathian chu an fak ta a.
Tin, Isuan a zirtîrte chu a ko va, "Mipuiho hi tûnah ni thum 32
ka hnênah an awm tawh a, ei tûr engmah an neih loh avângin
ka khawngaih êm êm a ni; chaw ngheiin ka kaltir duh lo ve,
chutilochuan kawng lakah an chau dah ang e," a ti a. Tin, zir- 33
tîrte chuan a hnênah, "Mipui heti zozai puarna khawp chhangpêr
chuti zozai thlalêrah khawi ata nge kan hmuh ang?" an ti a.
Tin, Isuan an hnênah, "Chhangpêr engzâtnge in neih?" a ti a. 34
Tin, anni chuan, "Pêr sarih, nghate tlêmtê nên," an ti a. Tin, 35
ani chuan leia ṭhu tûrin mipui chu thu a pe a. Tin, chhangpêr 36
pasarih leh sanghate chu a la a, lâwm thu a sawi a, a phel a, zir-
tîrte hnênah a pe a, tin, zirtîrte chuan mipuite hnênah *an pe* a.
Tin, an vaiin an ei a, an puar ta hlawm a; *an* ei bâng nawi pawh 37
chu bâwm sarih an rût khat a. A eitute chu, hmeichhia leh 38
naupang tiam lovin, patling hlir pawh sângli an ni a. Tin, mipuite
chu a ṭintîr hnuin lawngah a chuang a, Magadan ram a lo thleng 39
a.

16 Tin, Pharisaite leh Saddukaite an lo kal a, amah fiah nân 1
vân ata chhinchhiahna anmahni entir tûrin an dil a. Nimah- 2

sela, ani chuan an hnênah, "Tlai lam a lo nihin, 'Khua a ţha
dâwn a ni ang, kâwl a sen êm mai,' in ti ţhîn a. Tin, zîngah chuan, 3
'Vawiin chu khua a chhe *dâwn a ni ang*, kâwl a sen a, khua a dur
êm mai,' in ti ţhîn a. Vân awmzia in hre fiah thiam si a, nimah-
sela hun chhinchhiahnate hi in hre fiah thei lo. Ţhangthar sual 4
tak leh uirê hmang takte chuan chhinchhiahna an zawng a, nimah-
sela, Jona chhinchhiahna chauh lo chu an hnênah chhinchhiahna
rêng rêng pêk a ni lo vang," a ti a, a chhâng a. Tin, anmahni
a kalsan a, a kal ta daih a.

Tin, zirtîrte chu râl leh lam an thlen chuan chhang an lo ken 5
theihnghilh a. Tin, Isuan an hnênah, "Pharisaite leh Saddukaite 6
dawidim lakah chuan invêng ula, fîmkhur rawh u," a ti a. Tin, 7
anni chuan, "Chhang kan keng hauh lo," tiin, an inngaihtuah
a. Tin, Isuan chu chu a hria a, "Rin tlêmte u, engatinge chhang 8
in neih loh avânga in inngaihtuah ni? Tûnah pawh in rilruin
in la hre lo fo maw? Mi sângnga chhangpêr panga leh, in bâwm- 9
râng ruh khah zât kha, in hre reng lâwm ni? Mi sângli chhang- 10
pêr pasarih leh, in bâwm ruh khah zât pawh kha? Chhang 11
thu in hnênah ka sawi lo tih eng tizia nge in hriat loh? Pharisaite
leh Saddukaite dawidim lakah erawh chuan fîmkhur rawh u," a ti a.

Chu veleh chhang dawidim lakah fîmkhur tûrin a tîr lo va, 12
Pharisaite leh Saddukaite zirtîrna laka *fîmkhur tûrin* anmahni *a tîr*
zâwk tih an lo hre ta a.

Tin, Isua chu Philipa Kaisari bial chu a lo thlen chuan, a zir- 13
tîrte hnênah, "Miten Mihring Fapa hi tunge a ni an tih?" tiin,
a zâwt a. Tin, anni chuan, "Ţhenkhatin, 'Baptistu Johana *a ni*,' 14
an ti; ţhenkhatin, 'Elija *a ni*,' *an ti*; ţhenkhatin, 'Jeremia emaw
zâwlnei tua emaw *a ni*,' an ti," an ti a. Ani chuan an hnênah, 15
"A nih leh, nangnin tunge a ni mi tih?" a ti a. Tin, Simon Pe- 16
teran, "Krista, Pathian nung Fapa chu i ni," a ti a, a chhâng a.
Tin, Isuan a hnênah, "Simon Bar-Jona, i eng a thâwl e; tisa 17
leh thisenin a hriattîr che a ni si lo va, ka Pa vâna miin a *hriattîr*
zâwk *che* a ni. Tin, nang Petera i ni tih ka hril bawk a che; 18
he lungpui chungah hian ka kohhranho ka rem chho vang a, Mitthi
Khaw kulh kawngkhârte chuan chu chu an ngam lo vang. Vân 19
ram chabite ka pe ang chia, lei chungah engpawh i phuar apiang
vânah phuar a ni ang a; lei chungah engpawh i phelh apiang
vânah phelh a ni ang," a ti a, a chhâng a. Chu mi zawhah chuan 20
Krista a ni tih tumah hril lo tûrin zirtîrte chu a ti tlat a.

Chu mi achinah chuan Isuan Jerusalem khuaa a kal tûrzia 21
te, upate, Puithiam lalte, lehkhaziaktute laka thil tam tak a tuar
tûrzia te, tihhluma a awm *tûrzia* te, ni thum nia kaihthawha a
awm *tûrzia* te chu a zirtîrhote a hriattîr ţan ta a. Tin, Petera
chuan ani chu a hruai hrang a, "Lalpa, Pathianin khawngaih 22

che rawh se; chûng chu i chungah a thleng tawp lo vang," tiin,
a zilh ta a. Ani erawh chu a hawi a, Petera hnênah chuan, "Se- 23
tan, ka hnungah kal rawh; ka tân tlûkna i ni e; Pathian thilte
ngaihtuah lovin mihring thilte i ngaihtuah zâwk a nih hi," a ti a.
Tin, Isuan a zirtîrte hnênah, "Tupawhin mi zui a duh chuan 24
mahni hrehawm pawisa lovin, a kraws puin mi zui rawh se. Tu- 25
pawh a nun humhim duh apiangin a chân ang a; tupawh keimah
avânga a nun chân apiangin a humhim ang. Miin khawvêl 26
hi apumin nei sela, a nun chân si sela, a tân engnge sâwt ang?
A nih loh leh, miin a nun aiah engnge a pêk ang? Mihring Fapa 27
hi a vântirhkohte nên, a Pa ropuinaa inthuamin a lo kal dâwn
si a; chu mi hunah chuan mi tin an thiltih ang zêlin a rûl ṭheuh
vang. Tih tak meuhvin ka ti a che u, heta dingho a ṭhente hi, 28
Mihring Fapa a rama lo kal an hmuh hma loh chuan, thihna tem
tawp lo tûr an awm," a ti a.

17 Tin, ni ruk achinah chuan Isuan Petera te, Jakoba te, a 1
unau Johana te a hruai a, ahrangin tlâng sâng takah a kal
chhohpui a; an hmaah chuan a hmêl awmzia chu a lo danglam ta 2
a; a hmai ni angin a lo êng a, a silhfênte chu êng angin a lo vâr
ta a. Tin, ngai teh, Mosia leh Elija chu amah nên inbiain an 3
hnênah an inlâr a. Tin, Peteran Isua a bia a, "Lalpa, kan tân 4
heta awm hi a ṭha; i duh chuan hetah hian bâwktê pathum ka
khawh ang; i tân pakhat, Mosia tân pakhat, Elija tân pakhat,"
a ti a.
A la sawi lai mêkin, ngai teh, chhûm vâr takin anmahni a rawn 5
hliah ta a; tin, ngai teh, chhûm aṭang chuan awin, "Hei hi ka
Fapa duh tak, ka lawm êm êma chu a ni; ama thu ngai rawh u,"
a ti a. Tin, zirtîrte chuan *chu chu* an hriatin an tlu bawkkhup a, an 6
hlau ta êm êm a. Tin, Isuan anni chu a rawn dek a, "Tho ula, 7
hlau suh u," a ti a. Tin, an dâk chhuak a, Isua chauh lo chu 8
tumah an hmu ta lo va. Tin, tlâng ata chu an chhuk laiin, Isuan 9
an hnênah, "Mihring Fapa hi mitthi zîng ata a thawh leh hma loh
zawng *in* thil hmuh kha tumah hrilh suh u," tiin, thu a pe ta a.
Tin, a zirtîrte chuan a hnênah, "Lehkhaziaktuten, 'Elija 10
a lo kal hmasa tûr a ni,' eng tiziaa ti nge an nih le?" tiin, an zâwt
a. Tin, ani chuan, "Elija chu a lo kal dâwn rêng a ni, engkim 11
a siamṭha bawk ang. Nimahsela, ka hrilh a che u, Elija chu a 12
lo kal tawh reng a ni, amah chu an hre lo va, a chungah an duh
duhin an ti ta zâwk a. Chutiang bawkin Mihring Fapa pawh
hian an lakah a tuar ve dâwn a ni," a ti a, a chhâng a. Chu 13
veleh, zirtîrte chuan, Baptistu Johana thu an hnênah a sawi a
ni tih an lo hre ta a.
Tin, mipui hnên an lo thlenin, mi pakhat a hnênah a lo kal 14
a, a hmaah ṭhingṭhiin, "Lalpa, ka fapa saw khawngaih ang che, 15

thlaenmât a ni a. a tuar nasa êm mai; vawi tam tak meiah a tlu
ṭhin a, vawi tam tak tuiah *a tlu* bawk ṭhin a ni. Tin, i zirtirte 16
hnênah ka rawn hruai a, an tidam thei si lo va," *a* ti a.
Tin, Isuan "Ṭhangthar rinna nei lova tihmawhte u, eng chen 17
nge in hnênah ka awm ang a, eng chen nge ka ngaihtheih ang
che u? amah chu ka hnênah hian rawn hruai rawh u," a ti a,
a chhâng a. Tin. Isuan ramhuai chu a hau va, a chhûng ata a 18
chhuak ta a; chu mi dâr achinah chuan naupang chu a lo dam
ta a. Chu mi hnuah chuan zirtirte chu ahrangin Isua hnênah 19
an lo kal a, "Engatinge keinin kan hnawh chhuah theih loh?"
an ti a. Tin. ani chuan an hnênah. "In rin tlêm avângin. Tih 20 21
tak meuhvin ka hrilh a che u. Anṭam mu fang khat ang rin in neih
chuan, he tlâng hnênah hian. 'Heta ṭangin sawtah sâwn va insawn
rawh,' in ti ang a, a insawn mai ang; in tân tih theih loh rêng
engmah a awm lo vang," a ti a.
Tin, Galili rama an rawn inkhâwm laiin. Isuan an hnênah, 22
"Mihring Fapa hi mihringte kuta mantirin a awm dâwn a ni;
tin, an tihlum ang a; tin, ni thum niah chuan kaihthawhin a 23
awm ang," a ti a. Tichuan, an lungngai ta êm êm a.
Tin, Kapernaum khua chu an lo thlenin, Pathian biak in 24
tangka khawntute chu Petera hnênah an lo kal a, "In zirtirtuin
biak in tangka chu a pe *ve* thin lâwm ni?" an ti a. Ani chuan, 25
"Pe *ve* ṭhin e." a ti a. Tin, ina a va luh chuan. Isuan a hnênah.
"Simon, engtinnge i ngaih? leia lalten chhiah emaw, sum neih
man emaw, tu lakah nge an lâk ṭhin? an fate lakah nge, mi hrang
lakah?" tiin. a lo sawi khalh a. Tin. *Peteran*, "Mi hrang lakah." 26
a tih veleh, Isuan a hnênah, "Chuti a nih si chuan fate chu an
âwl a ni ang chu. Nimahsela, nang dilah va kal la, nghakawi chiah 27
la, sangha lo chhuak hmasa chu man rawh; tin, a kâ i keu veleh
chêng hnih i hmu mai ang; chu chu la la, kei leh nang atân an
hnênah pe rawh. chutilochuan anni chu kan tilungni lo dah ang
e," a ti a.
18 Chu mi lai tak chuan zirtirte chu Isua hnênah an lo kal 1
a, "Vân ramah tunge ropui ber ang le?" an ti a. Tin, 2
ani chuan naupang tê a ko va. an zîngah a dintir a, "Tih tak 3
meuhvin ka ti a che u, In lamlêt a. naupang tê ang in lo nih loh
chuan, vân ramah in lût tawp lo vang. Chutichuan, tupawh 4
he naupang tê anga inngaitlâwm apiang, chu mi chu vân ramah
chuan a ropui ber ang. Tin. tupawh ka hming avânga hetiang 5
naupang tê pakhat lâwm apiang chu keimah mi lâwm *an* ni ang.
Amaherawhchu. tupawh hêng mi ringtu nu tete zinga pakhat 6
pawh titlu apiang chu. a*n* nghâwngah but râwt sawmna lung lianpui
awrhtirin tuifinriat thûk laiah thlâk daih sela a*n* tân a sâwt zâwk
ang.

"Tlûknate avângin khawvêl chung a pik e! tlûknate chu lo 7
awm tûr rêng zawng a ni a; nimahsela tlûkna awmtîrtu chung
chu a pik e! Tin, i kutin emaw, i kein emaw, a tihtlûk che chuan, 8
tan la, paih daih rawh; kut pahnih emaw ke pahnih emaw neia
kumkhaw meia paih ai chuan, piangsualin emaw kebaiin emaw
nunnaa luh i tân a ṭha *zâwk* e. Tin, i mitin a tihtlûk che chuan 9
kher chhuak la, paih daih rawh; mit khing hnih neia Gehenna
meia paih ai chuan, mit khing khat neia nunnaa luh i tân a ṭha
zâwk e.

"Hêng mi tête zînga pakhat *pawh* hi hmusit to tûrin fîmkhur 10
rawh u; an vântirhkohten vânah ka Pa vâna mi hmêl chu an hmu 11
fo ṭhîn tih, ka hrilh che u hi.

"Engtinnge in ngaih? Mi tupawhin berâm za nei sela, an 12
zînga pakhat vâk bo sela, sawmkua leh pakuate chu hnutchhiaha,
tlânga han kalin, a bo chu a zawng lo vang em ni? Tih tak meuh- 13
vin ka hrilh a che u, a hmuh leh hlauh chuan, sawmkua leh pakua
vâk bo lote chungah ai chuan, a chungah a lâwm zâwk ang. Chu- 14
tiang bawkin hêng mi têtê zînga pakhat boral pawh hi in Pa
vâna mi duhzâwng a ni lo ve.

"Tin, i unauvin i chungah thil tisual sela, kal la, amah leh 15
nangmah chauhva hriatah a sualnaah chuan zilh ang che; a ngaih-
thlâk che chuan i unau chu i hneh a ni tawh ang. A ngaihthlâk 16
loh *che* erawh chuan, mi dang pakhat emaw pahnih emaw i hnên-
ah hruai ang che, chutichuan thu tinrêng chu hretu pahnih
emaw pathum emaw kaa tihngheha a awm theih nân. Tin, anni 17
pawh chu a ngaihthlâk duh loh chuan, kohhranho hnênah thlen ang
che; tin, kohhranho pawh a ngaihthlâk duh loh chuan, ani chu i
tân Jentail leh chhiahkhawntu ang ni rawh se. Tih tak meuhvin 18
ka hrilh a che u, Lei chungah engpawh in phuar apiang, vânah
phuar a ni ang a; lei chungah engpawh in phelh apiang, vân-
ah phelh a ni ang. Tih tak meuhvin ka hrilh leh a che u, Lei 19
chungah hian in zînga mi pahnih an thil dîl kawnga an thurual
chuan, ka Pa vâna mi tih sakin an awm ang. Mi pahnih emaw 20
pathum emaw ka hminga an inkhâwmna apiangah chuan an zîngah
ka awm si ṭhîn a," a ti a.

Chu mi lai chuan Petera a lo kal a, a hnênah, "Lalpa, ka unau- 21
vin vawi engzâtnge ka chungah thil tisual sela ka ngaihdam
tûr? vawi sarh thlengin *em ni ang?*" a ti a. Isuan a hnênah,
"'Vawi sarih thlengin,' ka ti lo va che, '*Vawi* sarih hmun sawm- 22
sarih thlengin,' *ka ti* zâwk *che a ni.*

"Chu mi avâng chuan, vân ram chu, lal ber tuemaw a bawite 23
hnêna sum chanchin tihfel tum nên chuan, tehkhin a ni. Tin, 24
a han tihfel ṭan chuan mi pakhat talent sîngkhat ba, a hnênah
an rawn hruai a. Tin, pêk tûr a neih loh avângin, a pu chuan, 25

amah nên, a nupui nên, a fate nên, a neih zawng zawng nên
hralha, rulh tûr thu a pe a. Chutichuan, bawi chuan, 'Ka pu, 26
ka chungah zahngai rih la, a zain ka pe vek ang che,' tiin bawk-
khupin chibai a bûk a. Tichuan, chu bawia pu chuan a khaw- 27
ngaih ta êm êm a, a thlah a, a bat chu a ngaidam ta a. Nimah- 28
sela, chu bawi chu a kal chhuak a, a bawipuite zînga pakhat a duli
za ba a va hmu a; tin, a man a, 'I bat kha mi pe rawh,' tiin, a
hrawkah a rêk a. Chutichuan a bawipui chu a bawkkhup 29
a, 'Ka chungah zahngai rih la, ka la pe ang che,' tiin, a ngên
chiam a. Nimahsela a duh lo va; a bat chu a tlâk hma loh 30
zawng tân inah a va khung ta a. Chutichuan, a bawipuite chuan
a thiltih chu an hmuhin, an lungngai êm êm a, a thiltih zawng 31
zawng chu an pu an va hrilh ta a. Chu veleh a pu chuan ani 32
chu a ko va, a hnênah, 'Bawi sual, mi dîl chiam avâng khân *i*
bat zawng zawng kha ka ngaidam che a ni a; ka khawngaih che
ang khân nang pawhin i bawipui chu i khawngaih ve tûr a ni 33
lâwm ni?" a ti a. Tin, a pu chu a thinur ta a, a bat zawng zawng 34
a tlâk hma loh zawng nghaisatute hnênah a pe ta a. Mi 35
tinin thinlung taka in unau*te* in ngaihdam loh chuan ka Pa vâna
mi pawhin chutiang bawkin in chungah a ti ve ang," a ti a.

19 Tin, heti hi a ni a, Isuan chûng thu chu a *sawi* zawh ve- 1
leh, Galili ram ata a chhuak a, Jordan lui râla Judai ramah
chuan a va kal a; tin, mipui nasa takin an zui a; chutah chuan 2
anmahni chu a tidam ta a.

Tin, Pharisaite a hnênah an lo kal a, amah fiah nân, "Eng 3
vâng pawhin miin a nupui mâk a thiang em?" an ti a. Tin, 4
ani chuan, "A tîr ata *an* siamtu khân hmeichhia leh mipaa a siam
leh, 'He mi avâng hian mipain a nu leh a pa a kalsan ang a, 5
a nupui a vuan ang; tichuan, an pahnih chuan tisa pumkhat 6
an lo ni tawh ang,' a ti tih in chhiar lo vem ni? Chutichuan, pahnih
an ni tawh lo va, tisa pumkhat an ni tawh zâwk a ni. Chu-
vângin Pathianin a zawm tawh chu mihringin ṭhen suh se," a ti a,
a chhâng a.

Anni chuan a hnênah, "A nih leh, engatinge Mosian inmâk 7
na lehkha pêka mâk tûr thu a pêk si?" an ti a. Ani chuan 8
an hnênah, "Mosian in thinlung khauh avângin asin in nupuite
mâk a phal ni; nimahsela, a tîr ata chutiang a ni si lo. Kei 9
chuan ka ti a che u, 'Tupawh tlangvâl ngaih vâng ni lova, nu-
pui maa mi dang nei apiang chu, a uirê a ni; mâk hnu nei apiang
pawh a uirê a ni," a ti a.

Zirtîrte chuan a hnênah, "Nupui kawngah mipa thu chutiang 10
a nih si chuan inneih hi a ṭha lo ve," an ti a. Ani erawh chuan
an hnênah, "Chu thu chu mi nazawngin an pawm thei lo ve, *a* 11
pêkate chauh lo chuan. Mi tilreh, an nu pum chhûng ata chuti- 12

anga piang rêngte an awm a; mi tilreh, mihring kuta rehte an
awm bawk a; mi tilreh, vân ram avânga tilreha insiam chawpte
an awm bawk a. Tupawh a pawm thei apiangin pawm rawh
se," a ti a.

Chu mi lai chuan an chunga *a* kut a nghah a, *a* ṭawngṭai 13
sak tûrin, a hnênah naupang tête an rawn hruai a; tin, zirtîrte
chuan an lo hau va. Isua erawh chuan, "Naupang tête ka hnên- 14
ah han kaltîr ula, hnar suh u; vân ram chu hetiang mite ta a
ni si a," a ti a. Tin, an chungah a kut a nghat a, chuta ta chu 15
a kal ta a.

Tin, mi pakhat a hnênah a lo kal a, "Zirtîrtu, chatuana nunna 16
ka neih theih nân *thil* ṭha engnge ka tih ang?" a ti a. Tin, ani 17
chuan a hnênah, "Thil ṭha thu engahnge mi zawh? Ṭha chu
pakhat *chauh* a awm; engpawh ni sela, nunnaa luh i duh chuan
thupêkte chu zâwm rawh," a ti a. Tin, ani chuan a hnênah,
"A eng ber hi maw?" a ti a. Tin, Isuan, " 'Tual i thah tûr a ni 18
lo; I uirê tûr a ni lo; I ru tûr a ni lo; I hêk tûr a ni lo; I nu
leh i pa chawimawi rawh,' *tihte* leh, 'Nangmah i inhmangaih 19
angin i vêngte i hmangaih tûr a ni,' *tih hi*" a ti a. Tlangvâl chuan 20
a hnênah, "Chûng thu zawng zawng chu ka zâwm ṭhîn; engnge
ka la bâk?" a ti a. Isuan a hnênah, "Ṭhafamkima awm i duh chuan, 21
kal la, i neih chu hralh la, pachhiate hnênah pe rawh, chuti-
chuan vânah ro i nei ang; tin, lo kal la, mi zui ang che," a ti a.
Tlangvâl erawh chuan chu thu chu a hriatin lungngai takin a kal 22
bo ta a; sum tam tak nei mi a nih avângin.

Tin, Isuan a zirtîrte hnênah chuan, "Tih tak meuhvin ka 23
hrilh a che u, mi hausa tân vân rama luh chu harsa tak a ni. Tin, 24
ka hrilh leh a che u, mi hausa Pathian rama luh aiin sanghâwng-
sei hriau benga luh tlang a awl zâwk," a ti a. Tin, zirtîrten 25
chu chu an hriat chuan mak an ti nasa êm êm a, "Tunge chhandam
ni thei ang le ?" *an* ti a. Tin, Isuan anni chu a en a, an hnênah, 26
"Chu chu mihring tân tih rual a ni lo va; Pathian tân erawh chuan
engkim tih theih a ni," a ti a.

Tin, Peteran a hnênah, "Ngai teh, keinin engkim kalsanin 27
kan zui ta chia; engnge kan hmuh ang le?" a ti a, a zâwt a.
Tin, Isuan an hnênah, "Tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Siam- 28
tharnaah chuan, Mihring Fapa a ropuina ṭhutphaha a ṭhut
hunah, nangni mi zuituteho hi, Israel hnam sâwm leh hnam hnihte
chu ngaihtuahin, lalṭhutphah sâwm leh pahnihah in la ṭhu ve ang.
Tin, mi tin inte emaw, unaute emaw, farnute emaw, pa emaw, 29
nu emaw, fate emaw, ramte emaw ka hming avânga kalsan apiang
chuan a leh za an hmu ang a, chatuana nunna an la chang bawk
ang.

"Nimahsela, mi tam tak, hmasa bera *awmte chu*, hnuhnûng 30

berah an la awm ang a; hnuhnûng bera *awmte* pawh hmasa
berah *an la awm ang.*

20 "Vân ram chu, in neitupa a grêp huana hnathawktute 1
mai tûra zînga chhuaka ang chu a ni si a. Tin, ani chuan 2
hnathawktute nên chuan ni khata duli *hlawha* an inrem veleh
a grêp huanah chuan a tir ta hlawm a. Tin, fehrehsân lai vêlin 3
a va chhuak a, mi dang dâwr hmuna ding mai maite a hmu a:
tin, an hnênah, 'Nangni pawh grêp huanah va kal ve tawh u, 4
a mawi tâwk apiang ka pe ang che u,' a ti a. Tichuan, an kal
ta a. Tin, chawfâk hun lai vêlah leh behliang mun hun lai vêlah 5
chuan a va chhuak leh a, chutiang bawkin a ti leh a. Tin, pahnei 6
zanriah chhum hun lai vêlah chuan a va chhuak a, mi dang dingte
a hmu a; tin, an hnênah, 'Engatinge nilêngin heta in din mai
mai ni?' a ti a. Anni chuan a hnênah, 'Tuman min rawih loh 7
avângin,' an ti a. Ani chuan an hnênah, 'Nangni pawh grêp
huanah va kal ve tawh u,' a ti a.

"Tin, khua a lo tlai lam chuan, grêp huan neitupa chuan, 8
a sum enkawltu hnênah, 'Hnathawktute kha ko la, a hnuhnûng
bera ṭanin a hmasa ber thlengin an hlawh pe rawh,' a ti a. Tin, 9
pahmei zanriah chhum hun lai vêla *a rawihte* chu an lo kal chuan
duli an hmu ṭheuh va. Tin, a hmasa berte chu an lo kal chuan, 10
hmuh tam deuh an inring a; nimahsela anni pawh chuan duli *bawk*
an hmu ṭheuh va. Tin, an han dawn chuan, 'Hêng hnuhnûng 11 12
berte hian dâr kâr khat *chauh* an thawk a, keini chhûn hrehawm
leh thawsa tuartute tlukin i siam si,' tiin, in neitupa chungah
chuan an phunnawi ta a.

"Ani erawh chuan, an zînga mi pakhat hnênah, 'Ṭhiana, i 13
chungah engmah ka tisual hlei nêm; duli *hlawhah* kan inrem lo
vem ni? I ta kha la la, kal mai rawh; nangmah *ka pêk* che ang 14
bawk kha he hnuhnûng ber hnênah hian ka pe duh a ni. Ka ta 15
na nâ nâ chu ka duh duha ka tih a thiang lo vem ni? A nih loh leh,
kei ka ṭhat avângin nangin i îtsîk em ni?' tiin, a chhâng a. Chu- 16
tiangin, hnuhnûng berte chu a hmasa berte *an la ni ang,* hmasa
berte pawh chu a hnuhnûng berte *an la ni ang,*" a ti a.

Tin, Isua Jerusalem khuaa a han chhoh laiin zirtîr sâwm leh 17
pahnihte chu a hruai hrang a, kalkawngah chuan an hnênah, "Ngai
teh u, Jerusalem khuaa kan chhoh dâwn hi; Mihring Fapa hi 18
puithiam lalte leh lehkhaziaktute kuta mantîrin a awm dâwn
a ni; tin, anni chuan thi tûrin a chungah thu an titlu ang a, nuih-
za siam nâna hman tûr leh vuak tûr leh kraws-a khenbeh tûrin 19
Jentailte hnênah an pe ang; tin, ni thum nia kaihthawhin a awm
ang," a ti a.

Chu mi lai chuan Zebedaia fapate nu chu, a fapate hruaiin, 20
a hnênah a lo kal a, chibai a buk a, thil engemaw a dîl a. Tin, 21

ani chuan a hnênah, "Engnge i duh?" a ti a. Tin, anin a hnên-
ah, "Hêng ka fapate pahnih hi i ramah, i ding lamah pakhat,
i vei lamah pakhat an ṭhut theihna tûrin thu pe ang che," a ti a.
Isua erawh chuan, "In dil chu in hre lo a ni. Ka no in tûr chu in 22
in thei em ni?" a ti a, a chhâng a. Annin a hnênah, "Thei e,"
an ti a. Ani chuan an hnênah, "Ka no chu in in ngei ang; 23
nimahsela ka ding lam leh ka vei lama ṭhut tûr thu chu keia pêk
tûr a ni lo va, ka Pa buatsaih sakate *tân a ni* zâwk ang," a ti a.
Tin. sâwmte chuan chu chu anlo hriatin unau pahnihte chung- 24
ah chuan an thinur ta a. Isua erawh chuan anniho chu a ko va, 25
"Jentailte chunga rorêltute chu an chungah an lal êm êm ṭhîn a,
an mi liante chuan an chungah thu an nei êm ém bawk ṭhîn tih
in hria. Nimahsela, nangni zîngah zawng chutiang a ni lo vang; 26
tupawh in zinga mi lian nih duh apiang chu in rawngbâwltuah
a awm zâwk tûr a ni; tupawh in zînga hmasa ber nih duh apiang 27
chu in chhiahhlawhah a awm bawk tûr a ni; Mihring Fapa 28
hi rawngbâwl saka awm tûra a lo kal lo va, rawngbâwl tûr leh
mi tam tak tlan nâna a nun pe tûr zâwka a lo kal ang khân," a ti a.
Tin, Jeriko khua ata an chhuah laiin mipui nasa takin amah 29
chu an zui a. Tin, ngai teh, mitdel pahnih kawng sîra ṭhu chuan 30
Isua a kal tih an hriat veleh, "Lalpa, Davida fapa, min khawngaih
rawh," tiin, an au va. Tin, mipui chuan ngawi tûrin an hau 31
va; nimahsela, anni chuan, "Lalpa, Davida fapa, min khawngaih
rawh," tiin, an au lehzual a. Tin, Isua a ding a, anmahni a 32
ko va, "In chungah engtia ka tih nge in duh?" a ti a. Anni 33
chuan a hnênah, "Mit vâr kan duh," an ti a. Tichuan, Isuan 34
a khawngaih êm êm a, an mit a dek a; tichuan an hmu thei
ta nghâl a, amah chu an zui ta a.

21 Tin, Jerusalem khua an thlen dâwnin, Bethphage khua, 1
Oliv Tlâng chu, an thlen chuan Isuan zirtîrte pahnih a
tîr a, an hnênah, "In hma zâwn khuaah sâwn va kal ta ula, sa- 2
bengtung thlun, a kianga *a* no nên, in hmu mai ang; phelh ula,
ka hnênah han ka' rawh u. Tin, tupawhin in hnênah engpawh 3
an sawi chuan, 'Lalpain a duh a ni,' in ti ang a; tin, ani chuan
a rawn tîr nghâl mai ang," a ti a.

" 'En teh, i Lal chu, thuhnuairawlh takin, 4 5
Sabengtung chungah—sabengtung no chung ngeia
—chuangin
I hnênah a lo kal dâwn e,' tiin,
Zion fanu chu hrilh rawh,"

tia, zâwlnei kaa a sawi kha a lo thlen theihna tûrin chûng chu a
lo awm ta a ni. Tichuan, zirtîrte chu an va kal a, Isuan an hnên- 6
a thu a pêk ang ngeiin an ti a, sabengtung leh *a* no chu an rawn 7

kai a, an chungah chuan an puante an phah a, ani chuan a chuan
chhan ta a.
Tin, mipui zînga a tam zâwkin kalkawngah chuan an puante 8
an phah a; mi dangin thinga mi chhâwl an sât a, kalkawngah
an phah bawk a. Tin, mipui a hma lama kalte leh a zuite chuan, 9

"Davida fapa hnênah Hosanna!
Lalpa hminga lo kal chu a eng a thâwl e!
Chungnung berah khian Hosanna!"

tiin, an au va.
Tin, Jerusalem khuaa a lo luh chuan, akhuain, "He *mi* hi 10
tunge ni?" tiin, an phu ta mur mur a. Tin, mipuiho chuan, "He 11
mi hi Zâwlnei Isua, Galili rama Nazaret khuaa mi chu a ni," an ti a.
Tin, Isua Pathian biak inah chuan a va lût a, biak ina englo 12
zuartute leh leitute zawng zawng chu a hnawt chhuak a, tangka
thlengtuho dawhkânte leh ṭhuro zuarho ṭhutphahte pawh chu
a nam thlûk sak a; an hnênah, " 'Ka in chu ṭawngṭaina in an ti 13
ang,' tih ziak a ni; nangni erawh chuan suamhmangte pûkah in
siam zâwk ṭhîn a ni," a ti a. Tin, Pathian biak inah chuan
mitdelte leh kebaite a hnênah an lo kal a; anmahni a tidam a. 14
Nimahsela, puithiam lalte leh lehkhaziaktuten a thilmak 15
tihte leh biak ina "Davida fapa Hosanna!" tia naupang aute
chu an hmuhin, an lungni lo êm êm a, a hnênah, "Hêngho thu
sawi hi i hria em?" an ti a. Tin, Isuan an hnênah, "Hria e; 16

'Nausênte leh hnute hne laite kaa chhuak chuanin
Fakna i tiṭhafamkim ta,'

tih hi in chhiar ngai lo vem ni?" a ti a. Tin, anni chu a kalsan 17
a, khawpui ata chu a chhuak a, Bethani-ah a kal a; chutah chuan
a riak ta a.
Tin, zîngah khawpui lama a kîr leh laiin a ril a lo ṭâm ta a. 18
Tin, kawng sîrah chuan theipui kûng a hmu a, a va pan a, *a* hnah 19
chauh lo chu engmah a hmu lo va. Tin, a hnênah, "Kumkhuain
lo rah tawh suh ang che," a ti a. Tin, theipui chu a vuai ta nghâl 20
mai a. Tin, zirtîrte chuan chu chu an hmuhin, "Eng tizia nge
theipui hi a vuai tâk nghâl mai?" tiin, mak an ti hle a. Tin, 21
Isuan an hnênah, "Tih tak meuhvin ka hrilh a che u, rinna in neih
a, in rinhlelh loh chuan, theipui chunga tih *ang* chang hi in ti
lo vang a, he tlâng hnênah pawh hian, 'Lo insawn la, tuifinriatah
lo inpaih rawh,' in tih chuan, *in tih ang chuan* a lo awm ang. Tin, 22
engkim ring chunga ṭawngṭaia in dîl apiang chu in hmu ang,"
a ti a, a chhâng a.
Tin, Pathian biak ina a luh hnua, a zirtîr lai chuan puithiam 23
lalte leh vântlâng upate chu a hnênah an lo kal a, a hnênah, "Tu
thuin nge hêng thil hi i tih? tuinnge thu pe che?" an ti a.
Tin, Isuan an hnênah, "Kei pawhin thu kam khat ka zâwt ve 24

ang che u, chu chu mi hrilh chuan, tu thuin nge hêng thil hi ka
tih, ka hrilh ve ang che u. Johana baptisma kha, khawia mi thu 25
nge ni? Vâna mi thu nge, mihring thu?" a ti a, a chháng a.
Tin, an inngaihtuah a, " 'Vâna mi thu,' kan tih chuan, 'Eng-
ahnge a thu in awi loh le?" min ti si ang a. Tin, 'Mihring 26
thu,' kan tih chuan, mipui chu kan hlau si; mi zawng zawngin
Johana chu zâwlneiah an ruat si a," an ti a.
Tichuan, Isua an chhâng a, "Kan hre lo," an ti a. 27
Ani pawh chuan an hnênah, "Kei pawhin tu thuin nge hêng
thil hi ka tih ka hrilh bîk lo vang che u. Nimahsela, nangnin eng- 28
tinnge in ngaih? mi *tuemawin* fapa pahnih a nei a. Pakhat hnên-
ah chuan a va kal a, 'Ka fa, vawiinah grêp huanah va thawk
rawh,' a ti a. Ani chuan, 'Ka duh lo,' a ti a, a chhâng a; nimah- 29
sela, nakinah a rilru chu a lo lamlêt a, a kal ta a. Tin, pakhat 30
hnênah *pawh* chuan a va kal a, chutiang bawkin a va ti a. Tin,
ani chuan, 'Lalpa, ka *kal ang e*,' a ti a, a chhâng a; nimahlsela a kal
ta si lo va. Chu mite pahnih chuan a tu zâwk chuan nge a*n* pa 31
duhzâwng ti le?" a ti a.
Anni chuan, "A hmasa zâwk chuan," an ti a.
Isuan an hnênah, "Tih tak meuhvin ka hrilh a che u, chhiah-
khawntute leh nawhchizuarte chuan Pathian ramah an luh khalh
dâwn che u a nih hi. Johana chu felna kawngah chuan in hnên- 32
ah a lo kal a, amah chu in ring si lo va; chhiahkhawntute leh
nawhchizuarte erawh chuan amah chu an ring a; nangnin chu
chu in hmuh hnu pawhin amah chu in rin theihna tûrin in lam-
lêt chuang si lo va.
"Tehkhin thu dang ngaithla rawh u: Mi tuemaw, in neitu 33
a awm a, chu *mi* chuan grêp huan a siam a, palin a hung vêl a,
grêp sâwrna khur a lai a, in sâng a sa a; tin, lo enkawltute hnên-
ah thlawhhlawh tûrin a pe a, ram dangah a kal ta a. Tin, a rah 34
lawh a hun dâwn chuan a rah la tûrin lo enkawltute hnênah a bawi-
te a tîr a. Tin, lo enkawltute chuan a bawite chu an lo man a, 35
pakhat an vua a, pakhat an tihlum a, pakhat lungin an dêng a.
Tin, bawi dang, a hmasa *pâwl* aia tam zâwk a tîr leh a; anniho 36
chungah pawh *an hmaa mite an tih* ang bawkin an lo ti *leh* a. Chu 37
mi hnuah erawh chuan, 'Ka fapa hi chu an zah ang,' tiin, a fapa
chu an hnênah a tîr a. Nimahsela lo enkawltute chuan *a* fapa 38
chu an lo hmuh veleh, 'He mi hi roluahtu tûr chu a ni; i that ang
u khai! a roluah tûr hi i neih sak *ang u*,' an inti a. Tichuan, 39
ani chu an man a, grêp huan ata chu an theh chhuak a, an tihlum
ta a. Chutichuan grêp huan neitupa a lo kal hunin chûng lo 40
enkawltute chungah chuan engtinnge a rawn tih ang le?" a ti a.
Anni chuan a hnênah, "Chûng mi sualte chu hrehawm takin 41
a tiboral ang a, grêp huan chu lo enkawltu dang, a lawh hun

apianga a rahte chu a hnêna pe zêltu tûrte hnênah, thlawhhlawh
tûrin a pe ang," an ti a.
Isuan an hnênah, "Pathian lehkhaa, 42
'In satute lung duh loh kha,
Chu ngei chu a kila lung ṭangkai ber a lo ni ta.
Chu chu Lalpa tih a ni a,
Kan mithmuhah a mak a ni,'
tih hi, in chhiar ngai lo vem ni?
"Chu mi avâng chuan, 'Pathian ram chu in hnên ata lâk sak 43
a ni ang a, a rah chhuah tûr hnam hnênah pêk a ni ang,' *tih*, ka
hrilh a che u. Tin, chu mi lung chunga tlu chu a keh sawm ang; 44
a delh phei chu a râwt dip ang," a ti a.
Tin, puithiam lalte leh Pharisaite chuan a tehkhin thute chu 45
an hriatin anmahni chung thu a sawi tih an hre ta a. Tin, amah 46
chu man an tum a; nimahsela mipuite chu an hlau si a, zâwl-
neia an ruat avângin.
22 Tin, Isuan anmahni a bia a, an hnênah tehkhin thuin a 1
sawi leh a, "Vân ram chu lal tuemaw a fapa tâna lawi chaw 2
siam nên chuan tehkhin a ni. Tin, lawi chaw eia a sâwmte chu 3
ko tûrin a bawite a tîr a, nimahsela, an lo kal duh lo va. Tin, ani 4
chuan, '*Ka* sâwmte hnênah khân, Ngai teh u, ka ruai chu ka peih
ta; ka sebâwngpate leh *ka* ran châwm thaute *ka* talh a, engkim
peih a ni ta e; lawi chaw *ei* tûrin lo kal tawh rawh u, ti rawh
u,' tiin, bawi dangte a tîr leh a. Nimahsela, an lo ngaihsak lo va, 5
an kal ta mai a, pakhat chu a lovah *a kal a*, pakhat chu a sumdâwn-
naah; mi dangte chuan a bawite chu an man a, zahthlâk 6
takin an siam a, an tihlum ta mai a. Chutichuan, lal chu a thinur 7
ta a; a sipaihote a tîr a, chûng tualthattute chu a tiboral a, an
khua pawh a hâl sak ta a.
"Tin, a bawite hnênah chuan, 'Lawi chaw peih a ni ta, *ka* 8
sâwmte erawh kha chu *ei* tlâk an ni lo. Chutichuan, kawng pêng 9
ṭhuamahte kal ula, *mi* in hmuh apiang lawi chaw *ei tûrin* sâwm
rawh u,' a ti a. Tichuan, chûng bawite chu an chhuak a, kawng- 10
ahte chuan an va kal a, an hmuh apiang mi sual leh mi ṭhate
pawh, an hruai khâwm ta vek a; tichuan, lawi chaw pindan
chu mi sâwmtein an lo khat ta a.
"Nimahsela, lal chu mi sâwmte en tûra a lo luh chuanin, 11
inneihna puan sin lo mi pakhat chutah chuan a hmu a; tichuan, 12
a hnênah, 'Ṭhiana, eng tizia nge ni inneihna puan lovin hetah i
lo luh le?' a ti a. Tin, ani chu a ngawi reng a. Tin, lal chuan 13
a bawite hnênah, 'A kut leh a ke phuar ula, pawn lam thimah
paih chhuak rawh u; chutah chuan ṭah leh ha ṭhial chu a awm
ang,' a ti a.

"Sâwmte chu tam tak an ni a, thlante erawh chu tlêmtê an 14
ni," a ti a.

Chu mi lai chuan Pharisaite chuan *a* thu sawia an man theih- 15
nazia tur an va inrâwn a. Tin, an zirtirte, Heroda pâwla mite 16
nên, a hnênah an tîr a, *chu mite chuan*, "Zirtîrtu, *mi* dik tak i ni a, tih
tak zetin Pathian kawng thu i zirtîr ṭhîn a, pawisak chuan tu-
mah i nei lo tih kan hria e; tumah thlei bîk i nei si lo va. Chu- 17
tichuan, engtinnge i ngaih? min hrilh teh khai! Kaisara hnêna
chhiah chawi hi a thiang nge thiang lo?" *an* ti a.

Nimahsela, Isuan an sualzia chu a lo hria a, "Vervêkte u, 18
engahnge mi fiah? Chhiah tangka chu mi entîr rawh u," a ti a. 19
Tin, a hnênah duli an rawn la a. Tin, ani chuan an hnênah, 20
"Hei hi tu lem leh tu hming nge ni?" a ti a. Anni chuan a hnên-
ah, "Kaisara," an ti a. Tin, ani chuan an hnênah, "A nih 21
ahnu, Kaisara thilte chu Kaisara hnênah pe ula, Pathian thilte
chu Pathian hnênah *pe ta che u*," a ti a.

Chûng thu chu an hriatin mak an ti hle a, amah chu an kal- 22
san a, an kal ta daih a.

Chu mi ni vêk chuan Saddukaiho, thawhlehna a awm lo tite 23
chu, a hnênah an lo kal a; a hnênah, "Zirtîrtu, Mosian, 'Mi, 24
fa nei lovin thi sela, a unaupain a nupui chu neiin a unaupa tân
chi a thlah sak tûr a ni,' a ti a. Aw le, kan zîngah sal sarih an 25
awm a; a upa berin nupui a nei a, a thi a, tin, chi a thlah loh
avângin a nupui chu a unaupa rochun tûrin a hnutchhiah a;
chutiang bawkin pahnihna chuan *a ti a*, pathumna chuan *a ti* 26
bawk *a*, pasarihna thlengin *an ti ṭheuh* va. Tin, an zaa *an thih* 27
hnuah chuan hmeichhia *pawh* chu a thi ta a. Chutichuan, thawh 28
leh hunah chuan an pasarihte zîngah tu nupui ber nge ni ang?
an zain an nei ṭheuh si a," tiin, an zâwt a. Isuan an hnênah, 29
"Pathian Lehkha Thu leh Pathian thiltihtheihna in hriat loh
avângin in ngai sual ṭhîn a ni. Thawhlehnaah chuan nupui pasal 30
an innei dâwn tawh lo va, vâna vântirhkohte ang an ni dâwn
zâwk asin. Tin, mitthi thawlehna thu chu—Pathianin, 'Kei 31 32
Abrahama Pathian, Isaaka Pathian, Jakoba Pathian ka ni,' tia
in hnêna a sawi kha in chhiar lo vem ni? Pathian chu mitthi
Pathian a ni lo va, mi nung *Pathian* a ni zâwk," a ti a, a chhâng a.

Tin, mipuite chuan chu chu an hriatin a thu zirtîr chu mak 33
an ti hle a.

Pharisaite erawh chuan, *Isuan* Saddukaite chu a hnial dang 34
tih an hriatin an inkhâwm ta a. Tin, an zînga mi pakhat, dân
hretuin, "Zirtîrtu, Dân thuah chuan eng thupêk hi nge ropui
ber?" *tiin*, amah fiah nân thu a zâwt a. Tin, ani chuan a 37
hnênah, " 'Lalpa i Pathian chu i thinlung zawng zawngin, i
thlarau zawng zawngin, i rilru zawng zawngin i hmangaih tûr

a ni,' *tih hi.* Chu chu thupêk ropui leh pawimawh ber a ni. 38
Tin, a dawttu, *a* anpui chu hei hi a ni, 'Nangmah i inhma- 39
ngaih angin i vêngte pawh i hmangaih tûr a ni,' *tih hi.* Chûng 40
thupêk pahnihah chuan dân *thu* leh Zâwlneite *thu* zawng zawng
a inkhaikhâwm vek a ni," a ti a.

Tih, Pharisaite chu an inkhâwm lai chuan, Isuan anmahni 41
chu thu a zâwt a, "Krista chu engtinnge in ngaih? tu fapa nge 42
ni? *a* ti a. Anni chuan a hnênah, "Davida *fapa,*" an ti a. Ani 43
chuan an hnênah, Davidan,

'Lalpa chuan, ka Lalpa hnênah, 44
I hmêlmate i kephah hnuaia ka dah hma loh zawng
Ka ding lamah ṭhu rawh,' a ti,

tiin, eng tiziain nge Thlarauvin ani chu 'Lalpa' a tih le? Davidan
ani chu 'Lalpa' a tih si chuan, engtinnge a fapa a nih *theih?*" *a* 45
ti a.

Tin, tuman kam khat mahin an chhâng thei lo va, chu mi ni 46
achin chu tuman thu dang rêng rêng an zâwt ngam tawh hek lo.

23 Tin, Isuan mipuite leh a zirtîrte hnênah thu a sawi a, 1
"Lehkhaziaktute leh Pharisaite chu Mosia ṭhutphahah chuan 2
an ṭhu ṭhîn a, chuvângin an hrilh apiang che u chu ti ula, zâwm 3
zêl ang che u; an thiltih ang erawh chu ti *ve* suh ang che u, sawi
zawng an sawi ṭhin a, an ti si ṭhîn lo a ni. Phur rit hrehawm takte 4
an siam a, mite an bel ṭhin a, anmahni erawh chuan an kut zung-
ṭang *pawh*in an tisawn duh lo. An thiltih zawng zawng chu
mihring hmuh atân a ni, an tih zâwk ṭhin ni, an thil bun leh 5
khimte chu an tihlai a, an puan hmâwr fêm an tibuk ṭhîn a, ruai-
ṭhehnaah hmun ṭha berte, inkhâwmna inah ṭhutphah ṭha berte, 6
dâwr hmuna chibaibûkte, miten 'Rabbi' an tihte an ngaina si ṭhîn a. 7

"Nangni erawh chu 'Rabbi' tihin awm suh u; in zirtîrtu 8
chu pakhat *chauh* a ni a, nangni zawng zawng chu unau in ni si a.
Tin, lei chungah hian tumah 'Ka pa' ti suh u; in Pa chu pakhat 9
chauh a ni, vâna mi khi. 'Hruaitute' tihin awm hek suh u, in 10
Hruaitu chu pakhat *chauh* a ni, Krista chu. In zinga ropui ber 11
chu in rawngbâwltuah a awm zâwk tûr a ni. Tupawh inngaihlu 12
apiang a*n* tlâwm ang a, tupawh inngaitlâwm apiang chawimawiin
a*n* awm ang.

"Nimahsela nangni lehkhaziaktu leh Pharisai vervêkte u, in 13
chung a pik e! vân ram kawng chu mite in khâr sak si ṭhîn; 14
nangni lah in lût si lo va, mi lût tûrte pawh luh in phal ṭhîn hek
lo. Nangni lehkhaziaktu leh Pharisai vervêkte u, in chung a pik 15
e! Saphun pakhat pawh siam tûrin tuifinriat leh khawmual in kal
hual si a, tin, chutianga a lo awm veleh ani chu nangmahni leh
hnihin Gehenna fapaah in siam ṭhîn.

"Nangni, hruaitu mitdel, 'Tupawh Pathian biak in chhâla 16

chhechham apiang, chu chu engmah a ni lo; tupawh Pathian
biak ina rangkachak chhâla chhechham apiang erawh chuan
hlen tûr a ni,' tite u, in chung a pik e! Nangni mi â, mitdelte-
u! A engnge ropui zâwk, rangkachak nge, Pathian biak in, rang- 17
kachak tithianghlimtu chu? Tin, 'Tupawh maichâm chhâla
chhechham apiang, engmah a ni lo; a chunga thilpêk awm chhâl- 18
a chhechham apiang erawh chuan hlen tûr a ni,' in ti. Nangni 19
mitdelte u! A engnge ropui zâwk, thilpêk nge, maichâm, thilpêk
tithianghlimtu chu? Chutichuan, tupawh maichâm chhâla 20
chhechham apiang chuan maichâm leh a chunga awm zawng
zawng chhâlin chhia a chham ṭhîn. Tupawh Pathian biak in 21
chhâla chhechham apiang chuan, Pathian biak in leh a chhûnga
chêng chu chhâlin chhia a chham ṭhîn. Tupawh vân chhâla chhe- 22
chham apiang chuan, Pathian ṭhutphah leh a chunga ṭhu chu chhâl-
in chhia a chham ṭhîn a ni.

"Nangni lehkhaziaktu leh Pharisai vervêkte u, in chung a 23
pik e! pudina te, mohuri te, zira te chu sâwmah pakhat in pe
ṭhîn a, dân thu pawimawh zâwk—felna te, khawngaihna te, rinawm-
na te chu—in ngaihthah si ṭhîn; nimahsela chûng chu asin
in tih tûr ni, a dangte chu tih ṭhulh chuang lovin. Nangni hruai- 24
tu mitdel, thosi thlifaia sanghâwngsei lem si ṭhînte u!

"Lehkhaziaktu leh Pharisai vervêkte u, in chung a pik e! 25
no leh thlêng pawn lam in silfai a, a chhûng erawh chu hleprûkna
leh insûm lohnain a khat si a. Nang Pharisai mitdel, no leh 26
thlêng chhûng lam chu silfai hmasa rawh, a pawn lam pawh a lo
fai theihna tûrin.

"Lehkhaziaktu leh Pharisai vervêkte u, in chung a pik e! 27
Thlân hnawih vâr, pawn lam mawi taka lang, a chhûng lam
erawh chu mitthi ruhte leh bawlhhlawh tinrênga khat angte
chu in ni asin. Nangni pawh chutiang takin pawn lamah chuan 28
mihring mithmuhin fel takin in lang ṭhîn a, *in* chhûng lamah
erawh chuan vervêkna leh sualnain in khat si a.

"Nangni lehkhaziaktu leh Pharisai vervêkte u, in chung a pik 29
e! Zâwlneiho thlân inte in sa a, mi fel thlânte pawh in cheimawi
a, 'Kan pute dam lai khân lo awm *ve mah* ila, zâwlneite thisen 30
an chhuahnaah chuan kan tel ve lo vang,' in ti ṭhîn. Chutichuan 31
zâwlneiho thattute fa in ni tih in inhriattîr a ni. In pute teh- 32
khâwng chu tikhat nghâl mai rawh u. Rûlte u, rûl thlahte u, 33
Gehenna rorêlna chu engtinnge in pumpelh theih ang?

"Ngai teh u, chu mi avâng chuan in hnênah zâwlneite, mi 34
fingte, lehkhaziaktute ka rawn tîr dâwn; ṭhenkhat in tihlum ang
a, *kraws*-ah in khêngbet ang, ṭhenkhat in inkhâwmna inahte
savun hruiin in vua ang a, khaw tinah in tiduhdah zui zêl ang;
chutichuan, Abela mi fel tak thisen aṭangin, Pathian biak in leh 35

maichâm inkâra Barakia fapa Zakaria in thaha thisen thleng
khân, lei chunga *mi* fel thisen *an* chhuah zawng zawng chu nang-
mahni chungah a lo la thleng thei ang. Tih tak meuhvin ka 36
hrilh a che u, chûng zawng zawng chu tûn lai ṭhangtharte chungah
hian a lo la thleng ang.
"Aw Jerusalem, Jerusalem! zâwlneiho thattu, i hnêna an 37
rawn tirhte lunga lo dênghlumtu! arpuiin a notê a thla hnuaia
a awp khâwm angin i fate vawi engzâtnge awp khâwm ka tum
kha! Nimahsela in duh si lo. En teh u, in in chu aruaka hnut- 38
chhiah che uin a awm ta. Ka hrilh a che u, 'Lalpa hminga lo kal 39
chu a eng a thâwl e,' in tih hma loh chuan, tûn achinah mi hmu
leh dâwn tawh lo a nih hi," *a* ti a.

24 Tin, Isua Pathian biak in ata a chhuak a, a kal dâwn a. 1
Tin, a zirtîrte chu Pathian biak inte entîr tûrin a hnênah an 2
lo kal a. Ani erawh chuan an hnênah, "Hêng zawng zawng hi in
hmu maw? tih tak meuhvin ka hrilh a che u, tihchim lohva
lung intiang rêng rêng hetah a awm lo vang," a ti a, a chhâng a.
Tin, Oliv Tlângah chuan a ṭhut laiin zirtîrte chu anmahni 3
chauhvin a hnênah an kal a, "Chûng chu engtikahnge a lo awm
ang? i lo kal lehna leh khawvêl tâwpna chhinchhiahna chu
engnge ni ang? min hrilh rawh," *an* ti a.
Tin, Isuan a chhâng a, an hnênah, "Tuman an tihder loh 4
nân che u fîmkhur rawh u. Mi tam takin, 'Krista chu ka ni,' 5
tiin, keima hming chhâlin an lo kal ang a, mi tam tak an tihder
dâwn si a. Tin, indo thu leh indo thuthang in la hria ang; in 6
mangan loh nân fîmkhur rawh u; *chûng chu* a lo thleng tûr rêng a
ni; nimahsela tâwpna chu a la ni rih lo vang. Hnam hrang leh 7
hnam hrang an indo vang a, ram hrang leh ram hrang an indo
vang a; hmun hrang hrangah ṭâmte a tla ang a, lîrte a nghîng ang.
"Chûng zawng zawng chu nau vei ṭantirhna a ni. 8
"Chu mi hunah chuan hrehawm *tuar tûrin* an mantîr ang che 9
u a, an tihlum ang che u; ka hming avângin hnam zawng zawng
huat in ni ang. Chu mi hunah chuan mi tam tak an tlu 10
ang a, an inmantîr tawn ang a, an inhaw tawn ang. Zâwlnei 11
der tam tak pawh an lo chhuak ang a, mi tam tak an tihder ang.
Tin, sual a la pun dâwn avângin mi tam zâwk hmangaihna chu 12
a la dai ang.
"Nimahsela, a tâwp thlenga tuar peih apiang chu, chu mi ngei 13
chu chhandamin a awm ang.
"Tin, he ram Chanchin Ṭha hi hnam zawng zawng hriattîrna 14
tûrin khawvêl zawng zawngah hrilhin a awm ang; chu mi zawh-
ah chuan tâwpna chu a lo thleng ang.
"Chutichuan, tiṭiautu tenawm, zâwlnei Daniela sawia kha, 15
hmun thianghlima dinga in hmuh hunah chuan (a chhiar apiang- 16

in a awmzia hre rawh se) Judai rama awmte chu tlângahte tlân 17
bo rawh se; in chunga awm chu a ina englo chuh tûrin chhuk 18
suh se; tin, lova awm chu a puan chuh tûrin kîr leh suh se. Chûng 19
ni chuan raite leh nauno pawmte chung chu a pik ang. Tin, 20
in tlân bo *hun* tûr chu thlasikah emaw, Chawlhniah emaw a lo
thlen loh nân ṭawngṭai rawh u; chu mi hunah chuan hrehawm 21
nasa tak a awm dâwn si a; chutianga nasa rêng rêng chu lei-
lung pian tirh ata tûn thlengin a la awm ngai lo va, awm pawh
engtikah mah a lo awm *leh* tawh hek lo vang.

"Tin, chûng nite chu tihtawi ni suh sela mihring rêng rêng 22
damin an chhuak lo vang; nimahsela, thlante avâng chuan
chûng nite chu tihtawi a ni ang.

"Chutih hunah chuan tupawhin in hnênah, 'En teh, Krista 23
chu heta hi a awm,' emaw, 'Heta hi,' emaw, an tih chuan, awi
suh ang che u. Krista derte leh zâwlnei derte an lo chhuak dâwn 24
si a, *chûng chuan* thei ang sela thlante meuh pawh an tihder theih
nân chhinchhiahna leh thilmak ropui takte an ti ang. Ngai teh 25
u, ka hrilh lâwk tawh che u hi. Chutichuan, in hnênah, 'Ngai 26
teh u, thlalêrah a awm,' *an tih che u chuan*, kal chhuak suh u; 'Pin-
dan chhungrilahte a awm,' *an tih che u chuan*, awi duh suh u. Kâwl, 27
chhak lamah a lo phe chhuak a, thlang lam thleng pawhin a lang
ṭhîn a, Mihring Fapa lo kal *leh*na chu chutiang chu a ni dâwn si a.

"Khawiah pawh saruang awmna apiangah mulukawlhte 28
pawh an awm khâwm ang.

"Nimahsela, chûng ni hrehawm hnu lawkah chuan ni tih- 29
thimin a awm ang a, thla a êng tawh lo vang a, vân aṭangin arsite
a lo tla ang a, vân thiltihtheihnate chu tihnghîn a ni ang; chutih 30
hunah chuan Mihring Fapa chhinchhiahna chu vânah a lang
ang. Chu mi hunah chuan leia chi tinin an âwmte an inchûm
ang a, Mihring Fapa hi thiltihtheihna leh ropuina nasa tak nên
vân chhûm chunga lo kal an hmu ang. Tin, a vântirhkohte chu, 31
tawtawrâwt ri nasa tak nên, a tîr chhuak ang.

"Anni chuan a thlante chu kâwl kil li ata—vân tâwp aṭanga
a tâwp leh lam thlengin—an lâwr khâwm ang.

"Tichuan, theipui kûngah hian a tehkhin thu zir rawh u: 32
A ṭang a lo no va, a hnah a lo chawr chuan nipui a thaw dâwn
tih in hre ṭhîn; chutiang bawkin nangni pawhin chûng zawng 33
zawng chu in hmuh hun chuan, amah chu a lo hnai tawh a,
kawngka bul ngeiah *a awm* tih hria ang che u. Tih tak meuhvin 34
ka hrilh a che u, chûng zawng zawng chu a thlen kim hma loh
zawng tûn lai ṭhangtharte hi an ral lo vang. Lei leh vân a ral 35
ang a, ka thu erawh chu a ral lo vang.

"Nimahsela, chu mi ni leh a hun thu chu Pa chauh lo chuan 36
tuman, vâna vântirhkohte pawhin, Fapa pawhin, an hre lo,

"Tin, Nova dam lai ang bawk kha Mihring Fapa lo kal *leh*na 37
chu a ni ang. Chûng ni tuilêt hmate chuan Nova lawnga a luh 38
ni thlengin an eiin an bâr a, nupui pasal an innei ṭhîn; tui a lo 39
lêt a an zaa a lâk bo vek hma loh chuan engmah an hre lo va;
Mihring Fapa lo kal *leh*na chu chutiang bawk a ni ang. Chu 40
mi hunah chuan lovah mi pahnih an awm ang a; pakhat chu
kal bopuiin a awm ang a, pakhat chu hnutchhiahin a awm ang.
Hmeichhe pahnih buh râwt sawmnaah chuan buh râwt sawmin 41
an awm ang a, pakhat chu kal bopuiin a awm ang a, pakhat chu
hnutchhiahin a awm ang.
"Chutichuan ngaihven rawh u, eng niah nge in Lalpa a lo kal 42
dâwn in hre si lo.
"Nimahsela, hei hi hre rawh u, rûkru a lo kal hun tûr in nei- 43
tuin hria sela, a vêng ang a, a in a reh pawhtîr lo vang.
"Chuvângin, nangni pawh inring rengin awm rawh u, in rin 44
loh hunah Mihring Fapa a lo kal dâwn si a.
"Bawi rinawm, fing tak, a puin a hun apianga an chaw chan 45
tûr sem sak tûrin a chhûngte chunga hotua a siama chu, tu ber
nge ni ang le? A pu a lo kal huna bawi chutiang tia a rawn 46
hmuha chu a eng a thâwl ang. Tih tak meuhvin ka hrilh a che 47
u, a neih zawng zawng chungah hotuah a siam ang. Amaherawh- 48
chu bawi sual chuan, a rilruin, 'Ka pu a lo kal lawk dâwn lo 49
ve,' tiin, a bawipuite lo vêl ta sela, mi ruite hnênah eiin bâr sela, 50
chu bawia pu chu a rin loh niah, a hriat loh laiin, a lo kal ang a, 51
bung hnihah a rawn chhuah ang a, mi vervêkte chan ang a chantîr
ang; chutah chuan ṭah leh ha ṭhial chu a awm ang.

25 "Chu mi hunah chuan vân ram chu nula thianghlim sâwm 1
an khâwnvâr kenga mo neitu hmuak tûra chhuakte nên
chuan tehkhin a ni tawh ang. An zînga *mi* panga an â a, panga 2
an fing. A âte chuan an khâwnvârte an kenin, a tui an keng 3
tel si lo va; a fingte erawh chuan an khâwnvârte *an keng a*, an ûmte 4
chuan a tui an keng tel bawk a. Tin, mo neitu chu a lo kal har 5
avângin an zain an muthlu a, an lo muhîl ta a. Tin, zan 6
lai takah chuan, 'Ngai teh u, mo neitu chu a lo kal e! A hmuak
tûrin lo chhuak r'u khai!' *tiin*, au thâwm a lo awm ta a. Chu 7
veleh chuan nula thianghlimho chu an tho vek a, an khâwn-
vârte chu an buatsaih a. Tin, a âte chuan, a fingte hnênah, 8
'In khâwnvâr tui kha min pe ve rawh u; kan khâwnvârte a thi
dâwn e,' an ti a. Nimahsela, a fingte chuan, 'Keini leh nangni 9
tân a daih lo vang e; a zuartute hnênah kal ula, lei ve zâwk rawh
u,' tiin, an chhâng a. Tin, lei tûra an kal bo hlân chuan mo neitu 10
chu a lo thleng ta a; tichuan, a peihte chu amah nên lawi chaw
eiin an lût a; tin, kawng chu an khâr ta a. Chu mi hnuah chuan 11
nula thianghlim dangte pawh chu an lo thleng a, '*Ka* pu, *ka* pu,

min hawn sak rawh!' *an* ti a. Ani erawh chuan, 'Tih tak meuh- 12
vin ka hrilh a che u, ka hre lo che u a ni,' a ti a, a chhâng a.
"Chutichuan, ngaihven rawh u, a ni leh a hun chu in hre si 13
lo va.
"Mi, ram danga kal dâwna, ama bawite kova, a sumte an 14
hnêna kawltîr ang chu a ni si a. Bawi pakhat hnênah talent nga 15
a pe a, bawi dang hnênah *talent* hnih *a pe a, bawi* dang hnênah
talent khat *a pe a*; an tih theih tâwk *tur* ang zêl ṭheuhvin *a pe a;*
tichuan, a kal ta a. Tin, talent nga dawngtu chu chûng chuan 16
a va sumdâwng ta nghâl a, talent nga dang a dek chhuak ta a.
Chutiang bawkin *talent* hnih *dawng*tua pawh chuan talent hnih 17
dang a dek chhuak ta a. *Talent* khat dawngtu erawh chu a va 18
kal a, lei a lai a, a pu tangka chu a thukru ta zâwk a.
"Tin, rei tak hnuah chûng bawiho pu chu a lo haw a, an hnên- 19
ah *a* sum chanchin a tifel a. Tichuan, talent nga dawngtu chu 20
a lo kal a, talent nga dang a rawn keng a, '*Ka* pu, nangin talent
nga mi kawltîr kha; en teh, talent nga dang ka dek chhuak e,'
a ti a. A pu chuan a hnênah, 'Bawi ṭha leh rinawm, *i ti* ṭha e; 21
tlêmte chungah i rinawm a, tam tak chungah ka awmtîr ang che ;
i pu lâwmnaah lût rawh,' a ti a. Tin, talent hnih *dawng*tu pawh 22
chu a lo kal a, '*Ka* pu, nangin talent hnih mi kawltîr kha; en teh,
talent hnih dang ka dek chhuak e,' a ti a. A pu chuan a hnênah, 23
'Bawi ṭha leh rinawm, *i ti* ṭha e; tlêmte chungah i rinawm a,
tam tak chungah ka awmtîr ang che; i pu lâwmnaah lût rawh,'
a ti a.
"Tin, talent khat dawngtu pawh chu a lo kal a, '*Ka* pu, mi 24
ti kher kher i ni tih ka hria a che; i tuh lohnaah pawh i ât ṭhîn
a, i tihdarh lohnaah pawh i seng ṭhîn a ni; tichuan, ka hlau va,
ka va kal a, i talent kha leiah ka thukru a; en teh, i ta ngai kha i 25
hmuh leh hi,' a ti a. A pu chuan a hnênah, 'Bawi sual leh zawm- 26
thawpa, ka tuh lohnaah pawh ka ât a, ka tihdarh lohnaah pawh
ka seng ṭhîn tih i hria maw? Chuti a nih ahnu, ka tangka chu 27
sumdâwngtute hnênah lo dah tawh tûr i ni, chutichuan, ka lo
haw hian ka ta hi a pung nên ka hmu leh tûr a ni. Tichuan, a 28
talent khat kha lâk sak ula, talent sâwm neitu hnênah pe rawh
u. Tupawh a nei apiang an pe belhchhah ang a, a lo ngah ang; 29
tupawh a nei lo apiang erawh chu a neih chhun pawh an lâk sak
ang.
" 'Tin, bawi ṭhahnem lo kha pawn lam thimah chuan paih 30
chhuak rawh u; chutah chuan ṭah leh ha ṭhial chu a awm ang,'
a ti a, a chhâng a.
"Amaherawhchu, Mihring Fapa hi chu, a vântirhkohte zawng 31
zawng nên, a ropuinaa inthuama a lo kal hunah chuan, a ropuina
ṭhutphahah a ṭhu ang a; a hmaah chuan hnam tin an inkhâwm 32

ang a; berâni vêngtuin kêl zing ata a berâmte a hlir angin anniho 33
chu a hlir ang a; berâmte chu a ding lamah a dah ang a, kêlte
erawh chu a vei lamah *a dah ang.*
"Chu mi hunah chuan Lalber chuan a ding lama mite hnênah 34
chuan, 'Ka Pa voh bîkte u, lo kal ula, khawvêl siam ṭantirh ata in
tâna ram buatsaih chu chang rawh u; ka ril a ṭâmin, nangnin ei 35
tûr mi pe a; ka tui a hâlin, in tûr mi pe a; mikhual ka nihin, mi
thleng a; saruak *ka nihin,* puan mi sintîr a; ka dam lohvin, mi
kan a; tân ina ka awmin, ka hnênah in lo kal si a,' a la ti ang. 36
"Chu mi hunah chuan mi felte chuan, 'Lalpa, engtikahnge 37
rilṭâmin kan hmuh chia ei tûr kan pêk che? tuihâlin *kan hmuh
chia,* in tûr kan pêk che? Engtikahnge mikhuala kan hmuh chia, 38
kan thlen che? saruaka *kan hmuh chia,* puan kan sintîr che? Eng-
tikahnge dam lovin emaw tân inah emaw kan hmuh chia, i hnêna 39
kan lo kal?' tiin, an la chhâng ang. Tin, Lalber chuan an hnên- 40
nah, 'Tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Hêng ka unau tê berte
zînga mi pakhat chunga in tih chu, ka chunga ti in ni,' tiin, a la
chhâng ang.
"Chu mi zawhah chuan, a vei lama mite hnênah pawh chuan, 41
'Ânchhe dawngte u, kumkhaw mei diabola leh a tirhkohte tân
an buatsaihah chuan mi kal bosan rawh u ; ka ril a ṭâmin, nangnin
ei tûr mi pe lo va; ka tui a hâlin, in tûr mi pe lo va; mikhual ka 42
nihin, mi thleng lo va; saruak *ka nihin,* puan mi sintir lo va: dam 43
lo leh tân ina ka awmin, mi kan si lo,' a la ti ang. Chu mi hunah 44
chuan anni pawhin, 'Lalpa, engtikahnge rilṭâmin emaw, tuihâlin
emaw, mikhualin emaw, saruakin emaw, dam lovin emaw, tân
inah emaw kan hmuh chia, rawng kan bâwl sak loh che?' tiin,
an la chhâng ang. Tin, ani chuan an hnênah, 'Tih tak meuhvin 45
ka hrilh a che u, Hêng mi tê berte zinga mi pakhat chunga in ti
lo chu ka chunga ti lo in ni,' tiin, a la chhâng ang.
"Tin, chûng chu kumkhaw hremnaah an kal ang a; mi felte 46
erawh chu kumkhaw nunnaah *an kal ang,*" a ti a.

26 Tin, heti hi a ni a, Isuan chûng thu zawng zawng chu a 1
sawi zawhin, a zirtîrte hnênah, "Ni hnih achinah Kalhlên 2
Kût a lo awm dâwn tih in hria a, Mihring Fapa hi khenbeh tûrin
an mantîr dâwn a ni," a ti a.
Chu mi lai chuan Puithiam Lalber Kaiapha an tiha in hual 3
chhûng kawtlaiah chuan puithiam lalte leh vântlâng upate chu
an inkhâwm a; Isua chu ngamthlêma mana, an tihhlum theihna 4
tûrin an inrâwn a. Nimahsela, "Kût chhûng chuan ni suh 5
se, chutilochuan vântlâng zîngah buaina a lo awm dah ang e,"
an ti a.
Tin, Isua Bethani khuaah, phâr Simona inah chuan a awm 6
laiin, hmeichhe pakhat alabasta bâwma hriak rimtui to tak kengin, 7

a hnénah a lo kal a. a chaw kil laiin a luah a leih a. Nimahsela, 8
zirtirte chuan *chu chu* an hmuhin an thinur a. "Eng atân nge hetia
a tihboral mai mai ni? He *hriak* hi man tam taka hralha. mi 9
retheite hnéna pêk theih a ni si a," *an* ti a. Isua erawh chuan
chu chu a hriatin. an hnénah, "Hmeichhia hi engahnge in tihbuai 10
ni? ka chungah hian thil ṭha tak a ti a ni. Mi retheite chu kum- 11
khuaa in hnéna awm an ni alâwm, kei erawh chu kumkhuaa in
hnéna awm tûr ka ni lo. He hriak rimtui ka taksaa a leih hi, 12
phum tûra mi buatsaih tûrin a ti a nih hi. Tih tak meuhvin
ka hrilh a che u, khawvêl zawng zawngah khawiah pawh he Chan-
chin Ṭha hi an hrilna apiangah he hmeichhe thiltih pawh hi amah
hriat rengna tûrin an sawi ve zêl ang," a ti a.
Chu mi hnuah chuan sâwm leh pahnihte zinga mi pakhat, 14
Juda Iskariota an tiha chu, puithiam lalte hnénah a kal a, "Amah 15
chu ka mantir ang che u a, engnge mi pék ang?" *a* ti a. Tin,
tangka sawmthum an bûk sak ta a. Chu mi chinah chuan man- 16
tirna remchâng a zawng ta a.
Tin. chhang dawidim telh loh *ni*, ni hmasa berah chuan zirtirte 17
chu Isua hnénah an lo kal a, "Kalhlén Kût chaw eina tûrin khawi-
ahnge buatsaih sak che ila i duh?" *an* ti a. Tin, ani chuan, 18
"Khawpuiah tuemaw hnênah kal ula, a hnénah, 'Zirtirte chuan,
Ka hun a hnai ta a; ka zirtirte nên Kalhlén Kût i inah kan kût
ang e, a ti e, va ti ang che u," a ti a. Tin, Isuan an hnêna a tih 19
angin zirtirte chuan an ti a; Kalhlén Kût chaw chu an buatsaih
ta a.
Tin, khua a lo tlai lam chuan, zirtir sâwm leh pahnihte nên 20
chaw *an* kil a; tin, an ei laiin ani chuan, "Tih tak meuhvin ka 21
hrilh a che u. In zinga mi pakhat hian mi mantir ang," a ti a.
Tin, an lungngai ta êm êm a, a hnénah, "Lalpa, keimah em 22
ni?" an ti ta ṭheuh va. Tin, ani chuan, "Thléng mi zenpuitu 23
ngei chuan mi mantir ang. Mihring Fapa hi a chanchin an ziak 24
ang tak khân a kal dâwn a ni; nimahsela, Mihring Fapa man-
tirtu tûr mihring chung chu a pik e! chu mihring chu piang suh
sela a tân a ṭha *zâwk* ang," *tiin*, a chhâng a. Tin, a mantirtu 25
tûr Juda chuan a chhâng a, "Rabbi, keimah em ni?" a ti a. Ani
chuan a hnénah, "Ni e," a ti a.
Tin, an ei laiin Isuan chhang a la a, mal a sâwm sak a, a phel 26
a; tin, zirtirte hnênah chuan a pe a, "La ula, ei rawh u; hei
hi ka taksa a ni," a ti a. Tin, no a la a, lâwm thu a sawi a, an 27
hnénah a pe a, "In zain in rawh u; hei hi ka thisen, sualte ngaih- 28
dam nâna mi tam tak tâna chhuak tûr, thuthlunna chu a ni.
Nimahsela, ka hrilh a che u, ka Pa ramah nangmahni nêna a thar 29
ka in ni *a thlen* hma loh zawng tûn achinah grêp hrui raha mi hi ka
in leh tawh lo vang," a ti a.

Tin, hla an sak zawhin an chhuak a. Oliv Tlângah chuan an 30
kal ta a.
Tin, Isuan an hnênah, "Zâninah hian in zain ka chung thuah 31
lungni lovin in awm vek ang; 'Berâm vêngtu chu ka vua ang a,
berâm rual chu an darh ang,' tih ziak a ni si a. Nimahsela, ka 32
thawh leh hunin Galili ramah in hmaah ka kal ang," a ti a. Petera 33
erawh chuan a hnênah, "An zain i chung thuah lungni lovin
awm *mah* sela kei zawng lungni lovin ka awm tawp lo vang," tiin,
a chhâng a. Isuan a hnênah, "Tih tak meuhvin ka hrilh a che, 34
Zâninah hian âr a khuan hmain, nangin vawi thum mi phat ang,"
a ti a. Peteran a hnênah, "I thihnaah chuan thi ve dâwn mah 35
ila ka phat tawp lo vang che," a ti a. Chutiang bawkin zirtirte
zawng zawng chuan an ti ta ṭheuh va.
Chu mi zawhah chuan Isua anniho nên hmun pakhat Gethse- 36
mane an tih chu a*n* thleng a; tin, *ani chuan* a zirtirte hnênah,
"Sawta ka va ṭawngṭai chhûng zawng hetah hian lo ṭhu rawh u,"
a ti a. Tin, Petera leh Zehedaia fapate pahnih chu a hruai a, 37
a lungngaiin a lo mangang ta êm êm a. Tin, an hnênah, "Ka 38
rilru a lungngai êm êm a, thihna khawp hial a ni; hetah hian awm
ula, mi vênpui rawh u," a ti a. Tin, tlêmin hma lamah a va kal 39
hlek a, a bawkkhup a, "Aw ka Pa, a theih chuan he no hian mi
pêl lul rawh se; nimahsela keima thu ni lovin, nangma thu thu
ni zâwk rawh se," tiin, a ṭawngṭai a.
Tin, zirtirte hnênah chuan a lo kal a, anni chu muhilin a rawn 40
hmu a, tichuan, Petera hnênah, "E khai! nangnin dâr kâr khat
pawh mi vênpui thei lo a ni maw? Thlêmnaa in luh loh nân 41
inring rengin ṭawngṭai rawh u; thlarau zawngin a peih a, tisa
erawh chu a chak lo a ni," a ti a. Tin, vawi hnihnaah a va kal 42
a, a ṭawngṭai leh a, "Aw ka Pa, ka in lohva hei hian *mi* pelh theih
lul loh chuan, nangma thu thu ni rawh se," *a* ti a. Tin, a lo kal 43
leh a, anniho chu muhilin a rawn hmu *leh* a, an mut a chhuak
hle si a. Tin, a kalsan leh a, a vawi thumnaah a thu sawi ngai 44
sawiin a ṭawngṭai leh a. Chu mi zawhah chuan zirtirte hnênah 45
a lo kal *leh* a, an hnênah, "Tûnah zawng muhil ula, châwl tawh
rawh u! Ngai teh u, a hun chu a lo thleng ta a, Mihring Fapa
hi mi sualte kutah an mantir dâwn hi. Tho ula, i kal ang u; 46
en teh u, mi mantirtu tûr chu a lo hnaih tâk hi," a ti a.
Tin, a la sawi lai mêkin Juda, sâwm leh pahnihte zinga 47
mi pakhat chu, a lo thleng ta a, ama rual chuan puithiam lalte
leh lehkhaziaktute leh upate hnên ata mipui nasa tak khandaih
leh talhtum kengin *an lo thleng* bawk *a*. Tin, a mantirtu tûr 48
chuan chhinchhiahna tûr a lo hrilh lâwk diam a. "Ka fawh apiang
chu amah a ni ang, man ang che u," tiin. Tichuan, Isua chu a 49
va pan ta nghâl a, "Chibai, Rabbi!" tiin, a fâwp ta ngawih ngawih

a. Tin, Isuan a hnênah, "Ţhiana, i rawn kal chhan chu *ti va e*." 50
a ti a. Chu veleh Isua chu an chelh a, an man ta a.
Tin, ngai teh, Isua hote zinga pakhat chuan a kutin a ban a, 51
a khandaih a phawi a, Puithiam Lalber bawi chu a sât a, a beng
a sah thlâk sak a. Tin, Isuan a hnênah, "I khandaih kha a dah- 52
naah dah leh rawh, khandaih ruaitute zawng zawng chu khan-
daih vêkah an thi dâwn si a. Tûnah pawh vântirhkoh sângruk 53
hmun sâwm leh hmun hnih aia tam zâwk mi rawn tirh sak tûrin
ka Pa hnênah ngên thei lovin mi ring em ni le? Nimahsela *ngên* 54
ang ila, engtinnge Pathian Lehkha Thu—hetianga a lo awm tûr
thu hi—a thlen theih ang le?" a ti a.
Chu mi lai tak chuan Isuan mipuite hnênah chuan, "Khandaih- 55
te, talhtumte kengin suamhmang man tûr ang rengin mi man
tûrin in lo chhuak a ni maw? Pathian biak inah ni tin zirtîrin
ka ţhu ţhin a, mi man si lo va. Nimahsela zâwlnei lehkha thute 56
chu a lo thlen theihna tûrin hêng zawng zawng hi a lo awm ta a
nih hi," a ti a.
Chu mi lai chuan zirtîrte zawng zawng chuan amah chu an
thlahthlam a, an tlân bo ta vek a.
Tin, Isua mantute chuan Puithiam Lalber Kaiapha *ina*, leh- 57
khaziaktute leh upate awm khâwmnaah chuan ani chu an hruai ta
a. Nimahsela Peteran hla tak aţangin amah chu a zui a, Pui- 58
thiam Lalber in hual chhûng kawtlai thlengin; tin, a va lût a, a
tâwpna hmu tûrin chhiahhlawhte zîngah a ţhu ve a.
Tin, amah an tihhlum theihna tûrin puithiam lalte leh rorêl- 59
tuho zawng zawng chuan Isua hêkna an zawng a; hretu der 60
tam tak lo kal mah sela an hmu si lo. Nakinah erawh chuan
mi pahnih an lo kal a, "He mi hian, 'Pathian biak in hi ţhiata, 61
ni thum chhûnga sa *leh* thei ka ni,' a ti e," an ti a. Tichuan, Pui- 62
thiam Lalber chu a ding chhuak a, a hnênah, "Engmahin i chhâng
lo maw? Hêng hian an hêkna che hi eng tizia nge ni?" a ti a.
Isua erawh chu a ngawi reng a. Tin, Puithiam Lalber chuan 63
a hnênah, "Pathian nung hmingin ka vau a che, Krista, Pathian
Fapa chu i ni emaw ? min hrilh rawh," a ti a. Isuan a hnênah, 64
"Ni e. Nimahsela, ka hrilh a che, tûn hnuah Mihring Fapa
hi thiltihtheihna ding lama ţhua, vân chhûm chunga lo kal in la
hmu dâwn a ni," a ti a.
Tin, Puithiam Lalber chuan a silhfênte a pawt thlêr a, "Pathian 65
a sawichhe ta; hretu dang engahnge kan ngaih tawh ang? Ngai
teh u, Pathian a sawichhiatzia chu tûnah in hre tawh e. Engtinnge
in ngaih?" a ti a. Anni chuan, "Thi tlâk a ni," tiin, an chhâng 66
a. Tin, a hmaiah chil an chhâk a, an hnek a; ţhenkhat chuan, 67
"Nang Krista, tuinnge bêng che? Min hrilh rawh," tiin, an 68
bêng a.

Tin, Petera chu pâwnah. in hual chhûng kawtlaiah chuan 69
a thu a; tin, nula pakhat a hnênah a lo kal a, "Nang pawh Isua
Galili rama mi hnêna awm kha i nih hi." *a* ti a. Ani erawh 70
chuan, "I thu sawi chu ka hre hauh lo mai," tiin, an zaa hmaah
a pha a. Tin, sumhmuna a va chhuah veleh *nula* dangin ani 71
chu a hmu a, chuta awmte hnênah chuan, "He mi pawh hi Isua
Nazaret mi hnêna awm kha a nih hi," a ti a. Tin, "Chu mi- 72
hring chu ka hre lo," *tiin*, chhechhamin a pha leh a. Tin, 73
rei lo tê achinah a kianga dingte chuan, Petera hnênah, "Nang
pawh an zinga mi i ni ngei mai, i ṭawngah a hriat alâwm," an
ti a. Tin, ani chuan, "Chu mihring chu ka hre lo." tiin, ânchhia 74
inlawhin chhia a chham ta a. Tin, âr a khuang ta nghâl a. Tin, 75
Petera chuan Isuan, "Âr a khuan hmain nangin vawi thum mi
phat ang," a tih thu kha a lo hre leh ta a. Tin, a chhuak a, a ṭap
ta zawih zawih a.

27 Tin, zing a lo nih chuan puithiam lalte leh vântlâng upate 1
zawng zawng chu Isua tihlum tûrin a chung thuah an in-
râwn a; tin, an phuar a, an hruai a, Ram Awptu Pilata hnên- 2
ah an pe ta a.

Tin, Juda a mantirtu khân *Isua* thiam loh an chantir tih a 3
hriat veleh a inchhir a, tangka sawmthum kha puithiam lalte
leh upate hnênah chuan a rawn la leh a, "*Mi* thiam thisen ka 4
mantir kha thil ka lo tisual a ni," *a* ti a. Anni erawh chuan,
"Chu chu kan tân engnge pawi ang? Nangin i tih tihin ti rawh,"
an tihsan a. Tin, ani chuan tangka chu hmun thianghlimah 5
chuan a paih lût a, a kal bo va; a va inâwkhlum ta a. Tin, 6
puithiam lalte chuan tangkate chu an la a, "Hei hi thawhlâwm
bâwrna dah a thiang lo ve, thisen man a ni si a," an ti a. Tichuan, 7
an inrâwn a, mikhualte phûmna tûrin Bêlvawtu Hmun chu
an lei ta a. (Chuvângin a ni, chu mi hmun chu tûn thlenga 8
'Thisen Hmun' an tih tâk ni.) Chu mi lai chuan, zâwlnei Jere- 9, 10
miian,

"Tin, tangka sawmthum,
An chhiara man,
Israela thlah tutenemaw an chhiara *man* chu,
An la a,
Lalpan min tiam angin
Bêlvawtu hmun *man* atân an pe a,"

tia a sawi kha a lo thleng ta a ni."

Tin, Isua chu Ram Awptu hmaah chuan a ding a. Tin, Ram 11
Awptu chuan, "Judate lal i ni em?" tiin, a zâwt a. Tin, Isuan
a hnênah, "Ni e," a ti a. Tin, puithiam lalte leh upaten an hêk 12
laiin engmahin a chhâng lo va. Tichuan, Pilatan a hnênah, 13
"An hêkna zozai che hi i hre lo vem ni?" a ti a. Tin, kam khat 14

mahin a chhâng lo va; chutichuan Ram Awptu chuan mak a
ti hle a.
Tin, Ram Awptuin kût *ni*ah chuan mi tâng pakhat, an duh 15
apiang, mipuite chu a chhuah sak ṭhîn a. Tin, chu mi lai chuan 16
mi tâng hmingthang tak, Barabba an tih chu an nei a. Chutichuan 17
an rawn inkhâwm chuanin, Pilatan an hnênah, "Tunge chhuah
sak che u ila in duh? Barabba nge, Isua, Krista an tiha chu?"
a ti a. (Itsîkna avângin ani chu an mantîr tih a hre si a.) 18
Tin, rorêlna ṭhutphahah chuan a ṭhut laiin, a nupuiin, "Kha 19
mi fel tak chungah khân engmah ti suh; vawiinah hian amah
avângin mumangah thil tam tak ka tuar a ni," tiin, a chah a.
Tin, puithiam lalte leh upaten Barabba dîla Isua tiboral tûrin, 20
mipuite chu an thlêm a. Ram Awptu erawh chuan anniho chu 21
a bia a, "Anni pahnih chu a tu zâwk nge chhuah sak che u ila
in duh?" a ti *leh* a. Tin, anni chuan, "Barabba," an ti a. Pi- 22
latan an hnênah, "Isua, Krista an tih hi, engtinnge ka tih tâk
ang le?" a ti a. An zain, "Ani chu kraws-ah khenbehtîr rawh,"
an ti a. Tin, ani chuan, "Engah maw? Engnge a tihsual ni?" 23
a ti a. Nimahsela, anniho chu, "Kraws-ah khenbehtîr rawh,"
tiin, an au chiam a.
Tichuan, Pilatan engmah a ti thei lo va, a lo buai deuh deuh 24
zâwk dâwn tih a hriatin, tui a la a, mipuiho hmaah chuan a kut
a sil a, "He mi fel thisenah hian ka thiang e; nangnin in tih
tihin ti rawh u," *a* ti a. Tin, vântlâng zawng zawng chuan, "A 25
thisen chu keimahni chungah leh kan fate chungah awm rawh
se," tiin an chhâng a. Chu mi zawhah chuan Barabba chu a 26
chhuah sak a; Isua erawh chu a vua a, kraws-a khenbeh tûrin
a pe ta a.
Chu mi zawhah chuan, Ram Awptu sipaite chuan Isua chu 27
lal inah an hruai lût a, an pâwla mi zawng zawng a hnênah an
ko khâwm a. Tichuan, a *puante* an hlih sak a, puan sen an sintîr 28
a. Tin, hlîng lukhum an phiar a, an khumtîr a, a kut dîng 29
lamin luang an kentîr a; a hmaah an ṭhingṭhi a, "Chibai, Judate
lal!" tiin, nuihza siam nân an hmang a. Tin, amah chu chil 30
an chhâk a, luang chu an lâk sak a, a luah chuan an vua a. Tin, 31
nuihza siam nân an hman zawhin, puan chu an hlih sak a, ama
puante chu an sintîr *leh* a, kraws-a khenbeh tûrin an hruai ta a.
Tin, an kal chhuah laiin, Kurini khuaa mi, a hming Simona 32
an hmu a; chu mi chu a kraws pu tûrin an man a. Tin, Gol- 33
gotha an tih hmun an lo thlenin, (chu chu 'Lu ruh hmun' tihna 34
a ni), uain thûr, englo khâ nêna pawlh, a in tûrin an pe a; nimah-
sela a tem veleh a in duh ta lo va. Tin, kraws-a an khenbeh zawh- 35
in, ṭhum vâwrin a silhfênte chu an insem a.
Tin, chutah chuan an ṭhu a, an vêng a; a hêkna, 36 37

"He Mi hi Isua Judate Lal a ni"
tia ziak, a lu chungah an bel a.
Tin, aina rual chuan, suamhmang pahnih an khèngbet ve a, 38
a ding lamah pakhat, a vei lamah pakhat.
Tin, mi vei apiangte chuan, an lu thingin, "Nang Pathian biak in 39
ṭhiata ni thuma sa *leh*tu, intidam rawh; Pathian Fapa i nih chuan 40
kraws ata kha lo chhuk ta che," tiin, an tiel a. Chutiang bawk- 41
in puithiam lalte chuan, lehkhaziaktute nên, tielin "Mi dang 42
mah a tidam ṭhîn a, mahni a intidam thei si lo. Israel lal a ni
alâwm; tûnah hian kraws ata chu lo chhuk ang hmiang, tichuan
amah chu kan ring ang. Pathian a ring alâwm, amah hi a duh 43
chuan tûnah hian chhandam rawh se; 'Pathian Fapa ka ni,'
a ti si a," an ti a. Suamhmang an khenbeh vete pawh chuan, 44
chutiang bawkin an tiel a.
Tin, chawfâk hun achin behliang mun hun thlengin khawvêl 45
a lo thim ta vek a. Tin, behliang mun hun lai vêl chuan, Isua 46
chu aw ring takin, "Eloi, Eloi, lama sabakthani?" tiin, a au chhuak
a, (chu chu "Ka Pathian, ka Pathian, engahnge mi kalsan?"
tihna a ni.) Tin, a kianga ding ṭhenkhatte chuan, chu chu an hriat- 47
in, "He mi hian Elija a ko a ni," an ti a. Tin, an zînga mi pakhat 48
a tlân ta nghâl a, spanj a la a, uain thûrin a chiah khat a, tiangah
a târ a, a han intîr a. Tin, mi dangte chuan, "Awm rawh se; 49
amah la thla tûrin Elija a lo kal emaw i en ang u," an ti a.
Tin, Isua chu aw ring takin a au leh a, a thlarau a thlah 50
ta a.
Tin, ngai teh, Pathian biak in puanzâr chu a chung lam aṭangin 51
a hnuai lam thlengin a lo thlêr chhuak ta a; tin, lîrte a lo nghîng
a, lungpuite a lo khi chat a; thlânte a lo inhawng a; mi thiang- 52
hlim muhîl tawhte taksa tam tak pawh kaihthawhin an awm ta
a; *chûngte chu* a thawh leh hnuah chuan, thlân ata lo chhuakin 53
khaw thianghlimah chuan an lût a, mi tam tak hnênah an inlâr ta a.
Tin, sipai za hotu leh a hnêna Isua vênga awm vete chuan, 54
lîrnghîng leh thil awmziate chu an hmuhin an hlau ta êm êm
a, "He mi hi Pathian Fapa a ni ngei mai," *an* ti a.
Tin, chutah chuan, hmeichhe tam tak, a rawng bâwl sak chung 55
zêla Galili ram aṭanga Isua rawn zuitute chu an awm a, hla takah
an thlîr a; chûng zîngah chuan Mari Magdalini te, Mari Jakoba 56
leh Josea nu te, Zebedaia fapate nu te an tel a.
Tin, tlai lam a lo nih chuan, mi hausa, a hming Josefa, Arima- 57
thai khuaa mi, a lo kal a, amah ngei pawh chu Isua zirtîr a ni bawk
a; chu mi chu Pilata hnênah a va kal a, Isua ruang chu a dîl a. 58
Tin, Pilatan pe tûrin thu a pe a. Tichuan Josefa chuan ruang 59
chu a la a, puan zai sîn fai takin a tuam a, ama thlân thar, lung 60
a kerkuakah chuan a zalh a; thlân kawngkaah chuan lung lian

tak a lum a, a kal ta a. Tin, chutah chuan Mari Magdalini leh 61
Mari dang chu an awm a, thlân hma zâwnah chuan *an* ṭhu a.
Tin, atûkah chuan, (chu chu Inrinni zawh tûk a ni) puithiam 62
lalte leh Pharisaite chu Pilata hnênah an awm khâwm huai a,
"Ka pu, chu tihdertu chuan, a dam lai khân, 'Ní thum chinah 63
ka tho leh ang,' a ti tih kan hre reng a. Chutichuan thlân chu 64
ni thum ni thlenga vêng ṭha tûrin thu pe rawh; chutilochuan
a zirtîrte chuan amah chu an va ru hlauh anga, vântlâng hnên-
ah, 'Mitthi zîng ata a tho leh ta a ni,' an ti dah ang e; tichuan
tihderna hnuhnûng zâwk chu a hmasa ai khân a ṭha lo lehzual
ang," *an* ti a. Pilatan an hnênah, "Vêngtu sipaite in nei alâwm; 65
kal ula, in theih ang apiangin vên ṭhattîr ta che u," a ti a. Chuti- 66
chuan vêngtu sipaite nên an va kal a, thlân chu an vên ṭhattîr
a, lung chu an chhinchhiah a.

28 Tin, Chawlhni tlai takah, ni sarih *ni* hmasa ber tûra khua 1
a vâr dâwnin, Mari Magdalini leh Mari dang chu thlân
en tûrin an kal a. Tin, ngai teh, lîr nasa takin a lo nghing a; 2
Lalpa vântirhkoh vân ata a lo chhuk a, lung chu a rawn lum sawn
a, a chungah a ṭhu ta a. A hmêl awmzia chu kâwlphe ang a ni 3
a, a silhfên chu vûr angin a vâr a; amah an hlauh avângin vêngtute 4
chu an khûr a, mitthi ang maiin an lo awm ta a. Tin, vântirh- 5
koh chuan hmeichhiate chu a bia a, an hnênah, "Nangni chuan
hlau suh u! Isua, an khenbeha kha, in zawng tih ka hria e!
Hetah a awm tawh lo ve; a sawi ang ngeiin a thawh leh tawh 6
kha. A mutna hmun hi rawn en teh mah u. Tin, kal thuai 7
ula, a zirtîrte hnênah, 'Mitthi zîng ata a tho *leh* ta a ni; ngai
teh u, Galili ramah in hmaah a kal e; chutah chuan amah chu
in hmu ang,' tiin, hrilh rawh u. Ngai teh u, ka hrilh tawh che u
hi," a ti a.
Tin, hlau leh lâwm êm êm chungin thlân aṭang chuan an kal 8
thuai thuai a, a zirtîrte hrilh tûrin an tlân ta a. Tin, ngai teh, 9
Isuan anni chu a tâwk a, "Chibai u," a ti a. Tichuan, anni
chuan a kephahte chu an va vuan a, chibai an bûk a. Tin, Isuan 10
an hnênah, "Hlau suh u, kal ta ula, Galili rama kal tûrin ka unaute
va hrilh rawh u; chutah chuan mi hmu ang," a ti a.
Tin, an va kal lai chuan vêngtu sipai ṭhenkhat chu khawpuiah 11
an va lût a, thil awmzia zawng zawng chu puithiam lalte hnênah
an va hrilh a. Tin, upate nên an inkhâwm a, an inrâwn zawhin, 12
sipaite hnênah chuan tangka tam tak an pe a, "Zânah, kan muthilh 13
hlânin, a zirtîrte chu an lo kal a, amah an ru ta a ni,' ti ang che u.
Tin, Ram Awptuin chu chu a lo hriat chuan amah chu kan thlêm 14
ang a, lungkham lovin kan siam ang che u," *an* ti a. Chutichuan 15
tangka chu an la a, an hrilh ang zêl chuan an ti ta a; tichuan, tûn
thlengin chu mi thu chu Judate zîngah an la sawi huai huai a ni.

Nimahsela, zirtîr sâwm leh pakhatte chu Galili ramah, Isuan 16
tlâng a ruat sakah chuan an kal a. Tin, amah an hmuh chuan 17
chibai an bûk a; ṭhenkhat erawh chuan an ringhlel a. Tichuan, 18
Isua chu an hnênah a lo kal a, anniho chu a bia a, "Lei leh vâna
thuneihna zawng zawng ka hnénah pêk a ni tawh. Chutichuan, 19
kal ula, hnam tina mi zirtîrahte siam ula, Pa leh Fapa leh Thlarau
Thianghlim hmingah chuan baptis ula, thu ka pêk zawng zawng 20
apiang che u pawm tûrin zirtîr rawh u. Tin, ngai teh u, kei
kumkhuain, khawvêl tâwp thleng pawhin, in hnênah ka awm zêl
ang," a ti a.

Chanchin Ṭha Marka Ziak

1 Pathian Fapa Isua Krista Chanchin Ṭha thlen ṭantirhna 1
chu. Zâwlnei Isaia *lehkhabu*ah, 2
"Ngai teh, ka tirhkoh i hmaah ka tir a,
Ani chuan i kawng a siam ang."
"Thlalêra mi au râwl chuan, 3
'Lalpa lamlian siam ula,
A kawngte tingîl rawh u,' *a ti,*"
tia, ziak ang khân, Johana, thlalêra baptistu kha, thiltihsual ngaih- 4
dam nân simna baptisma thu hrilin, a lo chhuak a. Tin, Judai 5
ram*a mi* zawng zawng leh Jerusalem khuaa mi zawng zawngte
an chhuak a, a hnên lamah an kal a, an sualte thupha chawiin
Jordan luiah chuan a hnênah baptisma an chang ta hlawm a. Tin, 6
Johana chu sanghâwngsei hmul *puan*in a inthuam a, a kâwng
savun kâwnghrênin a hrêng a, a chaw chu khaukhuap leh ram
khawizu a ni. Tin, "Ka hnungah keimah aia ropui zâwk a lo 7
kal mêk a ni; kûna a pheikhawk hrui phelh tlâk pawh ka ni
lo ve. Kei zawngin tuiin ka baptis ṭhîn che u a; ani erawh 8
chuan Thlarau Thianghlimin a baptis ang che u," tiin, a hril a.
Tin, chûng niahte chuan heti hi a lo ni a, Isua chu Galili rama 9
Nazaret khua aṭangin a lo kal a, Jordan luiah chuan Johana hnênah
baptisma a chang ta a. Chu veleh, tui ata a chhuahin, vân 10
inhawnga, Thlarau ṭhuro anga a chunga lo chhuk a hmu a. Tin, 11
"Nang ka Fapa duh tak i ni a, i chungah ka lâwm êm êm a ni,"
tiin, vân aṭangin aw a lo chhuak a.
Tin, Thlarau chuan ani chu thlalêrah a tîr chhuak ta nghâl 12
a. Tichuan, Setana thlêm chungin thlalêrah chuan ni sawmli 13
a awm a, ram sa zingahte a awm a; vântirhkohte chuan a rawng
an bâwl sak a.
Tin, Johana an man hnuin, Isua, Pathian Chanchin Ṭha 14
hrilin, Galili ramah a lo kal a, "Hun chu a lo thleng ta a, Pathian 15
ram pawh a lo hnai ta; sim ula Chanchin Ṭha hi ring rawh u,"
a ti zêl a.
Tin, Galili dîl *kam* chu a hrût laiin Simona leh Simona unau 16
Andria chu dîlah chuan lên dêngin a hmu a; sangha mantu an
ni rêng a. Tin, Isuan an hnênah, "Mi zui rawh u, tichuan 17
mihring mantuah ka siam ang che u," a ti a. Tin, lênte chu 18
kalsanin an zui ta nghâl a.

Tin, thui lo tê a kalin Zebadaia *fapa* Jakoba leh a unau Johana 19
chu a hmu a, chu mite chu lên siamthain lawngah bawk an awm
a. Tin, ani chuan anni chu a ko ta nghâl a; tichuan, an pa Ze- 20
bedaia chu inhlawhfa an rawihte hnênah chuan lawngah an kalsan
a, an zui ta a.
Tin, Kapernaum khuaah an va lût a: tin, Chawlhniah chuan 21
inkhâwmna inah a lût a, a zirtîr ta nghâl a. A *thu* zirtîr chu 22
mak an ti hle a; lehkhaziaktute ang lova, thuneihna nei âwm
taka anmahni a zirtîr avângin.
Tin, an inkhâwmna inah chuan ramhuai bawlhhlawh pai mi 23
pakhat a lo awm a; ani chuan, "Nazaret Isu, keini leh nang engnge 24
kan inzâwlna awm? Min tiboral tûrin i lo kal em ni? Nang
ka hria a che, Pathian mi thianghlim *i ni e*." tiin, a au chhuak
ta nghâl a. Tin, Isuan a hau va, "Ngawi la, a chhung ata lo 25
chhuak rawh," a ti a. Tin, ramhuai bawlhhlawh chuan amah 26
sawisaa ring taka auvin a chhûng ata a lo chhuak ta a. Tin, an 27
zain mak an ti êm êm a, chutichuan, "Hei hi engnge ni le? zir-
tîrna thar *a nih* hi le! Ramhuai bawlhhlawhte pawh thu nei takin
thu a pe a, a *thu* an awi zêl hi le," tiin an inhnial a. Tin, Galili 28
ram vêl zawng zawngah ram tinah a chanchin a thang ta nghâl a.
Tin, inkhâwmna in ata chu an chhuahin, Jakoba leh Johana 29
nên Simona leh Andria inah chuan an lût ta nghâl a. Tin, Si- 30
mona nupuia nu chu khawsikin a nâ a, a lo mu a; tichuan, a
chanchin chu *Isua* an hrilh ta nghâl a; tin, ani chuan a kut a va 31
chelh a, a kaitho ta a; tichuan *a* khawsik chu a reh a, an rawng
a bâwl sak ta a.
Tin, tlai lamah, ni a tlâk hnu chuan, damlo zawng zawng leh 32
ramhuai mante a hnênah an rawn hruai a. Akhuain kawng- 33
khâr bulah chuan an lo awm khâwm ta mup a. Tin, mi tam 34
tak nat tinrênga nâte chu a tidam a, ramhuai tam tak a hnawt
chhuak bawk a; ramhuaite chuan amah chu an hriat avângin
an ṭawng a phal lo.
Tin, zîngah, khawvâr hma daihin a tho va, a chhuak a, thlalêr 35
hmunah a va kal a, chutah chuan a ṭáwngṭai a. Tin, Simona 36
leh a ṭhiante chuan a hnungah an zui ta a; tin, ani chu an va 37
hmuh chuanin, a hnênah, "Mi zawng zawngin an zawng che asin
le," an ti a. Tin, ani chuan an hnênah, "Hmun dangah khaw 38
hnaiahte chuan i kal ang u, chûngahte pawh chuan thu ka hrilh
theihna tûrin; chu chu ka rawn chhuah chhan a ni si a." a ti a.
Tichuan, thu hrila ramhuaite hnawtchhuak zêlin Galili ram 39
zawng zawnga an inkhâwmna inahte a lût zêl a.
Tin, a hnênah phâr a lo kal a, "I duh chuan mi tithianghlim 40
thei e," tiin, a hmaah ṭhingṭhiin, a ngên chiam a. Tin, ani chuan 41
a lo khawngaih êm êm a, a kut a han ban a, a dek a, "Ka duh e, lo

thianghlin tawh ang che," a ti a. Tichuan, chawplehchilhin 42
a phâr chu a lo reh ta nghâl a, a lo thianghlim ta a. Tin, *Isua* 43
chuan, "Tuma hnêna engmah sawi lo turin fîmkhur ang che; 44
amaherawhchu puithiam hnênah va inentîr la, i inthen nân
Mosain thil a ruatte kha hlân rawh, an hriat fiahna tûrin," a ti
tlat a, a kaltîr ta nghâl a. Nimahsela, ani chu a chhuak a, chu 45
mi chanchin chu nasa taka tlângaupuiin a puang darh ta a; chu-
tichuan Isua chu alangin khuaah a lût thei ta lo va, thlalêr hmun-
ahte a awm ta zâwk a; tin, hmun tin ata a hnênah an lo kal ṭhîn a.

2 Tin, ni engemaw zât lai hnuah Kapernaum khuaa a lo luh 1
lehin, inah chuan a awm tih thu a lo thang ta a. Tichuan, 2
kawngka bulah pawh awmna rêng awm lo khawp hialin mi tam
tak an lo awm khâwm ta a; tin, an hnênah thu a hril ta a.

Tin, zeng pakhat, mi paliina zâwn, a hnênah an rawn hmai 3
a. Tin, mipui avânga a kiang hnaia an lo kal theih loh avângin 4
a awmna *in* chung chu an ṭhiat ta a; tin, an reh pawh zawhin
a âwngphah chu a chunga mi zeng mu chawp chuan an zuk thlâk
a. Tichuan, Isuan an rinzia chu a lo hmuhin, zeng hnênah chuan, 5
"Ka fa, i sualte ngaihdam a ni tawh e," a ti a.

Tin, lehkhaziaktu ṭhenkhatte chu chutah chuan an ṭhu a, "He 6
mi hian engatinge hetiang thu a sawi ni? Pathian a sawichhia 7
a nih hi; mi pakhat, Pathian chauh lo chuan, tuinnge sualte
ngaidam thei ni?" tiin, an thinlungin *an* ngaihtuah a. Tin, 8
Isuan an rilruin chutiangin an ngaihtuah tih a rilruin a lo hre
ta nghâl a, an hnênah, "Chûng thu chu engatinge in thinlunga
in ngaihtuah ni? Zeng hnênah hian, 'I sualte ngaihdam a ni 9
tawh,' tih leh, 'I âwngphah la la, kein kal tawh rawh,' tih hi, a
engnge sawi awl zâwk? Engpawh ni sela, khawvêlah Mihring
Fapain sual ngaihdam theihna a nei tih in hriat nân," (zeng 10
hnênah chuan) "Tho la, i âwngphah la la, i inah kal rawh, ka 11
ti a che," a ti a. Tichuan ani chu a tho va, a âwngphah chu a la 12
ta nghâl a, an zaa mithmuhin a kal chhuak ta a; chutichuan
an zain mak an ti hle a, "Hetiang rêng rêng hi kan la hmu ngai
lo," tiin, Pathian an fak ta a.

Tin, a chhuak leh a, dîl kamah chuan a kal ta a; tin, mipui 13
zawng zawng chu a hnênah an va kal a, a lo zirtîr ta a. Tin, a 14
kal pahin, Levia, Alphaia fapa chu, chhiah chawina hmuna ṭhu
a hmu a, a hnênah, "Mi rawn zui rawh," a ti a. Tin, a tho va,
a zui ta a. Tin, heti hi a ni a, *Isua* chuan *Levia* inah chuan chaw 15
a kîl a, chhiahkhawntute leh mi sual tam takin Isua leh a zirtîrte
chu an kîlpui hlawm a; an tam hle si a, amah chu an zui *ve* bawk
ṭhîn a. Tin, Pharisaite zînga lehkhaziaktute chuan Isuan mi 16
sual leh chhiahkhawntute a kîlpui an hmuhin, a zirtîrte hnênah
chuan, "Eng tizia nge chhiahkhawntute leh mi sualte hnênah

a eia a in le?" an ti a. Tin, Isuan chu chu a lo hria a, an hnênah 17
chuan, "Mi chakte chuan dâktawr an ngai lo va, mi bawrhsâwmte
zâwkin *an ngai* a ni; mi fel takte lam tûra lo kal ka ni lo va, mi
sualte zâwk *lam tûra lo kal ka ni*," a ti a.

Tin, Johana zirtîrte leh Pharisaite chuan chaw an nghei a; 18
tin, mi an lo kal a, *Isua* hnênah chuan, "Engatinge Johana zir-
tîrte leh Pharisai zirtîrte chuan chaw an nghei ṭhin a, i zirtîrte
lêmin an nghei *ve* ṭhin loh?" an ti a. Isuan an hnênah, "Mo 19
hruaitute hnêna *a* pasal tûr chu a awm chhûng zawng mo hruai-
tute chuan chaw an nghei thei em ni? *A* pasal tûr chu an hnêna
a awm chhûng zawng an nghei thei lo vang. Nimahsela *a* pasal 20
tûr chu an hnên ata hruai bo nite a la thleng ang a, chu mi niah
erawh chuan an la nghei ang.

"Tuman puan hlui, puan la thlâkmar loh themin an bel ngai 21
lo; bel ang sela, a bel phuina tûr chuan a kai ṭet *zâwk* ang a,
a thar chuan a hlui chu a kai ṭet ang a, a lo thlêr nasa lehzual
ang. Tin, tuman uain thar, savun uainpeng hluiahte an thun 22
ngai lo; thun ang sela, uain chuan savun pengte chu a tâwn puak
ang a, uain leh savun pengte chu a boral *ve ve* ang; uain thar chu
savun uainpeng tharahte *an thun* zâwk ṭhîn a ni," a ti a.

Tin, heti hi a ni a, *Isua* chu Chawlhniah chuan buh hmunahte 23
a kal tlang a; tin, a zirtîrte chuan an kal pahin buh vuite chu
an thliak ta a. Tin, Pharisaite chuan a hnênah, "En teh, enga- 24
tinge Chawlhnia *tih*thiang lo chu an tih ni?" an ti a. Tin, ani 25
chuan an hnênah, "Davida leh a ṭhainte *an* tlâkchhama *an* ril-
ṭâm laia a thiltih kha in chhiar lo vem ni? Khatia Abiathara 26
Puithiam Lalber a nih laia, Pathian ina a luh a, puithiamte chauh
lo chuan ei thian loh chhangdah chu a ei a, a ṭhiante hnêna a pêk
ve thu kha?" a ti a.

Tin, amah *vêk*in an hnênah chuan, "Chawlhni hi mihring 27
tâna siam a ni a, mihring hi Chawlhni tâna siam a ni lo; chuti-
chuan Mihring Fapa hi Chawlhni chungah lam pawh hian Lal 28
a ni," a ti a.

3 Tin, inkhâwmna inah chuan a lût leh a; chutah chuan 1
mi pakhat kut zeng a lo awm a. Tin, amah an hêk theih 2
nân Chawlhniin a tihdam dâwn leh dâwn loh an mitmei-a. Tin, 3
anin kut zeng hnênah chuan, "Lo ding chhuak rawh," a ti a.
Tin, an hnênah chuan, "Chawlhniah hian tihṭhat nge thiang, 4
tihchhiat? chhandam nge *thiang*, tihhlum?" tiin, a zâwt a.
Nimahsela an ngawi ta reng a. Tin, an thinlung sakzia chu pawi 5
tih sak êm êmin, thinur chunga anmahni a en vêl hnuin, chu
mi hnênah chuan, "I kut phar rawh," a ti a. Tin, a han phar
chhuak a, a kut chu a dam ta a. Tin, Pharisaite chu an chhuak 6

a, amah an tihhlum theihnazia tûr ngaihtuahin Heroda pâwla
mite nên chuan an inrâwn ta nghâl a.
Tin, Isua chu a zirtîrte nên dîl lamah chuan an kal bo va; tin, 7
Galili ram aṭangin mipui nasa takin an zui ta a. Tin, a thiltih 8
ropuizia chu an hriatin Judai ram aṭang te, Jerusalem khua aṭang
te, Idumai ram aṭang te, Jordan râl aṭang te, Tura leh Sidon
khaw vêl aṭang tein, mipui nasa tak a hnênah an lo kal *ve* a. Tin, 9
mipui avâng chuan a tân lawnglêng lo ruat sak tûrin a zirtîrte
a hrilh a, "Chutilochuan mi nêk huai huai dah ang e," a ti a.
Mi tam tak a tidam tawh si a; chutichuan na nei apiangin amah 10
an deh theihna tûrin an bawh huai huai a. Ramhuai bawlh- 11
hlawhte pawhin amah chu an hmuh apiangin a hmaah bawk-
khupin, "Nang Pathian Fapa chu i ni," tiin, an au ṭhîn a. Tin, 12
ani chuan, a *chanchin* chu puan loh tûr an hnênah a ti tlat zêl a.
Tin, tlângah chuan a han kal a, amahin a duhzâwng apiangte 13
chu a ko va; tin, anni chu a hnênah an han kal a. Tin, a hnêna 14 15
an awm theih nân leh, thu hril tûr leh ramhuaite hnawh chhuahna
thu nei tûra a tirh chhuah theih nân, sâwm leh pahnih a ruat a.
Chûngte chu Simona Petera a vuah te, Zebedaia *fapa* Jakoba leh 16 17
Jakoba unau Johana te, (chu mite chu 'Boanergea' a vuah a,
chu chu 'Khawpuiri Fate' tihna a ni,) Andria te, Philipa te, Bar- 18
tholomaia te, Matthaia te, Thoma te, Alphaia *fapa* Jakoba te,
Thaddaia te, Kanana mi Simona te, a mantîrtu Juda Iskariota 19
te *an ni*.
Tin, inah a va lût a. Tin, mipui chu an lo kal khâwm leh a, 20
chutichuan chhang takngial pawh an ei thei ta lo va. Tin, a 21
chhûngte chuan chu chu an hriatin, "A â a nih chu le," tiin, amah
man tumin an thawk a.
Tin, lehkhaziaktute Jerusalem khua aṭanga lo chhukte chuan, 22
"Belzebula a zâwl a nih hi," an ti a, "Ramhuai lal avângin alâwm
ramhuaite a hnawh chhuah ṭhin ni," *an ti* bawk a. Tin, *Isua* chuan 23
lehkhaziaktute chu a ko va, tehkhin thuin an hnênah, "Setanan
Setana vêk engtinnge a hnawh chhuah theih? Ram pawh mahni 24
a indo chuan, chu mi ram chu a ding chhuak thei lo *vang*. Chhûng 25
khat pawh mahni an indo chuan, chu mite chhûng chu an ding
chhuak thei lo *vang*. Setana pawh mahni indovin a inkhin si 26
chuan, a ding chhuak thei lo *vang* a, a boral mai zâwk *ang*. Tuman 27
mi chak ina lûtin a sum chu an lâk sak thei ṭhîn lo, *mi* chak chu
a*n* phuar hmasak zet loh chuan; chu mi hnuah *erawh* chuan a
in chu a*n* ram sak mai ang. Tih tak meuhvin ka hrilh a che u, 28
Mihring fate hi, an sualna zawng zawngah leh Pathian sawichhiatna
kawng engah pawh an sawichhiatnaahte chuan, ngaihdam an
ni ang; tupawh Thlarau Thianghlim meuh sawichhia erawh 29
chuan engtikah mah ngaihdamna a hmu lo vang a, chatuan sualna

kawngah chuan thiam lohvin a lo awm zâwk *ang*," a ti a. ("Ram- 30
huai bawlhhlawh a zâwl a ni," an tih avâng khân *chu chu a sawi*
a ni.)
Tin, a nu leh a unaute chu an lo kal a, pâwnah *an* ding a, 31
amah kovah *mi* an tîr a. Tin, a vêlah chuan mipui an lo ṭhu 32
hlawm a; tin, a hnênah chuan, "Ngai teh, pâwnah sâwn i nu
leh i unauten an zawng a che," an ti a. Tin, ani chuan an hnên- 33
ah, "Ka nu leh ka unaute chu tutenge ni?" tiin, a chhâng a.
Tin, a kiang vêla ṭhute chu a han en vêl a, "En teh u, ka nu leh 34
ka unaute hi! Tupawh Pathian duhzâwng ti apiang chu, chu 35
mite ngei chu ka unaute, *ka* farnute, *ka* nute an ni asin," a ti a.
4 Tin, dîl kamah chuan a zirtîr leh ta a. Tin, mipuiho 1
nasa tak mai a hnênah an rawn inkhâwm a, chutichuan,
dîlah chuan lawngah a chuang a, a ṭhu a; mipuiho zawng zawng
chu dîl kama khawmualah chuan an awm a.
Tin, tehkhin thuin thu tam tak a zirtîr a; a zirtîrnaah chuan 2
an hnênah, "Ngaithla ula, en teh u; *buh chi* thehtu *buh chi* thehin 3
a feh a; tin, heti hi a lo ni a, a theh laiin a ṭhen kalkawng sîrah 4
a tla a, savaten an rawn tlân zo ta a. Tin, a ṭhen pialtlêp chung lei 5
pan hmunah a tla a; lei a chhah loh avângin a ṭo ta nghâl a;
nimahsela ni a lo tlângsân deuhvin em vuaiin a lo awm a, zung 6
a neih loh avângin a râwp ta mai a. Tin, a ṭhen hnimhlîngnei 7
zîngah a tla a, hnim chu a lo ṭo sâng a, a dîp ral ta a, rah rêng
rêng a rah ta lo va. Tin, a ṭhen lei ṭhaah a tla a, *a* ṭo va, *a* 8
ṭhang lian a, a rah ta a; sawmthum te, sawmruk te, za tein a
pung ta hlawm a," a ti a.
Tin, amah *vêkin*, "Tupawh hriatna tûra beng nei chuan hre 9
rawh se," a ti a.
Tin, fianriala a awm laiin sâwm leh pahnihte leh a ṭhuihruai 10
dangte chuan tehkhin thute chu an zâwt *fiah* a. Tin, ani chuan 11
an hnênah, "Pathian ram thurûk chu nangni hriat zawng phal a
ni a, pâwna mite tân erawh chuan engkim tehkhin thua tih a ni;
chutichuan, 'Hmuh zawng an hmu thei na a, *hriat* erawhchu an 12
hriat theih lohna tûr leh, beng zawngin an hre thei na a, a ngaihna
erawhchu an hriat theih lohna tûrin; chutichuan, an hawi kîr
leh ang a, ngaihdam an lo ni hlauh dah ang e,'" a ti a.
Tin, amah *vêkin* an hnênah chuan, "He tehkhin thu hi in hre 13
thei lo maw? Chuti a nih chuan engtinnge tehkhin thu *dang* zawng
zawngte chu in hriat hleih ang? Buh chi thehtu chuan thu chu a 14
theh a ni. Tin, kawng sîra thu thehnate chu hêng hi an ni: *thu* an 15
hriat veleh Setana chuan an *rilru*a thu theh chu a lâk sak nghâl
ṭhîn. Tin, chutiang bawkin pialtlêp chunga theh chu hêng hi an 16
ni: thu an hriat veleh lâwm taka pawm nghâlte hi; nimahsela 17
anmahniah chuan zung rêng an nei lo va, rei lo tê chauh an awm

a; chu mi hnuah chuan thu avânga hrehawmna emaw, tihduh-
dahna emaw a lo awm veleh an tlu nghâl mai ṭhîn. Tin, mi 18
dangte chu hnimhlîngnei zînga theh chu an ni a: chûngte chuan
thu chu an hre tawh a, nimahsela khawvêl lungkhamnate, hausak- 19
na bumnate, thil dang châknate chu a lo luhin, thu chu a dîp
a, rah lovin a lo awm ṭhîn. Tin, lei ṭhaa theh chu hêng hi an 20
ni: thu chu hriaa, pawma, a leh sawmthum te, a leh sawmruk
te, a leh za tea rahte hi an ni," a ti a.

Tin, amah *vêkin* an hnênah chuan, "Khâwnvâr chu a dahnaa 21
dah lova, hrai hnuaiah emaw, khum hnuaiah emaw dah tûrin an
rawn la ngai em ni? Puang lo tûra zêp engmah a awm si lo va, 22
lang lo tûra thuhrûk engmah a awm hek lo. Tupawhin hriatna 23
tûra beng an neih chuan hre rawh se," a ti a.

Tin, amah *vêkin* an hnênah chuan, "In ngaihthlâk chu engnge 24
a nih fîmkhur rawh u; in tehna ngai bawkin an teh sak ang che
u a, an pe tam zâwk *mah* ang che u. Tupawh a nei chu an pe 25
belhchhah ang a; tupawh a nei lo chu a neih chhun pawh an
lâk sak ang," a ti a.

Tin, amah *vêkin*, "Pathian ram chu hetiang hi a ni: miin 26
leiah hian chi theh sela, zânah muhîlin chhûnah tho ṭhîn sela, 27
chi chu, a zia a hriat lohvin, lọ ṭiakin lo ṭhang sela; chutiang
chu a ni. Lei hian amahin rah a rawn chhuah ṭhîn; a tîr berah 28
a kûng, chu mi hnuah chuan a vui; tin, chu mi hnu *leh*ah a
vuiah chuan buh fang pum chu. Nimahsela, rah chu a lo hmin 29
hunin, buh lâk a lo hun tâk avângin, favah chu a phawrh nghâl
ṭhîn," a ti a.

Tin, amah *vêkin*, "Pathian ram chu engtinnge kan tehkhin 30
ang? a nih loh leh, eng tehkhin thuin nge kan tehkhin ang?
Anṭam chi fang khat leia an thehin, leia chi zawng zawng aiin 31
tê ber mah sela, a theh hnuah erawh chuan a lo ṭiak a, thlai zawng 32
zawng aiin a lo lian ta zâwk a, zâr lian tak takte a lo nei a, chuti-
chuan chunglêng savate chu a bukah chuan an riak thei ṭhîn;
chutiang chu a ni," a ti a.

Tin, chutiang tehkhin thu tam takin, an hriat theih tâwk 33
tâwkin, thu chu an hnênah a sawi ṭhîn a. Nimahsela, tehkhin 34
thu lovin an hnenah thu a sawi ngai lo; amaha zirtîrte hnênah
erawh chuan fianrialah engkim a hrilhfiah ṭhîn a ni.

Tin, chu mi ni vêkah chuan, khua a lo tlai lamin, ani chuan 35
an hnênah "Râl leh lamah sâwn i kai ang u," a ti a. Tichuan, 36
mipuite chu kalsanin, amah chu, a awm pângngai ang chuan,
lawngah chuan an kalpui ta nghâl a. Lawng dangte pawh 37
a hnênah a awm a. Tin, thlipui nasa tak a lo tleh a, tuifâwnte
chu lawngah chuan a lo fâwn lût hlawp hlawp a, chutichuan
lawng chu a lo khat dâwn ta mai a. Tin, ani chu lukham 38

chu khama muhîlin, lawng mei lamah chuan a awm a. Tin, an
kaitho va, a hnênah chuan, "Zirtîrtu, kan boral hi pawi i ti lo
vem ni?" an ti a. Tin, ani chu a lo harh a, thli chu a hau va, 39
dîl hnênah pawh chuan, "Ngawi la, awm hle hle rawh!" a ti a.
Tin, thli chu a bâng a, a lo reh ta ṭhup mai a. Tin, ani chuan 40
an hnênah, "Engatinge chuti êma in hlauh ni le? Rinna rêng
in la nei lo a ni maw?" a ti a. Tin, hlauh namênin an hlau ta 41
lo va, "He *mi* hi tunge ni le, thli leh dîl lam pawhin a thu an awi
hi?" an inti hlawm a.

5 Tin, dîl râl, Gerasin mite ram chu, an lo thleng a. Tin, 1/2
lawng ata a chhuah hnu chuan mi pakhat, ramhuai bawlh-
hlawh pai, thlân aṭanga lo chhuakin a rawn tâwk ta nghâl a;
chu *mi* chuan thlânahte chuan awmna a nei ṭhîn a, tumahin khai- 3
diat pawhin an phuar thei tawh lo va; kawlte leh khaidiatte 4
pawhin an phuar fo tawh si a; nimahsela khaidiatte chu a pawt
chat a, kawlte pawh chu a tisawm ṭhîn a; tumahin an tidawl
zo hek lo. A chhûn a zânin thlânahte leh tlângahte chuan a au 5
a au ṭhîn a, lungte pawhin a inzai fo ṭhîn.

Tin, hla tak aṭangin Isua chu a hmuh veleh a tlân a, chibai 6
a va bûk a; tin, aw ring taka auvin, "Isu, Pathian Chungnung- 7
bera Fapa, kei leh nang engnge kan inzâwlna awm? Mi
nghaisa lul lo tûrin Pathian hmingin ka ngên chiam a che," a
ti a. (*Isua* chuan a hnênah, "Nang, ramhuai bawlhhlawhpa, 8
mihring chhûng ata hi chhuak rawh," a lo ti tawh si a.) Tin, 9
ani chuan, "I hming engnge ni?" tiin, a zâwt a. Tin, anin a
hnênah, "Ka hming chu Nuaia a ni, tam tak kan ni si a," a ti
a. Tin, chu mi ram ata chu anmahni tîr chhuak lo tûrin *Isua* 10
hnênah a ngên ta chiam a.

Tin, chuta tlâng pangah chuan vawk rual tam tak an tla a. 11
Tin, ramhuai bawlhhlawhte chuan, "Vawk kawchhûngahte 12
sâwn min luhtîr rawh, anmahnia kan luh theih nân," tiin, a
hnênah an ngên a. Tin, ani chuan thu a pe a. Tichuan, 13
ramhuai bawlhhlawhte chu an chhuak a, vawk kaw-
chhûngahte chuan an lût a; tichuan, *vawk* rual chu (sânghnih
lai *an ni a*) khâmah an tlân chhuk chiam a, dîlah an *tlân* lût ta a;
tin, dîlah chuan tui hâkin an thi ta a. Tin, a vulhtute chu an 14
tlân a, khuaah leh lovahte chuan an sawi a. Tin, "Engnge lo ni
ta?" tia, en tûrin an lo kal hlawm a. Tin, Isua hnên an lo thleng 15
a, ramhuai man, nuaia mana kha, puan sina, rilru pângngai
pua, ṭhu an rawn hmu a; tichuan, an hlau ta a a. Tin, a hretute 16
chuan, ramhuai mana chunga thil thlenzia leh vawk chanchinte
chu chûngho chu an lo hrilh a. Tin, chûnghote chuan ani chu 17
an ram ata chhuak tûrin an ngên ta a.

Tin, lawnga a chuan dâwn lai takin ramhuai man hnua khân 18

Isua hnêna awm reng a ngên a. Nimahsela, Isuan a phal lo 19
va, a hnênah, "I inah i ṭhiante hnênah haw la, Lalpan i tân thil
a tih sak che hi a ropuizia leh a khawngaihzia che hi va hrilh
rawh," a ti ta zâwk a. Tichuan, a kal a, Dekapoli khuaahte 20
chuan Isuan a tân thil a tih sak ropuizia chu a tlângaupui ta a;
tin, mi zawng zawng chuan mak an ti hle a.

Tin, Isua chu lawnga râl leh lama a lo kai leh chuan mipui 21
nasa tak a hnênah an lo kal khâwm a; tin, ani chu dîl kamah
a awm a.

Tin, inkhâwmna in hotute zînga mi pakhat, a hming Jaira 22
chu a lo kal a; *Isua* a hmuh veleh a ke bulah a bawkkhup a,
"Ka fanu naupang tê a thi lek lek a; a lo harha a lo dam theih 23
nân, lo kala a chunga i kut nghat tûrin *ka ngên a che*," tiin, a ngên
chiam a. Tichuan, *Isua* a hnênah a va kal a; tin, mipui nasa 24
takin an zui a, an nêk huai huai a.

Tin, hmeichhe pakhat kum sâwm leh kum hnih thi pûtin 25
a dam lo va, dâktawr tam tak lakah nasa takin a tuar tawh a, a
neih zawng zawng pawh a dekral zo tawh a, ṭhathnem ahnêkin a
lo zual zâwk mah a; chu mi chuan Isua chanchin thute chu a lo 27
hria a, a hnunga mipui zîngah chuan a lo kal a, a puan chu a 28
dek a. "A puan chauh pawh dek lia, tihdamin ka awm mai
ang," tih a rilrûk a ni. Tin, chawplehchilhin a thi pût chu a
lo reh ta nghâl a, a nâ chu tihdam a ni tih a taksaah a inhre ta a. 29

Tin, Isua chuan a chhûng ata thiltihtheihna *chhuak ṭhîn* chu 30
a chhuak tih a lo hria a, mipui zîngah chuan a hawi vêl ta nghâl
a, "Tunge ka puante dek kha?" a ti a. Tin, a zirtîrte chuan 31
a hnênah, "Mipuiin an nêk huai huai che hi i hmu si a, 'Tunge
mi dek?' eng tiziaa ti nge i nih le?" an ti a. Tin, ani chuan 32
chu mi titu chu hmuh tumin a en vêl a. Chutichuan, hmeichhia 33
chuan a chunga thil *a* tih sak chu hriain, hlau leh khûr chungin
a lo kal a, a hmaah a bawkkhup a, a hnênah thu dik takin a
hrilh ta vek a. Tin, ani chuan a hnênah, "*Ka* fanu, i rinna hi i 34
dampui a ni e, thlamuang takin kal la, i natna ata chu lo dam
hlen tawh ang che," a ti a.

A la ṭawng lai mêkin inkhâwmna in hotu *in* ata chu *mi* an 35
lo kal a, "I fanu a thi ta; engahnge zirtîrtu hi i la tihhah cheu
dâwn?" *an* ti a. Isua erawh chuan *an* thu sawi chu bengkhawn 36
lovin, inkhâwmna in hotu hnênah chuan, "Hlau suh, ring mai
rawh" a ti a. Tin, Petera te, Jakoba te, Jakoba unau Johana te 37
chauh lo chu tumah amah zui ve a phal ta lo va. Tin, inkhâwm- 38
na in hotu in chu an va thleng a, *Isua* chuan *an* lo buai mur mur
leh *an* lo ṭap tuar tuar a *an* lo chiau vak vak chu a va hmu a. Tin, 39
a va luh chuan an hnênah, "Engatinge in bengchhena in ṭah
ni? naupang chu a thi lo ve, a muhîl a ni zâwk," a ti a. Tin,

anni chuan an nuihsan ta mai a. Ani erawh chuan an zain a 40
hnawt chhuak a, naupang nu leh pa leh a hnêna awmte chu a
hruai a, naupang awmnaah chuan a va lût a. Tin, naupang kut 41
chu a chelh a, a hnênah chuan, "Talitha Kumi!" a ti a, (chu
chu "Chêmtê, tho rawh, ka ti a che," tihna a ni.) Tin, hmeichhe 42
naupang chu a lo tho va, a kal thei ta nghâl a; amah chu kum
sâwm leh kum hnih mi a ni tawh rêng a. Tin, anni chuan mak
tih namênin mak an ti lo va. Tin, anin an hnênah, "Hei hi 43
tuman hre suh se," a ti tlat a; tin, ei tûr pêk tûr thu a pe a.

6 Tin, chuta ta chu a chhuak a, a awmna khaw lam chu a 1
thleng ta a; a zirtîrte chuan an zui zêl a. Tin, Chawlhni 2
a lo ni a, inkhâwmna inah a zirtîr ta a; tin, mi tam tak a thu
hriate chuan, "He *mi* hian hêng *thu hi* khawi ata nge a hriat ni?
He mi hnêna *finna* pêk hi eng finna nge ni? A kutin heti kauva
thil mak a tih hi *eng tizia nge* ni? He *mi* hi Mari fapa, Jakoba 3
te, Josea te, Juda te, Simona te unaupa, thingrem siamtu kha
a ni lo vem ni? A farnute pawh hetah kan hnêna awm an ni lo
vem ni?" *an* ti a, mak an ti hle a. Tichuan, a chungah an
lungni ta lo va.

Tin, Isuan an hnênah, "Zâwlnei chu ama khaw lamah te, 4
ama laichîn zîngah te, ama inah te chauh lo chuan chawimawi
lohvin a awm ngai lo," a ti a. Tin, mi damlo tlêm te chunga 5
kut nghata a tihdam chauh lo chu, chutah chuan thil mak rêng
a ti thei lo va. An rin loh avângin mak a ti hle a. 6

Tin, zirtîr chung zêlin khuate chu a fang vêl a.

Tin, sâwm leh pahnihte chu a ko va, pahnih zêlin a tîr 7
chhuak ta a; ramhuai bawlhhlawhte chunga thuneihna a pe
bawk a. Tin, *an* zinna atân tiang chauh lo chu engmah— 8
chhang pawh, iptê pawh, an kâwnghrêna tangka pawh—ken
loh tûr a ti tlat a; pheikhawk erawh chu bun tûr *a ti a*; "Kawr
pahnih ha suh u," *a ti* bawk a. Tin, amah *vêk*in an hnênah, 9 10
"Khawiah pawh in thlenna inah chuan, chuta ta in chhuah hma
loh chu thleng reng ang che u. Tin, khawii khua pawhin an 11
lawm loh che u a, in thu an ngaihthlâk lohna apiangah, chuta
ţanga in chhuah hun chuan anmahni hriattîrna tûrin in kephah
hnuaia vaivut kai chu thing thla ang che u," a ti a.

Tichuan, an kal chhuak a, *simna* tûr thu an hril a; ramhuai 12
tam tak pawh an hnawt chhuak a, damlo tam tak pawh hriak an 13
hnawih a, an tidam *bawk* a.

Tin, lal Heroda chuan a lo hria a, a hming chu a lo thang ta 14
si a; "Baptistu Johana kha mitthi zîng ata a lo tho leh ta a,
chûvângin chûng thiltihtheihnate chuan amahah a thawk a
nih chu," a ti a. Mi dang erawh chuan, "Elija a nih chu," an 15
ti a; mi dangin, "Zâwlnei *a nih chu*, zâwlneite zînga pakhat ang

kha," an ti a. Heroda erawh chuan a lo hriatin, "Johana, a lu ka 16
tana ngei kha, a lo tho leh ta a nih chu," a ti a.
Heroda ngei chuan a unau Philipa nupui Herodi avângin *mi* 17
a tîr chhuak a, Johana chu a man*tîr* a, tân inah phuar chungin
a lo khung tawh si a; *Herodi* chu nupuiah a lo nei tawh si a; Johana
chuan Heroda hnênah, "I unau nupui i neih sak hi a thiang lo 18
a ni," a lo ti tawh bawk a ni. Chuvângin Herodi chuan amah 19
chu a hal riau va, tihhlum a châk a; nimahsela a thei si lo va:
Herodan Johana chu mi fel leh thianghlim tak a ni tih a hriat 20
avângin amah chu a hlau va, a humhim tlat si a; a thu a ngaih-
thlâk chuan a mangang hle ṭhîn a; nimahsela lâwm takin a
ngaithla si ṭhîn. Tin, Herodan a pian champhaphâk niah chuan 21
a mi ropuiho te, sipai hotu lianho te, Galili rama mi lianho te
tâna zâna ruai a ṭheh laiin hun remchâng a lo awm ta a. Herodi 22
fanu ngei chu a lo lût a, a lâm a, Heroda leh a chaw kîlpuite
chu a tilâwm ta a; tichuan lal chuan hmeichhe naupang hnênah
chuan, "I duh apiang mi dîl rawh, ka pe ang che," a ti a. "Eng- 23
pawh mi dîl apiang chu, ka ram chanve hial pawh ka pe
ang che," *tiin*, a hnênah chhia a chham bawk a. Tin, 24
ani chu a chhuak a, a nu hnênah chuan, "Engnge ka dîl ang?"
a va ti a. Tin, ani chuan, "Baptistu Johana lu le," a lo ti a.
Tin, ani chu hmanhmawh takin lal hnênah chuan a va lût ta 25
nghâl a, "Thlêngin Baptistu Johana lu i mi pêk nghâl ka duh a
ni," tiin, a dîl a. Tin, lal chu a lungngai ta êm êm mai a; 26
nimahsela a chhechhamte leh a chaw kîlpuite avâng chuan
a lo hnial duh lo va. Tin, lal chuan a vêngtu sipai pakhat a 27
tîr ta nghâl a, a lu rawn lâk tûr thu a pe a. Tin, ani chuan 28
tân inah chuan a lu a va tan a, a lu chu thlêngin a rawn la a,
hmeichhe naupang hnênah chuan a pea; tin, hmeichhe naupang
chuan a nu hnênah a pe a. Tin, a zirtîrte chuan an hriat veleh, 29
a ruang chu an va hlâwm a, thlânah an zalh ta a.
Tin, tirhkohte chu Isua hnênah an rawn inkhâwm a, engkim, 30
an thiltih apiang leh an zirtîr apiang an hrilh a. Tin, ani chuan 31
an hnênah, "Nangmahniho ngawtin thlalêr hmunah ahrangin
lo kal ula, châwl rih rawh u," a ti a. (Mi tam tak an
insûl zut zut a, châw takngial pawh an ei hman si lo va.) Tichuan, 32
thlalêr hmunah lawngin an va kal hrang ta a.
Tin, *miten* an kal lai chu an hmu a, *mi* tam takin *anmahni* chu
an hria a, khaw tin ata chutah chuan kein an tlân khâwm a, an lo 33
lehkhalh ta a. Tichuan, ani chu *vaukama* a chhuah chuan mipui nasa 34
tak a hmu a, vêngtu nei lo berâmte angan nih avângin a khawngaih
ta êm êm a, thu tam tak a zirtîr ta a.
Tin, khua chu a lo tlai ta hle a, zirtîrte chu a hnênah an lo 35
kal a, "Hei hi thlalêr hmun a ni a, khua pawh a tlai tawh si a; anni-

ho hi, kan kiang vêl lovah leh khuaahte kalin, an ei tûr engemaw 36
tal an lei theih nân kaltîr ta che," an ti a. Ani erawh chuan an 37
hnênah, " Nangmahnin ei tûr pe rawh u," tiin, a chhâng a. Tin,
anni chuan a hnênah, " Chhang duli zahnih man va leiin ei tûr kan
pe em ni ang?" an ti a. Tin, ani chuan an hnênah, " Chhangpêr 38
engzâtnge in neih? han en teh u," a ti a. Tin, *an neih chin* an
hriat veleh, " Panga, sangha pahnih nên," an ti a. Tin, ani chuan 39
an vaiin hlobet hring chungah chuan apâwl zêla ṭhut*tîr* tûrin an
hnênah thu a pe a. Tin, atlarin zakhat te, sawmnga te zêlin an 40
ṭhu ta hlawm a. Tin, ani chuan chhangpêr panga leh sangha 41
pahnih chu a la a, van lam enin mal a sâwm a, chhangpêrte chu
a phel a, a hmaa hlui tûrin a zirtîrte hnênah chuan a pe a; sangha
pahnih pawh chu mi zawng zawng zîngah a sem *bawk* a. Tin, 42
an vaiin an ei a, an puar ta hlawm a. Tin, *chhang* nawi leh sangha 43
nawite chu bâwmrâng sâwm leh pahnih an rût khat a. Chhangpêr 44
eitute chu patling hlîr pawh sângnga an ni a.

Tin, amah ngeiin mipui chu a ṭîntîr vêl chhûngin râl leh lama 45
Bethsaida khuaa lo kal hmasa tûrin a zirtîrte chu lawngah a
chuan luihtîr ta nghâl a. Tin, anni chu a ṭîntîr hnu chuan ṭawng- 46
ṭai tûrin tlângah chuan a kal ta a. Tin, khua a lo tlai lamin, lawng
chu dîl lai takah chuan a lo awm a, ani chu amah chauhvin khaw-
mualah chuan a awm a. Tin, *an* lawng karah chuan an mangang- 48
in a hmu a, (thliin a ni lo lamah a nem si a), khawfîng chah
dâwn lai vêlin dîl chungah kea kalin an lam a rawn pan a;
anmahni kal pelh a tum a. Nimahsela anni chuan amah chu dîl 49
chunga kea a kal an han hmuh chuan, hmuithla emaw an ti a, an
au ta vak mai a, an vaiin amah an hmu a, an thlaphâng hle a. 50
Nimahsela ani chuan anmahni a be ta nghâl a, an hnênah,
" Thlamuang takin awm rawh u: keimah ka ni alâwm; hlau suh u,"
a ti a. Tin, lawngah chuan an hnênah a chuang chho ve ta a, 51
thli chu a bâng ta mai a. Tin, mak chu an ti rilru hle a; 52
chhang thu chu a nagaihna an hre thiam si lo va, an thinlung a
sak si a.

Tin, *râl leh lam* an kai chuan Gennesaret ram khawmual an 53
thleng a, vaukamah chuan *lawng chu* an thlung a. Tin, lawng 54
ata an chhuah hnu chuan *miten* ani chu an lo hre ta nghâl a,
chu mi ram vêl zawng zawngah an tlân ta sup sup a, a awm 55
tih an hriatna apiangah damlote an âwngphaha mu chungin an
zâwn vêl ta ruai a. Tin, khaw teahte, khaw lianahte, lovahte, 56
khawiah pawh a luhna apiangah damlote chu dâwr hmunahte
an muttîr hlawm a, a puan hmâwr tal deh theih an dîl chiam a;
tin, amah dek apiang chu an dam ta zêl a.

7 Tin, Pharisaite leh lehkhaziaktute zînga mi tuteemaw, 1
Jerusalem khua aṭanga lo kalte chu a hnênah an rawn

inkhâwm a. Chûnghote chuan a zirtîr ṭhenkhatte kut bawlhhlawh- 2
a chhang an ei an lo hmu tawh a. (*'Bawlhhlawh'* tih hi 'sil loh'
tihna a ni.)
(Pharisaite leh Judaho zawng zawng chuan, upate thuro- 3
chhiah chu *an* pawm tlat *avângin* an kut ngun taka an sil loh
chuan an ei ngai si lo va. Tin, dâwr hmun aṭanga *an hâwn* 4
pawh*in* an inbual loh chuan an ei ngai lo. Tin, thu dang tam
tak pawm tlat tûra an dawnchhâwnte chu a awm, note, bêlte, dar
bêlte *sil angte* hi.)
Chutichuan Pharisaite leh lehkhaziaktute chuan, "Engatinge 5
i zirtîrte upa thurochhiah ang zêla awm lova, kut bawlhhlawhin
chhang an ei ṭhin ni?" tiin, an zâwt a. Tin, ani chuan an 6
hnênah, "Isaia hian nangni mi vervêkte thu hi a lo hril lâwk
dik zet mai,

'He miteho hian an kain mi chawimawi a,
An thinlung erawh chuan mi hlat si a.
Engpawh ni sela, an zirtîrnaa mihring thupêkte an 7
zirtîr *avângin*
An mi biak ṭhin hi athlâwn mai a ni,'

tih, ziak ang hian. Pathian thupêkte chu thlahthlamin mihring 8
thurochhiah chu in vuan tlat a nih hi," a ti a.
Tin, amah *vêk*in an hnênah, "Nangmahni thurochhiahte 9
chu in pawm theihna tûrin Pathian thupêkte in duh lo hí rem
in hre zet mai e! Mosian, 'I nu leh i pa chawimawi rawh,' 10
'Tupawh *a* nu emaw, *a* pa emaw sawichhia apiang chu thi
mawlh rawh se,' a ti si a; nangni erawh chuan *heti hian* in ti ṭhîn, 11
'Miin, a nu emaw, a pa emaw hnênah, 'I mi chhawrna tûr hi
Korban a ni tawh,' a tih chuan,' (chu chu '*Pathian hnêna* pêk,' tihna 12
a ni a) a nu tân emaw, a pa tân emaw engmah tih sak in phal tawh
ṭhîn lo; *mi hnêna* in thurochhiah pêk chhâwn hianin Pathian thu hi 13
in bawh bo ṭhîn a ni; chutiang thil chu tam tak in ti ṭhîn," a ti a.
Tin, mipuite chu a ko leh a, an hnênah, "In zain ka thu 14
hi ngaithla ṭheuh ula, lo ngai thiam rawh u: mihring pawn 15 16
lam ata a kawchhûnga lûta amah tibawlhhlawh thei engmah
a awm lo; mihring kawchhûng ata lo chhuakte chu mihring
tibawlhhlawhtu a ni zâwk e," a ti a.
Tin, mipuihote chu ina a luhsan hnuin a zirtîrte chuan 17
tehkhin thu chu amah an zâwt fiah ta a. Tin, ani chuan an 18 19
hnênah, "Nangni pawh chuti êma hriatna nei lo in ni maw?
Engpawh pawn lam ata mihring kawchhûnga lût apiang, a
thinlung chhûnga lût lovin, a pum chhûnga lûta, dailênnaa a
chhuah zâwk avângin amah chu a tibawlhhlawh thei lo tih in
hre lâwm ni ?" a ti a. (*Chu chu* ei tûr tinrêng *ei* a thiang *a tihna
a ni.*) Tin, amah *vêk*in, "Mihring kawchhûng ata lo chhuak 20

chuan, chu ngei chuan mihring a tibawlhhlawh ṭhîn a ni. Kaw- 21
chhûnga mi, mihring thinlung aṭangte chuan, ngaihtuahna sualte
a lo chhuak si ṭhîn: inngaihna te, rûkrûkna te, tualthahna te, 22
uirêna te, awhna te, sualna te, bumna te, hurna te, îtsîkna te,
sawichhiatna te, chapona te, âtna te hi; chûng thil sual zawng 23
zawngte chu kawchhûng aṭangin a lo chhuak a, mihring chu
a tibawlhhlawh ṭhîn," a ti a.

Tin, a tho va, chuta ṭang chuan Tura leh Sidon bialah a kal 24
ta a; tin, inah a lût a, tuma hriat a duh lo va; nimahsela a
inthup thei si lo. Chutichuan, hmeichhe pakhat, fanu naupang 25
tê ramhuai bawlhhlawh pai *nei* chuan, a chanchin a lo hria a,
a ke bulah a va bawkkhup ta nghâl a. Hmeichhia chu Grik mi 26
a ni a, pianna lamah chuan Suro-Phoiniki mi a ni a. Ani chuan
a fanu kawchhûng ata ramhuai hnawt chhuak tûrin a ngên a.
Tin, ani chuan a hnênah, " Fate chu lo puar hmasa rawh se; 27
fate chhang lâk saka uite hnêna paih chu a mawi lo ve," a ti a.
Ani chuan a hnênah, "Lalpa, nih zawng a ni a, *nimahsela* dawh- 28
kân hnuaia uite pawhin fate chhang nawite chu an ei ṭhîn
alâwm," tiin, a chhâng a. Tin, ani chuan a hnênah, " I thu sawi 29
avâng chuan kal tawh le; ramhuai chu i fanu kawchhûng ata
a chhuak tawh e," a ti a. Tin, a inah chuan a va hâwng a, a 30
fa chu ramhuai lo chhuahsan tawha, khuma mu a va hmu ta a.

Tin, Tura ram aṭangin a chhuak leh a, Sidon khua tlawhin 31
Dekapoli ram kal tlang zêlin Galili dîl chu a thleng ta a. Tin, 32
mi pakhat bengngawng, ṭawng pawh ṭawng fiah thei lo, a hnênah
an rawn hruai a, a chunga a kut nghat tûrin an ngên a. Tin, ani 33
chuan mipui zîng ata amah chauh chu a hruai hrang a, a kut
zungṭangte chuan a beng kuate a khawih a, tin, chil a chhâk a,
a lei a deh sak a; tin, van lam enin a thaw huai a, a hnênah,
" Ephatha" a ti a. (Chu chu "Lo inhawng rawh," tihna a ni.) 34
Tichuan, a bengte chu a lo inhawng a, a lei phuarna pawh chu 35
a lo inphelh a, fiah takin a ṭawng *thei* ta a.

Tin, ani chuan an hnênah, tumah hrilh loh tûr a ti tlat a; 36
nimahsela a khap nasat veleh, an tlângaupui zual zâwk mah
ṭhîn a. " Ani chuan engkim ṭha takin a ti a; bengngawngte 37
a tihvâr sak a, ṭawng thei lote pawh a tiṭawng ṭhîn," *an* ti a,
mak an ti nasa êm êm a.

8 Chûng niahte chuan, mipuiho nasa tak an lo awm leh 1
a, ei tûr engmah an neih loh lai chuan, ani chuan a zirtîrte
chu a ko va, an hnênah, " Mipuiho hi tûnah ni thum ka hnênah 2
an awm tawh a, ei tûr engmah an neih loh avângin ka khawngaih
êm êm a ni; chaw ngheia an ina ka hâwntîr chuan kawng lakah 3
an chau dâwn si a; ṭhenkhatte phei chu an lo kalna a hla hle si
a," a ti a. Tin, a zirtîrte chuan, " Miin heta thlalêrah hian 4

khawia chhangin nge hêngho hi an tihtlại theih ang?" *tiin*, amah
an chhâng a. Tin, ani chuan, "Chhangpêr engzâtnge in 'neih?" 5
tiin, anni chu a zâwt a. Tin, anni chuan, "Pêr sarih," an ti a. 6
Tin, mipuiho chu leia ṭhu tûrin thu a pe a; tin, chhangpêr
pasarih chu a la a, lâwm thu a sawi zawhin a phel a, an hmaa
hlui tûrin a zirtîrte hnênah a pe a; tin, mipuihote hmaah chuan
an hlui ta a. Nghate tlêm tê an nei bawk a; tin, ani chuan 7
ṃal a sâwm sak a, chûngte pawh chu an hmaa hlui tûrin thu a
pe a. Tichuan, an ei a, an puar ta hlawm a; *an ei* bâng nawi 8
pawh chu bâwm sarih an rût khat a. Anni chu sângli lai an
ni a; tin, ani chuan anni chu a ṭîntîr ta a. 9
Tin, ani chu a zirtîrte hnênah lawngah chuan a chuang ta 10
nghâl a, Dalmanutha ram chu a thleng ta a. Tin, Pharisaite 11
an lo chhuak a, amah fiah nân, a lakah vân ata chhinchhiahna
zawngin ani chu an hnial ta a. Tin, ani chu a rilruin nasa takin a 12
rûm a, "Engatinge tûn lai ṭhangtharte hian chhinchhiahna an
zawn? Tih tak meuhvin ka hrilh a che u, tûn lai ṭhangtharte
hnênah hian chhinchhiahna rêng rêng pêk a ni lo vang," a ti
a. Tin, anni chu a kalsan a, lawngah chuan a chuang leh a, 13
râl leh lamah a kal ta a.
Tin, *a zirtîrte* chuan chhang an ken theihnghilh a, chhangpêr 14
pakhat chauh lo chu lawngah chuan *chhang* dang rêng an nei si
lo va. Tin, ani chuan an hnênah, "Pharisaite dawidim leh Heroda 15
dawidim lakah chuan invêng ula, fîmkhur rawh u," a ti tlat a.
Tin, anni chuan, "Chhang kan nei hauh lo," tiin, an inngaihtuah 16
a. Tin, Isuan chu chu a lo hria a, an hnênah, "Engatinge chhang 17
in neih loh avânga in inngaihtuah ni? Tûnah pawh in rilruin
in la hre lo fo maw? a ngaihna pawh in la hre lo maw? in thinlung
chu in tisak ta em ni? Mit nei siin in hmu lo vem ni? beng nei 18
siin in hre lo vem ni? in hre reng lo vem ni? Sângnga zînga chhang- 19
pêr panga ka phel lai khân a nawi kha bâwmrâng engzâtnge
in ruh khah?" a ti a. Tin, anni chuan a hnênah, "Sâwm leh
pahnih," an ti a. "Tin, sângli zînga pasarih *ka phel* lai khân, a 20
nawi kha bâwm engzâtnge in ruh khah?" *a ti a.* Tin, anni chuan
a hnênah, "*Bâwm* sarih," an ti a. Tin, ani chuan an hnênah, 21
"Tûnah pawh a ngaihna in la hre lo fo maw?" a ti a.
Tin, Bethsaida khua chu an lo thleng a. Tin, a hnênah mitdel 22
an rawn hruai a, amah dek tûrin an ngên a. Tin, ani chuan 23
mitdel kut chu a chelh a, khua ata a kai chhuak a; tin, a mitah
chil a chhâk a, a chunga a kut a nghah zawhin, "Khua i hmu thei
em?" tiin, a zâwt a. Tin, a han dâk chhuak a, "Mihring ka 24
hmu a; thing kal ang maiin ka hmu si," a ti a. Tin, a mitah 25
chuan a kut a nghat leh a; tin, ani chuan a en reng a, a lo dam
ta mai a, engkim fiah takin a hmu *thei* ta a. Tin, *Isua* chuan, 26

"Khuaah pawh hian lût suh ang che," tiin, a inah a hâwntîr
ta a.
Tin, Isua leh a zirtîrte chu an kal chhuak a, Philipa Kaisari 27
khawperahte chuan *an* kal a; tin, kal pahin a zirtîrte hnênah,
"Miten tunge a ni mi tih?" tiin, a zâwt a. Tin, anni chuan, 28
"'Baptistu Johana *a ni,' an ti chia*; mi dangin, 'Elija *a ni,' an ti*
chia; ṭhenkhat erawh chuan, 'Zâwlnei tua emaw a ni,' *an ti che*,"
tiin, an hrilh a. Tin, ani chuan an hnênah, "Anih leh nangnin 29
tunge a ni mi tih?" tiin, a zâwt a. Petera chuan a hnênah, "Krista
chu i ni," tiin, a chhâng a. Tin, ani chuan a chanchin tumah 30
hrilh loh tûr a ti tlat a.
Tin, Mihring Fapa chuan thil tam tak a tuar tûr te, upate, 31
puithiam lalte, lehkhaziaktute duh lohva a awm tûr te, tihhluma
a awm tûr te, ni thum china a thawh leh tûr te chu anmahni a
zirtîr ṭan ta a. Chûng thu chu chiang takin a sawi a ni. Tin, 32
Petera chuan ani chu a hruai *hrang* a, a zilh ta a. Ani erawh 33
chu a lehhawi a, a zirtîrte chu a en a, "Setan, ka hnungah kal
rawh, Pathian thilte ngaihtuah lovin, mihring thilte i ngaihtuah
zâwk a nih hi," tiin, Petera a zilh ta a.
Tin, mipuiho chu, a zirtîrte nen a ko va, an hnênah, 34
"Tupawhin mi zui a duh chuan, mahni hrehawm pawisa lovin, a
kraws puin mi zui rawh se. Tupawh a nun humhim duh apiangin a 35
chân ang a; tupawh keimah avâng leh Chanchin Ṭha avânga a
nun chân apiangin a humhim ang. Miin khawvêl hi apumin 36
nei sela, a nun chân si sela, a tân engnge sâwt ang? Miin a 37
nun aiah engnge a pêk theih ang? Tupawh tûn lai ṭhangthar 38
uirê leh *thil tihsual* hnangte zînga keimah leh ka thu zahpui apiang,
Mihring Fapa hian, vântirhkoh thianghlimte nêna a Pa ropuinaa
inthuama a lo kal hunah chuan, chu mi chu a rawn zahpui ve
thung ang," a ti a.

9 Tin, amah *vêk*in an hnênah, "Tih tak meuhvin ka ti a che 1
u, Heta dingho a ṭhente hi, Pathian ram thiltihtheihna nêna
lo thleng an hmuh hma loh chuan, thihna tem tawp lo tûr an
awm," a ti a.
Tin, ni ruk achinah chuan Isuan Petera te, Jakoba te, Johana 2
te chu a hruai a, ahrangin tlâng sâng takah anmahni chauh a kal
chhohpui a; an hmaah chuan a hmêl awmzia chu a lo danglam
ta a. Tichuan, a silhfênte chu leia puan sutu rêng rêngin an sûk 3
vâr theih loh khawp hiala vâr hlakin a lo tle ta sur a. Tin, Elija 4
leh Mosia chu an hnênah an rawn inlâr a, Isua nên an inbe ho va.
Tin, Peteran Isua a bia a, "Rabbi, kan tân heta awm hi a ṭha e; 5
bâwktê pathum kan khawh ang e, i tân pakhat, Mosia tân pakhat,
Elija tân pakhat," a ti a. (An hlauh êm êm avângin sawi tûr a 6
hleih pawh a hre si lo va.) Tin, anmahni hliahin chhûm a lo zîng 7

ta a; tin, chhûmah chuan aw a lo chhuak a, "Hei hi ka Fapa
duh tak a ni, ama thu ngai rawh u," *a ti a*. Tin, an han en vêl thuai 8
a, anmahni hnêna Isua chauh lo chu tumah an hmu ta lo va.
Tin, tlâng ata chu an chhuk laiin, Mihring Fapa mitthi zîng 9
ata a thawh leh hnuah chauh lo chuan an thil hmuhte chu tumah
hrilh loh tûr a ti tlat a. Tichuan, chu thu chu an vawng reng a, 10
"Mitthi zîng ata thawh leh chu eng tihna nge ni ang?" tiin, an
inzâwt ṭhîn a. Tin, annin a hnênah, "Eng tiziaa lehkhaziaktuten, 11
'Elija a lo kal hmasa tûr a ni,' ti nge an nih?" tiin, an zâwt a. Tin, 12
ani chuan an hnênah, "Elija chu a lo kal hmasa dâwn rêng a, engkim
a siamṭha dâwn a ni; thil tam tak tuarin mi hmusitin a awm tûr
a ni tih, Mihring Fapa chanchin eng tiziaa ziak nge an nih?
Nimahsela, ka hrilh a che u, Elija chu a lo kal tawh reng a ni, 13
tin, a chanchin an ziak ang ngei khân a chungah an duh duhin an
ti tawh rêng bawk a," a ti a.
Tin, zirtîrte hnên an zuk thlenin, an vêla mipui nasa takte leh 14
lehkhaziaktuten an lo hnial lai an zuk hmu a. Tin, mipui zawng
zawng chuan amah an hmuh veleh chuan mak an ti hle a, a 15
hnênah *an* tlân nghâl a, chibai an va bûk hlawm a.
Tin, ani chuan an hnênah, "Anniho nên eng thu nge in 16
inhnial?" tiin, a zâwt a. Tin, mipui zînga mi pakhatin a hnênah, 17
"Zirtîrtu! ka fapa, ramhuai ṭawng thei lo pai chu, i hnênah ka 18
rawn hruai a; a manna apiangah a titlu vak ṭhîn a; tichuan, a
chilphuante a tla a, a hate a ṭhial a, a chêr telh telh ṭhîn a; tichuan,
i zirtîrte hi hnawtchhuak tûrin ka ti a; an thei si lo va," *tiin*,
a chhâng a. Tin, ani chuan an hnênah, "Ṭhangthar rinna nei 19
lote u, eng chen nge in hnêna ka awm ang a? eng chen nge ka
ngaihtheih ang che u? amah chu ka hnênah rawn hruai rawh
u," tiin, a chhâng a.
Tin, amah chu *Isua* hnênah an rawn hruai a; tin, ramhuai 20
chuan ani chu a hmuh veleh *naupang* chu nasa takin a sawisa ta
nghâl a; tichuan, leiah a tlu a, chilphuan tla zawih zawihin a
tâl ta âwrh âwrh a. Tin, ani chuan a pa hnênah, "Hetianga a lo 21
awm ṭanna hi eng chen nge ni tawh?" *tiin*, a zâwt a. Ani chuan,
"A naupan lai ata tawh a ni; tichuan, amah tiboral tûrin vawi tam 22
tak meiah te, tuiah te pawh a nam thlu tawh a; nimahsela, nangin
engemaw ti tala i tih theih chuan min khawngaih la, min pui ang
che," a ti a.
Tin, Isuan a hnênah, "I theih chuan â maw! ringtu atân 23
chuan engkim tih theih a ni asin," a ti a. Tichuan, naupang pa 24
chuan, "Ka ring e, ka rinhlelhna*ah* hi*an mi* pui ang che," tiin, a
au chhuak ta nghâl a. Tin, Isuan mipui an lo tlân khâwm mêk 25
a hmuhin, ramhuai bawlhlawh chu a hau va, a hnênah, "*Nang*
ramhuai ṭawng thei lo leh bengngawng, thu ka pe a che, a chhûng

ata lo chhuak la, lût leh tawh suh," *a* ti a. Tichuan, a au chhuak 26
a, nasa taka a sawisak zawhin a lo chhuak ta a; tin, *naupang* chu
thi ang maiin a lo awm ta a, chutichuan *mi* tam zâwk chuan, "A
thi a ni," an ti a. Isua erawh chuan a kut a chelh a, a kaitho va; 27
tin, a lo tho ta mai a. Tin, *Isua* chu ina a va luh chuan a zirtîrten, 28
"Engatinge keinin kan hnawh chhuah theih loh le?" *tiin*, fianrial-
ah an zâwt a. Tin, ani chuan an hnênah, "Hetiang hi ṭawngṭai 29
chauh lo chuan engtin mah a chhuak thei lo," a ti a.

Tin, chuta ta chu an kal chhuak a, Galili ram chu an kal 30
tlang a, tuma hriat a duh lo va. A zirtîrte chu a zirtîr si a, an 31
hnênah, "Mihring Fapa hi mihringte kuta mantîrin a awm *tûr*
a ni a, an tihlum bawk ang a; tin, an tihhlum hnu ni thum achinah
a tho leh ang," a ti a. Nimahsela, *a* thu sawi chu a ngaihna an hre 32
lo va, amah lah chu an zâwt ngam si lo va.

Tin, Kapernaum khua chu an lo thleng a; tin, in chhûngah 33
chuan a awm laiin an hnênah, "Kawngah khân eng thu nge in
inhnial le?" *tiin*, a zâwt a. Nimahsela, kawngah chuan, "*Kan* 34
zîngah tunge ropui ber *ang?*" tiin, an lo inhnial tawh avângin an
ngawi ta reng a. Tin, ani chu a ṭhu a, sâwm leh pahnihte chu 35
a ko va, an hnênah, "Tupawhin hmasa ber nih a duh chuan mi
zawng zawng aiin hnuhnûng berah a awm tûr a ni a, mi zawng
zawng rawngbâwltuah *a awm* bawk *tûr* a ni," a ti a. Tin, naupang 36
tê a kai a, an zîngah a dintîr a; tin, a kuangkuah a, an hnênah,
"Tupawh ka hming avângahetiang naupang tê pakhat pawh lâwm 37
apiang chu keimah mi lâwm *an* ni ang; tupawh kei mi lâwm
apiang chu, kei mi lâwm *an* ni lo vang a, mi tîrtu lâwm *an* ni
zâwk ang," a ti a.

Johana chuan a hnênah, "Zirtîrtu, tuemaw i hminga ramhuaite 38
hnawt chhuak kan hmu a; min zui ve loh avângin kan khap ta
asin le," a ti a. Isua erawh chuan, "Khap tawh suh u; tumah 39
ka hminga thil mak ti sia mi sawichhe nghâl thei an awm lo a ni.
Tupawh min dodâl lo chu kan lama ṭang *an* ni si a. Tupawh 40 41
Krista mi in nih avânga tui no khat in tûr pe apiang che u chu,
tih tak meuhvin ka hrilh a che u, a lâwmman tûr chu a chân tawp
lo vang.

"Tin, tupawh hêng mi ringtu mi têtê zînga pakhat pawh 42
titlu apiang chu, *an* nghâwngah buh râwt sawmna lung lian pui
awrhtîrin tuifinriatah thlâk sela, *an* tân a ṭha zâwk tûr a ni. Tin, i 43 44
kutin a tihtlûk che chuan, tan mai rawh; kut pahnih neia Gehenna-
a mei mit thei lova kal ai chuan, piangsuala nunnaa luh i tân
a ṭha *zâwk* e. Tin, i kein a tihtlûk che chuan, tan mai rawh; 45 46
ke pahnih neia Gehenna-a paih ai chuan, kebaia nunnaa luh i tân
a ṭha *zâwk* e. Tin, i mitin a tihtlûk che chuan, kher chhuak mai 47 48
rawh; mit khing hnih neia Gehenna an lung thih ngai lohna leh mei

mih ngai lohnaa paih ai chuan, mit khing khat neia Pathian rama
luh i tân a ṭha *zâwk* e. Mi tin meia alin an awm dâwn si a. Chi 49 50
hi a ṭha e; nimahsela, chi *pawh* hi a dâk tawh chuan enginnge an
tihal leh ang? Nangmahni ngeiah chi nei ula, inngeih rawh u,"
a ti a.

10 Tin, a tho va, chuta ṭang chuan Judai ramah leh Jordan 1
râlah a kal ta a; tin, mipuihote chu a hnênah an rawn in-
khâwm leh a, tichuan, a tih dân pângngaiin a lo zirtîr leh a.
Tin, Pharisai ṭhenkhat a hnênah an lo kal a, amah fiah 2
nân, "Miin nupui mâk a thiang em?" *tiin*, an zâwt a. Tin, ani 3
chuan an hnênah, "Mosian engtinnge thu a pêk che u?" *tiin*, a
chhâng a. Tin, anni chuan, "Mosia chuan inmâkna lehkha 4
ziakin mâk a phal ṭhîn a ni," an ti a. Nimahsela, Isuan an hnên- 5
ah, "In thinlung khauh avângin asin chu thupêk chu a ziak sak
che u ni. Nimahsela leilung pian tirh aṭang chuan, 'Anni chu 6
hmeichhia leh mipaah a siam a ni.' 'Chu mi avâng chuan mi- 7
pain a nu leh a pa a kalsan ang a, a nupui a vuan ang; tichuan,
an pahnih chuan tisa pumkhat an lo ni tawh ang;' chutichuan, 8
pahnih an ni tawh lo va, tisa pumkhat an lo ni tawh zâwk a ni.
Chutichuan, Pathianin a zawm tawh chu, mihringin ṭhen suh se," 9
a ti a. Tin, inah chuan a zirtîrte chuan chûng thu chu amah an 10
zâwt leh a. Tin, ani chuan an hnênah, "Tupawh a nupui maa 11
mi dang nei apiang chuan a *nupui* chu a uirêsan a ni; ani pawh 12
chuan a pasal a ṭhen a, mi dang a neih chuan, a uirê a ni bawk,"
a ti a.
Tin, a deh atân a hnênah naupang têt e an rawn hruai a; tin, 13
zirtîrte chuan an lo hau va. Nimahsela, Isuan chu chu a hmuhin 14
a lungni lo êm êm a, *zirtîrteho* hnênah chuan, "Naupang têt e ka
hnênah han kaltîr ula, hnar suh u; Pathian ram chu hetiang
mite ta a ni si a. Tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Tupawh 15
Pathian ram chu naupang tein *a lawm* anga lâwm lo apiang a
chhûngah a*n* lût tawp lo vang," a ti a. Tin, anmahni chu a 16
kuangkuah a, an chungah a kut nghatin mal a sâwm sak ta a.
Tin, kal tûra a chhuah laiin mi pakhat a lamah a lo tlân a, a 17
hmaah a ṭhingṭhi a, a hnênah, "Zirtîrtu ṭha, chatuana nunna
ka chan theih nân engtinnge ka tih ang?" *tiin*, a zâwt a. Tin, 18
Isuan a hnênah, "Engatinge ṭha mi tih? mi pakhat chauh lo
chu tumah ṭha an awm lo, *chu chu* Pathian *a ni*. Thupêkte chu i 19
hria alâwm—'Tual that suh, Uirê suh, Ru suh, Hêk suh, Bum
suh, I nu leh i pa chawimawi rawh,' *tihte hi*," a ti a. Tin, ani chuan 20
a hnênah, "Zirtîrtu, chûng thu zawng zawng chu ka naupan
têt ata ka zâwm ṭhîn," a ti a. Tin, Isuan amah chu *a* en a, a 21
hmangaih ta a, a hnênah, "Kawng khat i *la* bâk e; kal la, i neih
apiang hralh la, pachhiate hnênah pe rawh, chutichuan vânah

ro i nei ang; tin, lo kal la, mi zui ang che," a ti a. Amaherawh- 22
chu, chûng thu chungah chuan a hmêl a lo dur ta khup a, lungngai
takin a kal bo ta a; sum tam tak nei mi a nih avângin. Tin, 23
Isuan a en vêl a, a zirtîrte hnênah chuan, "Sum ngahte chu Pathian
rama luh a va harsa dâwn êm!" a ti a.

Tin, zirtîrte chuan a thu sawi chu mak an ti hle a. Isua erawh 24
chuan a chhâng leh a, an hnênah, "Naute u, sum ringte tân Pa-
thian rama luh a va harsa ṭhîn êm! Mi hausa Pathian rama luh 25
aiin sanghâwngsei hriau benga luh tlang a awl zâwk," a ti a. Tin, 26
anni chuan mak an ti nasa êm êm a, a hnênah, "A nih leh, tunge
chhandam ni thei ang le?" *an* ti a. Isuan anni chu a en a, "Chu 27
chu mihring tân tih rual a ni lo va, Pathian tân erawh chu *tih
rual loh* a ni lo: Pathian tân engkim tih theih a ni si a," a ti a.

Peteran a hnênah, "Ngai teh, keinin engkim kalsanin kan zui 28.
ta chia," *tiin*, a han sawi ṭan a. Isua chuan, "Tih tak meuhvin 29 30
ka hrilh a che u, tupawh keimah avâng leh Chanchin Ṭha avânga
in emaw, unaupate emaw, farnute emaw, nu emaw, pa emaw, fate
emaw, ramte emaw kalsan tawh phawt chu tûn *dam* chhûng la la
hian, inte, unaupate, farnute, nute, fate, ramte a leh zain, tih-
duhdahnate nên, hmu lo tûr tumah an awm lo; hun lo la thleng
tûra chatuana nunna nên. Nimahsela, mi tam tak hmasa ber*a* 31
*awm*te chu hnuhnûng berah an lo awm ang a, hnuhnûng berte
pawh hmasa ber*ah an la awm ang*," a ti a.

Tin, Jerusalem khuaa chho tûrin kawngah an awm a; Isua 32
chuan an hma a hruai a; anni chuan mak an ti hle a; a rawn
zuitute chuan an hlau va. Tin, ani chuan sâwm leh pahnihte
chu a hruai hrang leh a, "Ngai teh u, Jerusalem khuaah kan chhoh 33
dâwn hi; Mihring Fapa hi puithiam lalte leh lehkhaziaktute
hnêna mantîrin a awm dâwn a ni; tin, anni chuan thi tûrin a
chungah thu an titlu ang a, Jentailte hnênah an pe ang; tin, anni 34
chuan nuihza siam nân an hmang ang a, chil an chhâk ang a, an
vua ang a, an tihlum ang; tin, ni thum chinah a tho leh ang,"
tiin, a chunga thil lo thleng tûrte chu an hnênah a hrilh ta a.

Tin, Zebedaia fapa Jakoba leh Johana chuan ani chu an rawn 35
hnaih a, a hnênah, "Zirtîrtu, i hnêna kan dîl tûr apiang che i mi
tih sak kan duh e," *an* ti a. Tin, ani chuan an hnênah, "In tân 36
engnge tih sak che u ila in duh le?" a ti a. Tin, anni chuan a 37
hnênah, "I ropuinaah chuan i ding lamah pakhat, *i* vei lamah
pakhat min ṭhuttîr ang che," an ti a. Isua erawh chuan an hnên- 38
ah, "In dîl chu in hre lo a ni. Ka no in tûr chu in in thei em
ni? ka baptisma chan tûr pawh in chang thei em ni?" a ti a.
Tin, anni chuan a hnênah, "Thei e," an ti a. Tin, Isuan an 39
hnênah, "Ka no in tûr chu in in ang a, ka baptisma chan tûr pawh
chu in chang ve ang: nimahsela ka ding lamah emaw, *ka* vei 40

lamah emawa ṭhut tûr thu chu keia pêk tûr a ni lo va, an buatsaih
sakate *tân a ni* zâwk *ang*," a ti a. Tin, sâwmte chuan chu chu an lo 41
hriatin Jakoba leh Johana chungah chuan an lungni ta lo êm
êm a.
Isua erawh chuan anniho chu a ko va, an hnênah, " Jentailte 42
chunga rorêltua an ruatte chu an chungah an lal êm êm ṭhîn a,
an mi liante chuan an chungah thu an nei êm êm bawk ṭhîn tih
in hria. Nimahsela, nangni zîngah zawng chutiang a ni lo vang; 43
tupawh in zînga *mi* lian nih duh apiang chu in rawngbâwltuah
a awm zâwk tûr a ni, tupawh in zînga hmasa ber nih duh apiang 44
chu mi zawng zawng chhiahhlawhah a awm bawk tûr a ni. 45
Mihring Fapa meuh pawh rawngbâwl saka awm tûrin a lo kal
lo va, rawngbâwl tûr leh mi tam tak tlan nâna a nun pe zâwk
tûrin *a lo kal a ni* si," a ti a.
Tin, Jeriko khua an lo thleng a; tin, *Isua* Jeriko aṭang chuan 46
a zirtîrhote leh mipui nasa tak nên a chhuah laiin kutdawh mit-
del, Timaia fapa Bartimaia chu, kawng sîrah a lo ṭhu a. Tin, 47
Nazaret Isua a ni tih a hriat veleh, " Isu, Davida Fapa, mi khaw-
ngaih rawh," tiin, a au ta a. Tin, *mi* tam takin ngawi tûrin 48
an hau va; nimahsela ani chuan, " Davida Fapa, mi khawngaih
rawh," *tiin*, a au zual sauh va. Tin, Isua a ding a, " Amah chu 49
han ko teh u," a ti a. Tin, mitdel chu an ko va, a hnênah chuan,
" Thlamuang ṭakin awm la, tho rawh; a ko va che," *an* ti a. Tin, 50
ani chuan a puan a paih a, a zuang tho va, Isua hnênah a kal a.
Tin, Isuan amah chu a lo bia a, " I chungah engtia ka tih nge i 51
duh?" a ti a. Tin, mitdel chuan a hnênah, " Rabboni, hmuh
theih ka duh," a ti a. Tin, Isuan a hnênah, " Kal tawh rawh, 52
i rinna hi i dampui a ni e," a ti a. Tichuan, a hmu thei ta nghâl
a, kalkawngah chuan *Isua* a zui ta a.
11 Tin, Jerusalem khua an thlen dâwna, Oliv tlânga Bethphage 1
leh Bethani khaw kiang an thlenin, a zirtîrte zînga mi pahnih
a tîr a, an hnênah, " In hma zâwn khuaah sâwn va kal ta ula; 2
tin, in luh tirhin sabengtung no thlun, tuma la chuan ngai lohna,
in va hmu mai ang; chu chu phelh ula, han kai rawh u. Tin, 3
tupawhin, ' Kha kha engahnge in tih?' an tih che u chuan, ' Lalpain
a duh a ni; hetah a rawn dahtîr leh thuai ang e,' ti ang che u," a
ti a. Tin, an kal ta a, kawtthlêrah kawngkhâr pawn lama sa- 4
bengtung no thlun an va hmu a; tin, chu chu an phelh ta a. Tin, 5
chuta ding tuteemaw chuan an hnênah, " Sabengtung no kha
engahnge in phelh?" an ti a. Tin, anni chuan Isua sawi ang 6
tak khân an hnênah an sawi a; tichuan an kal an phal ta a. Tin, 7
sabengtung no chu Isua hnênah an rawn kai a, a chungah chuan
an puante an phah a; tichuan a chungah a chuang ta a. Tin, 8
mi tam takin kalkawngah chuan an puan an phah a; mi dangin

lova mi chhâwl sâtin *an phah* bawk a. Tin, a hma lama kalte leh 9
a hnung lama rawn zuite chuan,

"Hosanna !
Lalpa hminga lo kal chu a eng a thâwl e.
Ram lo thleng tûr, kan Pa Davida ram chu, a eng a 10
thâwl e.
Chungnung berah khian Hosanna!"

tiin, an au va.

Tin, Jerusalem khuaa, Pathian biak inah chuan a va lût a; 11
tin, engkim a en vêl zawh chuan tlai lam pawh a lo ni ta a, a chhuak
a, sâwm leh pahnihte nên Bethani-ah *an* kal ta a.
Tin, atûkah chuan Bethani aṭanga a chhuah hnuin a ril a lo 12
ṭâm ta a. Tin, theipui kûng hnah nei hla takah a han hmu a, 13
"A rah ka hmu dah law maw," tiin, a va kal a; tin, a va thlen
chuanin *a* hnah chauh lo chu engmah a hmu lo va; theipui rah
hun a ni lo rêng a. Tichuan, Isuan *thing* chu a bia a, "Tûn 14
achinah kumkhuain i lakan tuman rah ei tawh suh se," a ti a.
A zirtîrhote chuan chu chu an hria a.
Tin, Jerusalem khua chu an thleng a, Pathian biak inah chuan 15
a va lût a, biak ina englo zuartute leh leitute chu a hnawt chhuak
ta a, tangka thlengtuho dawhkânte leh ṭhuro zuarho ṭhutphahte
pawh chu a nam thlûk sak bawk a; tin, Pathian biak inah chuan 16
tumahin bungrua an ken tlang a phal ta lo bawk a. Tin, an 17
hnênah chuan, " 'Ka in chu hnam tin tân ṭawngṭaina in an ti ang,'
tih ziak a ni lo vem ni? Nangni erawh chuan suamhmangte
pûkah in siam zâwk hi," tiin, a zirtîr ta a. Tin, puithiam lalte leh 18
lehkhaziaktute chuan chu chu an hria a, amah an hlauh avângin
a tihboralna tûrzia an zawng a; mipui zawng zawng chuan a
zirtîrna chu mak an ti hle si a.
Tin, tlai lam apiangah khawpui ata chu a kal chhuak ṭhîn a. 19
Tin, zînga an kal pahin theipui kûng chu a zung thlenga vuai 20
zo vekin an hmu ta a. Tichuan, Peteran a lo hre chhuak leh a, 21
a hnênah chuan, "Rabbi, en teh ! theipui kûng ânchhia i lawh
kha a lo vuai zo ta," a ti a. Tin, Isuan an hnênah, "Pathian 22
ring rawh u. Tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Tupawh, he 23
tlâng hnênah hian, 'Lo insawn la, tuifinriatah lo inpaih rawh,'
tia, a rilrua ringhlel lova a sawi chu a thleng *ngei* ang tih ring
apiangin an sawi *ang* apiang chu an hmu ang. Chuvângin ka ti a 24
che u, engkim in ṭawngṭaia in dîl apiang chu hmu tawhah inngai
ula, tichuan in hmu ang. Tin, ṭawngṭaia in din hun apiangin 25 26
tu chungah pawh thupawi engemaw in neih chuan ngaidam rawh
u; in Pa vâna mi pawhin in bawhchhiatnate chu a ngaihdam
theihna tûr che uin," a ti a, a chhâng a.
Tin, Jerusalem khua chu an thleng leh a; tin, Pathian biak 27

ina a lên laiin puithiam lalho te, lehkhaziaktuho te, upaho te chu
a hnênah an lo kal a, a hnênah chuan, "Tu thuin nge hêng thil 28
hi i tih? Hêng thil hi ti tûrin tuinnge thu pe che?" an ti a. Tin, 29
Isuan an hnênah, "Kei *pawh*in thu kam khat ka zâwt ve ang che
u; mi chhâng ula, tichuan tu thuin nge hêng thil hi ka tih ka
hrilh ang che u. Johana baptisma kha vâna mi thu nge, mihring 30
thu? mi chhâng rawh u," a ti a. Tin, an inngaihtuah a, 31
" 'Vâna mi thu,' kan tih chuan, 'Engahnge a thu in awi loh le?'
min ti si ang a, 'Mihring thu,' kan ti emaw chu ni ang?"—*an ti a.* 32
Nimahsela mipui chu an hlau va; mi zawng zawngin Johana
chu zâwlnei taktakah an ruat hlawm si a. Tichuan, Isua an 33
chhâng a, "Kan hre lo," an ti a. Tin, Isuan an hnênah, "Kei pawh-
in tu thuin nge hêng thil hi ka tih, ka hrilh bîk lo vang che u,"
a ti a.

12 Tin, tehkhin thuin an hnênah a sawi ta a :—"Tuinemaw 1
grêp huan a siam a, palin a hung vêl a, grêp sâwrna tûr
khûr a lai a, in sâng a sa a, lo enkawltute hnênah thlawhhlawh
tûrin a pe a, ram dangah a kal ta a. Tin, a *lawh* hun chuan huana 2
rah chu a chanai lo enkawltute hnên ata la tûrin lo enkawltute
hnênah chuan bawi pakhat a tîr a. Tin, chu mi chu an lo man 3
a, an vêl a, kutruakin an kaltîr leh ta a. Tin, bawi dang an hnên- 4
ah a tîr leh a; chu pawh chu a luah an lo tipem a, zahthlâk takin
an lo sawisa a. Tin, *bawi* dang a tîr *leh pek* a; chu mi chu an lo 5
tihlum a. *Bawi* dang tam tak pawh—ṭhenkhat an lo vêl a, ṭhenkhat
an lo tihlum a. Tin, pakhat, fapa duh tak, a la nei a; 'Ka fapa 6
hi chu an zah ang,' tiin, ani chu a hnuhnûng berah an hnênah
a tîr a. Nimahsela, chûng lo enkawltute chuan, 'He *mi* hi roluahtu 7
tûr chu a ni; i that ang u khai! tichuan *a* roluah tûr hi kan ta a
ni mai ang,' an inti a. Tichuan, ani chu an lo man a, an tihlum 8
a, grêp huan ata chu an theh chhuak ta a. Chutichuan, 9
huan neitupa chuan engtinnge a rawn tih ang? Lo enkawltute
chu a rawn tiboral ang a, huan chu mi dangte a pe ang. He Pa- 10
thian Lehkha Thu hi in chhiar lâwm ni?

'In satute lung duh loh kha,
Chu ngei chu a kila lung ṭangkai ber a lo ni ta.
Chu chu Lalpa tih a ni a, 11
Kan mithmuhah a mak a ni,'

tih hi," a ti a. Tin, amah chu man an tum ta a, nimahsela, mipui 12
chu an hlau va; chu tehkhin thu chu anmahni demin a sawi tih
an hre si a. Tichuan amah chu an kalsan a, an kal bo ta a.

Tin, a thu sawia man tûrin Pharisaite leh Heroda pâwla mi 13
tuteemaw a hnênah an tîr a. Tichuan, anni chu an lo thlen 14
chuan, a hnênah, "Zirtîrtu, *mi* dik tak i ni a, pawisak chuan tumah
i nei lo tih kan hria, tumah thlei bîk lovin, tih tak zetin Pathian

kawng thu i zirtîr ṭhîn a ni; Kaisara hnêna chhiah chawi hi a
thiang nge thiang lo? Kan pe ang nge pe lo vang?" an ti a. 15
Ani erawh chuan an vervêkzia chu hriain, an hnênah, "Engahnge
mi fiah? Duli mi han lâk ula, ka lo en ang e," a ti a. Tin, an
rawn la a. Tin, ani chuan an hnênah, "Hei hi tu lem leh tu hming 16
nge ni?" a ti a. Tin, anni chuan, "Kaisara," an ti a. Tin, 17
Isuan an hnênah, "Kaisara thilte chu Kaisara hnênah pe ula,
Pathian thilte chu Pathian hnênah *pe ta che u*," a ti a. Tichuan,
mak an ti nasa êm êm a.
Tin, Saddukaiho, thawhlehna a awm lo tite chu, a hnênah 18
an lo kal a; a hnênah, "Zirtîrtu, Mosian, 'Tupawh a unaupain 19
fa nei lovin *a* nupui thihsan sela, a unaupa chuan a nupui chu
rochungin a unaupa tân chi a thlah sak tûr a ni,' *tiin*, min ziak
sak a ni. *Aw* le, sal sarih an awm a; a upa berin nupui a nei a, 20
chi thlah lovin a thi a. Tichuan, a pahnihna chuan a rochung a, 21
chi thlah lovin a thi leh bawk a; a pathumna chuan chutiang
bawkin. Tichuan, sal sarihte chu chi rêng rêng thlah lovin an thi 22
zêl a. A hnuhnûng beran hmeichhia pawh chu a thi ta a. Thawh 23
leh hunah chuan a tu bera nupui nge ni ang? an pasarih chuan
nupuiah an nei *ṭheuh* si a," tiin, an zâwt a. Isuan an hnênah, 24
"He mi avâng hian a ni lâwm ni, in ngaih sual ṭhin, Pathian
Lehkha Thu leh Pathian thiltihtheihna in hriat loh avâng hian?
Mitthi zîng ata an thawh lehin nupui pasal an innei dâwn tawh 25
lo va, vâna vântirhkohte ang an ni dâwn tawh zâwk a ni. Tin, 26
mitthite kaihthawha an awm tûr thu chu—Mosia lehkhabua,
Hnim Buk *thu*ah khân, Pathianin, 'Kei Abrahama Pathian, Isaaka
Pathian, Jakoba Pathian ka ni,' tia, a biakzia kha in chhiar lo vem
ni? Ani chu mitthi Pathian a ni lo va, mi nung *Pathian* a ni zâwk; 27
in ngai sual nasa hle a ni," a ti a.
Tin, lehkhaziaktute zînga mi pakhat a lo kal a, an inhnial 28
chu a lo ngaithla a, *Isuan* anniho chu ṭha takin a chhâng tih a hria
a, a hnênah, "Thupêk zawng zawngah a eng hi nge ropui ber?"
tiin, a zâwt a. Isuan, "A ropui ber chu *hei hi* a ni; 'Israelhote u, 29
ngai teh u, Lalpa kan Pathian chu Lalpa pakhat *chauh* a ni a;
Lalpa i Pathian chu i thinlung zawng zawngin, i thlarau zawng 30
zawngin, i rilru zawng zawngin, i chakna zawng zawngin i hmangaih
tûr a ni,' *tih hi*. A dawttu chu hei hi a ni, 'Nangmah i inhma- 31
ngaih angin i vêngte pawh i hmangaih tûr a ni,' *tih* hi. Hêng
aia thupêk ropui zâwk rêng rêng hi a awm lo," *tiin*, a chhâng
a. Tin, lehkhaziaktu chuan a hnênah, "A ni tak e, zirtîrtu, 32
amah chu pakhat *chauh* a ni a, amah lo chu tumah dang an awm
lo va, amah chu thinlung zawng zawnga, hriatna zawng zawnga, 33
chakna zawng zawnga hmangaiha, mahni inhmangaih anga
vêngte hmangaih hi pumhâl thilpêk leh inthawina zawng zawng

aiin a ṭha zâwk êm êm tih hi, i sawi dik zet mai," a ti a. Tin, 34
fing takin a chhâng tih Isuan a hriatin, a hnênah chuan, " Pathian
ram i hlat lo ve," a ti a. Chu mi chinah chuan tuman thu rêng
rêng an zâwt ngam ta lo.

Tin, Isuan Pathian biak inah chuan a zirtîr laiin, anmahni 35
a bia a, " Krista chu Davida fapa a ni tih lehkhaziaktuten eng ti-
ziaa sawi ṭhin nge an nih? Davida ngeiin, Thlarau Thianghlimin, 36

Lalpa chuan, ka Lalpa hnênah,
'I hmêlmate i ke nghahchhana ka siam hma loh zawng
Ka ding lamah ṭhu rawh,' a ti,

a ti a. Davida ngei chuan ani chu 'Lalpa,' a ti *si* a, khawiahnge 37
a fapa a nih ang?" a ti a.

Tin, vântlângho chuan lâwm takin a thu an ngaithla a. Tin, 38
a zirtîrnaah chuah, " Lehkhaziaktute lakah fîmkhur rawh u;
anni chuan kawr fual haa lên an duh ṭhîn a, dâwr hmunah chibai
bûk te, inkhâwmna inah ṭhutphah ṭha ber te, ruaiṭhehnaah hmun 39
ṭha ber te *an ngiat ṭhîn a*; hmeithai sum an ei a, tlâng bum nân 40
rei tak an ṭawngṭai ṭhîn; chûngho chuan thiam loh an chang
nasa lehzual ang," a ti a.

Tin, thawhlâwm bâwm zâwnah chuan a ṭhu a, thawhlâwm 41
bâwma mipuiho tangka thlâkzia chu a en a; mi hausa tam
takin hnem tak an thlâk a. Tin, hmeithai pachhe tê a lo kal a, 42
dâr tangka dere pahnih a thlâk a (chu chu pawisa pakhat hu a ni).
Tin, *Isua* chuan a zirtîrte chu a ko va, an hnênah, " Tih tak meuh- 43
vin ka hrilh a che u, Thawhlâwm bâwma thlâktu zawng zawng
ai hian he hmeithai pachhe tê hian a thlâk tam zâwk. Hêng 44
zawng zawng hian an neih liama mi an thlâk a ni; ani erawh
hi chuan a duh lai tak, a neih chhun tak, a intunnunna tûr zawng
zawng chu a thlâk vek a ni," a ti a.

13 Tin, Pathian biak in ata chu a kal chhuah laiin, a zirtîrte 1
zînga mi pakhatin a hnênah, " Zirtîrtu, en teh, a lung leh a
inte hi a ropui teh a nia!" a ti a. Tin, Isuan a hnênah, " Hêng 2
in nasa tak hi i hmu maw? tihchim lohva, lung intiang rêng rêng
hetah a awm lo vang," a ti a.

Tin, Oliv Tlânga Pathian biak in zâwna a ṭhut laiin, Petera 3
te, Jakoba te, Johana te, Andria te chuan a hnênah, " Chûng
chu engtikahnge a lo awm ang? chûng zawng zawng chu a thlen 4
dâwn hunah chhinchhiahna engnge *awm ang*? min hrilh rawh,"
tiin an zâwt ru a. Tin, Isuan an hnênah, " Tuman an tihder 5
loh nân che u fîmkhur rawh u. Mi tam tak, '*Krista chu* ka ni,' 6
tiin, keima hming chhâlin an lo kal ang a, mi tam tak an tihder
ang. Tin, indo thu leh indo thu thangte in hriat hunin mangang 7
suh ang che u; *chûng chu* lo thleng tûr rêng a ni; nimahsela,
tâwpna chu a la ni rih lo vang. Hnam hrang leh hnam hrang 8

an indo vang a, ram hrang leh ram hrang an indo vang a; hmun
hrang hrangah lîrte a nghîng ang a; ṭâmte a tla ang. Chûng
chu nau vei ṭantirhna a ni.
" Nimahsela, fîmkhur rawh u; rorêltute an mantîr dâwn che u 9
a; inkhâwmna inahte an vua ang che u a; keimah avângin
hotute leh lalte hmaah anmahni hriattîrna tûrin in la ding bawk
ang. Tin, Chanchin Ṭha hi hnam zawng zawng hnêna hrilh hmasak 10
tûr a ni. Tin, an hruai che u a, an mantîr hunah che u chuan, 11
'Engnge ka sawi ang,' tiin, ngaihtuah lâwk suh u; a hun takah
chuan a hriattîr che u apiang, chu ngei chu sawi zâwk rawh u;
a sawitu chu nangni in ni *dawn* si lo va, Thlarau Thianghlim a ni
zâwk *ang*. Tin, tihhlum tûrin unaupa leh unaupa an inmantîr 12
ang a, pa pawhin a fa *a mantîr* bawk *ang*; fate pawhin an nu leh
an pate an do vang a, an tihhlumtîr bawk ang. Keima hming 13
avângin *mi* zawng zawng huat in ni ang; nimahsela, a tâwp thlenga
tuar peih apiang chu, chu mi ngei chu chhandamin a awm ang.
"Nimahsela, tiṭiautu tenawm chu a din lohna tûra ding in 14
hmuh hunah, (a chhiar apiangin a awmzia hre rawh se) chu mi
hunah chuan Judai rama awmte chu tlângahte tlân bo rawh se;
tin, in chunga awm chu chhuk suh se, a ina englo chuh tûrin lût 15
hek suh se; tin, lova awm chu a puan chuh tûrin kîr leh suh se. 16
Chûng ni chuan raite leh nauno pawmte chung chu a pik ang. Tin, 17 18
chûng chu thlasika a lo thlen loh nân ṭawngṭai rawh u. Chûng 19
ni chu hrehawmna *ni* a ni dâwn si a, chutianga nasa rêng rêng
chu Pathian siam leilung pian tirh ata tûn thlengin a la awm
ngai lo va, engtikah mah a lo awm leh tawh hek lo vang. Tin, 20
Lalpan chûng nite chu titawi suh sela mihring rêng rêng damin
an chhuak lo vang; nimahsela, mi thlan, a ruatate avâng chuan
nite chu a titawi a.
"Tin, chutih hunah chuan, tupawhin, in hnênah, 'En teh u! 21
Krista chu heta hi a awm,' emaw, 'En teh u! sawta saw,' emaw
an tih chuan, awi suh ang che u; Krista derte leh zâwlnei derte 22
an lo chhuak dâwn si a, *chûng chuan*, chhinchhiahna leh thilmakte
an ti ang, thei ang sela, thlante meuh pawh an tihder theih nân.
Nangni erawhchu fîmkhur rawh u, ngai teh u, engkim ka hrilh 23
lâwk tawh che u hi.
"Nimahsela, chûng nia, chûng hrehawmna hnuah chuan, 24
ni tihthimin a awm ang a, thla a êng tawh lo vang a, vân aṭangin
arsite an lo tla ang a, vâna thiltihtheihna awmte chu tihnghîn a ni 25
ang. Chutih hunah chuan Mihring Fapa hi thiltihtheihna nasa 26
tak leh ropuina nasa tak nên chhûm zînga lo kal an hmu ang.
Chu mi hunah chuan vântirhkohte chu a tîr chhuak ang a, a thlante 27
chu kâwl kil li ata—lei tâwp aṭanga vân tâwp thlengin—a lâwr
khâwm ang.

"Tichuan, theipui kûngah hian a tehkhin thu zir rawh u: 28
A ṭang a lo no va, a hnah a lo chawr chuan nipui a thaw dâwn
tih in hre ṭhîn; chutiang bawkin nangni pawhin, chûng chu a lo 29
thleng in hmuh hun chuan, amah chu a lo hnai tawh a, kawngka
bul *ngeiah a awm* tih, hria ang che u. Tih tak meuhvin ka hrilh 30
a che u, chûng zawng zawng chu a thlen hma loh zawng tûn lai
ṭhangtharte hi an ral lo vang. Lei leh vân a ral ang a, ka thu 31
erawhchu a ral lo vang.

"Nimahsela, chu mi ni leh *a* dâr thu chu Pa chauh lo chuan 32
tuman, vâna vântirhkohte pawhin, Fapa pawhin, an hre lo.

"Fîmkhur ula, inring renga awmin ṭawngṭai rawh u; a hun 33
chu in hre si lo va. Mi, a in kalsana, a bawite chu thu neihtîra, 34
an hnathawh tûr *pe* ṭheuhva, kawngkhâr vêngtu pawh inrin tûr
thu pe zeta, ram hla taka zin ta daih ang *a ni*. Chutichuan inring 35
rengin awm rawh u; in neitupa lo haw hun tûr chu, tlai lamah
nge, zânah nge, arkhuanah nge, zîngah nge a nih *dâwn* in hre
si lo; chutilochuan *a* lo haw phutin, muhîlin a rawn hmu hlauh 36
dah ang che u. Tin, in hnêna ka sawi hi mi zawng zawng hnêna 37
sawi ka ni, Inring rengin awm rawh u," a ti ta a.

14 Tin, ni hnih chinah chuan Kalhlên Kût leh Chhang Dawi- 1
dim telh loh Kût a awm dâwn a; puithiam lalte leh leh-
khaziaktute chuan, amah chu ngamthlêma mana, an tihhlum
theihna tûrzia an zawng an zawng a; nimahsela, "Kût chhûng 2
chuan ni suh se, chutilochuan vântlâng *zîngah* buaina a lo awm
hlauh dah ang e," an ti a.

Tin, Bethani khuaa phâr Simona inah chuan a awm laia, chaw 3
a kîl laiin, hmeichhe pakhat, alabasta bâwma spiknard hriak rimtui
to tak kengin a lo kal a, a bâwm chu a tikeh a, a luah a leih a.
Nimahsela, ṭhenkhat chu an thinur ta hlawm a, "Eng atân nge 4
hriak rimtui hi a tihboral mai mai ni? He hriak hi duli zathum 5
aia tam zâwka hralha, mi retheite hnêna pêk theih a ni si a," *an ti
a*. Tichuan, a chungah chuan an phunnawi ta a. Isua erawh 6
chuan, "Engmah tih suh u; engahnge in tihbuai ni? ka chungah
hian thil ṭha tak a ti a ni. Mi retheite chu kumkhuaa in hnêna 7
awm an ni a, in duh hun apiangin anni chu in khawngaih thei si
a; kei erawh chu kumkhuaa in hnêna awm tûr ka ni lo. A tih 8
theih tâwk a ti a ni; ka taksa hi phûm tûrin a lo hnawih lâwk
a nih hi. Tichuan, tih tak meuhvin ka hrilh a che u, khawvêl 9
zawng zawngah khawiah pawh Chanchin Ṭha an hrilhna apiangah
he hmeichhe thiltih pawh hi amah hriat rengna tûrin an sawi
ve zêl ang," a ti a.

Tin, Juda Iskariota, sâwm leh pahnihte zînga mi pakhat 10
khân, *Isua* chu an hnêna a mantîr theih nân puithiam lalte hnênah
a va kal a. Tin, anni chuan an hriat veleh an lâwm hle a, a hnênah 11

tangka pêk an tiam ta a. Tichuan, a mantîrna tûrzia remchâng
a zawng ta a.
Tin, chhang dawidim telh loh *ni*, ni hmasa ber, Kalhlên Kûtna 12
berâm no an talh ṭhinna *ni*ah chuan, a zirtîrten a hnênah, "Kal-
hlên Kût chaw i ei theihna tûrin khawiahnge va buatsaih ila i
duh?" an ti a. Tichuan, a zirtîrte zînga mi pahnih a tîr a, an 13
hnênah, "Khawpuiah va lût ula, chutah chuan mipa bêla tui
puin a tâwk ang che u a; amah chu zui ang che u. Tin, a luhna 14
apiangah, chu in neitupa hnênah chuan, 'Zirtîrtu chuan, Ka
zirtîrteho nên Kalhlên Kût chaw ka*n* eina tûr, ka mikhual pindan
chu khawiahnge? a ti e,' ti ang che u. Tichuan, amah ngei 15
chuan pindan chungnung zau tak, bungraw awm sa, peih diam,
a entîr ang che u; chutah chuan kan tân buatsaih ang che u,"
a ti a. Tin, zirtîrte chu an chhuak ta a, khawpuiah chuan an 16
va lût a, an hnêna a sawi ang takin an hmu a; tin, Kalhlên Kût
chaw chu an buatsaih ta a.
Tin, khua a lo tlai lam chuan, ani chu sâwm leh pahnihte nên 17
a*n* va kal ta a. Tin, an kîl a, an ei laiin, Isuan, "Tih tak meuh- 18
vin ka hrilh a che u, in zînga mi pakhat, ka hnêna ei ve *ngei* hian,
mi mantîr ang," a ti a. Tin, an lungngai ta hle a, amal malin 19
a hnênah, "Keimah em ni?" an ti ta ṭheuh va. Tin, ani chuan 20
an hnênah, "Sâwm leh pahnihte zînga mi pakhat, thlênga mi
chiahpuitu hi *a ni*. Mihring Fapa hi a chanchin an ziak ang tak 21
khân a kal dâwn a ni: nimahsela, Mihring Fapa mantîrtu tûr
mihring chung chu a pik e! Chu mihring chu piang suh sela a tân
a ṭha *zâwk* ang," a ti a.
Tin, an ei laiin Isuan chhang a la a, mal a sâwm sak zawhin 22
a phel a, an hnênah a pe a, "La rawh u; hei hi ka taksa a ni,"
a ti a. Tin, no a la a, lâwm thu a sawi zawhin an hnênah a pe a; 23
tichuan, an zain an in ta ṭheuh va. Tin, ani chuan an hnênah, 24
"Hei hi ka thisen, mi tam tak tâna chhuak tûr, thuthlunna chu
a ni. Tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Pathian rama a thar 25
ka in ni *a thlen* hma loh zawng grêp hrui raha mi ka in leh tawh lo
vang," a ti a. Tin, hla an sak zawhin, an chhuak a, Oliv Tlângah 26
chuan an kal ta a.
Tin, Isuan an hnênah, "In zain lungni lovin in la awm vek 27
ang, 'Berâm vêngtu chu ka vua ang a, berâmte chu an darh ang,'
tih ziak a ni si a. Nimahsela, ka thawh leh hnuin Galili ramah 28
in hmaah ka kal ang," a ti a. Petera erawh chuan a hnênah, 29
"An zain lungni lovin awm mah sela, kei zawng ka awm lo vang,"
a ti a. Tin, Isuan a hnênah, "Tih tak meuhvin ka hrilh a che, 30
Vawiinah, zânin la laah hian, âr vawi hnih a khuan hmain, nangin
vawi thum mi phat ang," a ti a. Ani erawh chuan nasa takin, "I 31
thihnaah chuan thi ve dâwn *mah* ila ka phat tawp lo vang che,"

a ti chiam a. Tin, chutiang bawk chuan an ti ta ṭheuh va.
Tin, Gethsemane an tih hmun chu an thleng a; tin, ani chuan 32
a zirtîrte hnênah, "Ka ṭawngṭai chhûng zawng hetah hian lo
ṭhu rawh u," a ti a. Tin, Petera te, Jakoba te, Johana te chu a 33
hruai a, nasa takin a thlaphângin a lo mangang ta êm êm a.
Tichuan, an hnênah, "Ka rilru a lungngai êm êm a, thihna 34
khawp hial a ni; hetah hian awm ula, inring reng rawh u," a ti a.
Tin, tlêmin hma lamah a va kal hlek a, leiah a bawkkhup a, tih 35
theih ni sela, chu mi hun chuan amah pêl tûrin a ṭawngṭai a.
"Abba! (*Ka* Pa!) engkim i ti thei a; he no hi ka hnên ata la 36
sawn rawh; nimahsela, keia thu ni lovin, nangma thu thu ni
zâwk rawh se," a ti a.
Tin, a lo kal a, anniho chu muhîlin a rawn hmu a; tichuan, 37
Petera hnênah, "Simon, i muhîl a ni maw? Dâr kâr khat pawh
inring rengin i awm thei lo maw? Thlêmnaa in luh loh nân in- 38
ring rengin ṭawngṭai rawh u. Thlarau zawngin a peih a, tisa
erawh chu a chak lo a ni," a ti a. Tin, a va kal leh a, a thu sawi 39
ngai sawiin a ṭawngṭai *leh* a. Tin, a lo lêt leh chuan anniho chu 40
muhîlin a rawn hmu *leh* a, an mut a chhuak hle si a; chhân ngaih-
na pawh an hre lo va. Tin, a lo kal vawi thumnaah chuan, 41
an hnênah, "Tûnah zawng muhîl ula châwl tawh rawh u! A
tâwk tawh e; a hun chu a lo thleng ta; ngai teh u, Mihring
Fapa hi mi sualte kutah an mantîr dâwn hi. Tho ula, i kal ang
u; en teh u, mi mantîrtu tûr chu a lo hnaih tâk hi," a ti a. 42
Tin, a la sawi lai mêkin, Juda, sâwm leh pahnihte zînga mi 43
pakhat chu, a lo thleng ta nghâl a, ama rual chuan puithiam lalte
leh lehkhaziaktute leh upate hnên ata mipuiho, khandaih leh
talhtum kengin, *an lo thleng* bawk a. Tin, a mantîrtu tûr chuan, 44
"Ka fawh apiang chu amah a ni ang; man ula, fel takin hruai
bo ang che u," tiin, chhinchhiahna tûr a lo hrilh lâwk tawh diam
a. Tichuan, a thlen veleh amah a va pan ta nghâl a, "Rabbi!" 45
tiin, a fâwp ta ngawih ngawih a. Tin, ani chu an chelh a, an 46
man ta a. Tin, a kianga dingte zînga mi tuinemaw a khandaih 47
a phawi a, Puithiam Lalber bawi chu a sât a, a beng a sah thlâk
sak a. Tin, Isuan *anniho chu* a bia a, an hnênah, "Khandaihte, 48
talhtumte kengin suamhmang man tûr ang rengin, mi man tûrin
in lo chhuak a ni maw? Pathian biak inah ni tin zirtîrin in hnên- 49
ah ka awm ṭhîn a, mi man si lo. Nimahsela, Pathian Lekhha Thu
chu a lo thlen theihna tûr *a nih hi*," a ti a. Tin, an zain amah 50
chu an thlahthlam a, an tlân bo ta vek a.
Tin, tlangvâl tuinemaw, puan zai sîn chauh inbelin, amah 51
chu a zui a; tin, ani chu an lo man a; nimahsela, a puan zai sîn 52
chu a kalsan a, saruakin a tlân bo ta a.
Tin, Isua chu Puithiam Lalber hnênah an hruai a; tin, ama 53

rual chuan puithiam lalte, upate, lehkhaziaktute zawng zawng
an lo kal khâwm a. Tin, Peteran hla tak aṭangin amah chu a 54
zui a, Puithiam Lalber in hual chhûng kawtlai thlengin; tin,
chhiahhlawhte zîngah mei lum aiin a ṭhu ve a.
Tin, Isua an tihhlum theihna tûrin puithiam lalte leh rorêl- 55
tuteho zawng zawng chuan amah hêkna an zawng a; an hmu
si lo va. Mi tam takin dâwtin an hêk a, nimahsela, an hêkna 56
thu chu a inhmu thei si lo. Tin, tuteemaw an ding a, dâwtin 57
an hêk a, "He mi hian, 'He Pathian biak in kuta sak hi ka ṭhiat 58
ang a, ni thum chhûngin *biak in* dang, kuta sak loh mi, ka sa ang,'
a tih, kan hria," *an* ti a. Nimahsela chuti pawh chuan an hêkna 59
thu chu a inhmu thei chuang lo.
Tin, Puithiam Lalber chu a laiah a ding chhuak a, Isua hnên- 60
ah, "Engmahin i chhâng lo maw? Hêng hian an hêkna che hi
eng tizia nge ni?" tiin, a zâwt a. Ani erawh chu a ngawi reng 61
a, engmahin a chhâng lo. Puithiam Lalber chuan a hnênah,
"Krista, Engthâwla Fapa chu, i ni em?" tiin, a zâwt leh a. Tin, 62
Isuan, "Ni e; Mihring Fapa hi Thiltihtheihna ding lama ṭhua,
vân chhûm zînga lo kal in la hmu dâwn a ni," a ti a. Tin, Pui- 63
thiam Lalber chuan a silhfênte a pawt thlêr a, "Hretudang engah-
nge kan ngaih tawh ang? Pathian *a* sawichhiatzia chu in hre 64
tawh a; engtinnge in ngaih?" a ti a.
Tin, an zain ani chu thi tlâkah an ruat hlawm a. Tin, a ṭhen- 65
in amah chu chil an chhâk ta pang a, a hmai an tuam a, an hnek
a, a hnênah, "Sawi rawh," an ti a. Tin, chhiahhlawhte chuan
an chelh pahin an bêng sawk sawk a.
Tin, Petera chu hnuai lama in hual chhûng kawtlaiah chuan 66
a awm laiin Puithiam Lalber *rawngbâwltu* nula zînga pakhat a lo
kal a; Petera mei lum ai chu a hmu a, a en a; "Nang pawh 67
hi Isua Nazaret mi hnêna awm kha i nih hi," a ti a. Ani erawh
chuan, "I thu sawi chu ka hre hauh lo mai, a ngaihna rêng pawh 68
ka hre hek lo," tiin, a pha a. Tin, sumhmunah chuan a va
chhuak a; tichuan, âr a khuang ta a. Tin, nula chuan a hmu 69
a, a kianga dingte hnênah chuan, "He mi hi an zînga mi a ni,"
a ti leh ta a. Nimahsela a pha leh a. Tin, rei lo tê achinah a
kianga dingte chuan, Petera hnênah, "An zînga mi i ni ngei mai, 70
Galili rama mi i ni si a," an ti a. Ani erawh chuan, "Chu mihring 71
in sawia chu ka hre lo," *tiin*, ânchhia inlawhin chhia a chham
ta a. Tin, âr khuan vawi hnihna chu a khuang ta nghâl a. Tin, 72
Petera chuan, Isuan a hnêna, "Âr vawi hnih a khuan hmain nang-
in vawi thum mi phat ang," a tih thu kha a lo hre chhuak leh ta a.
Tin, chu chu a ngaihtuahin a ṭap ta a.

15 Tin, zîng a lo nih veleh puithiamte chu upate leh lehkha- 1
ziaktute leh rorêltuho zawng zawng nên an inrâwn a, Isua

chu an phuar a, an hruai a, Pilata hnênah an pe ta nghâl a. Tin, 2
Pilata chuan a hnênah, "Judate lal i ni em?" *tiin,* a zâwt a. Tin,
ani chuan a hnênah, "Ni e," tiin, a chhâng a. Tin, puithiamte 3
chuan kawng tam takin an hêk a. Tichuan, Pilatan a zâwt leh 4
a, a hnênah, "Engmahin i chhâng lo maw? Ngai rawh, an hêkna
che zozai hi!" *a* ti a. Isua erawh chuan engmahin a chhâng 5
ta lo va; chutichuan Pilatan mak a ti hle a.
Tin, Pilatan kût *niah* chuan mi tâng pakhat an ngen apianga 6
chu a chhuah sak ṭhîn a. Tin, mi pakhat Barabba an tih chu, 7
helte zîngah phuarin *a lum reng a,* chûng chuan helnaah chuan
tual an that a ni. Tin, *mi*puiho an han chho va, an tân a tih sak 8
ṭhin anga ti tûrin an ngên ta a. Tin, Pilatan a chhâng a, an 9
hnênah, "Judate lal hi chhuah sak che u ila in duh em?" *a* ti a.
(Puithiam lalten itsîkna avângin an rawn hruai tih a hre si a.) 10
Nimahsela, puithiam lalte chuan mipuiho chu Barabba chhuah 11
sak zâwk *dîl* tûrin an fuih pawrh a.
Tin, Pilata chuan an hnênah, "Judate lal in tiha hi engtinnge 12
ka tih tâk ang le?" tiin, a chhâng leh a. Tin, anniho chu, "Kraws- 13
ah khêngbet rawh," *tiin,* an au leh a. Tin, Pilata chuan an hnên- 14
ah, "Engah maw? Engnge a tihsual ni?" a ti a. Nimahsela
anniho chu, "Kraws-ah khêngbet rawh," *tiin,* an au chiam a.
Tichuan, Pilatan mipuiho tihlungawi a duh a, Barabba chu a 15
chhuah sak ta a; tin, Isua chu a vuak zawhin kraws-a khenbeh
tûrin a pe ta a.
Tin, sipaite chuan in hual chhûng kawtlai, Praitorion an tihah 16
chuan, amah chu an hruai lût a, an pâwla mi zawng zawng an
ko khâwm a. Tichuan puan sen duk an sintîr a, hlîng lukhum 17
an phiar a, an khumtîr a. Tin, "Chibai, Judate Lal!" tiin, chi- 18
bai an bûk ta a. Tin, a luah chuan luangin an vua a, chil an 19
chhâk a, ṭhingṭhiin chibai an bûk a. Tin, nuihza siam nân an 20
hman zawhin, puan sen duk chu an hlîp a, ama puan an sintîr leh a,
kraws-a khenbeh tûrin an hruai chhuak ta a. Tin, mi veivâk 21
pakhat, ram lam ata lo kal, a kraws pu tûrin an man a—Simona
Kurini khuaa mi, Aleksandra leh Rufa pa chu.
Tin, *Isua* chu Golgotha hmunah an hruai a, (chu chu "Lu ruh 22
hmun," tihna a ni.) Tin, uain murra nêna pawlh an pe a, nimah- 23
sela a la duh lo va. Tin, kraws-ah an khêngbet a, an chan ṭheuh 24
tûr *hriat nân* ṭhum vâwrin a silhfênte chu an insem a. Tin, *Isua* 25
an khenbeh chu feh reh sân lai a ni a. Tin, a hêkna lehkha *a* chung 26
lamah an ziak a, "JUDATE LAL," *tiin.* Tin, ama rual chuan 27 28
suamhmang pahnih an khêngbet ve a; a ding lamah pakhat, a
vei lamah pakhat.
Tin, mi vei apiangte chuan an lu thingin "Ehei ! nang Pathian 29 30
biak in ṭhiata ni thuma sa *lehtu,* intidam la, kraws ata kha lo chhuk

ta che," tiin, an tiel a. Chutiang bawkin puithiam lalte chuan, 31
lehkhaziaktute nên, anmahni zîngah tielin, " Mi dang mah a tidam
ṭhîn a, mahni a intidam thei si lo. Kan hmuh a, kan rin theih 32
nân, Krista, Israel lal chu, tûnah hian kraws ata chu lo chhuk
ang hmiang," an ti a. Tin, ama ruala khenbeh vete chuan ani
chu an hau va. Tin, chawfâk hun a lo nih chuan, behliang mun 33
hun thlengin khawvêl a lo thim ta vek a. Tin, behliang mun hun 34
lai chuan Isua chu aw ring takin, " Eloi, Eloi, lama sabakthani?"
tiin, a au chhuak a, (chu chu " Ka Pathian, ka Pathian, engahnge
mi kalsan?" tihna a ni.) Tin, a kianga ding ṭhenkhatte chuan 35
chu chu an hriatin, " Ngai teh u, Elija a ko a ni," an ti a. Tin, 36
mi pakhat a tlân a, spanj uain thûra chiah khatin, tiangah a
târ a, a han intîr a. " Awm rawh se, amah la thla tûrin Elija
a lo kal emaw i en ang u," *a* ti a. Tin, Isua chu aw ring takin 37
a au va, *a* thlarau a thlah ta a. Tin, Pathian biak in puanzâr 38
chu a chung lam aṭangin a hnuai lam thlengin a lo thlêr chhuak
ta a. Tin, a hma zâwna sipai za hotu ding chuan a thlarau chu- 39
tianga a thlah a hmuh chuan, " He mi hi Pathian Fapa a ni ngei
mai," a ti a.

Tin, hmeichhiate pawh hla taka thlîrin an awm a; chûng 40
zîngah chuan Mari Magdalini te, Mari Jakoba tê leh Josea nu te,
Salomi te *an tel a,* (chûng chu Galili rama a awm laia, amah zuia, 41
a rawng bâwl sak ṭhînte chu an ni), hmeichhe dang tam tak Jeru-
salem khuaa ama ruala chho vete chu *an tel* bawk *a.*

Tin, khua a lo tlai lam chuan Inrinni a nih avângin (chu chu 42
Chawlhni hmaa ni hi a ni) Josefa, Arimathai khuaa mi, rorêltu 43
zahawm, Pathian ram beisei ve mi bawk, a lo kal a, huai takin
Pilata hnênah a lût a, Isua ruang chu a dîl ta a. Tichuan, Pilatan 44
chutia a thi ta thuai chu mak a ti hle a, tichuan, sipai za hotu chu
kovin, a thihna a rei tawh emaw tih a zâwt a. Tin, sipai za hotu 45
kaa a hriat chuan, *a* ruang chu Josefa hnênah a pe a. Tin, 46
ani chuan puan zai sîn a lei a, amah chu a la thla a, puan zai
sîn chuan a tuam a, thlân lung kerkuakah a zalh a, thlân kawng-
kaah chuan lung a lum ta a. Tin, Mari Magdalini leh Josea *nu* 47
Mari chuan an zalhna chu an hmu reng a.

16 Tin, Chawlhni chu a lo ral chuan Mari Magdalini te, Mari 1
Jakoba *nu* te, Salomi te chuan, amah hnawih tûra an va
kal theih nân englo rimtui an lei a. Tin, ni sarih ni hmasa berah, 2
zîng takah, ni chhuah hnuin, thlân chu an va thleng a. Tin, "Thlân 3
kawngka ata lung chu tuinnge min lum sawn sak ang aw?" an 4
intih lai mêkin, an han dâk a, lung chu lum sawn sain an hmu ta
a, a lian hle si a. Tin, thlân chhûngah *an* lût a, tlangvâl pakhat 5
puan vâr sin, ding lam panga ṭhu an hmu a; an mangang ta a.
Tichuan, ani chuan an hnênah, " Mangang suh u; Isua Nazaret 6

mi, an khenbeh kha, in zawng a ni âwm a; a tho leh ta; hetah
a awm tawh lo; en teh u, an zalhna hi! Nimahsela, kal ula, 7
a zirtîrte leh Petera hnênah chuan, 'Galili ramah in hmaah
a kal dâwn a; in hnêna a sawi ang ngei khân chutah chuan in
hmu ang,' tiin, hrilh rawh u," a ti a. Tichuan an lo khurh a, an lo 8
mangan tâk avângin, an chhuak a, thlân aṭang chuan an tlân
ta vang vang a; an hlauh avângin tuma hnênah engmah an
sawi lo.
Tin, ni sarih hi hmasa ber zînga a thawh leh chuan, Mari 9
Magdalini, a kawchhûng ata ramhuai pasarih a hnawh chhuaha
hnênah khân a inlâr hmasa ber a. Tin, ani chu *Isua* awmpui 10
ṭhînte hnênah a va kal a, mitthi ngaia an ṭap lai chu a hrilh ta a.
Nimahsela, anni chuan a nung leh a, hmuh pawh a hmu tih an 11
hre na a, an awi si lo. Tin, chu mi hnuah chuan an zînga mi 12
pahnih ram lam pana an kal laiin hmêl danglam puin an hnênah a
inlâr *leh* a. Tin, anni chuan zirtîr dangte an va hrilh a, anni *thu* 13
pawh chu an awi chuang lo.
Tin, chu mi hnu lehah chuan, chaw an kîl laiin sâwm leh pa- 14
khatte hnên ngeiah a inlâr a. a thawh leh hnua a hmutute *thu*
chu an awi loh avângin an rin loh leh an thinlung sak kawngah
chuan a zilhhau ta a. Tin, an hnênah, "Khawvêl zawng 15
zawngah kal ula. thil siam zawng zawng hnênah chuan Chanchin
Ṭha hi hril rawh u. A ringa baptisma chang chu chhandamin a*n* 16
awm ang a; a ring lo erawh chu thiam loh changin an awm ang.
Tin, hêng chhinchhiahnate hian ringtute chu a zui zêl ang: Ka 17
hmingin ramhuaite an hnawt chhuak ang a, ṭawng thartein an
ṭawng ang a; rûlte kutin an la ang a; thihna tûr engpawh in 18
mah sela engmah an ti lo vang a; damlote chungah an kut an nghat
ang a, an dam zêl ang," a ti a.
Chutichuan, Lal Isua chu, an hnêna thu a sawi zawh chuan 19
vâna hruai chhohvin a awm a, Pathian ding lamah a han ṭhu ta a.
Tichuan, anni chu an kal chhuak a, ram tinah thu an hril ta a, 20
Lalpan anmahni a thawhpui a, a zuitu chhinchhiahnate chuanin
thu chu a tinghet zêl a. Amen.

Chanchin Ṭha Luka Ziak

I Kha thil kan zînga lo thleng, a tîr ata a hmutute leh thu 1
rawngbâwltuten keimahni min hrilh ang khân, mi tam takin
ziak an tum ta a; chuvângin, Theophil ṭha ber, a bul ata eng- 2 3
kim fel takin ka chhui a, indawt zêlin i tân ziak ila a ṭha ang, ka ti
a ni; hmâna thu an zirtîr che kha dik tak a ni tih i hriat theih 4
nân.
Judai ram lal Heroda a dam laiin, Abija pâwla mi a hming 5
Zakaria puithiam pakhat a awm a; chu mi chuan Arona thlah
zînga mi nupuiah a nei a, a hming chu Elizabeti a ni. An pahnih- 6
in Pathian mithmuhin fel takin an awm a, sawisêlbovin Lalpa
thupêk leh *a* dân zawng zawng zâwmin an awm ṭhîn. Nimahse- 7
la Elizabeti a chin avângin fa an nei lo, an pahnihin upa tak an
ni si a.
Tin, heti hi a ni a, a pâwlte tih dân ang zêla Pathian hmaa 8
puithiama a chêt laiin, puithiam dân angin Lalpa biak ina luh leh 9
englo rimtui hâl a chang. Tin, englo rimtui hâl hun laiin mipuiin 10
an zain pâwnah an ṭawngṭai a. Tin, Lalpa vântirhkoh pakhat 11
englo rimtui hâlna maichâm ding lama dingin a hnênah a inlâr a.
Tin, Zakarian a hmuh veleh a mangang a, hlauh pawh a hlau va. 12
Nimahsela vântirhkoh chuan a hnênah, "Zakari, hlau suh, i dîl 13
kha a hria asin, i nupui Elizabetin fapa a hrin sak ang che, a hming-
ah Johana i sa tûr a ni. Tin, nang i hlimin i lâwm ang a; amah 14
a pianin mi tam tak an lâwm bawk ang. Lalpa ngaihin mi lian 15
a ni ang a, uain leh zû rêng rêng a in lo vang; a nu pum chhûng
aṭang rêngin Thlarau Thianghlimin a lo khat ang. Israela thlah- 16
te tam tak Lalpa an Pathian hnên lamah a hawitîr leh ang. Tin, 17
pate thinlung chu fate lama hawitîr tûr te, mi tihmawhte chu mi
fel tak finna lama *hawitîr* tûr te, Lalpa tâna mi lo inpeih tûrtea
buatsaih tûrin Elija rilru leh *a* thiltihtheihna puin *Lalpa* hmaan
a kal ang," a ti a. Tin, Zakarian vântirhkoh hnênah chuan, 18
"Chu chu engtinnge ka hriat ang? kei putar ka ni a, ka nupui
pawh pitar a ni si a," a ti a. Tin, vântirhkoh chuan a chhâng 19
a, a hnênah, "Gabriela, Pathian hmaa ding ṭhîn ka ni a; a be tûr
che leh, chûng thu ṭha chu hrilh tûr chein rawn tirh ka ni. Ngai 20
rawh, ka thu sawite, a hun taka lo thleng tûr chu, i awi loh avângin
chûng thil chu a lo thlen hma loh zawng i ngawi reng ang a, ṭawng
pawh i ṭawng thei lo vang," a ti a.
Tin, vântlângho chuan Zakaria chu an lo nghâk a, Pathian 21

biak in chhûnga a awm rei avâng chuan mak an ti hle a. Tin, 22
a lo chhuah chuan an hnênah thu a sawi thei ta lo va; tichuan,
biak inah thlarau inlâr a hmu a ni tih an hre ta a; tin, an hnênah
a zaizir fo va, ṭawng thei lovin a awm ta reng a. Tin, heti hi a ni 23
a, a rawngbâwlna hun ni bi chu a kim veleh chuan a inah a haw ta a.
Tin, chu mi hnuah chuan a nupui Elizabeti chu a lo rai ta a, 24 25
"Mi hnêna ka hming chhia chhilh nân Lalpan *mi* hmuhin heti
hian mi tih sak ta," tiin, thla nga a biru a.
Tin, a thla ruknaah chuan Pathianin vântirhkoh Gabriela 26
chu, Galili rama khaw pakhat Nazaret an tihah chuan, nula thiang-
hlim pakhat hnênah a tîr a, *chu nula chu* Davida thlaha mi a 27
hming Josefa nupui hual a ni a; nula hming chu Mari a ni. Tin, 28
vântirhkoh chu a hnênah a lût a, "Chibai, Vohbîk ! Lalpa i hnênah
a awm," a ti a. Tin, chu mi thu sawi avâng chuan a mangang 29
ta êm êm a, "Eng tiziaa chibai *mi* bûk nge ni ang ?" tiin, a inngaih-
tuah a.
Tin, vântirhkoh chuan a hnênah, "Mari, hlau suh; Pathian 30
ngaihsakzâwng i ni e. Ngai rawh, i rai ang a, fapa i hring ang a, 31
a hmingah chuan Isua i sa tûr a ni. Ani chu mi lian a la ni ang 32
a, Chungnungbera Fapa an ti ang; Lal Pathianin a hnênah a
thlahtu Davida ṭhutphah chu a pe ang a; Jakoba thlahte chungah 33
chatuanin a lal ang a, a ramin kin ni a nei lo vang," a ti a. Tin, 34
Marin vântirhkoh hnênah chuan, "Chûng chu engtinnge ni ang?
mipa ka nei si lo," a ti a.
Tin, vântirhkoh chuan a chhâng a, a hnênah, "Thlarau Thiang- 35
hlim i chungah a lo thleng ang a, Chungnungbera thiltihtheihnain
a hliahkhuh ang che; chuvângin mi thianghlim lo piang tûr
pawh chu Pathian Fapa an ti ang. Tin, ngai teh, i laichînnu 36
Elizabeti pawhin a tar hnuin mipa a pai ta; a ching an tih ṭhin
kha, tûn thla hi a thla rukna a ni tawh. Pathian thu chhuak rêng 37
rêng thil ti thei lovin a awm lo vang," a ti a. Tin, Marin, "Ngai 38
teh, Lalpa bawinu ka ni, i thu ang zêlin ka chungah thleng rawh
se," a ti a. Tin, vântirhkoh chuan a kalsan ta a.
Chûng lai chuan Mari chu a tho va, thingtlângah, Judai rama 39
khaw pakhatah chuan a kal ta thuai a; tin, Zakaria inah a lût a, 40
Elizabeti chibai a bûk a. Tin, heti hi a ni a, Elizabetin Mari 41
chibai bûk chu a hriat veleh, a pum chhûnga nautê chu a che a;
tin, Elizabeti chu Thlarau Thianghlimin a lo khat ta a; tin, aw
ring takin a au va, "Nang chu hmeichhia azawnga engthâwl i ni, 42
i rîla rah pawh a engthâwl a ni. Ka Lalpa nu ka hnêna i lo kal 43
hi eng tizia nge ni le? Ngai teh, i chibai bûk thâwm ka 44
benga a luh veleh, a lâwm avângin nautê ka pum chhûngah a
chê a ni. A ringnu pawh a eng a thâwl a ni, a hnêna Lalpain 45
thu a sawi kha a thleng dâwn si a," a ti a.

Tin, Marin, 46
"Ka nunin Lalpa a chawimawi e,
Ka thlarau pawh mi chhandamtu Pathian chungah 47
a lâwm ta êm êm a.
A bawinu hnam tlâwmzia a hmu a, a khawngaih a; 48
Ngai rawh, tûn achinah ṭhangthar zawng zawngin
nihlawh mi ti dâwn a ni.
Mi chak khân ka chungah thil ropui tak mi tih sak a, 49
A hming pawh a thianghlim a ni.
A ṭihtute chu ṭhangthar thlengin a khawngaih zêl ṭhîn. 50
A bânin *a* tha chakzia a entîr a, 51
Mi chapote chu an inngaihtuahnain a tidarh ta a.
An ṭhutphaha lal ṭhute chu a hnûk thla a, 52
Hnam tlâwmte chu a chawimawi ta a.
Rilṭâmte chu thil ṭha takin a tipuar a, 53
Hausate chu kutruakin a kal botîr ta a.
Kan thlahtute hnêna a sawi ang khân, 54 55
Abrahama leh a thlahte chu chatuana *a* khawngaih
tûrzia hriat reng nân,
A chhiahhlawh Israelte chu a chhawmdâwl ta a,"
a ti a.
Tin, Mari chu thla thum lai a hnênah a awm a, tin, a in lamah 56
a haw leh ta a.
Tin, Elizabeti nau hrin chu a lo hun ta a; tichuan fapa a rawn 57
hring a. Tin, a vêngte leh a laichînte chuan Lalpan a khawngaih 58
êm êm tih an lo hria a, an lâwmpui a.
Tin, heti hi a ni a, a ni riat niah chuan nausên serh tan tûrin 59
an lo kal a; a hmingah a pa hming vêk Zakaria bawk sak an tum
a. Tin, a nun, "Ni lo ve, ani zawng Johana sak zâwk tûr a ni," 60
a ti a, a chhâng a. Tin, annin a hnênah, "I laichînte zîngah he 61
mi hming pu hi tumah an awm hlei nêm," an ti a. Tin, a pa 62
hnênah chuan, zaizirin, "A hmingah engnge sa ila i duh?" an ti a.
Tin, lehkha ziakna phêk a dîl a, "A hming Johana a ni e," tiin, a 63
ziak a. Tin, an zain mak an ti hle a. Tin, chawplehchilhin 64
a kâ leh a lei chu a lo inphelh a, Pathian fakin a lo ṭawng chhuak
ta nghâl a. Tin, an vêla awmte zawng zawng chuan an hlau ta a. 65
Tin, chûng thu chu Judai ram thingtlâng zawng zawngah a thang
vêl ta a. Tin, a hria apiangin, an rilruah lungkhamah an nei a, 66
"Chu nausên chu engtin tak la awm ang maw?" an ti a; Lalpa
kutin amah a ṭanpui si a.
Tin, a pa Zakaria chu, Thlarau Thianghlimin a lo khat a, a 67
sawi lâwk a,
"Lalpa, Israela Pathian chu, fakin awm rawh se, 68
A mite chu a rawn tlawh a, tlanna a siam sak a,

A chhiahhlawh Davida chhûngte zîngah chuan 69
Chhandamna ki min siam sak ta si a;
(Leilung pian tirh ata a zâwlnei thianghlimte kaa a 70
sawi ang khân)
Kan dote lakah leh min hawtute zawng zawng laka 71
chhandamna chu;
Kan thlahtute khawngaihnân leh 72
A thuthlung thianghlim hriat reng nân;
Kan thlahtu Abrahama hnênah chhia a chham kha, 73
Kan dote lakah kan him a,
Kan dam chhûng zawng a mithmuha thianghlim leh fel 74 75
taka awma,
Hlau lova a rawng min bâwltîr tûr thu kha.
A ni, Taite, nang hi Chungnungbera zâwlnei an ti ang 76
che;
A kawngte siam tûrin Lalpa hmaah i kal dâwn si a;
Kan Pathian thinlunga khawngaihna avângin 77 78
An sualte ngaihdam nân
A mite hnênah chhandamna thu hriattîr tûrin.
Chu mi avâng chuan chung lam aṭangin ni chhuak-
in min rawn tlawh ang,
Thim zîngah leh thihna hlima ṭhute ên tûr leh 79
Thlamuanna kawnga kan ke pêntîr tûrin,"

a ti a.

Tin, nausên chu a lo ṭhang lian deuh deuh va, a rilru lam a lo 80
nghet ta telh telh a, Israelte hnêna a rawn inlâr hma loh zawng
thlalêrah a awm reng a.

2 Tin, chûng lai chuan heti hi a ni a, Kaisara Awgustan 1
khawvêl zawng zawng hming ziak tûr thu a pe a. (Chu 2
chu Suria rama Kurinia Ram Awptu a nih laia hming ziak hmasa
ber chu a ni. Tichuan, mi zawng zawng chu an hming ziak tûrin 3
anmahni khua ṭheuhvah an kal a. Tin, Josefa pawh, Davida 4 5
chhûngte leh *a* thlah a nih avângin, Galili rama Nazaret khua
aṭangin, Mari a nupui hual rai ṭeuh chung nên chuan, hming
ziak tûrin, Judai rama Davida khua Bethlehem an tihah chuan
a*n* kal ta a. Tin, heti hi a ni a, chuta an awm lai chuan a hrin
a lo hun ta a. Tin, a fa tîrah mipa a hring a; tin, puanin a tuam 6
a, khualbûka an len ve tâk loh avângin ran chaw pêkna thlêngah 7
a muttîr a.

Tin, chu mi ram vêkah chuan berâm vêngtute an awm a, 8
zânah an berâmho an vêng a, phûlah an riah chilh a. Tin, Lalpa 9
vântirhkoh pakhat an kiangah a lo ding a, Lalpa ropuinain an
vêl chu a rawn chhun êng a; tichuan an hlau ta êm êm a. Tin, 10
vântirhkoh chuan an hnenah, "Hlau suh ulang, ngai rawh u, mi

tin ta tûr chanchin ṭha lâwmawm êm êm ka rawn thlen che u
a ni. Vawiinah hian in tân Davida khuaah Chhandamtu a piang 11
ta, Lal Krista chu. Tin, hei hi in tân chhinchhiahna *tûr* 12
a ni; nausên puana tuam, ran chaw pêkna thlênga mu in hmu
ang," a ti a. Tin, thâwkkhatan vântirhkoh hnênah chuan vâna 13
miho mipui an lo awm ta chiam a, Pathian an fak a,

"Chungnung berah Pathian ropui takin awm rawh se, 14
Lei chunga a lawm êm êm mihringte hnênah rem thu
lêng rawh se,"

an ti a.

Tin, heti hi a ni a, vântirhkohte chuan vâna an kalsan veleh, 15
berâm vêngtute chuan, "Tûnah Bethlehem khaw thlengin kal
ila, Lalpan thu mih hrilh lo thleng chu i en ang u," an inti a. Ti- 16
chuan, an kal thuai thuai a, Mari nên, Josefa nên, ran chaw pêkna
thlênga nausen mu nên chuan an hmu a. Tin, an *va* hmuh chuan 17
nausên chanchin thu *vântirhkohvin* a hrilh kha an sawi vêl a.
Tin, a hria apiang chuan berâm vêngtute thu sawi chu mak an ti 18
hle a. Mari erawh chuan thu sawi zawng zawng chu a rilruin a 19
ngaihtuah a, a vawng reng a. Tin, berâm vêngtute chuan *vân-* 20
tirhkoh hrilh ang ngeia engkim an hmuh a an hriat avângin,
Pathian chawimawi leh fak chung zêlin an kîr leh ta a.

Tin, a serh tanna tûr ni riat a lo tlin chuan, a hmingah chuan, 21
chhûla a awm hma rênga vântirhkohvin a sak tawh sa, Isua an sa a.

Tin, Mosia dân anga an inthen ni a lo thlen chuan, ani chu 22 23
(Lalpa Dân *thua*, "Mipa *fa* chhûl keu apiang chu Lalpa tâna ruat
an ti ang," tia ziak ang khân) Lalpa hnêna hlân tûr leh, Lalpa
Dân *thu*a ziak angin ṭhuro tuak khat emaw pârva no pahnih emaw
talh tûrin Jerusalem khuaah an han hruai a.

Tin, ngai teh, Jerusalem khuaah chuan mi pakhat a hming 25
Sumeona a awm; chu mi chu mi fel tak leh Pathian ngaihsak
tak a ni a, Israelte thlamuantu tûr chu a nghâk reng a, a chungah
Thlarau Thianghlim a awm a. Tin, Lalpa Krista chu a hmuh 26
hma loh chuan a thi lo vang tih Thlarau Thianghlimin a lo hriattîr
tawh rêng a. Tin, Thlarau *hriattîrin* Pathian biak inah chuan a va 27
lût a; nausên Isua chu a nu leh a pain Dân pângngai anga a
chunga tih sak tûra an rawn hruai luh lai chuan, ani chuan a lo 28
kuangkuah a, Pathian a fak a,

"Lalpa, tûnah, i thu ang zêlin, 29
I bawi hi thlamuang takin i kaltîr dâwn a;
I chhandamna, mi tin hmuha i siam kha, 30 31
Ka mitin a hmu ta e;
Jentailte hnêna tihlanna êng leh 32
I mi Israelte ropuina tûr chu,"

a ti a. Tin, nausên thu *a* sawi chu a nu leh a pa chuan mak an 33

ti hle a. Tin, Sumeonan an mal a sâwm sak a, a nu Mari hnênah, 34
"Ngai rawh, he naupang hi Israel zînga mi tam tak tiral tûr leh
din chhuahtîr tûra ruat a ni, chhinchhiahna hnial tûra nên—a ni,
nanga thinlung pawh ngûnhnâmin a la chhun tlang ang—mi tam 35
takin an thinlunga an ngaihtuahte chu a lan nân," a ti a.
Tin, mi pakhat, *a hming* Anni, zâwlnei, Phanuela fanu, Asera 36
hnama mi, a awm a, (ani chu tar tak a ni a, a nulât bân achin *a*
pasal hnênah kum sarih a awm a, tin, kum sawmriat leh kum li 37
zet a hmeithai a), ani chuan Pathian biak in kalsan lovin a chhûn
a zânin chaw ngheitea ṭawngṭaiin Pathian a be ṭhîn. Tin, chu 38
mi lai tak chuan ani chu a lo kal a, Pathian hnênah lâwm thu a
sawi a, Jerusalem khaw tlan beisei apiangte hnênah chuan *Isua*
chanchin a sawi bawk a.
Tin, Lalpa dân ang zêla thil zawng zawng an tih zawhin, Ga- 39
lili rama, anmahni khua Nazaret-ah chuan an haw leh ta a.
Tin, nausên chu a lo sei lian deuh deuh va, a lo chak telh telh a, 40
finin a khat ta a, Pathian khawngaihna a chungah a awm bawk a.
Tin, kum tinin, Kalhlên Kût hunin, a nu leh a pa chu Jerusalem 41
khuaah chuan an kal ṭhîn a. Tin, ani chu kum sâwm leh kum 42
hnih a nihin kût dân pângngaiin an han kal a; tin, an ṭiak a, an
haw laiin, naupang Isua chuan Jerusalem khuaah a awmsan a; 43
a nu leh a pa chuan an hre si lo va. Chutichuan an pâwl zîngah 44
a awm emaw an ti a, ni khat kawng an kal a, an laichînte leh an
hmêlhriatte zîngah an zawng a. Tin, an hmuh loh avângin zawng 45
chung zêlin Jerusalem khuaah an kîr leh ta a. Tin, heti hi a ni a, 46
ni thum chinah chuan, Pathian biak inah, zirtîrtute zînga ṭhua, an
thu lo ngaithlaa lo zâwtin an hmu ta a. Tin, a thu hria apiang 47
chuan a hriatzia leh a chhânzia chu mak an ti hle a.
Tin, *a nu leh a pa* chuan amah chu an hmuhin mak an ti hle a; 48
tichuan, a nun a hnênah, "*Ka* fa, engatinge hetia min tih? Ngai
teh, i pa leh keiin thlaphâng takin kan zawng che a ni," a ti a.
Tin, ani chuan an hnênah, "Engahnge mi zawn ni? ka Pa ina 49
ka awm tûr in hre lo vem ni?" a ti a. Tin, an hnêna a thu sawi 50
chu a ngaihna an hre lo va. Tin, an hnênah a kal thla a, Nazaret 51
khua chu a zu thleng a, an thu zâwmin a awm a. Tin, a nu chuan
chûng thil zawng zawng *chu* a rilruah a vawng reng a.
Tin, Isua chu a fing deuh deuh va, a lo lian telh telh a, Pathian 52
leh mihring duh sakin a awm deuh deuh va.

3 Tin, Tiberia Kaisara a lal achin kum sâwm leh kum nga 1
kumah (Pontia Pilata chu Judai Ram Awptu a ni a, Heroda
chu Galili ram lal a ni a, a unau Philipa chu Iturea leh Trakonitis
ram lal a ni a, Lusania chu Abilene ram lal a ni a, Ana leh Kai- 2
apha chu Puithiam Lalberte an ni a,) thlalêrah Zakaria fapa Johana
hnênah chuan Pathian thu a lo thleng a. Tin, ani chu Jordan lui 3

kam vêl ram tinah a kal a, thil tihsual ngaihdam nân simna bap-
tisma thu a hril zêl a; zâwlnei Isaia thu buah 4
"Thlalêra mi au râwl chuan,
'Lalpa lamlian sial ula
A kawngte tingîl rawh u,
Kawr tin chhûn khah a ni vek ang a, 5
Tlâng tin, mual tin, tihhniam a ni bawk ang;
Kawng kawite a lo ngîl ang a,
Kawng bumbohte a lo rual bawk ang;
Tin, mi zawng zawngin Pathian chhandamna chu 6
an hmu ang,' a ti,"
tih ziak ang khân. Tin, ani chuan baptisma chang tûra a hnêna 7
mipui lo chhuakte hnênah chuan, "Rûl thlahte u, thinur lo thleng
tûr hi tlânsan tûrin tuinnge zilh che u? Chutichuan sim hming 8
pu tlâkin rah rawh u, 'Abrahama kan thlahtu a ni alâwm,' in
rilruin ti mai suh ang che u; Pathianin hêng lungte hi Abrahama
thlahahte a dintîr thei e, ka tih che u hi. Tûn apangin hreipui 9
thing bul tinah an dah ta; chutichuan, thing tin rah ṭhaa rah lo
apiang an kit a, meiah an paih ṭhîn," a ti a.
Tin, mipuite chuan a hnênah, "Engnge kan tih tûr le?" an ti 10
a, an zâwt a. Tin, ani chuan an hnênah, "Tupawh kawr pahnih 11
nei chuan a nei lo hnênah pe rawh se; tupawh ei nei chuan
chutiang bawkin ti rawh se," a ti a, a chhâng a. Tin, chhiah- 12
khawntute pawh baptisma chang tûrin an lo kal a, a hnênah, "Zir-
tîrtu, engnge kan tih tûr?" an ti a. Tin, ani chuan an hnênah, 13
"An rêl sak ang che u aliam chu va phût suh u," a ti a. Tin, 14
sipaite pawhin a hnênah, "Keini pawhin engnge kan tih tûr?"
an ti a, an zâwt a. Tin, ani chuan an hnênah, "Tumah tiduh-
dahin va hêk suh u; in hlawh tâwk apiangah lungawi rawh u,"
a ti a.
Tin, miten an beisei a, mi zawng zawngin Johana chung thu 15
an thinlungah, "Krista a lo ni mial dah law maw?" tia, an ngaih-
tuah laiin, Johana chuan a chhâng a, an zaa hnênah, "Kei zawngin 16
tuiin ka baptis ṭhîn che u a; nimahsela keimah aia mi ropui a lo kal
dâwn e, a pheikhawk hrui phelh tlâk pawh ka ni lo ve; ani chuan
Thlarau Thianghlim leh meiin a baptis ang che u, a kutin a sisêp a 17
keng a, a hrui zah fai hliauna tûr leh, a zêma a buh khungna tûrin;
a si erawh chu mei mit thei lovin a hâlral ang," a ti a. Tin, fuihna 18
thu dang tam takin mite hnênah Chanchin Ṭha a hril ṭhîn a.
Nimahsela, lal Heroda chu a nau nupui Herodi chung thuah 19
leh a thil tihsual zawng zawng chungah chuan Johanan a zilhhau
avângin a thil tihsual zawng zawng belhchhahin ani chu tân 20
inah a khung ta a.
Tin, heti hi a ni a, mi zawng zawngin baptisma an chan zawhin, 21

Isua pawhin baptisma a chang a, a ṭawngṭai a, vân a lo inhawng
a, Thlarau Thianghlim chu taksa puin ṭhuro angin a lo chhuk a, 22
a chungah a fu ta a; tin, vân aṭangin aw a lo chhuak a, "Nang ka
Fapa duh tak i ni; i chungah ka lâwm êm êm e," a ti a.
Tin, Isuan a zirtîr ṭantirh lai khân amah chu kum sawmthum 23
lai a ni tawh, mi ngaih chuan Josefa fapa a ni a,

Chu mi chu Helia *fa* a ni a,
Chu mi chu Matthata *fa* a ni a, 24
Chu mi chu Levia *fa* a ni a,
Chu mi chu Melkia *fa* a ni a,
Chu mi chu Janna *fa* a ni a,
Chu mi chu Josefa *fa* a ni a,
Chu mi chu Matthathia *fa* a ni a, 25
Chu mi chu Amoia *fa* a ni a,
Chu mi chu Nahuma *fa* a ni a,
Chu mi chu Eslia *fa* a ni a,
Chu mi chu Naggaia *fa* a ni a,
Chu mi chu Maatha *fa* a ni a, 26
Chu mi chu Matthathia *fa* a ni a,
Chu mi chu Semeia *fa* a ni a,
Chu mi chu Joseka *fa* a ni a,
Chu mi chu Joda *fa* a ni a,
Chu mi chu Joana *fa* a ni a, 27
Chu mi chu Hrisa *fa* a ni a,
Chu mi chu Zerubbabela *fa* a ni a,
Chu mi chu Salathiela *fa* a ni a,
Chu mi chu Neria *fa* a ni a,
Chu mi chu Melkia *fa* a ni a, 28
Chu mi chu Addia *fa* a ni a,
Chu mi chu Kosama *fa* a ni a,
Chu mi chu Elmadama *fa* a ni a,
Chu mi chu Era *fa* a ni a,
Chu mi chu Isua *fa* a ni a, 29
Chu mi chu Eliezera *fa* a ni a,
Chu mi chu Jorima *fa* a ni a,
Chu mi chu Matthata *fa* a ni a,
Chu mi chu Levia *fa* a ni a,
Chu mi chu Sumeona *fa* a ni a, 30
Chu mi chu Juda *fa* a ni a,
Chu mi chu Josefa *fa* a ni a,
Chu mi chu Jonama *fa* a ni a,
Chu mi chu Eliakima *fa* a ni a,
Chu mi chu Melea *fa* a ni a, 31
Chu mi chu Menna *fa* a ni a,

Chu mi chu Matthata *fa* a ni a,
Chu mi chu Nathana *fa* a ni a,
Chu mi chu Davida *fa* a ni a,
Chu mi chu Jessaia *fa* a ni a, 32
Chu mi chu Obida *fa* a ni a,
Chu mi chu Boaza *fa* a ni a,
Chu mi chu Salmona *fa* a ni a;
Chu mi chu Nasona *fa* a ni a,
Chu mi chu Aminadaba *fa* a ni a, 33
Chu mi chu Arama *fa* a ni a,
Chu mi chu Esroma *fa* a ni a,
Chu mi chu Pharesa *fa* a ni a,
Chu mi chu Juda *fa* a ni a,
Chu mi chu Jakoba *fa* a ni a, 34
Chu mi chu Isaaka *fa* a ni a,
Chu mi chu Abrahama *fa* a ni a,
Chu mi chu Tera *fa* a ni a,
Chu mi chu Nahora *fa* a ni a,
Chu mi chu Seruga *fa* a ni a, 35
Chu mi chu Reua *fa* a ni a,
Chu mi chu Pelega *fa* a ni a,
Chu mi chu Ebera *fa* a ni a,
Chu mi chu Sela *fa* a ni a,
Chu mi chu Kainana *fa* a ni a, 36
Chu mi chu Arphaksada *fa* a ni a,
Chu mi chu Sema *fa* a ni a,
Chu mi chu Nova *fa* a ni a,
Chu mi chu Lameka *fa* a ni a,
Chu mi chu Metthusela *fa* a ni a, 37
Chu mi chu Enoka *fa* a ni a,
Chu mi chu Jareda *fa* a ni a,
Chu mi chu Mahalaleela *fa* a ni a,
Chu mi chu Kainana *fa* a ni a,
Chu mi chu Enoa *fa* a ni a, 38
Chu mi chu Seta *fa* a ni a,
Chu mi chu Adama *fa* a ni a,
Chu mi chu Pathian *fa* a ni a.

4 Tin, Isua chu Thlarau Thianghlimin a khat a, Jordan 2
lui aṭangin a kîr leh a, diabola thlêm chungin thlalêrah ni
sawmli Thlarau hruaiin a awm a.

Tin, chûng ni chuan engmah a ei lo; tin, a tâwpah chuan 3
a ril a lo ṭâm ta a. Tin, diabola chuan a hnênah, " Pathian Fapa
i nih chuan, he lung hi chhanga chang tûrin thu pe rawh," a ti a.

Tin, Isuan a hnênah, " 'Mihring hi chhang chauhvin an nung lo 4
vang,' tih ziak a ni," a ti a, a chhâng a.
Tin, a hruai chho va, mit khap kâr lovan khawvêl ram zawng 5
zawng a entîr a. Tin, diabola chuan a hnênah, "Hêng zawng 6
zawng chunga thuneihna leh a ropuina hi ka pe ang che; ka
hnêna pêk a ni tawh si a, ka duh apiang hnênah ka pe bawk ṭhîn
a ni. Chutichuan, chibai mi bûk la, a zain i ta a ni vek ang," 7
a ti a. Tin, Isuan a hnênah, " 'Lalpa i Pathian chibai bûk la, 8
ama rawng chauh bâwl rawh,' tih ziak a ni," a ti a, a chhâng a.
Tin, *diabola* chuan Jerusalem khuaah a hruai a, Pathian biak 9
in chhîp zumah chuan a dah a, tin, a hnênah, "Pathian Fapa i
nih chuan, heta ṭang hian tla thla rawh;
'Nangmah humhim tûr chein 10
I chung thuah zawng
A vântirhkohte chu thu a pe ang,'
tih leh,
'An kutin an dâwm ang chia 11
Chutilochuan i kein lung i chhuih hlauh dah ang e,'
tih ziak a ni si a," a ti a. Tin, Isuan a hnênah, " 'Lalpa i Pathian 12
fiah suh,' tih a ni e," tiin a chhâng a.
Tin, diabolan a thlêmna tûr tinrênga a thlêm zawh chuan, 13
a remchân hun atân a kalsan ta a.
Tin, Isua chu Thlarau thiltihtheihna puin Galili ramah a 14
haw leh ta a; tin, a chanchin chu chu mi vêl ram tinah chuan a
thang ta a. Tin, an inkhâwmna inahte a zirtîr zêl a, mi zawng 15
zawng fakin a awm a.
Tin, a sei lenna khua Nazaret chu a lo thleng a; tin, Chawlh- 16
nia a tih dân pângngaiin inkhâwmna inah a lût a, chhiar tûrin
a ding a. Tin, zâwlnei Isaia lehkhabu chu a hnênah an pe a. 17
Tin, lehkhabu zial chu a phelh a, he thu ziakna lai hi a chhar a,
"Riangvaite hnênah Chanchin Ṭha hril tûra mi ruat 18
avângin
Lalpa Thlarau chu ka chungah a awm;
Ani chuan, salte hnêna chhuahna thu leh,
Mitdelte hnêna mitvâr neih lehna thu sawi tûr te,
Tihduhdah tuarte chhuahtîrna tûr te,
Lalpa lungawi kum thu sawi tûr tein, 19
Mi tîr a ni,"
tih hi. Tin, lehkhabu chu a zial a, rawngbâwltu a pe leh a, a ṭhu 20
ta a. Tin, inkhâwmna ina mi zawng zawng mit chu a chungah a
fu a. Tin, an hnênah, "He Pathian Lehkha Thu hi vawiinah hian 21
in hriatah a lo thleng ta," tiin a sawi ṭan a. Tin, an zain 22
amah an fak a, a kam chhuak khawngaih thute chu mak an ti hle a.
Tin, "He mi hi Josefa fapa a ni lo vem ni?" an ti a.

Tin, ani chuan an hnênah, "Nangnin he tehkhin thu hi, 23
'Dâktawr, nangmah intidam rawh,' 'Kapernaum khuaa *i* thiltih
kan lo hriat apiang kha, hetah nangma khaw lamah pawh hian
ti rawh,' tiin, min la hrilh dâwn ngei nâk hi," a ti a. Tin, amah 24
vêkin, "Tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Zâwlnei tumah mahni
khaw lama min an lâwm ngai lo. Chutichuan, dik takin ka ti a 25
che u, Elija dam laia, kum thum leh thla ruk vân a pin a, khaw-
vêla ṭâm nasa tak a lo tlâk khân, Israel ramah hmeithai tam tak
an awm a; nimahsela an zîngah tuma hnênah Elija tirh a ni lo va, 26
Sidon ram lama Sarepta khuaa, hmeichhe pakhat hmeithai hnên-
ah chauh *tirh a nih* zâwk kha. Tin, zâwlnei Elisa dam lai *pawh* 27
khân Israel ramah phâr tam tak an awm a; nimahsela an zîngah
tumah tihthianghlimin an awm lo va, Naamana Suria rama mi
chauh *tihthianghlimin a awm tâk* zâwk kha," a ti a.
Tin, inkhâwmna ina mi zawng zawng chuan, chûng thu chu 28
an hriat veleh, an lo thinur êm êm a, an tho hlawm a, khua ata 29
chu an nam chhuak a, paih thlâk tûrin an khaw awmna khâm
kovah chuan an hruai ta a. Nimahsela, ani chu an kârah a kal 30
tlang a, a kal ta zêl mai a.
Tin, Galili rama khaw pakhat, Kapernaum-ah chuan a zuk 31
kal ta a. Tin, Chawlhniin mite a zirtîr a; tin, thu nei taka a sawi 32
avângin, a thu zirtîr chu mak an ti hle a.
Tin, inkhâwmna inah chuan ramhuai bawlhhlawh thlarau 33
pai mi pakhat a lo awm a; ani chu aw ring takin, "A! Nazaret 34
Isu, keini leh nang engnge kan inzâwlna awm? min tiboral tûrin
i lo kal em ni? Nang ka hria a che, Pathian Mi Thianghlim i ni e,"
tiin a au chhuak a. Tin, Isuan a hau va, "Ngawi la, a chhûng ata 35
lo chhuak rawh," a ti a. Tin, ramhuai chuan a laiah a titlu zet a,
tina lovin a chhûng ata chu a lo chhuak ta a. Tin, an zain mak an 36
ti hle a, "Hei hi eng thu nge ni le? Thu nei tak leh thil ti thei
takin ramhuai bawlhhlawhte thu a pe a, an chhuah hi," tiin an
inbia a. Tin, chu mi vêl ram khaw tinah a chanchin a thang ta a. 37
Tin, a tho va, inkhâwmna in ata chu a chhuak a, Simona inah 38
a lût ta a. Tin, Simona nupuia nu chu nasa takin a khua a lo sik
a, tichuan a tân an lo ngen sak a. Tin, a kiangah a ding a, khaw- 39
sik chu a hau va, a reh ta a; tin, a tho ta nghâl a, an rawng a bâwl
sak ta a.
Tin, ni tlâk dâwn laiin natna hrang hranga nâ, dam lo nei 40
apiangin a hnênah an rawn hruai a; tin, an zaa chungah chuan
a kut a nghat ṭheuh va, a tidam ta zêl a. Tin, ramhuaite pawh, 41
"Pathian Fapa i ni," tia auvin, mi tam tak kawchhûng ata an lo
chhuak a. Tin, anmahni a hau va, Krista a ni tih an hriat avângin
an ṭawng a phal lo.
Tin, khawvâr veleh a chhuak a, thlalêr hmunah a kal a; tin, 42

mipuite chuan an zawng a, a hnênah an lo kal a, anmahni a kalsan
loh nân chelh an tum a. Nimahsela, ani chuan an hnênah, "Khaw 43
dangahte pawh Pathian ram Chanchin Ṭha ka hril tûr a ni, chu
mi avâng chuan tirh ka ni si a," a ti a. Tichuan Galili rama 44
inkhâwmna inahte thu a hril a.

5 Tin, heti hi a ni a, mipuiin Pathian thu an ngaihthlâk a, 1
amah an bâwr huai huai laiin, ani chu Gennesaret dîl kam-
ah chuan a ding a; tin, dîl kamah chuan lawng pahnih awm a 2
hmu a, nimahsela sangha mantute chu an chhuak a, an lênte an su
a. Tichuan, lawng pakhat Simona ta zâwkah chuan a chuang 3
a, a hnênah vaukam ata tlêma tawlh luh deuh a dîl a. Tin, a ṭhu
a, lawng aṭang chuan mipuite chu a zirtîr ta a.
Tin, thu sawi a bân chuan, Simon hnênah, "Li thûk lam pan 4
la, *sangha* man tûrin in lênte dêng rawh," a ti a. Tin, Simonan a 5
hnênah, "Zirtîrtu, rim takin zankhuain kan bei a, engmah kan
man lo va, nimahsela i thuin lênte ka dêng leh ang e," a ti a, a
chhâng a. Tin, an han den chuan sangha nasa tak an khuh a, 6
an lênte chu a chat pheuh pheuh va. Tin, lawng danga an 7
pâwlpui awmte chu anmahni rawn pui tûrin kutin an hui a. Tin,
an lo kal a, lawng pahnih chu pil lek lek khawpin an chhûng khat
ve ve a.
Tin, Simon Peteran *chu chu* a hmuh chuan, Isua khûp kiangah 8
a bawkkhup a, "Lalpa, mi kalsan rawh, mi sual ka nih hi," a ti a.
An sangha man chu ani leh a ṭhianten mak an ti hle si a; Simona 9 10
pâwl vêk Zebedaia fapa Jakoba leh Johana pawhin mak an ti hle
bawk a. Tin, Isuan Simona hnênah, "Hlausuh, tûn hnuah zawng
mihring i man tawh ang," a ti a. Tin, an lawngte chu vaukam- 11
ah an hruai kai a, engkim kalsanin amah chu an zui ta a.
Tin, heti hi a ni a, khaw pakhata a awm laiin, ngai teh, mi 12
pakhat phâr bawm hi *a awm a,* ani chuan Isua a lo hmu a, lei siin
a bawkkhup a, "Lalpa, i duh chuan mi tithianghlim thei e," a ti a,
a ngên chiam a. Tin, ani chuan a han ban a, a dek a, "Ka duh e, 13
lo thianghlim tawh ang che," a ti a. Tin, chawplehchilhin a
phâr chu a lo reh ta nghâl a. Tin, a hnênah, "Tumah hrilh 14
suh, amaherawhchu puithiam va inentîr la, i inthen nân Mosia
ruat angin hlân rawh, mite hriattîrna tûrin," a ti tlat a. Nimah- 15
sela, a chanchin thu chu a thang lehzual sauh va; mipui nasa
tak a thu hriat duh leh an nâte tihdam duhin an rawn inkhâwm
chiam a. Nimahsela, ani chu thlalêrahte a kal hrang a, a ṭawng- 16
ṭai ṭhîn a.
Tin, heti hi a ni a, chûng lai chuan, ni khat chu a zirtîr a. 17
Tin, a kiangah Pharisaite leh dân zirtîrtute ṭhuin an awm a,
chûngte chu Galili leh Judai ram khaw tin aṭang leh Jerusalem khua
aṭanga lo chhuak an ni a; tin, *mi* tihdam nân Lalpa thiltihtheihna

chu a hnênah a awm. Tin, ngai teh, khum chawpin zeng pakhat 18
an rawn zâwn a; a hmaa dah tûrin zâwn luh an tum a. Tin, 19
mipui avâng chuan zâwn luhna rêng an hmu lo va, in chungah
an lâwn chho va, in chung aṭangin, a lai takah, Isua hmaah,
a khum chawpin an puh thlâktîr a. Tin, an rinzia chu a lo hmuh- 20
in, a hnênah chuan, "Mihring, i sualte ngaihdam a ni tawh e,"
a ti a.

Tin, lehkhaziaktute leh Pharisaite chuan, "Pathian sawichhia 21
hi tunge maw a nih le? Pathian chauh lo chuan tuinnge sualte
ngaidam thei ni?" tiin, an ngaihtuah a. Chutichuan, Isuan an 22
ngaihtuah chu a hria a, an hnênah chuan, "In thinlungah eng-
nge in ngaihtuah? 'I sualte ngaihdam a ni tawh,' tih leh, 'Tho 23
la, kein kal tawh rawh,' tih hi a engnge sawi awl zâwk ni? Eng- 24
pawh ni sela, khawvêlah Mihring Fapa hian sual ngaihdam theihna
a nei tih in hriat nân," a ti a, (zeng hnênah chuan) "Tho la, i
khum la la, i inah kal rawh; ka ti a che," a ti a. Tichuan, an 25
mithmuhah a tho ta nghâl a, a mutna chu a la a, Pathian fak chung
zêlin a inah a haw ta a. Tin, an zain mak an ti hle a, Pathian an 26
fak a, "Vawiinah chuan thil mak tak kan hmu a ni," an ti a, an hlau
êm êm a.

Tin, chûng zawhah chuan a chhuak a, chhiah chawina hmuna 27
ṭhu, chhiahkhawntu pakhat a hming Levia a hmu a; tin, a hnên-
ah, "Mi rawn zui rawh," a ti a. Tichuan, engkim a kalsan a, 28
a tho va, a zui ta a.

Tin, Levia chuan a inah *Isua* tân ruai ropui tak a ṭheh a; 29
tichuan, chhiahkhawntute, mi dangte nên, mi tam takin anmahni
an kîlpui hlawm a. Tin, Pharisaite, an lehkhaziaktute nên chuan- 30
a zirtîrte chungah an phunnawi a, "Engatinge chhiahkhawntute
leh mi sualte hnêna in ei a, in in le?" *an* ti a. Tin, Isuan an 31
hnênah, "Mi hrisêlte chuan dâktawr an ngai lo va, mi bawrhsâwmte
zâwkin *an ngai a ni*. Mi fel takte lam tûra lo kal ka ni lo va, mi 32
sualte *lama* simtîr tûra *lo kal ka ni* zâwk," a ti a, a chhâng a.

Tin, annin a hnênah, "Johana zirtîrten chaw an nghei fo va, 33
an ṭawngṭai ṭhîn; Pharisai *zirtîrte* pawhin chutiang bawkin *an
ti ṭhîn*; nimahsela, i *zirtîrte* hian an eiin an in ṭhîn," an ti a. Isuan 34
an hnênah, "Mo hruaitute hnêna *a* pasal tûr chu a awm chhûng
zawng mo hruaitute chu in ngheitîr thei ṭhîn em ni? nimah- 35
sela a pasal tûr chu an hnên ata hruai bo nite a la thleng ang a,
chu mi niah erawh chuan an la nghei ang," a ti a.

Tin, an hnênah tehkhin thu pawh a sawi a: "Tuman puan 36
thar pawt thlain puan hlui an bel ngai lo, bel ang sela, a thar chu
an tiṭet ang a, a thar them leh a hlui chu a inpâwl bawk hek lo vang.
Tin, tuman uain thar savun uainpeng hluiahte an thun ngai lo, 37
thun ang sela, uain thar chuan savun pengte chu a tâwn puak ang

a, a bua ang a, savun pengte pawh chu a lo chhia ang. Uain thar 38
chu savun uainpeng tharahte an thun zâwk tûr a ni. Tin, tuman 39
uain rei in zawhin a thar an duh ngai lo; 'A rei a ṭha zâwk,' *an*
ti si a," *a ti a.*

6 Tin, heti hi a ni a, Chawlhni vawi khat chu, buh hmunahte 1
a kal tlang a; a zirtîrte chuan buh vuite chu an thliak a,
an kutphahin an nuai fai a, an ei a. Tin, Pharisai tuteemaw chuan, 2
"Engatinge Chawlhnia tih thiang lo chu in tih ni?" an ti a. Tin, 3
Isuan a chhâng a, "Davida a rilṭâm laia a ṭhiante nêna *an* thiltih
kha khâng angte pawh kha in chhiar lo vem ni? Khatia Pathian 4
ina a luh a, puithiamte chauh lo chuan ei thian loh chhangdah chu
a lâk a, a ei a, a ṭhiante hnêna a pêk ve thu kha," a ti a.
Tin, amah *vêkin*, an hnênah chuan, "Mihring Fapa hi Chawlhni 5
Lal a ni," a ti a.

Tin, heti hi a ni a, Chawlhni dangah chuan inkhâwmna inah a lût 6
a, a zirtîr a; tin, chutah chuan mi pakhat kut ding lam zeng a lo
awm a. Tin, lehkhaziaktute leh Pharisaite chuan, a hêkna tûr an 7
hmuh theih nân, Chawlhniin a tihdam dâwn leh dâwn loh an mitmei
a. Nimahsela, anin an rilru chu a hria a, kut zeng hnênah chuan, 8
"Tho la, a laiah ding chhuak rawh," a ti a. Tin, a tho va, a ding
chhuak ta a. Tin, Isuan an hnênah, "Chawlhniah hian tihṭhat nge 9
thiang, tihchhiat? chhandam nge *thiang*, tihhlum? ka zâwt a
che u," a ti a. Tin, an za chuan a en vêl a, a hnênah, "I kut 10
phar rawh," a ti a. Tin, a phar a, a kut chu a dam ta a. Chuti- 11
chuan, an thin tâwtin an puak keh lek lek a, Isua chunga an
tihzia tûr an inrâwn ta a.

Tin, heti hi a ni a, chûng lai chuan a chhuak a, ṭawngṭai tûrin 12
tlângah a kal a, Pathian hnênah a ṭawngṭai zankhua a. Tin, 13
khawvâr veleh a zirtîrte chu a ko va; an zîng ata sâwm leh pahnih
a thlang a, an hmingah pawh tirhkoh a vuah a: *chûngte chu* Simona 14
(Petera a vuah bawk kha) leh a unau Andria te, Jakoba leh Johana
te, Philipa leh Bartholomaia te, Matthaia leh Thoma te, Alphaia 15
fapa Jakoba te, Simona Zelota an vuah te, Jakoba *fapa* Juda te, 16
mi vervêk Juda Iskariota te *an ni.*

Tin, an rualin a kal chhuk a, hmun zâwlah a ding a, a zirtîrte 17
mipui nasa tak nên, Judai ram zawng zawng ata leh, Jerusalem khua
ata leh, Tura leh Sidon khaw lama tuifinriat kam ata mi tam tak nên;
chûngho chu a thu ngai duh leh an nâte intihdam duhin an lo kal
a ni; tichuan, ramhuai bawlhhlawh sawisakte pawh an lo dam 18
ta a. Tin, a hnên ata thiltihtheihna a chhuak a, mi tin a tihdam 19
zêl avângin mipui zawng zawng chuan amah deh an tum a.

Tin, a dâk chhuak a, a zirtirte chu a en a, 20
"*Nangni* retheite u, *in* eng a thâwl e; Pathian ram in ta a ni
si a.

" *Nangni* tûna rilṭâmte u, *in* eng a thâwl e; in la tlai dâwn 21
si a.
" *Nangni* tûna ṭapte u, *in* eng a thâwl e; in la nui dâwn si a.
" Mihring Fapa avânga miten an huat che u a, an tuithlâra 22
an hau che u a, in hming a ṭha lo tiin an paih bo dêr hunah in
eng a la thâwl ang. Chu mi niah chuan lâwm ulang, *hlimin* 23
zuang rawh u; ngai teh u, vânah in lâwmman a awm hnem si a;
chutiang bawkin an thlahtuten zâwlneite chunga an tih ṭhin kha.
" Amaherawhchu, nangni mi hausate u, in chung a pik e; 24
in thlamuanna in hmu tawh si a.
" Nangni tûna tlaipuarte u, in chung a pik e; in ril a la ṭâm 25
dâwn si a.
" Nangni tûna nuite u, in chung a pik e; lungngaiin in la ṭap
dâwn si a.
" Mi zawng zawngin an fak hunah che u in chung a la pik ang; 26
chutiang bawkin an thlahtuten zâwlnei derte chunga an tih kha.
" *Ka thu* ngaitute u, ka hrilh a che u, In hmêlmate chu hmangaih 27
ula, a hua che u chu an ṭhatna tûr ti ula, ânchhe lawhtu che u chu 28
malsâwm sak ula, a sawisatu che u chu ṭawngṭai sak rawh u.
" Biang leh lama bêngtu che chu leh lam pawh dawh rawh; 29
tin, i puan lâk saktua hnênah chuan i kawr lâk pawh hnial suh.
" A dîltu apiang che hnênah pe rawh; tin, i sum lâk saktu che 30
hnênah chuan dîl leh tawh suh.
" Tin, min in chunga an tiha in duh tûr ang zêlin mi chungah 31
pawh ti ve rawh u.
" Tin, in hmangaitute *chauh* in hmangaih hian, lâwm engnge 32
in hlawh *ang?* mi sualte pawhin an hmangaitute chu an hmangaih
ṭhîn asin. Tin, in chunga ṭhate chungah *chauh* in ṭhat hian, 33
lâwm engnge in hlawh *ang?* mi sualte pawhin chutiang bawkin an
ti ṭhîn asin. Tin, hmuh leh beiseina hnên *chauh*va *thil* in pûktîr 34
hian, lâwm engnge in hlawh *ang?* mi sualte pawhin a ngai
vêka hmu leh tûrin mi sualte hnênah an pûktîr ṭhîn. Amaherawh- 35
chu in hmêlmate hmangaih ula, *an* ṭhatna tûr ti ula, pûktîr
rawh u, beidawng hauh lovin; tichuan in lâwmman a tam ang a,
Chungnungbera fate in ni bawk ang; ani chuan mi lâwm nachâng
hre lote leh mi sualte a khawngaih ṭhîn. In Pan mi a khawngaih 36
angin *mi* khawngaih ve rawh u.
" Sawisêl suh u, chutichuan sawisêlin in awm lo vang; *tumah* 37
thiamlovah ruat suh u, chutichuan thiamlohvin in awm lo vang;
ngaidam rawh u, chutichuan ngaihdamin in awm ang; pe rawh 38
u, chutichuan pêkin in awm ang, ṭhahnemngai taka teha, beng
muka, sawi muka, liam zawih zawihin, in mal chungah an
pe ang che u. In tehna ngai bawkin an teh sak leh dâwn si che
u a," a ti a.

Tin, an hnênah tehkhin thu a sawi a, " Mitdelin mitdel vêk 39
a hruai thei ang em? an pahnihin khuarkhurumah an tla dùn lo
vang em? Zirtîr chu a zirtîrtu chungah a awm lo; nimahsela 40
mi tin a*n* zir zawhin a*n* zirtîrtu angin an awm ang.
"Tin, engatinge, mahni mita khanchhuk awm chu ngaihtuah 41
si lovin, i unau mita hmawlh tê tak tê awm chu i hmuh ni? Mahni
mita khanchhuk awm chu hmu si lovin, i unau hnênah, 'Unau, 42
i mita hmawlh tê tak tê awm kha mi lâk chhuahtîr rawh,' engtin-
nge i tih thei le? Mi vervêk! I mit ata khanchhuk kha la chhuak
hmasa rawh, chutichuan i unau mit ata hmawlh tê tak tê lâk
chhuah tûr chu fiah takin i hmu ang.
"Thing ṭha rêng rêng rah chhiaa rah a awm lo; thing chhia 43
lah rah ṭhaa rah a awm bawk hek lo. Thing tin anmahni rah
ṭheuhvah a hriat a ni. Min hruihlîngnei kûngah theipui an lo 44
ngai lo, nghardai kûngah grêp rah an lo ngai bawk hek lo. Mi 45
ṭha chuan a thinlung ro bâwm ṭha ata thil ṭhate a theh chhuak
ṭhîn a; mi sual chuan a thinlung ro bâwm chhia ata thil chhiate
a theh chhuak ṭhîn; *a* thinlunga khat liam chu a kâin a sawi
ṭhîn a ni si a.
"Tin, nangnin eng atân nge, ka thu zâwm si lo va, 'Lalpa, 46
Lalpa,' mi tih ṭhin? Mi tin ka knêna lo kala, ka thu hriaa zâwm 47
apiang chu tu ang nge a*n* nih ka hriattîr ang che u: In satu, thûk 48
taka laia, lungpui chunga lungphûm rema ang chu a*n* ni; tin, tui
a lo lenin, tuizangkhauhvin chu mi in chu a khawh a, a tinghîng
thei lo va, a sak ngun avângin. Amaherawhchu, hriaa zâwm lo 49
chu, lungphûm lova, lei chung maia in satu ang chu a ni; *tin*,
tuizangkhauhvin chu chu a khawh a, a chim ta nghâl a; chu mi
in sawp chu nasa tak a ni," a ti a.

7 Tin, mite beng hriata a thu zawng zawng a sawi zawhin 1
Kapernaum khuaah a lût a.
Tin, sipai za hotu tuemaw a bawi duh tak a dam lo va, a thi lek 2
lek a. Tichuan, Isua chanchin a hriat veleh a bawi rawn tidam 3
tûra ngên chiam tûrin a hnênah Judaho upate a tîr a. Tin, anni 4
chu Isua hnênah an va thleng a, ṭhahnemngai takin an ngên chiam 5
a, "Ani hi hei hi i tih sak tlâk a ni e; kan hnamte a hmangaih a,
kan inkhâwmna in pawh aman min sak sak a ni," an ti a.
Tichuan, Isua chu an hnênah a kal ta a. Tin, in a thlen dâwn 6
dâwnin, sipai za hotu chuan a hnênah a ṭhiante a tîr a, "Lalpa,
lo kal harsa suh, ka in chhûng i luhna tlâk a ni lo ve; chuvângin 7
i hnêna lo kal tlâk pawh niin ka inring lo va; thu chauh sawi la,
ka naupang a dam mai ang. Kei pawh mi thua awm ka ni a, 8
ka hnuaiah sipaite an awm a; chu mi kha mi chu, 'Kal rawh,'
ka tih leh, a kal ṭhîn; mi dang hnênah pawh, 'Lo haw rawh,' ka

tih leh, a lo haw ṭhîn; ka bawi hnênah pawh, 'Hei hi ti rawh,'
ka tih leh, a ti ṭhîn," *a* ti a.

Tin, Isuan chûng thu chu a hriatin amah chu mak a ti hle a, 9
a hawi a, mipui a zuitute hnênah chuan, "Ka hrilh a che u, Israelte
zîngah pawh heti êma rinna nasa hi ka hmu lo," a ti a. Tin, a mi 10
tirhte chu inah an haw leh a, bawi chu damin an hmu ta a.

Tin, rei lo tean khaw pakhat Nain an tihah chuan a kal a; 11
a zirtîrte leh mipui nasa tak a hnênah an kal ve a. Tin, kulh kawng- 12
khâr kiang a thlenin, ngai teh, mitthi an rawn zâwn chhuak a, a
nu fapa neih chhun a ni a, amah lah hmeithai a ni si a; *an* khuate
tam tak chu a hnênah an awm a. Tin, Lalpa chuan *hmeithai* chu 13
a hmuh veleh, a khawngaih êm êm a, "Ṭap suh," a ti a. Tin, 14
a va hnaih a, hlâng chu a khawih a; tichuan, a zâwntute chu an
ding ta a. Tin, "Rawlthar, Tho rawh. ka ti a che," a ti a.
Tin, mitthi chu a ṭhu chhuak a, a lo ṭawng ta a. Tin, *Isua* chuan 15
a nu hnênah a pe ta a.

Tin, mi zawng zawngin an hlau va, Pathian an fak a, "Kan 16
zîngah zâwlnei ropui tak a lo awm ta a ni," an ti a, "Pathianin
a mite a rawn tlawh ta a ni," *an ti* bawk a. Tin, chu mi a chung- 17
châng thu chu Judai ram zawng zawngah leh a kiang vêl ram
tinah a thang chhuak ta a.

Tin, Johana zirtîrte chuan chûng thu zawng zawng chu *Johana* 18
an hrilh a. Tichuan, Johanan a zirtîrte pahnih a ko va, Lalpa 19
hnênah chuan a tîr a, "Lo kal tûra chu i ni nge, mi dang kan la
ngai ang?" tiin. Tin, mite chu a hnênah an lo thlen chuan, 20
"Baptistu Johanan, 'Lo kal tûra chu i ni nge, mi dang kan la ngai
ang?' tiin, i hnênah min tîr a ni," an ti a. Tin, chûng lai tak 21
chuan Isuan nâte, hripui veite, ramhuai mante tam tak a tidam a,
mitdel tam takte pawh an mit a tivâr a. Tin, an hnênah, "Kal 22
leh ta ulang, thil in hmuh leh in hriat hi Johana va hrilh rawh
u; mitdelte an mit a lo vâr ta, kebaite kein an lo kal ta, phârte an
lo thianghlim ta, bengngawngte pawh an beng a lo vâr ta, mitthite
kaihthawhin an awm ta, pachhiaten Chanchin Ṭha hrilh an dawng
ta. Tin, tupawh ka chunga lungnih lohna hmu lo chu *an* eng a 23
thâwl e," a ti a, a chhâng a.

Tin, Johana tirhkohte chu an hâwn hnuin *Isuan* mipui hnênah 24
chuan Johana thu a sawi ta a, "Eng en tûrin nge thlalêra in
kal chhuah kha? Luang thli chhêm nghîn maw? A nih loh leh,
eng en tûr berin nge in kal chhuah kha? Puan nêm sin maw? 25
Ngai rawh u, puan ropui sin leh mi nuamsate chu lal inahte asin
an awm. A nih loh leh, eng en tûr berin nge in kal chhuah kha? 26
Zâwlnei maw? A nih ngei kha, ka ti a che u, Zâwlnei ai pawha
ropui zâwk.

‘En teh, ka tirhkoh i hmaan ka tîr a ni, 27
Ani chuan i hmaah i kawng a siam ang,’
tih, a chanchin an ziaka kha, he mi hi a ni. Hmeichhe hrin zîngah 28
Johana aia ropui zâwk an awm lo; nimahsela, Pathian rama
mi tê deuh pawh ani ai chuan *an* ropui zâwk, ka ti a che u,” a ti a.
Tin, mi zawng zawngin an hriattin, chhiahkhawntute nên, 29
Johana baptisma lo chang tawh an ni a, Pathian an thiam a.
Pharisaite leh dân hretute erawh chu a hnênah baptisma lo chang 30
tawh an ni ve lo va, anmahni tân Pathianin rem a ruat sak kha
an duh lo.
Chutichuan Isua vêkin, “Tûn lai ṭhangtharte hi eng nên nge ka 31
tehkhin ang le? eng ang nge nih pawh an nih? Naupang dâwr
hmuna ṭhua, ‘Phênglâwng kan tum sak che u a, in lâm si lo va; 32
kan ṭap vak a, in ṭap si lo va,’ tia, inauvate ang hi an ni. Baptistu 33
Johana chu a lo kal a, chhang a ei lo va, uain pawh a in lo va, nangnin
‘Ramhuai a zâwl a nih hi,’ in ti a. Mihring Fapa a lo kal a, a eiin a 34
in a, nangnin ‘En teh u, chaw heh mi, uain heh mi, chhiahkhawn-
tute leh mi sualte ṭhian saw!’ in ti si a. Nimahsela, a fa zawng 35
zawngin Fingi an thiam e,” a ti a.
Tin, Pharisaite zînga mi pakhatin a hnêna chaw eiah a sâwm 36
a. Tin, Pharisai inah chuan a lût a, chaw a kîl a. Tin, ngai teh, 37
chu mi khuaa hmeichhe sual pakhat awm chuan, Pharisai inah
chaw kîlin a ṭhu tih a hriat veleh alabasta bâwmin hriak rimtui
a rawn keng a, a hnungah a kephah bulah chuan ṭap 38
chungin a ding a, a mittuiin a kephah a lo far huh a, a samin
a hru a, a kephah chu a fâwp ngawih ngawih a, hriak rimtui
chuan a hnawih a. Tin, a sâwmtu Pharisai chuan *chu chu* a hmuh 39
chuan, a rilruin, “He mi hi zâwlnei a nih chuan a dektu hmei-
chhia hi tunge a nih, mi eng ang nge a nih, hriat âwm tak lah ni,
mi sual a ni si a,” a ti a.
Tin, Isuan a hnênah, “Simon, i hnênah thu kam khat sawi 40
tûr ka nei,” a ti a, a chhâng a. Tin, ani chuan, “Sawi ta che,
Zirtîrtu,” a ti a. *Tin, Isuan,* “Tangka pûktîrtu tuinemaw leiba 41
pahnih a nei; pakhatin duli zanga a ba a, pakhatin sawmnga.
Tin, rulhna an nei lo va, a ngaihhnathiam ve ve a. Chutichuan, 42
chu mite chuan a tuinnge ani chu hmangaih zâwk ang?” a ti a.
Simona chuan, “A ngaihhnathiam zual zâwka chuan niin ka ring,” 43
a ti a, a chhâng a. Tin, anin a hnênah, “I ti dik e,” a ti a.
Tin, hmeichhe lam chu a hawi a, Simona hnênah chuan, “He 44
hmeichhia hi i hmu em? I inah ka lo lût a, nangin ka
kephah *silna* tûr tui mi pe lo va, ani erawh hi chuan a mittuiin ka
kephah a tihuh a, a samin a hru a ni. Nangin fawh rêng rêng 45
mi fâwp lo; ani erawh hi chuan ka lo luh tirh ata ka kephah fawh
a bâng lo. Nangin ka luah hriak mi thih lo; ani erawh hi chuan 46

ka kephahah hriak rimtui a hnawih. Chuvângin ka ti a che, 47
A sual tam tak kha ngaihdamin a awm ta; ani pawhin a hmangaih
ta êm êm a nih hi; amaherawhchu, ngaihdam tlêm chuan, tlêm-
in a hmangaih ṭhîn." a ti a. Tin, *hmeichhe* hnênah chuan, "I 48
sualte ngaihdam a ni ta," a ti a. Tin, a chaw kîlpuiten, "Sualte 49
pawh ngaidam hi tunge maw ni le?" an inti a. Tin, anin hmei-
chhe hnênah chuan, "I rinna hi chhandam i nih phah a ni, thla- 50
muang takin kal rawh," a ti a.

8 Tin, heti hi a ni a, nakin deuhvah chuan *Isuan* thu hril 1
leh Pathian ram Chanchin Ṭha thlen chungin khaw lian
leh khaw tête a fang zêl a, a hnênah sâwm leh pahnihte chu an
awm a, hmeichhia tuteemaw ramhuai zâwl dam lehte leh na 2
dam lehte nên. *Ching hmeichhiate chu* Mari a kawchhûng ata
ramhuai pasarih chhuak Magdalini an tih te, Heroda sum enkawltu 3
Chuza nupui Johani te, Susani te, mi dang tam tak te nên *an ni*;
chûngte chuan mahni neihin an rawng an bâwl sak ṭhîn.

Tin, mipui nasa tak an rawn inkhâwm a, khaw tina mi a hnêna 4
an lo kalin, tehkhin thuin thu a sawi a: "Buh chi thehtu a buh 5
chi thehin a feh a; tin, a theh laiin a ṭhen kalkawng sîrah a tla
a, *min* an rap a, chunglêng savaten an tlân zo ta a. Tin, a ṭhen 6
pialtlêp chungah a tla a: tin, a ṭiah veleh a hnâwn loh avângin a
râwp ta mai a. Tin, a ṭhen hnimhlingnei zîngah a tla a, hnim 7
chuan a ṭo rualpui a, a dîp ral ta a. Tin, a ṭhen lei ṭhaah a tla a, a 8
lo ṭo va, a leh zain a rah ta a," *a ti a.* Tin, chûng thu chu a sawi
laiin a au va, "Tupawh hriatna tûra beng nei chuan hre rawh
se." a ti a.

Tin, a zirtîrte chuan a hnênah, "He tehkhin thu hi eng tihna 9
nge ni?" tiin, an zâwt a. Tin, ani chuan, "Pathian ram thurûkte 10
chu nangni hriat zawng phal a ni a, mi dang hnênah erawh chuan
tehkhin thu *chauh*vin *sawi a ni;* hmu mah sela, hmu lo an nih
theih nân, bengin hre mah sela, a ngaihna an hriat theih loh nân.

"Tehkhin thu kha hei hi a ni: Buh chi chu Pathian thu a ni. 11
Tin, kawng sîra mi chu *thu* hre tawhte hi an ni: tin, diabola chu 12
a lo kal a, an awi loh va, chhandam an nih theih loh nân an rilru
ata thu a lâk sak ṭhîn. Tin, pialtlêp chunga mi chu *hêng mi hi* 13
an ni: an hriat veleh thu chu lâwm taka pawmte hi; nimahsela
zung rêng an nei lo—rei lo tê chauh an awi a, thlêm hunin an
bânsan leh ṭhîn. Tin, hnimhlîngnei zînga tla chu hêng mi hi an 14
ni; an hriat hnuin an kal a, dam chhûng khawsak lungkhamnate,
hausaknate, nawmsaknate chuan a dîp a, an rah puitling ṭhîn lo
a ni. Lei ṭhaa mi erawh chu hêng mi hi an ni: rilru fel leh ṭhain 15
thu an hria a, an vawng reng a, chhel takin an rah ṭhîn.

"Tuman khâwnvâr hâlin bêlin an khuh lo, khum hnuaiah 16
pawh an dah lo; a lût apiangin a êng an hmuh theih nân a dah-

naah an dah zâwk ṭhîn a ni. Puang lo tûra zêp engmah a awm 17
si lo va, hriat loh tûr leh lang lo tûra thuhrûk engmah a awm hek
lo. Chutichuan, eng angin nge in hriat fîmkhur rawh u; tupawh 18
a nei apiang an pe belhchhah ang a; tupawh a nei lo apiang
neia a*n* inruat chhun pawh an lâk sak ang," a ti a.

Tin, *a* nu leh a unaute chuan *Isua* lam an rawn pan a, nimahsela 19
mipui avâng chuan a kiang an thleng thei si lo. Tin, "I nu leh 20
i unaute nangmah hmuh tumin pâwnah sâwn an ding reng e,"
tiin, an hrilh a. Tin, ani chuan an hnênah, "Hêng Pathian thu 21
hriaa awite hi ka nu leh ka unaute an ni e," a ti a, a chhâng a.

Tin, heti a ni a, chûng lai chuan ni khat chu lawngah a 22
chuang a, a zirtîrte nên; tin, a hnênah, "Dîl râl leh lamah sâwn i
kai ang u," a ti a. Tichuan lawng chu an phelh a, an kal ta a.
Tin, an kal laiin *Isua* a lo muhîl ta a; tin, dîlah chuan thlipui 23
a lo tleh chhuk phut a, an *lawng* chu *tuiin* a khat dâwn a, hlauh-
thâwnawm takin an awm ta a. Tin, a hnênah an va kal a, an 24
kaitho va, "Zirtîrtu, zirtîrtu, kan boral dâwn hi le," *an* ti a. Tin,
ani chu a lo harh a, thli leh tuifâwn chu a hau ta a; tin, a bâng
a, a reh ta mai a. Tin, an hnênah, "Khawiahnge in rinna?" a
ti a. Tin, an hlau va, mak an ti hle a, "He *mi* hi tunge ni le? thli 25
leh tui lam pawh thu a pe a, an awi hi?" an inti hlawm a.

Tin, Galili ram zâwna Garasin mite ram chu an thleng a. 26
Tin, khawmuala a chhuahin, khuaa mi ramhuai man tuinemaw a 27
rawn tâwk a; chu mi chu rei tak puan rêng rêng sin lovin a awm a,
inah *rêng* pawh a awm lo va, thlânahte a awm zâwk ṭhîn a. Tin, 28
Isua a hmuh veleh, a au va, a hmaah a bawkkhup a, aw ring takin,
"Isu, Pathian Chungnungbera Fapa, kei leh nang engnge kan
inzâwlna awm? mi nghaisa lul suh ang che, ka ngên a che,"
a ti a. (*Isuan* ramhuai bawlhhlawh chu chu mi kawchhûng ata 29
chu chhuak tûrin thu a lo pe tawh si a. Chu *mi* chu *ramhuai* chuan
a man fo ṭhîn a ni; miten khaidiat leh kawl an buntîr a, an vêng
reng ṭhîn a; nimahsela a phuarnate a tichat a, ramhuaiin thla-
lêrahte a hnawt chhuak ṭhîn). Tin, Isuan, "I hming engnge ni?" 30
tiin, a zâwt a. Tin, ani chuan, "Nuaia," a ti a, (a kawchhûnga
ramhuai tam tak an luh avângin). Tin, leilâwta kal thu an hnên- 31
a pe lo tûrin *Isua* hnênah an ngên a.

Tin, chutah chuan tlângah vawk rual tam tak an tla a; tin, 32
a hnênah *vawk* kawchhûngahte luh theihna thu an ngên a. Tin, 33
ani chuan thu a pe a. Tin, ramhuaite chu mi kawchhûng ata an
chhuak a, vawk kawchhûngahte an lût a; tin, vawk rual chu khâm-
ah an tlân chhuk chiam a, dîlah an tlân lût a, tui hâkin an thi
ta a.

Tin, a vulhtute chuan chu thil awmzia chu an hmu a, an tlân 34
a, khuaah leh lovahte chuan an sawi a. Tin, "Engnge lo ni ta?" 35

tia, en tûrin an chhuak hlawm a; tin, Isua hnên an lo thleng a,
ramhuai chhuahsan hnua chu puan sina, rilru pângngai puin,
Isua ke bula ṭhu an rawn hmu a; tichuan, an hlau ta a. Tin, 36
a hretute chuan ramhuai man a tihdamzia thu chu chûngho chu
an lo hrilh a. Tin, a vêl Gerasin mite rama mi zawng zawng chuan 37
an hlauh êm êm avângin, ani chu an hnên ata kal bo tûrin
an ngên a; tin, lawngah a chuang a, a kîr leh ta a.

Tin, ramhuai chhuahsan hnua erawh kha chuan *Isua* hnêna 38
awm reng a ngên a. Nimahsela, Isuan, "I inah haw la, Pathianin 39
i tân thil a tih sak che hi a ropuizia va hrilh rawh," tiin, a kaltîr
ta a. Tichuan, a kal a, khawpui chhûng zawng zawngah chuan
Isuan a tân thil a tih sak ropuizia chu a tlângaupui a.

Tin, Isua a lo kîr leh chuan mipuiin amah an lâwm a; amah lo 40
nghâk reng an ni hlawm si a. Tin, ngai teh, mi pakhat a hming 41
Jaira, inkhâwmna in hotu chu a lo kal a, Isua ke bulah a bawkkhup
a, a ina kalah a ngên a, fanu mal kum sâwm leh kum hnih emaw 42
lai tûr a nei a, chu mi chu thi chhâwngin a lum reng avângin.
Tin, *Isua* a kal laiin mipuihovin an nêk huai huai a.

Tin, hmeichhe pakhat kum sâwm leh kum hnih thi pûtin a dam 43
lo va, a sum neih zawng zawng chu dâktawrte lakah a dek ral zo
tawh a, tumahin an tidam thei tawh si lo va; *chu mi chu* a hnungah
a lo kal a, a puan hmâwr a dek a; chawplehchilhin a thi pût 44
chu a lo reh ta nghâl a. Tin, Isuan, "Mi dek kha tung ni?" 45
a ti a. Tin, "Kei chu ka ni lo," an ti ṭheuh va, Petera leh a ṭhian-
ten, "Zirtîrtu, mipuihovin an nêk huai huai chia, an chîl huai
huai *che* alâwm," an ti a. Nimahsela, Isuan, "Tuinemaw zawng 46
mi dek a ni, thiltihtheihna ka chhûng ata a chhuak tih ka hre nghe
nghe asin," a ti a. Tin, hmeichhia chuan a inthup theih loh a 47
hria a, khûr chungin a lo kal a, a hmaah a bawkkhup a, a deh chhan
leh chawplehchilha a dam tâk nghâlzia chu mi zawng zawng hmuh-
ah chuan a sawi ta a. Tin, ani chuan a hnênah, "*Ka* fanu, i 48
rinna hi i dampui a ni e, thlamuang takin kal rawh," a ti a.

A la ṭawng lai mêkin inkhâwmna in hotu *in* ata chu *mi* pakhat 49
a lo kal a, "I fanu a thi ta, zirtîrtu hi tihah duh suh," a ti a. Isua 50
erawh chuan, chu thu chu a hriat chuan, "Hlau suh, ring mai
rawh, chutichuan a dam leh ang," a ti a, a chhâng a. Tin, in chu 51
a va thlen chuan, Petera te, Johana te, Jakoba te, naupang nu leh
pate chauh lo chu tuma luh ve a phal lo. Tin, an zain an lo ṭap 52
tuar tuar a, an âwm an chûm an chûm a; chutichuan ani chuan,
"Ṭap suh u, a thi lo ve, a muhîl a ni zâwk," a ti a. Tin, a thi 53
tawhin an hre reng si a, an nuihsan ta mai a. Isua erawh chuan 54
a kut a chelh a, "Chêmtê, tho rawh," a ti a, a ko va. Tin, a 55
thlarau chu a lo kîr leh a, a tho ta nghâl a; tin, englo ei tûr

pêk thu a pe a. Tin, a nu leh a pa chuan mak an ti hle a; nimah- 56
sela, ani chuan *a* thiltih chu tumah hril lo tûrin a ti tlat a.

9 Tin, *Isuan* sâwm leh pahnihte chu a ko khâwm a, ramhuai 1
zawng zawng chunga thiltihtheihna leh thuneihna leh nâte
tihdam theihna a pe a. Tichuan, Pathian ram *thu* hril tûr leh 2
damlote tidam tûrin a tîr chhuak ta a.
Tin, an hnênah, "Zinna atân tiangte emaw, iptê emaw, chhang 3
emaw, tangka emaw, engmah keng suh u; kawr pahnih pawh
nei suh u. Tin, in thlenna in apiangah thleng reng zêl ang che u, 4
chu mi *in* aṭang chuan chhuak ang che u. Tin, a lâwm lo apiang 5
che u chu chu mi khua ata in chhuah hun chuan anmahni hriat-
tirna tûrin in kephaha vaivut chu thing thla ang che u," a ti a.
Tichuan, an kal ta a, khua an fang zêl a, ram tinah Chanchin 6
Ṭha *an* hril a, mi *an* tidam zêl a.
Tin, lal Herodan a thiltih zawng zawng chu a lo hre ta a; ṭhen- 7
khatin, "Johana kha a nung leh ta a nih hi," an tih a, ṭhenkhatin,
"Elija a lo inlâr ta a nih hi," an tih a, ṭhenkhatin, "Hmân lai 8
zâwlnei tuemaw a tho leh ta a nih hi," an tih avângin a mang-
ang ta a. Tin, Herodan, "Johana chu a lu ka tan tawh kha; nimah- 9
sela, heti kauva a thu ka hriat ṭhina hi tunge ni?" a ti a. Tin,
amah chu hmuh a tum ta a.
Tin, tirhkohte chu an lo hâwn lehin, a hnênah an thiltihte 10
an hrilh a. Tin, ani chu anmahni hruaiin Bethsaida khua an
tihah chuan a kal hrang ta a. Nimahsela, mipuiho chuan an 11
hria a, an zui zêl a; tin, ani chuan anni chu a lo lâwm a, Pathian
ram thu a hrilh a, tihdam ngai apiang a tidam a. Tin, khua 12
chu a lo tlai dâwn ta a; tin, sâwm leh pahnihte chu an lo kal a,
a hnênah, "Kan kiang vêl khuaahte leh lovahte kalin, thlen in leh ei
tûr an hmuh theihna tûrin mipui hi kaltîr ta che; hei, thlalêr hmun-
a awm kan ni si a," an ti a. Ani erawh chuan an hnênah, "Nang- 13
mahnin ei tûr pe rawh u," a ti a. Tin, anni chuan, "Hêng mi
zawng zawng tân hian ei tûr kan va lei sak loh chuan, chhangpêr
panga leh sangha pahnih chauh lo chu engmah kan nei lo," an
ti a. (Patling hlîr pawh sângnga emaw lai an ni si a). Tin, a 14
zirtîrte hnênah, "Apâwl pâwlin ṭhuttîr rawh u, sawmnga lai
zêlin," a ti a. Chutiangin an ti a, an ṭhuttîr ta vek a. Tin, 15 16
chhangpêr panga leh sangha pahnih chu a la a, van lam enin
mal a sâwm a, a phel a, mipui hmaa hlui tûrin a zirtîrte hnênah
chuan a pe a. Tin, an ei a, an puar ta vek a; tin, an ei bâng 17
nawite chu bâwmrâng sâwm leh pahnih an rût khat a.
Tin, heti hi a ni a, *Isuan* amah chauhva a ṭawngṭai laiin a 18
zirtîrte chu a hnênah an awm a; an hnênah, "Mipuiten tunge
a ni mi tih?" tiin, a zâwt a. Tin, anni chuan, "'Baptistu Johana 19
a ni,' an ti chia; nimahsela ṭhenkhatin, 'Elija *a ni,' an ti chia*; ṭhen-

khatin, 'Hmân lai zâwlnei tua emaw a tho leh ta a ni,' *an ti che*,"
tiin, an chhâng a. Tin, ani chuan an hnênah, "A nih leh, nang- 20
nin tunge a ni mi tih?" a ti a. Tin, Peteran, "Pathian Krista
chu," tiin, a chhâng a. Tin, chu mi thu chu tumah hrilh loh 21
tûr ti tlatin, thu a pe a; "Mihring Fapa hian thil tam tak 22
a tuar tûr a ni a, upate, puithiam lalte, lehkhaziaktute duh lohvin
a awm tûr a ni a, thahin a awm tûr a ni a, ni thum niah kaihthawh-
in a awm bawk tûr a ni," *a* ti a.

Tin, amah *vêkin*, mi zawng zawng hnênah, "Tupawh in mi 23
zui a duh chuan, mahni hrehawm pawisa lovin, ni tin a kraws
puin mi zui rawh se. Tupawh a nun humhim duh apiangin a chân 24
ang a; tupawh keimah avânga a nun chân apiangin, chu mi
ngei chuan a humhim ang. Miin khawvêl hi apumin nei sela, 25
intiboralin emaw intichhe si sela, a tân engnge sâwt ang? Tupawh 26
keimah leh ka thu zahpui apiang, Mihring Fapa hian, ama ro-
puina nên, a Pa *ropuina* nên, a vântirhkoh thianghlimte *ropuina*
nên a lo kal hunah chuan chu mi chu a rawn zahpui ang. Dik 27
takin ka hrilh a che u, Heta dingho a ṭhente hi, Pathian ram an
hmuh hma loh chuan thihna tem tawp lo tûr an awm," a ti a.

Tin, heti hi a ni a, chûng thu sawi achin ni riat emaw laiah, 28
Isuan Petera te, Johana te, Jakoba te chu a hruai a, ṭawngṭai tûrin
tlângah a kal chho va. Tin, a ṭawngṭai laiin a hmêl awmzia 29
chu a lo dang lam a, a silhfênte chu a lo vâr a, mi ênkhalhtheiin
a lo awm ta a. Tin, ngai teh, mi pahnih amah nên an inbia a, 30
chu *mite* chu Mosia leh Elija an ni a; ropuinaa inthuamin an in- 31
lâr a, Jerusalem khuaa a thih tleitlâkna tûr thu an sawi a.

Peterah leh a ṭhiante erawh chu an muthlu a; tin, an harh 32
veleh a ropuizia leh a hnêna mi pahnih ding chu an hmu ta a. Tin, 33
heti hi a ni a, chu *mite* chuan *Isua* an ṭhen dâwn laiin, Peteran
Isua hnênah, "Zirtîrtu, kan tân heta awm hi a ṭha e; bâwktê
pathum kan khawh ang e, i tân pakhat, Mosia tân pakhat, Elija
tân pakhat," a ti a—a thu sawi pawh hre lovin.

Tin, chûng thu chu a sawi laiin chhûm a lo zîng a, anmahni 34
a hliah ta a; chhûmah chuan an luh laiin an hlau va. Tin, chhûm-
ah chuan aw a lo chhuak a, "Hei hi ka Fapa, ka thlana chu a ni, 35
ama thu ngai rawh u," *a* ti a. Tin, aw chu a reh veleh Isua chu 36
amah chauhvin an hmu ta a. Tin, an ngawi reng a, chûng lai
vêl chuan an thil hmuh chu tumah engmah an hrilh lo.

Tin, heti hi a ni a, atûkah tlâng ata chu an chhuk hnu chuan, 37
mipui nasa takin amah chu an lo hmuak a. Tin, ngai teh, mipui 38
zîngah chuan mi pakhat a au va, "Zirtîrtu, ka fapa en tûrin ka
ngên a che, ka fapa neih chhun a ni si a. Ngai teh, ramhuaiin 39
a man ṭhîn a, a au chhuak thut ṭhîn: tichuan, a chilphuante tla
khawpin a sawisa ṭhîn a, nasa taka tithitlingin a kalsan ṭâwk ṭhîn.

Tin, i zirtîrte hnênah hnawt chhuak tûrin ka ngên a; an thei si 40
lo va," *a* ti a. Tin, Isuan, "Ţhangthar rinna nei lova tihmawhte 41
u, eng chen nge in hnênah ka awm ang a, ka ngaihtheih ang che
u? I fapa chu hetah rawn hruai rawh," a ti a, a chhâng a. Tin, 42
a lo kal laiin ramhuai chuan a titlu vak a, nasa takin a sawisa
ta a. Nimahsela, Isuan ramhuai bawlhhlawh chu a hau va,
naupang chu a tidam a, a pa hnênah chuan a kaltîr leh ta a. Tin, 43
mi zawng zawngin Pathian ropuizia chu mak an ti hle a.

Chutichuan, mi zawng zawng chuan a thiltih zawng zawng
chu mak an tih lai chuanin, *Isuan* a zirtîrte hnênah chuan, "Chûng 44
thu chu in bengah lût rawh se: Mihring Fapa hi mihringte kuta
mantirin a awm dâwn si a," a ti a. Nimahsela, *a* thu sawi chu
a ngaihna an hre lo va, an hriat theih loh nân a inthup a ni, chu 45
mi thu sawi chanchin chu amah lah an zâwt ngam si lo va.

Tin, "*Kan zîngah* tunge ropui ber ang?" tiin an lo inhnial a. 46
Tichuan, Isuan an rilrua an ngaihtuah chu a hria a, naupang tê 47
a kai a, a sîrah a dintîr a, an hnênah, "Tupawh ka hming avânga
he naupang tê hi lâwm apiang chu keimah mi lâwm a*n* ni ang; 48
tupawh kei mi lâwm apiang chu mi tîrtu lâwm a*n* ni ang; in
zavaia zînga tê ber hi a ni, ropui ni," a ti a.

Tin, Johana chuan, "Zirtîrtu, tuemaw i hminga ramhuaite 49
hnawt chhuak kan hmu a, kan zuinaah che a tel ve loh avângin
kan khap ta asin le," a ti a, a chhâng a. Isua erawh chuan 50
a hnênah, "Khap tawh suh u, tupawh nangni dodâl lo chu in lama
ţang a*n* ni si a," a ti a.

Tin, heti hi a ni a, amah hruai chhoh a hun dâwnin, Jerusalem 51
khuaa kal tumin a hawi tlat a, a hmaah zualkote a tlântîr a; tin, 52
an kal a, amah lo buatsaih sak tûrin Samari mite khaw pakhat-
ah an lût a. Tin, a mitmei chu Jerusalem khaw lam pana *a lan* 53
avângin amah an lo lâwm lo. Tichuan, a zirtîr Jakoba leh Johana 54
chuan *chu chu* an hriat veleh, "Lalpa, hêngho kan vek nân hian
vân ata mei ko thla ila rem i ti em?" an ti a. Ani erawh chu a han 55
hawi a, a kamkhat a. Tin, khaw dangah an kal ta a. 56

Tin, kalkawnga an kal laiin, tuinemaw a hnênah, "I kalna 57
apiangah ka zui ang che," a ti a. Tin, Isuan a hnênah, "Sihal- 58
ten kua an nei a, chunglêng savate pawhin bu *an nei a*, Mihring
Fapa erawh hi chuan a lu nghahna a nei lo" a ti a. Tin, mi dang 59
hnênah, "Mi zui rawh," a ti a. Nimahsela, ani chuan, "Lalpa,
ka pa mi vuitîr zet rawh," a ti a. *Isua* erawh chuan a hnênah, 60
"Mitthiin anmahni mitthi chu vui rawh se; nang chuan Pathian
ram *thu* va hril darh zâwk rawh," a ti a. Tin, mi dang pawhin, 61
"Lalpa, ka zui ang che; amaherawhchu ka ina mite ţawng ţhain
mi thlahtîr zet rawh," a ti a. Tin, Isuan a hnênah, "Tupawh 62

leilehnaa kut nghata, hnung lam en chu, Pathian rama mi ni tlâk
a ni lo ve," a ti a.

10 Tin, chu mi zawhah chuan Lalpan mi dang sawmsarih 1
a ruat a, a kalna tûr khaw tinah leh hmun tinah, a hmaah
pahnih zêlin a tîr a. Tin, an hnênah, "Buh seng tûr a tam hle 2
a, nimahsela a thawktute an tlêm; chutichuan, a buh seng tûra
thawktu tûrte tîr tûrin buh Neitupa hnênah chuan ngên rawh u.
" Kal rawh u; ngai teh u, chinghne zînga berâm no awm angin 3
ka tirh che u hi. Tangka ip te, iptê te, pheikhawk te keng suh 4
ula, kalkawngah tumah chibai bûk suh u. Tin, in in luhna apiang- 5
ah a hmasa berin, " He inah hian thlamuanna thleng rawh
se," ti ang che u. Tin, chutah chuan thlamuan fa a awm chuan 6
in thlamuanna thu chu a chungah a awm reng ang; *a awm* loh
erawh chuan in chungah a lo kîr leh ang. Chu mi in hlîrah 7
chuan awm reng ula, an pêk apiang *che u* eiin bâr ang che u; hna-
thawktu chu hlawh hmu tlâk a ni e. In tinah kal lâwr suh ang
che u.
" Tin, khua in luhna apiangah an lawm che u chuan, an hlui 8
apiang che u chu ei ang che u; *an khua*a damlo awmte pawh tidam 9
ula, an hnênah, ' Pathian ram in kiangah a thleng ta,' ti ang che u.
Khua in luhna apiangah an lawm loh che u erawh chuan, an 10
kawtthlêrahte kal chhuak ula, ' In khaw vaivut kan kephaha 11
kai pawh hi in chungah kan tahfai hi; nimahsela, Pathian ram in
kiangah a lo thleng ta tih hi hre rawh u,' ti ang che u. Ka ti a 12
che u, Chu mi niah chuan chu mi khuate *tuar* tûr ai chuan Sodom
khaw tuar tûr chu a zia a awm zâwk ang.
" Korazin, i chung a pik e! Bethsaida, i chung a pik e! Nang- 13
mahnia thil mak tak tihte kha Tura leh Sidon khuaa tih ni sela,
saiip puan *sina*, vut zînga ṭhuin an sim daih tawh ang. Nimahsela, 14
ngaihtuah niah chuan nangni *tuar* tûr ai chuan Tura leh Sidon
khaw tuar tûr chu a zia a awm zâwk ang. Tin, nang Kaper- 15
naum, vân thlengin chawimawi i ni dâwn em ni? Mitthi khaw
thlenga nam *thlâk* asin i nih dâwn.
" Tupawh nangni thu ngai chu, keima thu ngai a ni e; tupawh 16
a duh lo che u chu, kei mi duh lo a ni e; tupawh kei mi duh lo
chu, mi tîrtu duh lo a ni e, " a ti a.
Tin, sawmsarihte chu lâwm takin an lo hâwng a, " Lalpa, 17
ramhuaite pawh i hming avângin kan thu thuin an awm, " *an* ti a.
Tin, ani chuan an hnênah, "Kâwlphe angin Setana vân aṭanga 18
a lo tla kha ka hmu asin. Ngai teh u, rûlte, khawmualkaikuangte 19
rah theihna thu ka pe che u a; engmahin a tina tawp lo vang che
u. Nimahsela, ramhuaite in thu thnin an awm avâng hian lâwm 20
suh u; vâna in hming ziak a nih avângin lâwm zâwk rawh u," a ti a.
Tin, chu mi lai tak chuan *Isua* chu Thlarau Thianghlimah 21

a lâwm êm êm a, " Aw ka Pa, lei leh vân Lalpa, nangin mi fing
leh mi bengvârte hnênah hêng thu hi i ẓêp a, nausênte hnêna i
puan avâng hian ka fak a che; a ni, ka Pa, chutiang *tih* chu i ngaihin
a ṭha a ni. Ka Pain engkim mi kawltîr tawh, Fapa chu tunge a 22
nih, Pa lo chuan tuman an hre lo; Pa pawh chu tunge a nih, Fapa
leh an hnêna Fapain a puan duhnate chauh lo chuan tuman an
hre lo," a ti a.
Tin, zirtîrte lam a hawi a, arûkin, " In thil hmuhte hi a hmuh- 23
na mitte chu a vânnei e! Ka ti a che u, zâwlnei tam tak leh lal 24
tam takte pawhin in thil hmuhte hi hmuh an châk ṭhîn a, nimah-
sela an hmu si lo; benga in hriatte pawh hi hriat *an châk ṭhîn* a,
nimahsela an hre si lo a ni, " a ti a.
Tin, ngai teh, dân hretu tuemaw a ding a, amah fiah nân, 25
" Zirtîrtu, chatuana nun neihna tûrin engtinnge ka tih ang? "
a ti a. Tin, ani chuan a hnênah, " Dân lehkhabuah engnge 26
ziak ni? chutah chuan engnge i chhiar ṭhîn? " a ti a. Tin, ani 27
chuan, " ' Lalpa i Pathian chu i thinlung zawng zawngin, i thlarau
zawng zawngin, i chakna zawng zawngin, i rilru zawng zawngin
i hmangaih tûr a ni; ' ' Nangmah i inhmangaih angin i vêngte
pawh i *hmangaih tûr a ni,* ' *tih hi,* " a ti a, a chhâng a. Tin, ani 28
chuan a hnênah, " I chhâng dik ẓet mai e; chutichuan ti la, i
nung ang," a ti a.
Ani erawh chuan, thiam inchantîr a tum a, Isua hnênah, " A 29
nih leh, ka vêngte chu tunge ni? " a ti a.
Isuan a chhâng a, " Tuemaw Jerusalem khua aṭangin Jeriko 30
khuaah a zuk kal dâwn a, suamhmangte a tâwk hlauh va, chu
mite chuan a silhfên an hlih sak vek a, an vaw nek a, thi lek lekin
an kalsan ta a. Tin, puithiam tuemaw chu mi kawngah chuan 31
a zuk kal kher a, a hmuh veleh kawng sîr leh lamah a hêl ta mai a.
Tin, chutiang bawkin Levia chi mi pakhat pawh chu mi hmun 32
chu a lo thleng a, a hmuh veleh kawng sîr leh lamah a hêl ve ta
mai a. Amaherawhchu, Samari rama mi tuemaw a zin kalin 33
a awmna chu a lo thleng a, a hmuh veleh a khawngaih êm êm a,
a hnênah a va kal a, a pemahte chuan hriak leh uain a leih a, a 34
tuam a, ama sa chungah a chuantîr a, khualbûkah a kalpui a, a
enkawl ta a. Tin, atûkah chuan duli pahnih a phawrh a, khual- 35
bûk vêngtu hnênah a pe a, ' Lo enkawl la, he mi bâka i sên
zawng chu ka lo kîr leh hunah ka rawn rûl leh ang che, ' a ti a.
" Chu mite pathum zîngah chuan suamhmangho tâwka 36
vêngte chu tu ber nge nia i rin?" a ti a. Tin, ani chuan, " A
khawngaihtu chu," a ti a. Tin, Isuan a hnênah, " Nang pawh 37
chu ang bawk chuan va ti ve rawh," a ti a.
Tin, an zin pahin khaw engah emaw a lût a; tin, hmeichhe 38
pakhat a hming Marthiin a lo thleng a. Chu mi chuan laizâwn 39

pakhat a nei a, a hming chu Mari *a ni a,* chu mi chu Lalpa ke bul-
ah a ṭhu a, a thu a ngaithla a. Marthi erawh chu rawngbâwl 40
ngawtin a buai hle a; tichuan a hnênah a lo kal a, " Lalpa, ka
laizâwnnun keimah chauh rawngbâwl tûra mi thlahthlam hi
pawi i ti lo vem ni? Mi pui tûrin ti rawh khai," a ti a. Tin, 41
Lalpan, " Marthi, Marthi, *thil* tam tak i ngaihtuah a, i buai a 42
nih hi: *thil* pakhat chauh a pawimawh e; Marin chan ṭha chu
a thlang a, chu chu lâk sak tûr a ni lo ve," a ti a, a chhâng a.

11 Tin, heti hi a ni a, *Isuan* khawii hmunah emaw a ṭawngṭai 1
a, a *ṭawngṭai* zawh chuan a zirtîr mi pakhatin a hnênah,
" Lalpa, ṭawngṭai dân Johanan a zirtirte a zirtîr ang khân min
zirtîr *ve* ta che, " a ti a. Tin, ani chuan an hnênah, " In ṭawng- 2
ṭai chuan *heti* hian ti ang che u,

'Kan Pa,
I hming zahawm rawh se.
I ram lo thleng rawh se.
Ni tin kan ei khawpin chaw min pe ang che. 3
Kan sualte min ngaidam ang che, 4
Keini pawhin kan englo bâte zawng zawng kan ngai-
dam ṭhîn a ni.
Thlêmnaah min hruai lût suh ang che,' "

a ti a.

Tin, amah *vêkin* an hnênah, " In zîngan tuinemaw ṭhian nei 5
sela, zan laiah a hnêna kalin, ' Ṭhiana, chhangpêr pathum mi
pûktîr rawh; ka ṭhian zinin mi rawn tlawh a, a hmaa hlui tûr 6
engmah ka nei si lo,' ti sela; in chhûnga min, ' Mi tibuai suh; 7
tûnah zawng kawng khâr a ni a, ka fate pawh ka hnênah khumah
an mu tawh a; thovin ka va pe thei lo va che,' tiin, chhâng sela—
ka ti a che u, A ṭhian a nih avângin thovin a va pe lo na a, a dîl 8
ngut ngut avângin thovin a duh zât apiang a va pe ang.

" Chutichuan, ka ti a che u, Dîl rawh u, tichuan an pe ang 9
che u; zawng rawh u, tichuan in hmu ang; kik rawh u, tichuan
an hawn sak ang che u. Tupawh a dîl apiang chuan an hmu ṭhîn 10
a, tupawh a zawng chuan *an* hmu ṭhîn a, tupawh a kik chu an
hawn sak dâwn a ni. Nangniho zînga pa hi, a fapain chhangpêr 11
dîl sela, tunge lung pe ang? a nih leh, sangha *dîl sela, tunge* sangha
aiah rûl pe ang? A nih leh, artui dîl sela, khawmualkaikuang 12
a pe ang em ni? Chutichuan, nangni mi sual mahin in fate 13
thil ṭha pêk nachâng in hriat chuan, in Pa vâna mi chuan a dîl-
tute chu Thlarau Thianghlim a va pe dâwn em! " a ti a.

Tin, *Isuan* ramhuai ṭawngtheilo pakhat a hnawt chhuak a. 14
Tin, heti hi a ni a, ramhuai chu a chhuah veleh ṭawngtheilova
chu a lo ṭawng ta a; tichuan mipuihovin mak an ti hle a. Nimah- 15
sela, a ṭhen chuan, " Ramhuai lal Beelzibula avângin alâwm

raınhuaite a hnawh chhuah ṭhin ni," an ti a. Tin, a ṭhenin, 16
amah fiah nân vân ata hriatna an dîl a. Ani erawh chuan an 17
ngaihtuahte chu a lo hria a, an hnênah, " Khawii ram pawh mahni
indo apiang an boral ṭhîn; chhûng khat pawh mahni indo chu an
boral ṭhîn. Setana pawh mahni a indo chuan, a ram engtinnge 18
a din chhuah ang? -' Beelzibula avângin ramhuaite a hnawt
chhuak,' mi ti si a. Tin, kei hi Beelzibula avânga ramhuaite 19
hnawt chhuak ṭhîn ka lo nih chuan, in faten tu vângin nge an lo
hnawh chhuah ṭhin le? Chuvângin anni chu nangmahni ngaih-
tuahtu tûrte an ni ang. Amaherawhchu, kei hian Pathian kutzung 20
avânga ramhuaite hnawt chhuak ṭhîn ka nih chuan, Pathian ram
in hnênah a lo thleng tawh a ni ang.

" *Mi* chak chuan hriam famkim kenga a in a vên chhûng 21
zawng, a sum chu him takin a awm reng ṭhîn; nimahsela, a aia 22
chak zâwkin a rawn bei a, a hneh hun chuan, a inrinna râlthuam
famkim chu a chhuh sak a, *a* sum a lâk sak chu a sem darh ṭhîn.
Tupawh ka lama ṭang lo chu, mi do a ni; tupawh mi lâk khâwm- 23
pui lo chuan, a tidarh a ni.

" Ramhuai bawlhhlawh chu mi kawchhûng ata a chhuahin, 24
chawlhna zawngin tui awm lohna hmunahte a vâk a vâk ṭhîn a;
tin, *chawlhna* rêng rêng a hmu lo va, ' Ka chhuahna inah khân ka kîr
leh mai ang, ' a ti a; tin, a va thlen chuanin phiah faia cheimawi- 25
in a hmu a. Chu veleh a va kal a, amah aia sual zâwk ramhuai 26
dang pasarih a rawn hruai a, chutah chuan an lût a, an awm reng
ṭhîn a; chu mihringa awmze hnuhnûng chu a hmasa aiin a lo ṭha
lo zâwk ṭhîn a ni, " a ti a.

Tin, heti hi a ni a, chûng thute chu a sawi laiin, mipui zîngan 27
hmeichhia tuemaw a lo au chhuak a, a hnênah, " I paina pum chu
a hamṭha e, i hnute hnêk pawh," a ti a. Ani erawh chuan, 28
" A ni, nimahsela Pathian thu hriaa zâwmte hi *mi* hamṭha an ni
zâwk e," a ti a.

Tin, mipuite chu a hnêna an rawn inkhâwm laiin, *Isuan*, " Tûn 29
lai ṭhangtharte hi ṭhangthar sual an ni; chhinchhiahna an zawng
a; nimahsela Jona chhinchhiahna chauh lo chu an hnênah chhin-
chhiahna rêng rêng pêk a ni lo vang. Jona chu Ninevi khuaa 30
mite tân chhinchhiahna a lo ni ang khân, Mihring Fapa pawh
tûn lai ṭhangtharte tân hian *chhinchhiahna* a la ni ang.

" Chhim lam lalnu kha ngaihtuah hunah chuan tûn lai ṭhang- 31
tharte hnênah hian a tho ve ang a, thiam loh a chantîr ang; Solo-
mona fin ngaithla tûr *mahin* kâwl kil ata a lo kal si a; ngai teh a,
Solomona aia ropui zâwk hetah hian a awm asin.

" Ninevi khuaa mite chu ngaihtuah hunah chuan tûn 32
lai ṭhangtharte hnênah hian an ding ve ang a, thiam loh an chantîr

ang, Jona thu hril avângin an sim si a; ngai teh u, Jona aia ropui
zâwk hetah hian a awm asin.
"Tuman khâwnvâr an hâlin in hnuai pûkah an dah ngai 33
lo, hrai hnuaiah *an dah ngai* hek lo, mi lûtte chuan a êng an hmuh
theih nân a dahnaah chuan *an dah* zâwk *ṭhîn a ni.*
"I taksa khâwnvâr chu i mit a ni; i mit a fîm chuan i taksa 34
pawh apumin a êng chhuak ṭhîn; a chhiat erawh chuan i taksa
pawh a thim zo vek ṭhîn. Chutichuan, i chhûnga êng awm chu 35
thim a lo ni dah law maw fîmkhur rawh. Chutichuan, taksa 36
hi khawi lai mah thim lova apuma a ên chhuah chuan,
khâwnvâr êng nasa takin a ên che angin a êng chhuak vek
ang," a ti a.
Tin, a sawi laiin, Pharisai pakhatin amah chu a hnêna chaw 37
eiah a sâwm a; tichuan, a lût a, chaw a kîl a. Tin, Pharisai chuan 38
a chaw kîl chu a hmuhin, chaw ei hmaa *kul* a sil lo chu mak a ti hle a.
Tin, Lalpa chuan a hnênah, "Nangni Pharisaiten no leh thlêng 39
pawn lam chu in silfai ṭhîn tak a; in kawchhûng lam erawh chu
hlêprûk leh sualin a khat si a. Mi âte u, pawn lam siamtuin 40
chhûng lam pawh a siam lo vem ni? Nimahsela, a chhûnga 41
thil awm chu mi rethei hnêna pêk atân hmang rawh u; tichuan
ngai teh u, in tân engkim a thianghlim tawh a ni.
"Nangni Pharisaite u, in chung a pik e! Pudina te, pârdi te, 42
thlai tinrêng te sawma pakhat in pe ṭhîn a, felna leh Pathian
hmangaihna chu in ngaihthah si ṭhîn; nimahsela chûng chu
asin in tih tûr ni, a dangte chu tih ṭhulh chuang lovin. Nangni 43
Pharisaite u, in chung a pik e! Inkhâwmna inah ṭhutphah ṭha
berte leh dâwr hmuna chibai bûkte in ngaina si ṭhîn a. In chung 44
a pik e! Thlân tih hriat loh, a chunga hre lova mi an kal ṭhinna
ang chu, in ni e," a ti a.
Tin, dân hretu pakhatin a hnênah, "Zirtîrtu, hêng thu i sawi hi 45
keini pawh min hau i nih hi," a ti a, a chhâng a. Tin, ani chuan, 46
"Dân hretute u, nangni pawh in chung a pik e! Thil phurh
hrehawm takte mite in bel ṭhîn a, nangni chuan phurte chu in kut
zungṭang pakhat pawhin in khawih ngai si lo. In chung a pik e! 47
Zâwlneiho thlân inte in sa ṭhîn a, in thlahtute thah an ni si a.
Chutichuan in thlahtute thiltihte chu in hriatpuiin in remtihpui 48
a ni; annin an that a, nangnin an thlân inte in sa si a. Chuvângin, 49
Pathian finna pawhin, 'An hnênah zâwlneite leh tirhkohte ka
tîr ang a, a ṭhen an that ang a, *a ṭhen* an tiduhdah ang; chutichuan, 50 51
Abela thisen chhuah achin, Zakaria, maichâm leh biak in inkâra
thia thisen chhuak thleng khân, zâwlnei zawng zawng thisen,
leilung pian tirh ata chhuak chu, tûn lai ṭhangtharte chungah hian
phuba an la thei ang,' a tih kha. A nî, ka hrilh a che u, tûn lai
ṭhangtharte chungah hian phuba an la ang. Nangni dân hre 52

tute u, in chung a pik e! Finna chabi chu in kal bopui a; nangni
lah in lût si lo va, mi lût tûr pawh in khap si a," a ti a.
Tin, chuta ta a chhuah chuan, lehkhaziaktute leh Pharisaite 53
chuan amah chu an tai ta rân a, thu tinrêng an sawi luihtîr a, a
ṭawng *sual hlauhva* man tumin *an* châng reng a. 54
12 Chutih chhûnga mipui sâng tam tak inrap nûl nûl khawp 1
hial an rawn inkhâwm chuan, *Isuan* a hmasa berin a zirtîrte
hnênah, "Pharisaite dawidim, vervêkna lakah chuan, fîmkhur
rawh u. Lang lo tûra thuhrûk engmah a awm si lo; hriat loh 2
tûra zêp pawh engmah *a awm hek lo.* Chuvângin thima in sawi 3
apiang kha êngah an la hria ang a; pindan chhungrila beng bula
in thu sawi kha in chunga chuangin an la tlângaupui ang. Tin, 4
ka ṭhiante u, ka hrilh a che u, 'Taksa tihluma, chu mi hnua
engmah dang ti leh thei tawh lote chu, hlau suh ang che u. Amah- 5
erawhchu tunge in hlauh tûr ka hrilh lâwk ang che u: A tihhlum
hnu pawha Gehenna-a paih theihna thu neia chu hlau rawh u;
a ni, ka hrilh a che u, amah mawlh chu hlau rawh u. Chawng- 6
zawng panga dâr tangka pahnihah an hralh ṭhîn lo vem ni?
nimahsela, an zînga pakhat mah Pathianin a hmaih ngai si lo.
In samzaite lam pawh hi chhiar vek a ni asin. Hlau suh u; chawng- 7
zawng tam tak aiin in hlu zâwk a ni.
"Tin, ka hrilh a che u, Mite hmaa mi ṭan apiang Pathian 8
vântirhkohte hmaah Mihring Fapain a ṭan ve ang. Nimahsela 9
mite hmaa mi phat chu Pathian vântirhkohte hmaah phat a ni
ve ang. Tin, Mihring Fapa sawisêl apiangte chu *an sawisêlna* 10
chu ngaihdam sak a ni ang; Thlarau Thianghlim meuh sawi-
chhia erawh chu *a sawichhiatna* chu ngaihdam sak a ni lo vang.
"Tin, inkhâwmna ina mite, lalte, hotute hmaa an hruai hunah 11
che u chuan, 'Engtinnge, eng thuin nge ka chhân ang, eng thu
nge ka sawi ang,' tiin, lungkham suh ang che u; chutih hun tak-
ah chuan, engnge in sawi tûr rem, Thlarau Thianghlimin a hrilh 12
ang che u," a ti a.
Mipui zînga tuinemaw Isua hnênah, "Zirtîrtu, ka u hnênah 13
ro mi sem ve tûrin hrilh rawh," a ti a. Nimahsela, ani chuan 14
a hnênah, "Mihring, nangni chungah tuinnge rorêltuah leh
sum semtuah mi siam?" a ti a. Tin, an hnênah, "Fîmkhur ula, 15
awhna rêng rêng lakah chuan invêng rawh u; sum ngah hi mihring
dam chhan a ni lo ve," a ti a.
Tin, an hnênah tehkhin thu a sawi a: "Mi hausa tuemaw 16
a lo a hlâwk êm êm a; tichuan, a inngaihtuah a, 'Engtinnge 17
ka tih ang aw? ka buh leh bâl dah khâwmna ka nei si lo va,' a ti a.
Tin, 'Heti hian ka ti teh ang; ka buh inte ka ṭhiat ang a, a aia lian- 18
in ka sa ang a; chutah chuan ka buh leh ka sum zawng zawng
ka dah khâwm ang. Tin, ka thlarau hnênah, Thlarau, kum 19

tam tak chhûng atân s m tam tak i khâwl hi; châwl la, ciin bâr
la, hlim takin awm rawh, ka ti ang,' a ti a. Nimahsela, Pathian- 20
in a hnênah, 'Mi â, zâninah hian i thlarau an lâk sak dâwn
che a ni; i thil dehchhuahte kha tu ta nge ni ta ang le?' a ti a.
Mahni tâna sum khâwla, Pathian lama ngah si lo chu, chuti chu 21
a ni ṭhîn," a ti a.
Tin, a zirtîrte hnênah, "Chuvângin ka hrilh a che u, 'Eng- 22
nge ka ei ang aw?' tiin, *in* nunna thu leh, 'Engnge ka silhin ka
fên ang aw?' tiin, in taksa thu lungkham suh u. Ei tûr aiin 23
nunna a thupui zâwk a ni, silhfên ai pawhin taksa *a thupui zâwk*
a ni. Choâkte hi ngaihtuah rawh u, *buh* an tuh hek lo, an ât hek 24
lo, zêmte buh inte pawh an nei lo; nimahsela Pathianin a châwm
si a; nangni chu savate ai chuan in hlut zâwkzia mai chu! Tin, 25
nangni zîngah lungkham avângin tuinnge mahni dung lam tawng
khata tisâng chuang thei? He mi tê mah ti thei lo che u a, enga- 26
tinge thil dang in lungkham ṭhin?
"Tûktinpâr ṭhanzia hi ngaihtuah rawh u; hna an thawk 27
lo, la pawh an kai hek lo; nimahsela, ka hrilh a che u, Solomona
meuh pawh a ropuina zawng zawnga a inthuam khân hêng *tûk-*
tinpâr pakhat tluk pawh hian cheiin a awm lo. Chutichuan, ram 28
hnim, vawiin *anga* nung, atûka thuka tuah leh mai tûr mah,
Pathianin chuti kauva a chei chuan, aw, nangni rin tlêmte u,
chu mi ai chuan silhfên a va pe dâwn che u êm!
"Tin, in ei tûrte, in in tûrte zawng suh u; tui lai rap angin 29
awm pawh awm suh u. Khawvêla hnam tinin chûng *thil* zawng 30
zawng chu an zawng ṭhîn a ni; chûng chu in mamawh tih in
Pain a hre reng si a. Ama ram zawng zâwk rawh u, tichuan 31
chûng *thil* pawh chu a pêk belhchhah dâwn che u nia. Pâwl
tlêmte u, hlau suh u; ram pêk che u hi in Pa lâwmzâwng tak 32
a ni.
"In neih apiang hralh ula, mi retheite hnênah pe rawh u; 33
vânah rûkru kal lohnaah, sûlrûl ei chhiat lohnaah chuan, tangka
ip hlui thei lo te, sum ral thei lo te insiam rawh u. In ro awmna 34
apiangah in rilru pawh a awm dâwn si a.
"Puan veng rengin, in khâwnvâr pawh alh rengin awm ula; 35
miin an pu lawi chaw ei a lo haw huna, kawngkhâr a rawn kik 36
veleha, lo hawn thei nghâl tûra an lo nghâk reng ang hian, awm
rawh u. *An* pu a lo kal hunah bawi lo nghâk reng a hmuhate 37
chu an eng a thâwl *ang;* tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Ani
chuan a puan a rawn veng ang a, anmahni chu chaw kîlin a ṭhut-
tîr ang a, an rawng a rawn bâwl ang. Zan laiah emaw, thawh 38
hunah emaw a lo kal a, chutianga a rawn hmuh chuan, chu *bawite*
chu an eng a thâwl *ang*. Amaherawhchu, hei hi hre rawh u, 39
rûkru a lo kal hun tûr in neituin hria sela, a vêng ang a, a in a

rehpawhtîr lo vang. Nangni pawh inring rengin awm rawh u, 40
in rin loh hunah Mihring Fapa a lo kal dâwn si a," a ti a.
Tin, Peteran, " Lalpa, he tehkhin thu hi keimahni chauh 41
nge min hrilh, mi zawng zawng ? " a ti a.
Tin, Lalpan, " Sum enkawltu rinawm, fing tak, a puin a hun 42
apianga an chaw chan tûr sem sak tûrin a chhûngte chunga hotua
a siam tûr chu tu ber nge ni ang le? A pu a lo kal hunah bawi 43
chutiang tia a rawn hmuha chu a eng a thâwl ang. Dik takin, 44
ka hrilh a che u, A neih zawng zawng chunga hotuah a siam ang.
Amaherawhchu, chu bawi chuan, a rilruin, ' Ka pu a lo kal lawk 45
dâwn lo ve, ' tiin, bawinute, bawipate lo vêl sela, eiin bârin lo rui
ta sela, chu bawia pu chu, a rin loh niah, a hriat loh laiin, a lo kal 46
ang a, bung hnihah a rawn chhuah ang a, mi rinawm lote chan
ang a chantîr ang. Bawi a pu duhzâwng hre reng chunga lo in- 47
ring si lo va, a pu duhzâwng ang pawha ti lo chu, *vawi* tam tak
an vua ang. Amaherawhchu, hre lo chunga vuakna khawp thil 48
ti chu, *vawi* tlêm tê an vua ang. Tupawh tam tak an pêka hnên-
ah chuan tam tak an phût ang; tupawh tam tak an kawltîra
hnênah chuan tam deuh an phût ang.
" Khawvêlah mei thlâk thla tûra lo kal ka ni; tûnah pawh 49
kâng tawh pang sela ka va ti em! Nimahsela, baptisma chan tûr 50
ka nei, chu mi tleitlâk hma loh chu ka thaw a va ipik êm! Khaw- 51
vêla rem lêmtîr tûra lo kal emaw mi ti elo? Hnai lo ve, ka hrilh
a che u, Do *lêntîr tûra lo kal* zâwk *ka ni;* tûn hnuah chuan chhûng 52
khatah mi panga an indo vang, pathumin pahnih, pahnihin pa-
thum. An indo vang a, pain a fapa, a fapain a pa; a nuin a fanu, 53
a fanuin a nu; a piin a mo, a movin a pi, " a ti a.
Tin, mipui hnênah pawh chuan, " Thlang lama chhûm 54
chhuak in hmuh chuan, ' Ruah a sûr dâwn,' in ti nghâl ṭhîn a;
tin, a lo ni ngei ṭhîn. Tin, chhim thli tleh *in hriat* chuan, ' Thaw 55
a sa dâwn e, ' in ti ṭhîn a; tin, a lo ni *ngei* ṭhîn. Nangni vervêkte 56
u, khawvêl leh vân awmzia *pawh* in hre fiah thiam si a, engatinge
tûn lai *thil* hi in hriat fiah thiam loh ni? Engatinge nangmahnin 57
a fel chu in ngaihtuah loh?
" Tin, rorêltu hmaa i khingpui nên *in* kal hunin, kal pahin a 58
lakah fihlîmna mawlh zawng hrâm rawh; chutilochuan rorêltu hmaah
a hruai lui ang chia, rorêltu chuan mi man hotu a mantîr ang chia,
mi man hotu chuan tân inah a khung hlauh dah ang che. Ka 59
hrilh a che, Dâr tangka derê tê pawh i tlâk kim hma loh chuan,
chuta ta chu i chhuak lo hnl hual ang," a ti a.

13 Tin, chutih lai tak chuan, tuteemaw an lo awm a, chu 1
mite chuan, Galili rama mi, Pilatan an thisen an Pathian
biakna sa talhte zînga a telh sakate chanchin chu *Isua* an hrilh a.
Tin, ani chuan an hnênah, " Chu Galili rama mite chu, chu- 2

tang thil an tuar avângin Galili rama mi zawng zawng aiin mi
sual bîk niin in ring em ni? Ni suh e, ka hrilh a che u, nangni 3
pawh in sim loh chuan chutiang bawkin in boral vek ang. Tin, 4
Siloam in sângin mi sâwm leh pariat a delhhlumte pawh kha,
Jerusalem khuaa awmte zawng zawng aiin mi sual bîk niin in
ring em ni? Ni suh e, ka hrilh a che u, nangni pawh in sim loh 5
chuan chutiang bawkin in boral vek ang," a ti a, a chhâng a.

Tin, he tehkhin thu hi a sawi a: "Tuinemaw a grêp huanah 6
theipui phun pakhat a nei a; tin, a *kûngah* chuan *a* rah a rawn
zawng a, pakhat mah a hmu lo va. Tichuan, grêp hrui enkawltu 7
hnênah, 'Ngai rawh, kum thum chhûng hian he theipui kûngah
hian *a* rah ka va zawng ṭhîn a, pakhat mah ka hmu si lo; kit rawh;
engatinge hmun pawh awha a awm reng ni?' a ti a. Tin, ani 8
chuan a hnênah, 'Ka pu, kumin tal hi awm sela, a vêlin ka lai ang
a, êkin ka vûr rih ang e; chu mi achina a rah chuan *a ṭha ang, a* 9
rah loh erawh chuan kit mai ang che," a ti a.

Tin, Chawlhniin ani chuan inkhâwmna in pakhatah a zirtîr 10
a. Tin, ngai teh, kum sâwm leh kum riat ramhuai man chak 11
loh vei hmeichhe pakhat a awm; chu mi chu a kûn reng a, amah
chuan a ding ngîl thei tawp lo va. Tin, Isuan a hmuh veleh 12
a ko va, a hnênah, "Hmeichhia, i chak lohna chuan a thlah ta a
che," a ti a. Tin, a chungah a kut a nghat a; tichuan, thâwk- 13
khatan a ngîl ta nghâl a, Pathian a fak ta a.

Tin, Isuan Chawlhnia *mi* a tihdam avângin inkhâwmna in 14
hotu chu a thinur a, mipui chu a bia a, an hnênah, "Mihring
hnathawhna tûr ni ruk a awm alâwm; chu mi chhûngin lo kal
ula, intidam rawh u, Chawlhnia *lo kal* lovin," a ti a. Lalpa 15
erawh chuan a hnênah, "Nangni vervêkte u, Chawlhniin mahni
sebâwng emaw, sabengtung emaw *a* chaw eina ata phelhin, tui
in tûrin in hruai chhuak ṭheuh ṭhîn a ni lo vem ni? He hmeichhia 16
hi, Abrahama fanu a ni si a, ngai teh u, Setanan kum sâwm leh
kum riat a man reng hi, Chawlhniah *pawh* he mi phuar hi han
phelh sak lohzia em ni?" a ti a, a chhâng a.

Chûng thute chu a sawi laiin a hmêlmate zawng zawng chu 17
an zak ta a; mipui *erawh* chu a thil ropui tih zawng zawng
avângin an lâwm vek a.

Chutichuan, ani chuan, "Pathian ram chu eng ang nge ni? 18
eng nên nge teh pawh ka tehkhin ang? Anṭam chi fang khat miin 19
a lâka, a huana a theha ang chu a ni; *chu chu* a lo ṭo va, thing a lo ni
a, chunglêng savate chu a zârahte chuan an riak a," a ti a. Tin, 20
"Pathian ram chu eng nên nge ka tehkhin ang?" a ti leh
a. "Dawidim hmeichhiain a lâka, chhangphut tehkhâwng thum 21
zîngah a zaa a thawh vek thlenga a phûma ang chu a ni," *a ti a.*

Tin, ani chuan zirtîr chung zêla, Jerusalem khaw lam panin, 22
khaw lian leh khaw tête a tlawh zêl a.
Tin, tuinemaw a hnênah, " Chhandamte chu tlêm tê em 23
an nih?" a ti a. Tin, ani chuan an hnênah, " Kawngka zîmah 24
chuan luh tum hrâm rawh u; ka hrilh a che u, Mi tam takin luh
an tum ang a, an lût thei si lo vang. In neitu a thawh a, kawng 25
a khâr hnu chuan, nangnin pâwna dingin, 'Lalpa, kawng min
hawn sak rawh,' tiin, kawngkhâr in rawn kik hunah, anin, 'Khawii
lama mi nge in nih ka hre lo a che u,' tiin, a chhâng ang che u a;
chuti hunah chuan, nangnin, 'I hmuhah pawh kan eiin kan 26
bâr tawh kha, kan kawtthlêrahte pawh i zirtîr ṭhin kha,' in la ti
ang a; tin, anin, 'Ka hrilh a che u, Khawii lama mi nge in nih 27
ka hre lo; nangni thil sual ti zawng zawngte u, ka hnên ata kal
bo vek rawh u,' a la ti ang.
" Abrahama te, Isaaka te, Jakoba te, zâwlnei zawng zawngte 28
chu Pathian ram chhûnga awm in hmuh a, nangni pâwna hnawh
chhuah in nih *in inhriat* hunah, chutah chuan ṭah leh ha ṭhial
chu a awm ang. Tin, chhak leh thlang, chhim leh hmâr aṭangin 29
an lo kal ang a, Pathian ramah an lo ṭhu ang. Tin, ngai teh u,
hnuhnûng berte pawh hmasa bera awm tûr an awm a, hmasa 30
berte pawh hnuhnûng bera awm tûr an awm," a ti a.
Chutih lai tak chuan Pharisai tuteemaw an lo kal a, a hnênah, 31
" Chhuak la, heta ta kal bo rawh; Herodan tihhlum che a duh
êm êm a ni," an ti a. Tin, ani chuan an hnênah, " Chu sihal 32
hnênah chuan *he thu hi* va sawi rawh u: 'Ngai rawh, vawiinah
nên, naktûkah nên, ramhuaite ka hnawt chhuak ang a, nâte pawh
ka tidam ang a, atûk lehah ka zo vang. Engpawh ni rawh se, 33
vawiinah nên, naktûkah nên, atûk lehah nên ka kal zêl tûr a ni;
Jerusalem khaw pâwn lamah zâwlnei thih theih a ni lo ve," a ti
a. " Aw Jerusalem, Jerusalem! zâwlneiho thattu, i hnêna an 34
rawn tirhte lunga lo dênghlumtu! arpuiin mahni notê a thla
hnuaia *a awp khâwm* angin i fate vawi engzâtnge awp khâwm
ka tum kha! Nimahsela in duh si lo. En teh u, in in chu *aruaka* 35
hnutchhiah che uin a awm ta. Ka hrilh a che u, 'Lalpa hminga
lo kal chu a eng a thâwl e,' in tih hma loh chuan, mi hmu leh
tawh lo vang," a ti a.

14 Tin, heti hi a ni a, Chawlhniin Pharisai hotu pakhat ina 1
chaw ei tûra a kal chu an enthla reng a.
Tin, ngai teh, a hmaah chuan dam lo vûng mi tuemaw a awm. 2
Tichuan, Isuan dân hretute leh Pharisaite chu a bia a, an hnênah, 3
" Chawlhniin tihdam a thiang nge thiang lo?" *a* ti a. Anni erawh
chu an ngawi reng a. Tin, ani chuan *dam lo* chu a chelh a, a 4
tidam a, a kaltîr ta a. Tin, an hnênah, " Nangni zîngan in sa- 5
bengtung emaw, sebâwng emaw tuichhunchhuahah lo tla sela,

Chawlhni *pawh*in tunge hnûk chhuak nghâl lo vang che u?"
a ti a. Chûng thu chu an chhâng thei lo leh bawk a. 6
Tin, an mi sâwmten ṭhutphah ṭha ber an thlan ṭhinzia a hmu 7
a, an hnênah tehkhin thu a sawi ta a: " Lawi chaw ei tûrin tuin- 8
emaw a sâwm hunah che chuan ṭhutphah ṭha berah ṭhu suh ang
che; chutilochuan, i aia mi ṭha zâwk a lo sâwm hlauh ang a,
tichuan, a sâwmtu che chuan, ' He mi ṭhutna tûr hi kian rawh, ' 9
a rawn ti ang chia; tin, nang zak takin ṭhutphah ṭha lo berah i
ṭhu leh si tûr a ni. An sâwm hunah che chuan ṭhutphah ṭha 10
lo berah va ṭhu zâwk ang che; chutichuan a sâwmtu che a lo kal
hunah, i hnênah, ' Ṭhiana, ṭhutphah ṭha deuhvah ṭhu rawh, '
a ti thei ang che. Chutichuan i chaw kîlpuite mithmuhah chuan
chawimawiin i awm ang. Inngaihlu apiang an tlâwm ang a; 11
inngaitlâwm chu chawimawiin a*n* awm ang," an hnênah *a* ti a.
Tin, a sâwmtu hnênah pawh chuan, " Chhûnah emaw, zânah 12
emaw ruai i ṭheh hunin, *i* ṭhiante, i unaute, i laichînte, i vêng
hausate chu sâwm suh ang che; chutilochuan an sâwm ve leh ang
chia, an rûl leh kher ang che. Ruai i ṭheh hun chuan, pachhiate, 13 14
piangsualte, kebaite, mitdelte sâwm zâwk ang che; tichuan, chûng
ang chuan rulhna tûr che an neih loh avângin, i eng a thâwl ang;
mi felte thawh leh hunah rulh leh i ni dâwn si a," a ti a.
Tin, a chaw kîlpui tuinemaw chûng *thu* chu a hria a, a hnên- 15
ah, " Pathian rama chaw ei tûr chu an eng a thâwl e, " a ti a.
Tin, ani chuan a hnênah, " Mi tuinemaw zânah ruai ropui 16
takin a ṭheh a, mi tam tak a sâwm a; tin, a ei hun chuan, a mi 17
sâwmte hnênah, ' Lo kal rawh u, tûnah engkim peih a ni ta e,'
ti tûrin a bawi a tîr a. Tin, an zain thu khat vuain chhuanlam 18
an nei vek a. A hmasa berin a hnênah, ' Lo ka lei ta a, a enin ka
kal a ṭûl a ni; mi khawngaih la mi han phat sak ang che,' a ti a.
Tin, mi dangin, ' Sebâwng tuak nga ka lei ta a, a chhia a ṭha 19
fiahin ka kal dâwn a, mi khawngaih la mi han phat sak ang che,'
a ti a. Tin, mi dangin, ' Nupui ka nei ta a, chuvângin ka kal thei 20
lo,' a ti a. Tin, bawi chuan a pu hnênah, chûng *thu* chu a vah rilh 21
a. Tin, in neitu chu a thinur a, a bawi hnênah chuan, "Chhuak
la, kawtthlêrahte, kâwmkârahte kal thuai thuai la, pachhiate,
piangsualte, mitdelte, kebaite hetah rawn hruai lût rawh,' a ti a.
Tin, bawi chuan, ' Ka pu, i thu mi pêk ang khân ka ti tawh a, 22
nimahsela hmun a la chuang ta fo,' a ti a. Tin, *a* puin bawi 23
hnênah chuan, ' Chhuak la, lamlianahte, daiahte kal la, ka in
khah nân *mi* han thlêm lût hrâm rawh. Ka hrilh a che, Mi ka 24
sâwmte khân pakhat mahin ka ruaiṭheh an ei lo vang,' a ti a,"
a ti a.
Tin, mipui nasa takte a hnênah an kal ve a; tichuan ani chu 25
a hawi a, an hnênah, " Tupawh ka hnêna lo kal chuan, a pa te, 26

a nu te, a nupui te, a fa te, a unau te, a farnu te, ama nun nên lam
pawh a huat loh chuan ka zirtîr a ni thei lo vang. Tupawh mahni 27
kraws pua mi zui lo apiang chu ka zirtîr a ni thei lo vang.
" Nangni zîngah tupawhin in sâng sak tum ula, a tîrin ṭhuin, 28
sak zawhna khawp *sum* in neih leh neih loh *hre tûrin*, a man tûr
chin tunge chhût lo vang che u? Chutilochuan, lung phûm tawh 29
zeta, a sak zawh theih loh chuan, a en apiangin, ' He mi hian in 30
a rel ting a, a sa zo thei si lo,' tiin, an nuihsan dah ang e.
" Tin, lal tuinnge lal dang do tûra a kal dâwnin, a tîrin ṭhuin, 31
mi sînghnih nêna amah do tûra lo kal chu, mi sîngkhat nên a tawh
ngam dâwn leh dâwn loh, *mi* râwn lo vang? Chuti a nih loh vêk
leh, *lal* dang chu hla taka a la awm laiin, inremna lam thutiam 32
dîl *turin* palai a tîr ang. Chutiang bawkin, nangni zîngah hian
tupawh a neih zawng zawng kalsan lo apiang chu ka zirtîr a ni 33
thei lo vang.
" Chi hi a ṭha e; nimahsela, chi pawh a dâk tawh chuan, eng- 34
innge an tihal leh ang? Lei tân a ṭha lo vang, êk dûr tân pawh 35
a ṭha hek *lo vang*; min an paih chhuak ṭhin. Tupawh hriatna
tûra beng nei chuan hre rawh se, " a ti a.

15 Tin, chhiahkhawntute leh mi sualte zawng zawngin a 1
thu hre tûrin a kiang an rawn pan a. Tin, Pharisaite leh 2
lehkhaziaktute chuan, " He *mi* hian mi sualte a pâwl a, an hnên-
ahte chaw a ei ve ṭhîn, " tiin, an phunnawi ve ve a.
Tichuan, anin an hnênah he tehkhin thu hi a sawi a: " Nangni 3 4
zîngah tupawhin berâm za nei ula, an zînga pakhat hloh ang
ula, thlalêrah sawmkua leh pakuate chu hnutchhiahin, a bo chu
in hmuh leh hma loh zawng tunge zawng lo vang che u? Tin, in 5
hmuh leh chuan lâwm takin in kokiah in pu ṭhîn. Tin, in in thlen 6
veleh in ṭhiante leh in vêngte in ko khâwm a, an hnênah, ' Mi
lâwmpui rawh u, ka berâm bo kha ka hmu leh ta e, ' *in* ti ṭhîn.
Ka hrilh a che u, Chutiang bawkin mi fel sawmkua leh pakua 7
sim chuan tûr nei lote ai chuan mi sual pakhat sim chungah
hian vâna *mi* an lâwm zâwk ang.
" Tin, hmeichhia tupawh duli sâwm neiin pakhat hloh ang 8
sela, khâwnvâr hâla, in phiatin, a hmuh leh hma loh zawng
tunge ngun takin zawng lo vang? Tin, a hmuh leh chuan, a ṭhiante 9
leh a vêngte a ko khâwm a, ' Mi lâwmpui rawh u, ka duli hloh
kha ka hmu leh ta e,' *a* ti ṭhîn. Ka hrilh a che u, Chutiang bawk- 10
in Pathian vântirhkohte hmaah chuan mi sual pakhat sim
chungah *an* lâwm ṭhîn a ni.
" Tin, mi tuinemaw fapa pahnih a nei a; tin, a naupang zâwk 11 12
chuan a pa hnênah, ' *Ka* pa, ro ka chanai mi pe rawh, ' a ti a.
Tichuan, a sum chu an hnênah a sem ta a. Tin, ni rei lo tê 13
chinah *a* fapa naupang zâwk chuan *a chanai* zawng zawng chu a la

khâwm vek a, khaw lam hla takah a kal ta a, chutah chuan nuam
lutukin a awm a, a sum chu a khawhral ta mai mai a. Tin, a dehral 14
zawh veleh, chu khaw lamah chuan ṭâm nasa tak mai a lo tla a;
ei tur a lo tlachham ta a. Tichuan, chu mi khaw lam mi mi pakhat 15
a va bêl a; chu mi chuan vawk chaw pe tûrin a lo lamah a tîr a.
Tin, englo kâwm vawkin an eite chuan intihpuar a duh êm êm a; 16
tuman engmah an pe si lo.
"Tin, a inhriat ḉhhuah veleh, 'Ka pa hnêna inhlawhfate 17
chaw ei sên lohva nei an tam vei nên, kei lah chu hetah rilṭâmin
ka thi dâwn si a! Ka tho vang a, ka pa hnênah ka kal ang a, a 18
hnênah, Ka pa, vâna *mi* chungah leh nangma mithmuhin thil
ka tisual e; i fapaa vuah tlâk ka ni ta lo ve; i hnêna inhlâwhfa pa- 19
khat angin mi siam *ve* rawh, ka ti ang,' a ti a.
"Tichuan a tho va, a pa hnênah a kal ta a. Chutichuan, 20
hla taka a la awm laiin a pain a lo hmu a, a khawngaih êm êm
a, a tlân a, a ir a chuktuah a, a fâwp ngawih ngawih a. Tin, a 21
hnênah a fapain, '*Ka* pa, vâna *mi* chungah leh nangma mit-
hmuhin thil ka tisual e; i fapaa vuah tlâk ka ni ta lo ve,' a ti a.
Nimahsela, *a* pa chuan a bawite hnênah, 'Puan ṭha ber kha han 22
la thuai ula, han sintîr rawh u; a kutah zungbûn te, a kephahah
pheikhawk te buntîr rawh u; sebâwng no thau tak kha han la 23
ula, talh rawh u, hlim takin i ei ang u; he ka fapa hi a thi a, a lo 24
nung leh ta a nih hi; a bo va, *kan* hmu leh ta a nih hi,' a ti a. Ti-
chuan hlim takin an awm ṭan ta a.
"Tin, a fapa upa zâwk chu lovah a awm a; tin, in a lo thlen 25
dâwn chuan englo tum ri leh lâm thâwm a hre ta a. Tichuan,
chhiahhlawh pakhat a ko va, 'Chu engnge ni ta?' tiin, a zâwt a. 26
Tin, ani chuan a hnênah, 'I nau a lo hâwng a, him takin a hmuh 27
leh avângin i pain sebâwng no thau tak kha a talh a ni,' a ti a.
Tin, a thinur a, a lût duh ta lo va; tin, a pa a lo chhuak a, a thlêm 28
a. Nimahsela, ani chuan a pa hnênah, 'Ngai rawh, kumkhaw 29
hei leh chen hi ka châwm chia, i thu lah hi ka awi lo ngai si lo va;
ka ṭhiante nêna hlimna ka siamna turin keltê pawh mi pe ngai
si lo va; nimahsela, hei i fapa nawhchizuarte hnêna i sum eiral 30
vektu hi a lo haw veleh ama tân sebâwng no thau tak kha i lo
talh sak vei a,' a ti a, a chhâng a.
"Tin, ani chuan a hnênah, '*Ka* fapa, ka hnêna awm reng i 31
ni alâwm, ka neih zawng zawng hi i ta a ni e. Hllim tak leh
lâwm taka awm tûr a ni rêng alâwm; he i nau hi a thi a, a lo nung 32
leh ta a; a bo va, *kan* hmu leh ta a ni si a,' a ti a," a ti a.

16 Tin, *Isuan* a zirtîrte hnênah *he thu* pawh *hi* a sawi a: "Mi 1
hausa tuinemaw sum enkawltu a nei a; chu mi chuan a sum
a khawhral sak mai mai khawngah a hnênah an hêk a. Tichuan, 2
ani chuan amah chu a ko va, a hnênah, 'I chungchâng thu ka

hriat hi eng tizia nge ni? I sum enkawl chanchin mi ziak vek
rawh; tûn achinah sum enkawltuah i ṭang thei tawh lo vang,'
a ti a. Tin, sum enkawltu chuan a rilruin, 'Ka puin ka sum 3
enkawl mi bân dâwn hi engtinnge ka tih ang aw? lei laih ka peih
si lo va, kut dawh lah chu ka zak si a. Sum enkawla mi bân huna 4
an ina mi awmtîr nân ka tihzia tûr ka hre ta,' a ti a. Tichuan 5
a pu sum batute chu a ko ṭheuh va, a hmasa ber hnênah chuan,
'Ka pu lakah engzâtnge i bat?' a ti a. Ani chuan, 'Hriak teh-
khâwng zakhat,' a ti a. Tin, ani chuan a hnênah, 'I lehkha 6
la la, ṭhu thuai la, sawmnga ziak rawh,' a ti a. Tin, mi dang
hnênah, 'Nang engzâtnge i bat?' a ti a. Ani chuan, 'Buh 7
tehkhâwng zakhat,' a ti a. Tin, ani chuan a hnênah, 'I lehkha
la la, sawmriat ziak rawh,' a ti a. Tin, a pu chuan sum enkawl- 8
tu fello chu a rem hriat avângin a fak ta a; êng fate aiin he khawvêl
fate hi an tûn lai kawngah chuan an fing zâwk a ni.
"Ka hrilh a che u, Sum lemin in tân ṭhiante siam rawh u; 9
sum a boral huna chatuana awmnaah chuan an awmtîr nân che
u. Tupawh tlêmte chunga rinawm chu, tam tak chungah pawh 10
a rinawm ṭhîn; tupawh tlêmte chunga rinawm lo chu, tam tak
chungah pawh a rinawm lo ṭhîn a ni. Sum lem chungah *mah* 11
in rinawm loh chuan, tuinnge sum tak chu kawltîr ang che u? Mi 12
dang ta chungah *mah* in lo rinawm tawh loh chuan, nangmahni
ta chu tuinnge pe ang che u? Chhiahhlawh tumahin hotu pahnih 13
rawng an bâwl kawp thei lo; pakhat huain pakhat a duh ang,
a nih loh leh, pakhat ṭanin pakhat a hmusit ang. Pathian leh
sum rawng in bâwl kawp thei lo ve," a ti a.
Tin, Pharisai tangka ngaihlute chuan chûng thu zawng zawng 14
chu an hria a, an nuihsan a.
Tichuan, ani chuan an hnênah, "Mi mithmuha intifel mai 15
in ni e; nimahsela, Pathianin in rilru a hre si a; mihring zînga
an chawimawi chu Pathian mithmuhin tenawm tak a ni si. Dân 16
leh zâwlneite *thu* chu Johana *lo awm* thleng khân a awm a; chu
mi achinah chuan Pathian ram Chanchin Ṭha hi an hril a, mi
tin an lût lui ṭheuh va. Nimahsela, Dân *thu* chhun han tê tak 17
tê bo ai pawhin vân leh khawvêl boral a awl zâwk e.
"Tupawh nupui ma a, nupui dang nei apiang, a uirê a ni; 18
tupawh mi nupui mâk nei apiang a uirê a ni.
"Tin, mi hausa tuemaw a awm, puan sen duk leh puan zai 19
sîn tak a sin a, ni tin nuamsa takin a awm ṭhîn; tin, a hming La- 20
zara kutdawh pakhat pân bawm khah lûk, a kawngkhâr bulah
an muttîr ṭhîn a, mi hausa dawhkâna *ei nawi* tla chu ei a duh a; 21
uite lah chuan a pânte an lo liah sak ṭhîn a. Tin, heti hi a ni a, 22
kutdawh chu a thi a, vântirhkohten an kalpui a, Abrahama âng-
chhûngah *an dah a*. Mi hausa pawh chu a thi a, phûmin a awm ta

a. Tin, mitthi khuaah chuan na tak tuar rêng rêngin a awm 23
a, a han vanvadâk a, hla taka Abrahama, a ângchhûnga Lazara
awm nên, a hmu ta a. Tin, a au va, '*Ka* pa Abraham, mi khaw- 24
ngaih la, Lazara kha han tîr rawh, a kut zung hmâwr tuiah chiah
sela, ka lei tihdaihna tûrin; he mei alhah hian ka na êm êm a ni,'
a ti a.
"Nimahsela, Abrahaman, 'Ka fapa, nangin i dam lai khân 25
thil ṭha i chang a, chutiang bawkin Lazaran thil ṭha lo a chan
kha hre ta che; nimahsela tûnah ani zawng hetah thlamuang
takin a awm a, nang zawng i nâ a nih kha. Hêng lo pawh hi, 26
heta ṭanga nangni hnêna kal tumte chu an *kal* theih lohna tûr
leh, tumah khata ṭanga keini hnêna an lo kai theih lohna tûrin,
keini leh nangni inkârah hian leikak nasa tak an siam tlat a ni,'
a ti a.
"Tin, ani chuan, 'A nih leh, ka pa, ani chu ka pa ina kaltîr 27
tûr *tal*in ka ngên a che; pianpui mipa panga ka nei si a; he na
awmnaah hian an lo kal ve dah ang e, ṭhahnemngai takin hrilh 28
teh se,' a ti a. Abrahama erawh chuan, 'Mosia leh zâwlneite 29
an nei alâwm; chu mite thu chu ngai rawh se,' a ti a. Tin, ani 30
chuan, 'Ka pa Abraham, ni lo ve; mitthi zînga mi meuh an
hnênah kal zâwk sela an sim ang,' a ti a. Tin, ani chuan a hnên- 31
ah, "Mosia leh zâwlneite thu an ngaih loh chuan, mitthi zînga
mi tho leh mah sela an awi chuang lo vang,' a ti a," a ti a.

17 Tin, *Isuan* a zirtîrte hnênah, "Tlûknate hi awm lo thei 1
a ni lo; nimahsela, tlûkna awmtîrtu chung chu a pik e!
Hêng mi tête zînga pakhat pawh tihtlûk ai chuan, a *titlutu tûr* 2
nghâwngah chuan buh râwt sawmna lung awrhtîrin, tuifinriatah
thlâk sela, a tân a ṭha zâwk tûr a ni.
"Fîmkhur rawh u: I unauvin thil a tihsual chuan, zilh rawh; 3
a inchhîr chuan, ngaidam rawh. Ni khatah i chungah vawi 4
sarih thil tisualin, vawi sarih, 'Ka inchhîr e,' tia, i lama a lo hawi
leh chuan, i ngaidam tûr a ni," a ti a.
Tin, tirhkohte chuan Lalpa hnênah, "Kan rin tiphui deuh 5
ang che," an ti a.
Tin, Lalpa chuan, "Anṭâm mu fang khat ang rin in neih 6
chuan, he thingtheihmu kûng hnênah hian, 'Lo inphawi la,
tuifinriatah lo inphun rawh,' in ti ang a, in thu a awi mai ang.
"Nimahsela, nangni zîngah tupawhin lei letin emaw, berâm 7
vêngin emaw bawi nei ula, a lo sûl hâwn veleh, 'Chaw rawn kîl
nghâl rawh,' tunge lo ti ang che u? 'Ka ei tûr mi siam sak la, 8
puan veng la, ka ei ka bâr zawh hma loh chu ka rawng *mi* bâwl
rawh; chu mi hunah chuan nangin i eiin i bâr ang chu,' *tunge* lo ti
zâwk lo vang *che u*? In thu anga a tih avângin *in* bawi hnênah 9
lâwm thu in hrilh ngai em ni? Chutiang bawkin nangni *pawh*in 10

in hnêna thupêk zawng zawng anga in tih hnuin, 'Bawi ṭhahnem
lo kan ni e; kan tih tûr rêng a ni kan tih ni,' ti rawh u," a ti a.
Tin, heti hi a ni a, Jerusalem khuaa an kal dâwnin, Samari 11
leh Galili ram chu a kal pêl a. Tin, khaw engah emaw a luh dâwn- 12
in, mi, phâr hlîr, sâwmin an tâwk a; chu *mi*te chu hla takah
an ding a; tin, aw ring takin, "Isu, Zirtîrtu, min khawngaih 13
rawh," an ti a. Tin, ani chuan anmahni chu a han hmuh chuan 14
an hnênah, "Puithiamte hnênah va inentîr tawh u," a ti a.
Tin, heti hi a ni a, an kal lai chuan an lo thiang ta hlawm a. Tin, 15
an zînga pakhatin a dam ta tih a inhriat veleh, aw ring taka Pa-
thian fak chungin a kîr leh ta a; tin, a ke bulah a bawkkhup a, 16
a lâwm thu a sawi a; chu mi chu Samari mi a ni nghe nghe a.
Tichuan, Isuan a chhâng a, "Mi sâwm kha in lo thiang ta a ni lâwm 17
ni? Pakuate kha khawiahnge? Pathian fak tûra kîr leh, he awze 18
mi chauh lo hi, miin tumah an hmu lo vem ni?" a ti a. Tin, a 19
hnênah, "Tho la, kal rawh; i rinna hi i dampui a nih hi," a ti a.
Tin, Pharisaiten Pathian ram lo thlen hun tûr an zawh 20
avângin, an hnênah, "Pathian ram chu hmuh theihin a lo thleng
lo ve; 'En teh u, heta hi!' emaw, 'Sawta saw!' *emaw*, an ti hek 21
lo vang; ngai teh u, Pathian ram chu in zîngah a awm a ni," a
ti a, a chhâng a.
Tin, zirtîrte hnênah chuan, "Mihring Fapa dam lai nite hi 22
ni khat *tal* hi in hmuh duh nite a la awm ang, nimahsela in hmu
tawh si lo vang. Tin, in hnênah, 'En teh u, sawta saw!' 'En teh 23
u, heta hi!' an ti ang che u; kal chhuak suh ula, anni chu zui
hek suh u; vân hnuai leh lama kâwl a phêta, vân hnuai leh lam 24
thlenga a êng ṭhîn ang hian, Mihring Fapa hi a lo kal niin a awm
dâwn si a. Nimahsela, chu mi hma chuan thil tam tak a tuar 25
tûr a ni a, tûn lai ṭhangtharte thliarthlâkin a awm bawk tûr a ni.
"Nova dam laia *thil* awmzia ang khân, Mihring Fapa *a lo kal* 26
leh nite chuan a awm bawk ang. Nova lawnga a luh a, tui a lo 27
lêt a, an zaa a tihhlum tâk vek ni kha a thlen hma loh zawng,
an eiin an bâr a, nupui pasal an innei ṭhîn a.
"Chutiang bawkin Lota dam laiin a lo awm; an eiin an bâr a, 28
an leiin an hralh a, an chîngin an sa ṭhîn a; nimahsela, Sodom khua 29
ata Lota a chhuah ni chuan vân aṭangin mei leh kâtin a sûr a,
an zain a tihlum ta vek a. Chutiang bawkin Mihring Fapa 30
hi a rawn inlâr ni chuan a awm ang. Chu mi niah chuan tupawh 31
a sum in chhûnga awma, amah in chunga awm chu, chuh tûrin
chhuk suh se; lova awm chu hâwng bawk suh se. Lota nupui 32
hre reng rawh u.
"Tupawh a nun humhimna zawng apiangin a chân ang a, 33
tupawh a nun chân apiangin a humhim ang.
"Ka hrilh a che u, Chu mi zânah chuan khum pakhatah mi 34

pahnih an awm ang a, pakhat chu kal bopuiin a awm ang a, pakhat
chu hnutchhiahin a awm ang. Hmeichhe pahnih buh rawt sawmin 36
an awm ang a, pakhat chu kal bopuiin a awm ang a, pakhat
chu hnutchhiahin a awm ang." a ti a.
Tin, anni chuan a hnênah, "Lalpa, khawiah maw?" an ti a, 37
an chhâng a.
Tin, ani chuan an hnênah, "Saruang awmna apiangah
mulukawlhte pawh an awm khâwm ang," a ti a.

18 Tin, beidawng lovin an ṭawngṭai fo tûr a ni tih *hriattirna* 1
tûrin an hnênah tehkhin thu a sawi a: "Khaw engah emaw 2
rorêltu pakhat a awm a, chu *mi* chuan Pathian a hlau lo va, mihring
lah a ngaihsak hek lo; tin, chu mi khuaah chuan hmeithai pakhat 3
a awm a; ani chu, 'Ka khingpui chungah phuba mi lâk sak rawh,'
tiin, a hnênah a kal fo va. Tin, ani chuan rei fe a duh lo va: 4
nimahsela, nakinah chuan a rilruin, 'Pathian hlau lovin mihring
ngaihsak lo mah ila, he hmeithai hian mi tihbuai avângin a phuba 5
ka lâk sak teh mai ang, chutilochuan, a lo kal fo hian mi la tihah
hrep dah ang e,' a ti a," a ti a.
Tin, Lalpa *rêkin*, "Rorêltu fel lo thu sawi chu hre rawh u. 6
An chungah zaidawh rih mah sela a mi thlan, a chhûn a zâna 7
amah kotute phuba chu Pathianin a lâk sak lo vang em ni? Ka 8
hrilh a che u, An phuba a lâk sak thuai ang. Nimahsela Mihring
Fapa hi a lo kal hun chuan khawvêlah hian rinna a rawn hmu
ang em ni?" a ti a.
Tin, mi fel tak nih inring a, mi dang zawng zawng hmusit 9
ṭhîn tuteemaw hnênah chuan he tehkhin thu pawh hi a sawi a:
"Mi pahnih Pathian biak inah ṭawngṭai tûrin an han kal a: pakhat 10
chu Pharisai a ni a, pakhat chu chhiahkhawntu a ni. Pharisai 11
chu a ding a, amah chauhvin heti hian a ṭawngṭai a: 'Pathian, mi
dang anga hlêprute, fel lote, uirête ka nih loh avâng leh, he chhiah-
khawntu ang pawh hi ka nih loh avângin i chungah ka lâwm e.
Chawlh kâr *khat apiangah* vawi hnih chaw ka nghei ṭhin a: ka neih 12
apiang sâwmah pakhat ka pe ṭhin,' *a ti a.* Chhiahkhawntu erawh 13
chu hla takah a ding a, van lam pawh a dâk ngam lo va, 'Pathian,
kei mi sual hi mi khawngaih rawh,' tiin, a âwm a inchhûm a inchhûm
ta zâwk a.
"Ka hrilh a che u, A hmasa aiin chu mi zâwk chu thiam 14
changin a inah a kal chhuk ta a. Inngaihlu apiang *an* tlâwm
ang a, inngaitlâwm chu chawimawiin *an* awm ang." a ti a.
Tin, a deh atân a hnênah an naupangte pawh an rawn hruai 15
a; zirtîrte erawh chuan chu chu an hmuh veleh an lo hau va.
Nimahsela, Isuan anni chu a ko va, "Naupang tête ka hnênah 16
han kaltîr ula, hnar suh u; Pathian ram chu hetiang mite ta a
ni si a. Tih tak meuhvin ka hrilh a che u. Tupawh Pathian 17

ram chu naupang têin *a lawm* anga lâwm lo apiang a chhûngah a*n*
lût tawp lo vang," a ti a.
Tin, hotu tuinemaw a hnênah, " Zirtîrtu ṭha, chatuana nunna 18
channa tûrin engtinnge ka tih ang?" tiin, a zâwt a. Tin, Isuan 19
a hnênah, " Engatinge ṭha mi tih? mi pakhat chauh lo chu tumah
ṭha an awm lo, *chu chu* Pathian *a ni.* Thupêkte chu i hria alâwm — 20
' Uirê suh, Tual thatsuh, Ru suh, Hêk suh, I nu leh i pa chawimawi
rawh,' *tihte hi,*" a ti a. Tin, ani chuan, " Chûng thu zawng zawng 21
chu ka naupan têt ata ka zâwm zêl ṭhîn," a ti a.
Tin, Isuan chu chu a hriatin a hnênah, " Tûnah pawh kawng 22
khat i la bâk e; i neih zawng zawng hralh la, pachhiate hnênah sem
rawh, chutichuan vânah ro i nei ang; tin, lo kal la, mi zui ang
che," a ti a. Ani erawh chuan chûng thu chu a hriatin, a 23
lungngai ta êm êm a, a hausak êm avângin.
Tichuan, Isuan amah chu a en a, " Sum nghate chu Pathian 24
rama luh a va harsa dâwn êm! Mi hausa Pathian rama luh aiin 25
sanghâwngsei hriau benga luh tlang a awl zâwk a ni," a ti a. Tin, 26
chu thu hriate chuan, " A nih leh, tunge chhandam ni thei ang le?"
an ti a. Ani erawh chuan, " Mihring tih rual loh hi, Pathian 27
tih theih a ni," a ti a.
Tin, Peteran, " Ngai teh, keinin kan in leh lo kalsanin kan zui 28
ta chia," a ti a.
Tin, ani chuan an hnênah, " Tih tak meuhvin ka hrilh a che 29
u, Tupawh Pathian ram avânga in emaw, nupui emaw, unaute
emaw, nu leh pa emaw, fate emaw kalsan tawh phawt chu, tûn
dam chhûng la la hian a aia tam zâwk hmu lo tûr tumah an awm 30
lo, hun lo la thleng tûra chatuana nunna nên," a ti a.
Tin, sâwm leh pahnihte chu a hnênah a hruai hrang a, an 31
hnênah, " Ngai teh u, Jerusalem khuaa kan chhoh dâwn hi;
zâwlneite thu ziak zawng zawng kha Mihring Fapa chungah hian
a thleng ang. Jentailte hnênah an pe ang a, nuihza siam nân an 32
hmang ang a, zahthlâk takin an siam ang a, chil an chhâk ang;
tin, an vua ang a, an tihlum ang; tin, ni thum niin a tho leh ang," 33
a ti a.
Tin, chûng thu rêng rêng chu a ngaihna an hre lo va; thu 34
sawi chu an lakah thupin a awm a, eng sawi nge a nih pawh an
hre lo va.
Tin, heti hi a ni a, Jeriko khua a thlen dâwnin, mitdel tuemaw 35
kawng sîrah kut dawhin a lo ṭhu a; *chu mi chuan* mipui kal thâwm 36
a hria a, eng tizia nge ni ta tih, a zâwt a. Tin, anni chuan 37
Nazaret Isua a kal a ni tih an hrilh a. Tichuan, ani chu, " Isu, 38
Davida Fapa, mi khawngaih rawh," tiin, a au ta a. Tin, a hma- 39
sate chuan ngawi tûrin an hau va; nimahsela, ani chu, " Davida
Fapa, mi khawngaih rawh," *tiin,* a au zual sauh va.

Tichuan, Isua a ding a, a hnêna han hruai tûrin thu a pe a; 40
tin, a kiang a lo thlen chuan, " I chungah eng tia ka tih nge i duh?" 41
a ti a, a lo zâwt a. Tin, ani chuan, " Lalpa, hmuh theih ka duh,"
a ti a. Tin, Isuan a hnênah, " Hmu thei tawh ang che, i rinna 42
hi i dampui a ni e," a ti a. Tin, thâwkkhatan a hmu thei ta 43
nghâl a, Pathian fak chung zêlin amah chu a zui ta a; tin, mi
zawng zawng chuan, chu chu an hmuhin, Pathian an fak a.

19 Tin, *Isua* Jeriko khuaah a lût a, a chhûn pelh dâwn a. 1
Tin, ngai teh, mi pakhat a hming Zakaia a awm a; chu 2
mi chu chhiahkhawn hotu a ni a, amah pawh a hausa hle a. Tin, 3
Isua chu mi eng ang nge a nih, hmuh a tum a; mipui avângin,
amah lah a tawi si a, a hmu thei lo va. Tichuan, a tlân khalh 4
a, a en tûrin theipui lêrah a lâwn a; chu mi kawng chu a rawn
zawh tûr a ni si a. Tin, Isua chu chu mi hmun a thlen chuan 5
a dâk a, a hnênah, " Zakai, lo chhuk thuai rawh; vawiinah i inah
ka thleng tûr a ni," a ti a. Tin, hmanhmawh takin a chhuk a, 6
hlim takin amah chu a thleng ta a. Tin, chu chu an hmuh 7
veleh, an zain, " Mi sual hnêna thleng tûrin a luh tâk saw," an
ti a, an phunnawi a.

Tin, Zakaia chu a ding a, Lalpa hnênah chuan, " Ngai teh, 8
Lalpa, ka sum zâtve pachhiate hnênah ka pe ang a; tin, tu lakah
pawh thil engpawh lo hlêpru ila, a leh liin ka rûl leh ang," a ti a.
Tin, Isuan *Zakaia* chung thu a sawi a, " Vawiinah he inah hian 9
chhandamna a lo thleng ta, ani pawh Abrahama fapa a ni si a.
Boralte zawnga chhandam tûrin Mihring Fapa hi a lo kal a ni rêng 10
a ni," a ti a.

Tin, chûng thute chu an ngaihthlâk laiin, Jerusalem khua 11
a hnaih tâk avâng leh Pathian ram lo lang nghâl tûr nia an rin
avângin tehkhin thu a sawi tel a. Chutichuan *hêng thu hi* a sawi a: 12
" Mi ṭha tuemaw ram awpna thu laa lo kîr leh tûrin khaw lam
hla takah a kal a. *A kal dâwnin* a bawite sâwm a ko va, an hnên- 13
ah rangkachak tangka sâwm a pe a, an hnênah, ' Ka lo thlen
leh hma loh zawng *hei hian* lo sumdâwng rawh u,' a ti a. Nimah- 14
sela, a khuaten an hua a, ' He mi hi kan lal atân kan duh lo ve,'
ti *tûrin* a hnungah palai an tlântîr ve a.

" Tin, heti hi a ni a, ram awpna thu chu a lâk a, a lo kîr leh 15
chuan, a bawi tangka a pêkate chu, an peipun chin hriat nân, a
kohtîr a. Tin, a hmàsa ber chu a lo kal a, ' Ka pu, i rangkachak 16
tangka kha sâwmin a pung e,' *a* ti a. Tin, ani chuan a hnênah, 17
' Bawi ṭha, i ti ṭha e; tlêmte chunga i rinawm avângin khaw sâwm
chungah hotuah awm rawh,' a ti a. Tin, a dawttu chu a lo kal 18
a, ' Ka pu, i rangkachak tangka kha pangain a pung e,' *a* ti a.
Tin, ani chuan ani hnênah pawh chuan, 'Nang pawh khaw panga 19
chungah *hotuah* awm rawh,' a ti a.

" Tin, mi dang a lo kal a, ' Ka pu, en teh, *hei* i rangkachak 20
tangka kha! thlan hrûkna puanin ka vawng reng a ni; mi vîn tak 21
i nih avângin ka hlau che a ni; i dah loh pawh i la ṭhîn a, i tuh
loh pawh i ât ṭhîn *si* a,' *a* ti a.
" Tin, ani chuan a hnênah, ' Bawi sual, i ṭawngka chhuak 22
ngeiin ka thiam lo vang che. Mi vîn tak ka nih a, ka dah loh
pawh ka lâk ṭhin a, ka tuh loh pawh ka ah ṭhin i hria maw? A nih 23
ahnu, engatinge ka tangka hi sumdâwng ina i dah loh? tichuan
ka hâwnin a pung nên ka ṭhîng tûr a ni, ' a ti a. Tin, a kianga 24
dingte hnênah, ' A rangkachak tangka kha lâk sak ula, rang-
kachak tangka sâwm neitu hnênah pe rawh u,' a ti a. Tin, anni 25
chuan a hnênah, ' Ka pu, ani zawngin rangkachak tangka sâwm
a nei alâwm,' an ti a. ' Ka ti a che u, a nei apiang an pe belh- 26
chhah ang a, a nei lo chu a neih chhun pawh an lâk sak ang.
Nimahsela, hêng mi dotute an lal atâna mi duh lote hi, rawn 27
hruai ula, ka hmaah that rawh u,' a ti a," a ti a.
Tin, chutiang thu a sawi zawh chuan Jerusalem khaw lam pan 28
chhovin hma a hruai a.
Tin, heti hi a ni a, Bethphage leh Bethani khaw kiang, Oliv 29
tlâng an tih chu, a thlen chuan, zirtîrte zînga mi pahnih a tîr a,
" In hma zâwn khuaah sâwn va kal ta ula; chutah chuan in 30
luh tirhin sabengtung no thlun, tuma la chuan ngai lohna, in va
hmu ang; chu chu phelh ula, han kai rawh u. Tin, tupawhin, 31
' Engahnge in phelh?' *tia,* an zawh che u chuan, heti hian sawi
ang che u, ' Lalpain a duh a ni,' *tiin,*" a ti a. Tin, a tirhte chu 32
an kal ta a, an hnêna a sawi ang ngeiin an va hmu a. Tin, 33
sabengtung no chu an phelh lai chuan a neituten an hnênah, " Sa-
bengtung no kha engahnge in phelh?" an ti a. Tin, anni chuan, 34
"Lalpain a duh a ni," an ti a. Tichuan, Isua hnênah an rawn 35
kai a; tin, sabengtung no chungah chuan an puante an phah a,
a chungah Isua an chuantîr a. Tin, a kalna tûr kawngah chuan 36
an puante an phah zêl a.
Tin, a thlen dâwn hnaihin, Oliv tlâng liam dâwnah chuan, 37 38
zirtîr mipui zawng zawng chuan *a* thilmak tih zawng zawng an
hmuh avângin an lâwm a, aw ring takin, " Lalpa hminga Lal
lo kal chu a eng a thâwl e; vânah rem thu lêng sela, chungnung
berah khian ropuina awm rawh se!" tiin, Pathian an fak ta a.
Tin, mipui zînga Pharisai ṭhenkhatin a hnênah, " Zirtîrtu, i zir- 39
tîrte hi zilh rawh," an ti a. Ani erawh chuan, " Ka hrilh a che u, 40
Hêngte hi an ngawih reng chuan lungte *tal* an au chhuak tûr a ni,"
a ti a, a chhâng a.
Tin, a thlen dâwn ruaiin, khua chu a hmu a, a ṭah chhan a, 41
" Aw, nang lûl hian tûn chhûng hian thlamuanna tûr thu hi lo 42
hre teh hrâm la! nimahsela tûnah zawng i hmuh loh nân a

inthup tawh si a. I râlten i vêlin lei kulh an siam ang a, an hual 44
ang chia, i vêlin chhuah theih lohvin an awm chhan ang chia, i
chhûnga i fanaute, nangmah nên leiah an paih vak ang che; i
chhûngah lung intiang rêng rêng an zuah lo vang; an fan lai che
i hriat loh avângin chutiang nite chu i chungah a lo la thleng
ang," tiin.

Tin, Pathian biak inah chuan a va lût a, englo zuartute chu 45
a hnawt chhuak ta a; an hnênah, " ' Ka in chu ṭawngṭaina in a 46
ni ang,' tih ziak a ni; nangni erawh chuan suamhmangte pûkah
in siam zâwk hi," *a* ti a.

Tin, ni tin Pathian biak inah chuan a zirtîr ṭhîn a. Tin, pui- 47
thiam lalte leh, lehkhaziaktute leh, vântlâng zînga hotu deuhten,
amah tihboral an tu n a; nimahsela, miten ṭhahnemngai taka 48
a thu an ngaihthlâk avângin, a tihna tûrzia an hre thei si lo.

20 Tin, ni khat chu heti hi a ni a, Pathian biak ina mite a 1
zirtîr a, Chanchin Ṭha a hrilh laiin, puithiam lalte leh lehkha-
ziaktute chu, upate nên, a hnênah an lo kal thut a; tin, a hnênah,
" Tu thuin nge hêng thil hi i tih? Tuinnge thu pe che? min hrilh 2
rawh," tiin, an zawt a. Tin, ani chuan an hnênah, " Kei pawhin 3
thu kam khat ka zâwt ve ang che u; mi hrilh rawh u, Johana bap- 4
tisma kha vâna mi thu nge, mihring thu?" a ti a, a chhâng a.
Tin, an inngaihtuah a, " ' Vâna mi thu,' kan tih chuan, ' Engah- 5
nge a thu in awi loh?' min ti si ang a. Tin, ' Mihring thu,' 6
kan tih chuan, mi zawng zawngin lungin min dêng ang; Johana
chu zâwlnei a nih an ring si a," *an* ti a. Tichuan, an chhâng 7
a, " Khawi lam zâwk thu nge ni kan hre lo," *an* ti *a*. Tin, Isuan 8
an hnênah, " Kei pawhin tu thuin nge hêng thil hi ka tih, ka hrilh
bîk lo vang che u," a ti a.

Tin, vântlâng hnênah he tehkhin thu hi a sawi ta a :— " Tuin- 9
emaw grêp huan a siam a, lo enkawltute hnênah thlawhhlawh
tûrin a pe a, rei tak thang tûrin ram dangah a kal ta a. Tin, a 10
lawh hun chuan huana rah chu a chanai an lo pêk tûrin lo enkawl-
tute hnênah chuan bawi pakhat a tîr a; nimahsela, lo enkawltute
chuan an lo vêl a, kutruakin an kaltîr leh ta a. Tin, bawi dang 11
a tîr leh a; chu pawh chu an lo vêl *leh bawk* a, zahthlâk takin an
siam a. kutruak *vêkin* an kaltîr leh ta a. Tin, a pathumna a tîr 12
leh pek a; chu mi pawh chu an lo tisil a, an paih chhuak ta a.

" Tin, grêp huan neitupa chuan, ' Engtinnge ka tih ang aw? 13
Ka fapa duh tak ka tîr mai ang; ani hi an lo zah mahna,' a ti a.
Nimahsela lo enkawltute chuan ani chu an lo hmuh veleh, ' He 14
mi hi ro luahtu tûr chu a ni; i that ang u, chutichuan a ro kan tân
a ni ang,' tiin, an inrâwn a. Tichuan, grêp huan atu chu an 15
theh chhuak a, an tihlum ta a. Chutichuan, grêp huan neitupa
chuan an chungah engtinnge a rawn tih ang? Lo enkawltute chu a 16

rawn tiboral ang a, huan chu mi dangte a pe ang," a ti a. Tin,
chu chu an hriatin, " Chûng êm chu thleng suh se! " an ti a.
Nimahsela, ani chuan anniho chu a en a, " He thu an ziak 17
hi engnge ni le?

' In satute lung duh loh kha,
Chu ngei chu a kila lung ṭangkai ber a lo ni ta,'

tih hi. Tupawh chu mi lung chunga tlu apiang *a*n keh sawm 18
ang; a delh lek phei chu a râwt dip ang," a ti a.
Tin, chutih lai tak chuan lehkhaziaktute leh puithiam lalten 19
man an tum a; nimahsela, mipui chu an hlau va; chu tehkhin
thu chu anmahni demin a sawi tih an hre si a.
Tin, amah chu Ram Awptu rorêlna leh thuneihnaa thlen atân, 20
a thu sawi *sual* la tûrin, an châng reng a, enthlatu, mi ṭha anga
awm derte chu, an tîr a. Anni chuan a hnênah, " Zirtîrtu, dik 21
takin thu i sawiin i zirtîr a, tumah thlei bîk lovin tih tak zetin Pa-
thian kawng thu i zirtîr ṭhin kan hria e; Kaisara hnêna chhiah 22
kan chawi a thiang nge thiang lo?" tiin, an zâwt a. Nimah sela 23
ani chuan an ngamthlêm *tih* a hria a, an hnênah, " Duli mi entîr 24
rawh u," a ti a. " Tu lem leh tu hming nge chuang hi?" *a ti*
a. Tin, anni chuan, " Kaisara,". an ti a. Tin, ani chuan an *hn*ên- 25
ah, " A nih ahnu, Kaisara thilte chu Kaisara hnênah pe ula,
Pathian thilte chu Pathian hnênah *pe ta che u*," a ti a. Tichuan, 26
mipui hmaa a thu sawi *sual* lâk tûr an hmu lo va; a chhânna chu
mak an ti hle a, an ngawi reng a.
Tin, Saddukai, thawhlehna a awm lo tite zînga mi tuteemaw 27
a hnênah an lo kal a; a hnênah, " Zirtîrtu, Mosian tupawh a 28
unaupain nupui nei sela, fa nei lovin thi sela, a unaupain a nupui
rochungin, a unaupa tân chi a thlah sak tûr a ni tih, min ziak
sak a ni. Aw le, sal sarih an awm a; a upa berin nupui a nei a, 29
fa nei lovin a thi a. A pahnihna chuan *a rochung a;* a pathumna 30
chuan a rochung leh a; chutiang ṭheuhvin pasarihte chu fa nei 31
lovin an thi zêl a. Chu mi hnuah chuan hmeichhia pawh chu 32
a thi ta a. Chutichuan, thawh leh hunah chuan a tu bera 33
nupui nge ni ang? an pasarih chuan nupuiah an nei *ṭheuh* si a,"
tiin, an zâwt a.
Tin, Isuan an hnênah, " Tûn lai mite hi nupui pasal an innei 34
ṭhîn; nimahsela, chûng huna tel tlâkah leh, mitthi zîng ata thawh- 35
lehnaa tel tlâka ruat apiangte chu, nupui pasal an innei dâwn
tawh lo ve; thih pawh an thi leh thei dâwn tawh lo a ni, vântirh- 36
kohte tlukin an awm dâwn si a; thawhlehna fate an nih avângin
Pathian fate an ni ang. Mitthi kaihthawhin an awm tûr tih 37
Mosia pawhin, Hnim Buk *thu*ah, Laipa chu ' Abrahama Pathian,
Isaaka Pathian, Jakoba Pathian,' a tih lai khân, a hriattîr kha.

Ani chu mitthi Pathian a ni lo va, mi nung *Pathian* a ni zâwk e; 38
ani ngaih chuan mi zawng zawng an nung vek si a," a ti a.
Lehkhaziaktu tutenemaw, "Zirtîrtu, i sawi dik zet mai," 39
an ti a, an chhâng a. Thu dang an zâwt ngam tawh si lo. 40
Tin, ani chuan an hnênah, "Krista chu Davida fapa a ni tih 41
eng tiziaa sawi ṭhîn nge an nih? Fakna Hla Buah Davida ngeiin, 42 43

Lalpa chuan, ka Lalpa hnênah,
'I hmêlmate i ke nghahchhanaka siam hma loh zawng
Ka ding lamah ṭhu rawh,' a ti,

a ti a. Chutichuan Davidan ani chu 'Lalpa,' a ti *si* a, engtinnge 44
a fapa a nih *theih* le?" a ti a.
Tin, mi zawng zawng hriatin a zirtîrte hnênah, "Lehkhaziak- 45
tute lakah fîmkhur rawh u; *anni* chuan kawr fual haa lên an duh 46
ṭhîn a, dâwr hmunah chibai bûkte, inkhâwmna inah ṭhutphah
ṭha berte, ruaiṭhehnaah hmun ṭha berte an ngaina ṭhîn a; hmei-
thai sum an ei a, tlâng bum nân rei tak an ṭawngṭai ṭhîn; chûngho 47
chuan thiam loh an chang nasa lehzual ang," a ti a.

21

Tin, a dâk chhuak a, mi hausaten thawhlâwm bâwma 1
an thawhlâwm thlâk lai a hmu a. Tin, hmeithai pachhe tê 2
tuinemaw dâr tangka dere pahnih rawn thlâk a hmu bawk a.
Tichuan, "Tih tak zetin ka hrilh a che u, Hêng zawng zawng ai 3
hian he hmeithai pachhe tê hian a thlâk tam zâwk; hêng zawng 4
zawng hian an neih liama mi thawhlâwmah an thlâk a ni; ani
erawh hi chuan a duh lai tak, a intunnunna tûra a neih chhun
tê a thlâk vek a ni," a ti a.
Tin, tutenemaw Pathian biak in thu, lung ṭha tak leh thil- 5
pêk khâwma an cheimawizia chu, an sawi laiin, ani chuan, "Hêng 6
in thil hmuh hi, tihchim lohva lung intiang rêng rêng hetah a awm
lo vang; chutiang ni chu a la thleng ang," a ti a.
Tin, anni chuan a hnênah, "Zirtîrtu, chûng chu engtikahnge 7
a lo awm ang le? chûng chu a lo thlen dâwn hunah chhinchhiahna
engnge *awm ang*?" tiin, an zâwt a. Tin, ani chuan, "An tihder 8
loh nân che u fîmkhur rawh u. Mi tam takin, '*Krista chu* ka
ni,' 'A hun a thleng dâwn ta e,' tiin, keima hming chhâlin an
lo kal ang; chu mite chu zui suh u. Tin, indo thu leh buai thu 9
in hriat hunin hlau suh ang che u; chûng chu a thleng hmasa tûr
rêng a ni, tâwpna erawh chu a thleng nghâl rih lo vang," a ti a.
Tin, an hnênah, "Hnam hrang leh hnam hrang an indo vang 10
a, ram hrang leh ram hrang an indo vang a; lîr nasa takin a nghîng 11
a nghîng ang a, hmun hrang hrangah ṭâmte a tla ang a, hrite a lêng
bawk ang a; vân aṭangin thil hlauhawmte leh chhinchhiahna nasa
takte a lo awm ang. Nimahsela, chûng thil zawng zawng *thlen* hma 12
chuan, an man ang che u a, inkhâwmna in*a* *mite* leh tân ina *mite*
hnênah hruaiin an tiduhdah ang che u a, keima hming avângin

lalte leh hotute hmaah an hruai ang che u. In thiam channa 13
a la ni hlei hlei ang. Chutichuan, chhânna tûr ngaihtuah lâwk 14
lo tûrin in rilruah intinghet rawh u; in hmêlma zawng zawngin 15
an dodâla an hnial theih lohna tûr kâ leh finna ka pe dâwn si
che u a. Tin, in nu leh in pate, in unaute, in laichînte, in ṭhiante 16
pawhin an mantîr ang che u; a ṭhen an tihhlumtîr ang che u.
Keima hming avângin *mi* zawng zawng huat in ni ang. 17
Nimahsela, in samzai khat pawh a boral lo vang. In chhelin 18 19
in nun in chhanhim ang.

" Nimahsela, sipaihoten Jerusalem khua an hual in hmuh 20
hunah, a boral dâwn tih hria ang che u. Chutih hunah chuan 21
Judai rama awmte chu tlângahte tlân bo rawh se; a chhûnga
awmte chuan chhuahsan rawh se; rama awmte chu a chhûngah
lût suh se. Chûng ni chu phuba lâk ni a ni e, thu an ziak zawng 22
zawng a lo thlen theihna tûrin. Chûng ni chuan raite leh nauno 23
pawmte chung a pik ang, khawvêlah hian hrehawm nasa tak a thlen
dâwn avâng leh he chite chungah hian thinurna a thlen dâwn
avângin. Tin, khandaihah an thi ang a, hnam tin hnênah sala 24
hruaiin an awm ang; tin, Jentailte ni a kin hma loh zawng Jeru-
salem khua chu Jentailte rah behin a awm ang.

" Tin, niah te, thlaah te, arsiah te chhinchhiahna a awm ang 25
a; tuifinriat rûm leh a fâwn avângin leiah pawh hnam tin
hrehawmna leh manganna a *thleng ang;* mite, thlabâr avâng leh 26
khawvêla thil lo thleng tûr chu ngaihtuah avângin, an thidang
ang; vân thiltihtheihnate chu a nghîng dâwn si a. Chutih hunah 27
chuan Mihring Fapa hi thiltihtheihna leh ropuina nasa tak nên
chhûm zinga lo kal an hmu ang. Tin, chûng thil chu a lo thlen 28
tirhin, en chho ula, dâk chhuak rawh u; in tlanna tûr chu a hnaih
tâk avângin," a ti a.

Tin, an hnênah tehkhin thu a sawi a: " Theipui kûng leh thing 29
zawng zawng en rawh u; a chawr no veleh chu chu in hmu a, 30
nipui a lo thaw dâwn tih mahniin in hre ṭhîn. Chutiang bawkin 31
nangni pawhin chûng chu a lo thleng in hmuh hun chuan, Pathian
ram a lo hnai tawh tih hria ang che u. Tih tak meuhvin ka hrilh 32
a che u, Thil zawng zawng a thlen kim hma loh zawng tûn lai
ṭhangtharte hi an ral lo vang. Lei leh vân a ral ang a, ka thu erawh 33
chu a ral lo vang.

" Amaherawhchu fîmkhur rawh u, chutilochuan ei puar lutuk 34
nên, zu ruih nên, dam chhûng khawsak ngaihtuah nên, in rilru
a khat lutuk hlauh ang a, chu mi ni chuan thang âwk angin thâwk-
khatan in chungah a lo thleng phut ang. *Chutiang tak chuan* lei 35
chung zawng zawnga awmte chungah chuan a thleng ṭheuh dâwn
a ni. Chutichuan, chûng thil lo thleng tûr zawng zawng chu 36
pumpelh tlâkah leh Mihring Fapa hmaa ding tlâka ruat in nih

theihna tûrin, eng lai pawhin ṭawngṭai chungin ngaihven rawh
u," a ti a.
Tin, ni tin Pathian biak inah a zirtîr ṭhîn a; zan tin a chhuak 37
a, Oliv tlâng an tihah chuan a riak ṭhîn a. Tin, zîngah, a thu
ngaithla tûrin, mi zawng zawng Pathian biak inah a hnênah
an lo kal ṭhîn.

22 Tin, chhang dawidimtelhloh kût, Kalhlên Kût an tih 1
chu, a hnai ta a. Tin, puithiam lal leh lehkhaziaktute 2
chuan a tihhlumnazia an zawng a, vântlâng an hlau si a.
Tin, sâwm leh pahnihte zînga tel, Juda, Iskariota an tiha chhûng- 3
ah chuan Setana a lût a. Tichuan, ani chu a va kal a, an hnêna 4
a mantîr theihna tûrzia puithiam lalte leh hotute chu a va râwn
a. Tin, anni chu an lâwm hle a, a hnênah tangka pêk an tiam 5
ta a. Tin, ani chuan a remti a, mipui awm loh hlâna mantîrna 6
remchâng a zawng ta a.
Tin, chhang dawidimtelhloh ni, Kalhlên Kûtna berâm no 7
talhna tûr *ni* chu, a lo thleng ta a. Tichuan, *Isuan,* Petera leh 8
Johana chu " Kalhlên Kût chaw kan ei tûrin min va buatsaih sak
rawh u," tiin, a tîr a. Tin, anni chuan a hnênah, " Khawiahnge *va* 9
buatsaih ila i duh?" an ti a. Tin, ani chuan an hnênah, " Ngai 10
teh u, khawpuia in luhin, mipa bêla tui puin a tâwk ang che u a;
a luhna inah zui lût ang che u. Tin, in neitupa hnênah chuan, 11
' Zirtîrtuin, Ka zirtîrteho nên Kalhlên Kût chaw ka*n* eina tûr, mi-
khual pindan chu khawiahnge? a ti a che,' ti ang che u. Tichuan 12
ani chuan pindan chungnung zau tak, bungraw awm sa, a entîr
ang che u; chutah chuan buatsaih ang che u," a ti a. Tin, an 13
kal ta a, an hnêna a sawi ang takin an hmu a; tin, Kalhlên Kût 13
chaw chu an buatsaih ta a.
Tin, *a ei* a lo hun chuan, ani chuan chaw a kîl a, a tirhkohte 14
chuan an *kîl*pui ve a. Tin, an hnênah, " Ka *thil* tuar hmain he 15
Kalhlên Kût chaw hi eipui che u ka duh êm êm a ni. Ka hrilh 16
a che u, Hei hi Pathian rama ataktak a nih hma loh zawng, ka ei
leh tawh dâwn lo a ni," a ti a. Tin, no a la a, lâwm thu a sawi 17
zawhin, " Hei hi la ula, insem rawh u; ka hrilh a che u, Tûn achin- 18
ah Pathian ram a lo thlen hma loh zawng grêp hrui rah tui hi
ka in leh tawh dâwn lo a ni," a ti a. Tin, chhang a la a, lâwm 19
thu a sawi zawhin a phel a, an hnênah a pe a, " Hei hi ka taksa, in
aia pêk tûra chu a ni; mi hriat reng nân hei hi ti ṭhîn rawh u," a
ti a. Tin, zanriah ei zawhin chutiang bawkin no chu *a la a,* " He 20
no hi ka thisena thuthlung thar chu a ni, in aia chhuak
tûra chu.
" Nimahsela, ngai teh u, mi mantîrtu tûra kut chu ka hnênah 21
dawhkân chungah a awm si a. Mihring Fapa hi an ruat angin 22
a kal dâwn a ni; nimahsela, a mantîrtu tûr mihring chung chu

a pik e!" *a* ti a. Tin, annin, "Kan zîngah chu*tiang* thil ti tûr 23
chu tunge ni ang le?" *tiin*, an inzâwt ta a.
Tin, an zîngah tu ber nge ropui bera a ruat, tih thuah, 24
inhnialna a lo chhuak a. Tin, ani chuan an hnênah, "Jentailho 25
lalte chu an chungah an lal ṭhîn a; an chunga thu neitute chu
'Nu leh Pa,' an ti ṭhîn. Nimahsela, nangni zawng chutiang 26
in ni lo vang; in zînga ropui ber chu nau zâwk angin awm sela,
lal ber chu rawngbâwltu angin awm zâwk rawh se. Tunge 27
ropui zâwk, chaw kîltu nge rawngbâwltu? Chaw kîltu a ni lo
vem ni? Nimahsela, kei zawng in zîngah rawngbâwltu angin
ka awm hi.
"Thlêmna ka tawh chhûng zawng nangni mi awmpuitu in 28
ni a; tichuan, ka rama ka dawhkâna in eia in bâr theihna tûrin, 29 30
ka Pan *ram* mi ruat sak angin ram ka ruat sak che u a ni; tichuan,
Israel hnam sâwm leh hnam hnih rorêl sakin lalṭhutphahah in
la ṭhu ang.
"Simon, Simon, ngai teh, Setanan buh thlei anga a thlei 31
theihna tûr *che uin*, nangniho hi a dîl che u asin; nimahsela, i rin
a bo loh nân ka ṭawngṭai sak che a ni; i hawi kîr leh hunah nangin 32
i unaute tinghet ang che," a ti a. Tin, ani chuan a hnênah,
"Lalpa, i hnênah chuan tân inah leh thihnaah pawh kal ve ka 33
huam asin," a ti a. Tin, ani chuan, "Peter, ka hrilh a che, i mi 34
hriatnaah hian vawi thum i phat hma loh zawng vawiinah hian
âr a khuang lo vang," a ti a.
Tin, an hnênah, "Tangka ip lova, iptê lova, pheikhawk lova 35
ka tirh chhuah che u khân thil rêng rêng in tlachham em?" a ti a.
Tin, anni chuan, "Chham lo," an ti a. Tin, ani chuan an hnên- 36
ah, "Tûnah erawh chuan tupawh tangka ip nei chuan keng
rawh se, iptê nên; tupawh khandaih nei lo chuan a puan hralh
sela lei rawh se. Ka hrilh a che u, 'Ani chu mi sual zîngah an 37
chhiar tel ta,' tih ziak kha ka chungah a lo thleng tûr a ni; ka
chungchâng thute kha a thleng zo dâwn ta e," a ti a. Tin, 38
anni chuan, "Lalpa, en teh, hei khandaih pahnih a awm," an
ti a. Ani chuan an hnênah, "A tâwk e," a ti a.
Tin, ani chu a chhuak a, a dân pângngaiin Oliv tlângah chuan 39
a kal ta a; zirtîrte pawhin an zui a. Tin, a hmun chu a va thlen 40
chuan, an hnênah, "Thlêmnaa in luh loh nân ṭawngṭai rawh
u," a ti a.
Tin, lung den phâk chinah emaw a va kal hrang ta a; tin, a 41
ṭhingṭhi a, a ṭawngṭai a, "Ka Pa, rem i tih chuan he no hi ka 42
hnên ata la sawn rawh; nimahsela keia thu ni lovin, nangma
thu thu ni zâwk rawh se," a ti a. Tin, vân aṭangin vântirhkoh 43
pakhat a tiharh tûrin a hnênah a rawn inlâr a. Tin, a thlaphâng 44

êm êm a, ṭhahnemngai lehzualin a ṭawngṭai a; a thlan chu thi far
lian tak angin, leiah a far a.
Tin, a ṭawngṭai zawha a thawhin, zirtîrte hnênah chuan 45
a lo kal a, *an* lungngaih avângin an lo muhîl a hmu a; tin, an
hnênah, " Engatinge in muthilh? thlêmnaa in luh loh nân tho ula, 46
ṭawngṭai rawh u," a ti a.
Tin, a la sawi lai mêkin, ngai teh, mipui *an lo kal a*, sâwm leh 47
pahnihte zînga tel Juda an tih chuan an hma a rawn hruai a;
tin, fawh tumin Isua a rawn pan a. Nimahsela Isua chuan a 48
hnênah, " Juda, Mihring Fapa hi fâwpin i mantîr dâwn em ni?"
a ti a. Tin, a vêla mite chuan thil lo thleng tûr chu an hriatin, 49
" Lalpa, khandaihin kan sât ang em?" an ti a. Tin, an zînga 50
tuinemaw Puithiam Lalber bawi chu a sât a, a beng ding lam
a sah thlâk sak a. Tin, Isuan a bia a, " Hei chauh tal hi chu mi 51
han tihtîr teh u," a ti a. Tin, a beng chu a dek a, a tidam ta a.
Tin, Isuan a hnêna lo kal puithiam lalte, Pathian biak in hotute 52
leh upate hnênah chuan, " Khandaihte, talhtumte kengin, suam-
hmang man tûr ang rengin, in lo chhuak a ni maw? Pathian biak 53
ina in hnêna ni tin ka awm laite khân mi man tumin mi ban si lo
va; nimahsela, tûn hi in *chêt* hun a ni e, thim thuneihna nên, "
a ti a. Tin, an man a, an hruai a, Puithiam Lalber inah chuan 54
an hruai lût ta a.
Tin, Peteran hla tak aṭangin a zui a. Tin, in hual chhûng 55
kawtlaiah mei an chhêm a, an ṭhu khâwm a, Petera chu an zîngah
a *va* ṭhu ve a. Tin, mei ênga a ṭhut laiin nula tuinemaw a hmu 56
a, a melh reng a, " He mi pawh hi a hnêna awm kha a nih hi,"
a ti a. Ani erawh chuan, " Hmeichhia, ani chu ka hre lo ve," 57
tiin a pha a. Tin, nakin deuhvah mi dangin a rawn hmu *leh* a, 58
" Nang pawh an zînga mi i nih hi," a ti a. Petera erawh chuan,
"Mihring, ka ni lo ve," a ti a. Tin, dâr kâr khat lai chinah chuan 59
mi dangin, " He *mi* pawh hi a hnêna awm kha a ni ngei mai;
Galili rama mi a ni alâwm," a ti tlat a. Tin, Peteran, " Mihring, 60
i thu sawi chu ka hre lo ve," a ti a. Tin, thâwkkhatan, a ṭawng
lai tak chuan âr a khuang ta nghâl a. Tin, Lalpa chu a hawi 61
a, Petera chu a en a. Tin, Petera chuan, Lalpan " Vawiinah
hian âr a khuan hmain vawi thum mi phat ang," a hnênah a
tih thu kha a lo hre chhuak leh ta a. Tin, a chhuak a, a ṭap ta 62
zawih zawih a.
Tin, Isua chelhtuten nuihza siam nân an hmang a, an vua a. 63
Tin, a mit an tuam a, " Sawi rawh, tunge vua che?" tiin, an 64
zâwt ṭhîn a. Tin, thu dang tam tak pawhin an sawichhiain an 65
hau va.
Tin, khawvâr veleh vântlâng upaho, puithiam lalte leh leh- 66
khaziaktute chu an rawn inkhâwm a, an rorêlnaah chuan an hruai

a, " Krista i nih zet chuan min hrilh rawh," *an* ti a. Tin, ani 67
chuan an hnênah, " Hrilh che u mah ila in awi lo vang; zâwt 68
che u mah ila in chhâng lo vang. Nimahsela, tûn achinah chuan 69
Mihring Fapa hi Pathian thiltihtheihna ding lamah a ṭhu tawh
ang," a ti a. Tin, an zain, " Nang hi Pathian Fapa chu i ni em ni 70
le?" an ti a. Tin, ani chuan an hnênah, " Ni e," a ti a. Tin, 71
anni chuan, " Eng hriatna dang nge kan ngaih tawh ang? keimahni
ngeiin ama ka chhuak kan hre tawh alâwm," an ti a.

23 Tin, pungho zawng zawng chu an tho va, *Isua* chu Pilata 1
hnênah an hruai ta a. Tin, " He mi hian kan chite a 2
tikhawlo va, Kaisara hnênah chhiah chawi a khap a, Krista, lal, a
intih kan hria e," tiin, an hêk ta a. Tin, Pilatan a hnênah, 3
" Judate lal i ni em?" tiin, a zâwt a. Tin, ani chuan a hnênah,
" Ni e," a ti a, a chhâng a. Tin, Pilatan puithiam lalte leh 4
mipuite hnênah chuan, " He mi chungah hian engmah sual ka
hmu lo ve," a ti a. Nimahsela, anni chuan, " Galili ramah a ṭan 5
a, he mi hmun thleng hian, Judai ram khaw tinah zirtîrin, mi zawng
zawng a chawk hnawk ṭhîn a ni," tiin, an bei lehzual sauh va.

Tin, Pilatan chu chu a hriatin, chu mi chu Galili rama mi a 6
nih leh nih loh a zâwt a. Tichuan, Heroda biala mi a ni tih a 7
hriat veleh Heroda hnênah a tîr ta a; chûng lai chuan ani pawh
chu Jerusalem khuaah a awm bawk a.

Tin, Herodan Isua a hmuh chuan a lâwm êm êm a; a chanchin 8
a hriat avângin, hmân ata tawh hmuh a duh hle rêng a, a thilmak
tih engemaw tal hmuh pawh a beisei a. Tin, thu tam tak a zâwt 9
a; nimahsela a engmah chu a chhâng si lo. Tin, puithiam lalte 10
leh lehkhaziaktute chuan dingin nasa takin an hêk chiam a. Tin, 11
Heroda leh a sipaite chuan Isua an hmusit a, nuihza siam nân an
hmang a, tin, puan ropui tak sintîrin Pilata hnênah a tîr leh ta
a. Tin, chu mi ni tak chuan Heroda leh Pilata chu an inngeih 12
ta a; chu mi hma zawng chu an intai ṭhîn a ni.

Tin, Pilatan puithiam lalte, hotute, mi zawng zawngte a ko 13
khâwm a, an hnênah, " ' Mite a tikhaw lo,' tiin, he mi hi ka hnên- 14
ah in rawn hruai kha a ni a; tin, ngai rawh u, in hmaah ka chhuah-
chhâl a, in hêkna thuah khân he mi chungah hian engmah sual ka
hmu lo a ni; Heroda pawhin *a hmu* hek lo; kan hnênah a rawn 15
tîr leh ta mai a nih hi; ngai rawh u, thihna khawp meuhvin
engmah a ti lo ve. Chutichuan ka vêl ang a, ka chhuah mai dâwn 16–17
a ni," a ti a.

Nimahsela, rual takin an au va, " He mi hi chu tiboral la, 18
Barabba kha min chhuah sak zâwk rawh," an ti a. (Chu mi chu 19
khawpuia helna engemaw avâng leh, tual a thah avânga, tân
ina tâng a ni.) Pilata erawh chuan, Isua chhuah a duh a, an 20
hnênah thu a sawi leh a; nimahsela, an au va, " Kraws-ah 21

khêngbet rawh, kraws-ah khêngbet rawh," *an* ti a. Tin, ani chuan 22
a vawi thumnaah an hnênah, " Engah maw? he mi hian engnge
a tihsual ni? Thihna khawp meuh a chungah engmah ka hmu
lo; chutichuan ka vêl ang a, ka chhuah mai dâwn a ni, " a ti a.
Anni erawh chuan aw ring takin kraws-a khêngbet tûrin an ngên 23
lui hrâm a. Tin, an aw chuan a vaudai ta a.
Tin, Pilata chuan an ngen anga ti tûrin thu a titlu ta a. 24
Helna leh tualthah avânga tân ina tâng an dîl kha a chhuah a; 25
Isua erawh chu an duh duha tihah a pe ta a.
Tin, an hruai bo laiin, Simona, Kurini khuaa mi, ram lam 26
ata lo kal an man a, Isua hnung lama pu tûrin a chungah kraws
chu an nghat a.
Tin, mi narân leh hmeichhia âwm chûma ṭap ṭap, mipui nasa 27
takin an zui a. Isua erawh chuan an lam a hawi a, " Jerusalem 28
fanute u, mi ṭah suh u, nangmahni leh in fate tân ṭap zâwk rawh u.
Ngai teh u, a ni a lo la thleng ang, chûng *ni*ah chuan, ' *Hmeichhe* 29
chingte, *nau* pai ngai lohna pumte, *nau* hnêk ngai loh hnutête chu
a eng a thâwl e,' an la ti ang. Chutih hunah chuan, miten tlâng 30
hnênahte, ' Min delh rawh,' an la ti ang a; mual hnênahte, ' Min
khuh rawh,' *an la ti ang*. Thing hring maha hetiang an tih chuan, 31
a rovah chuan eng ti takin ti ang maw?" a ti a.
Tin, a hnênah mi dang pahnih, mi sual, tihhlum tûrin an 32
hruai ve a.
Tin, Lu Ruh an tih hmun chu an thlenin, chutah chuan 33
kraws-ah an khêngbet a, mi sualte nên, a ding lamah pakhat, a
vei lamah pakhat.
Tin, Isuan, " Ka Pa, anni hi ngaidam rawh; an thiltih hi an 34
hre lo a nih hi," a ti a.
Tin, a silhfênte chu *an* insemin ṭhum an vâwr a. Tin, vân- 35
tlângho chuan dingin an thlîr a. Tin, hotute pawhin, " Mi dang
mah a tidam ṭhîn alâwm; Pathian thlan Krista a nih zet chuan
amah *pawh* intidam ang hmiang," tiin, an tiel a. Tin, sipaite 36
pawhin amah chu nuihza siam nân an hmang a, a hnênah an lo
kal a, zu thûr an pe a, "Judate lal i nih zet chuan, intidam rawh," 37
an ti a. Tin, a chung lamah chuan, " **He Mi hi Judate Lal a ni**," 38
tiin, lehkha a awm.
Tin, *an* mi sual khai pakhat chuan *Isua a* hau va, " Krista chu 39
i ni lo vem ni? intidam la, keini pawh min *tidam ta che*," *a* ti a.
Nimahsela, pakhat chuan chhân pahin a zilhhau va, " Pathian 40
meuh pawh i 'hlau na nge? thuhmun rengin an hrem che hi.
Keini zawng hremzia rêng kan ni; kan thiltih man chauh hmu 41
kan nih hi; he mi hi zawngin engmah a tisual si lo," a ti a. Tin, 42
" Isu, i ram i thlen hunah mi hre reng ang che," a ti a. Tin, 43

ani chuan a hnênah, " Tih tak meuhvin ka hrilh a che, Vawiinah
hian ka hnênah Paradis-ah i awm ve ang," a ti a.
Tin, chawfâk hun lai a lo ni a, *chu mi achin* behliang mun hun 44
thlengin khawvêl a lo thim ta vek a, ni êng a reh ta a; tin, Pathian 45
biak in puan zâr chu a laiah a lo thlêr ta a. Tin, Isua aw ring tak- 46
in a au va, " Ka Pa, i kutah ka thlarau ka kawltîr e," a ti a.
Tin, chu chu a tih zawhin *a* thlarau a thlah ta a.
Tin, sipai za hotu chuan thil awmzia chu a hmuhin, " He *mi* 47
hi matheilovin mi fel tak a ni phawt mai," tiin, Pathian a fak
ta a. Tin, chu ennawm chu *thlîr tûra* mipui rawn inkhâwm zawng 48
zawngte chuan thil awmziate chu an hmuhin an âwmte chûm
chûmin an haw leh ta a. Tin, a hmêlhriatte zawng zawng leh, 49
hmeichhia Galili ram aṭanga rawn zuite chu, chûng thil chu
thlîrin hla takah an ding a.
Tin, ngai teh, mi pakhat a hming Josefa, rorêltu, mi ṭha tak, 50
fel tak *a awm,* (an rorêl leh an thiltih pawh kha a remti lo rêng 51
a ni) Judate khua Arimathaia *mi a ni a,* Pathian ram a beisei ṭhîn
a. Chu mi chu Pilata hnênah a kal a, Isua ruang a dîl a. Tin, 52 53
a la thla a, puan zai sînin a tuam a, thlân, lung kerkuak, tumah
la zalh ngai lohnaah, a zalh a. Tin, chu *mi ni* chu Inrinni a ni a, 54
Chawlhni a lo ni lek lek tawh si a. Tin, hmeichhia, Galili ram 55
aṭanga a hnêna lo kalte khân an zui zêl a, thlân leh a ruang zalh-
zia chu an hmu a. Tin, an haw leh a, englo rimtuite leh hriak 56
rimtuite an siam a.

24 Tin, Chawlhni chuan thupêk angin an châwl ta a; ni 1
sarih ni hmasa berah erawh chuan, vârṭianah, englo rimtui
an siamte chu kengin, thlânah chuan an va kal a. Tin, thlân 2 3
ata lung chu lum sawnin an hmu a; tin, an lût a, Lal Isua ruang
chu an hmu si lo.
Tin, heti hi a ni a, chûng avânga an mangan lai chuan, ngai teh, 4
mi pahnih puan mi ênkhalhthei sin an kiangah an lo ding a; tin,
an hlauhva an hmaia lei an sîk laiin, anni chuan an hnênah, 5
" Engatinge mitthi zînga mi nung in zawn? Hetah a awm tawh 6
lo ve, a tho leh ta; Galili rama a awm laia in hnêna a thu sawi
kha hre leh rawh u, ' Mihring Fapa hi mi sualte kuta mantîrin a 7
awm ang a, kraws-ah an khêngbet ang a, ni thum niah chuan
a tho leh tûr a ni,' a tih kha," an ti a.
Tin, a thu chu an lo hre leh ta a, thlân ata chu an haw leh a, 8 9
sâwm leh pakhatte leh mi dang zawng zawngte hnênah chuan
chûng thil zawng zawng chu an hrilh a. (Chûng *hmeichhiate* 10
chu Magdalini Mari te, Joani te, Jakoba *nu* Mari te an ni a; an
hnêna hmeichhe dangte pawhin tirhkohte hnênah chuan chûng
thu chu an hrilh bawk a.) Nimahsela, chûng thu chu thu mai 11
maiah an ruat a, an awi sak lo va. Nimahsela, Petera chu a tho 12

va, thlânah chuan a tlân ta a; tin, a kûn a, a bih a, puan zai sîn
awmte chauh chu a hmu a; tichuan, thil awmzia chu mak ti takin
a in lamah a haw ta a.
Tin, ngai teh, chu mi ni tak chuan, an zînga mi pahnih chu 13
khaw pakhat Emmau an tihah chuan an kal dâwn a, chu *mi khua*
chu Jerusalem khua aṭangin fîng sawmruk a ni a. Tin, thil lo 14
thleng zawng zawng chu an sawi dûn zêl a. Tin, heti hi a ni a, 15
an sawia an inhnial lai chuan, Isua ngeiin a rawn pan a, an hnên-
ah a kal ve ta a. Nimahsela, amah chu an hriat theih loh nân, 16
an mit chu tihvaihin a awm a. Tin, an hnênah, " Kal paha in 17
sawi dun kha, eng thu nge ni?" a ti a. Tin, ngui takin an ding
ta a.
Tin, a hming Kleopa zâwkin a hnênah, " Jerusalem khuaah 18
nangmah chauhvin em ni i chên, tûn laia thil awmzia hi i hriat
loh ni?" a ti a, a chhâng a. Tin, ani chuan an hnênah, " Eng 19
thil maw?" a ti a. Tin, anni chuan a hnênah, " Nazaret Isua,
Pathian leh mi zawng zawng mithmuha *a* thuah leh *a* thiltiha
zâwlnei hmingthang tak chanchin thu; puithiam lalte leh kan 20
hotuten thah thu pêk tûrin an hruai a, kraws-a an khenbehzia
thute pawh kha. Keinin Israelte tlantu tûr kha a nih kan beisei 21
tehlul nên. Engpawh ni sela, chûng thil thlenna chin chu vawiin
nên ni thum a ni tawh. Chûng lo pawh chu kan pâwlte hmeichhia 22
tuteemaw, zîngah a thlânah an va kal a, min rawn timangang
a; a ruang hmu si lovin, ' Pathian vântirhkohte inlâr kan hmu a, 23
chu mite chuan a nung leh tih an sawi e,' an rawn ti a. Tin, kan
awmpui zînga tuteemaw thlânah chuan an kal a, hmeichhiate 24
sawi ang ngeiin an hmu a; nimahsela, amah chu an hmu si lo va,"
an ti a.
Tin, ani chuan an hnênah, " Mî âte u! zâwlneite thu sawi 25
zawng zawng awi kawnga ngawngte u! Kristan chûng thil chu 26
tuarin a ropuinaa a luh tûr a ni rêng lo vem ni?" a ti a. Tin, 27
Mosia leh zâwlneite zawng zawng *lehkha*ah a ṭan a, Pathian Lehkha
zawng zawnga ama chanchin ziak apiang chu anmahni a hrilh-
fiah zêl a.
Tin, an kalna tûr khua chu an thleng dâwn ta a; tin, ani chu 28
hla deuhva kal tum angin a awm a. Tin, kâin an chelh a, " Kan 29
hnênah awm ta che; khua a tlai dâwn ta a, ni pawh a tlâk dâwn
tawh hi," *an* ti a. Tichuan, an hnêna awm tûrin a lût ta a. Tin, 30
heti hi a ni a, an hnênah chaw kîla a ṭhutin chhâng a la a, mal a
sâwm a, a phel a, an hnênah a pe a. Tin, an mit a lo vâr a, a hmêl 31
an lo hre ta a; tin, ani chu a ral ta mai a. Tin, anni chuan, " Kal- 32
kawnga min biak laia Pathian Lehkha Thute min hrilhfiah lai
khân kan thinlung a harh huai rêng lâwm ni kha?" an inti a.
Tin, chu mi lai tak chuan an tho va, Jerusalem khuaah an kîr leh 33

a, sâwm leh pakhatte leh an ṭhiante awm khâwm chu an hmu a,
" Lalpa chu a lo tho leh tak zet a ni, Simona hnênah pawh a inlâr 34
ta," *an* lo ti a. Tin, anni *pawh*in kalkawnga thil lo thleng leh, 35
chhang a phel a, a hmêl an lo hriat tâkziate chu an hrilh *ve* bawk a.
Tin, chûng thu chu an sawi laiin amah ngei chu an zîngah 36
a lo ding a, an hnênah, " In chungah thlamuanna *awm* rawh
se," a ti a. Nimahsela, râpthlâk an ti êm êm a, an hlau va, 37
thlarau hmuah an inruat a. Tin, ani chuan an hnênah, " Enga- 38
tinge in mangan? Engahnge in rilruah rinhlelhna a lo awm?
Ka kutte, ka kephahte hi en rawh u, hei keimah ngei kha ka nih hi! 39
Mi dek ula, en rawh u; mi hmuh ang hian thlarauvin tisa leh ruh
a nei lo ve," a ti a. Tin, chu chu a sawi zawhin a kutte, a kephahte 40
an hnênah a entîr a. Tin, an lâwm luattuk avânga an la 41
awi loh cheu va, mak an tih chhûngin, an hnênah, " Hetah englo
ei tûr in nei em?" a ti a. Tin, sangha rawh hrang khat an pe a. 42
Tin, a la a, an hmaah chuan a ei ta a. 43
Tin, an hnênah, " Hêng hi ka thu kha a ni, Mosia Dânahte, 44
Zâwlnei *Lehkhabu*ahte, Fakna Hla *Bu*ahte ka chanchin ziak apiang
a lo thlen tûrzia in hnêna ka awm laia ka hrilh ṭhin che u kha,"
a ti a. Tichuan, Pathian Lehkha Thu hriat nân an thinlung 45
a tifing ta a; tin, an hnênah, " Hetiangin ziak a ni, ' Krista chuan 46
hrehawm a tuar ang a, ni thum niin mitthi zîng ata a tho leh ang a,
ama hmingin simna *thu* leh sual ngaihhnathiamna *thu* Jerusalem 47
khuaa ṭanin, hnam tin hnênah an hril ang,' tiin. Chûng thil 48
zawng zawng chu a hretu in ni e. Tin, ngai teh u, ka Pa thil tiam 49
chu in chungah ka rawn tîr dâwn e; nimahsela, chung lam ata
thiltihtheihnaa an thuam hma loh che u zawng khawpuiah hian
awm reng rawh u," a ti a.
Tin, Bethani dai kiang thlengin anni chu a hruai chhuak a; 50
tin, a bân a phar a, mal a sâwm sak a. Tin, heti hi a ni a, mal a 51
sâwm sak lai takin anni chu a ṭhen a, vâna hruai chhohvin a awm
ta a. Tin, chibai an bûk a, lâwm êm êmin Jerusalem khuaah 52
an kîr leh ta a; tin, Pathian biak inah chuan Pathian fakin an 53
awm fo ṭhîn a.

Chanchin Tha Johana Ziak

---

1 A tîrin Thu a awm, Thu chu Pathian hnênah a awm, Thu 1
chu Pathian a ni. Chu mi chu a tîrin Pathian hnênah a 2
awm. Engkim a zain ama siam a ni; thil siam zawng zawng 3
hi ama siam loh engmah a awm lo. Amahah chuan nunna a awm;
chu mi nunna chu mihringte ênna a ni a. Êng chu thim zîngah 5
a lo êng a; thimin chu chu a hre lo.
Pathian tirh mi pakhat a lo awm a, a hming chu Johana a ni. 6
Chu mi chu hriattîr tûrin a lo kal a, êng thu chu hriattîr tûrin; 7
amah avânga mi zawng zawngin an rinna tûr. Ani chu êng chu 8
a ni lo, êng thu chu hriattîr tûra lo kal a ni zâwk e.
Êng tak mi tin tiêng ṭhîn kha a awm a, khawvêlah a lo kal mêk 9
a ni. Ani chu khawvêlah a awm, khawvêl ama siam a ni, khawvêlin 10
amah a hre si lo. Amaha mite hnênah a lo kal a, amaha miten an 11
lo lâwm si lo. Nimahsela, amah lâwm apiang chu, an hnênah 12
Pathian fate nih theihna tûr a pe, a hming ringtute chu; chûng
mite chu thisen hrin an ni lo va, tisa duhzâwnga hrin an ni hek lo, 13
mipa duhzâwng pawha hrin an ni hek lo, Pathian hrin an ni zâwk e.
Tin, Thu chu tisaah a lo chang a, kan zîngah a awm ta a, (Pa 14
fa mal neih ropui angin a ropuizia kan hmu,) khawngaih leh
thutakin a khat.
Johanan a thu a hriattîr a, a au va, " 'Ka hnunga mi zui tûr 15
khân mi lehkhalh tawh a ni, ka hmaa awm tawh rêng a nih
avângin,' tia, a thu ka sawi kha amah hi a ni," a ti a.
A famkimna kan chang ṭheuh, khawngaih chunga khawngaih 16
leh chhâwnna nên. Dân *thu* Mosian a pe, khawngaihna leh 17
thutak Isua Krista avângin a lo awm.
Tuman eng lai mahin Pathian an hmu lo, a Fapa mal neih, 18
Pa âng chhunga awm ngei khân, a chanchin a hril tawh a ni.
Tin, Judaten, " Tunge i nih?" tia, zâwt tûra, Jerusalem khua 19
ata a hnêna puithiamte leh Levia chia mite an tirh lai khân hêng
hi Johana thu lo hriattîr chu a ni: ṭang lovin a inpuang a, " Krista 20
chu ka ni lo ve," tiin, a inpuang a. Tin, anni chuan a hnênah, 21
" Tunge i nih le? Elija i ni em?" an ti a, an zâwt a. Tin, ani
chuan, " Ka ni lo ve," a ti a. " Zâwlnei kha i ni em?" an ti a.
Tin, ani chuan, " Ni lo ve," a ti a, a chhâng a. Tin, anni chuan 22
a hnênah, " *A nih leh,* tunge i nih? min tîrtute kan chhân theih
nân *min hrilh ta che.* I chanchin rêng engnge i sawi *dâwn?*" an ti a.

Tin, ani chuan "'Lalpa kalkawng tirual rawh u,' tia, thlalêra 23
autu aw ka ni, Zâwlnei Isaia sawi ang khân," a ti a. An mi tirhate 24
chu Pharisaite hnêna mi an ni a. Tin, anni chuan a hnénah, 25
"Krista tal, Elija tal, záwlnei tal chu i nih si loh chuan, engatinge
i baptis ṭhin le?" an ti a, an zâwṭ *leh* a. Tin, Johanan an hnên- 26
ah, " Keiin tuiin ka baptis ṭhîn, in zîngah mi pakhat in hriat
loh a ding a ni, ani chu mi zuitu tûr chu a ni a, a pheikhawk hrui 27
phelh tlâk pawh ka ni lo ve," a ti a, a chhâng a.
Chûng thil chu Jordan râla Bethani khuaah, Johana baptis- 28
naah khân an ti a ni.
Tin, atûkah chuan Johanan Isua a hnênah lo kal dâwnin a 29
hmu a. Tin, a sawi a, " En teh u, Pathian Beram No khawvêl
sual kalpuitu tûr saw! Saw mi saw a ni, ' Mi pakhat mi lehkhalh 30
khân mi zui dâwn, ka hmaa awm sa rêng a ni,' ka tiha kha. Amah 31
chu ka lo hre si lo; nimahsela, Israelte hnêna a lo lan nân, tuia
baptis-in ka lo kal a ni," a ti a.
Tin, Johanan a thu a hriattîr a, a sawi a, " Thlarau chu ṭhuro 32
angin vân aṭanga chhuk ka hmu a, a chungah a fu reng a. Amah 33
chu ka hre si lo va, nimahsela, tuia baptis tûra mi tîrtu khân ka
hnênah, ' Tu chungah pawh Thlarau zuk fua, a chunga awm reng
i hmuh apiang, amah chu Thlarau Thianghlima baptistu tûr chu
a ni ang,' mi ti a. Chu chu ka hmu tawh a, he mi hi Pathian 34
Fapa a ni tih ka hriattîr tawh," a ti a.
Tin, atûk lehah Johana a ding a, zirtîrte pahnih nên: tin, 35
Isua vei vâk lai a en a, " En teh u, Pathian Berâm No saw," a ti a. 36
Tin, a zirtîrte pahnih chuan a thu sawi chu an hria a, Isua an zui 37
ta a. Tin, Isua a hawi a, an rawn zui a hmu a, an hnênah, " Eng- 38
nge in zawn?" a ti a. Tin, anni chuan, " Rabbi, (chu chu Zir-
tîrtu tihna a ni), khawiahnge i awm?" an ti a. Anin an hnênah, 39
" Lo kal ula in hmu ang," a ti a. Chutichuan, an kal a, a awmna
chu an hmu a, chu mi ni chuan a hnênah an awm reng a; zanriah
chhum hun lai a ni a.
Johana thu sawi chu hriaa Isua zuitute pahnih chu, a pakhat 40
zâwk chu Andria, Simon Petera unau a ni. Ani chuan a hmasa 41
berin ama unau Simon a hmu a, a hnênah, " Messia kan hmu
ta," a ti a, (chu chu Krista tihna a ni). *Tichuan*, Isua hnênah 42
a rawn hruai a. Isuan ani chu a lo en a, " Johana fapa Simona
i ni, Kiphaa an vuah ang che," a ti a, (chu chu Petera tihna a ni).
Tin, atûkah chuan Isua chuan Galili rama kal a tum a, Philipa 43
a hmu a, a hnênah, " Mi zui rawh," a ti a. Philipa chu Bethsaida 44
khuaa mi a ni, chu chu Andria leh Petera awmna khua bawk a
ni. Philipa chuan Nathanaela a hmu a, a hnênah, " A chanchin 45
Mosian Dân *Lehkhabua* a ziak leh, Zâwlneiten *an ziak* kha, amah
chu kan hmu ta, Nazaret Isua, Josefa fapa chu," a ti a. Tin, 46

Nathanaela chuan a hnênah, " Nazaret khuaah thil ṭha a chhuak
thei em ni?" a ti a. Philipa chuan a hnênah, " Lo kal la, en
rawh," a ti a.
Isuan Nathanaela a hnêna lo kal dâwnin a hmu a, a chanchin 47
a lo sawi a, " En teh u, Israel mi tak, ngamthlêmna rêng nei lo
saw," a ti a. Nathanaela chuan a hnênah, " Nangin engtinnge 48
mi hriat?" a ti a. Isuan a hnênah, " Philipan a koh hma che a,
theipui bula i awm lai khân, ka hmu che asin," a ti a, a chhâng
a. Nathanaelan a hnênah, " Rabbi, Pathian Fapa i ni, Israelte 49
Lalber i nih hi," tiin, a chhâng a. Isuan a hnênah, "'Theipui 50
bulah ka hmu che asin,' i hnêna ka tih avângin i ring a ni maw?
Hêng aia thil ropui zâwk hi i la hmu ang," a ti a, a chhâng a.
Tin, Isua *vê*kin a hnênah, " Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin ka 51
hrilh a che u, Vân inhawngah, Pathian vântirhkohte Mihring
Fapa chungah hian chhuk leh chho in la hmu ang," a ti a.

2 Tin, ni thum niah, Galili rama Kana khuaah lawi chaw a 1
awm a, chutah chuan Isua nu a awm. Isua leh a zirtîrte 2
pawh lawi chaw eiah an sâwm a. Tin, uainin a daih ta lo va, Isua 3
nu chuan a hnênah, " Uain an tlachham ta e," a ti a. Tin, Isuan 4
a hnênah, " Hmeichhia, nanga mi lo hriat sak tûr engnge awm?
ka hun a la thleng lo ve," a ti a. Tin, a nun rawngbâwltute hnên- 5
ah, " In hnêna a sawi apiang chu ti *zêl* ang che u," a ti a. Tin, 6
Judate silfai dân angin lung tuibêl paruk, bûk sawmli hmun hnih
emaw, hmun thum emaw leng ṭheuh, chutah chuan an hûng a.
Tin, Isuan an hnênah, " Tuibêlahte tui tikhat rawh u," a ti a. 7
Tin, a rawng rualin an tikhat ṭheuh va. Tin, an hnênah, " Tûnah 8
thâl ula, ruaiṭheh fatu hnênah kalpui rawh u," a ti a. Tin, an
kalpui ta a.
Tin, ruaiṭheh fatu chuan, tui uaina lo chang ta chu a tem a, 9
a chhuahna chin a hre lo va, (tui thâl rawngbâwltute erawh chuan
an hria a), nupui nei tûra chu a ko ta a, a hnênah, " Mi tinin a 10
tîrin uain ṭha an dah chhuak ṭhîn, tin, a tam deuh an in hnuin
a ṭha lo deuh chu an dah chhuak ṭhîn; nang zawngin tûn thlengin
uain ṭha i la vawn hi," a ti a. Isuan he a thilmak tih ṭantirhna hi 11
Galili ram Kana khuaah chuan a ti a, a ropuizia a lantîr ta a;
tin, a zirtîrte chuan ani chu an ring a.
Tin, chu mi hnuah chuan Kapernaum khuaah a zuk kal a, amah 12
leh a nu nên, a unaute nên, a zirtîrte nên; chutah chuan ni rei lo
tê an awm a.
Tin, Judate Kalhlên Kût a hnai tawh a, Isua Jerusalem khuaah 13
a han kal a. Tin, Pathian biak ina sebâwngte, berâmte, ṭhurote 14
zuartuho leh, tangka thlengtuho ṭhu a hmu a. Tin, hruihrualin 15
vuakna a siam a, berâm leh sebâwng a zain Pathian biak in aṭang
chuan a hnawt chhuak a, tangka thlengtute tangka chu a leihbua

a, an dawkhânte a namthlûk sak bawk a; tin, ṭhuro zuartute 16
hnênah chuan, " Hêng thil hi heta ṭangin kalpui rawh u, ka Pa
in sumdâwnna inah siam suh u," a ti a. (Tin, "I ina *ka* ṭhahnem- 17
ngaihin mi ei zo vang," tih ziak a ni tih, a zirtîrte chuan an
hre leh ta a.) Chutichuan, Judaten a hnênah, " Hêng thil i tih hi 18
chhinchhiahna engnge min hmuhtîr theih?" an ti a, an chhâng
a. Isuan an hnênah, " He in hi tichhia ulang, ni thum chhûngin 19
ka tungding leh ang," a ti a, a chhâng a.

Tin, Judate chuan, " He in hi kum sawmli leh kum ruk sak 20
a ni, nangin ni thum chhûngin i tungding ang maw?" an ti a.
(Nimahsela a taksa in thu sawi a lo ni zâwk si. Chuvângin, 21
mitthi zîng ata a thawh lehin, chu mi thu chu a sawi tawh tih a 22
zirtîrten an hre leh ta a; tin, Pathian Lehkha Thu leh Isua thu
sawi chu an ring ta a.)

Tin, Kalhlên Kûta, Jerusalem khuaa a awm lai chuan a thil- 23
mak tihte a hmu a, mi tam takin a hming an ring ta a. Nimahsela, 24
Isua chu an lakah a ngampa lo, mi zawng zawng a hriata,
mihring thu tumaha hrilhfiah a ngaih loh avângin; amahin 25
mihring chhûnga awm apiang chu a hre si a.

3 Tin, Pharisaite zînga mi, a hming Nikodema, Judate hotu 1
pakhat a awm: chu mi chu zânah Isua hnênah a lo kal a, 2
a hnênah, " Rabbi, Pathian hnên ata zirtîrtua lo kal i ni tih kan
hria; Pathian an chunga a awm loh chuan hêng thilmak i tih ang
hi tuman an ti thei lo vang," a ti a. Tin, Isuan a chhâng a, a hnên- 3
ah, " Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh a che, Mi tu-
pawh an pian thar loh chuan, Pathian ram an hmu thei lo vang,"
a ti a. Nikodeman a hnênah, " Mi a tar hnuin engtinnge a pian 4
theih ang? A nu pumah vawi hnih lûtin a piang thei em ni?" a ti a.

Isuan a chhâng a, " Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh 5
a che, Mi tupawh tuiah leh thlarauva an pian loh chuan Pathian
ramah an lût thei lo vang. Tisaa piang apiang tisa a ni; Thlarauva 6
piang apiang thlarau a ni. I pian thar tûr ka tih che hi mak ti 7
suh. Thli khawiah pawh a duh duhin a tleh ṭhîn, a ri i hria e, 8
nimahsela khawi aṭanga lo kal nge, khawiahnge a kal dâwn tih
pawh i hre si lo; tupawh Thlarauva piang chu chutiangin an
awm," a ti a. Tin, Nikodeman a chhâng a, a hnênah, " Chûng 9
thil chu engtinnge a awm theih ang?" a ti a. Isuan a chhâng a, 10
a hnênah, " Israelte zirtîrtu i ni si a, chûng chu i hre lo maw?
Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh a che, Keinin kan 11
hriat chu kan sawi ṭhîn, kan hmuh chu kan hriattîr ṭhîn; nimahsela,
kan thu hriattîr in awi si ṭhîn lo. Khawvêla thil ka hrilh che u 12
mah awi lo che u a, vâna thil hrilh che u ila engtinnge in awi
ang? Vânah tumah an lâwn ngai lo, vân aṭanga lo chhuka chauh 13
lo hi chu, Mihring Fapa vâna awm hi.

" Tin, Mosian thlalêrah rûl a khaikân ang khân, Mihring 14
Fapa hi khaikânin a awm bawk tûr a ni; tupawh a ring apiangin 15
amah avânga chatuana nunna an neihna tûrin. Pathianin khaw- 16
vêl a hmangaih êm êm a, chutichuan a Fapa mal neih chhun a pe
a, amah chu tupawh a ring apiang an boral loh va, chatuana nunna
an neih zâwk nân. Khawvêl thiam loh chantîr tûrin Pathian- 17
in a Fa khawvêlah a tîr lo, khawvêl amah avânga an dam
theihna tûrin a tîr a ni zâwk e.
" Tupawh amah ring chu thiam lohvin an awm lo vang, 18
tupawh ring lo chu tûn apangin thiam lohvin an awm, Pathian
Fapa mal neih hming an rin loh avângin. Hei hi thiam lohna a 19
ni, êng khawvêlah a lo kal a, nimahsela miten êng aiin thim an
duh zâwk, an thiltihte a sual avângin. Tupawh thil tisual 20
apiangin êng an haw ṭhîn, êngah pawh an lo kal lo, chutilochuan
an thiltihte a lang ang. Amaherawhchu, tupawh tidik apiang an 21
thiltihte Pathian avânga ti an ni tih a lan nân, êngah an lo kal
ṭhîn," a ti a.
Chûng hnuah chuan Isua a zirtîrte nên Judai ramah an kal a, 22
chutah chuan *Isua* an hnênah a awm reng a, a baptis ṭhîn a.
Johana pawhin Ainon-ah, Salim khaw kiangah a baptis bawk a, 23
chutah chuan tui a tam avângin; tin, mi an lo kal a, baptisma
an chang hlawm a. Chutih lai chuan Johana tân inah an la 24
khung si lo va.
Tin, Johana zirtîrte leh Juda pakhat, silfai thuah an lo inhnial 25
a. Tin, Johana hnênah an lo kal a, a hnênah, " Rabbi, Jordan 26
râla i hnêna awm, a thu mi i hriattir khân ngai teh, kha mi khân
mi a baptis a, mi zawng zawng a hnênah an lo kal a ni,"
an ti a.
Johanan a chhâng a, " Mihringin engmah an nei thei lo, vâna 27
mi pêk a nih loh chuan. ' Kei Krista ka ni lo ve, a hmaa mi tirh 28
ka ni,' ka tih kha, nangni ngei mi hriatpuitu in ni. Mo neitu 29
chu a pasal chu a ni; nimahsela, pasala ṭhian ding chunga a thu
hriaa chu, pasal aw avângin a lâwm êm êm ṭhîn; hei ka lâwmna
a thleng ta a nih hi. Ani chu tlatlum tûr a ni, kei erawh chu 30
lâng tûr ka ni.
" Chung lam aṭanga lo kal chu mi zawng zawng aia chung- 31
nung ber a ni; leia piang chu leia mi a ni a, lei thu a sawi ṭhîn,
vân aṭanga lo kal chu mi zawng zawng aia chungnung ber a ni.
A hmuh leh a hriat apiang a hriattîr ṭhîn a ni; tuman a thu hriat- 32
tîr an awi lo. A thu hriattîr awi chuanin, ' Pathian chu *mi* dik tak 33
a ni,' tiin, a hming nemin a ziak. Pathian tirh chuanin Pathian 34
thu a sawi ṭhîn; ani chuan teh kherin Thlarau a pe si lo. Pain 35
Fa a hmangaih a, a kutah engkim a zain a pe tawh. Tupawh Fa 36
ring apiangin chatuana nunna an nei tawh; nimahsela, tupawh

Fa thu awi lo apiangin nunna an nei lo vang a, Pathian thinur
an chungah a awın reng zâwk a ni," a ti a.

4 Tin, Isuan Johana aiin zirtîr tam zâwk a siam leh a baptis 1
tih Pharisaiten an hria tih Lalpa chuan a hriat veleh, (nimah- 2
sela Isua meuh chuan a baptis lo, a zirtîrten *an baptis* zâwk ṭhîn), 3
Judai ram chu a kalsan a, Galili ramah a kîr leh ta a. Tichuan 4
Samari ram a kal tlang tûr a ni.

Chutichuan, Samari ram khaw pakhat, Sukar an tih chu a lo 5
thleng a, Jakoban a fa Josefa hnêna hmun a pêk kiang kha; Jakoba 6
tuichhunchhuah pawh kha chutah chuan a awm. Chutichuan,
Isua chu a kal hah avângin tuichhunchhuah sîrah chuan a ṭhu
chawt a: chawfâk hun lai a ni a. *Tin,* Samari hmeichhe pakhat 7
tui chawiin a lo kal a. Isuan a hnênah, " In tûr mi pe rawh," 8
a ti a. (A zirtîrte lah chu ei tûr leiin khuaah an kal tawh si a.)
Chutichuan, Samari hmeichhia chuan a hnênah, " Nang Juda 9
mi i ni a, kei Samari hmeichhia ka ni si a, eng tizia nge ka hnêna
in tûr mi dîl?" a ti a. (Judaten Samari mite engah mah an
hmang ngai si lo).

Tin, Isuan a chhâng a, a hnênah, " Pathian thilpêk leh, 10
' In tûr mi pe rawh,' i hnêna titu hi hria la chu, nangin a hnênah
i dîl zâwk tûr a ni a, tin, anin tui nung a pe tawh tûr che a ni,"
a ti a. Tin, hmeichhia chuan a hnênah, " Ka pu, khaina eng- 11
mah i nei si lo va, tuichhunchhuah a thûk vei nên, khawi ata nge
tui nung chu i hmuh? Kan pu Jakoba aiin i ropui zâwk em ni?
Ani chuan he tuichhunchhuah hi min pe a, amah pawhin a in 12
a, a fapate, a rante nên," a ti a. Tin, Isuan a chhâng a, a 13
hnênah, " Tupawh he tui in apiang an tuihâl leh ang; tupawh a*n*
hnêna ka pêk tûr tui in apiang erawh chu, kumkhuain a*n* tuihâl 14
lo vang, keiin a*n* hnêna tui ka pêk tûr chu a*n* kawchhûngah tui
hna a lo awm ang a, chatuana nun thlengin a chik chho vang,"
a ti a.

Tin, hmeichhia chuan a hnênah, " Ka pu, chu tui chu mi pe 15
rawh, ka tuihâl loh nân leh, hêng thleng thlenga tui chawi tûra
ka lo kal ṭhîn loh nan," a ti a. Tin, Isuan a hnênah, " I pasal 16
va ko la, hetah lo haw *leh* ang che," a ti a. Tin, hmeichhia chuan 17
a hnênah, " Pasal ka nei hlei nêm," a ti a, a chhâng a. Isuan a
hnênah, " Pasal ka nei hlei nêm, i tih hi, i ti dik e; pasal panga i 18
nei tawh, tûna mi i neih hi i pasal a ni lo rêng a ni, he thu hi i ti
dik e," a ti a. Hmeichhia chuan a hnênah, " Ka pu, zâwlnei 19
i ni tih ka hre ta. Keini thlahtute chuan he tlângah hian Pathian 20
chibai an bûk ṭhîn; nimahsela, nangni zawngin, ' Mihringin
Pathian chibai an bûkna hmun tûr chu Jerusalem khuaah a awm,'
in ti ṭhîn," a ti a.

Tin, Isuan a hnênah, " Hmeichhia, ka thu awi rawh, he tlângah 21

kher lo pawh, Jerusalem khuaah kher lo pawh Pa chibai in bûk
hun a thleng dâwn ta. Nangnin in hriat loh chibai in bûk ṭhîn; 22
keini zawngin kan hriata chu chibai kan bûk ṭhîn. Chhanhimna
Judate hnên ata a lo chhuak dâwn si a. Chutichuan a hun a thleng 23
dâwn ta, tûnah pawh a thleng tawh mêk, chu mi hunah chuan
Pathian chibai bûktu taktakten thlarau leh tih tak zetin Pa chibai
an bûk ang, Pain chutiang *mi* chu a chibai bûktu tûrin a zawng
a ni. Pathian chu Thlarau a ni; a chibai bûktuten thlarau leh 24
tih tak zetin chibai an bûk tûr a ni," a ti a. Tin, hmeichhia chuan 25
a hnênah, "Messia, Krista an tih chu, a lo kal dâwn tih ka hria,
ani chu a lo kal hunah engkim min la hril ang," a ti a. Tin, Isuan 26
a hnênah, "Keimah a betu che hi amah chu ka ni asin," a ti a.
Tin, chutih lai chuan a zirtîrte chu an lo kal a, hmeichhia 27
a bia chu mak an ti hle a; nimahsela, tuman, "Engnge i zawn?'
'Engatinge hmeichhia i biak?" pawh an ti lo. Tin, hmeichhia 28
chuan a tuibêl a kalsan a, khuaah a kal a, mite hnênah, "Ka thil 29
tih apiang mi hril zêltu mi pakhat *a awm a*, lo kal ula, en teh u;
Krista a ni thei âwm em?" a ti a. *Tin*, anni chu khua ata chu an 30
lo chhuak a, a hnên lam an pan ta a. Chu mi hlânin zirtîrte 31
chuan a hnênah, "Zirtîrtu, ei rawh," an ti chiam a. Nimah- 32
sela, ani chuan an hnênah, "Chaw in hriat loh ei tûr ka nei e,"
a ti a. Tin, zirtîrte chu an inbia a, "A ei tûr miin an rawn ken 33
sak em ni chu le?" an inti a.
Tin, Isuan an hnênah a sawi a, "Mi tîrtu duhzâwng tih leh, 34
a hna thawh zawh tûr hi ka chaw a ni. Nangnin, 'Buh sengna tûr 35
thla li a la awm,' in ti lâwm ni? Ngai rawh u, ka hrilh a che u,
dâk ulang lote en rawh u, tûn apangin seng tûrin a êng a ni. A 36
âttuin hlawh a hmu ṭhîn a, chatuana nun thlenga *awm tûrin* rah a
seng ṭhîn, a tuhtu leh a âttu an lâwm dun theih nân. 'Pakhatin 37
a tuh ṭhîn a, mi dangin a ât ṭhîn,' tih thu hi, chu miah chuan
a dik hle a ni. In thawh rim loh ât tûrin ka tirh che u kha; mi 38
dangin an thawk a, nangnin an thawhsa chu in chhunzawm a ni,"
a ti a.
Tin, hmeichhia chuan, "Ka thil tih apiang mi hril zêl," tia, 39
a hriattîr thu avâng khân, chu mi khuaa awm Samari mi tam
takin Isua an ring ta a. Chutichuan Samari mite chu Isua 40
hnênah an lo kal a, an hnêna awmah an ngên chiam a; tichuan,
chutah chuan ni hnih a châm a. Tin, mi dang tam takin ama thu 41
avângin an ring *ve* ta a; tin, anni chuan, hmeichhe hnênah chuan, 42
"Tûnah zet chuan i thu sawi avânga ring kan ni ta lo; keimahni
ngeiin a thu kan hria a, he mi hi khawvêl Chhandamtu a ni ngei
tih kan hre ta," an ti a.
Tin, chu mi ni hnih hnuah chuan chuta ṭangin a chhuak a, 43
Galili ramah a kal ta a. Isua ngeiin, zâwlnei chu ama khaw 44

lamah chuan chawimawiin a awm ngai lo tih a hriattîr si ṭhîn a.
Chutichuan, Galili ram a lo thlenin Galili rama miten an lo lâwm a, 45
Jerusalem khuaa kût laia a thiltih zawng zawng an hmuh avâng
khân; anni pawh chu kûtnaah chuan an kal ve si a.
Tin, Galili rama Kana khua, tui uaina a chantîrna kha a lo 46
thleng leh a. Tin, upa tuemaw a awm a, a fapa Kapernaum
khuaah a dam lo va. Tin, Isua Judai ram ata Galili ramah a lo 47
kal tih a hriat veleh a hnênah a *han* kal a, a fapa zuk tidam tûrin a
ngên chiam a, a thi lek lek si a. Tin, Isuan a hnênah, " Chhin- 48
chhiahnate leh thilmakte in hmuh loh chuan in ring tawp lo vang,"
a ti a. Tin, upa chuan a hnênah, " Ka pu, ka fa thih hmain lo 49
chhuk ta che," a ti a. Tin, Isuan a hnênah, " Haw leh ta mai 50
rawh, i fapa chu a dam tawh e," a ti a. Tin, chu mi chuan Isuan
a hnêna thu a sawi chu a ring a, a kal ta a. Tin, a kal chhuk lai 51
mêkin a bawiten an lo hmuak a, " I fapa chu a dam ta," an lo ti a.
Tin, ani chuan an hnênah a dam tirh lai a zâwt a. Tin, anni 52
chuan a hnênah, " Niminah ni her chauhvin a khawsik a reh ta
a ni," an ti a. Chutichuan, a pan Isuan a hnênah, " I fapa chu 53
a dam tawh e," a tih lai tak chu a ni tih a hre ta a; tin, amah leh a
chhûngten an zain an ring ta a. Chu chu Isuan a thilmak tih 54
a vawi hnihna a ni, Judai ram ata Galili rama a lo kalin.

5 Chûng thil hnuah chuan Judate kût pakhat a awm a; Isua 1
Jerusalem khuaah a han kal a. Tin, Jerusalem-ah chuan 2
berâm kawngkhâr kiangah dîl a awm a, chu chu Hebrai ṭawngin
Bethesda an ti a, hulhliap panga a nei nghe nghe a. Chûngah 3/4
chuan dam lote, mitdelte, kebaite, zengte tam tak an mu hlawm
a. Tin, chutah chuan kum sawmthum leh kum riat nâ mi tue- 5
maw a awm a. Tin, Isuan a mu chu a hmu a, chutiangin rei tak 6
a awm tawh tih a hria a, a hnênah, " Tihdam i duh em?" a ti a.
Tin, mi damlo chuan, " Ka pu, tui a fâwnin dîla mi dahtu ka nei 7
lo va, ka kal chhûngin mi dangin mi pên thlâk khalh ṭhîn," a ti a,
a chhâng a. Tin, Isuan a hnênah, " Tho la, i âwngphah la la, 8
kein kal tawh rawh," a ti a. Tin, thâwkkhatan chu mi chu a dam 9
ta nghâl a, a âwngphah chu a la a, a kal ta a.
Chu mi ni chu Chawlhni a ni a. Chutichuan Judaten a dam 10
taa hnênah chuan, " Chawlhni a nih hi, i âwngphah i lâk a thiang
lo ve," an ti a. Tin, ani chuan an hnênah, " Mi tidamtu ngeiin 11
ka hnênah, ' I âwngphah la la, kein kal tawh rawh,' mi ti a ni,"
a ti a, a chhâng a. Tin, anni chuan a hnênah, " ' I âwngphah 12
la la, kein kal tawh rawh,' i hnêna titu chu tunge ni?" an ti a, an
zâwt a. Nimahsela, a dama chuan tunge a nih a hre lo va, chutah 13
chuan mipui an awm avângin Isua a kal bo ta si a.
Nakinah chuan Isuan ani chu Pathian biak inah a hmu a, a 14
hnênah, " Ngai rawh, i dam tâk hi, thil tisual leh tawh suh, chuti-

lochuan thil ṭha lo lehzual i chungah a lo awm dah ang e," a ti a.
Tin, chu mi chu a va kal a, Judate hnênah chuan a tidamtu chu 15
Isua a ni tih a hrilh a. Chutichuan, Chawlhnia chûng thilte chu 16
a tih avângin Judaten Isua an tiduhdah ta a. Nimahsela, Isuan 17
anni chu a bia a, an hnênah, " Ka Pain tûn thleng pawhin hna
a thawk ṭhîn, kei pawhin ka thawk ṭhîn," a ti a. Chutichuan, 18
Judaten tihhlum an tum lehzual a, Chawlhni a bawhchhiat avâng
chauh pawh a ni lo va, Pathian ama Paah a vuah a, Pathian tluka
a insiam avâng pawhin a ni.

Tin, Isuan an hnênah, " Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin 19
ka hrilh a che u, Fapain mahniin engmah a ti thei lo, Pa thiltih
a hmuh chauh lo chu; thil a tih ang apiang chu, Fapa pawhin a ti
ve ṭhîn. Pain Fapa a hmangaih a, a thil tih apiang a hnênah 20
a entîr ṭhîn; hêng aia thiltih ropui zâwk hi a hnênah a la entîr
ang, mak in tih atân. Pain mitthite a kaitho va, a tinung ṭhîn 21
angin, Fapa pawhin a duh apiang a tinung ṭhîn. Pain tuma thu 22
a rêl sak ngai lo, thu zawng zawng Fapa a rêltîr ta zâwk; mi 23
zawng zawngin Pa an zah angin, Fapa pawh an zahna tûrin.
Tupawh Fapa zah lo chu, Pa a tîrtu pawh chu zah lo a ni.

" Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Tupawh 24
ka thu hriaa, mi tîrtu ring chuan, chatuana nunna a nei tawh,
thiam lohvin a awm lo va, thihna ata a chhuak a, nunnaah a lût
ta zâwk a ni. Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh a che 25
u, A hun a thleng dâwn ta, tûnah pawh a thleng tawh mêk, chu-
tih hunah chuan mitthiten Pathian Fapa aw an hria ang a, a hria
apiang an nung ang. Pain mahnia nun a nei ang bawkin, Fapa 26
pawh mahnia nun neiin a siam: tin, Mihring Fapa a nih avângin, 27
a hnênah rorêl tûr thu a pe.

" Hêng hi mak ti suh u, a hun a thleng dâwn ta, chutih hunah 28
chuan thlâna awm zawng zawngin a aw an hria ang a, an chhuak
vek ang; thil ṭha titute chu nunna changin an tho leh ang a, thil 29
sual titute chu thiam loh changin an tho leh ang.

" Keimahin engmah ka ti thei lo: benga ka hriat ang zêlin 30
ro ka rêl ṭhîn; ka rorêl chu dik tak a ni, keima thu thuin awm ka
tum lo va, mi tîrtu thu thu zâwka awm ka tum ṭhin avângin.
Mahni chanchin hriattîr ila, ka thu hriattîr a dik lo vang. 31
Ka chanchin hriattîrtu chu mi dang a ni; ani chuan ka chanchin a 32
hriattîr chu a dik tih ka hria.

" Nangnin Johana hnênah mi in tîr a, tin, ani chuan thutak 33
chanchin a lo hriattîr kha. Thu hriattîr ka pawm erawh chu, 34
mihring thu a ni lo: nimahsela in damna tûrin hêng thu hi ka
sawi a nih hi. Chu *Johana* chu khâwnvâr alk tak leh êng tak chu 35
a ni, a êngah chuan hlim rih in duh kha.

" Nimahsela, hriattîrna ka neih hi Johana *hriattîrna thu* ai khân 36

a ropui zâwk a ni: Pain thil tih zawh tûra mi pêk, ka thiltih ngei
hian Pain mi tîr tih ka chanchin a hriattîr a ni. Pa mi tîrtu pawh 37
chuan ka chanchin a hriattîr tawh. Nangnin engtikah mah a aw
in hre ngai lo va, a hmêl pawh in hmu ngai hek lo. A thu pawh 38
in rilruah in pai reng lo, a tirha hi in rin loh avângin.
Pathian Lehkha in chhiar ngun ṭhîn, a chhûngah chatuana nunna 39
awmin in rin avângin: chûng Lehkha chu ka chanchin hriattîrtu
chu a ni si a. Nimahsela, nunna nei tûrin ka hnênah in lo kal 40
duh si lo.

"Mihring chawimawina ka pawm lo. Nangni ka hria a che 41 42
u, Pathian hmangaihna in rilruah in nei lo ve. Ka Pa hmingin 43
ka lo kal a nih hi, nangnin mi lâwm si lo: mi dang mahni hmingin
lo kal sela, ani chu in lâwm ang. Nangni inchawimawi tawn 44
lâwmte u, engtinnge in rin theih ang? Pathian *tak* chauhva chhuak
chawimawina chu in zawng si lo. Keiin Pa hnêna ka hêk che u 45
ring suh u: in hêktu chu pakhat a awm, in rin Mosia hi. Mosia 46
in rin chuan kei pawh mi ring tawh tûr in ni; ani chuan keima
chanchin asin a ziak ni. Nimahsela, a thu ziak chu in rin si loh 47
chuan, engtinnge ka thu in rin ang?" a ti a.

6 Chûng thil hnuah chuan, Isua chu Galili dîl Tiberi dîl an 1
tih râl leh lamah chuan a kal ta a. Tin, dam lote chunga 2
thilmak a tihte chu an hmuh avângin mipui tam takin amah an
zui a. Tin, Isua chu tlângah chuan a kal chho va, chutah chuan 3
a zirtîrte hnênah a ṭhu a. Tin, Kalhlên Kût (Judate kût chu) 4
a hnai tawh a.

Tin, Isua a dâk a, mipui tam takin a hnên lam rawn panin 5
a hmu a, Philipa hnênah, "Hêngho ei tûr chhang khawi ata nge
kan lei ang?" a ti a. Chûng thu chu amah fiah nân a sawi a ni, 6
a tih tûr chu amahin a hre reng si a. *Tin,* Philipa chuan a hnên- 7
ah, "Mi tinin tlêmtea an chan ṭheuh tûr pawh, duli zahnih man
chhangin a daih lo vang," a ti a, a chhâng a. *Tin,* a zirtîrte zînga 8
pakhat, Simon Petera unau Andria chuan a hnênah, "Buhsanghar 9
chhangpêr panga leh sangha pahnih nei mipa naupang pakhat
hetah a awm; nimahsela, mi hêng zozai zîngah hian chûng chu
eng tham nge ni ang?" a ti a. Tin, Isuan, "Mite chu ṭhuttîr 10
rawh u," a ti a. Tin, chu mi hmunah chuan hlobet tam tak a
awm. Chutichuan patlingte chu an ṭhu a, an tam lam chu sâng-
nga lai an ni a. Tin, Isuan chhangpêrte chu a la a, lâwm thu a 11
sawi zawhin a ṭhuhote hnênah chuan a sem a, chutiang bawkin
sanghate pawh chu an duh tâwkin *a sem* bawk *a.*

Tin, an kham hnuin, a zirtîrte hnênah chuan, "Engmah 12
bo lo tûrin a bâng nawite chhar rawh u," a ti a. Chutichuan 13
an chhar a, buhsanghar chhangpêr panga eitute ei bâng nawite
chuanin bâwmrâng sâwm leh pahnih an tikhat a.

Tin, mite chuan thilmak a tih chu an hmuh veleh, " He mi hi, 14
zâwlnei, khawvêla lo kal tûr kha a lo nih ngei hi," an ti a. Chuti- 15
chuan, amah chu lala siam tûra man luih tumin an lo kal dâwn
tih Isuan a hria a, tlângah amah chauhvin a kal hrang leh ta a.
Tin, khua a lo tlai lam chuan, a zirtîrte chu dîlah chuan an 16
zuk kal a; lawngah an chuang a, dîlah chuan Kapernaum khua 17
an pan a. Tin, khua a thim ta a, Isua lah chu an hnên a la thleng
si lo. Thlipui nasa tak a tleh avângin tui a fâwn sâng telh telh 18
si a. Tin, fîng sawmhnih leh fîng nga emaw, fîng sawmthum 19
emaw an kar chuan, Isua chu dîl chungâh chuan kea kala, lawng
rawn hnaihin an hmu a, an hlau va. Nimahsela, ani chuan an 20
hnênah, " Keimah ka ni alâwm, hlau suh u," a ti a. Chuti- 21
chuan, lawngah chuan chuantîr an duh ta a; tin, chawpleh-
chilhin lawng chuan an pan khawmual chu a thleng ta nghâl a.
Atûkah chuan dîl râl leh lama mipui dingte chuan, lawng 22
pakhat lo chu lawng dang a awm lo va, Isua chu a zirtîrte hnênah
lawngah chuan a chuang ve lo va, a zirtîrte anmahni chauhvin
an kal tih an hria a. (Nimahsela Lalpan lâwm thu a sawi hnua, 23
chhang an eina hmun kiangah khan, Tiberi khua aṭangin lawng
tête a lo thleng si a.) Chutichuan, mipui chuan Isua leh a zir- 24
tîrte chu an awm ta lo tih an hriatin, anni pawh lawng teahte
chuan an chuang a, Isua zawngin Kapernaum khua an lo thleng
a. Tin, dîl râla an rawn hmuhin a hnênah, " Rabbi, engtikahnge 25
he lam i lo thlen?" an ti a. Tin, Isuan an hnênah, " Tih tak 26
meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Thilmakte in hmuh
avânga mi zawng in ni lo va, chhangpêr in ei puar avâng khân
a nih zâwk hi. Chaw dangral *mai* ûmin phe phe suh u, chatuana 27
nun thlenga awm reng tûr chaw, Mihring Fapain a pêk tûr che
u chu, *ûmin phe* zâwk *rawh u;* Pa Pathian chuan ani chu a chhin-
chhiah tawh si a," a ti a, a chhâng a.
Tin, anni chuan a hnênah, " Pathian hna kan thawh theih 28
nân *thil* engnge kan tih tûr?" an ti a. Tin, Isuan an hnênah, 29
" Pathian hnathawh chu hei hi a ni, a mi tirh hi ring ula," a ti a,
a chhâng a. Tin, anni chuan a hnênah, " Chhinchhiahna engnge 30
i tih ang, kan hmuha kan rin theihna tûr chein? Thil engnge i tih
ang? Kan thlahtuten thlalêrah manna kha an ei ṭhîn, ' Vân aṭang 31
chuan an hnênah chhang ei tûr a pe,' tih ziak angin," an ti a.
Tin, Isuan an hnênah, " Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin 32
ka hrilh a che u, Vân aṭanga chhang *in hmuh* kha Mosia pêk che
u a ni lo, ka Pa erawh chuan vân aṭangin chhang tak a pe che
u a nih hi. Pathian chhang chu vân aṭanga lo chhuka, khawvêl 33
hnêna nun petu hi a ni," a ti a. Tin, anni chuan a hnênah, 34
"Lalpa, chu chhang chu kumkhuain min pe rawh," an ti a.
Tin, Isuan an hnênah, " Kei hi nunna chhang chu ka ni; 35

tupawh ka hnêna lo kal chu a ril a ṭâm lo vang, tupawh mi ring
chu engtikah mah a tuihâl lo vang. Nimahsela, nangnin mi 36
hmuh pawhin *mi* ring si lo tih ka hrilh che u kha. Pain mi pêk 37
zawng zawng apiang ka hnênah an lo kal vek ang; tupawh ka hnên-
a lo kal chu ka hnawt chhuak tawp lo vang. Mahni duhzâwng 38
ti tûrin vân aṭanga lo chhuk ka ni lo va, mi tîrtu duhzâwng ti
tûra *lo chhuk ka ni* zâwk e. Hei hi mi tîrtu duhzâwng chu a ni, 39
anin mi pêk zawng zawng engmah hloh lo ila, ni kin niah chuan
kaitho zâwk ila. Tin, hei hi ka Pa duhzâwng a ni, tupawh Fa 40
hmu a, ring apiangin chatuana nunna nei sela; tin, keiin ni kin
niah chuan ani chu ka kaitho vang," a ti a.
Tin, " Vân aṭanga chhang lo chhuk chu ka ni," a tih avângin, 41
Judate chu a chungah an phunnawi a. "He mi hi Josefa fa Isua 42
a ni lo vem ni, a nu leh a pa pawh kan hriat hi? ' Vân aṭanga lo
chhuk ka ni,' tih, eng ti tiha ti nge ni le?" an ti a.
Tin, Isuan an hnênah, " Phun phunnawi suh u. Pa mi tîrtuin 43
a hîp loh chuan tumah ka hnênah an lo kal thei lo vang; tin, keiin ni 44
kin niah chuan *a lo kala* chu ka kaitho vang.' Zâwlneite *lehkhabu*ah, 45
' Pathian zirtîrin an awm vek ang,' tih ziak a ni. Mi tin Pa thu
hriaa zir apiang chu ka hnênah an lo kal ṭhîn. Tumahin Pa an 46
hmu ngai ka ti lo, Pathian hnêna lo chhuaka chauh lo chuan;
ani chuan Pa chu a hmu. Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin 47
ka hrilh a che u, Tupawh a ring chuan chatuana nunna a nei
tawh a ni. Kei hi nunna chhang ka ni. In thlahtuten thlalêrah 48 49
manna kha an ei *na a*, an thi a. Hei hi vân aṭanga chhang lo chhuk 50
chu a ni, miin a eia, a thih loh nân. Kei hi vân aṭanga chhang
nung lo chhuk chu ka ni, tupawhin he chhang hi a ei chuan 51
chatuanin a nung reng ang, a ni, khawvêl nun nâna ka pêk tûr
chhang chu ka tisa hi a ni," a ti a.
Chutichuan, Judate an inhnial a, " He mi hian engtinnge 52
a tisa ei tûrin min pêk theih ang?" an ti a.
Tin, Isuan an hnênah, " Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin 53
ka hrilh a che u, Mihring Fapa tisa in ei a, a thisen in in bawk
loh chuan, nangmahniin nunna nei hek lo che u. Tupawh ka 54
tisa eia, ka thisen in chuan chatuana nunna a nei tawh, tin, ni
kin niah chuan ani chu ka kaitho vang. Ka tisa hi chaw tak a 55
ni a, ka thisen hi in tûr tak a ni si a. Tupawh ka tisa eia, ka thi- 56
sen in chu, keimahah a awm reng ṭhîn, kei pawh amahah *ka awm*
reng ṭhîn. Pa nung chuan mi tîr a, Pa zâra nung ka ni ang 57
bawkin, tupawh mi ei chu keima zârah ani pawh a nung ang.
Hei hi vân aṭanga chhang lo chhuk chu a ni; chi thlahtute chuan 58
chhang an ei a, an thi ang kha a ni lo, tupawh he mi chhang hi ei
chu chatuanin a nung reng ang," a ti a.
Chûng thu chu inkhâwmna inah a sawi a, Kapernaum khuaa 59

a zirtîr lai khân.. Chutichuan, a zirtîrte a ṭhen tam takin, chu 60
chu an hriatin, " Hei hi thu khirh tak a ni, tunge dawngsawng
thei ang?" an ti a.
Chutichuan, chu mi thuah chuan a zirtîrte an phunnawi tih 61
Isuan a rilruin a hria a, an hnênah, "He *thu* hian a tilungni lo che
u elo? Mihring Fapa hi hmâna a awmna ngaia lâwn chhova in 62
hmuh chuan, engtinnge in tih ang le? Tinungtu chu thlarau a ni,
tisa chu engmahah a tlâktlai lo; in hnêna thu ka sawite hi thlarau 63
a ni, nunna pawh a ni. Nimahsela, in zîngah a ṭhen ring lo in
awm e," a ti a. (Isuan a ring lotute leh a mantîrtu tûr chu a tîr 64
ata a hre reng si.) Tin, amah *vêk* chuan, " Chuvângin a ni, in 65
hnênah, ' Pain a puih loh chuan, tumah ka hnênah an lo kal thei
lo vang,' ka tih kha ni," a ti a.
Chu veleh chuan a zirtîrte a ṭhen tam tak an kal bo va, amah 66
an pâwl leh ta lo va. Chutichuan, Isuan, sâwm leh pahnihte 67
hnênah chuan, " Nangni pawhin kal bo in duh ve em?" a ti a.
Tin, Simon Peteran a hnênah, " Lalpa, tu hnênah nge kan kal 68
ang? Nangin chatuana nunna thu i nei alâwm. Nang Pathian 69
mi thianghlim chu i ni tih kan awi ta a, hriat pawh kan hria e,"
a ti a, a chhâng a. Tin, Isuan an hnênah, " Nangni sâwm leh 70
pahnihte hi keima thlan in ni lâwm ni? In zînga mi pakhat
diabola a ni leh nghâl vei nên," a ti a. (Iskariot Simona fapa 71
Juda, sâwm leh pahnihte zînga tel vea thu kha a sawi a ni, ani
chu a mantîrtu tûr a ni si a).

7 Chu mi zawhah chuan Isuan Galili ram a fang a; Judaten 1
amah tihhlum an tum avângin Judai ram chu a fang duh
lo va.
Tin, Judate Bâwkte Kût chu a hnai tawh a. Chutichuan, 2 3
a unauten a hnênah, " Heta ṭangin Judai ramah va kal rawh,
i zirtîrte pawhin i thiltih hi an hmuh theih nân. Tuman arûkin 4
thil engmah an ti lo, mahni hming than duh siin. Hêng thilte hi
i tih tak zet chuan, khawvêl hnênah inentîr rawh," an ti a. (A 5
unaute pawh chuan amah an ring si lo va).
Tin, Isuan an hnênah, " Ka hun a la thleng lo; nangni hun 6
erawh chu kumkhuain a thleng reng a ni. Khawvêlin nangni 7
an haw thei lo a che u, kei erawh chu mi haw ṭhîn, an thiltihte a
sual tih ka hrilhfiah ṭhin avângin. Nangni kûtnaah han kal 8
rawh u, kei zawng tûn kûtah hian ka han kal dâwn rih lo ve, ka
hun a la thlen loh avângin," a ti a.
Tin, chûng thu chu an hnênah a sawi a, Galili ramah a la awm 9
reng a. Nimahsela, a unaute chu kûtnaa an chhoh tâk hnu 10
chuan, ani pawh vântlâng hriat lohvin, arûk angin a han kal ve a.
Tin, Judaten kûtnaah chuan ani chu an zawng a, " Khawiahnge 11
a awm?" an ti a. Tin, a chungah mipuite zînga mi an phunru 12

sup sup a, a ṭhenin, " Mi ṭha a ni e," an ti a; ṭhenkhatin, " Hnai
lo ve, mipui a bum zâwk ṭhîn a ni," an ti a. Nimahsela, Judate 13
an hlauh avângin tuman a chungchâng thu an sawi lang lo.
Tin, kût vâng lai takin, Isua Pathian biak inah a han kal a, 14
a zirtîr a. Tin, Judaten, " He mi hian zir ngai lovin engtinnge 15
lehkha a thiam?" an ti a, mak an ti hle a.
Tin, Isuan anni chu a chhâng a, " Ka thu zirtîr hi ka ta a ni 16
lo va, mi tîrtu ta a ni zâwk. Tupawh ama duhzâwng tih duh 17
chuan, thu zirtîr hi Pathian tihchhuah nge keima phuahchawpa
ka sawi, a hria ang. Tupawh mahni phuahchawp thu sawi chu, 18
mahni mawina zawng a ni; a tîrtu mawina zawng erawh chu,
chu mi chu mi tak zet a ni, amahah chuan dik lohna rêng a awm
lo. Mosian Dân chu in hnênah a pe lo che u em ni? Nimahsela,
in zîngah tumahin Dân chu in zawh si lo. Nangnin engatinge mi 19
tihhlum in tum?" a ti a.
Tin, mipui chuan, " Ramhuai zâwl i nih hi; tuinnge tihhlum 20
tum che?" an ti a, an chhâng a. Tin, Isuan a chhâng a, an hnên- 21
ah, " Thil pakhat ka tih kha nangni zawng zawngin mak in
tih hi. He mi avâng a ni, Mosian serhtan thu kha a pêk che u a, 22
(Mosia tihchhuah a ni si lo va, thlahtute tihchhuah a ni zâwk si a),
Chawlhni *pawha* mi serh in tan ṭhin ni. Mosia Dân bawchhiat 23
loh nân Chawlhniah *pawh* mipain a serh a tantîr si chuan, keiin 23
Chawlhnia mi ka tihdam tâk viah avângin ka chungah in thinur
bîk maw? A lan angin ngaihtuah suh ula, fel takin ngaihtuah 24
zâwk rawh u," a ti a.
Tin, Jerusalem khuaa mi ṭhenkhatin, " He mi hi tihhlum an 25
tuma chu a ni lâwm ni? En teh u, alangin thu a sawi a, a hnênah 26
engmah an sawi si lo. Amah hi Krista a ni tih hotuten an hre
ta tak zet em maw ni aw? He mi hi a pianna chin lam kan hre si a, 27
Krista erawh chu a lo thlen hunah chuan a pianna chin tuman
an hre lo vang," an ti a.
Chuvâng chuan Isuan Pathian biak ina a zirtîr pahin a au 28
va, " Nangnin mi hria e, ka pianna chin pawh in hria e. Nimah-
sela mahni thua lo kal ka ni lo, mi tîrtu hi mi tak zet a ni, ani chu
in hre si lo. Kei erawh chuan ani chu ka hria; a hnên aṭanga lo 29
chhuak ka ni a, ani chuan mi tîr a ni si a," a ti a.
Chutichuan, ani chu man an tum a, nimahsela a hun a la 30
thlen loh avângin tuman an khawih si lo. Mipui a ṭhen tam 31
tak erawh chuan ani chu an ring a, " Krista chu a lo thlen hunah,
he mi tih aia tam zâwk thilmak a rawn ti ang em ni?" an ti a.
Tin. Pharisaiten a chunga mipui phunrûkna thute chu an 32
hria a; tichuan, puithiam lalte leh Pharisaiten a man tûrin
tiang kengtute an tîr ta a.
Tin, Isuan, " Rei lo tê in hnênah ka la awm rih zet ang a, 33

mi tîrtu hnênah ka kal ang. Nangnin mi zawng ang a, mi 34
hmu *si* lo vang; ka awmnaah pawh in lo kal thei lo vang," a ti a.
Tin, Judate an inbia a, " Kan hmuh loh tûrin he mi hi 35
khawiahnge a kal dâwn? Grikte zînga Pêm Darhho hnêna kalin
Grikte chu a zirtîr dâwn em ni ang? ' Nangnin mi zawng ang 36
a, mi hmu si lo vang a; ka awmnaah pawh in lo kal thei lo vang,'
a tih hi, eng a tihna nge ni ang?" an ti a.
Tin, kût ṭiak dâwn ni, ni ropui berah chuan, Isua a ding a, a 37
au va, " Tupawh a tuihâl chuan ka hnênah lo kal sela in rawh
se. Tupawh mi ring chu Pathian Lehkha sawi angin tui nung 38
luite a pumah a lo luang chhuak ang," a ti a.
(Chûng thu chu a ringtuten Thlarau an neih tûr thu a sawi 39
a ni; Thlarau chu *pêk* a la ni rih lo, Isua chu chawimawia a la awm
loh avângin).
Chutichuan, mipui zînga ṭhenkhatin chûng thu chu an hriatin, 40
" Hei hi zâwlnei chu a nih tak hi," an ti a. Ṭhenkhatin, " Hei
hi Krista chu a ni," an ti a. Ṭhenkhat erawh chuan, " Khawnge 41
Krista chu Galili rama a lo chhuah tehlul ang? Krista chu
Davida thlahte zîngah, Davida awmna khua Bethlehemah a chhuak 42
tûr a ni tih Pathian Lehkhain a sawi lo vem ni?" an ti a. Chuti- 43
chuan amah avângin mipui chu an inṭhen a, an inkhing ta a.
Ṭhenkhat chuan man an duh a, nimahsela tuman an khawih si lo. 44
Tin, tiangkengtute chu puithiam lalte leh Pharisaite hnênah 45
an lo kal leh a; tin, anni chuan an hnênah, " Engatinge in rawn
hruai loh?" an lo ti a. Tiangkengtute chuan, " Sawtiang rêngin 46
miin thu an sawi ngai lo," an ti a, an chhâng a. Tin, Pharisaite 47
chuan an hnênah, " Nangni pawh bumin in awm ve ta elo? Hotute 48
leh Pharisaite zînga mi rêng rêng amah ring an awm tawh em
ni? Hêng Dân hre lo mipuite tehchai hi ânchhe dawng an ni asin," 49
an ti a, an chhâng a.
Nikodema, hmâna Isua hnêna lo kal kha, an zînga tel ve ani 50
a, an hnênah, " Ama *kâ* ngeia a thu hriat leh a thiltih hriat hmain 51
kan dânin mi thiam loh a chantîr *ngai* em ni?" a ti a. Anni chuan 52
a hnênah, " Nang pawh chu Galili mi i ni ve elo? Zawng la, Galili
ramah chuan zâwlnei tumah chhuak tûr an awm lo tih hre ta
che," an ti a, an chhâng a.
Tin, mi tin mahni ni ṭheuhvah an kal ta a. 53

8

Isua erawh chu Oliv tlângah a kal ta zâwk a. Tin, zîngah 1 2
Pathian biak inah a lût leh a, mi zawng zawng a hnênah
an lo kal a; tin, ani chu a ṭhu a, anmahni a zirtîr a.
Tin, lehkhaziaktute leh Pharisaiten hmeichhe pakhat *a* uirê 3
lai *an* man an rawn hruai a; tin, a laiah an dintîr a, *Isua* hnênah,
" Zirtîrtu, he hmeichhia hi *a* uirê lai an man a ni, a uirê lai takin. 4
Dân *Lehkhabu*ah, Mosian hetiang *mi* hi lunga denhlum thu min pe 5

a; nangin engtinnge i ngaih?" an ti a. Chu *thu* chu amah fiah
nân an ti a, a hêkna tûr an hmuh theih nân. Chutichuan, Isua 6
a kûn a, a kutzungin leiah a ziak a.
Tin, an zawh sek sek avângin ani chu a tho va, an hnênah, 7
" In zînga sual nei lo apiangin amah chu lungin dêng hmasa
rawh se," a ti a. Tin, a kûn leh a, a kutzungin leiah a ziak *leh* a. 8
Tin, anni chuan *a thu sawi* chu an hriatin, upa berin a ṭan a, a tâwp 9
thlengin, pakhat khatin an relh chhuak ta zêl a; chutichuan Isua
chauh a awm ta a, hmeichhia a laia a awmna ngaia awm nên
khân.
Tin, Isua a tho va, a hnênah, " Hmeichhia, khawiahnge an 10
awm tâk? Tuman thiam loh an chantîr na che nge?" a ti a. Tin, 11
ani chuan, " Lalpa, tuman *mi chantîr lo ve*," a ti a. Tin, Isuan,
" Kei pawhin thiam loh ka chantîr lo va che; kal la, tûn hnuah
tisual leh tawh suh," a ti a.
Tin, Isuan an hnênah thu a sawi leh a, " Kei khawvêl êntu 12
ka ni; tupawh mi zui chu thimah a lêng tawp lo vang a, nunna
êng a nei zâwk ang," a ti a. Chutichuan Pharisaiten a hnênah, 13
" Mahni thu hriattîr i ni; i thu hriattîr a dik lo ve," an ti a. Isuan 14
an hnênah, " Mahni thu hriattîr mah ila, ka thu hriattîr a dik a
ni; keiin ka lo chhuahna leh ka kalna tûr chin pawh ka hria e;
nangni zawngin ka lo chhuahna leh ka kalna tûr chin
pawh in hre si lo. Nangnin tisa angin in sawisêl ṭhîn; kei zawngin 15
tumah ka sawisêl lo. A ni, sawisêl mah ila ka sawisêlna a dik *ang*;
keimah chang ka ni lo va, kei leh Pa mi tîrtu *kan ni* zâwk si a. 16
A ni, in Dân *Lehkhabuah* pawh, 'Mi pahnih thu a dik,' tih ziak a 17
ni bawk alâwm. Kei hi mahni thu hriattîrtu ka ni, Pa mi tîrtu 18
chuan ka thu a hriattîr bawk," a ti a, a chhâng a.
Tin, anni chuan a hnênah, "I Pa khawiahnge?" an ti a. 19
Isuan, "Nangnin kei mi hre lo, ka Pa pawh *in hre lo*; kei mi hriat
chuan, ka Pa pawh in hria ang," tiin, a chhâng a. Chûng thu 20
chu Pathian biak inah a zirtîr pahin, thawhlâwm dahna hmunah a
sawi a ; tuman amah an man si lo, a hun a la thlen loh avângin.
Tin, ani chuan an hnênah, "Ka kal bo dâwn hi, nangnin 21
mi zawng ang a, in sual nei rengin in thi ang; ka kalna tûrah in lo
kal thei lo vang," a ti leh a. Tin, Judaten, " 'Ka kalna tûrah 22
in lo kal thei lo vang,' a tih hi, a intihlum dâwn em ni?" an ti a.
Tin, ani chuan an hnênah, " Nangni hnuai lama chhuak in ni; 23
kei zawng chung lama chhuak ka ni; nangni he khawvêla chhuak
hi in ni; kei zawng he khawvêla chhuak hi ka ni lo. Chuvângin, 24
in hnênah, 'In sual nei rengin in thi ang,' ka tih kha; ani
chu ka ni tih in awi loh chuan, in sual nei rengin in thi mawlh ang,"
a ti a. Tin, anni chuan a hnênah, " Tunge maw i nih le?" 25
an ti a. Isuan an hnênah, " A tîr ata in hnêna ka sawi ṭhin kha.

Nangni chungchâng thuah hian thil tam tak sawi tûr leh ngaih- 26
tuah tûr ka nei; engpawh ni rawh se, mi tîrtu chu mi dik tak a ni;
a hnêna thu ka hriat apiang khawvêl hnênah ka hrilh hi," a ti a.
Pa thu an hnênah a sawi tih an hre lo. 27
Chutichuan, Isua *vêkin*, "Nangnin Mihring Fapa hi in khaikân 28
hnuah, *ani chu* ka ni tih leh, keiin mahni thuin thil engmah ka ti lo va,
Pain mi hrilh ang zêlin hêng thu hi ka sawi zâwk a ni tih in lo
la hria ang. Mi tîrtu chu ka hnênah a awm a, mi thlahthlam 29
lo ve; a thil lâwmzâwng apiang ka tih fo avângin," a ti a.
Tin, chûng thu chu a sawi laiin mi tam takin amah chu an 30
ring ta a. Chutichuan, Isuan, a ringtu Judate hnênah chuan, "Ka 31
thua in awm reng chuan, ka zirtîrte in ni tak tak ang; tin, thutak 32
in hria ang a, thutak chuan bawi a bân ang che u," a ti a. Tin, 33
anni chuan a hnênah, " Abrahama thlahte kan ni asin, tûn thlengin
tuma bawiah kan awm ngai lo, ' Bawi a bân ang che u,' eng ti tiha
i ti nge ni?" an ti a, an chhâng a.
Tin, Isuan an hnênah, " Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin 34
ka hrilh a che u, Tupawh thil tisual apiang, sual bawi a ni. Bawi 35
chu kumkhuain inah a awm reng lo; fapa *erawh chu* kumkhuain a
awm reng ţhîn. Chutichuan, Fapain bawi a bân che u chuan, 36
in chhuak tak meuh ang. Abrahama thlahte in ni tih ka hria e; 37
ni mah ula, mi thah in tum si, ka thuin in rilrua awmna a neih
loh avângin. Keiin ka Pa hnêna thil ka hmuh chu ka sawi ţhîn; 38
nangni pawhin in pa hnêna thil in hriat chu in ti ţhîn," a ti a.
Tin, anni chuan a hnênah, " Kan pa Abrahama a ni," an ti a, 39
an chhâng a.
Tin, Isuan an hnênah, " Abrahama fate in nih chuan, Abrahama
thil in ti ang chu. Nimahsela, tûnah mi thah in tum si. Pathian 40
hnêna thutak ka hriat, hrilhtu che u *ka ni* asin; Abrahama zawngin
hetiangin a ti lo ve. Nangni zawngin in pa thil chu in ti ţhîn,"
a ti a. Tin, anni chuan a hnênah, " Inuirea hrin kan ni lo ve, Pa 41
pakhat chauh kan nei, Pathian chu," an ti a.
Isuan an hnêah, " Pathian in Pa a nih chuan nangnin mi 42
hmangaih ang chu; Pathian hnêna chhuak leh a hnên ata lo kal
ka ni si a; keima thua lo kal ka ni hek lo, amahin mi tîr zâwk a ni.
Engatinge ka ţawng awmzia in hriat loh? Ka thu in dawnsawn 43
theih loh avâng a ni. Nangni zawng in pa diabola hnêna chhuak 44
in ni a, in pa duhzâwng tih in duh a ni. Ani chu a tîr ata tual-
that a ni, thutakah a awm lo, a chhûngah thutak rêng a awm loh
avângin. Dâwt thu a sawiin ama tihchhuaha sawi a ni ţhîn;
dawthei a ni si, *dâwt* pa pawh a ni. Thutak ka sawi avângin nang- 45
nin mi ring lo a ni. In zîngah tuinnge sual kawngah thiam loh 46
mi chantîr *thei* awm? Thutak ka sawi pawhin nangnin engatinge
mi rin loh? Pathian hnêna chhuak chuan Pathian thu a pawm 47

ṭhîn; he mi avâng hian in pawm lo a ni, Pathian hnêna chhuak
in nih loh avângin," a ti a.
Tin, Judate chuan a hnênah, " Samari mi ramhuai zâwl i ni 48
kan tih kha, kan ti dik zet lo vem ni?" an ti a, an chhâng a. Isuan, 49
" Ramhuai zâwl ka ni lo ve; ka Pa ka chawimawi a ni zâwk e, nang-
nin ka hming in tihchhiat hi. Nimahsela, mahni mawina zawng 50
ka ni lo; a zawngtu leh a ngaihtuahtu mi pakhat a awm a ni.
Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Miin ka thu 51
a zawm chuan, kumkhuain thih ni hmêl a hmu lo vang," a ti a.
Tin, Judaten a hnênah, " Ramhuai zâwl i ni tih tûnah kan hre 52
ta. Abrahama a thi tawh, zâwlneite nên, nangin, ' Miin ka thu
a zawm chuan, kumkhuain thihna a tem lo vang,' i ti si a. Kan 53
thlahtu Abrahama aiin i ropui zâwk em ni? Ani pawh a thi tawh,
zâwlneite pawh an thi tawh; tuahnge i insiam?" an ti a.
Tin, Isuan, " Mahni inchawimawi ila ka mawi engah mah a 54
ni lo: ' Kan Pathian,' in tih ka Pa chu, mi chawimawitu a ni;
nangnin amah in hre si lo; kei erawh chuan amah ka hria; ' Amah 55
ka-hre lo,' ti ila, nangmahni anga dawthei bawk ka ni ang: chuti-
chuan amah ka hria a, a thu pawh ka zâwm ṭhîn. In thlahtu 56
Abrahama kha, ka ni hmu tûr a nih avângin a hlim êm êm ṭhîn,
tin, a hmu ngei a, a lâwm hle a," a ti a, a chhâng a. Tin, Judate 57
chuan a hnênah, " Nang kum sawmnga pawh la ni lo pui che,
Abrahama i hmu em ni?" an ti a. Isuan an hnênah, " Tih tak 58
meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Abrahama awm hma
*pawh*in ka awm," a ti a.
Chutichuan a den nân lung an chhar a; nimahsela Isua a biru 59
a, Pathian biak in ata chu a chhuak ta a.

9 Tin, *Isuan* a kal pahin a pian tirh ata mitdel pakhat a hmu a. 1
Tin, a zirtîrten a hnênah, " Rabbi, mitdel saa a pian hi 2
tuinnge thil tisual, he mi hian nge a nu leh a pain?" an ti a, an
zâwt a.
Isuan, " He mi hian a tisual hek lo, a nu leh a pain *an tisual* 3
hek lo; Pathian hnathawh a chunga a lanna tûr a nih zâwk hi.
Chhûn a nih laiin mi tîrtu hna kan thawk tûr a ni; zân a nih dâwn 4
tâk hi, chu mi hunah chuan tuman hna an thawk thei lo vang.
Khawvêla ka awm chhûngin khawvêl êntu ka ni," a ti a, a chhâng 5
a. Chutianga a sawi zawh chuan, leiah chil a chhâk a, chil 6
chuanin hlum a siam a, tin, hlum chu a mitah a hnawih a, tin, a
hnênah, " Siloam dîlah va sil rawh," a ti a. (*Siloam* chu " Tirh,"
tihna a ni). Tin, a va kal a, a sil a, mitvârin a lo haw leh ta a. 7
Chutichuan, a vêngte leh hmâna a kutdawh hmu ṭhînten, 8
" He mi hi ṭhu chunga kutdawh ṭhîna kha a ni lo vem ni?" an ti a.
Mi dangin, " Ani kha a nih hi," an ti a. Mi dangin, " A ni lo ve, 9
a anpui a nih zâwk hi," an ti a. Ani chuan, " Kha kha ka ni," a ti a.

Tin, anni chuan a hnênah, " I mit engtinnge a lo vâr le?" 10
an ti a. Ani chuan, " Isua an tih khân hlum a siam a, ka mitah 11
a hnawih a, ' Siloam *dîl*ah va kal la, sil rawh,' mi ti a, chutichuan
ka va kal a, ka sil a, mitvârna ka hmu ta a nih hi," a ti a. Tin, 12
anni chuan a hnênah, " Ani chu khawiahnge a awm?" an ti a.
" Ka hre lo," a ti a.

Tin, chu mi hmaa mitdela chu Pharisaite hnênah an hruai 13
a. Tin, Isuan hlum a siam a, a mit a tihvâr ni kha Chawlhni a 14
ni a. Chutichuan, Pharisaiten a mit a lo vâr tâk dânzia an zâwt 15
leh a. Ani chuan an hnênah, " Ka mitah hlum a dah a, ka sil a,
ka hmu thei ta mai a ni," a ti a. Tin, Pharisai ṭhenkhatin, " Chu 16
mi chu Chawlhni a puithu loh avângin, Pathian hnêna chhuak
a ni lo vang," an ti a. Ṭhenkhat erawh chuan, " Mi sualin eng-
tinnge hetiang thilmak a tih theih ang?" an ti a. Tin, an inṭhen
a, an inkhing ta a. Tin, mitdel hnênah chuan, " I mit a tihvâr 17
kha nang eng angin nge amah chu i ngaih?" an ti leh a. Tin,
ani chuan, " Zâwlnei a ni," a ti a.

Nimahsela, Judaten a mit lo vâr táa nu leh pa chu an koh hma 18
loh chuan, mitdel a ni ṭhîn a, a mit a lo vâr ta tih, a chungchâng
thu chu an awi lo va. Tin, a nu leh a pa hnênah, " He mi hi, 19
in fapa mitdel saa piang a ni in tih kha a ni em? Engtinnge tûnah
a hmuh theih tâk le?" tiin, an zâwt a. *Tin,* a nu leh a pa chuan, 20
" Hei hi kan fapa a ni tih kan hria, mitdel sain a piang tih pawh
kan hria; nimahsela, engtinnge tûnah hian a lo hmuh theih tâk 21
hi kan hre lo, a mit tivârtu pawh kan hre hek lo; amah zâwt rawh
u; patling a ni alâwm; ama thu chu aman sawi ang hmiang,"
an ti a, an chhâng a.

Judate an hlauh avângin a nu leh a pa chuan chûng thu chu 22
an sawi a ni; Judaten, chûng hma pawh chuan tupawhin, " Ani
chu Krista a ni," tia a tan chuan, inkhâwmna in a hnawng ang
tih an remti tlâng si a. Chuvâng chuan a ni, a nu leh a pa chuan, 23
" Patling a ni alâwm, amah zâwt rawh u," an tih ni. Chutichuan, 24
mitdel chu an ḳo nawn leh a, a hnênah, " Pathian fak rawh, kha
mi kha zawng mi sual a ni tih kan hria e," an ti a. Tin, ani 25
chuan, " Mi sual a ni nge ni lo ka hre lo, kawng khat ka hria,
tûn hma khân ka mit a del a, tûnah ka hmuh theih tâk hi," a ti a,
a chhâng a. Tin, anni chuan a hnênah, " I chungah engṭinnge 26
a tih? I mit engtinnge a tihvâr?" an ti a. Tin, ani chuan an 27
hnênah, " Nichinah khân ka hrilh che u kha, in hre duh si lo;
engatinge in hriat leh duh tâk ni ? Nangni pawh a zirtîrte nih ve
in duh elo?" tiin, a chhâng a. Tin, anni chuan an hau va, " Nang 28
hi ama zirtîr i ni a, keini zawng Mosia zirtîrte kan ni asin. Pathian- 29
in Mosia a bia tih kan hria, he mi hrep hi khawia lo chhuak
nge a nih kan hre hrep lo ve," an ti a.

Tin, chu mi chuan an hnênah. " Chu tak chu a ni a makna 30
chu, khawia lo chhuak nge a nih in hriat loh va, ka mit a tihvâr
miau si hi. Pathianin mi sual thu a ngaithla ṭhîn lo tih kan hria: 31
nimahsela, tupawhin Pathian a ngaihsak a, a duhzâwng a tih chuan,
Pathianin ani chu a ngaithla ṭhîn. Khawvêl awm tirh ata tuman 32
mitdel saa piang mit an tivâr leh tih an hre ngai lo. He mi hi 33
Pathian hnêna chhuak a nih loh chuan, engmah a ti thei lo vang,"
a ti a, a chhâng a.
Tin, anni chuan a hnênah, " Nang sual lailet dêra piang i ni 34
alâwm, nangin min hrilh vei em ni?" an ti a, an chhâng a.
Tichuan, ani chu an hnawt chhuak ta a.
Tin, an hnawt chhuak tih Isuan a lo hria a; tin, a zawng 35
chhuak a, " Pathian Fapa i ring em?" a ti a. Tin, ani chuan, 36
" Ka pu, ani chu tunge ni, ka rin theih nân?" a ti a, a chhâng a.
Isuan a hnênah, " Ani chu i hmu tawh reng alâwm, a betu mêk 37
che hi a ni alâwm," a ti a. Tin, ani chuan, " Lalpa, ka ring e," 38
a ti a, chibai a bûk a. Tin, Isuan, " Rorêl tûrin he khawvêlah hian 39
lo kal ka ni, mitdelte chu an mit a lo vârna tûr leh, mitvârte chu
an mit a lo delna tûrin," a ti a. Tin, a hnêna Pharisai awmte 40
chuan, chûng thu chu an hria a, a hnênah, " Keini pawh hi mitdel
kan ni ve elo?" an ti a. Tin, Isuan an hnênah, " Mitdel in nih 41
chuan sual in nei lo vang; nimahsela, ' Kan hmu thei e,' tûnah
in ti si a, chuvângin in sual a awm reng a ni.

10 " Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh a che u, 1
Tupawh berâm huanga kawngkhâra lût lova, dang lamalâwn
lût chu, chu mi chu englo rûkhmang leh suamhmang a ni e.
Tupawh kawngkhâra lût erawh chu, berâm vêngtu a ni. Kawng- 2 3
khâr vêngtuin ani chu a lo hawn sak ṭhîn a; berâmten a aw an
hre ṭhîn a; ama berâmte chu an hmingah a ko ṭheuh va, a hruai
chhuak ṭhîn a. A ta zawng zawng a chhuahtîr veleh, an hma 4
a hruai a, berâmte chuan amah an zui ṭhîn a, a aw an hre si a.
Mi dang zawng an zui lo vang a, an tlân bosan zâwk ang; mi dangte 5
aw zawng an hriat loh avângin," a ti a.
Chu tehkhin thu chu Isuan an hnênah a sawi a; nimahsela, 6
eng thu nge an hnênah a sawi tih an hre si lo.
Chutichuan, Isuan an hnênah a sawi leh a, " Tih tak meuhvin, 7
tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Kei hi berâm kawngkhâr chu
ka ni. Ka hmaa lo kal zawng zawngte kha rûkhmangte, suam- 8
hmangte an ni vek a; nimahsela, berâmte chuan an thu an awi lo.
Kei kawngkhâr chu ka ni; tupawh keimahah a luh chuan, hum- 9
himin a awm ang a, a lûtin a chhuak ang a, ei tûr a hmu bawk
ang. Rûkhmang chu, ru tûr leh tihlum tûr leh tichhe tûr lo 10
chuan, a lo kal lo; kei zawng nun an neih nân, tam taka an neih nân,
lo kal ka ni. Kei berâm vêngtu ṭha ka ni; berâm vêngtu ṭhain 11

berâmte tân a nun a pe ṭhîn. Inhlawhfa, berâm vêngtu tak 12
ni lova, berâmte a ta ni lova chuan, chinghne lo kal a hmuhin
berâmte a tlânsan ṭhîn; tin, chinghnia chuan *berâmte* a seh a, a
tidarh ṭhîn; inhlawhfa a ni a, berâmte a ngaihsak loh avângin a 13
tlân bo ṭhîn a ni. Kei zawng berâm vêngtu ṭha ka ni; Pain mi 14 15
hriat leh keiin Pa ka hriat ang hian ka ta ka hria a, ka ta pawhin
mi hria a ni; tin, berâmte tân chuan ka nun ka pe. Tin, he berâm 16
huanga mi lo hi, berâm dang ka nei; anni pawh ka la rawn hruai
tûr a ni, ka aw pawh an hria ang; chutichuan pâwl khatin an
awm ang a, a vêngtu pakhat nên.
"He mi avângin Pain mi hmangaih a ni, lâk leh tûra ka 17
nun ka pêk dâwn avâng hian. Tuman mi lâk sak lo vang, keima 18
thu thuin ka pe zâwk dâwn a ni. Pe thei ka ni, la leh thei pawh
ka ni. He thupêk hi ka Pa hnênah ka hmu a ni," a ti a.
Chûng thu avâng chuan Judate an inṭhen a, an inkhing leh a. 19
A ṭhen tam takin, "Ramhuai a zâwl a, a â a nih hi; engatinge 20
a thu in ngaihthlâk?" an ti a. A ṭhenin, "Hêng thu hi ramhuai 21
zâwl thu sawi a ni lo ve. Ramhuaiin mitdel mit a tivâr thei em
ni?" an ti a.
Tin, Jerusalem khuaa Inpumpêk Kût *lai* a ni a; chṵu chu 22
thlasik lai a ni. Tin, Isua Pathian biak inah, Solomona hulhliapah 23
a vei a vei a. Tin, Judate a vêlah an lo kal a, a hnênah, "Eng chen 24
nge tui lai rapin min siam dâwn? Krista i nih chuan, fiah takin
min hrilh rawh," an ti a.
Isuan an hnênah, "Ka hrilh tawh che u kha, in awi si lo; 25
ka Pa hminga thil ka tih hi, hêng hian ka chanchin a hriattîr a
nih hi. Nimahsela, in awi si lo, ka berâm zînga mi iṇ nih loh 26
avângin. Ka berâmten ka aw an hre ṭhîn, kei pawhin anni chu 27
ka hria, anni chuan mi zui ṭhîn; an hnênah chatuana nunna ka 28
pe ṭhîn; kumkhuain an boral lo vang a, tuman ka kut ata mi chhuh
sak hek lo vang. Anni mi petu, ka Pa chu, mi zawng zawng aia 29
ropui ber a ni a; tuman Pa kut ata chu an chhuh sak thei lo vang.
Kei leh Pa chu pumkhat kan ni," *tiin*, a chhâng a. 30
Tin, Judate chuan a denna tûrin lung an chhar leh a. *Tin*, 31 32
Isuan anni chu a bia a, "Pa hnêna chhuak hnathawh ṭha tam
tak ka entîr che u a, khâng hnathawhte zîngah khân hna eng
avâng khân nge lunga mi den dâwn hi?" a ti a. Judate chuan 33
a hnênah, "Hna ṭha chungah lungin kan den dâwn loh che hi;
Pathian i sawichhiat chungah leh, nang, mihring ni si a, Pathiana 34
i insiam avâng zâwk hian a ni," tiin, an chhâng a.
Isuan an hnênah, "In Dân *Lehkhabu*ah 'Pathiante in ni ka
ti,' tih ziak a ni lo vem ni? Pathian thu thlennate mah pathianho 35
an tih chuan, (Pathian Lehkha Thu bân theih a ni si lo va), Pain
a ruata, khawvêla a tirha chungah hian, 'Pathian Fapa ka ni,' 36

ka tih avângin, 'Pathian i sawichhia,' in ti a ni maw? Ka Pa hna 37
thawk ka nih loh chuan, mi ring suh u. Amaherawhchu, thawk 38
ka nih chuan, kei mi ring lo mah ula, hnathawhte *tal* hi ring rawh
u; Pa keimahah a awm tih leh, kei Paah ka awm tih in hriata,
in rin nân," a ti a, a chhâng a.
Chutichuan, ani chu man an tum leh a, nimahsela an kut ata 39
a chhuak a, Jordan lui râlah, Johanan a tîra *mi* a baptisna lamah 40
khân a kal bo leh a, chutah chuan a awm ta reng a. Tin, mi tam 41
tak a hnênah an lo kal a; "Johanan thilmak engmah zawng a ti
lo va; nimahsela Johanan he mi chungchâng thu a sawi apiang
kha a lo dik hle hi," an ti a. Tin, chutah chuan mi tam takin amah 42
an ring ta a.

11 Tin, mi pakhat, Mari leh a laizâwn Marthi awmna khua 1
Bethani-a mi, Lazara, dam lo a awm a. (Mari hriak rimtui 2
Lal hnawiha, a sama a ke hrutu kha, kha mi nuṭa Lazara a ni,
dam lo chu). Tin, *a* farnuten Isua hnênah, "Lalpa, ngai teh, i 3
hmangaih kha a dam lo ve," tiin mi an tîr a. Tin, Isuan chu chu 4
a hria a, "He nâ hi thihna tûr a ni lo, Pathian mawi nân a ni zâwk
e, Pathian Fapa chu he mi avâng hian a la mawina tûrin," a ti a.
Tin, Isuan Marthi te, a laizâwn te, Lazara te a hmangaih a. Chu- 5
vângin a dam lo tih a hriatin, a awmna ngaiah ni hnih a la awm 6
ta cheu va. Tin, chu mi hnuah chuan a zirtîrte hnênah, "Judai 7
ramah i kal leh ang u," a ti a.
Tin, zirtîrte chuan a hnênah, "Rabbi, hmân lawkah khân 8
Judaten lunga den an tum che kha; chuti pawhin chutah chuan
i kal leh bawk dâwn em ni?" an ti a.
Tin, Isuan, "Chhûnah dârkâr sâwm leh pahnih a awm lo 9
vem ni? Mi chhûna a lên chuan, a pai ngai lo, he khawvêl êng
hi a hmuh avângin. Amaherawhchu, mi zâna a lên chuan, a pai 10
ṭhîn, amahah chuan êng a awm loh avângin," a ti a, a chhâng a.
Chûng thu chu a sawi a; tin, chu mi hnuah chuan an hnên- 11
ah, "Kan ṭhian Lazara chu a muhîl ta a; a muhîl kai harh tûrin
ka kal dâwn a ni," a ti a. Chutichuan, zirtîrte chuan a hnênah, 12
"Lalpa, a muthilh tawh chuan a dam leh ang chu," an ti a. (Isuan 13
a thih thu a sawi a ni a; nimahsela, anni chuan a chawlh chhûnga
a muthilh thu a sawi emaw an ti a). Chutichuan, Isuan fiah 14
takin an hnênah a sawi a, "Lazara a thi a ni. Chuta ka awm 15
lo chu ka lâwm sak a che u, in rin theih nan; nimahsela a hnênah
i kal ang u," a ti a. Tin, Thoma, Diduma an tih chuan, a 16
zirpuihote hnênah, "A thihnaa thi ve tûrin i kal ve ang u," a ti a.
Chutichuan, Isuan a thlenin, ni li thlânah a lo awm tawh 17
tih a hria a, Bethani khua chu Jerusalem khaw kiang a ni a, fîng 18
sâwm leh fîng nga laia hla a ni; tichuan an nuṭa thih chunga 19
tithlamuang tûrin Judateho tam tak Marthi leh Mari hnênah

an lo kal a. Tin, Marthi chuan Isua a lo kal dâwn tih a hriat 20
veleh a va hmuak a; Mari erawh chu inah a la ṭhu reng a. Tin, 21
Marthi chuan Isua hnênah, " Lalpa, heta awm ni la chu, ka nuṭa
a thi lo tûr. Tûnah pawh Pathian hnêna i ngen apiang Pathianin 22
a pe ang che tih ka hria e," a ti a. Isuan a hnênah, " I nuṭa a 23
tho leh ang," a ti a. Marthi chuan a hnênah, " Ni kin 24
nia, thawhlehnaah chuan, a tho leh ang tih ka hria e," a ti a.

Tin, Isuan a hnênah, " Kei hi thawhlehna leh nunna chu ka 25
ni; tupawh mi ring chu thi mah sela a nung reng ang; nung apiangin 26
mi ring chu kumkhuain an thi lo vang; chu thu chu i ring em?"
a ti a. Ani chuan a hnênah, " Ring e, Lalpa; Krista, Pathian 27
Fapa, khawvêla lo kal tûra chu i ni tih ka ring e," a ti a. Tin, 28
chu thu chu a sawi zawh veleh a kal a, a laizâwn Mari chu arûkin
a ko va, " Zirtîrtu hetah a awm a, a ko va che," a ti a. Tin, ani 29
chuan chu chu a hriat veleh a tho thuai a, a hnênah a va kal a.
(Isua chu khuaah a la lût lo va, Marthiin a va hmuah laia, a 30
awmna ngaiah a la awm a). Tin, in chhûnga a thlamuantu a 31
awmpui Judate chuan Mari a tho thuai a, a chhuak an hmuh veleh,
thlânah ṭap tûrin a kal dâwn emaw an ti a, an zui a.

Tin, Mari chuan Isua awmna chu a va thleng a, a hmuh veleh 32
a ke bulah a bawkkhup a, a hnênah, " Lalpa, heta awm ni la chu,
ka nuṭa a *thi lo* tûr," a ti a. Tin, Isuan Mari ṭap leh a rawn 33
zuitu Judate ṭap chu a hmu a, a rilruin a rûm a, a lungngai a,
" Ani chu khawiahnge in zalh?" a ti a. Anni chuan a hnenah, 34
" Lalpa lo kal la, en teh," an ti a.

Isua a ṭap ta a. 35

Tin, Judate chuan, " En teh u, *Lazara* hi a va lo hmangaih êm 36
ve e!" an ti a. Nimahsela ṭhenkhat chuan, " He mi, mitdel mit 37
tivârtu hian, he mi pawh hi a thih lohtîr thei lo vem ni?" an ti a.

Tin, Isua chu a rilruin a rûm leh a, thlân chu a thleng ta a. 38
Chu *thlân* chu pûk a ni a, a *kawngka*ah chuan lung pakhat a awm.
Isuan, " Lung hi chawi sawn rawh u," a ti a. A thia farnu 39
Marthi chuan a hnênah, " Lalpa, tûnah zawng a uih tawh ang,
a thihna ni li a ni tawh si a," a ti a. Isuan a hnênah, " I rin chuan 40
Pathian ropuizia i hmu ang, ka ti lo che em ni?" a ti a.
Chutichuan lung chu an chawi sawn a.

Tin, Isua a vanvadâk a, " *Ka* Pa, ka thu i ngaihthlâk avângin 41
i chungah ka lâwm e. Kumkhuain ka thu i ngaithla ṭhîn tih ka hre 42
reng a ni; nimahsela, mipui din vêl avângin chu chu ka ti a ni,
nangin mi tîr tih an rin theih nân," a ti a. Tin, chutia a ṭawng 43
zawh veleh chuan aw ring takin, " Lazar, lo chhuak rawh," a ti a,
a au va. *Tin*, mitthi chu a kut a ke thlân puana tuam chungin 44
a lo chhuak ta a, a hmai pawh inhrûkna puana tuam a ni a.
Isuan an hnênah, " Phelh ula, kaltîr rawh u," a ti a.

Chuvâng chuan Mari lênpuitu Isua thiltih hmu Judate chuan 45
a ṭhen tam takin *Isua* an ring ta a. Nimahsela, a ṭhen Pharisaite 46
hnênah an va kal a, an hnênah Isua thiltihte chu an hrilh a. Chu- 47
tichuan puithiam lalte leh Pharisaite chuan rorêltuho an ko khâwm
a, " Engtinnge kan tih *ang*? He mi hian thilmak tam tak a ti si a.
Hetianga kan thlahthlam chuan mi zawng zawngin amah an 48
ring ang a; tin, Roma mite an lo kal ang a, kan hmun leh kan
chite hi *min* lâk sak ang," an ti a.
Tin, an zînga mi pakhat Kaiapha, chu mi kum chuan Puithiam 49
Lalber a ni a, an hnênah, " Nangnin engmah in hre hauh lo, *kan*
chi zawng zawng boral lohna tûrin mi zawng zawng aia mi pakhat 50
thih, in tân a ṭha tih in ngaihtuah bawk lo," a ti a. (Chu thu 51
chu ama phuahchawpin a sawi lo, chu mi kum chuan Puithiam
Lalber a ni a, *an* chite aia Isua a thih tûr a sawi lâwk a ni zâwk
e. Chu mi chite ai chauh chuan a ni lo, Pathian fa khawvêla 52
darhte zawng zawng pâwl khata a hruai khâwmna tûr pawhin
a ni bawk.) Chutichuan, chu mi ni achin chu, amah tihlum tûrin 53
an inrâwn ṭhîn a. Chuvângin Isua chu Judate zîngah alangin 54
a lêng leh ta lo va, chuta ṭangin thlalêr dep lama khaw pakhat
Ephraim an tihah chuan a va kal ta zâwk a; chutah chuan zirtîrte
nên chuan *an* awm ta reng a.
Tin, Judate Kalhlên Kût chu a hnai tawh a, mi tam tak 55
inthian tûrin, ram ata, Kalhlên Kût hmain, Jerusalem khuaah
an han kal a. Chutichuan, Isua an zawng a, Pathian biak inah 56
ding chungin an inbia a, " Engnge in rin? Kûtnaah a lo kal lo
vang maw?" an inti a. Puithiam lalte leh Pharisaiten amah chu 57
an man theih nân tupawhin a awmna an hriat chuan puan tûr
a ni tih thu an pe tawh si a.

12 Tin, Kalhlên Kûtna tûr ni ruk a la awmin, Isuan mitthi 1
zîng ata a kaihthawh Lazara awmna Bethani khua kha a lo
thleng a. Tin, chutah chuan amah atân zân ruai an ṭheh a; Mar- 2
thiin rawng a bâwl a, Lazara erawh chu a chawhlui kîlpuitu
pakhat a ni a. Tin, Marin bûk zâtve spiknard hriak rimtui to tak 3
a rawn keng a, Isua kete a hnawih a, a samin a kete chu a hru a;
tichuan, chu hriak rim chuan in chu a khat ta rum rum a.
Nimahsela, Iskariot Juda, a zirtîr pakhat, a mantîrtu tûr 4
chuan, " He hriak rimtui hi engatinge duli zathuma hralhin mi 5
retheite hnêna an pêk *zâwk* loh?" a ti a. (Mi retheite a ngaih- 6
sak avânga chu thu chu sawi a ni lo; rûkru a ni a, tangka ip a kawl
a, a chhûnga dah chu a lâk ṭhin avâng zâwk a ni.) Tin, Isuan, 7
" Mi phûm ni atân khêk rawh se. Mi retheite chu kumkhuaa in 8
hnêna awm an ni alâwm; kei erawh chu kumkhuaa in hnêna
awm *tûr* ka ni lo," a ti a.
Tin, Isua chutah chuan a awm tih Juda hnamchawmten an 9

lo hre ta a; tin, an lo kal a, Isua chauh *rawn kal* chhan an ni lo va,
mitthi zîng ata a kaihthawh Lazara pawh kha hmuh duh fâwmin
a ni bawk. Tin, puithiam lalte chu Lazara pawh tihlum tûrin 10
an inrâwn a; amah avânga Judate tam takin an pakaisan a, Isua 11
an rin ţhin avângin.

Atûkah chuan, kûtnaa lo kal mipui tam takin, Isua Jerusalem 12
khuaah a lo kal dâwn tih an hriatin, tûm kaute an keng a, a hmuak 13
tûrin an va chhuak a, " Hosanna, Lalpa hminga Israel Lal lo
kal chu a eng a thâwl e," *tiin*, an au va. Tin, Isuan sabengtung 14
no a hmu a, a chungah a chuang a,

Hlau suh, Zion fanu; 15
En teh, i Lal chu,
Sabengtung no chunga chuangin,
A lo kal dâwn e,"

tih ziak ang khân.

Chûng chu a tîrin a zirtîrten an hre lo va; nimahsela, Isua 16
chawimawia a awm hnuah chuan, a chanchinah chûng thu chu ziak
a ni tih leh, a chungah chûng thil chu an lo ti *ngei* tih an lo hre ta a.

Tin, Lazara thlân ata a koh chhuah a, mitthi zîng ata a kaih- 17
thawh laia, a hnêna mipui awmte khân, *a thu chu* an hriattîr ta zêl
a. Chu mi avâng chuan a ni, mipuite pawh chuan amah chu 18
an va hmuah ni, chu thilmak chu a ti tih an hre si a. Chutichuan, 19
Pharisaite chuan, " Hre rawh u, engmah in tih theih lob hi; en
rawh u, khawvêlin amah an zui tâk hi," an ti a.

Tin, kûtnaa Pathian chibai bûk tûra han kalte zîngah Grik 20
tuteemaw an awm a; tin, chûngte chu Galili rama Bethsaida khuaa 21
mi Philipa hnênah chuan an lo kal a, a hnênah, " Ka pu, Isua
hmuh kan duh e," an ti a, an ngên a. Philipa chuan Andria a rawn 22
hrilh a; *tin*, Andria leh Philipa chuan Isua an rawn hrilh a.

Tin, Isuan a chhâng a, an hnênah, " Mihring Fapa chawi- 23
mawia a awm hun chu a thleng tawh. Tih tak meuhvin, tih tak 24
meuhvin ka hrilh a che u, Buh fang leia a tlâk loh va, a thih loh
chuan, a mal chauhvin a awm reng ţhîn; a thih erawh chuan, tam
takin a rah ţhîn. Tupawh a nun thlahlel chuan a hloh ţhîn; 25
tupawh he khawvêlah hian a nun ngaitlâwm chuan chatuana nunna
tûr a vawng reng ang. Tupawhin ka rawng a bâwl chuan mi zui 26
rawh se; ka awmnaah ka rawngbâwltu pawh a awm ang: tupawh-
in ka rawng a bâwl chuan ani chu Pain a chawimawi ang.

" Tûnah ka rilru a mangang e; engnge ka sawi ang aw? ' Ka 27
Pa, he mi hun lakah hian mi chhandam rawh,' *ka ti ang em ni?*
Engpawh ni sela, he mi tûr hi, he mi hun thleng hian ka awm
chhan a *ni.* Ka Pa, *i hming* chawimawi rawh," a ti a. Chuti- 28
chuan vân aţangin aw a lo chhuak a, " Ka chawimawi tawh, ka
chawimawi leh bawk ang," *a ti a.*

Tin, mipui a kianga dingte chuan chu chu an hria a, " Khaw- 29
pui a ri a ni," an ti a; mi dangten, " Vântirhkohvin amah a bia
a ni," an ti a. Isuan a chhâng a, " Chu aw chu ka tâna lo chhuak 30
a ni lo, nangmahni tân a ni zâwk e. Tûnah he khawvêl hi ngaih- 31
tuah *lai* a ni; tûnah he khawvêl lal hi paih chhuah a ni ang. Tin, 32
kei lei ata khaikânin ka awm chuan, mi zawng zawng keima
hnênah ka hip ang," a ti a. Chu thu chu a thihzia tùr hriattîr 33
nân a sawi a ni. Tin, mipui chuan a hnênah, " Krista 34
chu chatuanin a awm reng dâwn tih Dân *Lehkhabuah* kan hria e;
nangin, 'Mihring Fapa khaikânin a awm tûr a ni,' eng ti tiha
ti nge i nih? Chu Mihring Fapa chu tunge ni?" *an ti a*, an
chhâng a.

Tin, Isuan an hnênah, " Êng hi rei lo tê in zîngah a la awm rih 35
e. Êng in neih chhûng hian lêng rawh u, thimin a nan loh nân
che u; tupawh thima lêng chuan, a kalna chin a hre ṭhîn lo. Êng 36
in neih chhûng hian êng hi ring rawh u, êng fate ni lo nih theih
nân," a ti a. Chûng thu chu Isuan a sawi a; tin, a kal a, an hmuh
loh tûrin a biru ta a.

An hmaah chutiang thilmak tam tak ti mah sela, amah an 37
ring si lo:

'Lalpa, kan thu sawi tuinnge ring? 38
Lal kut pawh tu hnênah nge a lan?'

tih, Zâwlnei Isaia thu sawi kha a thlen nân. He mi avâng hian 39
a ni an rin theih loh, Isaian.

'Aman an mit a tidel a, 40
An thinlung a tiâ a;
Chutilochuan an mitin an hmu dah ang a,
An thinlungin an hre *dah* ang a,
Tin, an hawi kîr leh *dah* ang a,
Keiin anni ka tidam dah ang e,'

tih, a sawi leh avâng hian. Isaian a ropuizia a hmuh leh a 41
chanchin thu a sawi avângin chûng thu chu a sawi a ni.

Nimahsela, hotute a ṭhen tam takin *Isua* an ring ta a: 42
amaherawhchu Pharisaite avângin an inpuang lo, chutilochuan
inkhâwmna in hnawngin an awm ang: Pathian hnêna ropuina ai 43
chuan, mihring hnêna ropuina an duh zâwk si a.

Tin, Isua a au va. " Tupawh mi ring chu kei mi ring a ni lo. 44
mi tirtu ring a ni zâwk e. Tupawh mi hmu chu mi tîrtu hmu 45
a ni. Êntua khawvêla lo kal ka nih hi. tupawh mi ring apiang 46
thima an awm reng loh nân. Tupawh ka thu sawi hriain, awi 47
lo *mah* sela. keiin thiam loh *ka* chantîr lo: khawvêl thiam
loh chantîr tûra lo kal ka ni lo va, khawvêl chhanhim tûra lo kal
ka ni zâwk si a. Tupawh mi duh lova, ka thu sawite vawng lo chuan, 48
thiam loh chantîrtu pakhat a nei a ni, ka thu sawi kha, kha mi

thu ngei khân, ni kin niah chuan amah chu thiam loh a la chantîr
ang. Keimaha phuahchawpin ka sawi si lo; Pa mi tîrtu chuan 49
ka sawi tûr leh ka hrilh tûr hi thu mi pe zâwk a ni. Ama thupêk 50
chu chatuana nunna a ni tih ka hria; chuvâng chuan thu ka sawi
hi, Pa mi hrilh ang zêlin ka sawi a ni", a ti a.
13 Tin, Kalhlên Kût hmain Isuan he khawvêl hi chhuahsana, 1
Pa hnêna a kal hun a thleng tawh tih a hria a, amaha mi
khawvêla awm a hmangaih ṭhinte chu, a tâwp thleng pawhin
a hmangaih reng a. Tin, zanriah ei laiin, (chu mi hma pawhin 2
diabolan Simona *fapa* Iskariot Juda chu *Isua* mantîr a rilrûktîr a),
Isuan,—Pain a kutah thil engkim a vawntîr te, Pathian hnêna lo 3
chhuak a nih te, Pathian hnêna a kal dâwn te hre reng chungin—a 4
zanriah chaw kîl chu a tho va, a puante a dah a, inhrûkna puan a la
a, a veng a. Tin, maihûnah tui a bun a, zirtîrte ke a sil ta a, 5
inhrûkna puan a ven chuan a hru zêl a.
Chutichuan, Simon Petera hnênah a lo kal a. Ani chuan, 6
" Lalpa, nang êmin ka ke i sil dâwn em ni?" a ti a. Isuan a hnên- 7
ah, " Ka thiltih hi tûnah i hre lo; nimahsela nakin hnuah i la hria
ang," a ti a, a chhâng a. Peteran a hnênah, " Ka ke i sil tawp 8
lo vang," a ti a. Isuan a hnênah, " Ka sil loh che chuan ka hnên-
ah engmah chan i nei lo vang," a ti a. Simon Peteran a hnênah, 9
" Lalpa, *chuti a nih chuan* ka ke chauh ni lovin, ka kut leh ka lu
pawh le," a ti a. Isuan a hnênah, " Inbual tawh chu a ke lo chu 10
sil a ngai lo, a fai vâr alâwm; nangni in fai e—in za erawh chuan
a ni lo," a ti a. (A mantîrtu tûr chu a hre si a; chuvângin, " In 11
za chuan in fai lo," a ti a ni).
Chutichuan an ke a sil a, a puante a lâk a, a ṭhut leh chuanin 12
an hnênah, " In chunga ka thiltih hi eng *tihna* nge ni, in hria em?
Nangnin Zirtîrtu leh Lalpa mi ti ṭhîn; in tidik e, ka ni ngei rêng a. 13
Kei Lalpa leh Zirtîrtu mahin in ke ka sil chuan, nangni pawhin 14
in ke in insil sak tûr a ni. In chunga ka tih ang hian, nangni 15
pawhin in tih vena tûrin ka tihhmuh che u a ni si a. Tih tak 16
meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Bawi a pu aiin a ropui
lo; tirhkoh pawh a tîrtu aiin a ropui hek lo. Chûng thil chu 17
in hriat chuan, ti ula in eng a thâwl ang. In zaa thu ka sawi 18
lo ve; ka thlante chu ka hria, nimahsela, *chu chu*,

' Ka chhang eituin
A ke artui ka chungah a lek ta,'

tih, Pathian Lehkha Thu kha a lo thlen theihna tûr *a ni*. Tûn 19
achinah a lo thlen hmain ka hrilh che u hi, a lo thlen hunah kei *amah*
kha ka ni tih in rin theihna tûrin. Tih tak meuhvin, tih tak meuh- 20
vin, ka hrilh a che u, Tupawh ka tirh apiang lâwm chu, keimah
mi lâwm a ni; tupawh kei mi lâwm chu, mi tîrtu lâwm a ni," a ti a.
Isuan chutianga a sawi zawhin, a rilruin a mangang a, " Tih 21

tak meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh a che u, In zinga mi
pakhatin mi mantîr ang," tiin, a hriattîr ta a. Tin, zirtîrte chuan 22
a tih bîk an hre lo va, an inen hlawm a.
Tin, a zirtîrte zînga mi pakhat, Isuan a hmangaiha chu, dawh- 23
kân sîrah Isua ângchhûngah bawkin a awm a. Tin, Simon 24
Peteran chu mi hnênah chuan, " Tu thu ber nge a sawi, min hrilh
teh," tiin, a zaizir a. *Tin*, ani chu a awmna ngaiah a awm a, 25
Isua âwm nghêngin a lo thle phei a, a hnênah, " Lalpa, tu ber nge
ni?" a ti a. Tin, Isuan, " *Chhang* them ka chiah saka, ka pêka 26
chu a ni *ang*," a ti a, a chhâng a. Chutichuan, *chhang* them chu
a chiah hnuin, a la a, Iskariot Simona *fapa* Juda hnênah chuan
a pe a. Tin, *chhang* them chu a pêk hnu chuan Setana a chhûngah 27
a lût ta nghâl a. Chutichuan, Isuan a hnênah, " I tih tûr chu
ti thuai rawh," a ti a. (Tin, dawhkân sîra mite chuan tuman 28
eng tiziaa ti nge a nih an hre lo. Ṭhenkhatin, Juda chuan tangka
ip a vawn avângin, " Isuan, ' Kût atân thil kan châkkhai apiang lei 29
rawh,' a ti emaw, ' Mi retheite hnênah englo pêk tûr,' a ti emaw,"
an ti a ni). Tin, ani chuan *chhang* them chu a la a, a chhuak 30
ta nghâl a; chu mi *lai* chu zân a ni a.
Chutichuan a chhuah hnuin, Isuan a sawi a, " Tûnah chuan 31
Mihring Fapa chawimawiin a awm ta, amah avângin Pathian
pawh chawimawiin a awm a ni. Pathianin amahah chuan ani 32
chu a chawimawi ang, a chawimawi nghâl ang. Naute u, rei
lo tê in hnênah ka la awm rih e. Nangnin mi zawng ang; tin, 33
Judate hnênah, ' Ka kalna tûrah in lo kal thei lo vang,' tih ka sawi
ang khân, tûnah chuti bawkin in hnênah ka sawi hi.
" Thutiam thar ka pêk che u hi, inhmangaih ula; keiin ka 34
hmangaih ang che u hian, nangni pawh inhmangaih ula. In 35
inhmangaih chuan, mi zawng zawngin ka zirtîrte in ni tih chu
miah chuan an hria ang," a ti a.
Simon Peteran a hnênah, " Lalpa, khawiahnge i kal dâwn?" 36
a ti a. Isuan, " Ka kalna tûrah nangin tûnah mi zui thei lo vang;
nakin hnuah erawh chuan mi zui ang," a ti a, a chhâng a.
Peteran a hnênah, " Lalpa, engatinge tûnah pawh ka zui theih loh 37
vang che? Nangmah avângin ka nun ka paih ang," a ti a. Isuan, 38
" Keimah avângin i nun i paih ang maw? Tih tak meuhvin,
tih tak meuhvin ka hrilh a che, Nangin vawi thum mi phat hma
loh chuan, âr a khuang lo vang.

14 " In thinlung mangang suh se; Pathian in ring e, kei pawh 1
mi ring ve rawh u. Ka Pa inah awmna tam tak a awm a; 2
a awm loh chuan ka hrilh tawh tûr che u a ni; in tân hmun siamin
ka kal dâwn hi. Tin, in tân hmun ka han siam chuan, ka lo kîr 3
leh ang a, ka hnênah ka la ang che u; ka awmnaah nangni pawh
in awm theih nân. Ka kalna tûr a kawng chin in hria e," a ti a. 4

Thoman a hnênah, " Lalpa, i kalna tûr chin kan hre lo asin, 5
a kawng engtinnge kan hriat ang?" a ti a.
Isuan a hnênah, " Keimah hi kawng leh thutak leh nunna 6
ka ni: keimaha *kal* lo chu tumah Pa hnênah an thleng ngai lo.
Kei mi hria ni ula, ka Pa pawh in hre tawh tûr: tûn achinah amah 7
in hria e, amah in hmu tawh bawk," a ti a. Philipan a hnênah, 8
" Lalpa, Pa chu keini min hmuhtir ta che, chutichuan kan tân a
tâwk ang," a ti a.
Isuan a hnênah, " Philip, hei leh chen hi in hnênah ka awm a, 9
chuti pawhin mi hre lo maw? Tupawh mi hmu chu Pa hmu a ni.
' Pa chu keini min hmuhtir rawh,' eng ti tiha i ti nge ni? Kei Paa 10
ka awm leh Pa keimahah a awm tih i awi lo vem ni? In hnêna thu
ka sawi hi, keima phuahchawpin ka sawi lo: Pa keimahah a awm
reng a, a thil a ti zâwk ṭhin a ni. Kei Paa ka awm leh Pa keimah- 11
ah a awm tih mi ring rawh u; a nih loh leh, thiltih avâng tal
hian mi ring rawh u. Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh 12
a che u, Tupawh mi ring chuan thil ka tihte hi ani pawhin a ti
ve ang; hêng aia thil ropui pawh hi a la ti ang, Pa hnênah ka kal
dâwn avângin. Tin, ka hmingin engpawh in dil apiang chu, ka 13
ti zêl ang, Pa, Fapa avânga chawimawia a awm theih nân.
Nangnin ka hmingin engpawh mi dil chuan, chu chu ka 14
ti zêl ang.
" Nangnin mi hmangaih chuan, ka thupêkte chu in zâwm 15
ang. Tin, Pa ka dîl ang a, ani chuan Thlamuantu dang a pe ang 16
che u, chatuana in hnêna awm tûrin; *chu chu* Thlarau dik tak *a
ni:* khawvêlin chu mi chu an nei thei lo, amah an hmuh loh va an 17
hriat hek loh avângin: nangnin ani chu in hria e, in hnênah a awm
reng si a, nangmahniah chuan a awm dâwn a ni. Fahrahin ka 18
kalsan lo vang che u; in hnênah ka lo kal *leh* ang. Rei 19
lo deuh chinah khawvêlin mi hmu leh tawh lo vang; nimahsela
nangni zawngin mi hmu ang; keimah ka nun avângin nangni
pawh in nung ve ang. Chu mi niah chuan kei ka Paa ka awm 20
te, nangni keimaha in awm te, kei nangmahnia ka awm te in hria
ang. Tupawh ka thupêkte neia, zâwm chu, mi hmangaihtu a ni; 21
tupawh mi hmangaih chu, ka Pain a hmangaih ang, kei pawhin
ani chu ka hmangaih ang a, a hnênah ka inlâr ang," a ti a.
Tin, Juda, (Iskariota lo zâwk chuan) a hnênah, " Lalpa, keini 22
hnênah i inlâr ang a, khawvêl hnêna *i inlâr* si lo tûr chu, enga-
tinge?" a ti a.
Isuan a chhâng a, a hnênah, " Miin mi hmangaih chuan 23
ka thu a zâwm ang a; ka Pain ani chu a hmangaih ang a, a hnên-
ah kan lo kal ang a, a hnênah kan awm reng ang. Tupawh mi 24
hmangaih lo chuan ka thu a zâwm lo; thu in hriatte hi ka ta a
ni lo, Pa mi tîrtu ta a ni zâwk e. In hnêna *ka la* awm chhûng 25

hian, hêng thu hi ka hrilh che u hi. Tin, Thlamuantu, Thlarau 26
Thianghlim, Pain ka hminga a rawn tirh tûr khân, chu mi chuan
engkim a zirtîr ang che u a, in hnêna ka sawi zawng zawng apiang
a hriat chhuahtir leh ang che u.
"Thlamuanna ka hnutchhiah a che u; keima thlamuanna ka pe 27
a che u; khawvêlin a pêk angin ka pêk loh che u hi. In thinlung
mangang suh se, hlauh pawh hlau suh se, 'Ka kal bo dâwn a, in
hnênah ka lo kal *leh* ang,' ka thizia che u kha in hre tawh e. Nang- 28
nin mi hmangaih ni ulang Pa hnênâ ka kal dâwn avângin in lâwm
tûr a ni; Pa chu keimah aiin a ropui zâwk si a. Tûnah a lo thlen 29
hma hian, ka hrilh tawh che u hi, a lo thlen huna in rin nân. In 30
hnênah thu ka sawi leh tawh mang lo vang, khawvêl lal a lo kal
dâwn si a, ani chuan keimahah engmah rêng a nei lo; nimahsela,
keiin Pa ka hmangaih leh, Pain thu mi pêk ang zêlin *thil* ka ti tih, 31
khawvêlin an hriatna tûr a *nih* hi. Tho rawh, u, heta ta i chhuak
ang u.
15 "Kei grêp hrui taktak ka ni, ka Pa a huan enkawltu a ni. 1
Ka zawinpui pêng rah lo apiang a paih ṭhîn a; a rah apiang 2
a tithianghlim ṭhîn, a rah tam lehzual nân. In hnêna ka thu 3
sawi avâng chuan tûnah pawh in thianghlim tawh pang a ni.
Keimahah awm reng rawh u, kei pawh nangmahniah *ka awm reng* 4
ang. Pêng chu, grêp hruia a awm reng loh chuan amahin a rah
thei lo ang bawkin, nangni pawh keimaha in awm reng loh chuan,
in rah thei lo vang. Kei grêp hrui chu ka ni. nangni a pêngte chu 5
in ni; tupawh keimaha awm renga, kei pawh amaha *ka awm rengna*
chu, chu mi chu tam takin a rah ṭhîn; keimah lovin engmah in
ti thei si lo. Mi keimaha a awm reng loh chuan, pêng anga paih 6
chhuahin a awm a, a vuai ṭhîn; tin, an fawm a, meiah an paih a, a
kâng ṭhîn. Nangni keimaha in awm reng a, ka thu nangmahnia 7
a awm reng bawk chuan, in duh apiang dîl rawh u, in tân tihin
a awm zêl ang. He mi avângin ka Pa chu chawimawiin a awm 8
ṭhîn, tam taka in rah hian; chutichuan ka zirtîrte in ni ang.
"Pain mi hmangaih ang bawkin kei pawhin ka hmangaih 9
che u hi; ka hmangaihîn awm reng rawh u. Nangnin ka 10
thupêkte in zawm chuan ka hmangaihin in awm reng ang; keiin ka
Pa thupêkte ka zâwm a, a hmangaihin ka awm reng ang bawk
hian. Ka lâwm nangmahnia a awm reng nân leh, in lâwm a 11
kim nân, hêng thu hi in hnênah ka sawi hi. Hei hi ka thupêk a ni,
keiin ka hmangaih chu u ang bawkin, nangni inhmangaih ula. 12
Mihringin a ṭhian aia a nun a paih aliama hmangaihna nasa 13
zâwk tuman an nei lo. Thu ka pêk apiang che u in tih chuan, 14
ka ṭhiante in ni ang. Bawi ka ti leh tawh lo vang che u; a pu thil- 15
tih bawiin a hre si lo; ṭhiante ka ti tawh zâwk a che u; Pa hnêna
thil ka hriat zawng zawng in hnênah ka puang tawh si a. Nang- 16

nin mi thlang lo, keiman ka thlang zâwk che u a, va rah tûr leh
in rah awm reng tûrin ka ruat bawk a che u; ka hminga Pa
hnêna in dîl apiang a pêkna tûr che uin.
"In inhmangaih theih nân hêng thu hi ka pe a che u. Khaw- 17 18
vêlin a huat che u chuan, a *huat* hma *che u* pawhin keimah mi hua
tih in hria e. Nangni khawvêla mi ni ula, khawvêlin amaha 19
mi a hmangaih tûr; khawvêla mi in ni si lo va, khawvêla mi ka
thlan chhuah zâwk che u avâng hian, khawvêlin a hua che u a ni
e. 'Bawi a pu aiin a ropui lo,' tih thu ka hrilh tawh che u kha, 20
hre reng rawh u. Annin kei mi tihduhdah tawh chuan, nangni
pawh an tiduhdah ang che u; ka thu an zawm tawh chuan, nang-
ni thu pawh an zâwm ang. Nimahsela, hêng thil zawng zawng 21
hi ka hming avângin in chungah an ti ang, mi ţîrtu an hriat loh
avângin. Kei lo kalin an hnênah thu sawi suh ila, sual an nei lo 22
tûr; tûnah erawh zawng an sual chhuanlam tûr an nei ta lo a ni.
Tupawh kei mi hua chuan, ka Pa pawh a hua a ni. Thil, mi 23 24
dang tuma tih ngai lohte, an zîngah ti suh ila, sual an nei lo tûr;
tûnah erawh zawng annin kei leh ka Pa kan pahnihin min hmu
tawh a, huat pawh min haw tawh a ni. Engpawh ni rawh se, an 25
Dân *Lehkhabuah*, 'Annin enga khawlawi lovin mi hua,' tih, thu
ziak kha, a lo thlenna tûrin *an ti a nih hi*.
"Tin, Pa hnên ata Thlamuantu in hnêna ka tirh tûr, Paa 26
chhuak Thlarau dik tak chu, a lo thlen hunah, ani chuan ka thu a
hriattîr ang; nangni pawhin in hriattîr bawk ang, a tîr ata ka 27
hnêna in awm avângin.

16 "Tihlungnihlohva in awm lohna tûrin hêng hi in hnênah 1
ka sawi tawh hi. Inkhâwmna inahte an hnawntîr ang 2
che u a; a ni, tupawh a tihlum tûr che u apiangin Pathian chung-
ah thil ţha tiin an inhria ang, chutiang hun chu a thleng dâwn.
Chûng thil chu an ti ang, Pa leh kei min hriat loh avângin. Hêng 3 4
thu hi in hnênah ka sawi tawh hi, a hun chu a lo thlen hunah,
ka hrilh tawh che u tih in hriat lehna tûrin. Hêng thil hi a tîr
ata ka la hrilh lo rêng che u a ni, in hnêna ka la awm avângin.
Tûnah erawh zawng mi tîrtu hnênah ka kal dâwn a ni; nang- 5
niho tuman, 'Khawiahnge i kal dâwn?' tiin, mi zâwt si lo. Hêng 6
thu hi in hnêna ka sawi avângin in thinlung chu lungngaiin a khat
thlu hial ta zâwk a.
"Nimahsela, thu dik tak ka hrilh a che u; ka kal in tân a ţha 7
e; ka kal loh chuan, Thlamuantu chu in hnênah a lo kal dâwn
si lo; ka kal erawh chuan in hnênah ka rawn tîr ang. Ani chu 8
a lo thlen chuan, sual thuah te, fel thuah te, rorêl thuah te khawvêl
an thiam loh a hriattîr ang: sual thuah te *thiam loh an chang ang*,
kei mi rin loh avâng hian; fel thuah te *thiam loh an chang ang;* Pa 9
hnênah ka kal dâwn a, nangnin mi hmuh leh dâwn tawh loh 10

avâng hian; rorêl thuah te *thiam loh an chang ang*, he khawvêl lal 11
hi thiam lohva a tlûk tawh avâng hian.
" In hnênah thu sawi tûr tam tak ka la nei cheu va, nimah- 12
sela tûnah zawng in tlin rih lo vang. Nimahsela, amah, Thla- 13
rau dik tak chu, a lo thlen hun chuan, thutak zawng zawngah
chuan a hruai lût ang che u: amaha phuahchawpin thu a sawi
dâwn si lo; thu a dawn apiang chu a hril zâwk ang; thil lo thleng
tûrte pawh a hriattîr ang che u. Ani chuan kei mi chawimawi 14
ang; ka taa mi a la ang a, in hnênah a hriattîr dâwn si che u a.
Pain thil a neih zawng zawng apiang ka ta a ni; chuvângin, 15
'Ka taa mi a la ang a, in hnênah a hriattîr ang che u,'
ka tih hi.
" Rei lo têah nangnin kei mi hmu lo vang a; rei lo têah bawk 16
nangnin kei mi hmu leh ang," a ti a.
Tin, a zirtîrte ṭhenkhatin, " Kan hnêna a thu sawi hi engnge 17
ni, ' Rei lo têah nangnin kei mi hmu lo vang a, rei lo têah bawk
nangnin kei mi hmu leh ang,' a tih, leh ' Pa hnêna ka kal dâwn
avângin,' a tih hi?" an inti a. Tin, anni *vêk* chuan, " Hei, ' Rei 18
lo tê,' a tih hi eng tihna nge ni? A thu sawi hi a ngaihna kan hre
lo," an ti a.
Tin, amah zawh an duh tih Isuan a hria a, an hnênah, " ' Rei 19
lo têah nangnin kei mi hmu lo vang a, rei lo têah bawk nangnin
kei mi hmu leh ang,' tia, hei ka thu sawi hi in inzâwt maw? Tih 20
tak meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Nangni in mittui
a tla ang a, in ṭap vak bawk ang a, khawvêl erawh chu an lâwm
ang; nangni in lungngai ang a, nimahsela in lungngaih chu
lâwmah a chang ang. Hmeichhiain nau a veiin a lungngai ṭhîn, a 21
hun a thlen tawh avângin; nimahsela, nau a hrin veleh *a* thlaphân
chu a hre leh tawh ṭhîn lo, khawvêla mihring lo piang chu a lawm
avângin. Tin, tûnah nangni in lungngai e; nimahsela ka hmu 22
leh ang che u a, in thinlung a lâwm ang a, in lâwm chu tuman an
lâk sak lo vang che u. Chu mi niah chuan nangnin engmah 23
kei mi zâwt lo vang.
" Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Pa hnên-
ah engpawh in dîl chuan, keima hmingin a pe ang che u. Tûn 24
thlengin ka hmingin engmah in la dîl lo; dîl rawh u, tichuan in
hmu ang, in lâwm a kimna tûrin.
" Chûng thu chu a thawiin in hnênah ka sawi tawh; a hun 25
a thleng dâwn, chu mi *hunah* chuan in hnênah a thawiin thu ka
sawi leh tawh lo vang a, fiah takin Pa chanchin ka hrilh zâwk
ang che u. Chu mi niah chuan keima hmingin *thil* in dîl ang; 26
tin, 'Pa hnênah keiin ka ngen sak ang che u,' ka ti lo a che u;
Pa ngeiin a hmangaih si che u a, nangnin kei mi hmangaih a, Paa 27
chhuak ka ni tih mi rin avângin. Kei Pa hnên ata lo chhuaka,

khawvêla lo kal ka ni; khawvêl kalsana, Pa hnêna hâwng leh tûr 28
ka ni," a ti a.

Tin, a zirtirten, "Ngai teh, tûnah zawng fiah takin thu i sawi 29
e, a thawi rêng rêngin i sawi tâk loh hi. Nangin engkim i hria a, 30
tuma zawh che i ngai lo tih tûnah kan hre ta; he mi avâng hian
Pathian hnên ata lo chhuak i ni tih kan awi e," an ti a.

Tin, Isuan a chhâng a, an hnênah, "Tûnah chuan in awi 31
ta maw? Ngai rawh u, a hun a thleng dâwn, a ni, a thleng tawh 32
mek, chu mi hunah chuan mahni *in* ṭheuhvah in darh vek ang a,
keimah chauhvin mi thlahthlam ang; nimahsela Pa ka hnênah
a awm avângin mahni chauhvin ka awm si lo. Hêng thu hi in 33
hnênah ka sawi tawh hi, keimahah hian in thlamuanna tûrin.
Khawvêlah hian hrehawmin in awm ṭhîn; nimahsela, thlamuang
takin awm rawh u, keiin khawvêl ka ngam ta," a ti a.

17 Chûng thu chu Isuan a sawi a; tin, vanvadâkin, "*Ka* Pa, 1
a hun a thleng ta; i Fapa chawimawi rawh, Fapain a chawi-
mawi nân che; khatia mi zawng zawng chunga thuneia i siam 2
khân, a hnêna i pêk apiangte chu chatuana nunna a pêk theih
nân. Hei hi chatuana nunna a ni, nang Pathian tak chauh leh 3
i tirh Isua Krista hriat hi. Nangin thil tih tûr mi pêk kha ka 4
ti zo va, khawvêlah ka chawimawi tawh a che. Aw *ka* Pa, 5
khawvêl awm hmaa i hnêna mawina ka neih khân, tûnah nangma
hnên ngeiah mi chawimawi rawh.

"Nangin khawvêl zinga chhuak mite kei mi pêk hnênah 6
khân i hming ka tilang ta: anni chu i ta an nih kha, nangin anni
chu kei mi pe a ni: anni chuan i thu an zâwm ta a. Nangin thil 7
kei mi pêk zawng zawng apiang, i hnêna chhuak a ni tih tûnah
an hre ta. Nangin thu mi pêkte-kha an hnênah ka pe tawh si a: 8
chûng chu an vawng a, i hnêna chhuak ka ni tih dik takin an hre
ta a, nangin mi tîr tih pawh an awi ta.

"An tân ka ngen sak hi: khawvêl tâna ngen sak ka ni lo, nang- 9
in mi pêkteho tân zâwk a ni: i ta an ni si a. Thil zawng zawng 10
ka ta apiang i ta a ni e, i ta chu ka ta a ni e; anmahni avângin
chawimawiin ka awm ṭhîn. Tin, kei zawng khawvêlah ka awm 11
tawh lo *vang*, hênghn erawh hi chu khawvêlah an awm *ang*, kei i
hnênah ka lo haw dâwn ta. *Ka* Pa thianghlim, nangin kei mi
pêkteho hi i hmingin hum rawh, pumkhat an nih theih nân,
keimahni ang bawk hian.

"An hnêna ka awm chhûng khân, nangin kei mi pêkteho 12
hi i hmingin ka hum ṭhin: anni chu ka vêng a, an zîngah pakhat
mah an boral lo, boral fapa lo kha chu: Lehkha Thu kha a lo
thlenna tûrin. Nimahsela, tûnah i hnênah ka lo haw dâwn ta: 13
khawvêlah hêng thu hi ka sawi a ni, ka lâwm anmahnia an neih
kimna tûrin. I thu an hnênah ka pe ta e; tin, khawvêlin anni 14

chu an hua a, khawvêla mi an nih loh avângin, kei khawvêla
mi ka ni lo ang bawk hian.
"Nangin anni chu khawvêl ata i lâk chhuah tûra ngên ka ni 15
lo va, *mi* sual lakah chuan i hum tûr *ka ti* zâwk a ni. Anni chu 16
khawvêla mi an ni lo, kei khawvêla mi ka ni lo ang bawk hian.
Anni chu thutakin tithianghlim rawh, i thu chu thutak a ni. 17
Nangin khawvêla kei mi tîr ang khân, kei pawhin anni chu 18
khawvêlah ka tirh hi. Anmahni avângin ka intithianghlim a ni, 19
anni pawh thutaka an thianghlimna tûrin.
"Hênghote tân chauh hian ngen sak ka ni lo, an thu avânga 20
kei mi la ring tûrte tân pawh ngen sak ka ni bawk e; an zaa pum
khat an nihna tûrin; *ka* Pa, nang keimaha i *awm* leh, kei nangmaha 21
ka *awm* ang bawk hian, anni pawh keimahnia an awmna tûrin;
nangin kei mi tîr tih khawvêlin an awi theihna tûrin. Tin, nang- 22
in ropuina mi pêk kha keiin anmahni ka pe ta; anni chu pumkhat
an nihna tûrin, keini pumkhat kan *ni* ang bawk hian; kei anmah-
niah, nang keimahah, anni pumkhata an awm a an famkim theih- 23
na tûrin; nangin kei mi tîr tih leh, mi hmangaih angin anni hi
i hmangaih tih, khawvêlin an hriat theihna tûrin. *Ka* Pa, nangin 24
kei mi pêkte hi ka awmnaa ka hnêna awmah ka duh; nangin mi
pêk ka ropuina kha an hmuhna tûrin; leilung pian hma *pawh*in
nangin mi hmangaih tawh si a. Aw *ka* Pa fel tak, khawvêl 25
zawngin an hre lo chia, kei erawh chuan ka hriat che kha; hêngho
pawh hian nangin kei mi tîr tih an hriat kha. Tin, an hnênah i 26
hming ka hriattîr a, ka hriattîr *leh fo* vang; nangin kei mi
hmangaihna kha anmahniah a awm a, kei pawh anmahnia ka
awm theihna tûrin," a ti a.

18 Isuan chûng thu chu a sawi zawhin, a zirtîrte nên an chhuak 1
a, Kidron luikawr *an* kân a; chutah chuan huan a awm a,
chu miah chuan *an* lût a, amah leh a zirtîrte nên. Tin, a man- 2
tîrtu Juda pawh chuan chu mi hmun chu a hria; Isua chu a
zirtîrte hnênah chutah chuan a lêng fo si a. Chutichuan, Juda 3
chuan *sipai* pâwl nên, puithiam lalte leh Pharisaite hnêna awm
tiangkengtute nên a hruai a, khâwnvârte, meichhherte, hriamte
kengin chutah chuan *an* lo kal a.
Isuan a chunga thil thleng tûr zawng zawng chu a hre reng 4
a, a va chhuak a, an hnênah, "Tunge in zawn?" a ti a. Anni 5
chuan a hnênah, "Nazaret Isua," an ti a, an chhâng a. Isuan
an hnênah, "Keimah hi ka ni," a ti a. Tin, a mantîrtu Juda
pawh chu an zîngah a ding a. Tin, "Keimah hi ka ni," a tih 6
veleh, an hnungtawlh a, leiah an tlu hlawm a. Tin, ani chuan 7
an hnênah, "Tunge in zawn?" a ti a, a zâwt leh a. Tin, anni
chuan, "Nazaret Isua," an ti a. *Tin*, Isuan, "Keimah hi ka 8
ni tih, ka hrilh che u alâwm; nangnin kei mi zawng in nih chuan

hêngho hi thlah ṭha rawh u," a ti a, a chhâng a. (A thu sawi 9
" Nangin kei mi pêkteho pakhat mah ka hlohral lo," a tih kha a
thlen nân).
Tin, Simon Peteran khandaih a vawng a, a phawi a, Puithiam 10
Lalber bawi a sât a, a beng ding lam a sah thlák sak a. (Bawi
hming chu Malka a ni a). Tichuan, Isuan Petera hnênah, 11
" Khandaih kha *a* paiah khung rawh; Pain no kei mi pêk hi ka in
lo vang em ni?" a ti a.
Chutichuan, *sipai* pâwl nên, an hotu lalber nên, Judate tiang- 12
kengtute nên chuan Isua an man a, an phuar a, Ana hnênah 13
an hruai hmasa a, Kaiapha puzawn a nih avângin. *Kaiapha* chu,
chu mi kum chuan Puithiam Lalber a ni a. (Kaiapha chu, " Mi 14
zawng zawng aia mi pakhat thih a ṭha," tia, Judate rawtpuitu
kha a ni).
Tin, Simon Peteran Isua a zui a, a zirtîr dang pakhat nên. 15
Chu mi zirtîr chu Puithiam Lalber hmêlhriat a ni a, Puithiam
Lalber in hual chhûng kawtlaiah, Isua hnênah a lût ve a; nimah- 16
sela Petera chu pâwnah kawngkhâr bulah a ding reng a. Chu-
tichuan zirtîr dang, Puithiam Lalber hmêlhriata chu, a va chhuak
a, kawngkhâr vêngtu a bia a, Petera a hruai lût a. Tin, kawng- 17
khâr vêngtu nula chuan Petera hnênah, " Nang pawh he mi
zirtîrte zînga tel ve i ni em?" a ti a. Ani chuan, " Ka ni lo," a 18
ti a. Tin, bawite leh tiangkengtute chu chutah chuan an ding
hlawm a, a vawh avângin meihawlin mei an chhêm a, a lum an
ai a; Petera pawh an hnênah a tel a, ding chungin mei lum a ai ve a.
Tin, Puithiam Lalber chuan Isua chu a zirtîrte chanchin leh 19
a zirtîrzia thu a zâwt a. Isuan a chhâng a, a hnênah, " Khawvêl 20
mi hnênah, vântlâng hriatin, thu ka sawi ṭhin kha; inkhâwmna
in leh, Pathian biak in, Juda zawng zawng awm khâwmnaahte
chuan, ka zirtîr fo ṭhin kha, arûkin engmah ka sawi lo. Engatinge 21
kei mi zawh? An hnêna ka thu sawizia chu *ka thu* hretute zâwt
rawh; ngai rawh, chûng chuan ka thu sawi chu an hria alâwm,"
a ṭi a. Chu chu a sawi veleh a kianga ding tiangkengtu pakhatin 22
Isua a bêng a, " Puithiam Lalber heti hian i chhâng maw?" a
ti a. Isuan a hnênah, " Thu sual sawi ka nih chuan, *ka* sualna 23
mi hriattîr rawh; nimahsela, *thu* ṭha *ka sawi* pawhin engahnge mi
ben?" a ti a, a chhâng a. Tin, Ana chuan phuar chungin 24
Puithiam Lalber Kaiapha hnênah a tîr a.
Tin, Simon Peteran dingin mei lum a ai a. Tin, " Nang pawh 25
a zirtîr zînga tel ve i ni em?" an ti a. Ani chuan, " Ka ni lo,"
tiin a pha a. *Tin,* Puithiam Lalber bawi pakhat, Petera beng 26
sah thlâka laichîn chuan, " A hnênah huanah khân ka hmu lo
che em ni?" a ti a. Tichuan Petera a pha leh a; tin, âr a khuang 27
ta nghâl a.

Tin, Isua chu Kaiapha in aṭang chuan lal inah an hruai leh 28
a; zîng a ni a; tin, anni zawng lal inah an lût lo, an luh zawngin
an bawlhhlawh ang a, Kalhlên Kût chaw an ei thei lo vang.
Tin, Pilata an hnênah a va chhuak a, an hnênah, "He mi 29
chungah hian thupawi engnge in neih?" a ti a. Anni chuan a 30
hnênah, "He mi hi mi sual ni suh sela i hnênah kan rawn hruai lo
vang," an ti a, an chhâng a. Tin, Pilata chuan an hnênah,
"Nangnin hruai ulangin, in dân angin a thu rêl rawh u," a ti a.
Judate chuan a hnênah, "Keini thuin tumah tihhlum dân a ni
lo," an ti a. (A thihzia tûr thu, Isuan a sawi anga, a thlen nân). 32
Chutichuan, Pilata chu a inah a lût leh a, Isua a ko va, a 33
hnênah, "Judate lal i ni em?" a ti a. Isuan, "Hei hi nangma 34
rilru puak chhuaka i sawi nge, mi dangin an hrilh che, ka chung-
châng thu hi?" a ti a, a chhâng a. Pilatan, "Kei Juda ka ni em 35
ni? Nangma chite leh puithiam lalten ka hnênah an rawn hruai
che a nih hi; *thil* engnge i tih?" a ti a, a chhâng a.
Isuan, "Ka ram chu he khawvêla mi hi a ni lo; ka ram chu 36
he khawvêla mi hi ni sela, ka ṭhuihruaiten an bei ang, Judate hnêna
pêka ka awm loh nân; nimahsela, ka ram zawng heta mi hi a ni
lo," a ti a, a chhâng a. Tin, Pilatan a hnênah, "Chu, lal i ni 37
elo?" a ti a. Isuan, "Ni e, lal ka ni asin. Thutak hriattîr hi ka
pian chhan leh khawvêla ka rawn kal chhan a ni. Tupawh
thutaka mi apiangin ka thu an pawm ṭhîn," a ti a. Pilatan a 38
hnênah, "Thutak engnge ni?" a ti a.
Tin, chu thu chu a sawi zawh veleh, Judate hnênah a va chhuak
leh a, an hnenah, "Engmah a sualna ka hmu lo. Nimahsela, 39
Kalhlên Kûtah mi pakhat ka chhuah sak tûr che u dân in nei;
chutichuan, Judate lal hi chhuah sak che u ila in duh em?" a ti
a. Tin, anni chu an au leh a, "He mi hi chu ni suh se, Barabba 40
kha *ni* zâwk *rawh se*," an ti a. Barabba chu suamhmang a ni.
19 Tin, chutih lai chuan Pilatan Isua a hruai a, a vua a. Tin, 2
sipaite chuan hlîng lukhum an phiar a, an khumtîr a, puan
sen duk an sintîr bawk a; tin, a kiangah an lo kal a, "Chibai! 3
Judate Lal!" an ti a, an bêng a. Tin, Pilata chu a chhuak leh a, 4
an hnênah, "En teh u, engmah a sualna ka hmu lo tih in hriat
nân, in hnênah ka rawn hruai chhuah hi," a ti a. Tin, Isua chu 5
hlîng lukhum leh puan sen duk chu sin chungin a lo chhuak a.
Tin, *Pilatan* an hnênah, "En teh u, mihringa hi!" a ti a.
Tin, puithiam lalte leh tiangkengtute chuan amah an hmuh 6
veleh an au va, "Kraws-ah khêngbet rawh, kraws-ah khêngbet
rawh," an ti a. Pilatan an hnênah, "Nangnin kalpui ula, kraws-ah
khêngbet rawh u; kei zawngin engmah a sualna ka hmu si lo,"
a ti a. Judate chuan a hnênah, "Kan dân kawng khat a awm, 7
chu mi dân ang zêlin Pathian Fapaa a insiam avângin, a thi tûr

a ni," an ti a, an chhâng a. Tin, Pilatan chu thu chu a hriatin 8
a hlau lehzual a; a inah a lût leh a, Isua hnênah, " Khawi 9
lama mi nge i nih?" a ti a.
Nimahsela, Isuan a chhâng lo. Tin, Pilatan a hnênah, " Nang- 10
in kei mi be lo vei maw? Thlah thei che ka ni, kraws-a khêngbet
thei che ka ni tih i hre lo vem ni?" a ti a. Isuan, " Chung lam 11
aṭanga pèk i nih loh chuan, ka chungah hian tih theih rêng rêng
i nei lo vang; chuvângin i huêna mi petu khân sual a phur zual
a ni," a ti a.
Chu mi achin chu Pilatan thlah a tum a; nimahsela Judate 12
an au va, " He mi hi i thlah chuanin Kaisara ṭhian i ni lo vang;
tupawh lala insiam apiang Kaisara do *an* ni," an ti a.
Tin, Pilatan chûng thu chu a hriat veleh, Isua a hruai chhuak 13
a, a hming Lungrem,—Hebrai ṭawng erawh chuan Gabbatha
an ti,—chu mi hmunah chuan rorêlna ṭhutphahah a ṭhu a. (Tin, 14
chu mi *ni* chu Kalhlên Kût Inrinni a ni a, tûkṭhuan ei hun lai a
ni). Tin, ani chuan Judate hnênah, " En teh u, in Lal hi!" a ti a.
Tin, anni chu an au va, " Tiboral rawh, tiboral rawh, kraws-ah 15
khêngbet rawh," an ti a. Pilatan an hnênah, " In Lal hi kraws-ah
ka khêngbet ang maw?" a ti a. Puithiam lalten, " Kaisara lo
chu *l*al dang kan nei lo," an ti a, an chhâng a. Chutichuan 16
Pilatan kraws-a khenbeh tûrin amah chu an hnênah a pe ta a.
Chutichuan Isua chu an hruai ta a. Tin, ani chuan mahni 17
tâna kraws puin ' Lu ruh hmun,' an tih, Hebrai ṭawnga Golgotha an
tih chu, chu mi hmun thleng chuan a va chhuak a; chutah chuan
kraws-ah an khêngbet a, mi dang pahnih nên, a sîr tuakah pakhat 18
ve vein, a laiah Isua. Tin, Pilatan lehkha a ziak a, kraws lêr 19
lamah a bel a. ' Nazaret Isua Judate Lal,' tiin ziak a ni. Tin, 20
chu lehkha chu Judate a ṭhen tam takin an chhiar a; Isua kraws-a
an khenbehna hmun chu khawpui kiang a ni a; Hebrai ṭawng
te, Rom ṭawng te, Grik ṭawng tein ziak a ni si a. Chutichuan, 21
Judate puithiam lalte chuan Pilata hnênah," ' Judate Lal' *tiin*, ziak 22
suh ; 'Judahe Lal ka ni, a ti,' *tiin, ziak* zâwk *rawh*," an ti a.
Pilatan, " Ka ziak kha ka ziak zo tawh," a ti a, a chhâng a. 22
Tin, sipaiten Isua chu kraws-a an khenbeh zawh chuan a 23
silhfênte an la a, phel liah an siam a, sipaiten phel khatin an chang
ṭheuh va; a kawr *an la* bawk a. Kawr chu ṭhui loh *kawr* a ni a,
a nghâwng ata apumin tah vek a ni; chuvângin anni chuan, " I
pawt thlêr suh ang u, tu ta ber tûr nge ṭhum i vâwr zâwk ang u," 24
an inti a. (Pathian Lehkha Thu,

" Ka silhfênte an insem a,
Ka kawr atân ṭhum an vâwr a,"

tih, a thlenna tûrin). Chûng thil chu sipaiten an ti a.
Tin, Isua kraws kiangah a nu leh a nu laizâwn, Mari Klopa 25

nupui leh Mari Magdalini an ding a. Tin, Isuan a nu leh zirtîr 26
a hmangaih kha a kianga ding a hmu a, a nu hnênah, " Hmei-
chhia, en teh, i fapa kha!" a ti a. Tin, zirtîr hnênah chuan, " En 27
teh, i nu kha!" a ti a. Tin, chuta chin chu, chu zirtîr chuan
ama *in*ah ani chu a hruai ta a.

Chu mi hnuah chuan, Isuan thil engkim tûnah a kim tawh 28
tih a hria a, Pathian Lehkha Thu kha a thlen nân, " Ka tui a hâl
e," a ti a. Chutah chuan bêl pakhat uain thûra khat an hûng 29
a, chutichuan spanj pakhat chu uain thûra chiah khatin, husop
*tiang*ah an târ a, a hmuiah an han thlen a. Tin, Isuan uain thûr 30
chu a lo in zawh chuan " A kin ta," a ti a.

Tin, a lu a kûn a, a thlarau a thlah ta a.

Tin, Inrinni a nih avângin, ruangte chu Chawlhnia kraws-a 31
a awm reng loh nân, (chu Chawlhni chu ni ropui a ni si a), Judaten
Pilata hnênah an kete tihtliaha, an ruang kalpuiah an ngên a.
Tin, sipaite chu an lo kal a, a hnêna kraws-a an khenbeh mi tawn- 32
tirh leh mi pakhat chu an kete an titliak a; nimahsela, Isua 33
kiangah an lo kal a, a thi tawh reng tih an hria a, a kete an titliak
ve lo va; nimahsela, sipaite zînga mi pakhatin a nâkah feiin a 34
chhun a, tichuan thisen leh tui a chhuak ta nghâl a.

A hmutu chuan a hriattîr tawh, (a thu hriattîr a dik a ni; a 35
sawi dik tih a inhria), nangni pawhin in rinna tûrin. Pathian 36
Lehkha Thu, " A ruh pakhat mah tihtliah a ni lo vang," tih,
thlenna tûrin chûng thil chu a lo awm ta. Tin, Pathian Lehkha 37
Thu dangin, " An chhuna chu an la en ang," a ti bawk a.

Tin, chûng thil tih hnuah chuan, Josefa, Arimathai khuaa 38
mi, Isua zirtîr a ni a, nimahsela Judate a hlauh avânga arûka
awm a ni a, ani chuan Isua ruang chu kalpui atân Pilata hnênah
a dîl a; tin, Pilatan a phal a. Chutichuan a lo kal a, a ruang chu
a kalpui ta a. Tin, Nikodema, a tîra zâna a hnêna lo kal kha, 39
murra leh aloe inpawlh sa bûk sawmnga lai sinin a lo kal ve a.
Tin, Isua ruang chu an la a, Judate inphûm dân angin englo 40
rimtuite nên chuan puan zai sînin an tuam a.

Tin, kraws-a an khenbehna hmunah chuan huan pakhat a 41
awm a; huanah chuan tumah la zalhna ngai loh thlân thar pakhat
a awm. Tin, Judate Inrinni a nih avângin, thlân chu an kiang 42
lawk a ni si a, chutah chuan Isua chu an zalh ta a.

20 Tin, ni sarih *ni* hmasa berah, zîngah, khua a la thim laiin, 1
Mari Magdalini chu thlânah chuan a va kal a, lung chu
thlân ata lâk sawnin a hmu a. Chutichuan a tlân a, Simon 2
Petera leh zirtîr dang Isuan a hmangaiha hnênah chuan a lo kal
a, an hnênah, " Thlân ata kha Lalpa chu an kal bopui ta, an dahna
chin kan hre si lo," a ti a.

Chutichuan Petera chu a chhuak a, zirtîr dang nên chuan, 3

tin, thlân lam an pan a. Tin, an tlân dûn a; zirtîr dang chuan 4
Petera a tlân khalh a, thlân chu a thleng hmasa a. Tin, a kûn a, 5
a bih a, puan zai sînte chu awm rengin a hmu a; nimahsela,
a chhûngah a lût lo. Tin, Simon Petera pawhin a hnungah 6
a rawn ûm thleng a, thlân chhûngah a lût a; puan zai sînte chu 7
awm reng leh, a lua inhrûkna puan awm chu, puan zai sînte zînga
awm lovin, zial sain hmun hranga awm a hmu a. Chutichuan 8
zirtîr dang, thlân thleng hmasaa pawh chu a lût ve a, a hmu a, a
awi a. Mitthi zîng ata a tho leh tûr a ni tih Pathian Lehkha 9
Thu kha an la hre si lo. Chutichuan, zirtîrte chu anmahni 10
inah an haw leh ta a.

Nimahsela, Mari chu pâwnah thlân kiangah ṭap chungin 11
a ding a; tichuan ṭap chungin a kûn a, thlân chhûng chu a bih
a; tin, vântirhkoh pahnih puan vâr sinin, Isua ruang zalhna hmunah 12
chuan, pakhat a lu lamah, pakhat a ke lamah ṭhu a hmu a.
Tin, anni chuan a hnênah, "Hmeichhia, engatinge i ṭah?" an 13
ti a. Ani chuan an hnênah, "Ka Lalpa an kal bopui a, an dahna
chin ka hriat loh avângin," a ti a. Tin, chutia a sawi veleh a 14
hnung lam a hawi a, Isua ding a hmu a, Isua a ni tih a hre si lo va.
Isuan a hnênah, "Hmeichhia, engatinge i ṭah? Tunge i zawn?" 15
a ti a. Ani chuan, huan enkawltu emaw a ti a, a hnênah, "Ka
pu, amah heta ta i kalpui a nih chuan, i dahna chin mi hrilh ang
che, chutichuan ka la ang," a ti a.

Isuan a hnênah, "Mari," a ti a. Ani chu a hawi a, a hnênah 16
Hebrai ṭawngin, "Rabboni," a ti a; (chu chu Zirtîrtu tihna a ni
a). Tin, Isuan a hnênah, "Mi vuan suh; tûn thleng pawhin 17
Pa hnênah ka la lâwn chho lo a ni; amaherawhchu ka unaute
hnênah va kal la, an hnênah, 'Ka Pa, in Pa, ka Pathian, in
Pathian hnênah ka lâwn chho dâwn,' *a ti e*, ti rawh," a ti a. Mari 18
Magdalini chu a va kal a, zirtîrte hnênah, "Lalpa chu ka hmu
ta," a ti a, a hnêna thu a sawi*zia*te pawh chu a hrilh a.

Tin, chu mi ni, ni sarih *ni* hmasa berah, khua a lo tlai lamin, 19
Judate hlauh avânga zirtîrte awmna kawngkhârte chu an khâr
hnu chuan, Isua an zîngah a lo ding a, an hnênah, "In chungah
thlamuanna *awm* rawh se," a ti a. Tin, chu chu a sawi zawh chuan 20
a kut leh a nâk an hnênah a entîr a. Tin, Lalpa chu an hmuh
chuan zirtîrte chu an lâwm ta a. Tin, Isuan an hnênah, "In 21
chungah thlamuanna *awm* rawh se; Pain kei mi tîr ang bawkin
ka tirh che u hi," a ti leh a. Tin, chûng thu chu a sawi zawhin an 22
chungah a thaw a, an hnênah, "Thlarau Thianghlim nei rawh
u, tu sual pawh in ngaihdam apiang, ngaihdam a ni *ang*; tu *sual* 23
pawh in ngaihdam loh apiang, ngaihdam loh a ni *ang*," a ti a.

Tin, Isua a lo kal lai khân sâwm leh pahnihte zînga tel ve 24
Thoma, Diduma an tih chu, an hnênah a awm ve lo va. Chuti- 25

chuan, zirtîr dangte chuan, a hnênah, " Lalpa chu kan hmu ta,"an
ti a. Nimahsela, ani chuan an hnênah, " A kuta thîr khenna serte
kha ka hmuh a, thîr khenna serahte chuan ka kutzung ka khawih
luh a, a nâka ka zen meuh loh chuan, ka ring lo vang," a ti a.
Tin, ni riat hnuah, a zirtîrte chu *in* chhûngah an awm leh a, 26
Thoma pawh an hnênah a awm ve a. *Tin,* Isua a lo kal a, kawngte
chu khâr a ni si a, an zîngah a lo ding ta a, an hnênah, " In chungah
thlamuanna *awm* rawh se," a ti a. Tin, Thoma hnênah chuan, 27
" I kutzungin han khawih la, ka kutte en rawh; i kut *han* ban la,
ka nâkah zen rawh; ring lovin awm suh la, ring rawh," a ti a.
Thoman a hnênah, " Ka Lalpa leh ka Pathian *i ni,*" a ti a, a chhâng 28
a. Isuan a hnênah, " Nang chuan mi hmuh avângin i ring a 29
ni; hmu lova ring apiangte chu an eng a thâwl e," a ti a.
Tin, Isuan zirtîrte hmaah chuan chhinchhiahna dang tam 30
tak a ti ṭeuh va, chûng chu he lehkhabuah hian ziak a ni lo;
nimahsela, hêng hi, Isua chu, Krista, Pathian Fapa a ni tih in rinna 31
tûr leh, in rin a, a hminga nun in neihna tûrin ziak a ni.

21

Chu mi hnuah chuan, Tiberia dîlah Isua a zirtîrte hnên- 1
ah a inlâr leh a; heti hian a inlâr: Simon Petera te, Thoma 2
Diduma an tih te, Galili rama Kana khuaa mi Nathanaela te,
Zebedaia *fapa pahnih* te, a zirtîr dang pahnihte nên an awm khâwm
a. Simon Petera chuan an hnênah, " Sangha manin ka kal dâwn 3
e," a ti a. Anni chuan a hnênah, " Keini pawh i hnênah kan
kal ve ang," an ti a. *Tin,* an kal chhuak a, lawngah an chuang
a; chu mi zân chuan engmah an man lo.
Tin, khawfîng chahin Isua ṭiauphovah a ding a; nimahsela 4
zirtîrte chuan Isua a ni tih an hre si lo. Tin, Isuan an hnênah, 5
" Naute u, ei tûr engilo in nei em?" a ti a. Anni chuan a hnênah,
" Nei lo," an ti a, an chhâng a. Tin, ani chuan an hnênah, 6
" Lawng sîr ding lamah khân lên dêng ulang in hmu ang," a ti a.
Tin, an dêng a, sangha tam avângin an hnûk chhuak zo ta lo va.
Chutichuan, zirtîr Isuan a hmangaiha khân, Petera hnênah, 7
" Lalpa a nih saw," a ti a. Chutichuan, Lalpa a ni tih
Simon Peteran a hriat veleh, a kawr a veng a, (saruaka awm a
ni si a), dîlah a zuang thla ta a. Nimahsela, zirtîr dangte chuan 8
lawng tê tak tê chuan, lên sangha chawpa hnûk chungin an rawn
pan a, (khawmual aṭangin an hla si lo va, tawng zahnih emaw
lek a ni a).
Tin, khawmuala an chhuah veleh, chutah chuan meihawla 9
mei chhêm an hmu a, a chunga sangha leh chhangpêr rawh nên.
Tin, Isuan an hnênah, " Tûnah in sangha man kha a ṭhen han 10
la rawh u," a ti a. Chutichuan Simon Petera a va chuang a, lên 11
chu sangha lian pui puia khatin khawmualah a hnûk chhuak a,
za leh sawmnga leh pathum *a ni;* chuti zozai chu awm mah sela

lên chu a ṭet si lo. *Tin,* Isuan an hnênah, " Tûkṭhuan lo ei rawh 12
u," a ti a. Tin, zirtîrte zîngah tumahin a hnênah, " Tunge i
nih?" tiin an zâwt ngam lo, Lalpa a ni tih an hre reng a. *Tin,* 13
Isua a lo kal a, chhangpêr chu a la a, an hnênah a pe a, sanghate
pawh chu chutiangin *a pe* bawk *a.* Chu chu Isua mitthi zîng ata 14
a thawh leh hnua, a zirtîrte hnêna a inlâr a vawi thumna a ni.
Tin, tûkṭhuan an ei zawhin, Isuan Simon Petera hnênah chuan, 15
" Simon, Johana *fapa,* hêngte ai hian nangin kei mi hmangaih
zâwk em?" a ti a. Ani chuan a hnênah, " Aw, Lalpa; ka
ngaina che tih i hria e," a ti a. Ani chuan a hnênah, " Ka berâm
note châwm rawh," a ti a. *Tin,* a vawi hnihnaah, a hnênah, 16
" Simon, Johana *fapa,* nangin kei mi hmangaih em?" a ti leh a.
Ani chuan a hnênah, " Aw, Lalpa; ka ngaina che tih i hria e,"
a ti *leh* a. Ani chuan a hnênah, " Ka berâmte enkawl rawh,"
a ti a. *Tin,* a vawi thumnaah chuan a hnênah, " Simon, Johana 17
fapa, nangin kei mi ngainâ em?" a ti a. *Tin,* a vawi thumnaah,
" Nangin nii ngaina em?" a hnêna a tih avâng chuan Petera a
lungngai a, a hnênah, " Lalpa, engkim i hria a, ka ngaina che
tih i hria e," a ti a.
Isuan a hnênah, " Ka berâmte châwm rawh. Tih tak 18
meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh a che, I naupan lai khân *i taiah* i
inhrêng a, i duhna apiangah i kal ṭhîn a; nimahsela, i upat hunah
i kutte i phar ang a, mi dangin an hrên sak ang chia, i duh lohna
lamah an kai ang che," a ti a. (Chûng *thu* chu eng tiziaa thiin 19
nge Pathian a chawimawi ang tih hriattîrna tûrin a sawi a ni).
Tin, chu chu a sawi zawhin, a hnênah, " Mi zui rawh," a ti a.
Tin, Petera chu a hawi a, Isuan zirtîr a hmangaih, zanriah ei laia 20
a âwm nghênga lo thle pheia, " A mantîrtu tûr che chu tu ber
nge ni?" titua khân, a rawn zui a hmu a. Tin, Peteran ani chu 21
a hmu a, Isua hnênah, " Lalpa, he mi hian engnge a tih ang?"
a ti a. Isuan a hnênah, " Ka lo kal leh thlenga awm rengah phei 22
duh ila, chu chu enga i hman tûr nge ni? Nangin mi zui mai rawh,"
a ti a. Chutichuan, chu zirtîr chu thi lo tûrin a thu chu unaute 23
zîngah chuan a thang ta a; nimahsela, Isuan a thi lo vang tih a
hnênah a sawi si lo, " Ka lo kal leh thlenga awm rengah phei
duh ila, chu chu enga i hman tûr nge ni?" a ti mai a ni si a.
Chu zirtîr chu hêng thu hriattîrtu leh ziaktu hi a ni; a thu 24
hriattîr hi dik tak a ni tih kan hria e.
Tin, hêng lo hi Isua thiltih a dang tam tak a la awm, chûng chu 25
ziak fai vek ni dâwn sela, lehkhabu ziak tûr zawng zawng chu
khawvêlah pawh hian lengin ka ring lo.

Tirhkohte Thiltih

1 Theophil, hmâna lehkhaah khân, Isua thiltih leh a zirtîr 1
ṭantirh zawng zawng thu kha ka ziak a ni; Thlarau Thianghlim 2
ṭanpuia a tirhkoh thlante hnêna thu a tiam zawha vâna hruai chhoh-
ya a awm tâk ni thlenga thu kha. Chu tirhkohte hnênah chuan 3
hrehawm chu a tuar hnuin hriatna tam takin nungin a inentîr a,
ni sawmli zet an hnênah a inlâr a, Pathian ram thu a sawi ṭhîn.
Tin, an awm khâwm a pâwl ve a, "Jerusalem khua kalsan suh u, 4
Pa thiltiam ka sawi in hriat kha lo nghâk rawh u," a ti tlat a.
"Johana khân tuiin a baptis ṭhîn a, nimahsela, ni rei lo tean 5
Thlarau Thianghlimin baptisma in chang ang," a ti a.
Tin, anni chuan an rawn inkhâwmin, a hnênah, "Lalpa, tûnah 6
em ni Israelte hnênah ram i pêk leh dâwn?" an ti a, an zâwt a.
Tin, ani chuan an hnênah, "Pain a hun leh a ni, ama thu 7
thua awma a ruat chu, nangni lo hriat tûr ani lo ve. Nimahsela, 8
Thlarau Thianghlim chu in chunga a lo thlen hunah thiltihtheihna
in la nei ang; tichuan, Jerusalem khuaah te, Judai leh Samari
ram khaw tinah te, kâwl kil thleng pawhin ka thu hretute in ni
ang," a ti a.
Tin, chûng thu chu a sawi zawhin an hmuh reng chungin, 9
vâna hruai chhohvin a awm a; tin, chhûmin an hmuh phâk lohvah
a hruai bo ta a. Tin, a chhoh laia van lam an en reng laiin, mi 10
pahnih, puan vâr sinin, an kiangah an lo ding a; chu mite chuan, 11
"Galili rama mite u, engatinge van lam ena in din reng? He Isua
in hnên ata vâna hruai chhohva a awm hi, vâna a chho in hmu
ang bawk hian amah ngei hi a lo kal leh ang," an ti a.
Tin, Olivet tlâng an tih ata chu Jerusalem khuaah an kîr leh 12
ta a; chu mi tlang chu Jerusalem khaw kiang a ni a, Chawlhnia
kalna tâwk chauh a ni. Tin, an luhin, an awmna pindan chung- 13
nungah chuan an chho va—Petera leh Johana nên, Jakoba leh
Andria nên, Philipa leh Thoma nên, Bartholomaia leh Matthaia
nên, Alphaia fapa Jakoba leh, Simon Zelota pâwla mi leh, Jakoba
fa Juda nên *an ni.* Chûngho zawng zawng chu, hmeichhia tute- 14
emaw leh Isua nu Mari nên, *Isua* unaute nên, rilru hmunkhata,
ṭhahnemngai taka ṭawngṭaiin an awm reng a.
Tin, chûng ni chuan unaute zîngah Petera a ding a, (an za 15
chuan za leh sawmhnih lai an ni a,) "Unaute u, Thlarau Thiang- 16
hlimin, Davida kaa, Isua mantute hruaitu Juda thu a sawi lâwk
kha, kha Pathian Lehkha Thu kha lo thleng rêng tûr a ni. Ani 17
chu kan zînga chhiar tel a ni a, hêng rawngbâwlah hian chan

pawh a nei ve si a. (Tin, chu mi chuan a sual manin hmun 18
pakhat a lei a, a bawkkhupin a tla a, a laiah a puak keh a, a rîl
zawng zawng a chhuak vek a. Tin, chûng thu chu Jerusalem khuaa 19
awmte zawng zawngin an lo hria a; chutichuan, chu hmun chu,
anmahni ṭawngin, 'Akeldama,' an ti a, chu chu 'Thisen Hmun'
tihna a ni.) Fakna Hla Buah hêng thu hi ziak a ni :— 20

'A awmna tihramin awm rawh se,
A chhûngah tumah awm suh se,'

tih leh,

'A hotu nihna chu mi dangin chang rawh se,'

tih hi. Chutichuan, Lal Isua kan zînga lût ṭhîn chhuak ṭhîna 21
a awm chhûng zawnga—Johana baptisma achin, kan hnên ata 22
vâna hruai chhohva a awm ni thleng khân—hêng min pâwl ṭhînte
zîngah hian mi pakhat a thawhlehna min hriatpuitu atân a awm
tûr a ni," a ti a.

Tin, mi pahnih an ruat a, *pakhat chu* Josefa Barsaba an tiha 23
chu, (a hming dang Justa an ti bawk a,) tin, *pakhat chu* Matthia *a*
ni a. Tin, an ṭawngṭai a, "Nang, Lalpa, mihring zawng zawng 24 25
rilru hretu, Juda chuan ama awmnaa kal tûrin hêng rawngbâwl
leh tirhkoh hna a tlâwmsan hi, a ai awh tûrin he mite pahnih hi
a tu zâwk nge i thlan min hriattîr ang che," an ti a. Tin, ai an 26
en sak a, *an* ai en chu Matthia chungah a lo tlu a; tichuan, ani chu
tirhkoh sâwm leh pakhatte zîngah chuan chhiar tel a ni ta a.

2 Tin, Pentikost ni a lo thlenin, an zain hmun khatah an awm 1
khâwm vek a. Tin, thâwkkhatan vân ata ri thlipui tleh 2
angin a lo thleng ta phut a. Tin, chu chuan an ṭhutna in chu a
tikhat ta vek a, tin, leite, amaha insem darhin, mei angin an 3
hnênah a lo inlâr ta a. Tin, an chungah a chuang ṭheuh va, an 4
zain Thlaran Thianghlimin an khat ta vex a, Thlaranvin a
ṭawngtîr ang zêlin ṭawng dangin an lo ṭawng ta a.

Tin, vân hnuaia hnam tin zîng ata Pathian ngaihsak Judate 5
Jerusalem khuaah an châm a. Tin, chu ri chu an hriat veleh 6
mipui an rawn inkhâwm a, mi tinin an ṭawng chu mahni ṭawng
ṭheuhvin an lo hriat avângin an rilruin an lo buai a. Tin, an 7
za chuan an mangang a, mak an ti hle a, "En teh u, hêng a ṭawngte
zawng zawng hi Galili rama mi an ni lo vem ni? Engtinnge 8
kan zaa kan ṭawng pianpui anga kan hriat ṭheuh? *Ṭhenkhat* Par- 9
thai *hnam* te, Medai *hnam* te, Elamitai *hnam* te *kan ni a; ṭhenkhat*
Mesopotamia rama awm te, Judai rama awm te, Kappadokia
rama awm te, Ponto rama awm te, Asia rama awm te, Phrugia
rama awm te, Pamphulia rama awm te, Aigupta rama awm 10
te, Kurini khaw kiang vêla Libua rama awm te kan ni a; *ṭhenkhat*
Rom khaw khual—Judate leh an saphunte nên—*kan ni a; ṭhenkhat* 11
Krît thliarkâra mi leh Arab rama mi *kan ni si a; nimahsela,* Pathian

thiltih ropuite an sawi mahni ṭawng ṭheuhvin kan hriat si hi!"
an ti a.
Tin, an za chuan mak an ti hle mai a, a ngaihna an hre lo va, 12
" Hêng hi eng tizia nge ni?" an inti a. Ṭhenkhatin an nuihsan 13
a, " Uain thar an rui a nih hi," an ti a.
Nimahsela, Petera chu sâwm leh pakhatte nên an ding za a, 14
ani chuan aw ring takin an hnênah a sawi a, " Nangni Judai rama
mite u, nangni Jerusalem khuaa awm zawng zawngte u, hêng
hi hria ula, ka thu pawh ngai rawh u. Hêngho hi in rin angin 15
an rui lo ve, feh reh sân lai chauh a nih hi. Hêng hi zâwlnei 16
Joelan a sawi kha a ni zâwk :

Pathianin, ' Ni hnuhnûngahte chuan heti hi a ni ang a, 17
Mi zawng zawng chungah ka Thlarau ka leih ang a;
Tichuan in fapate, in fanuten *ka* thu an hril ang a;
In tlangvâlten inlârnate an hmu ang a,
In putarten mumangah an mang ang a;
A ni, chûng niahte chuan ka bawipate, ka bawinute 18
chungah pawh,
Ka Thlarau ka leih ang a, *ka* thu an hril ang,
Tin, chung lam vânah thilmak te, 19
Hnuai lam leiah chhinchhiahna te ka hmuhtîr ang a;
Thisen te, mei te, meikhu hu te nên:
Ni thimah a chang ang a, 20
Thla thisenah a chang ang a,
Lalpa ni ropui tak leh hmingthang tak chu
A lo thlen hmain;
Tin, heti hi a ni ang a, 21
Tupawh Lalpa hming lam apiang chu an him ang,' a
ti e,

a tih kha.
" Nangni Israel mite u, hêng thu hi hre rawh u: Nazaret Isua, 22
Pathianin amah hmangin in zîngah thil ropui te, thilmak tak te,
chhinchhiahna te a tih khânin a hriat chiantîr che u kha; nangni
ngeiin chûng chu in hre si a: kha mi kha Pathian rêl tlat leh hriat
lâwk angin an mantîr a, nangnin mi sualte kutin kraws-ah in 23
khêngbet a, in tihlum ta a. Kha mi kha, Pathianin thihna phuar- 24
nate chu a phelh sak a, a kaitho ta a; amah chu thihna chelh hlen
rual a nih loh avângin. Tin, Davida chuan a thu a sawi a, 25

' Ka hmaah kumkhuain Lalpa chu ka hmu ṭhîn a.
Ka mangan loh nân ka ding lamah a awm a ni;
Chuvângin ka thinlung a hlim a, 26
Ka lei pawh a lâwm a;
Ka thlarau mitthi khuaah i hnutchhiah lo vang a, 27
I mi thianghlim ṭawihral i phal hek lo vang a,

Chuvângin ka tisa pawh beisei takin a awm bawk ang.
Nangin nunna kawngte mi hriattîr a; 28
Nangin i hmêlin lâwmin mi tikhat ang,'

tiin.

"Unaute u, chi thlahtu Davida thu hi hlau lovin in hnênah 29
ka sawi thei e; ani zawng a thi a, phûm pawh an phûm tawh
alâwm, a thlân pawh tûn thlengin kan hnênah a *la* awm reng a.
Ani chu zâwlnei a ni a, Pathianin a ṭhâlbea mi tuemaw a 30
ṭhutphah chungah a ṭhuttîr dâwn tih chhechhamin a sawi tih
a hria a; tichuan, chûng chu a lo hriat lâwk reng avângin, Krista 31
thawh leh tûr thu a sawi a ni, 'Mitthi khuaa hnutchhiahin a awm
hek lo, a ruang pawh a ṭawih hek lo,' tiin. Chu Isua chu Pathian- 32
in a kaitho leh ta rêng a ni, chu chu a hretu kan zain kan ni e.
Pathian kut ding lamah chawimawiin a awm a, Thlarau Thiang- 33
hlim tiam chu Pa hnên ata a hmu a, in hmuh leh in hriat hi a han
leih a nih hi.

"Davida zawng vânah a lâwn chho lo a ni, amah ngeiin, 34

Jehovan ka Lalpa hnênah,
'Ka ding lamah ṭhu reng rawh,
I hmêlmate i kephah nghahchhana 35
Ka siam hma loh zawng,' a ti e,

a ti zâwk a nih kha.

"Chutichuan, Isua, in khenbeha ngei kha, Pathianin Lal leh 36
Krista ni fâwmin a siam ta tih, Israel hnam tinin hre mawlh rawh
se," a ti a.

Tin, *chûng thu chu* an hriatin an thinlunga chhun ang an lo ni 37
ta a, Petera leh tirhkoh dangte hnênah chuan, "Unaute u,
engtinnge kan tih tâk ang?" an ti a.

Tin, Petera chuan an hnênah, "Sim ula, in sual ngaihdam 38
nân Isua Krista hmingin baptisma chang ṭheuh rawh u; tichuan,
Thlarau Thianghlim pêk hi in hmu ang. A tiam kha nangni 39
tân pawh, in fate tân pawh, hla taka mi zawng zawng tân pawh,
Lalpa kan Pathianin a hnêna a koh apiangte tân a ni e," a ti a.

Tin, thu dang tam takin a hrilhfiah a; "Tûn lai ṭhangthar 40
bengtla lote lakah hian intihim rawh u," tiin a fuih a.

Tin, a thu zâwm apiangin baptisma an chang ta a; chu mi 41
niah chuan mi sângthum lai belhchhahin an awm a. Tin, tirh- 42
kohte zirtîrin, inpâwlin, chhang phelin, ṭawngṭaiin ṭhahnem-
ngai takin an awm reng a. Tin, mi tinin an hlau ta a; tirhkohte 43
chuan thilmak leh chhinchhiahna tam tak an ti a. Tin, a ring 44
apiang chuan engkim an inṭâwm hlawm a, an rote, an sumte an 45
hralh a, an châkkhai daih lek ṭheuhvin an zaa hnênah chuan an
sem ṭhîn a. Tin, ni tin rilru hmunkhatin Pathian biak inah chuan 46
ṭhahnemngai takin an awm ṭhîn a, an in lamahte pawh chhang

an phel a, hlim tak leh lungawi takin an chaw an ei ṭhîn a,
Pathian an fak a, mi zawng zawng lâwmzâwngin an awm ṭhîn. 47
Tin, a chhandam mêk apiangte chu Lalpain ni tin an hnênah a
teltîr zêl ṭhîn.

3 Tin, Petera leh Johana chu, beȟliang mun hunin, ṭawngṭai 1
hun lai chuan, Pathian biak ina lût tûrin an chho va. Tin, 2
patling tuemaw a pian tirh ata kebai an rawn zâwn a, chu mi chu,
biak ina lûtte hnêna kut dawh atân, biak in kawngkhâr 'Mawi'
an tih bulah chuan ni tin an muttîr ṭhîn a ni a; chu mi chuan 3
Petera leh Johana Pathian biak ina lût tûr chu a hmu a, kut a dawh
a. Tin, Peteran ani chu a en reng a, Johana pawhin; tin, *Peteran,* 4 5
" Min han en rawh," a ti a. Tin, ani chuan an lakah engemaw
hmuh a beisei a, a han en a. Nimahsela, Peteran, " Tangka 6
leh rangkachak engmah ka nei lo; nimahsela, ka neih chhun ka
pe ang che: Nazaret Isua Krista hmingin kein kal tawh rawh,"
a ti a. Tin, a kut ding lam a chelh a, a kaitho ta a; tin, 7
thâwkkhatan a kete leh a kheimit ruhte chu a lo chak ta nghâl a.
Tin, ani chu a zuang tho va, a ding a, kein a kal ṭan ta a. Tin, 8
kea kal kal leh, zuang zuang leh, Pathian fak chung zêlin biak
inah chuan a lût ve ta a. Tin, kea a kal leh Pathian a fak chu 9
mi zawng zawngin an hmu a; biak in Kawngkhâr Mawi bula 10
kut dawha ṭhu ṭhîn kha a nih tih an hria a; a chunga thil thleng
chu mak an ti êm êm a, an buai hle mai a.
Tin, ani chuan Petera leh Johana chu a chelh reng laiin, mi 11
zawng zawngin mak an ti êm êm a, hulhliap Solomona ta an
tihah chuan an hnênah an lo tlân khâwm a.
Tin, Peteran chu chu a hmuhin, mite chu a bia a, " Nangni 12
Israel mite u, hêng hi engatinge mak in tih? Keimahni thiltih-
theihna leh Pathian kan ngaihsak avânga ani hi kan kaltîr ang
êm chuan engatinge min en reng? Abrahama te, Isaaka te, Jakoba
te Pathian, kan thlahtute Pathian chuan, a Chhiahhlawh Isua a 13
chawimawi ta a nih hi; ani chu in mantîr a, Pilatan chhuah a tum
pawhin a hmaah in lo duh loh kha. Mi Thianghlim leh Fel tak 14
kha in duh lo va, tualthattu kha in hnêna pêk in ngên ta zâwk
a. Nunna Siamtu chu in that a; nimahsela Pathianin ani chu 15
mitthi zîng ata a kaitho leh a; chu chu a hretute kan ni e. Tin, 16
ama hming rin avângin a hming chuan he mi in hmuh leh in hriat
ṭhin hi a tichak ta a ni; a ni, amah avângin rinna lo awm hian
in zaa mithmuhah a tidam ta viah a nih hi.
" Nimahsela, unaute u, in hotute pawhin *an ât avânga* an tih 17
ang khân, in ât avângin hêng hi in ti a ni tih ka hria e. Nimah- 18
sela, Pathianin zâwlnei zawng zawng kaan, a Kristain hrehawm
a tuar tûr thu a hriattîr lâwk kha, khati khân a thlentîr ta a ni.
Chuvângin in sualte thai bo a nih theih nân sim ula, hawi kîr leh 19

rawh u, chutichuan Lalpa hnên ata harh hunte a lo la thleng thei
ang a, Krista Isua, in tâna a ruat pawh kha, a rawn tîr thei ang; 20
amaherawhchu, engkim siamthat hun a thlen hma loh zawng vânin 21
ani chu a kawl rih tûr a ni; chu mi *siamthat tûr* thu chu Pathianin
leilung piau tirh ata a zâwlnei thianghlim awmte kain a sawi tawh
kha. Mosia ngeiin, 'Lal Pathianin keimah mi siam ang hian 22
in unaute zîngan zâwlnei pakhat a siam sak ang che u; ani chuan
thu zawng zawng in hnêna a sawi apiang chu in ngaihthlâk sak
ang; tin, mi tupawh, chu zâwlnei thu chu ngaihthlâk sak lo apiang, 23
mi zîng ata tihboral daih *an* ni ang,' a tih kha. A ni, Samuela 24
awm achin zâwlnei zawng zawng, an hnunga mite nên, thu sawi
apiang khân, tûn lai chanchin hi an hril lâwk bawk thîn. Nangni 25
hi zâwlneite leh thuthlung fate in ni asin; Pathianin Abrahama
hnênah, 'I thlah avângin khawvêla hnam tin an thawveng ang,'
tiin, in thlahtute hnênah a tiam kha. Pathianin a Chhiahhlawh 26
chu a ruat a, in sualte hawisantîr theuhvin malsâwm sak tûr che
uin, nangmahni hnênah a rawn tîr hmasa ber a nih hi,"
a ti a.

4 Tin, *Petera leh Johanan* mite hnêna thu an sawi lai chuan, 1
puithiamho te, biak in hotu te, Saddukaiho te chu an hnên-
ah an lo thleng phut a, mi an zirtîr leh Isua avânga mitthi zîng 2
ata thawh leh thu an hrilh avângin an lungni lo êm êm a. Tin, 3
an man a, tlai lam a nih avângin atûk thlengin tân inah an khung
ta a.

Nimahsela, thu ngaithlahote zînga tam takin an awi a; an 4
tam lam chu patling hlîr pawh sângnga lai an tling a.

Tin, atûkah chuan an hotute, upate, lehkhaziaktute, Puithiam 5
Lalber Ana te, Kaiapha te, Johana te, Aleksandra te, Puithiam 6
Lalber chi zawng zawng te pawh Jerusalem khuaah an awm khâwm
a. Tin, *Petera leh Johana* chu a laiah an dintîr a, " Eng tihtheih- 7
nain nge, tu hmingin nge hêng hi in tih?" an ti a, an zâwt a.

Tichuan, Petera chu Thlarau Thianghlimin a khat a, an hnên- 8
ah, " Mi zawng zawng hotute u, upate u, mi chaklo tihthat
thuah, 'He mi hi eng vângin nge a lo dam tâk?' tiin, vawiinah 9
hian min chhuahchhâl chuan, nangni zawng zawngin hre rawh
u, Israel mi zawng zawng pawhin hre rawh se, Nazaret Isua Krista 10
kraws-a in khenbeh, Pathianin mitthi zîng ata a kaihthawh leh
kha, amaha hming ngeiin he mi hi hetah in hmaah damin a ding
ta a nih hi. Nangni in satute u, in lung paih, a kila lung tangkai 11
ber lo ni ta kha, amah hi a ni e. Mi dang tuma hnênah chhan- 12
damna a awm lo; vân hnuaia, mihring sak zîngan, min chhandam
tûr hming dang rêng a awm lo," a ti a.

Tin, Petera leh Johana huaizia chu an hmuhin, lehkha thiam 13
lo mi leh hnamchawm *mai* an ni tih an hriatin, mak an ti hle a;

Isua hnênah an awm tawh tih an hre ta a. Tin, mi *an* tihdama 14
chu an hnêna ding an hmu a, engmah an sawisêl thei si lo.
Chutichuan, an rorêlna ata an kal hrantîr hnuin, an inrâwn 15
a, "Hêng mite hi engtinnge kan tih ang? thilmak thang tak an 16
ti tih Jerusalem khuaa awm zawng zawngin fiah takin an hriat tâk
hi; keini pawhin kan hnial thei si lo. Nimahsela, mi hnêna a
puan lehzual theih loh nân, tûn achinah tu hnênah mah he hminga 17
thu an sawi lohna tûrin i vau ang u," an ti a.
Tichuan, anni chu an ko va, Isua hminga thu sawi tawp 18
loh tûr leh zirtîr tawp loh tùr an ti tlat a. Nimahsela, Petera 19
leh Johanan an hnênah, "Pathian mithmuhin Pathian thu zawm
aiin nangni thu zawm a dik zâwk emaw chu, ngaihtuah rawh
u. Keini zawng thil kan hmuh leh kan hriatte kha sawi lovin 20
kan awm thei lo," an ti a.
Tin, anni chuan an vau lehzual a, an chhuah ta a, mipui avâng- 21
in hremna remchâng an hmu lo; an thiltih avâng khân mi zawng
zawngin Pathian an chawimawi si a. Thilmaka an tihdama 22
chu kum sawmli aia tam zâwk *mah* a ni si a.
Tin, *Petera leh Johana chu* an chhuahin, anmahni pâwlte hnên- 23
nah an va kal a, puithiam lalte leh upaten an hnêna an sawi
apiang chu an hrilh vek a.
Chutichuan, a ngaithlatute chuan arualin aw ring takin Pa- 24
thian hnênah, "Lalpa, nang vân te, lei te, tuifinriat te, a chhûnga
awmte zawng zawng Siamtu i ni; nangin Thlarau Thianghlimin, 25
kan thlahtu i chhiahhlawh Davida kain, *hêng thu hi* i sawi a ni:—

'Jentailte engatinge an thinur kha?
Hnam tinin engatinge thil sâwt lo an ngaihtuah?
Khawvêl lalten an ep huai huai a, 26
Hotute pawh an pungkhâwm a,
Lalpa leh a Krista chungah chuan,'

tiin.
"He khuaah hian i Chhiahhlawh thianghlim, i hriak thih 27
Isua chungah khân, Heroda leh Pontia Pilata nên, Jentailte leh
Israel mite nên an pungkhâwm tak zet a ni, i kut leh i rilruin lo 28
thleng tûra a ruat lâwk apiang kha ti tûrin. Tichuan, tûnah 29
Lalpa an *mi* vauziate hi ngai teh; i bawite hi huai takin i thu hril- 30
tîr la, mite tidam tûrin nangin i kut phar ang che; i chhiahhlawh
thianghlim Isua hming avângin chhinchhiahna leh thilmak takte
tihtîr bawk ang che," an ti a. Tin, an ṭawngṭai zawhin an awm- 31
khâwmna chu a lo nghîng a, an zain Thlarau Thianghlimin an
lo khat a, huai takin Pathian thu an hril ta a.
Tin, a ringtu mipuite chu rilru hmunkhat leh ngaihtuah 32
hmunkhatin an awm a: an zînga pakhat mahin *an* sum neih,
"Ka ta bîk a ni," *an* ti lo; thil zawng zawng an inṭâwm zâwk

ṭhîn. Tin, tirhkohte chuan awiawm takin Lal Isua thawhleh 33
thu an hriattîr ṭhîn a; an zaa chungah khawngaihna nasa tak a
awm a. Tin, an zîngah pawh tlachham tumah an awm lo; leite, 34
inte nei apiangin an hralh a, an thil hralhte chu a man an rawn
keng a, tirhkohte ke bulah an dah ṭhîn a; an châkkhai daih tâwk 35
ṭheuhvin an sem ṭheuh ṭhîn a.
Tin, Josefa, tirhkohten Barnaba an tiha chu, (chu mi *hming* 36
awmzia chu, " Thlamuanna Fa," tihna a ni a,) Levia chi, Kupra
thliarkâra mi a ni a, a lo neih chu hralhin, a man a rawn keng 37
a, tirhkohte ke bulah a dah ta a.
5 Nimahsela, mi pakhat a hming Anania, a nupui Saphiri 1
nên *an awm a; Anania* chuan lei a hralh a, a nupui hriatin
a man a ṭhen a zêp ta a; tin, a ṭhen a rawn keng a, tirhkohte ke 2
bulah chuan a dah a.
Nimahsela, Peteran, " Anani, Thlarau Thianghlim bum tûr 3
leh, lei man a ṭhen zêp tûrin engatinge Setanan i thinlung a
tihkhah le? A awm chhûng zawng khân i ta a ni reng lo vem ni? 4
i hralh hnu pawh khân i thu thuin a awm lo vem hi? Engatinge
hêng thu hi i rilrua i ngaihtuah? Mihring bum i ni lo ve, Pathian
bum i ni zâwk e," a ti a.
Tin, Anania chuan chûng thu chu a hriat veleh a tlu a, a thi 5
ta a; tin, a hria apiangin an hlau ta êm êm a. Tin, tlangvâlhote 6
chu an tho va, an tuam a, an zâwn chhuak a, an phûm ta a.
Tin, dârkâr thum lai emaw chinah chuan, a nupui chu, thil 7
awmzia chu hre lovin a lût a. Tin, Peteran a hnênah, " Mi 8
hrilh rawh, lei chu heti zât chauhvin maw in hralh?" a ti a.
Tin, ani chuan, " Aw, heti zât chauh hian a ni," a ti a.
Tin, Peteran a hnênah, " Engatinge Lalpa Thlarau fiah nân 9
in inthurual ni? Ngai teh! I pasal phûmtute kephah chu kawng-
ka bulah a lo awm ta, nang pawh an zâwn chhuak ang che," a
ti a.
Tin, thâwkkhatan a ke bulah chuan a tlu ta nghâl a, a thi 10
ve ta a; tin, tlangvâlhote chu an lo lût a, ani chu thiin an rawn
hmu a, an zâwn chhuak a, a pasal kiangah chuan an phûm ta
a. Tin, kohhranhote zawng zawng leh chûng thu hria apiangte 11
chuan an hlau ta êm êm a.
Tin, mi zîngah *Pathianin* tirhkohte kutin chhinchhiaḥna leh 12
thilmak tam tak a ti ṭhîn. Tin, anniho chu an zain rilru hmun-
khatin Solomona Hulhliapah chuan an inkhâwm ṭhîn a. Mi dang 13
erawh chu tumah an zîngah an tel ve ngam ta lo va; nimahsela,
miin anniho chu an fak si ṭhîn. Tin, a ring *tharho* hmeichhia 14
leh mipa tam takin Lalpa hnênah chuan an rawn belhchhah leh-
zual ṭhîn a; chutichuan mi dam lote pawh kawtthlêrahte an 15
zâwn chhuak a, khumahte, âwngphahahte an muttîr a, " Petera

kal pahin a hlim talin a ṭhen a zâr a hliah theih nân," an ti a.
Tin, Jerusalem khaw kiang vêl khua ata mipuite pawh chu dam 16
lote, ramhuai bawlhhlawh sawisakte rawn hruaiin an lo kal
khâwm a; chûngte *pawh* chu an lo dam ta ṭheuh va.
Tin, Puithiam Lalber leh a ṭhiante zawng zawng an lo thawk 17
a, (chûng a *ṭhiante* chu Saddukai pâwl an ni a), an îtsîk êm êm
a, tirhkohte chu an man a, vântlâng tân inah an khung ta a. 18
Nimahsela, zânah Lal vântirhkoh pakhatin kawngkhârte 19
chu a rawn hawng a, a hruai chhuak a, " Pathian biak inah va 20
ding ula, mi hnênah hêng Nunna thu zawng zawng hi va sawi
rawh u," a ti a. Tin, chu thu chu an hriatin khawvâr hun lai 21
vêlin Pathian biak inah chuan an va lût a, an zirtîr ta a.
Nimahsela, Puithiam Lalber leh a ṭhiante chu an lo kal a, rorêl-
tuho leh Israel thlahte upaho zawng zawng an ko khâwm a, tirh-
kohte chu rawn hruaitîr tûrin tân inah chuan *mi* an tîr a.
Nimahsela, tiangkengtute chu an va kal a, tân inah chuan anni 22
chu an hmu si lo; tichuan an kîr leh a, " Tân in chu him taka 23
inkhârin, a vêngtute pawh kawngkhâr bulah dingin kan hmu si a;
nimahsela, kan han hawng a, a chhûngah tumah kan hmu si lo!"
tiin, an hrilh a.
Tin, Pathian biak in hotu leh puithiam lalten, chûng thu 24
chu an hriatin, " Hêng hi eng ti·takin puang ang maw?" tiin,
an thuah chuan an mangang ta êm êm a. Tin, mi pakhat a lo 25
kal a, an hnênah, " Ngai teh u, tân·ina mi in khungte khân
Pathian biak inah dingin mi an zirtîr ka ti!" tiin, a rawn hrilh a.
Tichuan hotu chu tiangkengtute nên chuan an va kal a, vân- 26
tlâng an hlauh avângin tlang takin an rawn hruai a, chutilochuan
lunga den *an hlau va.* Tin, an rawn hruai thlen chuan rorêltuho 27
hmaah chuan an dintîr a. Tin, Puithiam Lalber chuan an hnên-
ah, " He hming hian zirtîr loh tûr kan tih tlat tawh che u kha; 28
hre rawh u, in thu zirtîrin Jerusalem khua in tihkhah vek tawh
hi, chu mi tihhlum bul chu tumtîr min tum a nih hi le," tiin, a
chhâl a.
Nimahsela, Petera leh tirhkohte chuan, " Mihring thu aiin 29
Pathian thu kan zâwm zâwk tûr a ni. Nangnin Isua thingah 30
khaikângin in tihhlum kha, kan thlahtute Pathianin a kaitho leh ta
a ni. Amah ngei kha Pathianin Lalah leh Chhandamtua awm 31
atân a ding lamah a chawimawi ta a, Israelte sûal simtîr tûr leh
ngaidam tûrin. Chûng thu chu a hretute kan nih hi; Thlarau 32
Thianghlim, Pathianin a thu zâwm apiangte hnêna a pêk kha,
a hretu a ni ve bawk a," an ti a, an chhâng a.
Tin, anni chuan chûng thu chu an hriatin an thin a khei ta 33
êm êm a, tihhlum an tum ta a.
Nimahsela, rorêltute zîngah chuan a hming Gamaliela, 34

Pharisai, Dân hretu, mi zawng zawng zînga hmingthang tak mi
pakhat chu a ding a, chu mite chu chhuahtîr rih tûr thu a pe a.
Tin, *rorêltute* hnênah chuan, " Nangni Israel mite u, he mite chunga 35
in thil tih tum hi fîmkhur rawh u. Tûn hma pawh khân, Theoda, 36
' Mi lian ka ni,' tiin, a lo awm a; chu mi hnênah chuan mi tam
tak, zali lai, an lo pakai a; ani chu tihhlumin a awm ta a; a thu
zâwm apiang an zain an darh ta vek a, engmah an ni tawh lo.
Chu mi *awm* hnuah chuan, hming ziak lai khân, Galili rama mi 37
Juda kha a lo awm *leh* a; a hnênah mi ṭhenkhat a hîp *leh* a; *nimah-
sela* ani pawh chu a thi ta a, a thu zâwm apiangte chu an zain
an darh ta vek mai a. *Chuvângin* tûnah ka ti a che u, hêng mite 38
hi tawk suh ula, awm mai rawh se; hêng an thil tih tum leh an
thiltih hi mihring tihchhuah *mai* a nih chuan a boral ang; amah- 39
erawhchu Pathian tihchhuah a nih chuan anmahni in tiboral
thei lo vang; chutilochuan Pathian do in lo ni hlauh dah ang e,"
a ti a.

Tin, a sawi chu rem an ti ta a: tichuan, tirhkohte chu an ko 40
va, *an vêl a*; an velh zawhin, Isua hminga thu sawi loh tûr ti tlatin an
thlah ta a. Chutichuan, rorêltute zîng ata an kal chhuak a, chu 41
Hming avâng chuan mualpho tuar tlâka ruat an nih avângin an
lâwm hle a. Tin, ni tin Pathian biak inah leh anmahni inahte, 42
" Isua chu Krista a ni," tiin, zirtîr leh hrilh an bâng chuang lo.

6 Tin, chûng laia, zirtîrho an pun an pun lai chuan, an ni 1
tin thil semah anmahni hmeithaite an ngaihsak ṭhin loh
avângin Grik Judate chu Hebraite chungah an lo phunnawi ta a.
Tin, sâwm leh pahnihte chuan zirtîr mipuite chu an ko va, 2
" Pathian thu *hril* bânsanin, dawhkânahte rawng kan bâwl chuan
a ṭha lo vang. Chutichuan, unaute u, in zîngah Thlarau leh 3
fina khat mi hmingṭha hlîr pasarih thlang rawh u, anni chu hêng
thil rêltu atân hian kan siam ang; keini erawh chu ṭawngṭai leh 4
thu rawngbâwlin kan awm leh tlat zêl ang," an ti a.

Chûng thu chuan mipui zawng zawng chu a tilâwm a; tichuan, 5
Stephana rinna leh Thlarau Thianghlima khat nên, Philipa
nên, Prokora nên, Nikanora nên, Timana nên, Parmena nên,
Nikola Judate saphun Antiokei khuaa mi nên an thlang a; chu
mite chu tirhkohte hmaah an dintîr a: tin, anni chuan an ṭawngṭai 6
a, an chungah an kut an nghat a.

Tin, Pathian thu chu a lo darh a; Jerusalem khuaah zirtîr- 7
teho an pung ta êm êm a; puithiamte zîngah pawh mi tam takin
rinna chu an awi ta a.

Tin, Stephana chu ngilneihna leh thiltihtheihnain a khat a, 8
mi zîngah thilmak leh chhinchhiahna ropui tak a ti ṭhîn a.
Nimahsela, Sal Chhuakho te, Kurini khuaa mi te, Aleksandria 9
khuaa mi te inkhâwmna an tiha mi mi thenkhat leh, Kiliki rama

mi te, Asia rama mi te *inkhâwmnaa* mi mi ṭhenkhatte chu an lo thawk
a, Stephana chu an rawn hnial a. Nimahsela, a finna leh a 10
sawipuitu Thlarau chu an letthla thei ta lo va.
Tin, mite an tham a; chu mite chuan, " Mosia leh Pathian a 11
sawichhiat kan hria," an ti a. Tin, mite, upate, lehkhaziaktute 12
an fuihpawrh a, *Stephana* an bei a, an man a, rorêltute hnênah
an hruai a; tin, hretu derte an siam a, chu mite chuan, " He mi 13
hian he In Thianghlim leh Dân hi a sawichhe fo ṭhîn a; he Naza-
ret Isua hian he In hi a ṭhiat ang a, Mosian dân min pêkte kha a 14
tidanglam dâwn tih a sawi kan hria," an ti a.
Tin, rorêltuho ṭhute zawng zawng chuan Stephana an en 15
reng a, a hmêl chu vântirhkoh hmêl angin an hmu a.

7 Tin, Puithiam Lalber chuan, " Hêng thu hi a dik em?" 1
a ti a.
Tin, *Stephana* chuan, " Unaute u, pate u, ngai teh u. Kan 2 3
thlahtu Abrahama, Haran khuaa a awm hmaa, Mesopotamia
rama a awm lai khân, Ropuina Pathian chu a hnênah a rawn
inlâr a, a hnênah, ' I khaw lam leh i chiteho zîng ata chhuak la,
ram ka la entîr tûr che lamah kal rawh,' a ti a. Tin, ani chu 4
Kaldaiho ram ata a kal chhuak a, Haran khuaah a va awm ta a;
tin, a pa a thih hnuin chuta ṭangin hei tûna in awmna khaw lamah
hian *Pathianin a* pêm luhtîr a. Tin, hetah hi chuan engmah 5
hmun luah tûr, a ke nghahna tham pawh, a pe lo va; nimahsela,
amah leh a hnua a thlahte thlenga ro tûrin pêk a tiam a, fa a la
neih hma pawhin.
" Tin, Pathianin hetiangin a sawi:—' A thlahte mi ram lamah 6
kum zali an thang ang a, miin bawiah an siam ang a, an tiduh-
dah bawk ang,' tiin. Tin, Pathianin, ' A bawitu tûrte hnam chu 7
keimahin ka la ngaihtuah ang a, tin, chu mi zawhah chuan an
lo chhuak ang a, he mi hmunah hian ka rawng an la bâwl ang,'
a ti *bawk* a. Tin, *Pathianin* a hnênah serhtan thu kha a thlung a; 8
chutichuan, Abrahama chuan Isaaka a hring a, a ni riat niah
a serh a tan a; tin, Isaaka chuan Jakoba a hring a; tin, Jakoba
chuan chi thlahtu sâwm leh pahnihte kha a hring a.
" Tin, chi thlahtute khân Josefa an îtsîk a, Aigupta ram lamah 9
an hralh a; nimahsela Pathian a hnênah a awm a, a hrehawm
tuar zawng zawngah a chhan chhuak zêl a, Aigupta ram lal Pharaoa 10
pawh a khawngaihtîr a, mi fing tak a ni tih a hriattîr bawk a;
tichuan, ani chuan Aigupta ram leh a ina mi zawng zawng
chungah hotuah a siam ta a.
" Tin, Aigupta leh Kanaan ram zawng zawngah chuan ṭâm 11
a lo tla a, hrehawm nasa tak a lo thleng ta a; kan thlahtute chuan
ei tûr rêng rêng an hmu ta lo va. Nimahsela, Jakoba chuan Aigupta 12
ramah buh a awm tih a hriat veleh kan thlahtute chu a tîr

chhuak a; chu chu an kal ṭantirhna ber a ni. Tin, an kal vawi 13
hnihnaah chuan, Josefa chu a unaute hnênah chuan a inhriattîr
a; tin, Josefa unaute chu Pharaoa an hriattîr ta a. Tin, Josefan 14
a pa Jakoba leh a unau zawng zawng a kohtîr a; *anmahni chu*
sawmsarih leh panga *an ni a.* Tichuan, Jakoba chu Aigupta ramah 15
a zuk kal a; tin, ani leh kan thlahtute chu an thi ta a, Sukem
khua an zâwn thleng a, Abrahaman Sukem khuaa Hamora fapate 16
laka thlân tangka suma a leiah khân an zalh ta a.

" Tin, Pathianin Abrahama hnêna thu a tiam kha a thlen 17
hun chu a lo thlen dâwnnin, mite chu Aigupta ramah chuan an lo
pung a, an lo tam ta deuh deuh va, Josefa hre lo lal dang a lo awm 18
thleng khân. Chu mi chuan kan chite a ngamthlêm a, kan 19
thlahtute chu a tiduhdah a, an nausênte nung lo tûrin a paih
chhuahtîr ṭhîn a. Chu mi lai chuan Mosia a lo piang a, a hmêl 20
a ṭha êm êm mai a; a pa inah thla thum an châwm a; tin, an 21
paih chhuahin Pharaoa fanuin a la a, ama fa atân a châwm ta a.

" Tin, Mosia chu Aigupta rama mite finna zawng zawng 22
an zirtîr a, a thuah leh a thiltihah a ropui êm êm a. Tin, ani 23
chu kum sawmli a tlin dâwn laiin a unau, Israela thlahte chu kan
a tum a. Tin, *an zînga* mi pakhat tihretheih tuar lai a hmu a, a 24
chhan a, tihduhdah tuartu phuba chu a la a, Aigupta mi chu a
tihlum ta a. *Mosia chuan* ama kutin Pathianin anmahni a chhan- 25
him tih a unauten an hria emaw a ti a, nimahsela an hre si lo.
Tin, atûkah *an zînga mi pahnih* an insual laiin an hnênah a lo 26
thleng a, ' Pute u, unau in ni alâwm; engatinge dik lo taka in intih?'
tiin, rem a tum a. Nimahsela, a ṭhenawm chunga kawhmawh- 27
bâwltu zâwk chuan *Mosia* a nam kiang a, ' Kan chungah hotuah
leh rorêltuah tuinnge siam che? Nimina Aigupta mi i tihhlum 28
ang khân, mi tihhlum i tum a ni maw?' a ti a. Tin, chu mi thu
avâng chuan Mosia a tlân bo va, Midian ramah a thang reng a, 29
chutah chuan fapa pahnih a nei a.

" Tin, kum sawmli a vei hnuin Sinai Tlâng thlalêrah, hnimbuk- 30
ah, mei alh zîngah vântirhkoh pakhat a hnênah a lo inlâr a.
Tin, Mosian a hmuh chuan, a thil hmuh chu mak a ti êm a; tin, 31
en tûra a va hnaih laiin Lalpa awin, ' Kei i thlahtute Pathian ka
nih hi, Abrahama Pathian, Isaaka *Pathian*, Jakoba *Pathian* chu,' 32
a lo ti a. Tichuan, Mosia chu a khûr a, a en ngam ta lo va. Tin, 33
Lalpa chuan a hnênah, I kephah ata i pheikhawk kha phelh rawh ;
i dinna hmun kha lei thanghlim a ni e. Aigupta rama ka mi awmte 34
chu an hrehawmzia ka hmu reng asin, an rûm pawh ka hre reng a,
anmahni chhanhim tûrin ka lo chhuk ta a ni. Hawh teh, Aigupta
ramah ka tîr ang che,' a ti a.

"Chu Mosia, 'Hotu leh rorêltuah tuinnge siam che?' tia an 35
hnar chu, hnimbuka vântirhkoh a hnêna inlâr khân a pui a, Pathian-

in amah ngei chu hotu leh chhanhimtu ni fâwm tûrin a tîr a ni.
Ani chuan Aigupta ramah te, Tuifinriat Senah te, thlalêrah te 36
chuan kum sawmli *chhûngin* thilmak leh chhinchhiahnate a hmuh-
tîr zet a, anmahni a hruai chhuak ta a.
"Israela thlahte hnêna, ' Pathianin keimah *mi siam* ang hian, 37
in unaute zînga mi zâwlnei pakhat a siam sak ang che u,' titu kha a 38
ni, chu Mosia chu. Chu mi chu thlalêra mi pung zînga Sinai
tlânga a betu vântirhkoh hnênah leh, kan thlahtute hnêna awm
kha a ni; chu mi chu min pêk chhâwn tûra thu nungte chu latu
kha a ni; kan thlahtute chuan a thu an zâwm duh lo va, an hnar 39
a, Arona hnênah, 'Kan hma hruai tûrin pathiante min siam sak 40
rawh; he Mosia Aigupta ram ata min hruai chhuaktu lah hi, a chan-
chin kan hre ta si lo va,' tiin, an rilrute chu Aigupta ram lamah a
lêt leh ta a. Tin, chûng lai chuan sebâwng no *lem* an siam a, *a* 41
lem chu ran talhin an bia a, anmahni kut chhuak chungah chuan
an hlim ta a. Chutichuan, Pathianin a hawisan a, vâna *arsi*ho 42
chibai an bûk theihna tûrin anmahni a ensan ta a; Zâwlnei
lehkhabua,

' Israel chite u, thlalêrah khân kum sawmli chhûngin
Sa talh leh ran talhin kei mi bia em ni?
Moloka puan in leh pathian Rephana arsi pawh 43
chu,
Chibai bûk tûrin a lem in siamte kha,
In zâwn *zâwk* ṭhîn a;
Chuvângin, Babulon khaw piah lamah
Ka hruai bo ang che u,'

tih, ziak ang khân.
" A lem a hmuh anga siam tûra Mosia hriltuin a ruat ang khân, 44
kan thlahtuten thlalêrah khân hriattîrna puan in chu an nei a.
Chu bawk chu kan thlahtute *thlah leh* pawhin an nei chhâwng zêl 45
a, Pathianin kan thlahtute hmaa Jentail a hnawh chhuahteho ram
an luah lai khân Josua *luh* rualin an luhpui a ; Davida lo
awm thleng khân *chutah chuan a awm ta reng a.* Chu *Davida* chu 46
Pathian mithmuhin duhsak tlâkin a awm a, Jakoba Pathian tân
awmna siam sak a dîl a. Nimahsela, Solomonan in chu a sak 47
sak ta zâwk a ni. Nimahsela, Chungnungbera chu kuta sak inahte 48
a awm ngai lo; zâwlnei chuan :—

Lalpain, 'Vân ka ṭhutphah a ni a, 49
Lei ka kephah nghahchhan a ni :
In eng angin nge mi sak sak ang?
Ka chawlhna hmun pawh engnge ni?
Keima kutin hêng thil engkim hi *ka* siam lo vem 50
ni?' a ti e,

tia a sawi ang khân.

" Mi tihmawh, thinlung leh beng tan lohte u, kumkhuain 51
Thlarau Thianghlim in dodâl fo ve; in thlahtute tih ang zêl khân
in ti ṭhîn. In thlahtuten zâwlneite zîngah tunge an tihduhdah loh 52
ni? Mi Fel tak lo kal tûr thu hril lâwktute kha an tihlum a ; chu
Mi Takzet chu mantîrtu leh thattute nangmahni hi tûnah in 53
ni asin—Dân, vântirhkohte pêk chhâwn kha, hmu zeta zâwm
si lote u!" a ti a.

Tin, chûng thu chu an hriatin an thin a khei ta a, *Stephana* 54
chungah chuan an ha an ṭhial a. Nimahsela, ani chu Thlarau 55
Thianghlima khat a ni a, van lam a en tlat a, Pathian ropuizia
leh Pathian ding lama Isua ding a hmu a; "Ngai teh u, vân 56
inhawngte ka hmu a, Pathian ding lama Mihring Fapa ding
pawh ka hmu," a ti a.

Chutichuan, anni chu aw ring takin an au va, an beng an hup 57
a, rual takin an bei chiam a, khua ata chu an hnawt chhuak a, 58
lungin an dêng a, a hretute chuan tlangvâl pakhat a hming Saula
ke bulah chuan an puante an dah hlawm a. Chutichuan, 59
Stephanan, "Lal Isu, ka thlarau la ang che," tia *Lalpa* a koh
laiin lungin an dêng ruih ruih a.

Tin a ṭhingṭhi a; aw ring takin a au va, "Lalpa, hei an thil 60
tihsual hi an chungah mawh phurhtîr suh ang che," a ti a. Tin,
chu thu chu a sawi zawh veleh a muhîl ta a. Saula pawh
chuan a thih chu a remti a.

8 Tin, chu mi ni chuan, kohhran Jerusalem khuaa awmhote 1
chu nasa takin an tiduhdah ṭan ta a; tichuan, tirhkohte
chauh lo chu Judai leh Samari ram khaw tinah an darh ta vek a.

Tin, Pathian ngaihsak tutenemaw Stephana chu an phûm a, 2
nasa takin an ṭah a. Saula erawh chuan kohhranhote a tiduhdah 3
êm êm a, in tinah a lût a, a hmei a pain a hnûk-chhuak a, tân inah 4
a khung ṭhîn. Tin, a darhte chu khaw tinah an kal a, thu chu
an hril zêl a.

Tin, Philipa chu Samari khuaah a zuk kal a, an hnênah Krista 5
thu a tlângaupui a. Tin, ramhuai bawlhhlawhte chu mi tam tak 6 7
an manate kawchhûng ata aw ring taka auva an chhuah avâng
leh, zeng leh kebai tam takte pawh an lo dam tâk avângin, mipui-
ten a thu an hriata, a thilmak tihte an hmuhin, Philipa thu sawi
chu rilru hmunkhatin an ngaihsak a. Tin, chu mi khuaah chuan 8
nasa takin an lâwm ta a.

Tin, a hming Simona mi pakhat a awm a; ani chuan, "Mi 9
lian ka ni," tiin, hmânah chu mi khuaah chuan dawi hmangin
Samari khuaa mite mak ti takin a siam ṭhîn a; mi zawng zawng 10
chuan, mi chhe ber aṭangin lal ber thlengin, "He mi hi Pathian
thiltihtheihna, Ropui an tih kha, a nih hi," tiin, a thu an ngaihsak
hlawm ṭhîn a. A dawi hmanin rei tak mak ti taka a siam ṭhin 11

avângin a thu an ngaihsak ṭhîn a ni. Nimahsela, anni chuan 12
Pathian ram chanchin ṭha leh Isua Krista hming *chanchin ṭha*
Philipa hrilh chu an awi veleh, a hmei a pain baptisma an chang
ta a. Tin, Simona meuh pawhin a awi ve ta a; tin, baptisma a 13
chan zawhin Philipa hnênah a awm reng a, chhinchhiahna leh
thilmak nasa tak tihte a hmu a, mak a ti hle mai ṭhîn a.
Tin, tirhkoh Jerusalem khuaa awmte khân Samari khuaa *mi*ten 14
Pathian thu an awi tih an hriatin, an hnênah Petera leh Johana 15
chu an tîr a ; chu *mite* chu an zuk thlen chuan Thlarau Thiang-
hlim an hmuh theih nân an ṭawngṭai sak a. Chu mi hma chuan 16
an zîngah tuma chungah a la thleng lo; Lal Isua hmingin
baptisma an chang chauh a la ni. Tin, tirhkohte chuan an 17
chungah an kut an nghat a, Thlarau Thianghlim an hmu ta a.
Tin, tirhkohte kut nghah avânga Thlarau Thianghlim pêk a 18
ni tih Simonan a hmuhin, "He*tiang* thuneihna hi mi pe ve rawh 19
u, tu chungah pawh kut ka nghahna apiangin Thlarau Thianghlim
an hmuh *ve* nân," tiin, an hnênah tangka pêk a tum ta a.
Nimahsela, Peteran a hnênah, " I tangka hi i *boral* rualin boral 20
ve rawh se, Pathian thilpêk tangka suma lei i tum avângin. Hêng 21
thuah hian i tel ve lo ve, chan pawh i nei hek lo; i rilru Pathian
ngaihin a fel lo ve. Chuvângin, i sual hi sim la, Lalpa hnênah 22
ṭawngṭai rawh, chutichuan i rilrua i ngaihtuah hi a ngaidam mahna
che. Thil khâkna mîtah leh sual phuar thlûknaah i awm tih ka 23
hria a ni," a ti a.
Tin, Simonan, "In thil sawi hi engmah ka chunga a thlen loh 24
nân nangnin Lalpa hnênah mi ṭawngṭai sak rawh u," a ti a, a
chhâng a.
Chutichuan, anni chuan Lalpa thu chu an hriattîr a an sawi 25
zawhin, Jerusalem khuaah an haw leh a; Samari rama mite khaw
tam tak hnênah Chanchin Ṭha chu an hril zêl a.
Tin, Lalpa vântirhkoh pakhatin Philipa chu a bia a, "Tho 26
la, chhim lama Jerusalem khua aṭanga Gaza khaw zuk chhun
kawngah khân kal rawh; chu *mi kawng* chu thlalêrah a kal tlang a 27
ni," a ti a. Tichuan, a tho va, a kal ta a.
Tin, ngai teh, Ethiopia rama mi pakhat, Ethiopia lalnu Kan-
daki hnuaia mitilreh lal tak, a ro zawng zawng enkawltu,
Jerusalem khuaah Pathian be tûrin a han kal a; a haw lam 28
chuan a tawlailîra ṭhu chungin zâwlnei Isaia lehkhabu a chhiar
zêl a.
Tin, Thlarau chuan, Philipa hnênah, "Saw tawlailîr saw 29
va hnaih la, va pâwl rawh," a ti a. Tin, Philipa chu *mitilreh* hnên- 30
ah chuan a va tlân a, zâwlnei Isaia lehkhabu a chhiar a hria a,
"I chhiar kha *a awmzia* i hria em?" a ti a. Tin ani chuan, "Tuma 31
mi hrilhfiah lohvin engtinnge ka *hriat* theih ang?" a ti a. Tin,

a hnêna ṭhu chhuak tûrin Philipa chu a sâwm ta a. Tin, Pathian 32
Lehkha a chhiar lai chu hei hi a ni :—

"Talh tûrin berâm angin ani chu an hruai a;
Berâm no a hmul mêttu hmaa a ngawi reng angin,
Ani pawhin a kâ a âng lo;
A tlâwm laiin a chungah thu rêl an phal lo; 33
A thlahte chanchin tuinnge la hril ang?
Khawvêl aṭangin a nun an lâk sak si a,"

tih hi.

Tin, mitilreh chuan Philipa a bia a, a hnênah, "Zâwlneiin 34
hêng thu-hi tu thu nge a sawi, ama thu nge mi dang thu? ka zâwt
a che," a ti a. Tin, Philipa chuan a sawi a, chu Pathian Lehkha 35
Thu chu a bulah a ṭan a, a hnênah Isua *thu* a hrilh a.

Tin, kalkawnga an kal laiin tui engemaw an thleng a; tin, 36 37
mitilreh chuan, "En teh, heta hi tui a awm, baptisma channa 38
tûr enginnge mi dâl kher?" a ti a. Tin, tawlailîr chu a dintîr a,
an pahnihin, Philipa leh mitilreh chu, tuiah chuan an zuk kal dûn
a; tin, *Philipa chuan* ani chu a baptis ta a. Tin, tui ata chu an 39
chhuah chhoh veleh Lalpa Thlarau chuan Philipa chu a la bo ta
a; tin, mitilreh chuan ani chu a hmu leh ta lo, hlim taka a kal
tâk zêl avângin. Nimahsela, Philipa chu *miin* Azota khuaah an 40
hmu leh ta a: tin, a kal tlang a, Kaisari khua a thlen thlengin khaw
tinah Chanchin Ṭha chu a hril zêl a.

9 Saula erawh chuan Lalpa zirtîrho a vau thu leh thah a tum 1
thu a la chhâk chhuak ta cheu va, Puithiam Lalber hnênah 2
a kal a, Damaska khuaa inkhâwmna in zawng zawng*a mite* hnêna
pêk tûrin lehkhate a dîl a, Kawnga mi chu tupawh a hmuh chuan,
hmeichhia pawh, mipa pawh, Jerusalem khuaah phuar chunga a
rawn hruai theihna tûrin.

Tin, a kal laiin, Damaska khua a thlen dâwnin, thâwkkhatan 3
êng vân ata a vêlin a lo êng ta phut a; tin, leiah a tlu a, a hnênah,
"Saula, Saula, nangin engatinge mi tihduhdah hi?" tiim, aw a
hria a. Tin, ani chuan, "Lalpa, tunge i nih?" a ti a. Tin, Lalpa 5
chuan, "Isua, i tihduhdah hi ka ni e; nimahsela, tho la, khuaah 6
lût rawh, tichuan i tih tûr an lo hril ang che," a ti a.

Tin, a hnêna kal vete chu dang rengin an ding a, aw zawng 7
an hre na a, nimahsela tumah an hmu si lo va. Tin, Saula chu 8
lei ata chu a tho va; tin, a han meng a, engmah a hmu *thei* ta lo va;
tichuan a kutah an kai a, Damaska khuaah chuan an hruai lût a.
Tin, ni thum khaw hmu lovin a awm a, engmah a eiin a in 9
lo va.

Tin, Damaska khuaah chuan a hming Anania zirtîr pakhat a 10
awm. Tin, Lalpa chuan mumang angin a hnênah, "Anani!"
a ti a. Tin, ani chuan, "En teh, Lalpa, heta hi ka awm," a ti a. 11

Tin, Lalpa chuan a hnênah, "Tho la, kawtthlêr, Ngîl an tihah
chuan kal la, Juda inah, Tarsa khuaa mi, a hming Saula zâwt
chhuak rawh; ngai teh, a ṭawngṭai mêk a ni a; a hming Anania mi 12
pakhat lûta, a mit tivâr tûrin a chungah kut nghatin a hmu tawh
e," a ti a.
Tin, Anania chuan, "Lalpa, chu mi chu Jerusalem khuaa i 13
mi thianghlimte chunga a tihsual tamzia thu mi tam tak kaah
ka hria a ni; tin, hetah pawh i hming lam apiang phuarna tûrin 14
puithiam lalte hnên ata thu a hmu reng asin,' a ti a, a
chhâng a.
Nimahsela, Lalpa chuan a hnênah, "Kal mai rawh; Jentailte, 15
lalte, Israela thlahte hnêna ka hming put luh nâna ka bêl ruat a 16
ni alâwm; ka hming avângin hrehawm eng tia nasa nge a tuar
tûr amah ka la hriattîr dâwn a ni," a ti a.
Tin, Anania chu a va kal a, inah chuan a lût a; tin, a chungah 17
a kut a nghat a, "Ka nau Saul, i mit vârna tûr leh, Thlarau
Thianghlim khata i awm theih nân, Lalpa, i lo kalna kawnga i
hnêna inlâr Isua khân mi rawn tîr a ni," a ti a.
Tin, thâwkkhatan a mit ata phuhlip ang a tla ta nghâl a, 18
a mit a vâr leh ta a; tin, a tho va, baptisma a chang ta a. Tin, 19
chaw a ei a, a harh leh ta a.
Tin, Damaska khuaa zirtîrho awmte hnênah chuan ni engzât 20
emaw lai a awm a. Inkhâwmna inahte chuan Isua chu Pathian
Fapa a nihzia thu a tlângaupui ta nghâl a. Tin, a thu hretu 21
zawng zawng chuan mak an ti hle a, "He mi hi Jerusalem khuaa he
hming lamtute tiduhdah ṭhîn kha a ni lo vem ni? Chûng mite chu
puithiam lalte hnêna phuar chunga hruai, a rawn kal chhan a nih
kha," an ti a. Saula erawh chu a lo chak lehzual a, chu mi chu 22
Krista a ni tak zet tih a hrilhfiah a, Damaska khuaa Juda awmte
chu a tidang hiau ṭhîn a. Tin, ni rei tak hnuah chuan Saula ti- 23
hlum tûrin Judate chu an inrâwn a; nimahsela, ani chuan an phiar
chu a lo hre ta a. Tin, tihlum tûrin kulh kawngka tinah chuan a 24
chhûn a zânin an châng ṭhîn a. Nimahsela, a zirtîrten ani chu 25
an hruai a, zânah kulh tukverhah bâwmin an thlâk thla ta a.
Tin, *Saula chuan* Jerusalem khua a thlen veleh zirtîrhote chu 26
pâwl a tum a; anni erawh chuan an zain ani chu an hlau va, zirtîr
a ni *ve* tih an ring lo va. Barnaba erawh chuan ani chu a hruai a, 27
tirhkohte hnênah chuan a rawn kalpui a, kalkawngah Lalpa a
hmuh a, a biakzia te, Damaska khuaa Isua hminga huai taka
thu a hrilzia te pawh chu an hnênah a sawi ta a.
Chutichuan, *Saula chu* Jerusalem khuaah chuan an hnênah 28
lût ṭhîn chhuak ṭhînin a awm ta a, Lalpa hmingin huai takin thu
a hril ṭhîn a. Tin, Grik Judate hnênah thu a sawi a, a hnial a; 29
anni erawh chuan ani chu tihhlum an tum a. Tin, unaute chuan 30

chu chu an hriatin, Kaisari khuaah an hruai chhuk a, Tarsa
khuaah an tîr ta daih a.
Chutichuan, kohhranhote chu Judai ram vèlah te, Galili ram 31
vèlah te, Samari ram vèlah te chuan an nghet deuh deuh va, muang
takin an awm ta a; tin, Lalpa ṭih dèkin, Thlarau Thianghlim
thlamuanin an awm a, an lo pung ta telh telh a.
Tin, Peteran khaw vèl a fan pahin, Ludda khuaa mi thianghlim 32
awmte hnènah a zuk kal bawk a. Chutah chuan mi pakhat, a 33
hming Ainia, a zen avânga kum riat khuma mu reng a hmu a.
Tin, Petera chuan a hnênah, " Aini, Isua Krista chuan a tidam 34
a che; tho la, i âwngphah zial rawh," a ti a. Tichuan, a 35
tho ta nghâl a. Tin, Ludda khua leh Saron phaia awmte zawng
zawng chuan Ainia chu an hmu a, Lalpa lam an hawi ta hlawm a.
Tin, Joppa khuaah a hming Tabithi zirtîr pakhat a awm a, 36
(*Tabithi* awmzia chu Dorki a ni e); chu hmeichhia chuan thil tih-
ṭhat leh thilpèk a ngah hle a. Tin, chûng lai chuan a dam lo va, 37
a thi ta a; tin, an bualfai a, pindan chungnungah an zalh a. Tin, 38
Ludda khua chu Joppa khaw kiang a nih avângin, zirtîrteho chuan
Petera chutah chuan a awm tih an hria a, "Rei rial lovin kan
hnênah lo kal ang che," tia ngên chiam *tûrin* a hnênah mi pahnih
an tîr a.
Tin, Petera chu a tho va, an hnènah a kal ve ta a. Tin, a thlen 39
veleh pindan chungnungah chuan an hruai a; hmeithai zawng
zawng chu a kianga dingin Dorki an hnêna a awm laia a kawr
siamte, a puan siamte entîr chungin an ṭap hlawm a. Nimahsela, 40
Petera chuan an zain a chhuahtîr vek a, a ṭhingṭhi a, a ṭawngṭai
ta a; tin, ruang lam a hawi a, "Tabith, tho rawh," a ti a. Tichuan,
a mit a han meng a, Petera chu a hmuh veleh a ṭhu ta hlawl a.
Tin, Petera chuan a kut a pe a, a kaitho ta a; tin, mi thianghlimte 41
leh hmeithaite chu a ko va, damin a kawhhmuh a.
Tin, chu chu Joppa khua zawng zawng chuan an hre ta vek 42
a; mi tam takin Lalpa chu an ring ta a. Tin, Petera chu ni tam 43
tak Joppa khuaah Simona savun siamtu inah a châm reng a.

10 Tin, Kaisari khuaah a hming Kornelia mi pakhat a awm; 1
Itali pâwl an tih, chu mi pâwla sipai za hotu a ni a, Pathian 2
ngaihsak mi a ni a, a chhûngte zawng zawng nên Pathian an ṭih
ṭhîn a, mite hnênah thil tam tak a pe ṭhîn a, Pathian hnênah pawh
à ṭawngṭai fo va. Chu mi chuan behliang mun hun lai vêlah mu- 3
mang angin fiah takin Pathian vântirhkoh pakhat a hnênah lùta,
"Korneli," tiin a hmu a. Tin, Kornelia chuan ani chu a lo en 4
reng a, a hlau va, "Lalpa, engnge ni?" a ti a. Tin, ani chuan
a hnênah, " I ṭawngṭainate leh i thilpêk thute kha hriat reng tûrin
Pathian hmaah a thleng chho ta a. Tûnah Joppa khuaah mite 5
tîr la, mi pakhat Simona, Petera an tiha chu, han hruaitîr rawh;

savun siamtu Simona hnênah a thleng a ni, a in chu tuifinriat 6
kamâh a awm," a ti a.
Tin, vàntirhkoh a betu chu a kal veleh, *Kornelia chuan* a chhiah- 7
hlawhte zinga mi pahnih leh a rawngbâwl fote zinga Pathian 8
ngaihsak sipai pakhat a ko va ; tin, thu zawng zawng chu an
hnênah a hrilh zawhin Joppa khuaah chuan a tir ta a.
Tin, atûkah an kal laia, khaw kiang an thlen dáwnin, Petera 9
chu ṭawngṭai túrin, chawfâk hun laiin, in chunah a láwn chho
va; tin, a ril a lo ṭám a, chaw ei a duh ta a; nimahsela ei túr 10
an siam lai chuan englovin a zêl ta a. Tin, vân inhawngin, englo 11
bàwm, puan lian tak ang, a kil lia hlina, leia nai thlain a hmu a;
chu mi chhúngah chuan fuliafa leh, rannung leh, chungléng sava 12
tinréngte an awm a. Tin, a hnénah awm, "Peter, tho rawh; talh 13
la, ei rawh," a rawn ti a. Nimahsela, Petera chuan, "Lalpa, ni 14
lo ve; thiang lo leh bawlhhlawh engmah réng ka ei ngai lo ve,"
a ti a. Tin, aw chuan vawi hnihnaah, "Pathianin a tihthianghlim 15
tawh chu nangin thiang lo ti suh," a ti a. Chutiang hlirin vawi 16
thum a lo awm a; tin, bâwm chu vàna khai chhohvin a awm leh
ta nghâl a.
Tin, Petera chuan mumang anga a hmuh chu a ngaihna hre 17
lova a mangan laiin, Kornelia mi tirhte chuan Simona in chu an
lo zâwt chhuak tawh a, kawngkhâr bulah an lo ding a, an au va, 18
Simona, Petera an tiha chu, chutah chuan a thlen leh thlen loh
an zâwt a.
Tin, Petera chuan a mumang ang thu chu a ngaihtuah laiin, 19
Thlarauvin a hnénah, "Ngai teh, mi pathumin an zawng a che.
Chutichuan, tho la, chhuk la, engmah ringhlel lovin anmahni zui 20
rawh; anni chu ka tirh an ni e," a ti a.
Chutichuan Petera chu chu mite hnénah chuan a chhuk a, an 21
hnénah, "In zawn hi ka ni e; engnge in rawn kal chhan?" a ti a.
Tin, anni chuan, "Vàntirhkoh thianghlim pakhatin, Kornelia, 22
sipai za hotu, mi fel tak, Pathian ṭih, Juda hnam zawng zawng
zinga mi hmingṭha hnénah chuan, i thu sawi a hriat nân, a inah
nangmah ko túr chein a hrilh a ni," an ti a. Chutichuan mite 23
chu a ko lût a, a riahtir ta a.
Tin, atûkah chuan *Petera chu* a tho va, an hnénah a kal a,
Joppa khuaa mi unau ṭhenkhat pawh a hnénah an kal ve a.
Tin, atûk lehah Kaisari-khuaah chuan an lût ta a. Tin, Kornelia 24
chuan a laichinte leh a ṭhian duh berte ko khâwmin, anni chu
a lo nghâk reng a.
Tin, Petera chu a luh dáwn lai takin Kornelia chuan a lo hmuak 25
a, a ke bulah a bawkkhup a, Pathian chibai bûk angin a bûk a.
Nimahsela, Petera chuan ani chu a kaitho va, "Ding rawh, 26
kei pawh mihring ka ni alâwm," a ti a.

Tin, a hnênah thu sawi chungin a lût a, mi tam tak awm 27
khâwm chu a va hmu a. Tin, an hnênah, "Juda miin hnam 28
dang pâwl leh an hnêna kal a thian lohzia nangnin in hria a ni;
nimahsela, tunah thiang lo leh bawlhhlawh ka tih tûr a ni lo tih
Pathianin mi hriattir a ni. Chuvângin mi rawn koh veleh khân 29
hnial' lovin ka lo kal ta a nih hi. Tichuan ka zâwt a che u
engnge mi rawn koh chhan le?" a ti a.
Tin, Kornelia chuan, "Ni li a ni ta, tûn hun ang thleng hian, 30
ka inah, behliang mun hun ṭawngṭainaah ka ṭawngṭai a; tin,
ngai teh, mi pakhat puan êng tak sinin ka hmaah a lo ding a,
'Korneli, i ṭawngṭaina kha hriatin a awm ta, mi hnêna i thilpêkte 31
pawh kha Pathianin a hre reng e. Chuvângin, Joppa khuaah 32
mi tir la, Simona, Petera an tiha chu, i hnênah ko rawh; ani chu
tuifinriat kamah savun siamtu Simona inah a thleng a ni,' a ti a.
Chuvângin i hnênah mi ka rawn tir ta nghâl a ni; i lo kal hi a ṭha 33
e. Chutichuan, Lalpan thu a pêk apiang che hre tûrin tûnah
Pathian mithmuhin kan zain hetah kan awm a nih hi," a
ti a.
Tin, Petera chuan a sawi a :—" Pathianin mi duhsak bik a 34
nei lo tih, dik takin ka hria e; nimahsela, hnam tin zingah tupawh 35
amah ṭiha, fel taka ti apiang, a lâwmzâwng mi an ni ṭhin. Ani 36
chuan thlamuanna Chanchin Ṭha Isua Krista kaa hrilin, Israela
thlahte hnênah thu a thawn a, (*Isua chu* mi zawng zawng Lal a
ni a), Johanan a tlânganpui ṭhin baptisma zawhah khân, thu, 37
Galili ram aṭanga lo thang ṭana, Judai ram zawng zawnga thang
chhuak kha, nangnin in hre bawk alâwm; Nazaret Isua chung- 38
châng thu kha, khatia Pathianin ani chu Thlarau Thianghlim
leh thiltihtheihnaa a vurzia kha; ani chuan *mi chunga* tiṭha leh
diabola tihduhdah zawng zawng tidamin a fang vêl ṭhin a.
Pathian a hnênah a awm avângin. Judate ramah leh Jerusalem 39
khuaa a thiltih zawng zawng hretute kan ni e; ani chu thing lêrah
khaiin an tihlum ta a. Pathianin ani chu ni thum niin a kaitho 40
leh a, fiah takin a entîr a, amaherawhchu mi zawng zawng hnênah
a ni lo, Pathianin hretua a ruat lâwkate hnênah chauh a ni,— 41
keimahni, mitthi zîng ata a thawh leh hnua a hnêna eia bârte
hnênah hian. Ani chu mitthite leh mi nungte chunga Rorêltua 42
Pathian ruat chu a ni tih, mi hnêna tlânganpui leh hriattir tûrin
Pathianin thu min pe a ni. Tupawh amah chu ring apiang a 43
hming avângin sualte ngaihhnathiamin an awm ang tih, hêng a
chanchin hi zâwlnei zawng zawngin an hriattir ṭhin kha," a ti a.
Tin, Peteran chûng thu chu a sawi lai tak chuan thu hretute 44
zawng zawng chungah chuan Thlarau Thianghlim a lo thleng
ta a. Tin, Serhtanho zînga ringtute Petera rawn zui apiang 45
chuan Thlarau Thianghlim pêk chu Jentailte chungah pawh leih

a nih avângin mak an ti hle a; ṭawng *hriat loh*tea thu sawiin Pathian 46
fakin an hre si a.
Tin, Peteran a hia a, "Hêng mite, keimahni anga Thlarau 47
Thianghlim hmu ve hi, baptisma an chan loh nân miin tui *hman*
an khap thei em ni?" a ti a. Tichuan, Isua Krista hminga 48
baptisma chan tûr thu a pe a. Chûng zawhah chuan ni engzât
emaw chàmah an ngen a.
11 Tin, Judai rama tirhkoh leh unau awmte chuan Jentailte 1
pawhin Pathian thu an zâwm tih an hre ta a. Tichuan, 2
Petera chu Jerusalem khua a thlen chhoh veleh, Serhtanhoten a
hnênah, "Serhtanlote inah i lût a, an hnênah i ei vei a," an ti a, 3
an kalh a.
Nimahsela, Petera chuan a bul aṭangin indawt ziahin an 4
hnênah a hrilhfiah a :—"Joppa khuaah ṭawngṭaiin ka awm 5
a; tin, englovin mi zêl a, mumang angin englo bâwm, puan lian
tak ang, a kil lia hlina, vân ata uai thla ka hmu a; ka kiangah
ngei mi rawn lnaih a; tin, chu chu ka en reng a, ka ngaihtuah a, 6
leia mi fuliafate, ram sate, rannungte leh chunglêng savate ka hmu
a. Tin, awin, 'Peter tho rawh; talh la, ei rawh' mi tiin ka hre 7
bawk a. Nimahsela, keiin, 'Lalpa ni lo ve; thiang lo leh 8
bawlhhlawh engmah rêng ka kaah a lût ngai lo,' ka ti a.
Nimahsela, vân ata aw chuan a vawi hnihnaah. 'Pathianin a 9
tihthianghlim tawh chu nangin thiang lo ti suh,' tiin mi chhâng
a. Chutiang hlirm vawi thum a lo awm a; tin, engkim chu vânah 10
khai chhohvin a awm leh ta a. Tin, ngai teh u, mi pathum Kaisari 11
khua ata ka hnênah an rawn tîr a, kan awmna kawtah chuan
an lo ding reng tawh a.
"Tin, Thlarauvin tumah thlei bik lova anmahni zui tûrin 12
mi tîr a. Hêng unau paruk pawh hian mi zui ve a, mi inah
chuan kan lût a; tin, ani chuan kan hnênah, a ina vântirhkoh 13
ding a hmuhzia leh, *vântirhkoh chuan* a hnêna, 'Joppa khuaah *mi*
tîr la, Simona, Petera an tiha chu, han hruatîr rawh; ani chuan 14
thu a hrilh ang chia, chu mi *thu*in nang leh i chhûngte chu
chhandamin in awm ang,' a tihzia pawh min hrilh a. Tin, thu 15
ka sawi tirhin, Thlarau Thianghlim kan chunga *a lo thlen* tirh lai
ang bawk khân, an chungah a lo thleng ta a. Tin, Lalpa thu, 16
'Johanan tuiin *mi* a baptis thin kha: amaherawhchu nangni
zawng Thlarau Thianghlimin baptisma in la chang ang,' a tihziate
kha, ka lo hre chhuak leh ta a. Chutichuan Lalpa Isua Krista an 17
rin veleh, Pathianin thilthlâwnpêk min pêk ang kha an hnêna a
pêk ve ahnuin, kei tehlul hi Pathian hnialrual em ka nih?" a ti a.
Chûng thu chu an hriatin an ngawi ta a, "Chuti a nih chuan 18
Pathianin Jentailte pawh nung atân sim a phal ta a nih tak chu,"
tiin, Pathian an fak ta a.

Tin, Stephana avânga an tihduhdaha darhte kha, Phoiniki 19
ram te, Kupra thliarkâr te, Antiokei khua te thlengin an kal a,
Judate hnênah chauh lo chuan tu hnênah mah thu chu an hril
lo zêl a. Nimahsela, an zinga a ṭhen chu Kupra thliarkâr leh 20
Kurini khuaa mite an ni a, chu mite chuan Antiokei khua chu
an thlenin Grikte hnênah pawh thu an sawi a, Lalpa Isua Chanchin
Ṭha chu an hrilh ve ta a. Tin, Lalpa kutin anmahni a ṭanpui 21
a; mi tam takin an ring a, Lalpa lam chu an hawi ta hlawm a.
Tin, an chanchin thu chu Jerusalem khuaa kohhran awmte 22
bengah chuan a lo lût ta a: chutichuan Antiokei khaw thleng
chuan Barnaba chu an tîr chhuak ta a. Tin, ani chu a *va* thleng 23
a, Pathian khawngaihzia chu a hmuh chuan a lâwm hle a,
ṭhahnemngai taka Lalpa vuan reng tûrin an zain a fuih ta a.
Barnaba chu mi ṭha tak a ni a, Thlarau Thianghlim leh rinnaa khat 24
a ni. Tin, mi tam takin Lalpa hnênah an tel belhchhah ta a.
Tin, Barnaba chu Saula zawng tûrin Tarsa khuaah a kal a; 25
tin, a hmuh chuan Antiokei khuaah chuan a rawn hruai a. Tin, 26
kum khat zet kohhrante inkhâwmnaah chuan an tel ve ṭhîn a,
mi tam tak an zirtîr bawk ṭhin a. Antiokei khuaah chuan a ni,
zirtirteho chu "Kristian" an tih hmasak ber ni.
Tin, chûng lai chuan zâwlnei *tuteemaw* Jerusalem khua aṭangin 27
Antiokei khuaah chuan an zuk kal a. Tin, an zinga mi pakhat, 28
a hming Agaba, a ding a, khawvêl zawng zawngah ṭâm nasa tak
a tla dâwn tih Thlarau hrilhin a hriattir a; chu *ṭâm* chu Klaudia
lal laiin a lo thleng ta a. Tichuan zirtirteho chuan, an theih 29
tâwk ṭheuhvin, Judai rama unau awmte hnênah chuan
chhawmdâwlna tûr thawn an tum a; chu chu an ti ta ngei a,
Barnaba leh Saula kutah chuan upate hnênah an thawn ta a. 30

12 Tin, chutih lai vêl chuan Lal Herodan kohhrante zinga 1
tuteemaw tihduhdah tumin a kut a lek ta a. Tin, Jakoba, 2
Johana unau chu, khandaihin a sâthlum a. Chu chuan Judate 3
a tilâwm tih a hriatin, Petera pawh chu man a tum leh zêl a.
(Chûng nite chu chhang dawidim telh loh ni a ni.) Tin, a man 4
hnuah chuan tân inah a khung a. sipai pâwl li, pali ṭheuh zêlin,
a vên *chhâwk* tîr a; Kalhlên Kût zawhin mi zawng zawng hnênah
hruai chhuah a tum a. Chuvângin Petera chu tân inah chuan 5
a awmtir rih a; nimahsela, kohhranhovin ama tân ṭhahnemngai
takin Pathian hnênah an ṭawngṭai sak ṭhin a.
Tin. Heroda chuan a hruai chhuah dâwnin, chu mi zân takah 6
chuan Petera chu sipai pahnih inkârah khaidiat pahnih bunin a
muhil a; a vêngtute pawh kawngkhâr bulah *an awm a,* tân in chu
an vêng a. Tin, ngai teh. Lalpa vântirhkoh pakhat a kiangah 7
a lo ding a, ripah chuan êng engemaw a lo êng a; tin, Petera
nâkah a bêng harh a, "Tho thuai rawh," a ti a. Tin, a

khaidiatte chu a kut ata a tla ta a. Tin, vântirhkoh chuan a 8
hnênah, " Puan veng la, i pheikhawk bun rawh," a ti a. Tin,
ani chuan chutiangin a ti a. Tin, *vântirhkoh* chuan a hnênah,
" I puan bât ṭha la, mi zui rawh," a ti a. Tin, *Petera* chu a chhuak 9
a, a zui ta a; vântirhkoh chêtzia chu atak a ni tih a hre lo va,
mumanga a hmuh emaw a ti zâwk a. Tin, vêngtu tawntirh leh 10
a dawttu an pelh hnu chuan, pâwn chhuahna tûr thîr kawngkhâr
chu an va thleng a, chu chu an tân a inhawng chawp ta a; tin,
an chhuak a, kawtthlêr pakhat an pêl a; tin, vântirhkoh chuan a
kalsan ta nghâl a.
Tin, Petera chuan a harh veleh, " Lalpain a vântirhkoh a tir 11
chhuak a, Heroda kuta mi leh Juda mite beiseina zawng zawng
ata mi chhandam tih tûnah dik takin ka hre ta," a ti a. Tin, a 12
inngaihtuah zawhin, Johana, Marka an tih, chu mi nu Mari inah
chuan a va kal a; chutah chuan ṭawngṭaiin mi tam tak an lo awm
khâwm a. Tin, sumhmun kawngkhâr a kik veleh, a hming 13
Rodi, nula pakhat, chhâng tûrin a va kal a. Tin, Petera aw a hriat 14
veleh, a lâwm avângin kawng chu hawng lovin a tlân lût *leh* ta
zâwk a, Petera kawngkhâr bulah a ding tih a va hrilh a.
Nimahsela, anni chuan a hnênah, " I â ta a nih hi," an lo ti a. 15
Ani erawh chu, " Tih tak zet a ni," tiin, a ṭang ṭâl a. Tin, anni
chuan, " A vântirhkoh a nih chu," an ti a. Nimahsela, Petera 16
chuan a kik fo va; tin, an han hawn chuan, amah chu an hmu a,
mak an ti hle a. Chutichuan, ani chuan an ngawihna tûrin 17
kutin a zâp a, Pathianin tân in ata amah a hruai chhuahziate
chu a hrilh ta a. Tin, " Hêng thu hi Jakoba leh unaute va hrilh
rawh u," a ti a. Tin, a chhuak a, dang lamah a kal ta a.
Tin, ni a chhuah veleh, sipaihote chu, " Petera khawiahnge a 18
awm tâk?" tiin, buai namênin an buai lo va. Tin, Heroda 19
chuan a zawng a, a hmu si lo va, a vêngtute chu a chhuahchhâl
a, tihhlum tûrin thu a pe ta a.
Tin, *Heroda chu* Judai ram ata Kaisari khuaah a zuk kal a, chutah
chuan a awm reng a. Tin, Tura leh Sidon khuaa mite chungah 20
chuan a lungni lo êm êm a; tin, anni chuan Blasta, lal khum vêngtu
chu, an ṭhianah an siam a, thu khat vuain a hnênah an lo kal a,
an khaw lamin lal khaw lama pûr chaw ṭhîn an nih avângin rem
an ngên a. Tin, a ni tiam niin Heroda chuan lal puan a sin a, 21
lalṭhutphahah a ṭhu a, an hnênah thu a sawi a. Tin, mi 22
zawng zawng chuan, " Pathian aw a nih hi, mihring aw a ni lo
ve," *an ti a,* an au ṭhîn a. Tin, ani chuan Pathian hnênah 23
chawimawina chu a pêk loh avângin Lalpa vântirhkohvin
chawplehchilhin a man a, rûlhûtin a ei a, a thi ta a.
Pathian thu erawh chu a darh a, a pung ta zêl a. 24
Tin, Barnaba leh Saula chuan rawng chu an hâwl zawhin, 25

Jerusalem khua ata chu an kîr leh ta a, Johana, Marka an tiha
chu, an hnênah an hruai a.

13 Tin, Antiokei khuaa kohhranho awmte zîngah chuan thu 1
hriltute leh zirtîrtute an awm; *chûng chu* Barnaba te, Sumeona
Nigera an tih te, Kurini khuaa mi Lukia te, lal Heroda unau tûr
Manaina te. Saula te an ni. Tin, Lalpa rawng an bâwl a, chaw 2
an nghei laiin, Thlarau Thianghlimin, " Barnaba leh Saula hi
anmahni ka ruat chhan ti tûrin mi tihhran sak rawh u," a ti a.
Chutichuan, chaw an nghei a an ṭawngṭai zawh chuan an chungah 3
kut an nghat a, an kaltir ta a.

Chutichuan, Thlarau Thianghlim tirh chhuahin an kal a, 4
Selukai khuaah an chhuk a, chuta ṭangin Kupra thliarkârah
lawngin an kal a. Tin, Salamis khuaa an awm laiin Juda 5
inkhâwmna inahte Pathian thu an hril ṭhîn a; Johana pawh kha
an rawng bâwl tûrin an hruai ve a.

Tin, thliarkâr chu Paphos khaw thlengin an fang chhuak a, 6
dawithiam, zâwlnei der, Juda mi pakhat an hmu a, a hming chu
Barisua a ni a. Chu mi chu lal aiawhtu, Serjia-Paula, mi fing 7
tak hnêna awm a ni a. Chu *lal aiawhtu* chuan Barnaba leh Saula
chu a ko va, Pathian thu hriat a tum a. Nimahsela, Eluma, 8
(*Barisua* hming *dang* awmzia hi Dawithiam a ni a), chu mi chuan
lal aiawhtu chu rin lohtir tumin, anni chu a lo dodâl a.

Chutichuan, Saula, (Paula *an* tih bawk chu), Thlarau 9
Thianghlimin a khat a, ani chu a en reng a, " Nang mi bum leh 10
huatthlalâk tinrênga khat pa, nang diabola fapa, nang fel tinrêng
malmâk pa, Lalpa kawng fel takte hi tihchhiat i bâng lo vang
maw? Hre rawh, tûnah Lalpa kut i chungah a tla a nih hi, i mit 11
a lo del ang a, khaw êng i hmu rih lo vang," a ti a. Tichuan
chhûm leh thimin amah a bawh ta nghâl a, kuta kaitu tûr zawngin
a vâk a vâk ta a. Tin, lal aiawhtu chuan chu thiltih chu a hmu 12
a, Lalpa zirtîr thu chu mak a ti hle a, a ring ta a.

Tin, Paula chu a hote nên chuan Paphos khua aṭang chuan 13
lawngin an kal a, Pamphulia rama Perga khua an thleng a; tin,
Johana khân anni chu a kalsan a, Jerusalem khuaah a kîr leh
ta a.

Nimahsela, anni chu Perga khua ata an kal zêl a, Pisidia rama 14
Antiokei khua an thleng a; tin, Chawlhniin inkhâwmna inah an
lût a, an ṭhu a. Tin, Dân *Lehkhabu* leh Zâwlneite *Lehkhabu* chhiar 15
zawhin, inkhâwmna in hotuten an hnênah mi an tîr a, " Unaute
u, mite fuihna thu engemaw in neih chuan sawi rawh u," an ti a.

Tin, Paula a ding a, kutin a zâp a, a sawi a:—"Israel mite leh 16
Pathian ṭihtute u, ngai teh u. Hêng Israel chite Pathian hian kan 17
thlahtute a thlang a, mi Aigupta rama an thang lai khân a
chawimawi a, chungnung kutin chuta ṭang chuan a hruai chhuak

ta a. Tin, kum sawmli lai thlalêrah khân an thiltihte chu a en 18
thei reng a. Tin, Kanaan rama hnam sarih a tihtlâwm zâwh 19
hnu khân, an ram chu luah tûrin a pe *zêl* a, kum zali leh kum
sawmnga chhûng zawng khân. Chûng hnuah chuan rorêltute 20
a pe ṭhîn a, zâwlnei Samuela thleng khân.
"Tin, chu mi hnuah chuan lal an dîl a; tichuan, Pathianin, 21
Saula, Kisa fa, Benjamina chia mi kha, an hnênah a pe a, kum
sawmli chhung atân. Tin, ani chu a sawn bo hnu khân an lal 22
atân Davida a siam ta a; *Pathianin* chu mi thu chu hriattîrin,
'Davida, Jessaia fa, ka thinlung ang pu mi ka chhar ta, ani chuan
ka duhzâwng apiang a ti ang,' a ti a.
"Chu mi thlahte zîngah chuan, Pathianin, thutiam ang zêlin, 23
Israelho hnênah Chhandamtu Isua a rawn thlen a; a lo kal hmain
Johanan simna baptisma thu Israel mi zawng zawng hnênah 24
a lo hrilh tê tê a. Tin, Johanan a kawng a zawh chhuah dâwn 25
lai khân, 'Nangnin tuahnge mi ruat? Ani chu ka ni lo ve.
Nimahsela, ngai teh u, ka hnuah mi tuemaw a lo kal dâwn a ni,
kei hi zawng a kephaha pheikhawk phelh tlâk pawh ka ni lo ve,'
a ti a.
"Unaute u, Abrahama thlaha fate u, in zînga Pathian ṭih 26
zawng zawngte u, keimahniho hnênah hian hêng chhandamna
thu hi min rawn thawn chhuak a nih hi. Jerusalem khuaa awmten 27
an hotute nên, ani chu an hriat loh avâng leh, zâwlneite thu,
Chawlhni apianga chhiar ṭhin kha, an hriat hek loh avângin,
ani chu thiam loh chantîrin, *chu mi thu chu* an hlen ta a. A thihna 28
khawp meuh a chungah engmah an hmuh loh pawhin, Pilata
hnênah tihhlum an ngên a. Tin, a thu *zâwlneiten an* ziak *lâwk* 29
zawng zawng kha a hlen zawhin, thing ata chu an la thla a, thlânah
an zalh ta a. Nimahsela, Pathianin mitthi zîng ata a kaitho leh 30
ta a; tin, Galili ram ata Jerusalem khuaa ama ruala chho vete 31
hnênah chuan ni rei tak chhûngin a inlâr ṭhîn a; chûng *mite* chu
tûnah hian mi hnênah a thu hretute an ni e. Keini pawhin
thlahtute hnêna thutiam kha a chanchin lâwmawm kan rawn 32
hrilh che u hi, khatia Pathianin Isua a kaihthawhhah khân, kan 33
fate hnênah hian chûng chu a hlen a ni; Sâm pahnihnaah, 'Ka
Fapa i ni e, vawiinah hian ka hring a che,' tih, ziak ang bawk
khân. Ṭawihna *hmuna* kal leh lo tûrin *Pathianin* ani chu mitthi 34
zîng ata a kaihthawh tûrzia thu chu heti hian a sawi, 'Davida
hnêna khawngaihna ka tiam tlatte kha nangmah ka pe ang che,'
tiin. Chuvângin *Hla* dangah, 'I Mi Thianghlim chu ṭawihral i phal 35
lo vang,' a ti bawk a. Davida zawng, Pathian rorêl sak angin a 36
dam rualpuite rawng a bâwl zawhah khân, a muhîl a, a thlahtute
hnênah an zalh a, a ṭawihral tawh alâwm; Pathian kaihthawh 37
erawh kha chu a ṭawihral loh kha.

" Chutichuan, unaute u, hre rawh u; amah avàng chuan 38
sual ngaihhnathiamna thu in hnènah hrilh a nih hi; tupawh a 39
ring apiang engkimah ama thiam chantirin an awm, chùngah
chuan Mosia dànin thiam chantirin in awm thei lo ve.
Chuvàngin fimkhur rawh u, chutilochuan zàwlneite *lehkhabua* 40
an sawi kha in chungah a lo thleng dah ang e,

' Hmusittute u, en rawh u. 41
Mak ti ula, boral rawh u;
In dam chhûng hian thil kawng khat ka tih hi,
Chu thil chu miin hrilh che u mah sela
In awi tawp lo vang,

tih kha," a ti a.
Tin, an chhuahin, Chawlhni lehah chûng thu chu sawi leh 42
atàn an ngèn a. Tin, inkhàwmhote chu an ṭin veleh, Judate 43
leh an saphun Pathian ngaihsak zinga mi tam takin Paula leh
Barnaba chu an zui zèl a; anni chuan an lo bia a, Pathian
khawngaihnaah chuan awm reng tùrin an fuih a.
Tin, Chawlhni lehah chuan, akhua thawin Pathian thu ngaithla 44
tùrin an rawn inkhàwm a. Nimahsela, Judaten mipuite chu an 45
hmuh veleh an itsik èm èm mai a; Paula thu sawi chu an hnial
kalh a, an sàwt hle a.
Tin, Paula leh Barnaba chuan huai takin an sawi chhuak a, 46
" Pathian thu hi nangmahni hnènah sawi hmasak tùr rèng a ni;
nimahsela, in hnar kir a, chatuana nung tlàk lova in inruat tàk
ahnuin, hre rawh u, Jentailte lam kan hawi ta ve ang. Chutiang 47
chuan Lalpain thu min pe a ni,

' Jentailte tièngtuah ka ruat a che,
Kàwl kil thlenga Chhandamtua i awm theihna
tùrin,'

tih ziak ang khân," an ti a.
Tin, Jentailte chuan chûng *thu* chu an hriatin an làwm a, 48
Pathian thu an chawimawi a, tin, chatuana nung tùra ruat apiang
chuan an ring ta a.
Tin, Lalpa thu chu, chu mi ram khawvèlah chuan a darh ta 49
a. Nimahsela, Judate chuan hmeichhe zahawm Pathian 50
ngaihsakte leh khuaa upahote chu an fuih a, Paula leh Barnaba
chu an tihduhdahtir a, an ram ata an hnawt chhuak ta a. Tin, 51
anni chuan an chungah an kephaha vaivut an thing thla a, Ikonion
khua an thleng a.
Tin zirtirhote chu làwmna leh Thlarau Thianghlimin an 52
khat hlawm a.

14 Tin, Ikonion khuaah chuan Judate inkhàwmna inah an 1
lùt dùn a, thu an sawi ṭhin a, chutichuan Juda leh Grik
tam tak pawhin an ring ta hial a. Nimahsela, ring duh lo Judaten 2

Jentailte thinlung an fuih a, unaute chu an huattîr a. Chuvângin 3
Lalpaah huai taka thu sawiin chutah chuan rei fe an awm a, ani
chuan chhinchhiahna leh thilmakte an kuta tihtîrin, a khawngaih
thu a hriattîr ṭhîn a.
Nimahsela, khuaa mipuite chu an inkhing ta a; a ṭhenin Judate 4
chu an ṭan a, a ṭhenin tirhkohte chu *an ṭan a*. Tin, Jentailte, 5
Judate, an hotute nên chuan tirhkohte chu zahthlâk taka siam
leh lunga den tuma an bei dâwn laiin, anni chuan an lo hria a.
Lukaoni ram *vêk*ah chuan Lustra leh Derbe khuaahte leh, a vêl 6
ramahte an tlân bo va; chûngah chuan Chanchin Ṭha an hril
zêl a. 7
Tin, Lustra khuaah chuan ke zeng tuemaw a ṭhu ṭhîn a, a 8
pian tirh ata kebai rêng a ni a, kein a kal ngai lo va. Chu mi 9
chuan Paula thu sawi a ngaithla a; tin, *Paula chuan* ani chu a en
reng a, damna tûrin rin a nei tih a hria a, aw ring takin, " I kein
ding ngîl rawh," a ti a. Tin, ani chu a zuang tho va, kein a kal 10
ta a.
Tin, mipuiten Paula thiltih chu an hmuh veleh, Lukaoni 11
ṭawngin, ring takin, " Pathiante chu mihring angin kan hnênah
an lo chhuk ta a nih hi!" an ti a. Tin, Barnaba chu 'Jupita' 12
an ti a, Paula chu, thu sawitu zâwk a nih avângin, ' Merkuria '
an ti a.
Tin, Jupita a biak in daipâwna awm chu, a puithiamin 13
sebâwngpate leh, pangpâr ṭhihruite, kawngkhâr *kiangah*te a rawn
la a, mipuite nên chuan biak nân talh an tum ta a. Nimahsela 14
tirhkoh Barnaba leh Paula chuan chu chu an hriat veleh,
an puan an pawt thlêr a, mipui zîngah chuan an zuang lût a,
an au va, " Pute u, hêng thil hi engahnge in tih? Keini pawh, 15
in nungchang ang pu mihring kan nih hi; hêng thil lawilote hi
in hawisan a, vân te, lei te, tufinriat te, an chhûnga awm zawng
zawng nêna siamtu Pathian nung hnênah chuan in lo pakaina
tûrin Chanchin Ṭha kan rawn thlen che u a nih hi. Chu *Pathian* 16
chuan hmân laiin hnam tin mahni kawng ṭheuh zawh a phal
ṭhîn a, nimahsela, amah hriattîrna awm lovin a insiam lo, chutin 17
thil a ti ṭha ṭhîn a, vân ata ruahte leh kum ṭhat kumte a pe che u
a, in rilru ei tûr leh lâwmnain a tihkhah ṭhin che u kha," a ti a.
Tin, chûng thu chuan mipuiten anmahni biak nâna ran an talh 18
tûr chu an khap zo ta hrâm hrâm a.
Nimahsela, Antiokei leh Ikonion khuaa mi Juda tuteemaw 19
chutah chuan an lo kal a, mipuite chu an thlêm thlu ta a; tichuan
Paula chu lungin an dêng a, thia an rin avângin khua ata chu an
hnûk chhuak ta a. Nimahsela, zirtîrhote chu a vêla an din laiin, 20
a lo tho va, khuaah chuan a lût leh ta a.
Tin, atûkah chuan Barnaba nên Derbe khuaah an kal ta a.

Tin, chu mi khuate hnênah chuan Chanchin Ṭha an hrilh a, zirtîr 21
tam tak an siam hnuin Lustra khuaah te, Ikonion khuaah te,
Antiokei khuaah te an kîr leh zêl a, "Hrehawm tam tak tuarin 22
Pathian ramah kan lût tûr a ni rêng a ni," tiin, zirtîrhote rilru
an tinghet a, rinnaah chuan awm reng tûrin an fuih zêl a.
Tin, kohhran pâwl tinah chuan upate an ruat sak a, chaw 23
nghei chunga an ṭawngṭai zawhin, an rin Lalpa hnênah chuan
an kawltir zêl ṭhîn a.
Tin, Pisidia ram chu an fang chhuak a, Pamphulia ram chu 24
an thleng a. Tin, Perga khuaa thu an hril zawhin Attalia khuaah 25
an zuk kal a; chuta ṭang chuan lawngin an chhuak a, Antiokei 26
khua chu an lo thleng *leh* ta a, *chu chu* an thil tih zawh tâk chu ti
tûra *unauten* Pathian khawngaihna kawltîra an chhuahna kha a
ni.
Tin, an thlen hnuin kohhranhote chu an ko khâwm a, 27
Pathianin anmahni hmanga thil a tih zawng zawngte leh,
Jentailte tâna rinna kawngkhâr a hawn sakziate chu an hrilh a.
Tin, zirtîrhote hnênah chuan rei fe an awm ta a. 28
15 Tin, mi tuteemaw Judai ram ata an lo chhuk a, "Mosia 1
dân anga serh in tantîr loh chuan chhandam in ni thei lo
vang," tiin, unaute chu an zirtir a. Chutichuan, Paula leh 2
Barnaba chu anmahni nên inhnial namêna an inhnial loh va an
inkhin tlat *avângin*, Paula leh Barnaba chu an zînga tuteemaw nên,
chu thubuai chungah chuan, Jerusalem khuaa tirhkohte leh
upate hnênah chho tûrin an ruat a. Chutichuan, kohhrante chuan 3
an han thlah a, anni chuan Jentailte hawi kîr lehzia thu chu hril
zêlin, Phoiniki ram leh Samari ram an fang chhuak ta a; tichuan
unaute zawng zawng an tilâwm êm êm a.
Tin, Jerusalem khua chu an han thlen chuan kohhranhote, 4
tirhkohte, upate chuan an lo lâwm a, tin, Pathianin anmahni
hmanga thil a tih zawng zawngte chu an hrilh a.
Nimahsela, Pharisai pâwla mi ring *ve* tuteemaw an tho va, 5
"*Jentailte* chu an serh tan tûr a ni, Mosia dân awi pawh an hnênah
tiam kher tûr a ni," an ti a.
Tin, tirhkohte leh upate chu, chu mi thu chu ngaihtuah tûrin 6
an inkhâwm a. Tin, an inhnial chiam hnuin Petera a tho va, 7
an hnênah:—"Unaute u, Jentailten keima kaa Chanchin Ṭha
thu hriaa awi tûra, Pathianin hmâna in zing ata mi ruatzia kha in
hria e. Tin, rilru hretu Pathianin keini min pêk ang bawk *khân* 8
Thlarau Thianghlim an hnêna pe vein an chungah a lâwm tih a
hriattir a; tin, keini leh anni thlei bîk lovin rinin an rilru a 9
tithianghlim a. Chutichuan, kan thlahtute leh keini zawh tawh 10
loh nghâwngkawl kha tûnah zirtîrhote chunga nghah *tumin*
engatinge Pathian fin in hnial kalh le? Anmahni *rin* ang bawk hian 11

keini *pawh*in Lalpa Isua khawngaihna avânga chhandam tûr niin
kan inring si a," a ti a.
Tichuan, mipui zawng zawng chu an ngawi reng a, Barnaba 12
leh Paulan Pathianin anmahni hmanga Jentailte zînga
chhinchhiahna leh thilmak a tih thu kha an hrilh chhûng zawng
an ngaithla a.
Tin, an sawi zawhin Jakoban a sawi ve thung a: — " Unaute 13
u, ka thu ngaithla rawh u, Pathianin ama hming pu atân an 14
zîng ata mite la chhuak tûrin Jentailte a kan tirhzia thu chu
Sumeona hian a sawi ta a. Tin, chûng *thu* leh zâwlneite thu hi 15
a inhmeh a ni:—

'Chûng zawhah chuan ka kîr leh ang a, 16
Davida bâwkte chim kha ka siam leh ang a,
A chhe lai apiang pawh ka rem chho leh ang;
Mi dang, Jentail zawng zawng ka hming mi ṭawnmi- 17
hote chuan,
Lalpa an zawn nân
Chu *bâwktê* chu ka tungding ang,' tiin,
Khawvêl siam tirh ata hêng thu hriattîr ṭhîntu 18
Lalpa chuan a ti e,

tih ziak hi.
" Chuvângin heti hian ka ruat a ni, Jentailte zînga Pathian 19
lam hawite chu tihrehawm lo ila, milem *biakna* thil bawlhhlawh 20
ei te, inngaih te, *sa* rehhlum leh thisen *ei* te bânna tûrin an hnênah
lehkha thawn zâwk ila ka ti ber a ni. Mosian hmân lai ata tawh 21
khaw tinah a thu tlângaupuitu a nei ṭhîn si a, inkhâwmna inahte
Chawlhni apiangin a thu chu chhair a nih ṭhin kha," a ti a.
Tin, tirhkohte, upate, kohhran zawng zawngte nên chuan, 22
an pâwla mi thlana, Paula leh Barnaba hnênah Antiokei khuaa
kaltîr ṭha an ti a; *an thlante hming chu* Juda (Barsaba an tih) leh
Sila *an ni a, chu mite chu* unaute zînga hotu deuh *an ni a*. Tin, 23
hetiangin an ziak a, an kutah an thawn a:—
" Tirhkohte leh unaute zînga upaten Antiokei khua te, Suria
ram te leh Kilikia rama Jentail unau awmte chibai an
bûk e.
" Kan pâwl zînga mi tutenemaw thu sawiin an tibuai chu u 24
a, in rilru an timangang tih kan hria e, an hnênah thu engmah kan
pe si lo va. Chuvângin thu khat vuaa kan inkhâwmin, kan duh 25
tak Barnaba leh Paula, Lalpa Isua Krista hming avânga thih dâwn 26
lote kal rual hian, mi thlante in hnêna rawn kaltîr ve ṭha kan ti a.
Chutichuan Juda leh Sila kan rawn tîr a nih hi, anni pawhin 27
hêng thu bawk hi ṭawngkain an hrilh ang che u. Thlarau 28
Thianghlim leh keinin, hêng thu pawimawh lo hi chu, phurrit zual
in chungah nghat lo ila a ṭha kan ti; milem biakna *sa ei* te, *sa* 29

thisen *ei* te, *sa* rehhlum *ei* te, inngaih te bâng nla kan ti; hêng hi
in bân chuan in tân a ṭha ang. Dam takin awm rawh u," *tiin.*
Chutichuan, an tirhin an kal a, Antiokei khua an thleng chhuk 30
a; tin, mipui chu an ko khâwm a, lehkha chu an pe a, tin, an chhiar 31
zawhin thlamuanna thu avâng chuan an lo lâwm ta hle a. Tin, 32
Juda leh Sila chu zâwlnei an ni bawk a, thu tam takin unaute chu
an thlamuan a, an tinghet a. Tin, chutah chuan rei deuh an 33
awm hnuin, anmahni tîrtute hnêna hâwng leh tûrin, unaute chuan 34
thlamuang takin an chhuahtîr leh ta a. Paula leh Barnaba 35
erawh chu Antiokei khuaah chuan Lalpa thu zirtîr leh hrilin an
awm reng a, mi dang tam takte nên.
Tin, ni engemaw zât hnuah chuan, Paulan Barnaba hnênah, 36
" Tûnah kal leh ila, khaw tina Lalpa thu kan hrilhna apianga
unau awmte kha kan zêl ila, an awm dân i en ang " a ti a.
Tin, Barnaban Johana (Marka an tih chu) an hnênah hruai 37
a tum a, Paula erawh chuan ani chu an hnêna hruai ṭha a ti lo, 38
Pamphulia ramah anmahni a kîrsan a, hnathawhnaa an hnêna a
kal ve tâk loh avâng khân. Tichuan, nasa takin an lo inhnial ta 39
a, chutichuan an inṭhen a, Barnaban Marka chu a hnênah a hruai
a, Kupra *thliarkâr* lamah lawngin a kal ta a. Paula erawh chuan 40
Sila a thlang a, unauten Lalpa khawngaihna an kawltîr hnuin a
kal chhuak ta a. Tin, kohhran pâwlte chu tinghet zêlin Suria leh 41
Kilikia ram a fang chhuak ta a.
16 Tin, Derbe khuaah leh Lustra khuaah chuan a kal bawk 1
a; tin, chutah chuan a hming Timothea zirtîr pakhat a awm;
ani chu ring *ve* Juda hmeichhe fapa *a ni a,* a pa erawh chu Grik a ni;
Lustra leh Ikonion khuaa unau awmte chuan ani chu an fak ṭhîn 2
a. Paulan ani chu a hnêna kal veah a duh a; tichuan chu mi lama 3
Juda awmte avâng chuan a serh a tan *sak* a, a pa chu Grik a ni tih
an hre vek si a.
Tin, khaw tinah an kal pahin Jerusalem khuaa tirhkoh leh 4
upa awmte thu rêl kha zawm atân unaute hnênah an pe zêl a.
Chutichuan kohhran pâwlte chu rinnaah chuan an nghet ta a, ni 5
tin an pung ta deuh deuh va.
Tin, Thlarau Thianghlimin Asia rama thu hrilh a khap 6
avângin Phrugia leh Galatia ram chu an fang chhuak ta a; tin, 7
Musia ram kiang an thlenin Bethunia rama luh an tum a, nimahsela
Isua Thlarauvin a phal si lo va. Chutichuan Musia ram chu an 8
pêl a, Troas khuaah an chhuk ta a.
Tin, zânah, Paulan mumang angin Makedonia rama mi *mi* 9
pakhat dingin, " Makedonia ramah lo kai la, min pui rawh,"
tia ngên chiamin a hmu a. Tin, chu mang chu a man zawh veleh 10
Makedonia ramah chuan kal kan tum ta nghâl a, an hnêna
Chanchin Ṭha hrilah Pathianin min ko tih kan hria a.

Tin, Troas khua ata lawngin kan chhuak a, tluang takin 11
Samothraki khuaah kan kal a, atûkah chuan Neapoli khuaah *kan*
kal leh a; tin, chuta ṭang chuan Philippi khuaah *kan kal a*, chu mi 12
khua chu Makedonia rama khaw pakhat a ni a, chu mi bialah
chuan khaw pawimawh ber a ni a, Rom khuaa mi pêmte khua a
ni. Chu mi khuaah chuan ni tam deuh kan châm a.
Tin, Chawlhniin kulh kawngkhâr pawn lamah lui kamah, 13
ṭawngṭaina hmun nia kan rinah chuan kan kal a; tin, kan ṭhu a,
hmeichhe lo kal khâwmhote hnênah chuan thu kan sawi a. Tin, 14
a hming Ludi, paun sen duk zuartu Thuatira khuaa mi, Pathian
betu hmeichhe pakhatin kan thu a hria a, tin, Paula thu sawi
zâwm tûrin Lalpa chuan a thinlung a tivâr ta a. Tin, amah leh 15
a chhûngten baptisma an chan zawhin, " Lalpa ring tak zeta mi
ruat chuan, ka inah lo thleng rawh u," tiin, min ngên chiam a, min
chelh ta a.
Tin, ṭawngṭaina hmunah chuan kan kal laiin, nula tuemaw 16
ramhuai aienthiam zâwlin min tâwk a, ani chuan a ai en avângin
a pute chu sum tam tak a hmuhtîr ṭhîn a. Chu mi chuan Paula 17
leh keini min zui a, "Hêng mi, chhandamna kawng hrilhtu che
u hi, Chungnungber Pathian bawi an nih hi," tiin, a au va.
Chutiang chuan ni rei tak a ti ṭhîn a. Chutichuan Paula chu a 18
lungni ta lo va, a hawi a, ramhuai hnênah chuan, " Isua Krista
hmingin a kawchhûng ata chhuah thu ka pe a che," a ti a. Tin,
chutih lai tak chuan a chhuak ta nghâl a.
Tin, a pute chuan an sum hmuhna a bo tih an hriatin, Paula 19
leh Sila chu an man a, hotute hmaah dâwr hmunah an hnûk lût
a. Tichuan, thu rêltute hnênah an hruai a, " Hêng mite hi Judate
an ni a, kan khua an tibuai êm êm a, dân engemaw kan lawm leh 21
zawm thiang lote hi an hril ṭhîn a, Rom mi kan ni si a," an ti a.
Chutichuan, mipuite pawh chu tirhkohte bei tûrin an lo thawk 22
ve a, thu rêltute chuan an puante an phih hlih sak a, tianga vuak
thu an pe a. Tin, vawi tam tak an vuak zawhin tân inah an khung 23
a, a vêngtu hnênah him taka vên tûr an ti tlat a; chuti kauva thu 24
an pêk avângin ani chuan rip chhungnungah a khung a, an keahte
chuan thing kawl a buntîr tlat a.
Nimahsela, zan laiah Paula leh Sila chuan Pathian hnênah 25
an ṭawngṭai a, hla an sa a, mi tângten an ngaithla a; tin,
thâwkkhatah lîr nasa takin a lo nghîng a, chutichuan tân in 26
lungphûmte lam chu a nghîng a; tin, kawngkhâr zawng zawng
a inhawng nghâl a, mi tin kawlbunte chu a lo inphelh ta vek a.
Tin, a vêngtu chu a muhîl a lo harh a, tân in kawngkhârte chu 27
inhawngin a hmu a, mi tângte chu an tlân bo emaw a ti a, a
khandaih a phawi a, a intihlum dâwn a. Nimahsela Paula chu 28
aw ring takin a au va, " Engmah intih suh; kan zain hetah kan

la awm vek alâwm," a ti a. Tin, a vêngtu chuan khâwnvârte 29
a lam a, a zuang lût a, hlauva khûr chungin Paula leh Sila hmaah
a bawkkhup a; tin, anni chu a hruai chhuak a, " Pute u, chhandama 30
awm tûrin engnge ka tih tûr?" a ti a.

Tin, anni chuan, " Lalpa Isua ring la, tichuan chhandamin 31
i awm ang, nang leh i chhûngte nên," an ti a. Tin, a hnênah 32
leh a ina awm zawng zawngte hnênah chuan Lalpa thu an sawi
a. Tin, chu mi zânah, chu mi lai la la chuan a hruai a, an vuakna 33
vualte chu a silfai a; tin, ani leh a chhûngte zawng zawng chuan
baptisma an chang ta nghâl a. Tin, a inah a hruai chho va, ei 34
tûr a hlui a, tin, Pathian an rin avângin, ani chu a chhûngte
zawng zawng nên an hlim ta êm êm a.

Tin, ni a chhuahin, thu rêltute chuan, " Kha mite kha chhuah 35
rawh," tiin, mi mantute an tîr a. Tin, tân in vêngtu chuan 36
Paula hnênah an thu a hrilh a, " Thu rêltute chuan chhuah tûr
che uin, *mi* an rawn tîr a ni; chuvângin tûnah lo chhuak ula,
thlamuang takin kal rawh u," a ti a. Nimahsela Paula chuan an 37
hnênah, " Rom mi kan ni si a, kan thiam leh thiam loh hre lovin
vântlâng mithmuhin min vua a, tân inah min khung a; tûnah
hian arûkin min hnawt chhuak dâwn vei a ni maw? a ni tawp lo
vang; anmahni ngei lo kal sela min rawn hruai chhuak rawh se,"
a ti a. Chutichuan mi mantute chuan, chûng thu chu thu rèltute 38
hnênah chuan an hrilh a. Tin, Rom mi an ni tih an hriat chuan
an hlau ta a; tin, an va kal a, an thlêm chiam a, an hruai chhuak 39
a, khua ata chu kal bovah an ngên a. Tin, tân in ata chu an
chhuak a, Ludi inah chuan an lût a; tin, unaute chu an hmu a, an 40
thlamuan a, an chhuak ta a.

17 Tin, Amphipoli khua leh Apollonia khua an kal pêl a,
Thessalonika khua an thleng ta a, chutah chuan Judate 1
inkhâwmna in a awm a; tin, Paula a dân pângngaiin, an hnênah 2
a lût a, Chawlhni vawi thum Pathian Lehkha Thu aṭangin khûn
taka chhûtpuiin, Krista chu hrehawm tuar tûr rêng a nihzia te, 3
mitthi zîng ata pawh tho leh tûr rêng a nihzia te chu a hrilhfiah
a, a tilang ṭhîn a; " He Isua, a thu ka hrilh che u hi, amah hi
Krista chu a ni," *a ti* bawk ṭhîn a. Tichuan, an zînga ṭhenkhat 4
chu thlêmthlûkin an awm a, Paula leh Sila chu an pâwl ta a;
Pathian ngaihsak Grik mipui nasa tak leh hmeichhe puipa tam
takte nên.

Nimahsela, Judaten an huphurh a; dâwr hmuna mi sual 5
thatchhia tuteemaw an hnênah an hruai a, mipui an ko khâwm a,
khua zawng zawng chu an chawk buai a; Jasona in an rawn ṭhâwng
a, vântlâng hnêna hruai chhuah tumin. Tin, anni chu an hmu lo va,
Jasona leh unau dang tuteemaw khaw hotute hnênah an hnûk lût 6
a, an au va, " Khawvêl chawk buaitute kha hetah pawh an lo kal

a, Jasona hian a lo thleng vei a; hêngho zawng zawng hi, ' A *hming* 7
Isua, lal dang a awm,' tiin, Kaisara thu kalhin an awm ṭhîn a ni,"
an ti a.
Tin, mipui leh khaw hotute chuan chûng thu chu an han hriat 8
chuan an buai ta a; tin, Jasona leh mi dangte hnên ata chu an aia 9
hrên tûr englo an la a, an chhuah ta a.
Tin, unaute chuan a zân a zânin Paula leh Sila chu Beroia 10
khuaah an kaltîr ta nghâl a; chuta an va thlen chuan Judate
inkhâwmna inah an lût a. Chuta mite chu Thessalonika khuaa 11
mi ai chuan an lo ṭha zâwk a, chutichuan rilru lâwm takin thu chu
an pawm a, *an* thu *sawi* chu a dik leh dik loh hriat nân ni tin
Pathian Lekhaah an zawng ṭhîn a. Chutichuan, chûngho chuan 12
mi tam takin an ring ta a; Grik hmeichhe zahawmte leh mipate
pawh duaiin *an ring ta* lo bawk a.
Nimahsela, Thessalonika khuaa Judahote chuan, Paulan 13
Beroia khuaah Pathian thu a hril tih an hriat veleh, chutah pawh
chuan an va kal a, mipuite an fuihpawrh a, an tibuai *leh* ta a.
Chutichuan, unauten tuifinriat thlenga kal tûrin Paula chu an 14
tîr chhuak ta nghâl a. Sila leh Timothea erawh chu chutah chuan
an la awm reng a. Tin, Paula hruaitute chuan Atheni khaw 15
thlengin an hruai a; tin, Sila leh Timothea chu theihtâwpa a hnêna
kal thuaina tûr thu chah sinin an haw ta a.
Tin, Paulan Atheni khuaah anni chu a lo nghah lai chuan, 16
khua chu pathian lema khatin a hmu a, a rilruin a helh ta a.
Chutichuan, inkhâwmna inah Judate leh Pathian ngaihsakte 17
a hnial ṭhîn a, dâwr hmunah pawh chuta lo awm apiangte chu
ni tin *a hnial* bawk *ṭhîn*.
Tin, Epikuria mi leh Stoik mi zînga mi fing tuteemaw pawhin 18
ani chu an rawn hnial a. A ṭhenin, " He mi kamtam hian
engnge sawi a tum?" an ti a. A ṭhenin, (Isua thu leh Thawhlehna
thu a hril avângin,) " Ram dang pathiante thu hriltu a ni âwm
e," an ti a. Tin, ani chu a chelh a, Areopagi-ah chuan an rawn 19
hruai a, a hnênah, " He zirtîrna thar i sawi ṭhin hi min hriattîr
thei ang em? Thilmak engemaw kan bengahte i rawn thlen a ni; 20
chutichuan hêng thil awmzia hi hriat kan duh e," an ti a. (Atheni 21
khuaa mi zawng zawng chu, an khuaa mikhual awmte pawh, an
hman châng apiangin thu thar tawh phawt chu sawiin emaw,
a ngaithla talin emaw an awm chawt ṭhîn rêng a ni).
Tin, Paula chu, Areopagi lai takah chuan a ding a, a sawi a. 22
" Nangni Atheni khuaa mite u, engkimah sakhaw ngaihsak tak
mi in ni tih ka hria e. Ka lên paha in chibai bûkate ka en laiin, 23
maichâm pakhat, a chungah ' **Hriat Loh Pathian Atân',** tia ziak,
ka hmu a ni. Chutichuan, hre lova chibai in bûk ṭhina kha, chu
mi *a thu* chu ka hrilh che u a nih hi. Pathian, khawvêl leh a 24

chhûnga thil zawng zawng siamtu chu lei leh vân lal a nih avângin
kuta sak inahte a awm lo va; thil tlachham angin mihring kuta 25
rawngbâwl sakin a awm hek lo, amah ngei chu engkim hnêna
nunnate, thâwknate leh thil zawng zawngte petu a ni zâwk e.
Tin, lei chung zawng zawnga awm tûrin bul hmunkhat vekin 26
hnam tin mi a siam a, *an tûn* hun bite a ruat a, an awmna rite
pawh a kham *sak* a, Pathian an zawn a, an dap an dap a, an hmuh 27
hrâmna tûrin: nimahsela, ani chuan min hlat lo ṭheuh si a. Amah 28
avângin kan nung, kan che, kan awm a ni si a; nangmahni
hlaphuahthiam tuteemaw pawhin, 'Keini pawh a thlahte kan
ni si,' tia an sawi ang khân. Chutichuan, Pathian thlahte kan 29
nih ahnuin, Pathian pangti chu rangkachak te, tangka te, lung te
mihring themthiam leh remruata chherte ang hi emaw tih, kan
rin tûr a ni lo ve. Chutichuan, Pathianin kan hriat loh laite a 30
haider ṭhin a; nimahsela, tûnah hian ram tina mi zawng zawng
sim tûr thu a pe ta a ni, ni a tiam avângin; chu mi niah chuan,
a mi ruata chu, leia mite fel takin a ngaihtuahtîr ang; chu chu, 31
Pathianin amah chu mitthi zîng ata kaithovin, mi zawng zawng
hnênah a hriattîr tawh a ni," tiin.

Tin, mitthi zîng ata thawhlehna *thu* chu an hriat veleh, a ṭhenin 32
an nuihsan a; a ṭhenin, "He thu hi i hnênah kan la ngaithla
leh ang e," an ti a. Chutichuan, Paula chu an zing ata a chhuak 33
ta a. Nimahsela, mi tuteemaw a hnênah an tel ta tlat a, an ring ta 34
a; chûng zînga ṭhenkhat chu Areopagi-a mi Dionusia leh, hmeichhe
pakhat a hming Damari leh, an hnêna *mi* dangte nên chuan
an ni.

18 Chûng thil hnuah chuan *Paula* chu Atheni khua ata chu 1
a chhuak a, Korinth khuaah a kal ta a. Tin, a hming Akuila 2
Juda pakhat a hmu a, *chu* mi *chu* Ponto rama piang a ni a, Klaudian
Juda zawng zawng Rom khua ata chhuah thu a pêk avângin
a nupui Priskilli nên Itali ram ata lo kal hlim a ni a. Tin, *Paula*
chu chu *mite* hnênah chuan a thleng ta a, tin, an hnathawh ang 3
thawk a nih avângin anmahni a hrawn a, an hnênah a thawk ve
ṭhîn a; an hnathawh chu puan in siam a ni a. Tin, Chawlhni 4
apiangin inkhâwmna inah khûn takin thu a hril ṭhîn a, Judate
leh Grikte chu thlêmthlûk a tum ṭhîn a.

Tin, Sila leh Timothea chu Makedonia ram ata chu an lo 5
chhukin, Paula chu thu hril chauhvin a awm ta a, Isua kha Krista
chu a ni tih Judate hnênah a hrilhfiah ṭhîn a. *Nimahsela*, an 6
dodâla an sâwtin, *Paulan* a puan a thing a, an hnênah, "In thihna
mawh chu nangmahnin phur ang che u; kei zawng ka hul a ni e;
tûn achinah Jentailte hnênah ka kal ang," a ti a. Tin, chuta 7
ta chu a kal a, a hming Tita Justa mi pakhat inah a lût a, *chu* mi
chuan Pathian a be ṭhîn a; a in pawh chu inkhâwmna in nên a

inzawm a ni. Tin, Krispa, inkhâwmna in hotu chuan, a chhûngte 8
zawng zawng nên Lalpa an ring a, Korinth khuaa mi tam tak
pawhin an hria a, an ring *ve* a, baptisma an chang ta a.
Tin, zânah La'pain Paula hnênah chuan mumang angin, 9
" Hlau suh la, ngawi lovin thu sawi *zêl* rawh; kei i hnênah ka awm 10
alâwm, tina tûr chein tuman i chungah kut an thlâk lo vang;
he khuaah hian mi tam tak ka neì si a," a ti a. Tin, *Paula* chu 11
chutah chuan an zîngah Pathian thu zirtîrin kum khat leh thla
ruk a awm ta a.
Tin, Galliova Akaia rama lal aiawha a awm laiin Judaten 12
rual takin Paula an bei a, rorêlna ṭhutphah hmaah an hruai a,
" He mi hrep hian Dân lo anga Pathian be tûrin mi a thlêmthlu 13
ṭhîn a ni," an ti a.
Tin, Paulan a chhân dâwnin, Galliovan Judate hnênah chuan, 14
" Judate u, hêng hi thil dik lo thu emaw, thil tihsual emaw tal ni
sela, matheilovin ka ngaihsak ang che u a; nimahsela, thute, 15
hmingte, in dân chung thute mai a nih chuan nangmahnin rêl
zâwk rawh u; kei zawng chutiang thu chu ngaihtuah ka duh lo
ve," a ti a. Tin, rorêl ṭhutphah aṭang chuan anni chu a hnawt 16
bo ta a. Tin, Grik mi zawng zawngin inkhâwmna in hotu 17
Sosthena an man a, rorêl ṭhutphah hmaah chuan an vua a,
Galliova chuan chûng an thiltih chu engah mah a ngai lo va.
Tin, chu mi hnuah chuan Paula chu ni rei tak a la châm reng 18
a; chu mi zawh chuan unaute chu ṭawng ṭhain a ṭhen a, chuta
ta chu Suria ram lamah lawngin a kal ta a, a hnênah Priskilli
leh Akuila chu *an kal* ve bawk a; *Paulan* thutiam a neih avângin
Kenkriai khuaah a lu a mêt zet a. Tin, Ephesi khua chu an 19
thleng a, chutah chuan anni chu a hnutchhiah ta a; ani erawh
chu inkhâwmna inah a lût a, Judate hnênah khûn takin thu a
sawi *rih* a. Tin, rei deuh châmah an ngên a, *nimahsela* a remti lo va, 20
" Pathianin a phal chuan in hnênah ka lo kal leh ang," tiin, 21
ṭawng ṭhain a ṭhen a, Ephesi khua ata chu lawngin a kal ta a.
Tin, lawng ata chu Kaisari khuaah a chhuak a, *Jerusalem* khuaah 22
a han kal a, kohhranhote chu chibai a bûk a; tin, chu mi zawhah
chuan Antiokei khuaah a zuk kal ta a.
Tin, chutah chuan rei ngial a awm hnuin a kal leh a, zirtîrho 23
zawng zawng tinghetin Galatia ram leh Phrugia ram chu a fang
chhuak vek a.
Tin, Juda pakhat, a hming Apollova, Aleksandria khuaa 24
piang, mi fing tak, Ephesi khuaah chuan a zuk kal a; ani chuan
Pathian Lehkha Thute a hre nasa êm èm a. Chu mi chu Lalpa 25
Kawng thu zir tawh a ni a, rilrua ṭhahnemngai tak a nih avângin
Isua chanchin chu ngun takin a hril a, a zirtîr ṭhîn a, Johana
baptisma thu chauh a hre si a. Tin, inkhâwmna inah huai takin 26

thu a sawi ṭan ta a. Chutichuan Priskilli leh Akuila chuan a
thu sawi an hriatin, an *in*ah an hruai a, a hnênah Pathian Kawng
thu fel lehzualin an hrilhfiah ta a. Tin, ani chuan Akaia rama 27
kal kai a tum veleh unauten an fuih a, amah an lo lawmna tûrin
zirtîrhote hnênah lehkha an ziak *sak* a; tin, a thlen chuanin,
Pathian khawngaihna avânga ringtute chu nasa takin a pui a;
vânglâng hriatin Judate chu nasa takin a tidang a, Pathian Lehkha 28
Thu hmangin Isua kha Krista chu a ni tih a hriattîr ṭhîn a.

19 Tin, Paula chuan khaw chhak bial a fang chhuak zet a, 1
Apollova Korinth khuaa a awm hlân khân Ephesi khua
chu a thleng a, zirtîrho tuteemaw a hmu a; tin, ani chuan an
hnênah, " In rin tirh lai khân Thlarau Thianghlim in chang 2
em?" a ti a. Tin, anni chuan a hnênah, " Chang lo, Thlarau
Thianghlim a awm tih rêng hriat pawh kan hre lo," an ti a. Tin, 3
ani chuan, " Eng baptismaah nge in chan le?" a ti a. Anni
chuan, "Johana baptismaah," an ti a. Tin, Paula chuan, 4
"Johana kha chuan mi hnênah, ' Mi rawn zuitu tûr (Isua chu)
in la ring tûr a ni,' tiin, simna baptismain a baptis ṭhîn a nih kha,"
a ti a. Tin, chu thu chu an hriat veleh Lalpa Isua hmingin 5
baptisma an chang ta a. Tin, Paulan an chungah a kut a nghat 6
a, Thlarau Thianghlim chu an chungah a lo thleng ta a; tichuan
ṭawng hriat lohtein thu an sawi a, *Pathian* thu pawh an hril ta a.
An za chuan patling sâwm leh pahnih lai an ni. 7

Tin, *Paula* chu inkhawmna inah a lût ṭhîn a, thla thum lai 8
huai takin thu a sawi a, Pathian ram kawng thuah chuan mi a
hnial a, mi a thlêmthlu ṭhîn a. Nimahsela, a ṭhen an tihmawh 9
a, an awi duh loh va, mipui hmaah Kawng chu an sawichhiat
veleh chuan, ani chuan anmahni a kalsan a, zirtîrhote chu a kai
hrang a, ni tin Turanna zirtîrna inah mi a hnial ṭhîn a. Chutiang 10
hlîrin kum hnih lai a ti a; chutichuan Asia rama awm zawng
zawng Judate leh Grikte pawhin, Lalpa thu chu an hre ta hial a.
Tin, Pathianin Paula kutin thilmak namên a tihtîr lo va; 11
chutichuan a taksa ata inhrûkna puante emaw, fênthuahte emaw 12
dam lote hnênah an rawn keng a, an nate a reh ṭhîn a, an
kawchhûng ata ramhuaite pawh an chhuak ṭhîn a.

Tin, thiam zuara vâk vâk Juda mi tutenemaw, " Paulan a 13
thu a tlângaupui ṭhin Isua hmingin kan vau a che," tiin, ramhuai
paite chungah Lalpa Isua hming an lam vei ṭhîn a. Tin, Juda 14
mi, puithiam lal pakhat, Skeva chuan chutiang ti ve ṭhîn fapa
pasarih a nei a. Nimahsela, ramhuaiin an hnênah, " Isua ka 15
awi e, Paula pawh ka hria e, nangni erawh chu tunge maw in
nih le?" a ti a, a chhâng a. Tin, ramhuai pai chuan a rawn 16
zuan a, an pahnih chuan a hneh a, a ngam ta zâwk a, chutichuan
chu mi in ata chu saruak leh inhliamin an tlân chhuak ta hial a.

Chutichuan, Ephesi khuaa awm zawng zawng, Judate leh 17
Grikte hnênah pawh, chu mi thu chu a thang ta a; tichuan an
zain an hlau va, Lalpa Isua hming a lian ta a. Tin, ringhote 18
pawh chu a ṭhen tam tak an lo kal a, an thiltihte thupha an chawi
a, an inpuang ta a. Dawihmang a ṭhen tam tak pawhin an 19
lehkhabute an rawn sin khâwm a, mi zawng zawng mithmuhah
an hâl ta a, tin, a man an chhût a, chêng sîngnga niin an hria.
Chuti kauva nasa chuan Lalpa thu chu a darh a, a hneh ta *zêl* a. 20
Tin, chûng zawhah chuan, Paulan, Makedonia ram leh Akaia 21
ram chu fan chhuah riha, Jerusalem khuaa kal a rilrûk a, " Chuta
ka kal zawh chuan Rom khua ka tlawh bawk tûr a ni," a ti a.
Chutichuan a rawngbâwltu pahnih, Timothea leh Erasta chu, 22
Makedonia ramah a kaltîr zet a, ani erawh chu Asia ramah a
awm rih a.
Tin, chûng lai vêl chuan Kawng avâng chuan mi buai 23
namênin an buai ta lo va. Mi pakhat, a hming Demetria, 24
tangkarua chhera, tangkaruaa Diani lem siamtu chuan, a
siamthiamte hnênah inhlawhfâkna iam tak a pe ṭhîn a; chu mi 25
chuan anni chu a ko khâwm a, an hnathawh ang thawktute nên;
tin, an hnênah, "Pute u, he hna hi kan hausakna a ni tih in hria e.
Hetah Ephesi khua chauhvah hian ni lovin, Asia ram khawvêl 26
zawng zawng thawah pawh, he Paula hian, ' Kuta siam pathiante
hi pathian an ni lo,' tiin, mi tam tak a thlêmthlu a, a pakaitîr zo
tawh a ni tih, nangni ngei pawhin in hmuin in hre bawk a:
chutichuan kan hnathawh a lân ang tih a hlauhawm chauh hi a 27
ni lo va, pathiannu ropui tak Diani biak in pawh hi an rawn
ngaitlâwm ang a. Asia rama mi zawng zawng leh khawvela
min an biak ṭhin hi, a ropui tehlul nên a tlâwm ang tih a
hlauhawm bawk a ni," a ti a.
Tin, chûng thu chu an hriat veleh, an thinur ta êm ẹm a, 28
" Ephesi khuaa mi Diani hi ropui tak a ni!" tiin, an au va.
Tichuan akhuain an buai ta vek a, Gaia leh Aristarka, Makedonia 29
rama mi, Paula hnungzuitute chu an man a, arualin ennawm
inah an tlânpui chiam a. Tin, Paulan mipui zînga luh a tum 30
chuan zirtîrhoten an phal lo va. Tin, Asia ram hotu berte 31
zînga ṭhenkhat tuteemaw Paula ṭhiante an ni a, a hnênah mi an
tîr a, ennawm inah chuan lût lui lo tûrin an thlêm chiam a.
Tin, awm khâwmhote chu an buai a, mi tam zâwkin an inkhâwm 32
chhan pawh an hre lo va, chuvângin ṭhenkhat thu pakhatin an
au va, ṭhenkhat *thu* dangin *an au va.*
Tin, mipui zînga mi ṭhenkhatin Aleksandra *an thiamna thu* 33
sawi dân tûr chu an hril a, Judaten ani chu mi hma lamah an nam
phei a. Tin, Aleksandra chuan a kutin a zâp a, mi zawng zawng
hnênah chuan *an* thiamna thu sawi a tum a. Nimahsela, ani chu 34

Juda mi a ni tih an hriat veleh, dâkâr hnih lai aw rual takin,
"Ephesi khuaa mi Diani hi ropui tak a ni!" ti hlîrin an au an au va.
Tin, khaw lehkhaziaktuin mipui chu a uidaih zawh chuan, 35
" Ephesi khuaa mite u, Diani ropui tak biak in leh vân aṭanga
milem tla kha, Ephesi khuaa mite hi a vêngtu *in* ni tih tunge hre lo
awm ni? Chutichuan hêng thu hi hnial rual a nih loh ahnuin, in 36
ngawi reng tûr a ni, thu dâwn lovin engmah in ti tûr a ni lo. Hêng 37
mi heta in rawn hruaite hi, biak in suamhmangte an ni hek lo,
kan pathiannu sawichhetu lah an ni hek lo. Chutichuan, Deme- 38
tria leh a ṭhian themthiamte pawhin tu lakah pawh thupawi
an neih chuan, thupawi sawina inte chu hawn sa a ni alâwm, lal
aiawhtute pawh an awm a; inchhâl rawh se. Thil dang pawi 39
nei rêng in nih chuan, inkhâwm pângngaiah an rem ang.
Vawiinah bengchhen avâng hian chhâl hlauhawmin kan awm tâk 40
hi, a bul awm si lovin; chuti chu a ni si a, he inkhâwm chhan hi
engmah kan sawi theih dâwn loh hi," a ti a.
Tin, chutiang thu a sawi zawh chuan awmkhâwmhote chu 41
a ṭîntîr ta a.

20 Tin, bengchheng chu a reh zawhin, Paulan zirtîrhote a 1
kohtîr a, a fuih a, ṭawng ṭhain a ṭhen a, Makedonia rama
kal tûrin a chhuak ta a. Tin, thu tam taka zirtîrhote fuih zêlin 2
chu mi ram chu a fang chhuak a, Grik ram a thleng ta a. Tin, 3
chutah chuan thla thum a thang hnuin Suria ram lamah lawngin
a kal dâwn a, Judaten amah an phiar avângin Makedonia ramah
hâwn tlang a tum *leh* ta *zâwk* a. Tin, Purrha fapa Sopata Beroia 4
khuaa mi te, Thessalonika khuaa mi Aristarka leh Sekunda te,
Derbe khuaa mi Gaia te, Timothea te, Asia rama mi Tukika leh
Trophima te a hnênah Asia ram thlengin an kal ve a. Chûngho 5
chuan kan hma an hruai a, Troas khuaah chuan min lo nghâk
reng a. Keini erawh chu chhang dawidim telh loh ni zawng 6
zawng hnuah chuan Philippi khua ata chu lawngin kan chhuak a,
ni nga chinah Troas khuaah an hnên kan thleng a; chutah chuan
ni sarih kan châm a.
Tin, ni sarih ni hmasa berah chuan, chhang phel tûra kan 7
awm khâwm laiin, Paulan atûka kal a tum avângin an hnênah
khûn takin thu a hril a; zan lai thlengin thu a sawi zêl a. Tin, 8
pindan chungnung kan awmkhâwmnaah chuan khâwnvâr tam
tak a awm a. Tin, a hming Eutuka tlangvâl pakhat tukverhah 9
chuan a ṭhu a, a lo muthlu a lo muthlu a. Tin, Paulan thu a
sawi rei tâk avângin ani chuan a mutchhuak a tlar ta lo va, in
chhâwng thumna aṭang chuan a tla ta a, a thiin an chhar a.
Nimahsela, Paula a chhuk a, a chungah a bawh a, a pawm a, 10
" Thlaphâng suh u, a hnuk a lo la chat lo ve," a ti a. Tin, *Paula* 11
a chho *leh* a, chhang chu a phel a, *chaw* a ei a, rei tak, khawvâr

thleng hialin an hnênah thukhawchâng a sawi a, chu mi hnuah
chuan a kal ta a. Tin, rawlthar chu damin an hruai a, thlamuan 12
namênin an thlamuang ta lo va.
Tin, keini crawh chu, lawngah kan lo kal tawh a, Assi khaw 13
pan tûrin lawng chuan kan lo chhuak hmasa a, chutah chuan
Paula chu la chuantîr kan tum a; ani chuan kea lo kal a tum
avângin chutiangin aman a ruat rêng a ni a. Tin, Assi khuaa 14
min rawn fin chuan kan chuantîr ta a, Mitulini khua kan thleng
a. Tin, chuta ṭang chuan lawngin kan kal *leh* a, atûkah chuan 15
Kia thliarkâr zâwn kan thleng a; tin, atûk lehah Sami thliarkâr
kan tlawh a; tin, atûk lehah chuan Mileti khua kan thleng *leh* a.
Tin, Paulan Asia rama awm rei a duh loh avângin, Ephesi khua 16
chu lawngin pelh a tum sa rêng a ni, a theih chuan Jerusalem
khuaah Pentikost ni nan a tum a, a kal hmanhmawh a ni.
Tin, Mileti khua aṭang chuan Ephesi khuaah mi a tîr a, 17
kohhran upahote a hnênah a kohtîr a. Tin, a hnên an lo thlenin 18
ani chuan an hnênah:—
" Asia ram ka tlawh tirh ni ata kha in hnêna ka awm chhûng
zawng khân ka awmzia kha in hria e; thuhnuairawlh ber chung
leh, Judaten mi phiar avânga mittui tla leh, thil hrehawm ka 19
chunga tlate tuar chungin, Lalpa rawng ka bâwl ṭhin kha; khati
khân a sâwt tûr thu in hnênah engmah hrilh ka tîm lo va, vântlâng 20
zîngah te, in tinah te ka zirtîr ṭhîn che u a, Judate leh Grikte 21
hnênah pawh Pathian lama rilru lamlêt thu leh, kan Lalpa Isua
Krista lam rin tûr thu ka hriattîr ṭhin kha. Tin, hre rawh u, 22
tûnah hian rilrua kal lo thei lova ka inhriat avângin, Jerusalem
khuaah ka kal dâwn hi, chutah chuan ka chunga thil lo thleng
tûr chin ka hre lo ve; Thlarau Thianghlimin, ' Phuarna leh 23
hrehawmnain a hmuak a che,' tiin, khaw tinah mi hriattîr ṭhîn,
chûng chauh chu *ka hria a ni.* Ninashsela, ka tlânsiakna kawng ka 24
hmabâk hlen tûr leh, Pathian khawngaihnazia Chanchin Ṭha
hriattîr tûr, Lalpa Isua hnênah kha mi rawngbâwl hna ka hmuh
kha thawk zo phawt ila, ka nun pawh thlâkhlelh tlâkah ka ruat
lo ve.
" Tin, hre rawh u, nangni zawng zawng, *Pathian* ram thu 25
tlângaupui zêla ka vah ka vah ṭhinnate hian ka hmêl in hmu
leh tawh lo vang tih ka hria e. Chuvângin, mi zawng zawng 26
thisenah ka hul a ni tih vawiinah hian ka hriattîr a che u. Pathian 27
rêl zawng zawng a zain in hnênah hrilh ka tîm loh kha. Pathian 28
kohhranho, ama thisena a leite chu, châwm tûrin, nangmahni
leh *in* hote zawng zawng chungah chuan fîmkhur rawh u, Thlarau
Thianghlimin an chunga hotuah a siam che u hi. Ka kal hnuin 29
chinghne kawlhte in zîngah an lo lût ang a, pâwlho chu an zuah
lo vang tih ka hria e. In zînga mi ngei pawh hi, zirtîrhote in 30

hnêna pakaitîr tûrin thu hran sawi in lo la awm ang. Chuvângin 31
ngaihven rawh u; kum thum meuh, mittui tla chunga, a chhûn a
zâna mi tin zilh ka bân loh kha hre reng rawh u.
" Tûnah hian Pathian leh a khawngaihṇa thuah ka kawltîr 32
a che u, chu chuan a siam lian thei che u a, mi rilru thianghlimte
zîngah ro chan a neihtîr thei bawk a che u. Tuma tangkate, 33
rangkachakte, silhfênte ka awh ngai loh kha. He kutte hian 34
keimah leh ka ṭhiante châkkhai a deh chhuah ṭhin kha nangni
ngeiin in hria e. Engkim *ka tih apiangah* ka tihhmuh ṭhin che 35
u kha, chutiang thawk rim chung leh, Lalpa Isua thu hre reng
chungin mi chak lote in ṭanpui tûr a ni; amah ngeiin, ' Englo
lâk aiin, pêkin lukhâwng a nei zâwk,' a tih kha," a ti a.
Tin, chutiang thu chu a sawi zawh chuan, a ṭhingṭhi a, an zain 36
a ṭawngṭaipui a. Tin, an za chuan an ṭap zawih zawih a, an ir 37
leh Paula ir chuktuahin an fâwp ngawih ngawih a, a hmêl an hmuh
leh tawh loh tûr thu a sawi chu an lungngaihna ber a ni. Tin, 38
lawng thleng chuan amah an thlah ta a.

21 Tin, anni nên chuan kan inṭhen a, lawngin kan chhuak 1
a, chu mi hnuah chuan ngîl takin Koi thliarkâr kan thleng
a, tin, atûkah Rodi thliarkâr kan thleng leh a, chuta ṭangin kan
kal zêl a, Patara khua kan thleng a; tin, Phoiniki rama kai tûr 2
lawng pakhat kan hmu a, kan chuang a, kan kal ta zêl a. Tin, 3
Kupra thliarkâr kan hmu a, vei lam chhawnin kan pêl a, Suria
ram lamah kan kal zêl a, Turi khuaah chuan khawmualah kan
chhuak ta *rih* a; chutah chuan lawnga sum thiar chhuah tûr a ni
a. Tin, zirtîrhote kan zawng chhuak a, chutah chuan ni sarih 4
kan châm a; tin, anni chuan Thlarau hrilhin, Paula hnênah
Jerusalem khua tlawh loh tûr, an ti a.
Nimalwela, chûng ni zawhah chuan kan chhuak a, kan kal ta a, 5
unaute chuan an zain, an nupui fanaute nên daipâwn thengin min
thlah a; tin, tuifinriat kamah chuan kan ṭhingṭhi a, kan ṭawngṭai
a. Tin, "Dam takin," kan inti a, lawngah chuan kan chuang a; 6
anni erawh chu an inah an haw leh ta a. Tin, Turi khua ata 7
lawnga kan kal zawh chuan Ptolemai khua kan thleng a, unaute
chibai kan bûk a, an hnênah ni khat kan châm a.
Tin, atûkah chuan kan chhuak a, Kaisari khua kan thleng 8
a; tin, Chanchin Ṭha hriltu Philipa inah kan lût a, ani chu pasarihte
zînga pakhat kha a ni a, a hnênah kan châm a. Chu mi chuan 9
fanu pali a nei a, nula thianghlim an ni a, *Pathian* thu an hril ṭhîn a.
Tin, chutah chuan ni tam tak kan châm a, chu mi lai chuan 10
Judai ram ata a hming Agaba zâwlnei pakhat a lo chhuk a.
Tin, kan hnênah a lo kal a, Paula kâwnghrên a la a, a kete, a 11
kutte amahin a inphuar a, tin, " 'Jerusalem khuaa Judate chuan
hetiang hian he kâwnghrên neitu hi an phuar ang a, Jentailte

kutah an pe bawk ang,' Thlarau Thianghlimin a ti e,'' a ti a.
Tin, chûng thu chu kan hriat veleh, keini leh chu mi khuaa mite 12
chuan *Paula* chu Jerusalem khuaa han kal lo tûrin kan ngên chiam
a. Tin, Paula chuan a chhâng a, " Eng in ti nge ni, in ṭah in ṭah 13
a, ka lung in tihchhiat? Lalpa Isua hming avâng chuan Jerusalem
khuaa phuar chang ka huam lo va, thih pawh *ka huam* asin,'' a
ti a. Tin, thlêm rual a nih loh ahnu chuan, " Lalpa thu thu ni 14
rawh se,'' kan ti a, kan bâng ta a.
Tin, chu mi hnuah chuan kan bungrua kan siam a, Jerusalem 15
khuaah kan han kal a. Kaisari khuaa mi zîrtîrho *tuteemaw* kan 16
hnênah an kal ve a, anni chuan a hming Mnasona, zirtîr hmasa
pâwl Kupra thliarkâra mi pakhat kan thlen in pa tûr chu an
hruai ve a.
Tin, Jerusalem khua kan thlen chuan unauten hlim takin 17
min lo lâwm a. Atûkah chuan Paula hovin Jakoba hnênah kan 18
lût a; *chutah chuan kohhran* upate zawng zawng pawh an awm a.
Tin, *Paulan* anmahni chibai a bûk zawhin, a rawngbâwlna hmanga 19
Pathianin Jentailte zînga thil a tihtîr apiang chu a kip a kawiin
a sawi a.
Tin, *unaute* chuan chûng *thu* chu an hriatin Pathian an chawi- 20
mawi a; tin, *Paula* hnênah chuan, " Nauva, Judate zînga ringtute
tamzia i hmu a; an zain Dân chungah ṭhahnem an ngai bawk a;
tin, nanginJentailte zînga Juda awmte zawng zawng hnênah chuan 21
an fate serh tan loh tûr leh, dân anga awm loh tûr, tiin, Mosia
thlauhthlâkna tûr i zirtîr ṭhîn tih, mi kaah i thu hi an hria a.
Engtinnge ni ta ang le? I lo thleng tih an hre dâwn ngei si a. 22
Chuvângin i hnêna kan sawi ang hian ti ang che: Thutiam nei 23
mipa pali kan hnênah an awm; chûng mite chu hruai la, an 24
hnênah inthian fai ve la, an lu an meh theih nân an tân sum sêng
rawh; chutichuan, mi zawng zawngin mi kaa i thu an hriat apiang
kha, tih tak a ni lo tih an hria ang a, nangmah ngei pawh Dân
zawhin fel takin i awm ve zâwk tih *an hre dâwn nia.* Jentailte 25
zînga ringtute chungchâng thu zawng, milem biakna thil *ei*
kawngah te, *sa* thisen *ei* kawngah te, *sa* rehhlum *ei* kawngah te,
inngaih kawngah te an inthiarfihlîm tûr a ni, tiin kan rêl a, kan
ziak tawh kha,'' an ti a.
Tin, atûkah chuan Paulan mipate chu a hruai a, an hnênah 26
a inthian fai ve a, Pathian biak inah chuan a lût a, an tâna sa talh
ṭheuh tûr a pêk sak hma loh chuan inthen faina ni an nei rih dâwn
tih, *puithiam* hnênah a hrilh lâwk a.
Tin, ni sarih chu a tlin dâwn ruaiin Asia rama Judate chuan 27
Paula chu Pathian biak inah chuan an hmu a, mipui zawng zawng
an fuihpawrh a, ani chu an man a, an au va, " Israel mite u,
min pui rawh u! He mi hi ram tinah mi zawng zawng hnênah, 28

Juda mi te, Dân te, he in te sawichhetu kha a nih hi; chu lo pawh,
Pathian biak inah hian Grik mite pawh a luhpui a, he in thianghlim
hi a tibawlhhlawh tawh a ni," an ti a. (Chu mi hmain khuaah 29
chuan Ephesi khuaa mi Trophima chu a hnênah an hmu a, Paulan
chu mi chu Pathian biak inah a luhpui an ring a ni.) Tin, 30
akhuain an phu ta mur mur a, mite chu an tlân khâwm a; Paula
an man a, Pathian biak in ata an hnûk chhuak a; kawngte chu
an khâr ta nghâl a. Tin, ani chu tihhlum an tum lai chuan 31
Jerusalem khuaa mi zawng zawng an buai tih thu chu sipai pâwl
hotu lal ber hnên a han thleng a. Tin, ani chuan sipaite leh sipai 32
za hotute a hruai ta nghâl a, an hnênah a tlân chhuk a; tin, anni
chuan hotu lal ber leh sipaite chu an hmuh veleh Paula vuak an
bâng ta a.

Tin, hotu lal ber chuan a rawn hnaih a, *Paula* chu a chelh a, 33
khaidiat pahnih buntîr thu a pe a; tunge a nih a, engnge a tih
a zâwt a. Tin, mipui zîngah chuan a ṭhen thu khatin an au va, 34
a ṭhen thu dangin *an au va*; tin, bengchhheng avângin a ziazâng a
hre thei lo va, kulhbînga hruai luh thu a pe a. Tin, *Paulan* 35
kailâwn a thlen laiin mipuiin an bei nasat avângin sipaiten ani chu
an chawi kâng zêl a; mi zawng zawngin, " Tiboral rawh u," tia 36
auvin, an zui huai huai si a.

Tin, Paula chu kulhbîngah chuan an hruai luh dâwn laiin, 37
ani chuan sipai hotu lal ber hnênah chuan, " I hnênah thu kamkhat
ka sawi thei ang em?" a ti a. Tin, ani chuan, " Grik ṭawng i 38
hria elo? Hmâna mite fuihpawrha, mihring philhmangho sângli
thlalêra hruai chhuaktu Aigupta rama mi kha i ni lo vem ni?"
a ti a. Paula erawh chuan, "Juda mi, Kilikia rama Tarsa khuaa 39
mi ka ni, khaw namêna awm ka ni lo; mi khawngaih la, mi zawng
zawng hnênah thu mi hrilhtîr rawh," a ti a.

Tin, a remtih veleh, Paula chu kailâwnah chuan a ding a, 40
mi zawng zawng *ngawih nân* a kutin a zâp a; tin, *an* ngawih ṭhuap
veleh Hebrai ṭawngin an hnênah:—

22 " Unaute u, pate u, tûnah in hnênah ka thiamna thu ka 1
hrilh dâwn che u hi ngaithla rawh u," a ti a. Tin, Hebrai 2
ṭawngin an hnênah thu a sawi tih an hriat veleh an ngawi lehzual
a; tin, ani chuan.

"Juda mi ka ni, Kilikia rama Tarsa khuaa piang ka ni, 3
nimahsela he khuaah hian Gamaliela ke bulah chuan zira sei lian
ka ni, kan thlahtute Dân awmze khermei tak chu zîr ṭhîna awm
ka ni, vawiina nangmahni zawng zawng ang tak hian Pathian
tâna ṭhanem bawk ṭhîn *ka ni*. Tin, he Kawng*a mite* hi tihlum hial 4
khawpin ka tiduhdah ṭhîn a, a hmei a pain ka phuar a, tân inah ka
khungtîr ṭhîn a. Puithiam Lalber leh upate zawng zawng pawhin 5
chûng thu chu mi hriatpui thei e, an hnên ata pawh unaute *pêk* a tân

lehkha ka hmuh kha; tin, Damaska khuaa awm apiang, an hrem
atân, phuar chunga Jerusalem khuaa hruai tûrin ka kal kha.
" Tin, ka kal a, Damaska khaw kiang ka thlen chuan, chawfâk 6
hun laiin, thâwkkhatan vân ata êng nasa tak ka vêlan a lo êng ta
phut a; tin, leiah ka tlu a, ka hnênah, ' Saula Saula, nangin 7
engatinge mi tihduhdah hi?" tiin, aw ka hria a. Tin, keiin, 8
' Lalpa, tunge i nih?' tiin, ka chhâng a. Tin, ani chuan ka
hnênah, ' Nazaret Isua i tihduhdah hi ka ni,' a ti a. Tin, ka 9
ṭhiante chuan êng chu an hmu na a, mi betu aw erawh chu an
hre lo. Tin, keiin, ' Lalpa, engnge ka tih ang?' ka ti a. Tin, 10
Lalpa chuan ka hnênah, ' Tho la, Damaska khuaah lût rawh, thil
zawng zawng i tih tûra ruat apiang an hrilh ang che,' a ti a. Tin, 11
chu êng ropui avâng chuan khua ka hmu thei ta lo va, ka ṭhianten
kutin mi kai a, Damaska khuaah ka lût ta a.
" Tin, mi pakhat, Anania, Dân kawnga Pathian ngaihsak leh, 12
chuta Juda awmte zawng zawng hnêna hmingṭha chu ka hnênah
a lo kal a, ka kiangah a ding a, ka hnênah, ' Ka nau Saul, mit 13
vâr nei rawh,' mi ti a. Tin, chu mi lai tak chuan amah ka han
hmu ta a. Tin, ani chuan, ' Kan thlahtute Pathianin a duhzâwng 14
hriaah leh Mi Feltaka chu hmua, a ṭawngkâ hriaah pawh a ruat
tawh che a. I hmuh leh i hriat thuah khân mi zawng zawng 15
hnênah ama thu hretu i ni ang. Tin, engatinge i la awm reng le? 16
Tho la, ama hming lam chungin baptisma chang la, i sualte
tlêngfai ta che,' mi ti a.
" Tin, Jerusalem khuaah hian ka hâwn leh hnuin, Pathian 17
biak ina ka ṭawngṭai laiin, englovin mi zêl a; tin, ' Hmanhmawh 18
la, Jerusalem khua ata chhuak rawh; ka chanchin i hrilh *tûr chu* an
pawm dâwn loh hi,' a mi tih lai ka hmu a.
" Tin, keiin, ' Lalpa, inkhâwmna in tina a ringtu che apiang 19
tân inah ka khung a, ka vuak ṭhin kha an hre si a; tin, i thu hretu 20
Stephana thisen an chhuah lai khân kei pawh a kiangah ka ding a,
ka lo remti a, a tihlumtute puante ka vêng hlawm bawk a ni,' ka
ti a.
" Tin, ani chuan, ' Kal rawh; heta ṭangin hla taka Jentailte 21
hnênah ka tîr *zâwk* ang che,' mi ti ta a," a ti a.
Tin, chu thu thleng chuan an ngaithla a; tin, aw ring takin, 22
" Mi hetiang nek hi khawvêl ata tiboral rawh u; nung tui a ni lo
va," an ti ta a. Tin, an au va, an puante an hlîp a, an paih a, 23
vaivut an vánvawrh a, chutichuan, sipai hotu lal ber chuan *Paula* 24
chu kulhbîng chhûnga hruai luh thu a pe a, a chungah chuti êma
an au chhan chu hriat nân vuak chunga chhâl tûrin a ti a.
Tin, savun hruia an phuar belhbawm zawhin, Paulan a kianga 25
ding sipai za hotu hnênah chuan, " Rom mi rêng rêng in vaw thei
em ni, thiam loh chantîr hnu pawh ni leh nghâl si lo?" a ti a.

Tin, sipai za hotu chuan chu chu a hriat veleh, sipai hotu lal ber 26
hnênah chuan a kal a, " I thil tih tûr hi fîmkhur teh khai! He
mi hi Rom mi a lo ni e," a ti a, a hrilh a. Tin, sipai hotu lal ber 27
chu a lo kal a, a hnênah, " Rom mi i ni maw? Mi hrilh rawh,"
a ti a. Tin, ani chuan, " Ni e," a ti a. Tin, sipai hotu lal ber 28
chuan, " Chu mi khuaa mi ni tûrin kei zawngin tangka tam tak ka
sêng asin," a ti a, a chhâng a. Tin, Paula chuan, " Kei zawng
Rom mi rênga piang ka ni," a ti a. Tichuan *nghaisa chunga* chhâl 29
tumte chuan ani chu an kalsan ta nghâl a; sipai hotu lal ber pawhin
Rom mi a ni tih a hriat chuan a hlau va, a phuar avângin *a hlau*
bawk a.

Tin, atûkah chuan, Judaten eng vângin nge *Paula* an hêk 30
tih hriat fel tumin, *sipai hotu lal ber chuan* ani chu a phelh a, puithiam
lalte leh rorêltu zawng zawngte inkhâwm tûr thu a pe a, Paula a
hruai chhuk a, an hmaah a dintîr ta a.

23 Tin, Paula chuan rorêltute chu a en reng a, " Unaute u, 1
vawiin thlengin Pathian mithmuha ṭha lama ka hriat apiang
tiin ka awm ṭhîn e," a ti a.

Tin, Puithiam Lalber Anania chuan, *Paula* kianga dingte 2
hnênah a kaa ben sak tûr a ti a. Tin, Paula chuan a hnênah, 3
" Nang lung pal hnawih vârpa, Pathianin a bêng *zâwk* ang che;
nang, Dân anga mi ngaihtuah tûrin i ṭhu a, Dân lo anga mi ben
tûr i ti vei a ni maw?" a ti a. Tin, a kianga miten, " Pathian 4
Puithiam Lalber i hau vei maw?" an ti a. Tin, Paulan, " Unaute 5
u, Puithiam Lalber a ni tih ka hre lo a ni; ' I chipuite hotu chungah
thu ṭha lo sawi suh,' tih pawh ziak a ni si a," a ti a.

Tin, Paulan a ṭhen Saddukaite, a ṭhen Pharisaite an ni tih a 6
lo hriatin, rorêltute zîngah chuan a au va, "Unaute u, Pharisai
ka ni, Pharisai fapa pawh ka ni; mitthi beiseina leh thawhlehna
thuah chhuahchhâlin ka awm a nih hi," a ti a.

Tin, chu chu a sawi zawh chuan, Pharisaite leh Saddukaite 7
an lo inhnial a, rorêltute chu an inkhing ta a. (Saddukaihoten,
" Mitthi thawhlehna rêng a awm lo, vântirhkohte, thlaraute pawh 8
a awm hek lo," an ti ṭhîn; Pharisaihote erawh chuan chu mi kawng
pahnih chu *a awm tih* an awi si a.) Tichuan nasa takin an buai 9
ta a; Pharisaite lama mi lehkhaziaktute ṭhenkhat an ding a, an hnial
a, "He mi hi engmah a sualna kan hre lo ve; thlarau pawhin,
vântirhkoh pawhin ani hi bia pawh ni sela, engnge pawi ang?" an
ti a. Tin, an inhnial nasat deuh deuh avângin, sipai hotu lal ber 10
chuan Paula an pawh sawm a hlau va, sipaite hnênah, zuk kala
an zîng ata kulhbînga han hruai chho lui tûrin a ti a.

Tin, azânah chuan Lalpa chu *Paula* kiangah a ding a, 11
" Thlamuang takin awm rawh, Jerusalem khuaa ka thu i hriattîr
ang bawk hian Rom khuaah pawh i hriattîr tûr a ni," a ti a.

Tin, ni a chhuahin Judate an ṭang rual a, Paula an thah hma 12
loh zawng engmah eia bàr lo tûrin chhia an inchham a. Chu mi 13
thu phiartute chu sawmli aia tam an ni. Tin, anni chu puithiam 14
lalte leh upate hnênah an kal a, " Paula kan thah hma loh zawng
engmah tem lo tûrin chhia kan chham ta vak a ni. Chuvângin 15
nangnin, rorêltute nên a thu fel lehzuala ngaihtuah tum angin,
in hnêna hruai thla tûrin sipai hotu lal ber hnênah pehhêl deuhvin
han sawi rawh u; *in* kiang hnai a thlen hma pawhin, keini amah
that tûrin kan inpeih reng e," an ti a.
Nimahsela, Paula farnua fapain an chân thu chu a lo hria a, 16
kulhbîngah chuan a va lût a, Paula a va hrilh a. Tin, Paula chuan 17
sipai za hotu pakhat a ko va, " He tlangvâl hi hotu lal ber hnênah
chuan hruai rawh; a hnênah thu engemaw sawi tûr a
nei a ni âwm e," a ti a. Chutichuan, sipai hotu lal ber hnênah 18
chuan a va hruai a, " Paula, mi tâng khân mi ko va, he tlangvâl
hi i hnêna rawn hruai tûrin mi tîr a, i hnênah thu engemaw sawi
tûr a nei a ni âwm e," a ti a.
Tin, sipai hotu lal ber chuan a kutah a chelh a, a kal hran*pui* 19
a, arûkin, " Engnge mi hrilh tûr i neih chu?" tiin, a zâwt a.
Tin, ani chuan, " Paula thu chu fel lehzual deuhva i ngaihtuah 20
tûr angin, naktûkah rorêltute hnêna hruai chhuk tûrin Judaten
dîl che an remti tlâng a. Nimahsela, an thu lo awi suh ang che; 21
an zînga mi sawmli aia tamin an châng reng a, chu mite chuan,
amah an thah hma loh chu engmah eia bâr lo tûrin chhia an chham
a; tûnah hian i thu nghâkin inpeih sain an awm reng a ni," a ti a.
Tin, sipai hotu lal ber chuan tlangvâl chu a kaltîr a, " Hêng 22
thu hi mi lo hriattîr tawh tih tumah hrilh suh ang che," a ti tlat a.
Tin, sipai za hotu pahnih a ko va, " Zân mut reh hunah Kaisari 23
khaw thlenga kal tûrin sipai zahnih nên, sakawr chung chuang mi
sawmsarih nên, fei keng mi zahnih nên siam rawh u," a ti a; tin, 24
Ram Awptu Felika hnênah chuan him taka an thlentîr theih nân
Paula an chuantîrna tûrin sate lo siam tûr a ti bawk a.
Tin, hetiangin lehkha a ziak a:— 25
" Klaudia Lusian Felika Ram Awptu ṭha ber chibai a bûk e. 26
" He mi hi Judaten an man a, an thah dâwn laiin an hnênah 27
sipaite hruaiin ka kal a, Rom mi a ni tih ka hria a, ka chhan
chhuak ta a. Tin, an hêkna chhan hriat ka duh a, an rorêltute 28
hnênah ka hruai chhuk a; chutichuan an dân thu engahte emaw 29
hêk a ni tih ka hria a, nimahsela an hêkna thuah thihna leh phuarna
khawp neuh tûrin engmah ka hre si lo. Tin, Judaten amah an 30
châng tih miin mi hriattîr veleh, i hnênah ani hi ka rawn tîr ta
nghâl a ni, a hêktute pawh a chunga thupawi an neih apiang i
hmaa sawi tûrin thu ka pe bawk a," tiin.
Chutichuan, sipaite chuan a thupêk ang chuan Paula chu a- 31

zân azânin an hruai a, Antipatri khua an thlenpui a. Tin, 32
atûkah chuan sakawr chung chuang mite chu a hnêna kal zêl tûrin
an kîrsan a, kulhbingah chuan an kal leh ta a; tin, anni chu Kaisari 33
khua chu an thleng a, Ram Awptu hnênah lehkha chu an pe a,
Paula pawh a hmaah an dintîr a. Tin, Ram Awptu chuan a chhiar 34
zawhin, *Paula* awmna ram a zâwt a. Tin, Kilikia rama mi a ni
tih a hriat veleh, " A hêktu che pawh chu an lo thlen hunah i
thupawi ka ngaihtuah ang," a ti a. Tin, Heroda inah vên tûr 35
thu a pe a.

24 Tin, ni nga chinah Puithiam Lalber Anania a lo thleng 1
chhuk a, upa tuteemaw nên, a hming Tertulla thu sawi thiam
pakhat nên; tin, Paula chunga thupawi chu Ram Awptu hnênah
an sawi a.

Tin, *Paula* chu an koh chhuah hnu chuan Tertulla chuan amah 2
a hêk ṭam a:—" Felik ṭha ber, nangmaha zârah thlamuang êm
êmin kan awm avâng leh, i enkawl avânga he chite tân hian sualte
khap ṭhatin a awm ṭhin avângin, kumkhuain khawiah pawh 3
lungawi takin kan lâwm ṭhîn. Amaherawhchu, i tân ninawm 4
lutuk nih ka duh lo va, i nunnêmnain thu kamkhat *erawh chu* min
ngaihthlâk sak tûrin ka ngên a che. He mi hi mi huatthlala tak, 5
khawvêla Judateho zawng zawng chawk buaitu leh, Nazaret 6-7
mite pâwla an tupa ber pakhat a nih kan hria a; Pathian biak
in tihbawlhhlawh a tum bawk a; *chuvângin* kan man a ni; nangmah 8
ngeiin chhuahchhâlin, kan hêkna thil zawng zawng hi ama lakah
i hre thei ang," a ti a.

Tin, Judate pawh chuan, " Chûng thu chu chutiang chu a ni," 9
tiin, an ṭanpui ve a.

Tin, Ram Awptu chuan thu sawi tûra Paula chu kuta a zah 10
veleh, Paula chuan:—" Nang kum tam tak he chite rorêl saktu
hi i nih ka hriat avângin lâwm takin ka thiamna thu ka sawi dâwn
hi. Jerusalem khuaah Pathian be tûrin ka han kal achin chu ni 11
sâwm leh ni hnih lo liam a la ni lo vang tih i la hre thei ang; Pathian 12
biak inah pawh, inkhâwmna inahte pawh, khuaah pawh tumah ka
hnial leh mipui ka fuihpawrh annin mi hmu hek lo; tûnah pawh 13
an mi hêkna thu hi i hriatah a bul an chhui chhuak thei hek lo
vang. Nimahsela, he thu hi i hnênah ka inpuang ang, ' Pawl 14
hrang' an tih Kawng dân angin kan thlahtute Pathian ka be ṭhîn—
Dân leh Zâwlneite *Lehkhabua* ziak zawng zawng ringin; tin, mi felte
leh fel lote thawhlehna a awm ang tih Pathian lamah ka beisei a, 15
hênghote pawh hian chûng chu an awi ve bawk si a; chu mi avâng 16
chuan Pathian hnên lamah leh mihring hnênah pawh rilru sual
lo mawlh hi vawn fo ka tum ṭhîn. Tin, kum tam tak hnuah 17
hian ka chipuite hnênah thilpêk tûr leh sa talh tûr rawn sinin ka
lo kal a; tin, chûng *thil ka pêk* lai chuan, mipui tel lovin, bengchheng 18

lovin, Pathian biak inah thianghlimin mi hmu a. Nimahsela, 19
chutah chuan Asia rama mi Juda tuteemaw an awm kha, chûngte
chuan ka chungah thu an neih chuan hetah hian i hmaa awmin
mi hêk tûr a ni. A nih loh, leh hêng mite ngei hian rorêltute 20
hmaa ka din lai khân, ka tihsual engnge an hmuh sawi rawh se, he 21
thu kamkhat avâng hian a nih nghâl loh chuan, an zînga
dingin, 'Mitthi thawhlehna thuah vawiinah hian in hmaah
chhuahchhalhin ka awm a nih hi,' ka tih kha," a ti a, a
chhâng a.

Tin, Felika chuan Kawng thu chu a hriat fel deuh avângin, 22
" Sipai hotu lal ber Lusia chu a lo thlen chhuk hunah in thu
ka la rem ang," tiin, a dah ta rih a.

Tin, *Paula* chu duat deuhva, a ṭhiante rawngbâwl sak khap 23
lova, vêntîr tûrin sipai za hotu hnênah chuan thu a pe a. Tin, 24
ni engzât emaw chinan Felika chu a lo kal *leh* a, a nupui Drusilli
Juda hmeichhia nên, Paula chu a kohtîr a, Krista Isua rinna thu
chu a ngaithla a. Tin, *Paula* chuan felna thu te, insûm thute, 25
rorêlna lo la awm tûr thute khûn taka a hrilh laiin Felika chuan
hlauhawm a ti êm a, " Kal leh ta rih tawh, hun remchâng ka neih
hunah ka ko vang che," a ti a. Paulan tangka a pêk a beisei bawk 26
a, chuvângin a ko zing deuh va, a be ṭhîn a ni.

Nimahsela, kum hnih a vei hnuin Porkia Festan Felika chu 27
a thlâk ta a; tin, Felika chuan, Judate zîngah hmingṭhat a duh a,
Paula chu phuar sain a hnutchhiah ta a.

25 Chutichuan Festa chuan ram chu a awp ta a; tin, ni thum 1
chinah Kaisari khua aṭang chuan Jerusalem khuaah a han
kal a. Tin, puithiam lalte leh Juda puipate chuan a hnênah 2
Paula chungchâng thu chu a chhe lamin an lo hriattîr a.
Jerusalem khuaa han hruaitîr tûrin khawngaihna an lo ngên chiam 3
bawk a; kalkawnga lo châna thah an tum a. Nimahsela, Festa 4
chuan, " Paula chu Kaisari khuaah an vêng reng a ni, kei pawh
rei lo tean ka haw dâwn e. Chuvângin, chu mi chuan sualna a 5
neih chuan in zînga thu nei apiangin mi zui chhuk sela, hêk
rawh se," a ti a, a chhâng a.

Tin, an zîngah chuan ni riat emaw, ni sâwm emaw lo liam 6
chu a châm lo va, Kaisari khuaah a haw thla ta a; tin, atûkah
chuan rorêlna ṭhutphahah a ṭhu a, Paula chu rawn hruai tûrin
thu a pe a. Tin, ani chu a lo thlen chuan, Jerusalem khuaa mi 7
Juda lo chhukte chu a vêlah an ding a, a chungah thupawi tam tak
rit tak takan sawi an sawi a, a bul erawh chu an chhui chhuak thei
si lo va; tin, Paula chuan a thiamna thu a sawi a, " Judate Dân 8
chungah te, Pathian biak in thuah te, Kaisara chungah te pawh,
thil rêng rêng ka tisuàl lo ve," a ti a.

Nimahsela, Festa chuan Judate zînga hmingṭhat a duh a, 9

Paula hnênah chuan, " Jerusalem khuaa han kal a, khitah ka hmaa
hêng thu hi rêl i duh em?" a ti a, a chhâng a.
Paula erawh chuan, " Kaisara rorêlna ṭhutphah hmaa, ro mi 10
rêl sakna tûrah hian ka din hi; Judate chungah thil engmah ka
tisual lo, nang pawhin chu chu i hre chiang hle si a. Mi sual ka 11
nih a, thihna khawp meuh thil ti ka nih chuan, thih pawh ka hnial
lo ve; nimahsela hêngho mi hêkna thil hi a bul engmah a awm
loh chuan, tumahin an hnênah mi pe thei lo vang. Kaisara
hnênah ka thlen ang," ạ ti a.
Tin Festa chuan *a* rorêlpuite a biak râwn zawhin, " Kaisara 12
hnênah thlen i tum vei a, Kaisara hnênah i kal mawlh ang chu,"
tiin, a chhâng a.
Tin, ni engzât emaw chinah chuan lal Agrippa leh Berniki 13
chu Kaisari khua an lo thleng a, Festa chibai an bûk a. Tin, 14
ni tam tak chutah chuan an châm avângin Festa chuan Paula
thupawi chu lal hnênah chuan a sawi a, " Felika khân mi tâng
tuemaw a hnutchhiah a; Jerusalem khuaa ka awm lai khân 15
puithiam lalte leh Juda upaten a chungchâng thu mi hrilh a,
thiam loh chantîr an ngên a. Tin, keiin an hnênah, ' An hêka 16
leh a hêktute an inhmatawn a, an hêkna kawngah a thiamna thu
sawi vena remchâng a hmuh hma loh chuan, mi rêng rêng *hrem
tûra* thlah hi Rom khuaa mi dân a ni lo ve,' tiin ka chhâng a.
Tin, heta an lo thlenin, rei rial lovin atûkah chuan rorêlna 17
ṭhutphahah ka ṭhu a, chu mi chu han hruai tûrin thu ka pe a.
Tin, a hêktute an din laiin, ka rin ang rêngin a chungah sualna 18
thupawi engmah rêng an sawi si lo va; an sakhaw dânte leh, Isua, 19
mi pakhat thi tawh, Paula chuan, ' A nung *leh* a ni,' tiin, a sawi
a, chutih avâng chuan a chungah thubuaite an nei a lo ni zâwk a.
Tin, keiin chûng thute chu ngaihtuah ngaihna rêng ka hre lo va, 20
Jerusalem khuaa kala, khita chûng thu chu rêl sak a duh leh duh
loh ka zâwt a. Nimahsela, Paula chuan Lalber rêla khêk a ngên 21
ta zâwk a, chuvângin Kaisara hnêna ka kaltîr theih hma loh
chuan vêng tûrin thu ka pe a," a ti a.
Tin, Agrippa chuan Festa hnênah chuan, " Kei pawh chu mi 22
thu sawi chu ngaihthlâk ka lo duh fo rêng a ni," a ti a. Tin, ani
chuan, " Naktûkah a thu sawi i ngaithla ang chu," a ti a.
Chutichuan, atûkah chuan Agrippa leh Berniki chu ropui 23
takin an lo kal a, thu sawina inah an lo lût a, sipai hotu liante
nên, khuaa mi ṭha deuh deuhte nên; tin, Festa thuin Paula an
rawn hruai luhtîr a.
Tin, Festa chuan, "Lal Agrippa leh heta kan zînga awm 24
zawng zawngte u, he mi in hmuh hi a ni, a chungchâng thua
Judate zawng zawngin an zain nung tawh lo tûr, tia auva,
Jerusalem khuaah leh heta mi biakna kha. Nimahsela, thihna 25

khawp meuhvin engmah a ti lo tih ka hria a; tin, amahin Lalber 25
hnêna thlen a tum avângin tirh ka tum a ni; nimahsela, a thu 26
mumal engmah-ka lal hnênah ziak tûr ka hre si lo va. Chuvângin
in hmaah ka rawn hruai chhuah hi, Lal Agripp, nangma hmaa
rawn kruai bîk deuh ka ni e, chhuahchhâl zawha engemaw tal
ziak tûr ka hmuh theih nân. Mi tâng, Lalber hnêna tirha, a 27
chunga an hêkna thu hriat teltîr loh chu, âtthlâk niin ka hre
si a," a ti a.

26 Tin, Agrippa chuan, Paula hnênah chuan, "I thiamna 1
thu i sawi thei e," a ti a.

Tin, Paula chuan a kut a phar a, a thiamna thu a sawi a:—" Lal 2
Agrpip, Judaten mi hêkna zawng zawnga ka thiamna thu vawiinah
hian i hmaa ka sawi dâwn avâng hian lâwmin ka inhria; hei hi ka
lâwmna ber a ni, Judate zîngah dân leh thubuai zawng zawng 3
kawnga i fin ngawt avângin: chuvângin muang taka mi ngaihthlâk
sak tûrin ka ngên a che. A tîra ka naupan lai ata ka chite zîngah 4
leh Jerusalem khuaa ka awm dân kha Judate zawng zawngin an
hria e; a tîr ata ka chanchin an hria e, khatia kan sakhaw pâwl 5
khermei ber dân pângngaia Pharisaia ka awm kha, an duh chuanin
mi sawipui thei a ni. Tin, Pathianin kan thlahtute hnêna thu a 6
tiam kha beisei kawng thuah hetah tûnah rorêl saka da din hi; chu
thutiam chu, kan hnam sâwm leh hnam hnihin, a chhûn a zânin 7
Pathian rawng ṭhahnemngai taka bâwlin hmuh an beisei ṭhîn.
Aw lalpa, chu mi beisei thu avâng chuan Judaten mi hêk a nih hi.
" Pathianin mitthite a kaitho tih hi engatinge awiawm lova 8
in ruat ni? Kei pawhin Nazaret Isua hming kalh lamin thil tam 9
tak ti ila ṭhain ka lo ring ṭhîn a. Chu ang chu Jerusalem khuaah 10
ka ti bawk ṭhîn a; tin, puithiam lalte hnênah thu ka hmu a, mi
thianghlimte zînga mi tam tak tân inahte ka khung bawk ṭhîn a;
tin, an tihhlum laiin tihhlum remti lamah ka ṭang bawk ṭhîn a.
Tin, inkhâwmna in tinah ka hrem fo va, *Isua thu* sâwttîr ka tum 11
hrâm ṭhîn a; tin, an chungah ka kawlh êm êm a, ram dang khaw
thleng pawhin ka tiduhdah ṭhîn a.
" Chutiang ti tûrin, puithiam lalte thu hmu leh, an tirhna 12
lehkha kengin, Damaska khuaah ka kal a; tin, e, lalpa, ka kal 13
laiin chawfâk hun a ni a, vân ata êng engemaw, ni êng aia êng
zâwk, keimah leh ka kalpuite vêlah êngin ka hmu a. Tin, kan 14
zain leiah kan tlu a, Hebrai ṭawngin, 'Saula, Saula, nangin
engatinge mi tihduhdah hi? Chhunna tiang khen i tân a nâ e,' mi
tiin aw ka hria a.
" Tin, keiin, 'Lalpa tunge i nih?' ka ti a. 15
" Tin, Lalpa chuan, 'Isua i tihduhdah hi ka ni; nimahsela, tho 16
la, ding rawh; hêng i thil hmuhte leh, i hnêna ka la inlârna tûr thilte
nên, *chu mi* rawngbâwlah leh hretua siam tûr chein i hnênah ka

rawn inlâr a nih hi; mi zawng zawng leh Jentailte kut ata ka 17
chhanhim ang che; an mit tivâr tûrin an hnênah ka tirh che hi,
chutichuan thim chu êng lamah an hawisan ang a, Setana 18
thuneihna chu Pathian lamah an hawisan ang, sual
ngaihhnathiamna an hmuh nân leh mi rin avânga thianghlim
tawhte zînga ro chan *an neih nân,'* a ti a.
" Chuvângin, lal Agripp, vâna mi inlâra chu ka hnial lo va, a 19
tûrin Damaska khuaa mite hnênah, *chu mi hnuah chuan* Jerusalem 20
khuaa mite hnênah te, Judai ram tina mite hnênah te, Jentailte
hnênah te pawh, sim hming pu tlâka thil tia, sima, Pathian lam
an hawina tûrin ka hril zâwk ṭhîn a ni. Chûng avâng chuan a 21
ni Judaten Pathian biak inah mi man a, tihhlum mi tum tâk ni.
Nimahsela, Pathian hnên aṭanga ṭanpuina ka hmuh avângin 22
vawiin thlengin mi tête leh mi liante hnêna thu hriattîrin ka la awm
reng a, zâwlneite leh Mosian lo thleng tûr an tih thu chauh lo
chu thu dang sawi lovin; khatia Kristain hrehawm a tuar ang a, 23
tin, mitthi zîng ata a thawh leh avângin mi zawng zawng hnênah
leh Jentailte hnênah pawh êng hmuhtîrtu hmasa ber a ni ang,
an tih thu kha," a ti a.
Tin, chutianga a thiamna thu a sawi laiin, Festa chuan, aw 24
ring takin, " Paula, i â a ni; i zir tamnain a tiâ che a nih hi,"a ti a.
Nimahsela, Paula chuan, " Festa ṭha ber, ka â lo asin; thu 25
dik tak leh thu fing tak ka sawi zâwk a nih hi. Hêng thu hi lal 26
hian a hria alâwm, a hnênah pawh hlau lovin ka sawi hi; hêng
thil hi engmah a hnênah zêp a ni lo tih dik takin ka hria e; hêng
hi *in* kila tih a ni si lo. Lal Agripp, zâwlneite thu i awi em? I 27
awi tih ka hria e," a ti a.
Tin, Agrippa chuan Paula hnênah, " Rei lo tê chauh thlêma 28
Kristiana mi siam i tum a nih hi!" a ti a.
Tin, Paula chuan, " Rei sela, rei suh sela, nang chauh ka ti lo, 29
vawiina ka thu hretu zawng zawng pawh hi, keimah anga awm
atân Pathian hnênah ka dîl a ni, kawlte hi erawh chu *bun ve* lovin,"
a ti a.
Tin, lal nên, Ram Awptu nên, Berniki nên, an hnêna ṭhute 30
nên chuan an tho hlawm a; tin, an kal hrang a, an inbia a, " He 31
mi hian thihna leh kawl bunna khawp meuh thil engmah a lo tih
loh hi," an ti a. Tin, Agrippan Festa hnênah, " He mi hian 32
Kaisara hnêna thlen lo tiam tawh suh sela chuan a chhuak mai
tûr," a ti a.

27 Tin, Itali rama lawnga kan kal tûr thu an tihtlûk veleh, 1
Paula leh mi tâng dang tuteemaw Awgusta pâwla mi sipai
za hotu a hming Julia an kawltîr a. Tin, Adramuttini khaw 2
lawng, Asia ram tuifinriat kama khaw awmte tlawh tûrah chuan
kan chuang a, tuifinriatah kan kal ta a; Makedonia rama mi

Aristarka, Thessalonika khuaa mi kan hnênah a awm a. Tin, 3
atûkah Sidon khua kan tlawh a. Tin, Julia chuan Paula a ti ṭha
hle a, intiharh tûrin a ṭhiante hnênah a lêntir a. Tin, chuta 4
ṭangin tuifinriatah kan kal leh a, thliin a ni lo lamah min nem
avângin Kupra thliarkâr phên thli ûp lamah kan tlân a. Tin, 5
Kilikia ram leh Pamphulia ram dep tuifinriat kan pelh hnuin,
Lukia rama Mura khua kan thleng a. Chutah chuan sipai za 6
hotu chuan Aleksandria khaw lawng Itali ram tlawh tûr chu a
hmu a; chu miah chuan min chuantîr a. Tin, ni rei tak zawi 7
zawiin kan kal a, Knidos khaw zâwn harsa takin kan thleng
hrâm hrâm a, thliin min hnar avângin Salmoni hrûla Kret
thliarkâr phên thli ûp lamah kan tlân a; tin, harsa takin vaukam 8
kan hrût a, Litengsâwl Mawi an tih hmun chu kan thleng ta a;
chu mi kiangah chuan Lasai khua a awm.

Tin, ni tam tak a ral tawh avâng leh, lawnga kal a hlauhawm 9
tawh avângin, (Chaw Nghei ni chu a lo pêl tawh si a,) Paula
chuan anni chu a zilh a, an hnênah, " Pute u, lawnga tûna kal hi 10
chhiatna leh boralna nasa tak a thleng dâwn tih ka hria e, a sum
leh lawng chungah chauh *ka ti* lo va, keimahni chungah pawh *ka ti*
a ni," a ti a. Nimahsela, sipai za hotu chuan Paula thu sawi ai 11
chuan lawng pu leh lawng neitu thu a awi zâwk a. Tin, thlasik 12
tuar nân litengsâwl chu a rem loh avângin a tam zâwkin, chuta
ṭanga tuifinriata kal chhuaha, Phoiniki khua thlen hrâma, chuta
thlasik tuar an rawtpui a; *Phoiniki* chu Kret thliarkâra litengsâwl
pakhat a ni, hmâr chhak leh chhim chhak chhawng a ni.

Tin, chhim thli chu zawi zawia a lo tleh veleh chuan, an 13
duhzâwng an hmu emaw an ti a, thîrchakai chu ankhai chhuaka,
Kret thliarkâr kam chu an hrût an hrût a. Nimahsela, rei lo tê 14
achinah khawmual lam aṭang chuan thli na tak a lo tleh chhuk ta
a, chu *thli* chu Eurakuilo an ti ṭhîn a. Tin, lawng chu a rawn 15
nam fuh a, thli lam a hawi theih loh veleh kan thlah ta a, min lên
min lên ta mai a. Tin, a hming Klaudi thliarkâr tê tak tê phên 16
thli ûp lamah kan tlân a, harsa takin lawnglêng kan hum
thei hrâm a; tin, an kaih chhuah hnuin chhanna hruite an hmang 17
a, lawng hnuai lamah an la vêt a, an phuar a; tin, puanzârna
engkim an titlu a, chutilochuan Surti-a len luh an hlau va,
chutichuan min lên min lên ta a. Tin, atûkah tuifâwnin min 18
vawrh nek avâng chuan, lawnga sum chu tuiah an paih ṭan ta a.
Tin, atûk lehah anmahni kut meuhvin lawng bungrua an paih 19
chhuak leh ta a. Tin, ni rei tak, ni pawh, arsi pawh a lang lo va, 20
thlipui namênin min nuai lo va, nun rêng kan beisei tawh lo.
Tin, chaw ei lova rei tak an awm hnuin, Paula an zîngah a ding a, 21
" Pute u, Kret thliarkârah khân phelh lovin, ka thu kha awia, hêng
chhiat leh boralna hi thlen lo tûr in ni na a le. Nimahsela, tûnah 22

pawh hian thlamuang taka awm tûrin ka fuih a che u; in zîngah
tumahin nun in hloh dâwn lo ve, lawng erawh hi chu *a bo dâwn a*
ni. A ta ka ni a, a rawng ka bâwl ṭhin Pathian kha, chu mi 23
vântirhkoh pakhat zâninah hian ka kiangah a lo ding a, ka hnênah,
'Paula, hlau suh, Kaisara hmaah i ding tûr a ni; tin, ngai rawh, 24
lawnga i hnêna kal zawng zawngte pawh hi Pathianin a pe a che,'
mi ti a ni. Chuvângin, pute u, thlamuang takin awm rawh u; 25
Pathian ka ring e, mi hrilh ang zêlin a awm dâwn. Nimahsela, 26
thliarkâr engah emaw min lên chhuak tûr a ni," a ti a.

Tin, Adria *tuifinriatah thliin* leh lam leh lamah min lên min 27
lên a, zan sâwm leh zan li a tlin zân chuan, zan laiah emaw,
lawng mite chuan khawii khawmual emaw thleng dâwnin an
inhria a; chutichuan, tui thûk lam an teh a, hlam sawmhnihin an 28
hria a; tin, rei lo tean an teh leh a, hlam sâwm leh hlam ngain an
hria a. Tin, lawng mei lamah thîrchakai pali an thlâk a, 29
chutilochuan lung chhe hmunah min lên chhuak hlauh dah ang e,
tih an hlau va; tin, khawvâr hlân an nghâkhlel hle
mai a.

Tin, lawng mite chuan lawng hnâr lamah thîrchakaite ṭhlâk 30
tûr anga tiderin, lawnglêng chu tuifinriatah an thlâk a, lawng
chu tlânsan an tum a, chu mi laiin Paula chuan, sipai za hotu leh 31
sipaite hnênah chuan, "Hêngho hi lawnga an awm reng loh
chuan in him thei lo vang," a ti a. Tichuan, sipaite chuan 32
lawnglêng hruite chu an zai chat a, an thlah ta a.

Tin, khawvâr dâwn lai chuan, Paulan mi zawng zawng chu 33
chaw eiah a tîr a, "Vawiin hi ni sâwm leh ni li a ni tawh, engmah
ei lovin in nghâk a, in nghei reng a ni. Chuvângin, chaw ei 34
atân ka tîr chiam a che u; in damna tûr a nih hi; in zîngah tumaha
samzai pakhat mah a boral lo vang," a ti a. Tin, chu thu chu a 35
sawi zawhin chhang a la a, mi zawng zawng hmaah chuan
Pathian hnênah lâwm thu a sawi ta a; tin, a phel a, a ei ṭan ta a.
Tin, anni pawh thlamuang takin an awm a, chaw an ei ve ta a. 36
Tin, lawnga mi chu kan zain zahnih leh sawmsarih leh paruk kan 37
ni a. Tin, an ei kham chuan, buh chu tuifinriatah an paih a, 38
lawng an tizâng deuh va.

Tin, ni a chhuah chuan, khawmual chu khawii lai nge a nih 39
an hre lo va; nimahsela, khawii litengsâwl emaw ṭiaupho nei an
hmu a, chu mi chungah chuan an theih chuan, lawng tlân chhuahtîr 40
an tum a. Tin, thîrchakai *thlunnate* chu an zai chat a, tuifinriatah
an hnutchhiah a; chu mi rualin karherna phuarnate chu an phelh
a, hma lam puanzâr chu thli chhêm tûr ziain an hnûk chho va,
ṭiaupho chu an pan ta a. Nimahsela, tuizangkhauh pahnih 41
intawhna hmunah kan lût hlauh va, lawng chu lei an suttîr ta a;
tichuan, lawng hnâr lam chu a tâng ta tlat a, tihchêt zawh lohvin

a awm reng a, a mei lam erawh chu tuifâwn a nasat avângin a
keh sawm ṭan ta a.
Tin, sipaiten mi tângte chu tihhlum an rawt a, chutilochuan 42
tui hleuh kaite an awm ang a, an tlân bo vang tih an hlau va.
Nimahsela, sipai za hotu chuan Paula chhanhim a duh a, an thil 43
tum chu a khap a; tui hleuh thiam apiang tuifinriatah zuan thlâka
khawmual lo kai hmasa tûr leh, mi dang chu, a ṭhen thingphêk
chungahte, a ṭhen lawng bungraw dang chungahte *kai tûrin* thu a 44
pe a. Chutiang chuan an zain khawmualah him takin an kai ta
vek a.

28 Tin, kan kai zawh chuan, thliarkâr hming chu Meliti a ni 1
tih kan lo hre ta a. Tin, awze miten khawngaih namênin 2
min khawngaih lo va; ruah a lo sûr avâng leh a vawh avângin
mei an-chhêm a, kan zain min lo lâwm a.
Tin, Paula chuan thing têl khat a fawm a, meiah a tuah a, a 3
sat avângin rûl a lo chhuak a, a kutah *a chu a*, a bet reng a. Tin, 4
awze mite chuan rannung a kuta inkhai reng chu an hmuhin,
" He mi hi tualthat a ni phawt e, tuifinriat aṭangin tlân chhuak
mah sela Phubalatua chuan a nun a awi tawh lo a nih hi," an ti a.
Nimahsela, ani chuan rannung chu meiah a thing thla a, engmah 5
a ti lo va. Anni erawh chuan a vûn emaw, thâwkkhata thia a 6
tlûk nghâl emaw an ring a; tin, rei tak an nghâk reng a, engmah
a ti lo tih an hriat chuan an rilru an lamlêt a, " Pathian a nih hi,"
an ti ta zâwk a.
Tin, chu mi hmun kiangah chuan chu mi thliarkâra lal ber a 7
hming Publia ram a awm; chu mi chuan min lo lâwm a, ni thum
lâwm takin min thleng a. Tin, Publia pa khawsik leh santên 8
veiin a lo mu reng a; tin, Paula a hnênah a lût a, a ṭawngṭai a, a
chungah a kutte a nghat a, a tidam ta a. Chu chu a tih zawh 9
chuan, chu mi thliarkâra mi dang nâ nei apiang chu an lo kal a,
an dam ta hlawm a; chu mite chuan nasa takin min chawimawi a; 10
tin, kan kal dâwn chuan kan châkkhai apiang lawngah an dah
hlawm a.
Tin, thla thum chinah, a hming Phîr, Aleksandria khaw lawng, 11
thlasika thliarkâra awm tawh, chu mi lawngah chuan kan kal ta a.
Tin, Surakus khua kan tlawh a, chutah chuan ni thum kan châm 12
a. Chuta ṭangin kan kal kual a, Region khua kan thleng a; tin, 13
ni khat chinah chhim thli a lo tleh a, atûk lehah Puteoli khua kan
thleng *leh* a; chutah chuan unaute kan hmu a, an hnêna ni sarih
châman min thlêm a; chutiang chuan Rom khaw lamah kan kal 14
ta zêl a. Tin, unauten kan chanchin an hriat veleh chuta ṭang 15
chuan Appia Dâwr leh Khualbûk Pathum chinah min hmuak
tûrin an lo kal a; Paulan chu mite chu a hmuh chuan Pathian
hnênah lâwm thu a sawi a, a muang ta a.

Tin, Rom khuaa kan luh chuan Paula chu a vêngtu sipai 16
hnênah amah chauhva awm an phal a.
Tin, ni thum chinah Paula chuan Judate hotu deuh apiang a 17
ko khâwm a; tin, an rawn inkhâwmin an hnênah:—" Unaute u,
mi zawng zawng leh kan thlahtute dân chunga engmah ka tih loh
pawhin Jerusalem khua aṭangin Rom mite hnênah mi tântîr a ni.
Tin, anni chuan mi chhuahchhâl zawhin thihna khawp meuh ka 18
chungah engmah a awm loh avângin thlah mi tum a. Nimahsela, 19
Judaten chu chu an hnial avângin Kaisara hnêna thlen lo thei ka
ni ta lo va; nimahsela, ka chite hêkna neia ti ka ni lo ve. Chûng 20
kawngah chuan nangmahni hmuhah leh biak atân ka ko che u a
ni; Israelte beisei *ka ṭâwmpui* avânga he khaidiat hi bun ka ni si a,"
a ti a.
Tin, anni chuan a hnênah, " I chanchin Judai ram ata 21
lehkhatein kan hmu hek lo, unaute tumahin heta lo kalin i chungah
thupawi engmah an puang hek lo, sawi pawh an sawi hek lo.
Amaherawhchu, he pâwl hi ram tinah sawichhiat an ni si a, nangin 22
engtinnge i ngaih hriat kan duh e," an ti a.
Tin, ni an tiam a, *chu mi niah chuan* a thlen inah a hnênah mi 23
tam tak an lo kal a; zîng aṭangin tlai lam thlengin an hnênah *chu
thu chu* a hrilhfiah a, Pathian ram thu a hriattîr a, Mosia Dân
Lehkhabu thu leh Zâwlneite *Lehkhabu* thuin Isua lamah anmahni
a thlêm a thlêm a.
Tin, a ṭhenin a thu sawi chu an ring a, a ṭhenin an ring lo va. 24
Tin, an inngeih ta lo va, Paulan thu kamkhat a sawi zawhin an kal 25
chhuak ta a. *A thu sawi chu hei hi a ni*:—" Thlarau Thianghlimin
zâwlnei Isaia kaan in thlahtute hnêna a sawi kha, a dik ngawt mai,

He chite hnênah hian va sawi rawh:— 26
Beng zawngin in hre na ang a, a ngaihna erawh chu
in hre tawp lo vang:
Hmuh zawng in hmu na ang a, hriat erawh chu in
hre tawp lo vang:
He chite thinlung hi a lo chawlawl ta a, 27
An bengte a lo ngawng deuh va,
An maimichhîng bawk a,
'Chutilochuan kan mitin kan hmu ang a,
Kan bengin kan hria ang a,
Kan thinlungin kan hre bawk ang a,
Kan hawi kîr leh ang a,
Anin min tidam hlauh dah ang e,' an ti a,

a tih kha.
" Chutichuan, Pathian chhandamna thu hi Jentailte hnêna 28 29
thawn a ni tih hre rawh u, anni zawngin ngaih pawh an ngaithla
ang," a ti a.

Tin, *Paula* chu kum hnih pumhlûm ama in hawhah a awm a, 30
a hnena lut apiang a lawm ṭhîn a, Pathian ram thu a, Lal 31
Isua Krista thu pawh huai takin a zirtîr ṭhîn a, tumahin amah
an khap *si* lo va.

Rom Khuaa Mite Hnêna Tirhkoh Paula Lehkha Thawn

—:O:—

1 Paula, Isua Krista bawi, tirhkoh *ni tûra* koh, Pathian 1
Chanchin Ṭha *hril tûra* tihhrana chuan, (chu *Chanchin Ṭha*, a Fapa 2 3
kan Lalpa Isua Krista thu chu, *Pathianin* hmân laiin a Lehkha
thianghlimah chuan a zâwlneite kain a tiam tawh a; ani chu tisa
lam thuah chuan Davida thlaha piang a ni a, thianghlimna thlarau
lam thuah *erawh chuan* mitthi zîng ata a thawhlehna chuan Pathian 4
Fapa a nih nasa takin a hriattîr a; a hming avânga rinna chu hnam 5
tin zînga mi awitîr tûrin, amah avâng chuan khawngaihna leh
tirhkoh nihna kan chang ta; chûng zîngah chuan nangni pawh 6
Isua Krista kohte in ni a:)
Rom khuaa Pathian duh tak, mi thianghlima *awm tûra* kohte 7
zawng zawng hnênah.
Pathian kan Pa leh Lal Isua Krista hnên ata khawngaihna leh
remna in hnênah awm rawh se.
Khawvêl zawng zawngah in rinna thu a than avângin in zaa 8
chunga ka lâwmna thu Isua Krista zârah ka Pathian hnênah ka
sawi hmasa rih a ni. Ka ṭawngṭainaahte chuan, bâng lovin in 9 10
hming ka lam fo va, tûnah tal hian in hnêna ka lo kalna tûrin
Pathian thu thua zin hun remchâng ka hmuh hrâm hrâm theih nân
ka dîl ṭhîn tih, a Fapa Chanchin Ṭhaa ka thlarauva a rawng ka
bâwl ṭhin Pathian chu a hretu a ni si a. In nghehna tûra thlarau 11
lam thilpêk engemaw ka pêk theihna tûr che uin hmuh ka châk
hle si che u a; chu chu, in rinna leh ka *rinna*in kan inthlamuan 12
tawn theihna tûr, ka *tihna* a ni.
Tin, unaute u, Jentail dangte hnêna ka *thawh rim rah* ka hmuh 13
tawh ang bawkin, nangni zîngah pawh rahte ka hmuh theihna
tûrin in hnênah vawi tam tak lo kal ka tum tawh tih in hriat loh
ka duh lo va; nimahsela, tûn hma zawng khân dâlin ka awm fo
ṭhîn a. Grik mite leh Awze mite hnênah bat ka nei; mi fing leh 14
mi fing lote hnênah pawh. Chutichuan, nangni Rom khuaa 15
awmte hnênah pawh Chanchin Ṭha ka theihtâwpa hril tûrin
ka inpeih reng a ni.
Chanchin Ṭha chu ka zahpui si lo va; tupawh a ring apiangte 16
tân chhandamna tûra Pathian thiltihtheihna a ni si a; a tîrin Juda

mi tân a ni a, tin, Grik mi tân pawh a lo ni leh a. Chu miah 17
chuan, rin lehzual nân, rinnain Pathian felzia chu a lo lang a,
" Mi fel chu rinnain a dam ang," tia ziak ang khân.

Thutak fel lo taka dâltute Pathian ngaihsak lohna leh fel 18
lohna zawng zawng chungah chuan vân aṭangin Pathian thinur
a lo lang a ni; Pathianin a hriattîr tawh avângin Pathian chanchin 19
hriat tûr mi chu an rilruah hriattîrin a awm si a. A thil hmuh 20
theih loh (a chatuan thiltihtheihna leh a Pathianzia chu) khawvêl
siam tirh ata fiah taka hmuhin a awm a, thil siamah chuan a lang
a ni; chuvâng chuan chhuanlam tûr an nei lo; Pathian hre siin 21
Pathian angin an chawimawi lo va, lâwm thu pawh an sawi hek
lo; thil lawilo an ngaihtuah ta zâwk a, an thinlung â chu a lo thim
ta a. Finga inngaiin mi âah an lo chang a, thi thei lo Pathian 22
ropuina chu thi thei mihringte leh, sava te, fuliafa te, rannung te 23
lem angah an chantîr ta a.

Chuvângin an taksa zahthlâk taka insiam tawn tûrin an 24
thinlung châkzâwng anga thil bawlhhlawh tih *phal*in Pathianin a
hawisan a ni. Pathian thutak chu dâwta chantîrin, a Siamtu *biak* 25
aiin a siama chu biain a rawng an bâwl ta zâwk si a. A *Siamtu chu*
chatuana fak tlâk a ni. Amen.

Chu mi avângin Pathianin zahthlâk taka hur *phal*in a hawisan 26
a; an hmeichhiate meuh pawhin an awm dân pianpui chu dân lo
anga *awm tûrin* an intidanglam si a; mipate pawhin hmeichhe
hman dân pângngai bânsana, hurin an inît a, mipa leh mipa ṭha 27
lo takin an inti a, an sual man hmuh tûr chu anmahniah an hmu a.

Tin, Pathian hriat an duh loh avângin, thil mawi lote ti tûra 28
a duh lohzâwng rilru neih *phal*in Pathianin a hawisan ta; *chutichuan* 29
fel lohna zawng zawng te, sualna zawng zawng te, duhâmna
zawng zawng te, suahsualna zawng zawng tein *an* lo khat a; îtsîkna
te, tualthahna te, inhauna te, bumna te, nungchang ṭhat lohna
tein *an* khat a; sesea thu lâk hmang te, mi rêlhmang te, Pathian 30
huatzâwng te, intivei te, chapo te, mi uang te, thil sual thar
tichhuaktu te, nu leh pa thu awi lo te, rilru nei lo te, thutiam 31
bawhchhetu te, hmangaihna pianpui nei lo te, khawngaihna nei
lo te *an lo ni a*; chutianga *thil* titute chu thi zia rêng an ni tih 32
Pathian ruat chu hre rengin, anmahni changa ti pawh ni lovin,
mi dang ti ṭhînte chungah chuan an lâwm bawk ṭhîn.

2 Chuvângin, aw mihring, *mi* sawisêltu tupawh ni mah la, 1
chhuanlam rêng i nei lo ve; mi dang i sawisêlna ngeiah
chuan nangmah leh nangmah thiam loh inchantîr i ni asin;
nang, sawisêltu *pawh*in chutiang *thilte* chu i ti ve si ṭhîn a.
Chutiang *thil* ti ṭhîntute chungah chuan Pathianin a sawisêlna 2
chu thu dik tak lam zêl a ni tih kan hre si a.

Aw mihring, chutiang *thil* ti ṭhînte sawisêltu, nangin chutiang 3

i ti ve bawk si a; Pathianin a sawisêlna chu pumpelh i inring em
ni? A nih loh leh, Pathian ṭhatnain simna tûrin a hruai ṭhîn che 4
tih hre lovin, a ṭhatna ngahzia leh, a entheihzia leh, a dawhtheihzia
te chu i ngainêp em ni? I luhlul leh i thinlung khauh avângin, 5
thinurna leh Pathian rorêlna fel tak lo lanna ni atân chuan, i
chungah thinurna i inkhâwl khâwm chawp a ni. *Pathian* chuan 6
mi tin an thiltih ang zêlin a rêl sak ang; thil ṭha ti fan 7
fana, ropuina leh chawimawina leh boral theih lohna zawngtute
hnênah chuan, chatuan nunna *a pe ang*; amaherawhchu, 8
kawhmawh bâwla, thutak zâwm lova, fel lohna zâwm zâwktute
chungah chuan, thinurna leh thinrimna te, hrehawmna leh
lungngaihna nasa tak te *a awm ang*, mihring thil tisual apiangte 9
thlarau chungah *a awm ang*, Juda mi *thlarau chungah a awm* hmasa
ang a, tin, Grik mi *thlarau chungah a awm* leh *ang*; amaherawhchu, 10
thil ṭha titu apiang hnênah chuan ropuina te, chawimawina te,
thlamuanna te *pêk* a ni ang, Juda mi hnênah *pêk* hmasak *a ni ang a*,
tin, Grik mi hnênah *a ni* leh *ang*; Pathianin mi duhsak bîk a nei si 11
lo va. Tupawh Dân *nei* lova thil tisual chu, Dân lo bawkin a 12
boral ang; tin, tupawh Dân *nei*a thil tisual chu, Dâna rorêlin a
awm ang. Dân hretu *maite* chu Pathian mithmuhin mi fel an ni 13/16
lo va; Pathianin, ka Chanchin Ṭha sawi anga, mihringte thurûk
Isua Krista hmanga a ngaihtuah niah chuan, Dân anga titute chu
mi fela chhiarin an awm zâwk ang. Dân nei lo Jentailten mahni
thinlung pianpuia Dân *thilte* chu an tihin, chûng chuan
Dân nei lo mah sela, anmahni leh anmahni dânah an innei
chawp si a, an thinlungah Dân thiltih ziak a ni tih an entîr a, *chu*
chu an chhia leh ṭha hriatnain a hriatpui a, an rilrute chu a
inhnial a, thiam loh a chantîr thûl a, thiam a chantîr thûl a.

Nimahsela, nang Juda hming pu i ni si a, Dân chu i rin chhan 17
a, Pathian i chhuan a, a duhzâwng i hriat a, Dân *thua* zirtîrin i 18
awm avângin *thil* ṭha tak chu ṭha i ti a, Dânah chuan finna leh
thutak awm dân i neih avângin nang ngei mitdelte hruaitu, thim 19/20
zînga awmte êntu, mi fing lote tifingtu, nausênte zirtîrtu niah i
inring a; *chutiang i nih* ahnuin, nang, mi dangte zirtîrtu, nangmah 21
i inzirtîr lo maw? Nang, *mi* rûk ru lo tûra hrilhtu, nangin i ru
ṭhîn maw? Nang, *mi* uirê lo tûra hrilhtu, nangin i uirê ṭhîn maw? 22
Nang, milem hawtu, nangin *milem* biak in*a thilte* i ru ṭhîn maw?
Nang, Dân chhuangtu, nangin Dân i bawhchhiat avângin Pathian 23
i tihmingchhe ṭhîn a ni maw? *An* ziak ang ngei khân Pathian 24
hming chu nangmahni avângin Jentailte zîngah tihchhiatin a awm
ta a nih hi.

Dân zâwmtu i nih chuan serhtan chu a sâwt tak zet a ni; Dân 25
bawhchhetu i nih erawh chuan, i serhtan chu tan loh *ang mai* a lo
ni tawh. Chuvângin, serhtan loh miin Dân thu ruatte a vawn 26

chuan, a serhtan loh chu tan anga ngaih a ni dâwn lo vem ni? Tin,
mahni pianziaa serhtan lohvin Dân chu a zawm kim chuan, nang, 27
lehkha thu leh serhtan Dân nei sia Dân bawhchhetu, a sawisêl dâwn
lo che em ni? Alang *mai*a *Juda* mi ni chu Juda mi *tak* a ni lo 28
va; alanga tisa *mai*a serhtan chu serhtan *tak a ni* bawk hek lo.
Amaherawhchu, alang *mai* ni lova *Juda* mi ni chu, Juda mi *tak a* 29
ni; tin, serhtan *tak* chu, rilru lama *tan* a *ni*, lehkha thu *maiah* ni
lovin, thlarauvah *a* ni; chu mi chuan mihring fak a hlawh lo va,
Pathian *fak a hlawh* zâwk *a ni*.

3 A nih leh, Juda mi chuan *sâwtna* engnge a neih chuan 1
bîk? Serhtan pawh engnge a sâwtna?

Kawng tinah a *sâwt* hle; Pathian thute an hnênah kawltîrin a 2
awm avâng a ni ber a. Mi ṭhenkhatten rinna nei lo *mah* sela, 3
engnge maw tichuang le? An rin lohna chuan Pathian rinawmzia
engmah lovah a siam chuang em ni? Hnai lo ve; Pathian chu mi 4
dik tak ni sela, mi tin erawh chu dawthei ni zâwk rawh se;

"Nangin i thu sawiin thiam i chan theih a,
Rorêla i awm pawhin i hneh theih nân,"

tih ziak ang khân.

Nimahsela, kan fel lohna hian Pathian felna chu a tihlan mawi 5
lehzual chuan engnge kan sawi ang? Pathianin mi a hrem hian,
mi fel lo a ni em ni? (Mihring dân angin ka sawi a ni).

Hnai lo ve; chuti a nih chuan Pathianin engtinnge khawvêl 6
ro a rêl ang? Nimahsela, ka dâwt thu sawi avânga Pathian thu 7
dikzia amah tiropui khawp hiala a lan lehzual si chuan, engatinge
kei pawh mi sual anga thiam loh chantîra ka la awm ni? Engatinge 8
(min hêk a, mi ṭhenkhatin *sawi loh pui* min sawitîr angin) "Thil
ṭha a lo thlen theih nân thil sual i ti ang u," tiin, kan sawi *zâwk*
loh? Chutiang mite chuan thiam loh an chan chu a fel a ni.

A nih leh *anni aiin* kan ṭha chuang bîk em ni? 9

Hnai lo ve; Judate leh Grikte chu sual bawia awm vekah tûn
hma lam pawh kan puh tawh kha;

"Tumah mi fel tak rêng an awm lo, 10
Pakhat mah *an awm* hauh lo;
Tumah hre thiam rêng an awm lo, 11
Tumah Pathian zawng rêng an awm lo.
A ni lo lamah an pêng ta vek a, 12
Engmaha tlâktlai lovin an lo awm ta vek a;
Tumah thil ṭha ti rêng an awm lo,
Pakhat tê mah *an awm* hauh lo."
"An hrawk chu thlân inhawng *a ni* a; 13
An leiin bumna thu an sawi a."
"An kam chhûngah rûl tûr a *awm a*."
"An kâ chu ânchhe lawhna leh thu khâm a khat a." 14

" An ke chu thisen chhmah tûrin a pên chak a; 15
An kawngah chuan boralna leh hrehawmna a 16
awm a;
Thlamuanna kawng pawh an hre lo." 17
" An mithmuhah Pathian ṭihna rêng a awm lo," 18
tih ziak ang khân.
Dânin engpawh a sawi apiang chu, Dân thu thua awmte 19
hnênah a sawi a ni tih kan hria a; ka tinrêng a chîp theih nân leh
khawvêla *mi* zawng zawng Pathian rorêlin an awm theih nân.
Chutichuan, Dân thiltih avângin mi tumah a mithmuhin thiam 20
changin an awm lo vang; Dân avângin sual hriat famkimna a
lo awm a ni si a.
Nimahsela, tûnah Dân leh Zâwlneite hriattîr *ang*in Dân lova 21
Pathian felna chu tihlanin a awm ta; chu chu Pathian felna, Isua 22
Krista rin avânga a ring apiangte hnêna *tihlana* awm *chu a ni;*
(danglamna rêng a awm lo va, mi zawng zawngin thil an tisual 23
tawh vek a, Pathian ropuina an chang zo ta lo a ni); *chûng ringtute* 24
chu, Krista Isuaa tlanna awm avâng chuan, a khawngaihnain
athlâwna thiam chantîrin an awm a; Pathian dawhtheihnaa
hmân lai sualte haiderin a awm avâng khân, Pathianin ama 25
felzia entîr nân, *Krista Isua* chu, a thisena, rinna avânga, sual
thuphachawinaah a ruat a; tûn laia a felzia entîr nân a ni— 26
amah ngei chu mi fel a nih theihna tûr leh, Isua ring apiang thiam
chantîrtu a nih theihna tûrin.
Inchhuanna chu khawiahnge a awm ni le? Pawn lama khâr 27
hnanin a awm ta. Eng dânin nge ni le? Thiltihna *dân*in em ni?
Ni lo ve, rinna dânin a ni zâwk. Chutichuan, Dân thiltih ni 28
lovin, rinnain miin thiam changin kan ruat a ni.
Pathian chu Judate *Pathian* chauh em ni? Jentailte *Pathian* 29
pawh a ni ve lo vem ni? Ni *ve* e, Serhtante chu *an* rin avânga thiam 30
chantîrtu tûr leh, Serhtan lohte chu *an* rin azâra thiam chantîrtu
tûr chu Pathian pakhat chauh a nih si chuan, Jentailte *Pathian*
pawh a ni ve ang chu.
A nih leh, rin avângin Dân chu engmah lovah kan siam 31
em ni? Hnai lo ve, Dân chu kan tinghet zâwk a ni.

4 A nih leh, Abrahama, tisa dâna kan thlahtu chuan, engnge 1
a hmuh kan tih ang?
Abrahaman thiltih avânga thiam a chan si chuan, chhuan 2
tûr a nei a ni; Pathian lamah erawh chuan a *nei* lo ve: Pathian 3
Lehkhain engnge a sawi ni? " Abrahama chuan Pathian a ring
a, tin, chu *rinna* chu a felnaa ruat a ni," *tiin, a sawi a ni.* Tin, 4
hnathawktu hlawh chu khawngaihnaa ruat a ni lo va, bata ruat
a ni zâwk e. Amaherawhchu, hna thawk lova, Pathian ngaihsak
lo thiam chantîrtu ring zâwka rinna chu, ama felnaa ruat a ni. 5

Mi, a thiltih ngaihtuah lova, Pathianin fela a ruata chu, mal 6
a sâwm sak thu Davida pawhin,

> " An bawhchhiatnate ngaihdama awm leh, 7
> An sualte khuha awm chu
> An eng a thâwl e,
> Lalpan khawlohna *neia* a ruat loh chu 8
> A eng a thâwl e,"

tia a sawi ang khân.

A nih leh, chu mi engthâwlna chu Sertanho chungah *chauh* 9
nge a awm, Serhtanlohho chungah pawh? " Abrahama rinna chu
a felnaa ruat a ni," kan ti si a. Chu chu eng tia ruat nge ni le? 10
A serh tan hnuah nge, a serh tan hmain?

A serh tan hnuin a ni lo va, a serh tan hmain a ni zâwk.
Chutichuan, serhtan lohva a awm laia rinnaa felna a hmu *tih* 11
hriatna, serhtan chhinchhiahna chu a hmu a; chu felna chu an
tâna ruat a nihna tûrin serhtan lohte zinga ringtu zawng zawng
pa a nih theih *nân;* Serhtanho pa pawh a nih theih bawk nân— 12
serhtan mai *pa* a ni lo va, kan pa Abrahama serhtan lohva a awm
laia rinna a neih anga nei fâwmte pa a ni zâwk.

Dân avângin Abrahama leh a thlahte hnênah chuan khawvêl 13
roluahtu tûr a ni ang tih thu zawng tiam a ni si lo va, rinnaa felna
avângin a ni zâwk e. Dâna mite chu roluahtute an *nih* si chuan, 14
rinna engah mah a tlâktlai lo va, thutiam pawh chu engmah a ni
ta lo va; Dân chuan thinurna a siam si ṭhîn a; Dân *awm* lohnaah 15
erawh chuan bawhchhiatna pawh a awm hek lo. Chuvângin 16 17
khawngaihnain *a nih theih nân* rinna avângin *a nih hi,* thlahte zawng
zawng chuan thutiam chu matheilova an hmuhna tûrin, Dân
nei mite chauhvin *an hmu lo vang* a, Abrahama neih ang rinna
neite pawhin *an hmu* bawk *ang.* Mitthite tinungtu leh, *thil* awm
lo*te* awm anga sawitu, a rin Pathian mithmuhah chuan, *Abrahama*
chu kan zaa pa a ni, ("Chi tam takte paah ka siam a che," tih
ziak ang khân). Beiseina âwm a awm loh pawhin ani chuan 18
beisei takin a ring a, chi tam takte pa a lo nih theih nân; "Khiti
zât khian i thlahte an *la* awm ang," tia hrilh ang khân. Tin, 19
rinna nghet lo chuang lovin, a taksa thi tawh anga awm chu a
ngaihtuah a, (amah chu kum za lai *mi* a ni *si* a), Sari chin pawh *a* 20
ngaihtuah bawk a, nimahsela, rinna tlachhamin Pathian thutiam chu
a ringhlel lo va, Pathian a chawimawi a, a thutiam chu a 21
hlawhtlintîr thei tih a awi hle bawk a, a rinna chu a lo nghet ta
zâwk a. Chuvângin *a rinna* chu a felnaa ruat a lo ni tawh. 22

Chutichuan, *a rinna chu* a *felnaa* ruat a ni tih hi amah avâng 23
chauhva ziak a ni lo va, keimahni avâng pawhin a ni. Isua kan 24
Lalpa mitthi zîng ata kaithotu chu ringtu kan ni a, *kan rinna* chu
felnaa ruat a ni dâwn. Chu *Isua* chu kan sual avângin mantîrin 25

a awm a, thiam kan channa tûrin kaihthawhin a awm
bawk a.

5 Chuvângin, rinna avânga thiam changa awmin, kan Lalpa 1
Isua Krista avângin Pathian nên inremin i awm ang u;
amah avâng vêk chuan he khawngaihna kan din nghehnaah hian 2
rinnain kan lût ta a; Pathian ropuina beiseiin lâwmin i awm bawk
ang u.

Tin, chuti chauh chu ni lovin, kan hrehawmnaah pawh lâwmin 3
i awm ang u, hrehawmna chuan chhelna a siam a, chhelna chuan
hriatfiahna *a siam a*, hriatfiahna chuan beiseina a *siam* tih k*an* hre si 4
a; tin, Thlarau Thianghlim kan hnêna min pêk khân Pathian 5
hmangaihna chu kan thinlunga a leih tawh avângin beiseina chuan
a timualpho lo va. Kan la chak loh lai khân, a hun tein Krista chu 6
mi sualte ai chuan a lo thi ta si. *Mi* fel aia thih miin a duh âwm 7
lo hle si a, *mi* ṭha ai erawh chuan mi tuemaw tal chuan thih a ngam
mial mahna. Nimahsela, Pathian chuan a mi hmangaihna chu 8
fak tlâkin a lantîr a, mi sualte kan la nih laia Krista kan aia a thih
avâng khân. Chutichuan, a thisena thiam chantîra kan awm tawh 9
hnu hian, amah avângin *Pathian* thinurna lak ata chu chhandamin
kan awm ngei ang. Hmêlma kan nih lai *maha* a Fapa thihna 10
avânga Pathian nêna lo inrem tawh kan nih si chuan,
inrema *kan* awm tawh hnu hian a nunna avângin chhandamin
kan awm ngei ang. Chuti chauh pawh a ni lo va, inremna tûna 11
min hmuhtîrtu kan Lalpa Isua Krista avâng chuan Pathianah
kan lâwm bawk a ni.

Chutichuan, mi pakhat avângin sual khawvêlah a lût a, sual 12
avângin thihna *a lût* bawk a, chutiang bawkin mi zawng zawngin
thil an lo tihsual avângin thihnain mi zawng zawng a fan chhuak
ta a. Dân awm hmain khawvêlah sual a awm tawh si a; dân a 13
awm si loh chuan sual chu suala ngaih a ni lo; nimahsela, Adama 14
awm achin Mosia *awm* thlengin Adama bawhchhiatna anga thil
tisual lote chungah pawh thihna chuan ro a rêl ṭhîn. A*dama* chu
la lo kal tûra nên tehkhinna a ni.

Nimahsela, thilthlâwnpêk chu sualna nên a inang lo bawk. 15
Mi pakhat sual avâng *mah* khân mi tam tak chu an thih si chuan,
Pathian khawngaihna leh mi pakhat Isua Krista khawngaihna
avânga thilpêk chu mi tam tak chungah vûrin a awm ngei ang.
Tin, thilpêk chu, mi pakhat sual avânga *thil lo awm* nên a inang 16
hek lo; thiam loh chantîrna rorêlna chu mi pakhat avângin a lo
awm a, thiam chantîrna thilthlâwnpêk erawh chu, sual tam tak
avângin a lo awm ta *zâwk* si a. Mi pakhat sual avânga thihnain, 17
chu mi pakhat avâng *maha* ro a rêl si chuan, khawngaihna nasa
tak leh felna thilpêk hmutute chuan, mi pakhat (Isua Krista) avâng
khân nunnaah chuan ro an rêl ngei ang.

Chutichuan, sual pakhat avângin thiam loh chantîrna *rorélna* 18
chu mi zawng zawng chungah *a lo awm a*; chutiang bawkin thil fel
pakhat tih avângin nunna *hmuh nân* thiam chantîrna *thilthlâwnpêk*
chu mi zawng zawng chungah *a lo awm*. Mi pakhat tihmawh avâng 19
khân mi tam tak chu mi sual an lo ni ta a; chutiang bawkin, mi
pakhat tihawi avâng khân mi tam tak chu mi fel an lo ni ang.
Tin, sual a *lan* lehzual theih nân Dân a lo awm leh nghâl a. 20
Nimahsela, sual a punna apiangah khawngaihna chu a pung
lehzual ṭhîn; sual chuan thihnain ro a rêl ang takin, khawngaihna 21
chuan felnain chatuan nun channa khawp hialin kan Lalpa Isua
Krista zâra ro a rêl theih nân.

6 Engnge kan sawi tâk ang le? Khawngaihna chu a pun 1
lehzual theih nân sualin kan awm reng dâwn em ni? Hnai
lo ve. Keini sual kawnga thi tawh, sualin engtinnge kan la nun 2
theih cheu vang? Keini zîngah Krista Isuaa baptisma chang 3
apiangte chu a thihnaah baptis-in kan awm tih in hre lo emaw ni?
Chuvângin, *a* thihnaah baptisma kan chanin, a hnêna phûm vein 4
kan awm; Pa ropuinain mitthi zîng ata Krista a kaihthawh ang
khân, keini pawh nunna tharin kan awm theih nân. A thihna 5
anpuiin *amah* nên kan inzawm tawh si chuan, *a* thawhlehna *anpui*
pawhin kan *inzawm* bawk ang. Hêng hi hria ila: kan mihring 6
hlui chu *a* hnênah khenbehin a awm ve ta, sual*pu* taksa chu
tihborala a awm theih nân, tûn achinah sual bawia kan awm
lohna tûrin. Tupawh thi tawh chu, sual lakah a chhuak 7
tawh si a. Tin, Krista hnêna kan thih ve tawh chuan, a hnênah 8
kan nung ve bawk ang tih kan ring a ni; Krista chu mitthi zîng
ata kaihthawhin a awm a, a thi leh dâwn tawh lo tih *kan* hre *si* 9
a; thihna chuan ama chungah thu a nei tawh lo. A thihna chu 10
sual lam kawngah chatuan atân vawi khat chauh a thi a ni, a
nunna erawh chu Pathian lam kawngah a nung a ni.
Chutiang bawkin nangni pawh sual lam kawngah thi tawhah inruat 11
ula, Pathian lam kawngah erawh chuan Krista Isuaah nungah
inruat rawh u.
Chuvângin, in *taksa* duhzâwng in zawmna tûrin, in taksa thi 12
theiah chuan sualnain ro rêl suh se. In taksa pêngte *pawh* fel 13
lohna hriamhrei *atân* sualna hnenah pe phal hek suh u;
amaherawhchu mitthi zîng ata nung leh angin Pathian hnênah inpe
ula, in taksa pêngte pawh chu felna hriamhrei *atân* Pathian hnênah
pe phal zâwk rawh u. Sualnain in chungah thu a nei dâwn tawh 14
si lo, dân rorêla awm in ni lo va, khawngaihna rorêla awm in ni
zâwk si a.
Engtinnge ni ang le? Dân rorêla awm kan nih loh va, 15
khawngaihna rorêla awm kan nih zâwk avâng hian kan sual tûr
em ni ang?

Hnai lo ve. Tu hnênah pawh an thu awi tûra bawi*a* in luh 16
chuan (thihna khawpa sual *bawi* emaw, felna khawpa thu awi *bawi*
maw), a thu in awia bawi chu in ni tih in hre lo vem ni?
Amaherawhchu, sual bawite ni mah ula, zirtîr dân, a hnêna in 17 18
inpêkna chu rilru tak zetin in lo awi a; tin, sual lak ata
chhuahin in awm a, felna bawite in lo ni ta a; chuvângin Pathian
hnênah lâwm thu awm rawh se; (in tisa chak lohzia avângin
mihring dânin thu ka sawi a ni e); in taksa pêngte chu 19
bawlhhlawhna hnênah leh, bawhchhiatna tûrin bawhchhiatna
hnênah bawi*a* in pe phal ang khân, tûnah in taksa pêngte chu
thianghlimna tûrin felna hnênah bawi*ah* pe phal rawh u. Sual 20
bawite in nih lai khân felna lakah in fihlîm a ni. Tûna in thil 21
zahpui tâkahte hian, khâng lai khân rah engnge in lo hmuh ṭhin
le? Khâng thil tâwpna kha thihna a ni ṭhîn asin. Tûnah erawh 22
chuan sual lakah tihfihlîma awma, Pathian bawite in lo nihin,
thianghlimna *hmu* khawpin in rah in nei asin, chu mi tâwpna
chatuana nunna nên. Sual man chu thihna a ni si a; Pathian 23
thilthlâwnpêk erawh chu kan Lalpa Krista Isua zârah chuan
chatuana nunna a ni.

7 A nih leh, unaute u, dân chuanin mi a dam chhûng zawng 1
a chungah ro a rêl ṭhîn tih in hre lo vem ni? (dân hre mite
hnênah ka sawi a nih hi). Hmeichhe pasal nei chu a *pasal* dam 2
chhûng zawng dânin *a* pasalah phuar belhbawmin a awm ṭhîn;
nimahsela, *a* pasal chu a thih chuan, pasal kawngah dân ata chu
thlahin a awm ṭhîn. Chutichuan, *a* pasal dam chhûnga mi dang 3
a neih chuan, " Uirenu" an ti ang; *a* pasal a thih erawh chuan
chu dân ata chu thlahin a awm a, chutichuan, mi dang nei mah
sela uirê a ni lo.

Chutichuan, ka unaute u, mi dang (Pathian lama kan rah 4
theihna tûrin mitthi zîng ata kaihthawha ngei kha) in neih theih
nân, Krista taksa avângin Dân kawngah tihthihin in lo awm ta a.
Tisaa kan awm lai khân Dân avânga duhzâwng sual lo chhuakte 5
chuan, kan taksa pêngahte, thihna khawpa rah tûrin a thawk
ṭhîn. Tûnah erawh chuan min chelhtu lakah thi' tawhin, Dân 6
ata thlahin kan awm ta, lehkha ziak hlui ang *mai* ni lova, thlarau
thara rawng kan bâwl theih nân.

Engnge kan sawi tâk ang le? Dân chu sual em ni? 7

Hnai lo ve. Nimahsela, Dân avânga *hriat* ni suh sela chu, sual
ka hre lo tûr; Dân chuan, " Awt suh," ti suh sela chu, awh hi ka
hre lo tûr a ni. Nimahsela, sualnain, thupêk avâng chuan 8
remchân lai hmuin, awhna tinrêng ka chhûngah a awmtîr a.
Dân lo chuan sualna chu thi *a ni*. Tin, hmânah khân kei dân 9
lovin ka nung a; nimahsela, thupêk chu a lo awm veleh sual a lo
harh a, kei chu ka thi ta a. Tin, nunna tûra thupêk chu thihna 10

tûr a lo ni tih ka lo hre ta a; sualnain thupêk avâng 11
chuan, remchân lai hmuin mi bum a, *thupêk* chu hmangin mi
tihlum ta a ni. Chutichuan, Dân chu a thianghlim a ni, thupêk 12
pawh chu a thianghlim a, a fel a, a ṭha a ni.
A nih leh, thil ṭha chu ka tân thihna a lo ni em ni? 13
Hnai lo ve. Sualna chu *ka tân thihna* a lo ni ta zâwk a ni;
chutichuan, *sualna* chu sualna a ni tih a lan theih nân, thil ṭha
chu hmangin mi tihlum a ni; sualna chu (thupêk avâng khân)
sual nasa tak a lo nih theihna tûrin. Dân chu thlarau lam thil a ni
tih kan hre si a; kei erawh chu tisa lama mi, sual bawia hralh 14
tawh ka ni. *Thil* ka tih hi, a ngaihna ka hre si lo; ka *thil* tih ṭhin 15
hi, ka *thiltih* duhzâwng a ni si lo, ka *thil* huatzâwng tak chu ka ti
zâwk ṭhîn a ni. Ka tih duh lohzâwng chu ka tih si chuan, Dân 16
chu a ṭha tia awi ka ni ang asin. Chutichuan, ka *thiltih* hi keima 17
tih a ni tawh lo va, sual keimaha awm *tih chu* a ni zâwk. Keimahah 18
(chu chu ka tisaah *tihna* a ni) thil ṭha rêng a awm lo tih ka hria;
thil ṭha tih duhna chu keimahah a awm *na* a, thil ṭha tihna erawh
chu *a awm* si lo. Ṭhatna *tih* ka duh hi ka ti lo va; sualna *tih* ka 19
duh loh hi, ka ti zâwk si ṭhîn a. Ka duh lohzâwng chu ka tih si 20
chuan, a titu chu kei ka ni tawh lo va, sual keimaha awm chu *a
ni* zâwk e.
Chutichuan, he dân hi ka lo hre ta: *thil* ṭha tih ka duh laiin 21
sualna ka hnênah a lo awm ṭhîn a ni. Ka rilru tak takin Pathian 22
dân chungah ka lâwm si ṭhîn a; nimahsela, ka taksa pêngahte 23
hian dân danglam a awm *tih* ka hria, chu chuan ka rilru dân a do
va, ka taksa pêngtea sualna dân awm hnênah chuan salah mi
hruai ṭhîn a.
Mi rethei ka va ni tehlul êm! He thihna taksa lakah hian tuinnge 24
mi chhan chhuak ang? Isua Krista kan Lalpa avângin Pathian 25
hnênah lâwm thu ka sawi a ni.
Chutichuan, keimah tak chuan ka rilru chuanin Pathian dân
rawng ka bâwl ṭhîn, ka tisa erawh chuan sualna dân *rawng ka bâwl
ṭhîn.*

8 Chutichuan, tûnah zawng Krista Isuaa awmte tân chuan, 1
thiam loh chantîrna rêng a awm tawh lo. Krista 2
Isuaa Nunna Thlarau dân chuan sualna leh thihna dân ata chu
mi tichhuak tawh si a. Tisa avânga Dân chu a chak loh va, a tih 3
theih rual loh chu, Pathianin ama Fapa ngei, tisa sual ang puin,
sual *thawi* nân rawn tîrin, tisaa sualna *awm* chu thiam loh a chantîr
ta a ni; tisa dân zawh lova Thlarau dân zawh zâwktu keimahniah 4
hian Dân thu ruat chu hlena a awm theihna tûrin.
Tisa dâna awmte chuan tisa lam *thilte an* duh ṭhîn; Thlarau 5
dâna awmte erawh chuan Thlarau lam *thilte an duh ṭhîn.* Tisa lam 6
thilte duh chu thihna a ni si a, Thlarau lam thil duh erawh chu

nunna leh thlammanna a ni; tisa duhzâwng chu Pathian dona a 7
nih avângin. Chu chu Pathian dânin a awm si lo va, awm pawh
a awm thei bawk hek lo a ni. Chutichuan, tisaa awmte chuan 8
Pathian an tlâwm thei lo.
Nimahsela, Pathian Thlarau nangmahnia a awm tak zet 9
chuan, tisaa awm in ni lo va, Thlarauva *awm in ni* zâwk e.
Amaherawhchu, tupawh Krista Thlarau nei lo chu, amaha mi a
ni lo. Krista chu nangmahnia a awm si chuan, sualna avângin 10
taksa a thi a ni; thlarau erawh chu felna avângin nunna a ni.
Nimahsela, mitthi zing ata Isua titho lehtua Thlarau chu 11
nangmahnia a awm chuan, mitthi zîng ata Krista Isua titho lehtu
khân, nangmahnia awm Thlarau zârah chuan, in taksa thitheite
chu a tinung bawk ang.
Chuvângin, unaute u, bat kan nei; tisa dâna awm tûrin tisa 12
lakah *erawh chuan* a ni lo. Tisa dâna in awm chuan in thi ngei 13
tûr a ni: amaherawhchu, taksa thiltihte Thlarauva in tihhlum
ṭhin chuan, in nung ang. Pathian Thlarau hruaia awm apiangte 14
chu, Pathian fate an ni si a. Hlauva awm leh tûrin bawi nihna 15
thlarau in hmu a ni si lo va; fa nihna thlarau in hmu a ni zâwk e,
chu *thlarau avâng* chuan "Abba! (*Ka* Pa!)" tiin, kan au ṭhin hi.
Thlarau ngei chuan keimahni thlarau nén, Pathian fate kan ni 16
tih *min* hriattir ṭhin; tin, fate *kan* nih chuan, roluahtute *kan* ni a; 17
Pathian roluahtu, Krista luahpuitute *kan* ni; *a* hnêna chawimawiin
kan awm ve theihna tûrin *amah* kan tuarpui tak zet chuan.
Tûn laia tuarnate hi *nakina* kan chunga ropuina tihlan tûr nên 18
chuan tehkhin thamah ka ruat si lo. Thil siam zawng zawngte 19
chuan, beisei êm êmin, Pathian fate lo lanna chu an nghâkhlel
hle si. Thil siam zawng zawngte chu thil lawilo thu thua 20
awmtîrin an awm tawh, (an duha *awm an ni* lo va, a awmtîrtu avâng
a ni zâwk e), beiseina neiin; thil siam zawng zawngte ngei pawh 21
chu chhiatna bawi ata tihchhuahin an awm ang a, Pathian fate
zelênna ropuiah chuan an lût dâwn si a. Thil siam zawng zawngte 22
chu tûn thlengin rûm leh nauvei na tuarin an awm hlawm tih
kan hre si a. Chu chang a ni lo, keini ngei pawh, Thlarau 23
hmahruai neitute hian, fa *kan* nihna (kan taksa tlanna chu)
nghâkin, keini meuh pawh kan rilruin kan rûm bawk si.
Beiseinain a ni, chhandamin kan awm ni; nimahsela, hmuh 24
theih reng beiseina hi beiseina a ni lo ve. Miin a hmuh *theih* reng
chu engatinge a la beisei ṭhin? Kan hmuh loh chu kan beisei erawh 25
chuan kan nghâk fan fan ṭhîn a ni.
Chutiang bawkin, Thlarau chuan kan chak lohnate a pui ṭhîn 26
a; eng tia ṭawngṭai tûr nge tih kan hre si lo va; nimahsela, Thlarau
chuan rûm sawi hleih theih lohvin *min* ṭawngṭai sak ṭhîn. Tin, 27
Pathian *duhzâwng* ang zêlin mi thianghlimte chu a ṭawngṭai sak

ṭhin avângin, rilrute Entu chuan Thlarau duhzâwng chu a hre
ṭhîn a ni.
Tin, Pathian hmangaihtu. *amaha* ruat anga a kohvate tân 28
chuan, an ṭhatna tûrin engkimin a thawh sak hlawm ṭhîn tih kan
hria; a hriat lâwkkate chu ama Fapa ang taka awm tûrin a ruat 29
lâwk si a, *a Fapa* chu unau tam takte zînga fa tîr *a lo nih* theih nân.
Tin, a ruat lâwkkate chu a ko bawk a; tin, a kohvate chu thiam a 30
chantîr bawk a; tin, thiam a chantîrate chu a chawimawi bawk
a.
Chûng thuah chuan engnge kan sawi ang le? Pathian kan 31
lama a ṭan chuan tuinnge min do thei *ang*? Ama Fapa ngei *pawh* 32
zuah lova, kan zaa aia petu chuan, thil zawng zawng pawh
athlâwnin min pe tel lo vang em ni? Pathian mi thlante chu tuinnge
hêk ang? Thiam chantirtu kha Pathian a ni *si* a. Tuinnge thiam 33 34
loh chantîr ang? Thia kha Krista Isua chu a ni *si* a; a ni, tho leh
ta zâwka, Pathian ding lama awma, min sawi saktu bawka kha
a ni.
Krista hmangaihna ata chu tuinnge min ṭhen ang? 35
Hrehawmnain emaw, lungngaihnain emaw, tihduhdahnain emaw,
ṭâmin emaw, saruaknain emaw, hlauhawmnain emaw, khandaihin
emaw *min ṭhen* ang em ni?
("Nangmah avângin nilêngin thahin kan awm ṭhîn; 36
Berâm talh tûrte anga ngaih kan ni,"
tih ziak ang khân).
Ṭhen suh e, chûng zawng zawngah chuan, min hmangaihtu 37
avâng chuan, ropui taka ngamtu kan ni. Thihna te, nunna 38 39
te, vântirhkoh te, lalna te, thil awm sa te, thil lo la awm tûr te,
thiltihtheihna te, sânna te, thûkna te, thil siam dang rêng rêngte
pawhin, kan Lalpa Krista Isuaa awm Pathian hmangaihna ata
chu, min ṭhen thei lo vang tih dik takin ka hre si a.
9 Kristaah chuan thu taktak ka sawi a ni, ka daw lo ve, 1
Thlarau Thianghlim zârah chuan ka chhia leh ṭha hriatna
pawh hian mi hriatpui a, ka thinlungah hian hrehawmna nasa 2
tak leh lungngaihna reh thei lo ka pai asin; ka unaute, tisa lama ka 3
chipuite aiah hian, kei hi Krista hnên ata tihhran *khawp laiin*
ânchhe dawngin awm hial ila ka ti si a; Israel mi an ni si a; fa 4
nihna te, ropuina te, thuthlung zawng zawng te, Dân pêkna te,
Pathian rawngbâwlna te, thutiam zawng zawng te an ta a ni a;
pute chu an ta ni *bawk* a, tisa lam thuah Krista chu anmahni zîng 5
ata lo *chhuak* a ni bawk a; ani chu *thil* zawng zawng chunga awm,
chatuana fak tlâk Pathian a ni. Amen.
Nimahsela, Pathian thu chu engmah lo anga *awm ta a ni* lo ve. 6
Israela thlahte chu Israel mi an ni vek lo ve; Abrahama thlahte an 7
nih avângin an zain *a* fate an ni vek hek lo; " Isaakaah hian i

thlahte an ti ang," *tih* a ni zâwk. Chu chu, tisa fate chu Pathian 8
fate an ni lo va, thutiam fate chu *Abrahama* thlaha ruat an ni zâwk,
tihna a ni. Thutiam chu hei hi a ni: " Tûn ang hun hian ka 9
lo kal ang a, Sari chuan fapa a hring ang," *tih hi.* Chu chang 10
a ni lo ve, Rebeki pawhin mi pakhat (kan pu Isaaka) laka *phîr* a
pai lai khân —*nauté chu* an la pian hmaa, chhia leh ṭha an la tih 11
hmain, thiltih vâng ni lovin, a kotu *duh* vâng ni zâwkin, thlan lam
thuah Pathian thu ruat chu a ngheh theih nân—a hnénah chuan,
" A upa zâwkin a naupang zâwk rawng a bâwl ang," *Pathianin a* 12
tih kha. " Jakoba ka hmangaih a, Esauva erawh chu ka hua," 13
tih ziak ang khân.
Engnge kan sawi tâk ang le? Pathianah chuan fel lohna a awm 14
em ni?
Hnai lo ve. Ani chuan, " Ka khawngaih apiang chu ka 15
khawngaih ang a, zah ka ngaihna chung apiangah chuan zah ka
ngai ang," tiin, Mosia hnêna a sawi si kha. Chuvângin, a duhtu 16
avâng a ni lo va, a tlântu avâng a ni hek lo, a khawngaihtu
Pathian avâng a ni zâwk e. Pathian Lehkha Thuin Pharaoa 17
hnênah chuan, " He mi avâng ngawt hian ka tungding chia,
nangmalah chuan ka thiltihtheihna ka entîr theihna tûr leh,
khawvêl zawng zawnga ka hming a thau theih nân," a ti si a.
Chutichuan, *Pathianin* a duh apiang a khawngaih ṭhin a, a duh 18
apiang pawh a tiluhlul ṭhin a ni.
Nang chuan ka hnênah, " Engatinge a la dem cheu ni? A 19
duhzâwng tuinnge dodâl ni?" i ti dâwn a ni *âwm e.*
A ni, nimahsela aw mihring, Pathian hnial *vei*tu chu tunge 20
maw i nih le? Thil siam chuan a siamtu hnênah, " Engatinge
hetianga mi siam?" a ti ang em ni? *Bellei* tlang khat bêl pakhat 21
hlu taka, bêl pakhat hlu lo taka siam tûrin, bêlvawtu chuan bellei
chungah thu a nei lo vem ni? Khawngaihna bêl, ropui tûra a lo 22 23
buatsaih lâwkate chungah chuan, a khawngaihna ngahzia a entîr
theih nân, thinurna bêl boral tlâkte chungah chuan, Pathianin *a*
thinur leh a thiltihtheihna lantîr duh mah sela, a dawh hrâm hrâm
chuan, engnge pawi ang? (Chu *khawngaihna bêlte* chu Judate zîng 24
ata chauh ni lovin, Jentailte zîng ata pawh kohte kan *ni*).
Hosea *lehkhabu*ah chuan, 25
" Ka mite ni *ngai* lo chu, ' Ka mite,' ka ti ang;
Tin, hmangaih *ngai* lohvi chu, ' Hmangaihi,' ka ti
ang.
Tin, heti hi a lo ni ang a, an hnênah, 26
' Ka mite in ni lo ve,' *a* tihna hmunah ngei chuan
Pathian nung fate vuahin an awm ang,"
tih ziak ang bawk khân. Isaia pawhin Israel mite thu aupuiin, 27
" Israel mite chu tuifinriata ṭiau zâtin tam mah sela, a *hrem* bâk

chauh chu chhandamin an awm ang. Lalpa chuan rang taka tizo 28
diamin lei chungah *a hrem tûr* thu a hlen dawn si a," a tih kha.
Isaia *vêk*in, 29
" Mipuite Lalpa chuan chi thlahtu min lo zuah sak
suh sela chu
Sodom khua angin kan lo awm tawh ang a,
Gomorra khua anga siamin kan lo awm tawh bawk
ang."
tia a lo sawi lâwk ang bawk khân.
Engnge kan sawi tâk ang le? Jentail, felna ûm lote chuan, 30
felna an lo phâk tawh a ni,—rinna avânga felna chu. Israel, 31
felna dân ûmte erawh chuan, *felna* dân chu an phâk zo ta lo. Eng 32
vâng nge ni? Rinnain *an ûm* lo va, thiltiha *hmuh theih* angin *an ûm*
avâng a ni. Tlûkna lungah chuan an tlu si a;
" Ngai teh, Zionah chuan tlûkna lung leh 33
Dâlna lungpui ka dah a,
Tupawh amah ring apiang chu
A mualpho lo vang,"
tih ziak ang khân.

10 Unaute u, ka thinlung duhzâwng leh anni tâna Pathian 1
hnêna ka ṭawngṭaina chhan *ber* hi, chhandama an lo awm
theihna tûr a ni. Pathian lamah ṭhahnem an ngai tih ka hriatpui 2
a ni, hre famkim ang erawh chuan an *ngai* lo. Pathian felna hre 3
lovin, anmahni felna tihngheh tumin, Pathian felnaah an intulût
si lo.
Krista chu a ring apiangte tân felna *an hmuh theihna* tûrin Dân 4
tibângtu a ni si a. Mosia chuan, " Dâna felna zâwm chu, chu 5
felna avâng chuan a nung ang," tiin, a ziak a. Rinnaa felna 6
erawh chuan heti hian a sawi: " In rilruin, ' Tunge vânah lâwn
ang?' emaw (chu chu *chung lam ata* Krista hruai chhuk tûr *tihna*
a ni); ' Tunge leilâwtah chhuk ang?' emaw (chu chu mitthi zîng 7
ata Krista hruai chhoh leh tûr *tihna* a ni) ti suh u," tiin. A nil leh, 8
engnge a sawi? " Thu chuanin a hnaih a che, i kâ leh i thinlungah
pawh *a awm," tiin, a sawi a ni*; chu chu rinna thu kan hrilh ṭhin
hi a ni; "I kain Isua chu Lalpa a ni tih i ṭan a, mitthi zîng ata 9
Pathianin a kaitho tih i thinlunga i rin chuan, chhandamin i awm
ang," tih hi. Miten thinlungin an ring a, felna an hmu ṭhîn a; 10
kain an ṭan a, chhandamna an hmu bawk ṭhîn a ni. Pathian 11
Lehkha Thuin, " Tupawh amah ring apiang an mualpho lo vang,"
a ti a ni. Juda leh Grik mite chu engah mah an danglam chuang 12
si lo va, *Lalpa* pakhat *an* zaa chunga Lalpa a ni a, a lamtu apiangte
chungah chuan *ṭhatna* a ngah si ṭhîn a. Tupawh Lalpa hming 13
lam apiangte chu chhandamin an awm ang," *tih* a ni a.
A nih leh, an rin lohva chu engtinnge an lam ang? *A thu* an 14

hriat lohva chu engtinnge an rin ang? Thu hriltu *awm* lovin
engtinnge an hriat ang? Tirh an nih loh chuan engtinnge thu an 15
hril ang? " Thil ṭha chanchin lâwmawm thlentute ke chu a va mawi
êm!" tih ziak ang khân. Nimahsela, Chanchin Ṭha chu an 16
za chuan an awi vek lo. Isaian, " Lalpa, kan thu sawi tuinnge
ring?" a ti si a. Chutichuan, rinna chu hriatna avângin *a lo awm* 17
ṭhîn a, tin, hriatna chu Krista thu avângin *a lo awm.*

A nih leh, an bengin an hre lo vem ni? Hria e le, 18

" An thâwm chu ram tinah a thang a,
An thu chu kâwlkil thlengin *a thang* chhuak te "

A nih leh, Israel miten an hre lo vem ni? 19

" Chia sawi tham lohte chu *hmang*in
Ka thîktîr ang che u a;
Chi fing lote chu *hmangin*
Ka tithinur ang che u a,"

tiin, Mosian a sawi hmasa ber.

Tin, Isaian huai takin, 20

" Mi zawng lote hmuhin ka awm a,
Mi lam lote hnênah hriattîrin ka awm a,"

a ti a.

Amaherawhchu, Israel mite thuah chuan, 21

" Mi tihmawh leh hnialhrâtte tân
Nilêngin ka bânte ka phar ṭhin kha,"

a ti a.

11 A nih leh, Pathianin a mite chu a paih thla em ni? 1
Hnai lo ve. Kei pawh Israel mi, Abrahama thlah, Benjamina
hnam ka ni si a. Pathianin a mi hriat lâwkte chu a paih thla lo ve. 2
Pathian Lehkha Thuin Elija thu a sawi hi in hre lo vem ni? Ani
chuan Israel mite chung thu Pathian hnênah a thlen a,

" Lalpa, i zâwlneite an tihlum a; 3
I maichâmte an tichim a;
Keimah chauh ka la awm a,
Kei pawh mi tihhlum an tum a ni,"

a tih hi.

Nimahsela, Pathianin engtinnge a chhân? "Baala *hmaa* ṭhingṭhi 4
ngai lo mi sângsarih keimah atân ka la zuah reng a ni," *tiin a chhâng*
a.

Chutiang bawkin, tûn lai pawh hian khawngaiha thlan ang 5
zia ziain *paih thlâk* bâk chu an *la* awm. Khawngaihna avâng 6
a nih chuan, thiltih avâng a ni tawh lo vang; chuti a nih loh chuan,
khawngaihna hi khawngaihna a ni tawh lo vang.

Engtinnge ni ta ang le? Israel mite chuan an zawn chu an 7
hmu lo va, Thlante erawh chuan an hmu a, a dang *zawng zawng*te
chu an chawlawl *zo* tawh a. " Pathianin vawiin thlengin an 8

hnênah mutthlûkna thlarau a pe a, hmuh theih lohna mitte, hriat
theih lohna bengte nên," tih ziak ang khân.
Tin, Davida chuan, 9

" An dawhkân chu an tân thang leh, fal leh,
Tlûkna leh, thungrulhna lo ni rawh se;
An hmuh theih loh nân an mitte lo thim rawh se, 10
Nangin an hnungzâng kûntîr fo vang che,"

a ti a.
A nih leh, an petek chu an tlûk *hlenna* tûr em ni? 11
Hnai lo ve. An tlûk avângin Jentailte hnênah chuan
chhandamna *a lo thleng* ta zâwk a ni, *Israel mite* thîktîr nân.
Tichuan, an tlûkna *mah* khawvêl tihhausakna a nih a, an kiamna 12
mah Jentailte hausakna *a nih* bawk chuan, an famkimna chu *an*
hausakna a va ni lehzual dâwn ém!
Chutichuan, nangni Jentailte hnênah ka sawi a ni. Kei 13 14
Jentailte tirhkoh ka nih avângin, ka chipuite ka thîktîr theih
hrâmna tûr leh, an zînga ṭhenkhatte ka chhandam theihna tûrin,
ka rawngbâwlna hi ka chawimawi a ni. Anmahni paih thlâkna 15
mah khawvêl ṭhian lehna a nih chuan, *anmahni* lawm lehna *tûr*
chu thihna ata nun lehna lo chu engnge *ni ang*? Tin, *chhang hlâwm* 16
sawh thlâk hmasak chu a thianghlim chuan a hlâwm pum chu
chutiang bawk a ni; tin, a zung chu a thianghlim chuan a zârte chu
chutiang bawk a ni. Tin, a zâr ṭhenkhatte chu tihtliaha a awmin, 17
nang, oliv suak nia, anmahni zînga zawmin i awm a, oliv thinga
ṭhatna zung ṭâwm ve tawh i nih chuan, zâr *dang*te lakah chuan 18
inchhuang suh. Inchhuang mah la, nang a zung châwmtu i ni
lo va, a zung chu a châwmtu che a ni zâwk e.
Tin, nangin, " Zawma ka awm theih nân zârte tihtliahin 19
an awm tawh alâwm," i ti ang le.
A ni, an rin lohna avângin tihtliahin an awm a, nang i rinna 20
avângin i ding a ni. Chapo suh la, hlau zâwk rawh; Pathianin
zâr takte chu a zuah si loh chuan, nang pawh a zuah bîk lo vang 21
che.
Chutichuan, Pathian ṭhatzia leh a ṭihbaihzia chu ngaihtuah 22
rawh; a tlute tân chuan a ṭihbai *a ni;* nang atân erawh chuan a
ṭha *a ni*, a ṭhatnaa i awm reng chuan; chutilochuan, nang pawh
sah thlâkin i awm ve ang. Tin, anni pawh chu ring lova an awm 23
reng loh chuan, zawmin an awm ang; Pathianin anmahni a zawm
leh thei si a. Nang oliv suak rêng ata sah chhum *mah*, pian dân 24
lo anga oliv thing ṭhaah zawma i awm chuân, chûng a *zâr* tak
tak*te* chu, anmahni oliv thing pângngaiah chuan zawm **an va ni**
dâwn nasa êm!
Unaute u, he thurûk hi in hriat loh ka duh si lo, chutilochuan 25
in intifing ang; Jentailte famkimna a lo thlen hma chuan Israel mi

ṭhenkhatte chungah chawlawlna a lo thleng *rih* a ni, tih hi; 26
chutichuan, Israel mi zawng zawng chhandamin an awm ang;

> " Zion aṭangin Chhandamtu chu a lo chhuak ang a,
> Jakoba hnên ata Pathian ngaihsak lohna a tibo vang;"
> " Chu chu an hnêna ka thuthlun tûr chu a ni, 27
> An sualte ka lâk bo hunah chuan,"

tih ziak ang khân.

Chanchin Ṭha lam ngaihtuah chuan, nangmahni avângin 28
hmêlma an ni a; Thlan thu lam ngaihtuah erawh chuan thlahtute
avâng khân duh takte an ni. Pathianin a thilthlâwnpêkah leh a 29
kohnaah chuan a rilru a lamlêt *ngai* si lo va.

Hmânah chuan Pathian thu in awi lo va, nimahsela tûnah 30
chuan an awi loh avângin khawngaihna in hmu si a, chutiang
bawkin, tûnah chuan, *Pathianin a* khawngaih che u avâng hian, 31
khawngaihna an hmuh ve theihna tûrin anni pawh chuan an
awi ta lo a nih hi. Pathianin a khawngaih vek theih nân *mi* 32
zawng zawng awi lohnaah a khung ta vek si a.

Pathian finna leh hriatna ngahzia chu a va thûk êm! A rorêlnate 33
chu hriat theih rual leh, a kawngte chu chhui theih rual a va ni lo
êm! Lalpa rilru chu tuinnge hria? tunge a remruat saktuah pawh 34
ṭang tawh? a rulh leh tûr pawhin a hnênah tuinnge thil pe hmasa? 35
Amah aṭang leh, amah avâng leh, amah atân thil zawng zawng a 36
lo awm a ni si a; ama hnênah chuan chatuanin ropuina chu *awm*
rawh se. Amen.

12 Chuti chuan, unaute u, Pathtian khawngaihna avâng hian, 1
inthawina nung *leh* thianghlim *leh* Pathian lawm tlâk ni tûrin
in taksa chu inhlânah ka ngên a che u; *chu chu* in rawngbâwlna âwm
rêng a ni. He khawvêl dân ang hian awm suh ula; Pathian 2
duhzâwng, a ṭha leh, lawm tlâk leh, ṭhat famkim chu, in hriatfiah
theih nân, in rilru athara awmin lo danglam zâwk tawh rawh u.

Pathianin mi pêk khawngaihna avâng hian in zîngah tumah 3
in inngaihhlut tâwk aliama inngaihlu lovin, Pathianin mi tin
hnêna rinna tâwk a pêk ang zêlin fel taka ngaihtuah zâwk tûrin,
ka ti ṭheuh a che u. Taksa pumkhatah pêng tam tak kan nei a, 4
pêng zawng zawng thiltih *erawh* chu a inang lo va, chutiang bawkin,
keini tam tak ni *mah* ila, Kristaah chuan taksa pumkhat kan ni a: 5
a mal malin inpêng tawn ṭheuh kan ni. 6

Khawngaihna min pêk angzia zêlin thilthlâwnpêk hrang hrang
kan nei *ṭheuh* a, thu hrilh *tur a nih* chuan, kan rin tâwk ang zêlin *i*
hril ang u; rawngbâwl *tûr a nih* chuan, rawng *i* bâwl *tlat ang u*; zirtîrtu 7
pawhin zirtîr *tlat rawh se*; zilhtu pawhin zilh *tlat rawh se*; thil petu 8
chuan ui lovin *pe rawh se*; rorêltuin taima takin *rêl rawh se*; mi
khawngaihtuin lâwm takin *khawngaih rawh se*. Hmangaihna chu 9

vervêkna tel lovin ni rawh se. Sual lam chu hua ula, ṭha lam chu
pawm tlat rawh u. Unaute hmangaih kawngah chuan, hmangaih 10
takin inlainat tawn ṭheuh rawh u; chawimawi kawngah chuan,
induhsak tawn ṭheuh ula; taihmâk kawngah chuan, thatchhe suh 11
ula; thlarau kawngah chuan, ṭhahnemngai ula; Lalpa rawng
bâwl ula; beiseina kawngah chuan, lâwm ula; hrehawm tuarna 12
kawngah chuan, chhel ula; ṭawngṭaina kawngah chuan *ṭawngṭai*
fan fan ula; mi thianghlimte tlâkchhamnaah chhawmdâwl ula; 13
mikhualte lâwmin awm fo ula.

A tiduhdahtu che u chu malsâwm sak ula; malsâwm ula, 14
ânchhia chu lawh suh a. Lâwmte chu lâwmpui ula, ṭapte chu 15
ṭahpui rawh u. Ngaihtuah hmunkhatin awm tawn ṭheuh rawh u. 16
Inngaihtuah sâng *lutuk* suh ula, mi tête pâwl zâwk rawh u. Intifing
suh u. Tu sual pawh sualin thungrûl suh u. Mi zawng zawng 17
ngaiha thil mawi ngaihtuah lâwk rawh u. A theih phawt chuan, 18
nangmahni lam tal, mi zawng zawng nên inremin awm rawh u.
Duh takte u, in phuba la suh ula, *Pathian* thinurna kian zâwk rawh 19
u, " ' Phuba *rêng rêng* keima lâk tûr a ni, keiman ka thungrûl ang,'
Lalpain a ti," tih ziak a ni si. Chuvângin, i hmêlma a rilṭâm 20
chuan ei tûr pe rawh, a tuihâl chuan in tûr pe rawh: chutiang i tih
chuan a lu chungah meiling i chhêk khâwm a ni ang. Sual ngam 21
chein awm suh la, ṭhatnain sual chu ngam zâwk rawh.

13 Mi tin an chunga rorêltute thu thuin awm rawh se. 1
Pathian thu lovin tumah rorêltu an awm si lo; *rorêltua* awmte
hi Pathian ruat an ni. Chuvângin, tupawh rorêltu hnial chu 2
Pathian ruat dodâl an ni a; a dodâltute chuan anmahni
chungah rorêlna an hmu ang. Rorêltute chu thil ṭha *titu* tân 3
chuan hlauhawm an ni lo va; thil ṭha lo *titu* tân erawh chuan
hlauhawm an ni. A nih leh, rorêltu hlau lova awm i duh em? Thil
ṭha ti la, a fak i hlawh ang chu; ani chu i ṭhatna tûra Pathian 4
rawngbâwltu a ni si a. Nimahsela, thil sual i tih chuan, hlau rawh,
khandaih chu a keng mai mai si lo va; ani chu Pathian
rawngbâwltu, thil tisualtu chunga thinura phuba latu a ni si.
Chuvângin, thinur *hlauh* vâng chauh ni lovin, i chhia leh ṭha 5
hriatna avâng pawhin *rorêltu* thu thuin *i* awm tûr rêng a ni.
He mi avâng hian chhiah pawh in chawi ṭhîn alâwm; chutiang 6
thil ngei ti fan fan tûrin Pathian rawngbâwltute an ni si a. Mi 7
zawng zawng hnênah pêk tûr apiang pe rawh u; leiman *pêkna*
tûra hnênah chuan leiman *pe ula*; chhiah *chawina tûra* hnênah chuan
chhiah *chawi ula*; ṭih *tûra* chu ṭih *ula*; pawisak *tûra* chu pawisa *rawh* u.

Inhmangaih tawnna ngawt lo chu, tuma engmah ba suh u;
mahni mihringpui hmangaihtu chuan dân chu a zawh famkim
tawh si a. Hêng, " Uirê suh, Tual that suh, Ru suh, Awt suh,"
tih leh, thupêk dang la awm rêng rêngte hi, " Nangmah i

inhmangaih angin i vêngte i hmangaih tûr a ni," tih hian a khai
khâwm vek si a. Hmangaihnain vêngte a tikhaw lo ngai 10
lo va; chuvângin hmangaihna hi dân zawh famkimna
a ni.
Tûn lai thil awmzia in hriat avâng *leh*, muhîl thawhharh a hun 11
tawh tak zet tih in hriat avângin, chu chu *ka sawi a ni*; tûnah chuan
kan rin *tirh* lai ai khân kan chhandamna chu a hnai ta zâwk si a.
Zân hi a ral lek lek tawh a, khua a vâr dâwn ta e; chuvângin 12
thima thiltih chu paih ila, êng thuamin i inthuam ang u. Chhûna 13
awm angin mawi takin i awm ang u, zu in buai leh zu ruia awm
lovin, hur leh inngaih hmanga awm lovin, insual leh inîtsîka awm
lovin. Lal Isua Krista chuan inthuam zâwk ulang, in tisa châkna 14
puitlin tûrin engmah insiam suh u.
14 Tin, rinnaa chak lo mi chu, *a* rinhlelhnate sawisêl lovin 1
lâwm rawh u.
Mi pakhatin thil engkim ei theiin a inring a, mi chak lo erawh 2
chuan thlai *chauh* a ei ṭhîn. *Engkim* ei mi chuan a ei lo mi hmusit 3
suh se; ei lo mi pawhin a ei mi chu sawisêl suh se; Pathianin ani
chu a lâwm tawh alâwm. *Mi* dang chhiahhlawh sawisêltu chu 4
tunge maw i nih *le*? a din leh a tlûk chu ama hotu tân a ni.
Nimahsela, ani zawng dintîrin a awm ang, Lalpa chuan a dintîr
thei si a.
Mi pakhatin ni khat hi ni dang ai hian a ngaihlu bîk ṭhîn a, 5
mi dangin ni zawng zawng hi *inang ṭheuhvin* a ngai ṭhîn a ni.
Mi tin mahni rilruah inhre chiang rawh se. Ni serhtu chuan 6
Lalpa chawimawi nân a serh ṭhîn a ni. Tin, *engkim* eitu chuan,
Pathian hnênah lâwm thu a sawi avângin, Lalpa chawimawi nân
a ei ṭhîn; a ei lotu pawh chuan, Pathian hnênah lâwm thu a sawi
a, Lalpa chawimawi nân a ei lo ṭhîn a ni. Tumah mahni 7
tâna nung kan ni lo va, tumah mahni tâna thi kan ni hek lo.
Kan nun chuan, Lalpa tân kan nung a; kan thih pawhin Lalpa tân 8
kan thi a ni si; chuvângin, kan nun pawhin, kan thih pawhin,
Lalpa ta kan ni. Krista thihna leh a lo nun *leh*na chhan chu, mi 9
nung leh mitthi Lalpa a nih theihna hi a ni si.
Nimahsela, nangin engatinge i unau i sawisêl ni? a nih loh leh, 10
nangin engatinge i unau i hmusit ni? Pathian rorêlna ṭhutphah
hmaah kan vaiin kan la ding dâwn si a;

"Lalpa chuan, 'Mi tinrêng 11
Ka hmaah an kûn ang a,
Lei tinrêng pawh Pathian hnênah a inpuang ang,'
Tiin, chhia ka chham a ni," a ti a,

tih ziak a ni si a.
Chutichuan, kan zain Pathian hnênah mahni chanchin kan 12
sawi ṭheuh tûr a ni. Chuvângin, i insawisêl tawh suh ang u, 13

tupawhin mahni unau dâlna emaw tlûkna emaw siam loh tum
zâwk rawh u.
Amah ngawtah chuan thiang lo engmah rêng a awm lo tih 14
Lalpa Isuaah chuan ka hre êm êm mai, englo thiang lova ngaitu
tân erawh chuan, amah atân chuan a thiang lo a ni. *I* englo ei 15
vângin i unau rilru a nat chuan, hmangaih *dân* ang i zawh tawh lo
a ni. A thih ai Kristan a thih saka chu i englo eiin tiboral suh.
Chutichuan, in tâna ṭhatna chu sual lama sawiin awm suh se; 16
Pathian ram chu ei leh in *lam thu* a ni si lo va, felna te, remna te, 17
Thlarau Thianghlima lâwmna te a ni zâwk e. Tupawh chûng 18
*thu*ah chuan Krista rawngbâwl chu Pathian lâwmzâwng leh,
mihring fakin a awm ṭhîn a ni. Chutichuan, inremna tûr leh, 19
intihsâwt tawnna tûr thilte chu i ûm ang u. *I* englo ei vângin 20
Pathian hnathawh tichhe suh. Thil zawng zawng a thianghlim
ngei mai, nimahsela, a *englo* eiin *mi* a tihtlûk *chuan*, a eitu tân sualna
a ni. I unau tlûkna tûr *a nih chuan*, sa ei loh te, uain in loh te, 21
thil engpawh tih loh a ṭha a ni. Rinna i neih chu Pathian hmaah 22
nangmah *chauh*va hriatin nei mai rawh. Mahni ṭha tih kawnga
thiam loh inchantîr lo chu a eng a thâwl e. Amaherawhchu, 23
ringhleltuin a ei chuan, rinnain *a ei* loh avângin, thiam loh a chang
a ni; engpawh rinna lova *tih* chu sual a ni si a.

15 Chutichuan, keini *mi* chakte hian, mahni lâwmna zawng 1
lovin, *mi* chak lote chak lohnate chu kan tuarpui *zâwk* tûr
a ni. Mahni vêngte tihsâwt nân *an* ṭhatna tûrin tihlâwm i tum 2
ṭheuh ang u; Krista pawh chuan mahni lâwmna a zawng si lo; 3
" Nangmah hautute hauna chu keima chungah a tla ta a," tih
ziak ang khân a ni zâwk. Pathian Lehkha Thua chhelna leh 4
thlamuanna hmua beiseina kan neih theihna tûrin, hmân laia
ziak apiangte chu keimahni min zirtîrna tûrin ziak a ni si a.
Chutichuan kan Lalpa Isua Krista Pathian leh a Pa chu, thinlung 5 6
hmunkhat leh thuruala kan chawimawi theihna tûrin, chhelna
leh thlamuanna Pathian chuan, Krista Isua *sawi* angin, rilru
hmunkhat pu tawnin awmtîr che u rawh se. Chuvângin, Krista 7
chuan Pathian tihropui nân a lâwm che u ang bawk khân, inlâwm
tawn rawh u.
Hei hi ka *sawi chu* a ni; thlahtute hnêna thutiamte kha tinghet 8 9
tûr leh, *a* khawngaihna avânga Jentailten Pathian an chawimawi
theihna tûrin, Pathian thu a dik tih hriattîr nân Krista chu
serhtante rawngbâwltuah a lo awm a,

" Chuvângin, Jentailte zîngah chuan
Ka fak ang chia,
I hming chawimawina tûrin
Hla ka sa ang,"

tih ziak ang khân. Tin, 10

" Nangni Jentail zawng zawngte u,
A mite nên lâwm rawh u,"
a ti leh a. Tin, 11
" Nangni Jentail zawng zawngte u,
Lalpa chu fak rawh u;
Mi zawng zawng pawhin
Amah fak rawh se,"
a ti leh a. Tin, Isaian, 12
" Jessaia zung*zâm* chu a awm ang a,
Jentailte Lala awm tûrin
A lo chhuak tûr chu *a awm* bawk *ang;*
Ani chu Jentailte chuan an beisei chhan ang,"
a ti leh bawk a.

Thlarau Thianghlim thiltihtheihna zârah beiseina in ngah 13
theihna tûrin, beiseina Pathian chuan, in rin avângin, lâwmna
leh remna tinrêngin tikhat che u rawh se.

Tin, ka unaute u, nangmahni chung thu chu, nangmahni 14
ngei ṭhatnain in khat a, finna tinrêng in ngah a, in inzilh tawn
thei bawk tih keimah tak pawhin dik takin ka hria. Nimahsela, 15, 16
Jentailte zînga Krista Isua rawngbâwltua ka awm theihna tûrin
Pathianin mi pêk khawngaihna avâng hian, hriatpui tûr che uin
khawimaw kâr kârah huai deuhvin ka ziak a ni. *Ka* Jentail hlante
chu, Thlarau Thianghlim tihthianghlim an ni a, lawm tlâk an
nih theihna tûrin, Pathian Chanchin Ṭha kawngah puithiam hna
ka thawk *a ni.*

Chutichuan, Pathian lam kawngah Krista Isuaah chuan chhuan 17
tûr ka nei a ni. Kristan Jentailte awitîr tûrin, thu sawi leh 18, 19
thiltihin, chhinchhiahnate leh thilmakte thiltihtheihnaa, Thlarau
Thianghlim thiltihtheihnaah chuan, keimah mi hmanga a *thil*
tih*te* lo chu engmah ka sawi ngam si lo va. Jerusalem khua leh a
vêl ram aṭangin, Illurikon ram thlengin, Krista Chanchin Ṭha chu
ram tinah ka hril kim tawh; *keimah mi hmanga a thil tih chu* chuti kau
chu a ni. A ni, mi dang lungphûm chunga rem chho ka lo nih 20
loh nân, Chanchin Ṭha chu Krista *hming* lam tawhna hmunah
hril lovin,
" A chanchin la hrilhna ngai loh mite chuan 21
An hmu ang a,
La hre ngai lo te chuan
An hria ang,"
tih ziak ang khân, hrilh ka tum zâwk ṭhîn a ni.

Chuvâng tak pawh chuan a ni, in hnêna lo kal ka ṭhulh fo 22
ṭhin ni. Tûnah erawh chuan, hêng ram vêlah hian *thawhna* 23
hmun rêng ka nei ta lo va, kum tam tak chu in hnêna lo kal
châkin ka awm tawh bawk a, Spain rama ka kal hun apiangin— 24

ka kal pakan hmuh che u ka beisei si a, nangmahni pâwl kham
deuh zet ila, chu lama ka kalnaah chuan nangniho mi zuk thlah
ka beisei bawk a.
Tûnah erawh chuan, mi thianghlimho rawng bâwl turin 25
Jerusalem khuaah chuan ka kal *rih* dâwn a ni. Makedonia leh 26
Akaia rama mite chuan lungni takin Jerusalem khuaa mi
thianghlimte zînga retheite tân sum an thawhlâwm tawh si a.
A ni, lungni takin an ti a ni, an lakah an ba rêng bawk a ni; 27
Jentailten an thlarau lam thilte an ṭâwmpui si chuan, khawvêl
lam thilah anmahni chhawmdâwl ve thung a ṭûl rêng a ni.
Chuvangin, chu chu ka tiha, rah pawh chu anmahni fel taka 28
ka hmuhtir zawhin, nangmahni tlawhin, Spain ramah ka kal
zêl ang. Tin, in hnêna ka lo kal hun chuan, Krista malsâwmna 29
famkim puin ka lo kal ang tih ka hria.
Unaute u, in mi ṭawngṭai saknaah chuan, Judai rama ring 30 31
lote lakah ka him theih nân leh, Jerusalem khua atân chhawmdâwlna
ka ken hi mi thianghlimho lâwmzâwng tak a nih theih nân mi
*ṭawngṭai*pui hrâm hrâm tûrin Lalpa Isua Krista leh Thlarau
Thianghlim hmangaihnain ka ngên chiam a che u; Pathian remtih 32
anga hlim taka in hnêna ka lo kal a, kan harh tlân theihna tûrin.
Remna Pathian chu in zaa hnênah awm rawh se. Amen. 33

16 Kan farnu Phoibi, Kenkriai khuaa kohhranho rawngbâwltu 1 2
hi, Lalpa hminga mi thianghlimte ang bawka in lo lawmna
tûr leh, in puih a ngaihna apianga pui tûrin hmêlhriattîr che u ka
duh a ni. Amah ngei pawh hi mi tam tak puitu a lo ni ṭhîn a,
keimah ngei pawh *mi pui* a ni.
Priskilli leh Akuila, Krista Isuaa ka hnathawhpui, ka nun 3
chhanhim nâna nghâwng dawhte kha chibai *mi* bûk *sak* ang che u; 4
kei chang ni lovin, Jentail kohhranho pâwl zawng zawngin anni
hnênah chuan lâwm thu an sawi a ni. An ina kohhran *inkhâwm*ho 5
chu *chibai mi bûk sak* bawk *ang che u.*
Ka duh tak Epaineta, Asia rama Krista ring hmasa ber kha,
chibai *mi* bûk *sak* ang che u.
Mari, in tâna thawk rimtu kha, chibai *mi* bûk *sak* ang che u. 6
Ka chipui Andronika leh Junia, ka tânpuite kha, chibai *mi* 7
bûk *sak* ang che u; anni chu tirhkohte zînga hmingthang tak an
ni a, ka aia Kristaa awm hmasa zâwk an ni a.
Amplia, Lalpaa ka duh tak kha, chibai *mi* bûk *sak* ang 8
che u.
Kristaa kan hnathawhpui Urbana leh ka duh tak Stakua kha, 9
chibai *mi* bûk *sak* ang che u.
Kristaa *mi* tak, Apellia kha, chibai *mi* bûk *sak* ang che u. 10
Aristobula *chhûngte* zînga mite kha chibai *mi* bûk *sak* ang
che u.

Ka chipui, Herodiona kha, chibai *mi* bûk *sak* ang che u. 11
Narkissa *chhûngte* zînga mi, Lalpaa awmte kha, chibai *mi* bûk
sak ang che u.
Truphaini leh Truphosi, Lalpaa thawk rim ṭhînte kha, chibai 12
mi bûk *sak* ang che u.
Duh tak Persi, Lalpaa thawk rim êm êm tawh kha, chibai *mi*
bûk *sak* ang che u.
Lalpaa thlan Rufa leh a nu, ka nu ve bawk kha, chibai *mi* bûk 13
sak ang che u.
Asunkrita te, Phlegona te, Hermia te, Patroba te, Herma te, 14
an hnêna unau awmte nên khân, chibai *mi* bûk *sak* ang che u.
Philologoa leh Juli nên, Nirea leh a farnu nên, Olumpa nên, 15
an hnêna mi thianghlim awm zawng zawng nên khân, chibai *mi*
bûk *sak* ang che u.
Fawh thianghlimin chibai inbûk rawh u. 16
Krista kohhranho pâwl zawng zawngin chibai an bûk hlawm
a che u.
Tin, unaute u, zirtîrna thu nangmahni zir loh lama inṭhenna 17
leh tlûkna siamtute chu vêng ṭha tûr leh hawisan tûrin ka ngèn
a che u. Chutiang mite chuan kan Lalpa Krista rawng an bâwl 18
lo va, anmahni pum *rawng an bâwl* zâwk ṭhîn a; an kam ṭhat leh
an kam thiamin mi fing lote rilru an bum ṭhîn.
In awizia chu mi zawng zawng zîngah a thang chhuak ta si a. 19
Chuvângin, nangmahni chung thuah ka lâwm a ni; amaherawhchu,
ṭha lamah chuan in fin a, sual lamah in fin loh ka duh a ni. Tin, 20
remna Pathian chuan in kephah hnuaiah Setana chu a rawn rah
perhtîr thuai ang che u.
Kan Lalpa Isua Krista khawngaihna chu in hnênah awm rawh
se.
Ka hnathawhpui Timothea leh ka chipui Lukia te, Jasona 21
te, Sosipatera tehovin chibai an bûk a che u.
Kei, Tertia, *he mi* lehkha ziaktu *hian*, Lalpa hmingin chibai ka 22
bûk a che u.
Keimah leh kohhranho zawng zawng thlen in pa Gaia chuan 23 24
chibai a bûk a che u.
Khuaa sum enkawltu Erasta leh, unaupa Kuarta chuan chibai
an bûk a che u.
Ka Chanchin Ṭha leh Isua Krista thu hrilh angin, thurûk 25 26
puanna ang hian, (chu *thurûk* chu chatuan ata a inthup ṭhîn a,
tûnah erawh chuan tihlan a ni a, rinna chu an lo awina tûrin,
chatuan Pathian thupêk ang zêlin, zâwlneite Lehkha Thuin hnam
tin hnênah hriattîr a ni tawh), nangni tinghet theitu Pathian finga 27
chauh hnênah chuan, Isua Krista avângin, chatuana ropuina awm
rawh se. Amen.

Korinth Khuaa Mite Hnêna Tirhkoh Paula Lehkha Thawn Pakhatna

——:o:——

I Paula, Pathian duhzâwnga Isua Krista tirhkohva koh, leh 1
kan unaupa Sosthena chuan:
Korinth khuaa Pathian kohhranho awm, Krista Isuaa tihhran, 2
mi thianghlim *ni tûra* kohte hnênah, ram tina kan Lalpa (anmahni
leh keimahni *Lalpa*) Isua Krista hming lam zawng zawng hnênah
nên.
Pathian kan Pa leh Lalpa Isua Krista hnên ata khawngaihna 3
leh remna in hnênah awm rawh se.
Krista Isuaa Pathian khawngaihna in hnêna pêk avâng khân 4
in chung thuah Pathian hnênah lâwm thu ka hril fo ṭhîn; engkimah,
thu sawi tinrêngah leh hriatna tinrêngah, amahah chuan 5
tihhausaka in awm thuah khân; chutiangin Krista thu *ka* hriattîr 6
chu nangmahniah tihngheha a awm kha; chutichuan, kan Lalpa 7
Isua Krista inlârna nghâkin, thilpêk rêng rêngah in hlawhtling lo lo
ve; *ani* chuan, kan Lalpa Isua Krista niah chuan sawisêlbova *in* 8
awm nân, a tâwp thlengin a tinghet bawk ang che u. Pathian, a 9
Fapa Isua Krista kan Lalpa pâwlnaa ko lûttu che u kha, a rinawm
a ni.
Tin, unaute u, in zain thu thuhmun in sawi a, in zînga inṭhenna 10
rêng a awm lohna tûrin, rilru hmunkhat leh ngaihtuahna
hmunkhata fel taka in inzawm tlat zâwk*na tûrin* kan Lalpa Isua
Krista hmingin ka ngên a che u. Ka unaute u, in chungchâng thu 11
chu in zîngah inhnialnate a awm tih Kloii *chhûngte* chuan mi hrilh
a ni. Hei hi a ni ka tih chu, mi tinin, " Kei Paula pâwl ka ni," 12
" Kei zawng Apollova pawl *ka ni*," " Kei zawng Kiphaa pâwl
ka ni," " Kei zawng Krista pâwl *ka ni*," in tih hlawm hi.
Krista chu ṭhenin a awm em ni? Paula in aia khenbehin a awm 13
em ni? A nih loh leh, Paula hminga baptis-in in awm em ni?
Krispa leh Gaia lo chu in zînga mi tumah ka baptis loh che u 14
avângin Pathian hnênah lâwm thu ka sawi ṭhîn a ni; chutilochuan 15
miin keima hminga baptis in ni tih an sawi dah ang e. Stephana
chhûngte erawh chu ka baptis bawk a; chûng lo chu mi dang ka 16
baptis emaw ka hre lo.
Krista chuan baptis tûrin mi tîr si lo, Chanchin Ṭha hril tûrin 17
mi tîr zâwk a ni; thu finga *hril* lovin, chutilochuan Krista kraws

chu engmah lovah an chantîr dah ang e. Kraws thu chu boral 18
mêkte tân chuan âtna a ni si a; keini chhandam mêkte tân erawh
chuan Pathian thiltihtheihna a ni zâwk e.

"Mi fing finna chu ka tiboral ang a, 19
Remhre remhriatna chu ka paih thla ang,"

tih ziak a ni si a.

Mi fing chu khawiahnge? Lehkhaziaktu chu khawiahnge? 20
He khawvêla hnialtu chu khawiahnge? Pathianin khawvêl finna
hi âtthlâk a ni tih a hriattîr lo vem ni? Pathian finnaah chuan,
khawvêlin finna hmanga Pathian a*n* hriat *theih* loh hnuin, thu 21
hril âtthlâk hmanga a ringtute chhandam chu Pathianin ṭha
a ti hle si a. Judate chuan chhinchhiahnate an phût ṭhîn a, Grikte 22
chuan finna an zawng bawk ṭhîn a; keini erawh chuan Krista 23
khenbeh thu kan hril ṭhîn a nih hi; *chu chu* Judate tân chuan
tlûkna, Jentailte tân âtna *a ni* a; nimahsela Judate pawh ni sela, 24
Grikte pawh ni sela, kohte tân zawng Krista, Pathian thiltihtheihna
leh Pathian finna chu *a ni*. Pathian âtna chu mihring aiin a fing 25
zâwk a, Pathian chak lohna pawh chu mihring aiin a chak zâwk
bawk si a. Unaute u, a kohna che u hi ngaihtuah teh u, tisa lama 26
mi fing tam tak te, mi chak tam tak te, mi ṭha tam tak te *koh an nih*
lohzia hi; nimahsela, Pathianin khawvêl thil âte chu a thlang 27
zâwk a, mi fingte chu a tihmualpho theihna tûrin; tin, Pathianin
khawvêl thil chak lote chu a thlang a, thil chakte chu a tihmualpho
theihna tûrin; tin, khawvêl thil chhia leh thil hmusitawmte, thil 28
awm lote nên lam Pathianin a thlang a, thil awmte chu engmah
lova a siam theihna tûrin; chutichuan, Pathian hmaah mi tumah
an inchhuang thei lo vang. Nangni erawh chu ama zârah Krista 29
Isuaah chuan in awm a ni; *ani* chu Pathian hnên ata kan tân 30
finnaah siam a ni, felnaah te, thianghlimnaah te, tlannaah te nên;
chutichuan, an ziak ang khân, "A chhuang apiangin Lalpa 31
chhuang rawh se."

2 Tin, unaute u, kei zawng Pathian thurûk hrilh che uin in 1
hnêna ka lo kal lai khân, thu sawi ropui leh finna *ropui* nêna
lo kal ka ni lo. Isua Krista, amah ngei khenbeha a awm *thu* 2
chauh lo chu in zîngah engmah rêng hriat ka tum loh kha. Tin, 3
chak lo leh hlauvin, nasa taka khûr chungin in zîngah ka awm a.
Tin, in rinna chu mihring finnaa innghat lovin, Pathian 4 5
thiltihtheihnaa *innghata* a awm theih zâwkna tûrin, ka ṭawngka
chhuak leh ka thu hrilhte chu thu finga thlêmna thuin a ni lo va,
Thlarau leh thiltihtheihna hriattîrin a nih zâwk kha.

Amaherawhchu puitlingte zîngah chuan thu fing zawng kan 6
sawi ṭhîn, nimahsela he khawvêl thu fing hi a ni lo, he khawvêl
rorêltu boral tûrte *thu fing* hi a ni hek lo; Pathian thu fing thurûk
chu kan sawi zâwk ṭhîn a ni, *thu fing* inthup, kan ropuina tûra 7

Pathianin khawvêl awm hmaa a ruat lâwk tawh chu. Chu chu he 8
khawvêl rorêltute rêng rêng hian an hre lo; hria sela chuan ropuina
Lalpa chu an khêngbet lo vang.

" Mita hmuh *ngai* loh, benga hriat *ngai* loh, 9
Mihring rilrua lût *ngai* lo,
Pathianin a hmangaihtute tân
A buatsaih apiangte chu,"

tih ziak ang zâwk khân. Keini erawh chu *chûng chu* Pathianin 10
Thlarauvin min hriattîr ta a ni; Thlarau chuan engkim a chhui
chhuak si ṭhîn; a ni, Pathian thu ril pawh. Mihring *thute* chu 11
mihring rilru a chhûnga awm vêk lo chuan, mihring zîngah
tuinnge hria ang? Chutiang bawkin Pathian *thute* chu Pathian
Thlarau vêk lo chuan tuman an hre lo. Chutichuan, athlâwna 12
Pathianin *thil* min pêkte chu kan hriat theihna tûrin, keini
zawngin khawvêl thlarau ni lovin, Thlarau, Pathian hnêna mi chu,
kan hmu zâwk a ni. Mihring finna zirtîr thua *sawi* lovin, Thlarau 13
zirtîr thua *sawi* zâwkin, Thlarau lam *thute* chu thlarau lam mite
hnêna hrilhfiahin, chûng *thil min pêk thute* pawh chu kan sawi ṭhîn.
Khawvêl mi chuan Pathian Thlarau lam *thilte* chu a lâwm ṭhîn lo, 14
ani ngaih chuan âtthlâk a ni si a; Thlarauva hriat fiah a nih
avângin a hre thei lo rêng rêng bawk a ni. Thlarau mi erawh 15
chuan thil engkim a hre fiah ṭhîn a, ani lah chu tuman an hre fiah
si lo. Tuinnge Lalpa rilru hre tawha, amah chu zirtîr thei ang? 16
Keini erawh chuan Krista rilru kan pu a ni.

3 Tin, unaute u, thlarau mite hnêna sawi angin in hnênah thu 1
ka sawi thei lo va, tisa mite hnêna sawi angin *ka sawi* zâwk
kha, Kristaa nausênte hnêna *sawi* ang maiin. Chaw ni lovin, 2
hnutein ka châwm che u kha, *chaw* in la ei theih loh avâng khân;
a ni, tûnah pawh in la *ei* thei ta lo fo a ni, tisa mi in la nih fo
avângin. In zîngah inîtsîkna leh inhnialna a awm ṭhin avâng
hian tisa mi *la* niin mihring angin in *la* awm a ni lo vem ni? Mi 4
pakhatin, " Paula pâwl ka ni," mi dangin, "Kei zawng Apollova
pâwl ka ni," in tih chhûng zawng mihring in *la* ni lo vem ni?

Apollova chu engnge a nih le? Paula pawh chu engnge a nih? 5
Rawngbâwltu, nangmahni rintîrtu che u *chauh* an ni asin, *chu* pawh
chu Lalpan a pêk ang ve ve chauh zêlin a ni. Keiin ka phun 6
a, Apollovan tuiin a châwm a, nimahsela Pathianin a ṭhantîr a ni.
Chutichuan, a ṭhantîrtu Pathian chauh lo chu, a phuntu chu 7
engmah a ni lo va, tuia châwmtu pawh chu engmah a ni hek lo.
Tin, a phuntu leh tuia châwmtu chu pumkhat an ni, nimahsela 8
anmahni thawh rim ang zêlin mahni lâwmman an hmu ve ve
ang. Keini zawng Pathian hna thawhpuite kan ni si a; nangni 9
Pathian thlawhhma chu in ni a, Pathian in sak chu *in ni bawk a.*
Pathian khawngaihna mi pêk ang zêlin in sa hotu ber fing tak 10

angin keiin lungphûm ka rem a, mi dangin a chungah in an sa a.
Nimahsela mi tin a chunga a*n* sakzia tûrah chuan fîmkhur ṭheuh
rawh se. *Lungphûm* rem tawh sa lo chu lungphûm dang tuman 11
an rem thei tawh si lo va, chu *lungphûm* chu Isua Krista chu a ni.
Tin, lungphûm chungah chuan tupawhin rangkachakin *emaw*, 12
tangkain *emaw*, lung man tamin *emaw*, thingin *emaw*, hnimin *emaw*,
buhpâwlin *emaw* in sa sela, mi tin hnathawh chu a lang tawh ang.
Ni chuan a tilang dâwn si a, meia a inlâr dâwn avângin: mei ngei 13
chuanin mi tin hnathawh chu eng ang nge a nih a fiah tawh ang.
Tu hnathawh pawh a chunga a sak chu a awm reng chuan, chu 14
nii chuan lâwmman a hmu ang. Tu hnathawh pawh a kan chuan, 15
chu mi chuan a chân ang; amah tak tak erawh chu chhandamin
a awm ang, amaherawhchu meia *kal* tlang ang *mai*in.

Pathian in in nih leh Pathian Thlarau nangmahniah a awm 16
reng tih in hre lo vem ni? Tupawhin Pathian in chu a tihkhawloh 17
chuan chu mi chu Pathianin a tikhawlo vang; Pathian *in* chu a
thianghlim si a, chu *in* chu nangmahni in ni e.

Tuman mahni intihder suh se. In zîngah tupawh he 18
khawvêlah hian finga a inngaih chuan, a lo fin theihna tûrin mi
âah lo chang rawh se. He khawvêl finna hi Pathian ngaihin âtna 19
a ni si a. "Ani chuan mi fingte chu anmahni fin vervêknain
a âwk ṭhîn," tih ziak a ni si a; "Lalpa chuan mi fingte 20
ngaihtuahnate chu athlâwn a ni tih a hria," tih *ziak a ni* leh bawk *a*.

Chuvângin tuman mihringte chhuang suh se. Engkim hi in 21 22
ta a ni vek si a; Paula emaw, Apollova emaw, Kiphaa emaw,
khawvêl emaw, nunna emaw, thihna emaw, thil awm sa emaw,
thil lo la awm tûr emaw; a zavaiin in ta vek a ni; nangni pawh
Krista ta in ni a; Krista pawh chu Pathian ta a ni. 23

4 Keiniho hi Krista rawngbâwltuah leh Pathian thurûk 1
enkawltuah miin min ngai rawh se. Hetah hian enkawltu 2
chu mi rinawm nih a ngai bawk a ni. Nimahsela nangniin mi 3
fiahna leh mihring ngaihtuahnain mi fiahna chu ka tân thil tê
tak tê a ni; mahni pawh ka infiah *ngai* hek lo. Engmah indemna 4
ka inhre si lo va; nimahsela, chu chuanin thiam mi chantîr chuang
lo; mi fiahtu chu Lalpa a ni zâwk. Chutichuan, a hun hma hian 5
engmah fiah suh u, Lalpa lo kal hma loh zawng; ani chuan thima
thil thuhrûkte chu êngah a rawn la chhuak ang a, thinlunga
tumte pawh chu a tilang bawk ang; chu mi hunah chuan mi tinin
Pathian lakah chuan mahni *chan tâwkah* fak an hlawh ṭheuh tawh
ang.

Tin, unaute u, thu ziakte chu in khûm lohna tûrin, keimahniah 6
hian in zir theih nân, chûng thute chu in ṭhatna tûrin kei leh
Apollova ka inbel a ni, in zîngah tuman pakhat chhuangin pakhat
in uan khum loh nân. Nang tuinnge tilêm chuang che? I dawn 7

loh chu engnge i neih ni? I dawn a nih si chuan engatinge dawn
ni lo anga i uanpui ni? Tûn apangin in tlai ta a, tûn apangin in 8
hausa ta a, kan tel lovin ro in rêl ta a nih hi le; a ni, ro rêl *tak tak*
ula chu ka duh a ni, keini pawhin nangmahni nêna ro kan rêl
theih nân. Pathianin keini tirhkohte hi thi tûra ruat sa angin a 9
hnuhnûng berah min târ chhuakah ka ngai a ni; khawvêlte leh
vântirhkohte leh mihringte mithmuha ennawma siamin kan awm
hi. Keini zawng Krista avângin mi â kan ni a, nangni erawh 10
chu Kristaah chuan *mi* fing in ni zâwk e; keini zawng kan chak
lo va, nangni erawh chu in chak e; nangni zawng *mi* chawimawiin
in awm a, keini erawh chu *mi* hmusitin kan awm zâwk a ni. Tûn 11
thleng pawh hian kan rilṭâmin *kan* tuihâl a, silhfên *kan* khawp
lo va, mi kut thak hnawihna *kan* ni a, awmna bulbâl kan nei lo va;
mahni kuta thawkin kan rim hle a; min min hauvin mal kan 12
sâwm sak ṭhîn a; min min tihduhdahin kan tuar hrâm ṭhîn a;
min min hêkin kan thlêm ṭhîn a; tûn thleng pawh hian khawvêl 13
hnâwmhnawk, thil zawng zawng bawlhhlawh angin min min
siam a ni.

In zahna tûrin hêng thu hi ka ziak lo va, ka fa duh takte anga 14
zilh tûr che uin *ka ziak* zâwk a ni. Kristaah chuan zirtîrtu sîngkhat 15
nei mah ula, pa zawng tam tak in nei si lo a ni; keiin Krista Isuaah
chuan Chanchin Ṭhain ka hring che u a nih kha. Chutichuan, 16
mi zir tûrin ka ngên a che u. Chu mi avâng chuan Timothea, 17
Lalpaa ka fa duh tak leh rinawm chu in hnênah ka rawn tîr a
ni; *ani* chuan Kristaa ka awm dân, ram tina kohhranho pâwl tina
ka zirtîr ṭhin ang hi, a hriattîr leh ang che u.

Tin, kei in hnêna lo kal tawh lo tûr ang maiin ṭhenkhat *in* 18
uang a ni. Nimahsela, Lalpain rem a tih chuan, rei lo tê chinah 19
in hnênah ka lo kal ang; chutichuan mi uangte thu chu ni lovin,
an thiltihtheihna chu ka hre zâwk tawh ang. Pathian ram chu 20
thuah a awm lo va, thiltihtheihnaah a awm zâwk a ni. Engnge
in duh zâwk? vuakfung nên nge in hnênah ka lo kal ang 21
a, hmangaihna leh thuhnuairawlh rilru *puin*?

5 In zîngah inngaih a awm tih thu a thang vêl chiam a ni; 1
chutiang inngaih chu Jentailte zîngah pawh awm ngai hlei
lo, in zînga mi pakhatin a pa nupui a neih kha. Tin, chu thil titu 2
chu in zîng ata hnawh chhuah nâna lungngaih tâk aruangin in uang
zâwk si a.

Keimah ngei hi, taksain *ka* tel lo na a, thlarauvah erawh chuan 3
ka tel a, thil chuti kau titu chu tûnah pawh Lalpa Isua hminga in
zînga tel ang takin ka ngaihtuah *zo* tawh; nangni leh ka thlarau chu 4
kan Lalpa Isua thiltihtheihnaa inkhâwmin, mi chutiang chu, a 5
thlarau Lalpa niah chuan chhandamin a awm theih nân *a* tisa
tiboral tûrin, Setana pe ila *ka ti a ni*.

In uan chhan hi a ṭha lo ve. Dawidim tlêm tein chhang 6
hlâwm chu apumin a fan chhuak ṭhîn tih in hre lo vem ni?
Dawidim tel lo in ni ang bawkin chhang hlâwm thar in lo nih 7
theih nân dawidim hlui chu thianfai rawh u. Kan Kalhlên
Kûtna tûr pawh an talh tawh si a, Krista ngei chu; chuvângin, i 8
kût ang u, dawidim hluia *kût* lovin, nunchhiat leh sualna dawidima
kût hek lovin, takna leh dikna chhang dawidim telh lohvin *i kût*
zâwk *ang u.*

Ka lehkha thawnah khân, inngaihhmangte pâwl lo tûrin in 9
hnênah ka ziak kha; he khawvêla inngaihhmangte emaw, duhâm 10
leh hlêprute emaw, milem betute emaw hi zawng *pâwl* hauh loh
tûr ti ka ni lo ve; chutiang ni sela chuan khawvêl ata kal chhuak ngei
tûr in ni dâwn si a. Tûnah erawh chuan, tupawh, Unau hming 11
pu siin, inngaihhmang mi emaw, mi duhâm emaw, milem be mi
emaw, hauhmang mi emaw, zu ruihhmang mi emaw, hlêpru mi
emaw ni sela, pâwl lo tûrin in hnênah ka ziak a ni; mi chutiang
hnênah chuan ei pawh ei lo tûrin. Pawn lama mite chu keiin ka 12
ngaihtuahna engnge awm? Nangnin chhung lama mite in
ngaihtuahin, pawn lama mite erawh chu Pathianin a ngaihtuah 13
ṭhîn a ni lâwm ni? Chu mi sual chu in zîng ata hnawt chhuak
rawh u.

6 In zîngah tupawhin mi dang chungah thupawi nei ula, mi 1
thianghlimte hmaa *thlen* lovin, mi fel lote hmaah in thlen
ngam dâwn em ni? A nih leh, mi thianghlimte chuan khawvêl 2
an ngaihtuah dâwn tih in hre lo em ni le? Tin, khawvêl *nah* hi in
ngaihtuaha a awm *dâwn* chuan, thil té berte pawh chu ngaihtuah
tlâk lo em ni in nih le? Tûn dam chhûng khawsak thute chu sawi 3
loh, vântirhkohte *lam pawh* kan ngaihtuah dâwn tih in hre lo vem
ni? Chutichuan, tûn dam chhûng khawsak thute ngaihtuah tûr in 4
neihin kohhranho zînga mi hmusitawmte chu in ngaihtuahtîr ṭhîn
em ni? In zahna tûrin ka sawi a ni. A unaute kâra thu titlu thei 5
mi fing pakhat tal in zîngah *in hmu* thei lo a ni ang maw, unauvin 6
a unau rorêlnaa a thlen zâwk ṭhîn? ring lote hmaah a ni nghâl si.
A ni, hei hi in fel zawh zên lohna pakhat chu a ni pang mai, 7
thupawi in neih tawn ṭhin hi. Engatinge dik lo taka *tihna* chu in
tuar zâwk loh? Engatinge tihdâwnna chu in *tuar* zâwk loh? A ni, 8
nangmahni ngeiin *in* unaute chungah pawh in tidik lo va, in
tidâwng zâwk ṭhîn.

A nih leh, mi fel lote chuan Pathian ram an luah lo vang tih 9
in hre lo em ni le? Bumin awm suh u; inngaihhmangte emaw,
milem betute emaw, uirête emaw, mi hurte emaw, mawngkawhurte
emaw, rûkhmangte emaw, mi duhâmte emaw, zu ruihhmangte 10
emaw, mi hauhmangte emaw, hlêprute emawin Pathian ram an
luah lo vang. Tin, nangni ṭhenkhat chutiang mi in nih 11

ṭhin kha; nimahsela, Lalpa Isua Krista hmingah leh kan Pathian
Thlarauvah tlenfai in ni tawh a, tihthianghlim in ni tawh a, thiam
chang in ni tawh.
Thil engkim *tih* ka tân a thiang a, nimahsela thil engkim *tih* 12
a ṭha *kher* lo; thil engkim *tih* ka tân a thiang a, nimahsela eng
bawiah mah ka inphal lo. Ei tûrte *chu* pum tân *a ni* a, pum 13
chu ei tûrte tân a ni; nimahsela Pathianin a tiboral ve ve dâwn.
Tin, taksa hi inngaih nân a ni lo va, Lalpa tân a ni zâwk e; Lalpa
pawh chu taksa tân *a ni*. Tin, Pathianin Lalpa chu a kaitho va, 14
keini pawh a thiltihtheihnain min kaitho ve bawk ang. In taksa 15
chu Krista pêngte a ni tih in hre lo vem ni? Krista pêngte chu lâk
sakin nawhchizuar pêngahte ka siam dâwn em ni le? Hnai lo ve. 16
A nih leh, nawhchizuar zawm chu amah nên pumkhat a*n* ni tih in
hre lo em ni le? " An pahnihin tisa pumkhat an lo ni tawh ang,"
a ti si a. Lalpa zawm erawh chu *amah nên* thlarau pumkhat a*n* ni. 17
Inngaih hi tlânsan rawh u. Mihring thil tihsual tinrêng hi taksa 18
pâwn lamah a ni; mi ngaihhmang erawh chuan ama taksa chungah
thil a tisual a ni. A nih leh, in taksa chu, in chhûnga awm Pathian 19
hnên aṭanga in hmuh Thlarau Thianghlim in a ni tih in hre lo em
ni le? Mahni ta pawh in ni lo va, mana lei in ni tawh asin;
chuvângin in taksaah chuan Pathian chawimawi rawh u. 20
7 Tin, in thil ziak thute kha chu:—Mipa tân hmeichhe 1
khawih loh a ṭha a ni. Nimahsela, inngaihnate *a awm ṭhin* 2
avângin mipain nupui bik nei ṭheuh sela, hmeichhia pawhin
pasal bik nei ṭheuh rawh se. Pasal chuan a nupui hnênah a chan 3
tûr tâwk chu pe rawh se; chutiang bawkin nupui pawhin a pasal
hnênah *a chan tûr tâwk chu pe* bawk *rawh se*. Nupui chuan ama 4
taksa chungah thu a nei lo va, *a* pasal chuan *thu a nei* zâwk a
ni; chutiang bawkin pasal pawhin ama taksa chungah thu a nei
lo va, *a* nupui chuan *thu a nei* zâwk a ni. Ṭawngṭai tûra in inpek 5
theihna tûr leh, in inpâwl leh theihna tûrin, rei lo tê atâna rem in
tih ve ve chauh loh chuan a tua mah intidâwng suh u, chutilochuan
in insûm zawh loh avângin Setanan a thlêm dah ang che u.
Nimahsela, he thu hi thu pe lamin ka sawi lo va, phal lam thuin ka 6
sawi zâwk a ni. Nimahsela, mi zawng zawng keimah ang tak hian 7
awm vek sela ka duh a ni. Amaherawhchu mi tinin Pathian
hnên ata thilpêk mahni hmuhzâwng an nei ṭheuh a ni, pakhatin
kawng dangin, pakhatin kawng dangin. Nimahsela lêngṭûlte leh 8
hmeithaite hnênah chuan *heti hian* ka ti a ni: Keimah ang tak
hian awm sela an tân a ṭha ang. Insûm theihna an neih loh 9
erawh chuan innei rawh se; hur aiin inneih chu a ṭha zâwk si.
Tin, innei *sa*te hnênah chuan thu ka pe (keima *pêk erawh chu* 10
ni lovin, Lalpa *pêk a ni* zâwk): Nupui chuan a pasal ṭhen suh se;
a ṭhen vêk chuanin pasal nei tawh lovin awm law law rawh se, 11

a nih loh leh, a pasal nên vêk inrem leh rawh se; tin, pasal chuan a
nupui ma suh se.
Mi dang hnênah erawh chuan Lalpa ni lovin keimahin ka sawi: 12
Unau tupawhin nupui ring lo mi nei sela, ani chuanin a hnêna
awm reng a lungnih chuan ma suh se. Tin, hmeichhia pasal 13
ring lo mi nei chuanin, a pasalin a hnêna awm reng a lungnih
chuan, ṭhen suh se. Pasal ring lo mi chu *a* nupui zârah 14
tihthianghlimin a awm a, nupui ring lo mi pawh chu *a* pasal
zârah tihthianghlimin a awm bawk si a; chuti ni suh sela in fate
chu an thianghlim lo vang; nimahsela an thianghlim reng e.
Nimahsela, a ring lo zâwk chuan ṭhen sela, ṭhen mai rawh se, 15
chutiangah zawng unaupa emaw, farnu emaw hrên *an* ni tawh lo
ve; Pathian erawh chuan remnaah min ko a ni. Aw nupui, i pasal 16
i chhandam dâwn leh *dâwn loh* engtinnge i hriat ni? Aw pasal, i
nupui i chhandam dâwn leh *dâwn loh* engtinnge i hriat ni?
Engpawh ni sela, Lalpa chuan mi tin hnêna a sem pângngai 17
ang ṭheuh *leh*, Pathianin mi tin a kohna pângngai ang ṭheuhvah
awm rawh se. Chutiangin kohhran pâwl zawng zawngah ka
ruat ṭhîn. Serhtan tawh hnu koh an awm em? Serhtan loh mi 18
lo ni suh se. Serhtan lova *awm* koh an awm em? Serhtantîr suh
se. Pathian thupêkte pawm chauh loh chu serhtan hi engmah a 19
ni lo va, serhtan loh pawh hi engmah a ni hek lo. Mi tin kohva 20
an awm laia an chan pângngaiah chuan awm reng ṭheuh rawh se.
Bawia i awm koh i ni em? Chu chu ngaihtuah duh suh, i chhuah 21
theih si erawh zawngin hmang zâwk rawh. Bawia awm Lalpaa 22
kohva chu Lalpa bawi chhuahtîr a ni si a; chutiang bawkin bawi
lova awm kohva chu Krista bawi a ni a. Mana lei in ni tawh; 23
mihringte bawiah lût suh u. Unaute u, mi tin kohva *in awm laia* 24
in chan pângngaiah chuan Pathian hnênah awm reng rawh u.
Tin, nula thianghlim lam thuah zawng Lalpa thupêk rêng ka 25
nei lo va; nimahsela, rinawma awm tûrin Lalpa hnên ata
khawngaihna hmu *ka nih* avângin ka ngaihtuahzia ka sawi *ang*. 26
Chutichuan tûn lai hrehawm avâng hian hei hi ṭhain ka ring, mi
a awm ngaia awm reng hi. Nupuiah phuar belhbawm i ni em?
Phelhna zawng suh. Nupuiah phuar belhbawm loh i ni em? 27
Nupui zawng suh. Nimahsela, nupui i neih chuan thil i tisual lo 28
ve, nula thianghlim pawhin pasal a neih chuan thil a tisual *hek*
lo. Amaherawhchu, chutiang mite chuan tisaah chuan hrehawm
an tuar ang; nimahsela kei zawngin tuar lohtîr che u ka duh a ni.
Amaherawhchu, unaute u, hei hi ka ti a ni: tûn achinah chuan 29 31
nupui neite chu nei lo anga an awm theihna tûr leh, ṭapte chu ṭap
lo anga *an awm theihna tûr* leh, lâwmte chu lâwm lo anga *an awm*
theihna tûr leh, leitute chu nei lo anga *an awm theihna tûr* leh, khawvêl
hmangtute chu hmang lutuk lova *an awm theihna* tûrin hun

hi tihtawiin a awm a ni; he khawvêl awm dân hi a boral mêk a
nih hi.
Nimahsela, lungkham nei lova in awm ka duh sak che u a ni. 32
Nupui nei lo chuan Lalpa tihlâwm theihnazia tûr ngaihtuahin
Lalpa lam thil chu a lungkham ṭhîn. Nupui nei erawh chuan 33
a nupui tihlâwm theihnazia tûr ngaihtuahin khawvêl lam thil chu
a lungkham zâwk ṭhîn. Tin, pasal nei leh nula thianghlim chu 34
an inang lo bawk a. Pasal nei lo chuan *a* taksa leh a thlarauvah
chuan thianghlim takin a awm theihna tûrin Lalpa lam thil chu a
lungkham ṭhîn; pasal nei erawh chuan a pasal tihlâwm theih-
nazia tûr ngaihtuahin khawvêl lam thil chu a lungkham zâwk ṭhîn.
Chû*ng* chu nangmahni ṭhatna tûrin ka sawi a ni; hruia ka hlin 35
theihna tûr che uin *ka sawi* lo va, *awm* dân mâwi tâwka *in awm*
theihna tûr leh, Lalpa rawng chu buai lova in bâwl theihna tûrin
ka sawi zâwk *a ni*.
Amaherawhchu, tupawhin a *fa* nula thianghlim *a lên reitîr* 36
kawngah tidik lova a inrin chuan, ani chu a vânglai a nih a, a ṭûl
bawk si chuan, a tih duh chu ti rawh se; thil a tisual lo ve: neihtîr
rawh se. Nimahsela rilru nghet tak pua, ṭûl ti lova, ama duhzâwng 37
erawh chu hlen theia, a *fa* nula thianghlim chu vawn reng a rilrua
tum tlattu chuan a tiṭha *zâwk* ang. Chutichuan, pasal neihtîrtu 38
chuan a tiṭha e, nimahsela, a neihtîr lotu chuan a tiṭha lehzual
a ni.
Nupui chu a pasal a dam chhûng chuan phuar a ni; nimahsela, 39
a pasal a thih tawh chuan a duh apiang a nei thei ang,
amaherawhchu Lalpaa *awm mi a ni tûr a ni*. Nimahsela, keia 40
ngaih chuan, a awm ngaia a awm reng chuan a eng a thâwl zâwk
ang; kei pawhin Pathian Thlarau chu nei ve bawkin ka inring
a ni.

8 Tin, milemte laka inthawina thilte thu kha chu:—Kan 1
zainhriatna kan nei ṭheuh tih kan inhria. Hriatna zawngin *mi*
a uantîr ṭhîn a, hmangaihna erawh chuan *mi* a siamṭha ṭhin.
Tupawhin thil engemaw hriaa a inrin chuan, a hriat tûr ang chu 2
a la hre lo ve. Amaherawhchu, tupawhin Pathian a hmangaih 3
chuan, chu mi ngei chu ama hriat a ni. Chutichuan, milemte 4
laka inthawina thil ei kawngah zawng, khawvêlah hian milem rêng
rêng chu engmah a*n* nih lohzia leh, pakhat chauh lo chu Pathian
dang rêng rêng a*n* awm lohzia chu kan hria. Vânah emaw, 5
leiah emaw, pathian hming pute awm mah sela, (chutiang pathian
tam tak leh lalpa tam tak an awm si a) keini tân erawh chuan 6
Pathian pakhat chauh (Pa chu) a awm a, ama hnên aṭangin
engkim a chhuak a, keini pawh ama tâna awm kan ni; Lalpa
pakhat *chauh* (Isua Krista chu) *a awm* bawk *a*, amah avângin
engkim a awm a, keini pawh amah avâng bawka awm kan ni.

Amaherawhchu, chu hriatna chu mi zawng zawngah a awm 7
lo; chutichuan ṭhenkhatin, tûn thlengin milem be ṭhang an nih
avângin, milem laka inthawina thil ang taka *ngaiin* an ei ṭhin;
tichuan, an chhia leh ṭha hriatna chu a chak loh avângin a lo
bawlhhlawh ṭhîn. Nimahsela ei tûr hian Pathian mit min tluntîr 8
chuang lo vang; ei mah suh ila kan chhe chuang hek lo, ei mah
ila kan ṭha chuang hek lo. Nimahsela, fimkhur rawh u, 9
chutilochuan duh duha in tlat theihna hi engemaw tûn mi chak
lote tân tlûkna a lo ni dah ang e. Nang, hriatna nei mi, tupawhin 10
milem biakna ina chaw kila *an* hmuh si che chuan, *anni* chu mi
chak lo lo ni sela, *an* chhia leh ṭha hriatna chuan milem laka
inthawina thil ei a lo ngam dâwn lâwm ni? Tichuan, i hriatna 11
avâng chuan mi chak lo (unau a thih ai Kristan a tlûh saka chu),
a boral *dâwn* a ni. Unaute chunga chutiang thil in tihsual a, an 12
chhia leh ṭha hriatna chu a chak loh nák alaia in hliam hlauh
hian, Krista chungah thil tisual in ni. Chu mi avâng chuan ei 13
tûr hian ka unau a tihtlûk chuan, ka unau ka tihtlûk lohna tûrin
kumkhuain sa rêng rêng ka ei tawh lo vang.

9 Zalên ka ni lo vem ni? Tirhkoh ka ni lo vem ni? Kan 1
Lalpa Isua ka hmu tawh lo vem ni? Nangniho chu Lalpaa
ka hnathawh in ni lo vem ni? Mi dangte tân tirhkoh ni mah suh 2
ila, nangni tân tal zawng ka ni; Lalpaa ka tirhkoh nih
chhinchhiahna chu nangmahni hi in ni asin. Mi chhuahchhâltute 3
ka chhânna chu hei hi a ni. Ei leh in tûrin thu kan nei lo vem 4
ni? Tirhkoh dangte leh Lalpa unaute leh Kiphaa ang khân nupui 5
ring mi hruai vêl tûrin thu kan nei lo vem ni? A nih loh leh, hna 6
thawk lo tûrin kei leh Barnaban thu kan nei lo bîk em ni? Sipai 7
tunge mahni inchâwma râl kâp ngai ni? Tuinnge, a rah ei si
lovin, grêp huan siam *ngai* ni? A nih loh leh, tuinnge, ran rual
hnute ei si lovin, ran rual enkawl *ngai* ni?

Chûng thu chu mihring ang maiin ka sawi em ni? Dân thu 8
pawhin chûng ngei chu a sawi bawk lo vem ni? Mosia Dân 9
*Lehkhabu*ah chuan, " Sebâwngpain buh a chîl laiin a hmui phuar
suh ang che," tih ziak a ni si a. Pathianin sebâwngpa tân *mai*
em ni a ngaihtuah sak ni? Keimahni tân chauh a sawi a ni lâwm 10
ni? Ni e, keimahni tân a ni an ziak ni; lei lettu chuan beisei neiin
leh tûr a ni a, buh vawtu pawh chuan chan neih ve beiseiin *vuak
tûr a ni* si a.

Keinin thlarau lam *thilte* chu in huêna kan tuh tawh chuan, 11
in tisa lam *thilte chu* seng *mah* ila, *thil* hlâwk tak em ni ang? Mi dang 12
mahin in chunga thuneihna chu an chan chuan, keini hi *chang* tûr
kan ni lehzual lâwm ni? Nimahsela, chu thuneihna chu kan hmang
lo; Krista Chanchin Ṭha kan dâl lohna tûrin engkim kan tuar
hrâm hrâm zâwk a ni. Thil serh bnatsaih vêltute chuan Pathian 13

bi..k ina mi thil an ei leh, maichám rawngbâwltute chuan mai-
chám nén chanvo an nei tih in hre lo vem ni?' Chutiang takin, 14
Lalpa chuan Chanchin Ṭha hriltute chu Chanchin Ṭha chu an
ei hmuh nân a ruat a ni.
Nimahsela kei zawngin chúng chu pakhat mah ka hmang lo a 15
ni; ka chunga chutianga *in* tih nán héng thu hi ka ziak a ni hek
lo; tupawhin ka chhuan hi engmah lova a*n* siam ai chuan, thi mai
ila ka tân a ṭha zâwk si a. Chanchin Ṭha hril mah íla, chhuan 16
túr réng rêng ka nei si lo, tih mákmawh ka chungah a innghat a
ni si a; Chanchin Ṭha hril suh ila, ka chung a pik dáwn si a. Chu 17
chu mahni thu thuin ka tih chuan lâwmman ka nei a ni; nimahsela,
mahni thu thuin a nih si loh chuan Chanchin Ṭha enkawlna hna mi
kawltir *mai* a ni ang. Ka lâwmman chu engnge ni le? Chanchin 18
Ṭhaa ka thuneihna chu ka hman zawh loh nán, Chanchin Ṭha
ka hrilhin, hlawh lova Chanchin Ṭha rawng ka bâwl theih hi a ni.
Tuma bawi ni mah suh ila, mi tam lehzual ka lâk luh theihna 19
túrin mi zawng zawng bawiah ka insiam ta. Tichuan, Judate 20
ka lák luh theihna túrin Judate hnénah Juda mi angin ka awm
ṭhin; Dán hnuaia awmte ka lák luh theihna túrin Dán hnuaia
awmte hnénah Dán hnuaia awm angin *ka awm ṭhin,* Dán hnuaia
awm si lovin; dán nei lote ka lâk luh theihna túrin dán nei lote 21
hnénah dán nei lo angin *ka awm ṭhîn,* Pathian dán awi lo si lovin,
Krista dán záwm siin. Chak lote ka lák luh theihna túrin chak 22
lote hnénah chak lo angin ka awm ṭhín; engemaw ti tala ṭhenkhatte
tal ka chhandam theihna túrin mi zawng zawng hnénah engkim
ka ni tawh. Chanchin Ṭha avángin engkim ka ti ṭhin, chan ka 23
neih ve theih nán.
Intlânsiakhote chu an zain an tlán a, nimahsela pakhat *chauh*vin 24
lâwmman a hmu ṭhin tih in hre lo vem ni? In hmuh theih nán
chutiang takin tlán rawh u. Tin, intihsiaknaahte chuan a bei 25
ṭál ṭâl apiang chu engkimah a*n* insúm ṭhin a ni. Anni zawngin
lallukhum chhe thei hmu túrin an bei a, keini erawh chuan *lallukhum*
chhe thei lo *hmu túrin.* Chutichuan, chutiang takin *tlân* chhan 26
mumal hre lo lovin ka tlân ṭhin. Chutiang tak bawkin boruak
ngawt hnek lovin ka sual ṭhin, ka taksa ka hnek vak vak a, bawiah 27
ka siam záwk ṭhin; chutilochuan mi dangte hnéna ka tlángaupui
hnu pawhin engemaw tiin keimah ngei hi paih thlákin ka awm
dah ang e.

10 Unaute u, *héng hi* in hriat loh ka duh lo ve, khatia kan 1
thlahtute zawng zawng chhûm hnuaia an awm vek a, an
zaa tuifinriat pawh an kai vek a, an zaa chhúmah leh tuifinriatah 2
pawh Mosia bél túra baptis-a an awm vek a, an zaa thlarau lam 3
chaw hmunkhat pawh an ei ṭheuh va, an zaa thlarau lam in tûr
hmunkhat pawh an in ṭheuh kha; anmahni zuitu thlarau lam

lungpuia mi kha an in ṭheuh si a; chu lungpui chu Krista a ni.
Nimahsela, an zînga mi tam zàwk chungah chuan Pathian a lung- 5
ni ta lo va; thlalêrah khân tluhlumin an awm a.
Tin, chûng chu kan tân entìrna a ni, thil sual an châk ang 6
bawk khân kan châk *ve* loh nân. An zìnga ṭhenkhat *milem betu an* 7
ni ang khân milem betu ni suh u, " Mipui chu ei leh in tûrin
an ṭhu hlawm a, infiam tùrin an tho leh a," tih ziak ang khân.
An zînga ṭhenkhatin nula an ngai a, ni khatah sînghnih leh sâng- 8
thumin an tlûkhlum phah ang khân, i inngai hek suh ang u. An 9
zînga ṭhenkhatin *Lalpa* an fiah a, rûla tihborala an awm phah
ang khân, Lalpa chu i fiah hek suh ang u. An zînga ṭhenkhat 10
an phunnawi a, tiboraltu tihborala an awm phah ang khân,
phunnawi hek suh u.
Tin, chûng chu entîrna tûrin an chungah a lo thleng a nih 11
kha; keini, hun tâwp lo thlennate hi, min zilhna tûrin an ziak a
ni bawk a. Chuvângin dinga inring chu fîmkhur rawh se, chu- 12
tilochuan a tlu *dah* ang e. Mihring tuar theih ang chauh lo chu 13
thlêmna rêng rêng in chungah a thleng *ngai* lo. Pathian zawng
a rinawm a ni, ani chuan in *tuar* theih tâwk aliam chu thlêmna
in tawh a phal lo vang; in tuar theihna tûrin thlêmna rualin tlân
chhuahna kawng a siam nghâl zâwk ang.
Chuvângin ka duh takte u, milem biak hi tlânsan rawh u. 14
Mi fingte hnêna *sawi* angin ka sawi a ni; ka thu sawi hi ngaihtuah 15
rawh u.
Malsâwmna no mal kan sâwm sak ṭhin hi, Krista thisen 16
ṭâwmpuina a ni lo vem ni? Chhang kan phel ṭhin hi, Krista taksa
ṭâwmpuina a ni lo vem ni? Keini mi tam tak hi chhang tlang 17
khat, taksa pumkhat, kan nih hi; kan zain chhang tlâng khata
mi kan chang ṭheuh si. Tisa lama Israelho chu en teh u; in- 18
thawina *sa* eitute chuan maichâm chu an ṭâwmpui lo vem ni?
Engnge ni ka sawi le? Milem laka inthawina chu thil a ni tih leh, 19
milem pawh chu thil a ni tih *ka sawi em ni*? Jentailte inthawina chu, 20
Pathian lakah ni lovin, ramhuaiho lakah an inthawi ṭhîn a ni tih
ka sawi zâwk a ni; nangni zawngin ramhuaiho in ṭâwmpui ka
duh sak lo che u asin. Lalpa no leh ramhuai no in in kawp thei 21
lo vang; Lalpa dawhkâna mi leh ramhuai dawhkâna mi in ei
kawp thei *hek* lo vang. A nih loh leh, Lalpa chu thîk tûrin 22
chawhthawh kan tum a ni maw? Amah aiin kan chak zâwk em
ni?
Thil engkim tih a thiang a, nimahsela thil engkim tih a ṭha 23
kher lo. Thil engkim tih a thiang a, nimahsela thil engkim tihin
mi a siamṭha lo. Tupawhin mahni *ṭhatna tûr* zawng lovin mi 24
dang ṭhat*na tûr zawng* zâwk rawh se. Sadâwra an zawrh apiang 25
chu chhia leh ṭha hriatna avânga engmah zâwt *kher* lovin ei *mai* 26

rawh u; lei leh a chhûnga mi zawng zawng hi Lalpa ta a ni si a.
Ring lo mi zînga tuinemaw a sâwm che u a, kal in duh si chuan, 27
chhia leh ṭha hriatna avânga engmah zâwt *kher* lovin, an hlui che
u apiang chu ei *mai* rawh u. Amaherawhchu tuinemaw, " Hei 28
hi inthawina a ni," tiin, a hrilh che u chuan, a hriattîrtu che u
avâng leh, chhia leh ṭha hriatna avângin ei suh u—nangma chhia 29
leh ṭha hriatna ka ti lo va, mi dang *chhia leh ṭha hriatna* chu *a ni ka*
tih zâwk ni. Engahnge *mi* dang chhia leh ṭha hriatnain ka zalênna
a sawisêl ni? Lâwm taka ka chan chuan, a chunga lâwm thu ka 30
sawina chungah hian engahnge sawichhiat ka nih ni?
Chutichuan, in ei pawhin, in in pawhin, in tih apiangah pawh, 31
Pathian ropuina tûr hlîrin ti rawh u. Keiin mahni sâwtna zawng 32 33
lovin, chhandam an nih theihna tûrin mi tam tak *sâwtna zawng*
zâwkin, mi zawng zawng engkima ka tihlâwm ang tak hian, Judate
tân pawh, Grikte tân pawh, Pathian kohhranho tân pawh an
tlûk phahna tûr rêng rêng engmah ti suh u.
11 Mi zirtute ni rawh u, kei pawh Krista *zirtu* ka ni ang bawk 1
hian.
Tin, engkima mi hriat reng avâng leh, thurochhiah ka hrilh 2
che u ang taka in vawn tlat *avângin* ka fak a che u. Amaherawhchu, 3
mipa tawh phawt lu chu Krista a ni, hmeichhe lu chu mipa a ni,
Krista lu chu Pathian a ni tih hi in hriat ka duh a ni. Mipa, 4
lukhum khum chunga ṭawngṭai emaw, thu hril emaw apiangin,
a*n* lu chu a*n* timualpho a ni. Amaherawhchu, hmeichhia lukhum 5
khum lova ṭawngṭai emaw, thu hril emaw apiangin, a*n* lu a*n*
timualpho a ni; ziah kâwn nên thuhmun reng a ni si a. Hmeichhia 6
lukhum khum lova a awm si chuan mêt law law rawh se; amah-
erawhchu, hmeichhe tân lu meh emaw, ziah kâwn emaw a
zahthlâk si chuan, lukhum khum zâwk rawh se. Mipa zawng 7
Pathian anpui leh ropuina a nih avângin lukhum khum tûr a ni
lo rêng rêng si a; hmeichhia erawh chu mipa ropuina a ni. Mipa 8
hi hmeichhia aṭanga *chhuak* a ni lo va; hmeichhia erawh chu mipa
aṭanga chhuak a ni zâwk a. Mipa hi hmeichhe tâna siam a ni 9
hek lo; hmeichhia erawh chu mipa tâna siam a ni zâwk. Chu 10
mi avâng chuan vântirhkohte avângin hmeichhiain *mipa* thuneih
chhinchhiahna a khum tûr a ni. Nimahsela, Lalpaah chuan, hmei- 11
chhia hi mipa lovin a awm *thei* lo va, mipa pawh hi hmeichhia
loving a awm *thei* hek lo. Hmeichhia hi mipa aṭanga *chhuak* a ni 12
ang bawkin, mipa pawh hi hmeichhe laka *piang* a ni si a; amah-
erawhchu, engkim hi Pathian aṭanga *chhuak* vek a ni. Nangmahni 13
inngaihtuah rawh u, hmeichhiain lukhum khum lova Pathian
hnêna ṭawngṭai hi a mawi em ni? Mipa hian sam sei a neih 14
chuan, a tân a zahthlâk a ni tih in thinlung pianpui pawhin a
hriattîr lo che u em ni? Hmeichhia erawh chuan sam sei a neih 15

chuan a tán ropuina a ni záwk; a sam chu *a* khuhna túra pék a
ni si a. Engpawh ni rawh se, tupawh hnial áwmin awm sela. 16
chutiang dán réng réng kan nei lo, Pathian kohhranho páwlte
pawhin *an nei* hek lo.

Amaherawhchu, he thu ka hrilh che uah hian ka fak *thei* lo a 17
che u, in ṭhat lehzualna túr lam ni lovin, in chhiat lehzualna túr
lam záwka in inkháwm ṭhin aváng hian. A hmasa berin, koh- 18
hranhova in inkháwmin in zíngah inṭhenna a awm ṭhin tih *mi*
sawi ka hre si a; rin pawh ka ring deuh bawk a ni. In zínga a- 19
taktakte chu an lan theih nân, in zíngah rin hranna pawh a awm
bawk túr réng a ni.

Chutichuan, in inkhâwmin, Lalpa zanriah ei rual a ni lo, mi 20
tinin in eiin mahni zanriah in ei hmasa si ṭhín a; tichuan, mi 21
pakhat ril a ṭám a, mi pakhat a rui si a. Eng tizia nge? ei leh 22
inna túr in in nei lo vem ni? A nih loh leh, Pathian kohhranho in
hmusitin, engmah nei lote chu in mualpho em ni? In hnénah
engnge ka sawi ták ang? Ka fak dáwn che u em ni? He mi *lai* ngah
hian ka fak *thei* lo a che u.

Ka thu hrilh chhâwn che u kha Pathian buén ata ka hmuh 23
asin, khatia, Lalpa Isua chuan mantirh a awm zána, chhang a
lák a, láwm thu a sawi zawha a phel a, " Hei hi ka taksa in aia 24
pêk tûra chu a ni, mi hriat reng nán hei hi ti ṭhín rawh u," a tih
kha. Chutiang bawka, zanriah ei zawha no pawh chu *a lák a*, 25
" He no hi ka thisena thuthlung thar chu a ni, in in apiangin mi
hriat reng nán hei hi ti ṭhín rawh u," *a* tih kha.

Chu chhang chu in ei a, no chu in in apiangin, a lo kal *leh* hma 26
loh zawng Lalpa thihna chu in entír ṭhin a ni si a. Chuvângin, 27
tupawh *ei* tlák lova, chhang chu ei emaw, Lalpa no in emaw
apiang chu, Lalpa taksa leh thisen chungah thiam loh a chang
ang. Chutichuan, mi mahni infiah chawp záwk rawh se, chu- 28
tiangin chhang chu eiin no chu in ráwh se. A ei leh a intu chuan 29
Lalpa taksa chu khún taka a ngaihtuah si loh chuan, mahni chunga
rorélna túrin a eiin a in ṭhin a ni si a. Chuvángin, in zinga mi 30
tam tak in chak lovin in bawrhsáwm a ni, duai pawh in muhil
lo ve. Amaherawhchu, khún takin mahni inngaihtuah ṭhín 31
ila chuan rorél sakin kan awm ṭhín lo túr. Nimahsela, rorél 32
saka kan awm pawhin, khawvél néna thiam loh changa kan awm
ve loh nán, Lalpa thununin kan awm ṭhín a ni.

Chuvángin, ka unaute u, ei túra in inkháwmin innghâk hlawm 33
ṭhín rawh u. In inkháwm chu rorélna *in tuar* phah lohna túrin, 34
tupawhin a ril a ṭám chuan *a* in lamah ei rawh se. Tin, *thu* dang
chu ka lo kal hun apiangah ka *rawn* tifel ang e.

12 Tin, unaute u, thlarau lam thilpék thute chu in hriat loh 1
ka duh lo ve. Jentailte in nih lai khán eng tizia pawha 2

an hruai ang che u apiang khân, khâng nilem aw nei lote lamah
khân hruai bovin in awm tih in hria e. Chuvângin, tuman 3
Pathian Thlarauva thu sawiin, " Isua chu ânchhe dawng a ni,"
an ti *ngai* lo: tin, tuman, Thlarau Thianghlimah chauh lo chuan,
"Isua chu Lalpa a ni," an ti thei *ngai* lo tih ka hriattîr a che u.
Tin. thilpek hrang hrang a awm a, Thlarau erawh chu 4
hmunkhat *a ni*. Rawngbâwl dân hrang hrang pawh a awm a, 5
nimahsela Lalpa chu hmunkhat *a ni*. Hnathawh dân hrang 6
hrang pawh a awm a, Pathian erawh chu hmunkhat *a ni*—mi
zawng zawnga engkim thawktu chu.
Nimahsela sâwt tlânna tûrin Thlarau hriattîrna chu mi tin 7
hnêna pêk ṭheuh a ni. Mi pakhat hnênah, Thlarauvah chuan, 8
finna thu pêk a ni a; mi dang hnênah, chu Thlarau vêk thu chuan,
hriatna thu *pêk a ni a;* tin, mi dang hnênah, chu Thlarau vêkah 9
chuan, rinna *pêk a ni a;* mi dang hnênah, Thlarau hmunkhatah
chuan, tihdam *theihna* thilpêkte *pêk a ni a;* mi dang hnênah thilmak 10
tih*theih*nate *pêk a ni a;* mi dang hnênah thu hrilh *theih*na *pêk a ni a;*
mi dang hnênah thlarauite hriat dik *theih*na *pêk a ni a;* tin, mi dang
hnênah ṭawng chi *hrang hranga* thu sawi theihnate *pêk a ni a;* mi
dang hnênah ṭawng *hriat lohte* hrilhfiah *theih*na *pêk a ni si a;* nimah- 11
sela, chûng zawng zawng chu, Thlarau hmunkhat vêk chuan,
mi tin hnênah a duh ang zêla sem ṭheuhvin a thawk ṭhîn.
Taksa hi pumkhat a ni a, pêng tam tak a nei a, taksa pêngte 12
zawng zawng chu, tam *mah sela,* taksa pumkhat a ni si a; Krista
chu chutiang bawk chu a ni. Kan zain, Judate emaw, Grikte 13
emaw, bawi emaw, bawi lo emaw, taksa pumkhata *awm tûrin*
Thlarau pakhat *chauh*vah baptis-in kan awm ṭheuh si a, Thlarau
pakhat *chauh* min intîr ṭheuh bawk a.
Taksa hi pêng khat *chauh* a ni si lo va, *pêng* tam tak a ni zâwk. 14
Kephah hian, " Kut ka nih loh avângin taksaa tel ka ni lo ve," 15
ti sela, chu mi avâng chuan taksaa tel lo a ni chuang lo ve. Tin, 16
beng hian, " Mit ka nih loh avângin taksaa tel ka ni lo ve," ti
sela, chu mi avâng chuan taksaa tel lo a ni chuang lo ve. Taksa 17
pum pui hi mit ni vek sela, *ri* hriatna chu khawiahnge a awm
ang? A pum puiin *ri* hriatna ni vek sela, rim hriatna chu khawiah-
nge a awm ang? Nimahsela Pathianin pêng *tinrêngte* hi taksaah 18
hian a duhna apiangah a awmtîr ṭheuh tawh a ni. Chutichuan,
chûng zawng zawng chu pêng khat *chauh* ni sela, taksa hi khawi- 19
ahnge a awm ang? Amaherawhchu pêng tam tak an ni zâwk a, 20
nimahsela taksa pumkhat *chauh a ni* si a.
Tin, mit hian kut hnênah, " Engah mah ka duh lo va che," 21
a ti thei lo; lu pawh hian kephahte hnênah, " Engah mah ka duh
lo va che u," *a ti thei* bawk hek lo. A ni, chutih ahnêkin, taksa 22
pêng chak âwm lo zâwka langte hi an pawimawh zâwk êm êm

a ni; tichuan, taksa pêng chawimawi tlâk loh zâwka kan ruat 23
ṭhinte hi, chûng ngei chu kan chawimawi nasa zâwk ṭhîn; chu-
tichuan, kan *pêng* mawi lote hian mawina nasa zâwk an hmu
ṭhîn; kan *pêng* mawite erawh hi chuan *chutianga tih* an ngai lo.
Taksaah hian inṭhenna rêng rêng awm lova, a pêngte hian inang 24 25
taka an inbuaipui tawn ṭheuh zâwkna tûrin, Pathianin, *mawina*
nei lo *pêng* chu chawimawi nasa zâwkin, taksa hi a remkhâwm
a ni zâwk. Chutichuan, pêng khatin a tuar chuan, pêng zawng 26
zawngin an tuarpui ṭhîn, pêng khat chawimawiin a awm chuan,
pêng zawng zawngin an lâwmpui ṭhîn.
Chutichuan, nangniho hi Krista taksa chu in ni a, a pêngte 27
in ni ṭheuh bawk a. Tin, Pathianin ṭhenkhat chu kohhranho 28
zîngah a dah a—a pakhatnaah chuan tirhkohte, a pahnihnaah
chuan thuhriltute, a pathumnaah chuan zirtîrtute *a dah a;* chu
mi hnuah chuan thilmak tihte *a awm a;* chu mi hnuah chuan
tihdam *theih*na thilpêkte, ṭanpui *theih*na *thilpêk*te, rorêl *thiam*na
*thilpêk*te, ṭawng chi hrang hranga *thu sawi theihna thilpêk*te *chu a awm*
leh a. An zain tirhkoh an ni vek em ni? an zain thuhriltu an ni 29
vek em ni? an zain zirtîrtu an ni vek em ni? an zain thilmak 30
titu an ni vek em ni? an zain ṭawng *hriat loh*tein thu an sawi vek em
ni? an zain thu an hrilfiah vek em ni? Thilpêk ropui berte chu 31
châk hle zâwk rawh u.
Tin, kawng ṭha lehzual ka entîr dâwn a che u.
13 Mihring ṭawngte leh vântirhkoh ṭawngtein thu sawi mah 1
ila, hmangaihna ka neih si loh chuan, dâr ri mai mai emaw,
dâr benthek ri mai mai emaw ka lo ni *ang.* Tin, thu hrilh theihna 2
neiin, thurûk zawng zawng leh hriatna zawng zawng hre vek
mah ila, tlâng sawn theihna khawp hial rinna famkim nei mah
ila, hmangaihna ka neih si loh chuan engmah ka ni lo *vang.* Tin, 3
mi retheite châwm nân ka sum zawng zawng pe vek mah ila, ka taksa
pawh kâng tûrin inpe mah ila, hmangaihna ka neih si loh chuan
ka tân engmah a sâwt lo *vang.*
Hmangaihnain a dawhthei a, ngil a nei *bawk* ṭhîn; hmangaih- 4
nain a îtsîk lo va; hmangaihna a infak lo va, a uang lo va, a 5
che mawi lo lo va, mahni hma a sial lo va, a thinur duh lo va,
sual lamah a ngaihtuah lo va; fel lohnaah a lâwm lo va, thutak 6
erawh chu a lâwmpui ṭhîn a; engkim a tuar hrâm hrâm a, engkim 7
a ring a, engkim a beisei a, engkim a ṭuar chhuak ṭhîn.
Hmangaihna hi engtikah mah a reh lo *vang;* amaherawhchu, 8
thu hrilhnate hi *awm* mah sela tihbân a la ni ang a, ṭawng *hriat*
lohte hi *awm* mah sela a la bâng ang a, hriatna hi *awm* mah sela
tihbân a la ni ang. A kim lovin kan hria a, a kim lovin thu kan 9
hril bawk ṭhîn a ni. A famkim a lo thlen hunah erawh chuan a 10
kim lo hi tihbân a ni tawh ang. Ka naupan laiin naupang *ṭawng*in 11

ka ṭawng a, naupang *hriat*in ka hria a, naupang *ngaihtuah*in ka
ngaihtuah ṭhîn; tûna ka lo puitlin hnu hian naupang *tih dân*
chu ka bân tawh. Tûnah zawng dârthlalangah kan hmu riai 12
ruai a ni, chutih hunah erawh chuan inhmatawnin *a ni tawh*
ang: tûnah zawng a kim lovin ka hria, chutih hunah erawh chuan
mi hriat kim ṭhin ang hian ka hre kim tawh ang.
Chutichuan, hêng pathum, rinna te, beiseina te, hmangaihna te 13
hi a awm reng *ang*; tin, hêngahte hian a ropui ber chu hmangaih-
na hi a ni.

14 Hmangaihna hi ûm zêl ula, thlarau lam thilpêkte pawh 1
châk cheu rawh u, amaherawhchu thu in hrilh theihna
tûr lek phei chu *châk* bîk *rawh u*. Ṭawng *hriat loh*va thu sawi 2
chuan mihring hnêna sawi ni lovin, Pathian hnêna sawi a ni zâwk
si a, tuman *a thu sawi chu* an hre si lo; nimahsela, thlarauvah chuan
thurûk a sawi a ni. Thu hriltu erawh chuan mihring hnênah 3
siamṭhatna *thu* te, fuihna *thu* te, thlamuanna *thu* te a sawi zâwk
ṭhîn. Ṭawng *hriat loh*va thu sawi chuan mahni *chauh* a insiamṭha 4
ṭhîn, thu hriltu erawh chuan kohhranho a siamṭha zâwk ṭhîn.
Tin, in zain ṭawng *hriat loh*tea thu in sawi ka duh sak che u a, 5
nimahsela thu in hrilh *ka duh sak* lehzual *che u* a ni; kohhranhovin
insiamṭhatna an hmuh theihna tûrin a hrilhfiah *leh nghâl* loh
chuan, thu hriltu chu ṭawng *hriat loh*tea thu sawitu ai chuan a
ropui zâwk rêng rèng a ni.
Tûnah, unaute u, ṭawng *hriat loh*tea thu sawiin in hnênah 6
lo kal ang ila, hriattîrna lam emaw, hriatna lam emaw, thu hrilna
lam emaw, zirtîrna lam emaw in hnêna ka sawi si loh chuan,
engnge ka tihsâwtna che u awm ang? Thil nung lo ri theite pawh, 7
phênglâwng emaw, ṭingṭang emaw hi, mumal neia a rîk loh
chuan eng *hla* nge an tuma an kaih, engtinnge a hriat theih ang?
Tawtawrâwt hi mumal nei lova a rîk chuan tunge râl kâp tûrin 8
inbuatsaih ang? Chutiang bawkin nangni *pawh*in lei hian ṭawng 9
hriat awla in sawi loh chuan, eng thu nge *in* sawi engtinnge a hriat
theih ang? boruaka ṭawng *mai* in ni ang asin. Khawvêlah hian 10
ṭawng chi hrang tam tak a awm a ni ang e, nimahsela awmze
nei lo rêng rêng a awm si lo. A ṭawng awmzia *erawh chu* ka hriat 11
si loh chuan kei hi a sawitu tân awze mi ka ni ang a; a sawitu
pawh chu ka tân awze mi a ni bawk ang.
Chutichuan, nangni *pawh*in thlarau lam *thilpêkte* chunga 12
ṭhahnem in ngaih avâng hian kohhranho siamṭhatna tûra in ngah
theih nân zawng rawh u.
Chuvângin ṭawng *hriat loh*va thu sawi chuan a hrilhfiah theih 13
nân ṭawngṭai rawh se. Ṭawng *hriat loh*va ka ṭawngṭai chuan, 14
ka thlarau zawngin a ṭawngṭai ngei a, ka hriatna erawh chu a
hlâwk chuang lo. Engtinnge ni ta ang le? Thlarauvin ka ṭawngṭai 15

ang a, hriattheihna pawhin ka ṭawngṭai bawk ang; thlarauvin hla
ka sa ang a, hriattheihna pawhin ka sa bawk ang. Chutilochuan, 16
thlarauvin mal sâwm sak *mah* la, la hre lote awmnaa awm chuan i
lâwm thu sawiah chuan engtinnge "Amen," a tih theih ang, i
thu sawi chu hre *thei* lo puiin? Nang zawngin lâwm thu i sawi 17
ṭha zet tak a, mi dang erawh chu a siamṭha chuang si lo. Nang- 18
mahni zawng zawng aiin ṭawng *hriat loh*tea thu ka sawi hnem
zâwk avângin Pathian hnênah lâwm thu ka sawi a, nimahsela, 19
kohhranho inkhâwmnaah chuan ṭawng *hriat loh*va thu síngkhat
sawi aiin, mi dangte ka zirtîr theih nân ka hriattheihnain thu
panga *chauh* sawi ka duh záwk a ni.
Unaute u, rilru lamah naupang suh u; amaherawhchu, sual 20
kawngah zawng nausên ula, rilru lamah erawh chuan puitling
rawh u. Dán *Lehkhabu*ah chuan, "'Awze mite *ka*in leh, ram 21
danga mite hmuiin, hêng mite hnênah hian thu ka sawi ang a;
chuti pawhin mi ngaithla chuang lo vang,' Lalpan a ti," tih ziak
a ni. Chuvângin ṭawng *hriat loh*te hi ringte tân chhinchhiahna a ni lo 22
va, ring lote tân a ni zâwk; thu hril erawh hi chu ring lote tân chhin-
chhiahna a ni lo va, ringte tân a ni záwk. Chuvângin, kohhranho 23
zawng zawng in inkhâwmin, *in* zaa ṭawng *hriat lohtea* thu
in sawi chuan, la hre lote emaw, ring lote emaw lo lût sela,
â an ti dâwn lo che u em ni? *In* zaa thu in hrilh erawh chuan, 24
ring lo emaw, la hre lo emaw lo lût sela, a thiam lohzia *in* zaa
tihlan a ni tawh *ang* a, *in* zaa chhuahchhalh a ni tawh *ang*; a
thinlunga thurûkte chu tihlanin a awm tawh *ang*; chutichuan 25
bawkkhupin Pathian chibai a bûk ang a, Pathian in zîngah a
awm tak zet tih a puang ang.
Unaute u, engtinnge ni ta ang le? In rawn inkhâwmin, fakna 26
hla emaw, thu zirtîr emaw, hriattîrna thu emaw, ṭawng *hriat loh*
emaw, hrilfiahna emaw in nei ṭheuh ṭhîn a. Engkim siamṭhatna
tûrin tih ni rawh se. Tupawhin ṭawng *hriat loh*va thu a*n* sawi 27
chuan pahnihin emaw, a tam berin pathumin emaw *ni sela*,
inchhâwk zêlin *ni* bawk *rawh se;* tin, mi pakhatin hrilfiah rawh
se; hrilfiahtu an awm loh erawh chuan kohhranho *inkhâwmna*ah 28
chuan ngawi rengin awm sela, mahni leh Pathian hnênah sawi 29
rawh se. Thu hriltute pawhin, pahnihin emaw, pathumin emaw
sawi sela, mi dangte chuan ngun takin ngaihtuah rawh se.
Amaherawhchu, *a* kianga ṭhu mi dang hnênah hriattîrna thu 30
pêkin a lo awm chuan, a hmasa chu ngawi mai rawh se. Mi 31
zawng zawngin an zir theihna tûr leh, mi zawng zawng thlamuanga
an awm theihna tûrin, in zain pakhat zêlin thu in hril thei si a.
Thu hriltute thlaraute chu thu hriltute thu thuin an awm a ni. 32
Pathian chu buaina *Pathian* a ni lo va, remna *Pathian* a ni zâwk 33
si a, mi thianghlim kohhranho pâwl zawng zawnga *a awm* ang hian.

Kohhranho *inkhâwmnaa*h chuan hmeichhheho chu ngawi rengin 34
awm rawh se; anni zawng an thu sawi phal a ni si lo;
Dân *Lehkhabu*in a sawi ang bawk khân, thu zâwmin awm zâwk
rawh se. Tin, engpawh zir an duh chuan in lamah mahni pasal 35
zâwt rawh se; kohhranho *inkhâwmnaa* hmeichhe thu sawi hi a
zahthlâk si a.

Pathian thu hi nangmahni laka chhuak a ni maw? A nih loh 36
leh, nangmahni hnên chauhvah a lo thleng a ni maw? Tupawh
thu hriltuah emaw, thlarau miah emaw a inngaih chuan, in hnêna 37
thu ka ziak hi Lalpa thupêk a ni tih lo hre rawh se. Nimahsela 38
tupawhin a hriat loh chuan, hre lovin awm mai rawh se.

Chutichuan, ka unaute u, thu hrilh hi châk hle ula, ṭawng 39
*hriat loh*tea thu sawi pawh hi khap suh u; nimahsela engkim mawi 40
tak leh fel taka tih ni rawh se.

15 Tin, unaute u, Chanchin Ṭha ka hrilh che u kha ka hriattîr 1
leh ang che u a; chu *Chanchin Ṭha* chu in lâwm a, chu miah
vêk chuan in ding a; ka thu hrilh che u kha in ring mai mai a nih 2
loh va, in pawm tlat a nih chuan, chu miah bawk chuan chhandam
mêkin in awm a ni. A hmasa berin, ka hmuh ve bawk chu ka 3
hrilh chhâwn che u kha; khatia, Krista chu Pathian Lehkha Thu
ang zêla kan sualte avânga a thih a, an phûm a, Pathian Lehkha 4
Thu ang zêla ni thum nia kaihthawha a awm a, Kiphaa hnêna a
lo inlâr te kha; chu mi hnuah chuan sâwm leh pahnihte hnênah 5
a inlâr leh a, chu mi hnuah chuan unau zanga aia tam hnênah 6
a inlâr *leh* a, chu mi zînga mi tam zâwk chu tûn thlengin an la
dam cheu va, ṭhenkhat erawh chu an muhîl ta a; chu mi hnuah 7
chuan Jakoba hnênah a inlâr *leh* a; chu mi hnuah chuan tirhkoh
zawng zawngte hnênah; tin, a tâwp berah chuan, a hun lova 8
piang ang, keima hnênah pawh a inlâr a. Kei zawng tirhkoh 9
zînga tê ber, Pathian kohhranho ka tihduhdah avânga tirhkohva
vuah tlâk loh ka ni si a. Nimahsela, Pathian khawngaihna 10
avângin ka nih nih ka ni ta; tin, a khawngaihna mi pêk chu
athlâwnin a awm lo va; chutih ahnêkin, anmahni zawng zawng
aiin ka thawh rim zâwk kha; nimahsela keimahin ka *thawk* lo
va, Pathian khawngaihna ka hnêna awm khân *a thawk* zâwk a
ni. Engpawh ni sela, kei pawhin, anni pawhin, khati khân kan 11
hril ṭhîn a, khati khân nangnin in ring bawk a.

Tin, Krista thu, mitthi zîng ata kaihthawhin a awm tih an 12
hrilh si chuan, eng tizia nge in zînga ṭhenkhatin, "Mitthi
thawhlehna rêng rêng a awm lo," in tih ni? Mitthi thawhlehna 13
rêng rêng a awm si loh chuan, Krista pawh kha kaihthawhin a
awm lo vang; tin, Krista kha kaihthawhin a awm loh chuan, 14
kan thu hrilh hi engmah lo a ni ang a, in rin pawh engmah lo a 15
ni *bawk* ang. A ni, Krista a kaitho tih Pathian kan hriatpui

avâng khân, Pathian lam thuah hriatpuitu dawthei kan lo ni
bawk ang—mitthite kaihthawha an awm loh chuan, amah pawh a
kaitho lo vang chu. Mitthite kaihthawhin an awm si loh chuan, 16
Krista pawh kha kaihthawhin a awm lo vang; tin, Krista kha 17
kaihthawhin a awm loh chuan, in rin chu engmah lo a ni ang a,
in sualnaah chuan in la awm fo a ni ang. Chuti a nih chuan, 18
Kristaa muhîl tawhte kha an boral ta a ni ang. Tûn dam chhûng 19
chauhva Krista chunga beiseina kan neih chuan mi zawng zawnga
khawngaihthlâk ber kan lo ni ang.

Nimahsela, Krista chu mitthi zîng ata kaihthawhin a awm 20
tak zet a ni, muhîlte thawh hmahruaitu *a* lo ni ta. Mihring 21
vânga thihna a lo awm avângin, mihring avâng vêkin mitthi
thawhlehna a lo awm ta bawk a. Adamaah chuan mi zawng 22
zawng an thi ṭhîn ang hian, Kristaah chuan mi zawng zawng
tihnunin an awm bawk ang. Nimahsela, mahni hun ṭheuh 23
zêlah; Krista chu thawh hmahruaitu *a ni a;* chu mi hnua a lo kal
lehnaah chuan Krista tate chu. Chu mi hnuah chuan a tâwp 24
chu a lo la thleng ang; chu mi hnuah chuan, rorêlna zawng zawngte
leh, thuneihna leh thiltihtheihna zawng zawngte a tihbo hnuah,
Pathian hnênah, Pa hnên ngeiah chuan ram chu a pe ang; a 25
hmêlma zawng zawng a ke hnuaia a dah hma loh chuan ani chu
lalah a awm tûr rêng a ni si a. Hmêlma hnuhnûng ber tihbova 26
awm tûr chu thihna hi a ni. "Ani chuan a ke hnuaiah engkim 27
a dah si a," nimahsela, "A hnuaiah engkim dahin a awm," a tih
hian, a hnuaia engkim dahtu chu a tel ve lo tih a lang reng a ni.
Tin, a hnuaia engkim dahin a awm hun chuan, Fapa ngei pawh 28
chu a hnuaia engkim dahtu hnuaiah chuan dahin a awm bawk
ang, Pathian chu engkima engkim a nih theihna tûrin.

Chutiang a nih loh chuan, mitthi puala baptisma changte 29
chu engtinnge an tih ang? Mitthite chu kaihthawha an awm
dâwn hauh loh chuan, eng atân nge anmahni puala baptisma
an chan ṭhin le? Eng vângin nge keini pawh hi dârkâr tina 30
hlauhthâwnawmna kan awm ṭhin ni? Unaute u, Krista Isua kan 31
Lalpaa ka chhuanna che u chu chhâlin, "Ni tin ka thi ṭhîn," ka
ti a ni. Mihring tih angin Ephesi khuaa sakawlhte *kha* sual ka 32
nih chuan, ka tân engnge sâwt ang? Mitthi kaihthawha an awm
dâwn loh chuan i eiin i in ang u hmiang, naktûkah kan thi dâwn
alâwm. Bumin awm suh u; "Ṭhian sualte chuan nungchang ṭha 33
an tikhawlo ṭhîn." Fel takin harh ula, thil tisual suh u. thenkhat 34
chuan Pathian hriatna rêng in neih loh hi; *hei hi* in lo zahna
tûrin ka sawi a ni.

Nimahsela, tuinemaw, "Mitthite chu engtinnge kaihthawhin an 35
awm *dâwn?* taksa eng ang puin nge an lo kal *dâwn?*" a ti a ni ang e.

Nang mi â, nangmah ngeiin i tuh ṭhin *pawh* hi, a thih *zet* loh 36

chuan tihnunin a awm hlei nêm; tin, i tuh ṭhin hi, a taksa la awm 37
tûr chu i tuh lo va, a fang mai *i tuh* zâwk ṭhîn, buh *fang* emaw,
chi dang *fang* emaw a ni thei e; nimahsela, Pathianin ama duh 38
ang zêlin taksa a pe ṭhîn, a fang tin hnênah mahni taksa ṭheuh
chu. Tisa zawng zawng hi tisa chi khat a ni lo va; mihring *tisa* 39
a dang a, sa tisa a dang a, sava tisa a dang a, sangha *tisa* a dang
a ni. Vân taksate a awm bawk a, lei taksate pawh; nimahsela 40
vân *taksa* ropuina chu a dang a, lei *taksa ropuina* chu a dang a ni.
Ni ropuina chu a dang a, thla ropuina chu a dang a, arsite ropuina 41
chu a dang a; arsi leh arsi *pawh* ropuinaah chuan a inang si lo.
Mitthi thawhlehna pawh hi chutiang bawk a ni. Ṭawihtheia 42
tuhin a awm a; ṭawihthei lova kaihthawhin a awm; chawimawi
lohva tuhin a awm a, ropui taka kaihthawhin a awm; chak lova 43
tuhin a awm a, thiltihtheihna *neia* kaihthawhin a awm; mihring
lam taksaa tuhin a awm a, thlarau lam taksaa kaihthawhin a 44
awm. Mihring lam taksa a awm chuan, thlarau lam *taksa* pawh
a awm ang. Chutiang bawkin, " Mihring hmasa ber Adama 45
chu mi nung a lo ni," tih ziak a ni; Adama hnuhnûng zâwk chu
nunna petu thlarau *a lo ni a*. Nimahsela, thlarau lam chu a awm 46
hmasa lo va, mihring lam chu a awm *hmasa* zâwk; chu mi hnuah
chuan thlarau lam chu *a awm a*. Mihring hmasa ber chu leia mi, 47
leia siam a ni a; mihring pahnihna chu vâna mi a ni. Leia siam 48
mi ang kha, leia siam mite pawh hi an ni a; vâna mi ang kha,
vâna mite pawh chu an ni. Tin, leia siam mi anna kha kan put 49
angin, vâna mi anna chu kan pu bawk dâwn a ni.
Unaute u, " Tisa leh thisen hian Pathian ram chu a luah thei 50
lo vang a; ṭawihthei hian ṭawihthei lo chu a luah hek lo *vang*," tih
ka sawi a nih hi. Ngai teh u, thurûk ka hrilh *dâwn* che u hi: Kan 51
zain kan muhîl kher lo vang a, nimahsela kan zain tawtawrâwt
hnuhnûng ber *rîk* hunah chuan, rei lo teah, mit khap kâr lovah, 52
tihdanglamin kan awm vek tawh ang; tawtawrâwt chu a ri dâwn
si a, chutichuan, mitthite chu ṭawihthei lova kaihthawhin an
awm ang a, keini pawh tihdanglamin kan awm tawh ang. He 53
ṭawihthei hian ṭawihtheih lohna a sin tûr a ni a, he thithei pawh
hian thihtheih lohna a sin *bawk* tûr a ni. Chutichuan, he ṭawihthei 54
hian ṭawihtheih lohna a sin a, he thithei hian thihtheih lohna
a sin hunah, chu mi hun ngeiah chuan, " Hnehnain thihna a lem
zo ta," tih thu ziak hi a lo thleng ang.
Aw thihna, i hnehna chu khawiahnge a awm tâk? Aw thihna, 55
i tûr chu khawiahnge a awm tâk? Thihna tûr chu sual a ni a; 56
sual thiltihtheihna chu dân thu chu a ni. Nimahsela, kan Lalpa 57
Isua Krista zâra hnehna min petu Pathian hnênah chuan lâwm
thu awm rawh se. Chuvângin ka unau duh takte u, nghet takin, 58
tihchêt rual lohvin, Lalpa hna ṭhahnemngai taka thawk fovin awm

rawh u, in thawhrimna chu Lalpaah chuan athlâwn ngai lo tih
in hre si a.

16 Tin, mi thianghlimte tâna thawhlâwm thu kha zawng, 1
Galatia rama kohhranho pâwl hnênahte thu ka pêk angin
nangni pawhin lo ti ve rawh u. Ni sarih ni hmasa berah chuan mi 2
tinin, malsâwmna in hmuh angzia zêlin dah khâwl ṭheuh ula; ka
lo kal huna thawhlâwm khawn rêng rêng a awm loh nân.
Tin, in khawngaih thilpêk chu Jerusalem khuaa kalpui tûrin 3
ka lo thlen hunin tupawh ṭha in tih apiang lehkhate kengin ka tîr
ang. Tin, ka kal vena âwm a nih phei chuan, ka hnênah an kal ang. 4
Tin, Makedonia ram ka fan chhuah hnuah chuan in hnênah 5
ka lo kal ang; Makedonia ram chu ka fang rêng rêng dâwn si a.
Nangni hnênah erawh chuan ka châm reng a ni thei e, thlasik 6
chhûng zawng pawh a ni mahna, khawiah pawh ka kalna tûr
apiangah nangnin mi thlah theihna tûrin. Tûna kal pah *maia* 7
hmuh che u ka duh lo va, Lalpan rem a tih chuan in hnênah rei
deuh châm ka beisei si a. Nimahsela Pentikost thlengin Ephesi 8
khuaah hian ka châm reng ang, kawngka zau tak leh sâwt tak 9
ka tân a inhawng si a, dotute tam tak an awm bawk.

Tin, Timothea kha a lo thlen chuan ṭi lova in hnêna a awm 10
nân fîmkhur rawh u; keiin ka thawh ang *bawk* hian Lalpa hna
chu a thawk si a. Chuvângin, tuman hmusit suh se; ka hnêna 11
a lo kal theih nân thlamuang takin thlah zâwk ang che u; unaute
rualin amah *lo* hmuh ka beisei si a.

Kan unau Apollova thu kha chu, unaute ruala in hnêna lo 12
kal tûrin ka ngên chiam a, nimahsela, tûnah zawng lo kal a duh
hauh lo va; a remchân hunah erawh chuan a lo kal ang.

Invêng ula, rinnaah chuan ding nghet ula, intihuai ula, chak 13
takin awm rawh u. In tih apiang chu hmangaiha tih ni vek rawh se. 14

Unaute u, Stephana chhûngte chu Akaia rama awi hma- 15/16
hruaitute an ni a, mi thianghlimte rawngbâwl tûrin an inpe tih in
hria e; chutiang mite hnênah leh, hnathawha ṭanpui leh, thawk
rim apiangte hnênah chuan intulût tûrin ka ngên a che u.

Tin, Stephana te, Phortunata te, Akaika te *an* lo kal hi ka 17
lâwm a ni, in awm loh pawh lang lovin *mi* siam avângin. Anni 18
hian ka rilru leh in *rilru* an tiharh si a, chutichuan, hetiang mite
hi lâwm rawh u.

Asia ram kohhranho pâwlte hian chibai an bûk a che u. Akuila 19
leh Priskilli, an ina kohhran *inkhâwm*ho nên hian Lalpaah chuan
chibai tam takin an bûk a che u. Unau zawng zawng hian 20
chibai an bûk a che u. Fawh thianghlimin chibai in bûk ṭheuh rawh u.

Kei Paulan keima kut ngeia chibai ka bûkna *che u a nih* hi. 21
Tupawhin Lalpa a hmangaih loh chuan ânchhe dawngin awm 22
rawh se. Kan Lalpa chu a lo kal e. Lalpa Isua Krista khawngaih- 23
hna chu in hnênah awm rawh se. Krista Isuaa ka hmangaihna 24
hi in zaa hnênah awm rawh se. Amen.

Korinth Khuaa Mite Hnêna Tirhkoh Paula Lehkha Thawn Pahnihna

I Paula, Pathian duhzâwnga Krista Isua tirhkoh leh *kan* 1
unaupa Timothea chuan :
Korinth khuaa Pathian kohhranho awmte hnênah, Akaia ram
zawng zawnga mi thianghlim awm zawng zawngte hnênah nên.
Pathian kan Pa leh Lalpa Isua Krista hnên ata khawngaihna 2
leh remna in hnênah awm rawh se.
Kan Lalpa Isua Krista Pathian leh Pa, khawngaihnate Pa leh 3
thlamuanna zawng zawng Pathian chu, fakin awm rawh se.
Pathianin keimahni min thlamuanna ngeiin hrehawm eng anga 4
awmte pawh chu kan thlamuan ve theihna tûrin, *ani* chuan kan hreh-
awmna zawng zawngah min thlamuan ṭhîn. Krista tuarnate 5
chu kan chunga a chuang a liam ang tak hian, kan thlamuanna 6
hi Krista zârah a chuang a liam a ni. Nimahsela, hrehawma
kan awm leh, nangmahni thlamuanna tûr leh chhandamna *tûr*
a ni a; thlamuana kan awm leh, nangmahni thlamuan *ve*na tûr a ni
a, chu chuan kan hrehawm tuar bawk hi chhel taka in tuarnaah
chuan a thawk ṭhîn a ni. Tin, hrehawmna chang vete in nih 7
ang hian, thlamuanna *chang vete* in ni bawk tih kan hriatin, kan
beisei sakhna che u hi a nghet a ni.
Unaute u, Asia rama kan chunga hrehawm thleng thu kha 8
in hriat loh kan duh lo va, khatia, nasa taka, *tuar* zawh rual lohva,
nun rêng pawh beisei lo khawp hiala delhbeha kan awm kha. A ni, 9
mahni leh mahni inring lova, Pathian, mitthi kaithotu chu kan
rin zâwkna tûrin, keimahniah chuan thi tûra inchhân chawpna
kan lo nei ta. Chu *Pathian* chuan chuti kauva thihna nasa lakah 10
chuan min chhanchhuak tawh a, min la chhanchhuak leh ang ;
min la chhanchhuak leh zêl dâwn tih, amahah chuan beiseina kan
nghat a; mi tam tak zâra thilpêk kan hmuh avângin mi tam takin 11
kan chunga lâwm thu an sawi theihna tûrin, nangni pawhin in mi
ṭawngṭai saknaah chuan min ṭan rualpui ula.
Kan chhuan chu hei hi a ni, kan chhia leh ṭha hriatna thu 12
hriattîr chu, thianghlimna leh Pathian dikna *neiin*, tisa finnaah
ni lovin, Pathian khawngaihna zâwkin khawvêlah hian kan chêt
kha, nangmahni lamah kan che *ṭha* lehzual a. In chhiar ṭhina, 13
awi pawh in awia lo kha chu thu dang rêng rêng in hnênah kan 14

ziak lo ; kan Lalpa Isua Niah chuan nangni kan chhuan in ni
dâwn ang bawkin, keini pawh in chhuan kan ni *dâwn* tih nangni
ţhenkhatin min awi sak ve tâk ang khân, a tâwp thlengin *kan thu*
chu in awi ka beisei bawk a.

Tin, chu mi rinna *nei*in, khawngaihna lehlhnih in hmuh theihna 15
tûrin, in hnênah lo kal hmasa ila, nangmahni tlawh pahin, Make- 16
donia ramah kal zêl ila, Makedonia ram aţangin in hnênah lo lêt
leh ila, ka ti a; tin, Judai rama ka kalna tûrah chuan nangmahni
thlahin awm ila, *ka ti bawk a.* Chutichuan, chutiang ka rilrûk 17
lai khân ka rilru ngheh lohzia lantîr em ni ka nih? A nih loh leh,
ka hnênah, " A ni, a ni" *tih* leh " A ni lo, a ni lo," *tih* chu awm
ve ve tûrin, thil *tih* ka tum ţhin chu tisa angin em ni ka tum? Eng- 18
pawh ni rawh se, Pathian a rinawm angin, nangmahni lamah kan
thu hi " A ni" *tih* leh " A ni lo" *tih* a ni *ve ve* si lo. Pathian Fapa 19
Isua Krista, *a thu* kei leh Silvana leh Timothean in zînga kan
hrilha kha " A ni" leh " A ni lo" a ni *ve ve* si lo va, amahah chuan
" A ni" *tih* a awm zâwk a ni. Pathian thutiamte chu engzât 20
pawh ni se, amahah chuan "A ni" *tih* chu a awm si a; chutichuan,
amah avâng pawhin " Amen" *tih* chu a awm a ni, keimahni avânga
Pathian ropuina tûrin.

Tin, Kristaa nangmahni nêna min tinghettu leh keini min 21
thihtu chu Pathian a ni; ani chu nun chhinchhiahtu leh, kan 22
thinlunga zakhamna Thlarau min petu a ni bawk a.

Nimahsela, ka thlarau chunga hretu atân Pathian ka ko a ni, 23
nangmahni zuah tûr che uin a ni Korinth khuaa ka lo kal tâk loh
ni. In rinna chungah lalna kan nei, ka ti lo va, in lâwmna ţan- 24
puitu kan ni, ka ti zâwk a ni; rinnaa ding in ni si a.

2 Nimahsela, keima lam thuah zawng hei hi ka lo tum ta tlat 1
a ni, lungngai chung chuan in hnêna lo kal leh tawh lo tûrin.
Keiinkatihlungngaihsiche u chuan, ka tihlungngaiha vêk lo chuan
tunge mi tilâwmtu ni ang le? Chutichuan, kha ngei kha ka ziak 2
a ni, chutilochuan, ka lo kal hunah ka lâwmna tûrte lakah chuan 3
lungngaihna ka hmu zâwk dah ang e; ka lâwmna chu in zaa
lâwmna a nih ka rin sak hlawm si che u a. Mittui tam tak tla 4
chungin, thinlung hrehawm leh thlaphâng êm êma ka ziak a nih
kha; *chu chu* tihlungngaiha in awmna tûr a ni lo va, in chunga
hmangaihna nasa lehzual ka neih hi in hriat theih zâwkna tûrin
a ni.

Nimahsela, tupawhin *mite* a tihlungngaih chuan, keimah *chauh* 5
mi tilungngai a ni lo va, (ka tih luattuk lohna tûrin) in zain a
tilungngai hlek ţheuh zâwk che u a ni. Chutiang mi tân chuan 6
mi tam takin an hrem chu a tâwk tawh a ni. Chutichuan *hrem* 7
leh tawh ahnêkin in ngaidamin in thlamuan zâwk tûr a ni, chuti-
lochuan engemaw tiin mi chutiang chu a lungngaih lutuknain a lem

zo dah ang e. Chu mi avâng chuan ama lama *in* hmangaihna 8
chu tinghet tûrin ka ngên a che u. He mi avâng pawh hian ka 9
ziak a ni, kawng tinrênga thu in awi leh *awi loh* ka fiah theihna
tûr che uin. Eng kawngah pawh mi in ngaihdam apiang, kei 10
pawhin *ka ngaidam ve a*; kei pawhin ka ngaihdam tawh sa chu,
engpawh ka lo ngaihdam tawh chuan, nangmahni avângin Krista 11
hmaah chuan *ka ngaidam* a ni; chutilochuan Setanan min dinchan
khalh dah ang e; a ngamthlêmna chu kan hai si lo va.
Tin, Krista Chanchin Ṭha *hril* tûra Troas khua ka thlen lai 12
khân, Lalpaah chuan kawng mi lo hawn sak *na* a, ka unaupa Tita 13
chu ka hmuh loh avângin ka thlarau lamah chuan muanna rêng
rêng ka nei chuang lo va; chutichuan, anni chu ṭawng ṭhain ka
ṭhen a, ka chhuak a, Makedonia ramah ka kal ta a.
Nimahsela, Kristaa hnehnaa min hruai fotu leh, keimahni 14
hmanga hmun tina amah hriatna rim hriattîrtu Pathian hnênah
chuan lâwm thu awm rawh se. Chhandam mêkahte leh boral 15
mêkahte chuan Pathian tân Krista rimtui kan ni si a; *pâwl* khatte 16
tân chuan thihna lakah thihna tûr rim *kan lo ni a*, *pâwl* khatte tân
chuan nunna laka nunna tûr rim *kan lo ni a*. Chûng ang atân
chuan tunge tling zo vang? Mi tam takin Pathian thu hi mite 17
buma sumdâwn nân an hmang angin keini zawngin kan *hmang*
ve si lo va; tih tak zet zâwkin, Pathian tirh zâwkin, Pathian mit-
hmuhin Kristaah chuan *thu* kan sawi ṭhîn a ni.

3 Mahni insawimawi kan ṭan leh dâwn ta maw? A nih loh 1
leh, in hnêna *pêk tûr* emaw, in hnên ata emaw sawimawina
lehkha, mi ṭhenkhat *tân a ngai* angin, kan tân a ngai ve dâwn maw?
Nangni hi kan lehkha, kan thinlunga ziak, mi zawng zawng 2
hriat leh chhiar chu in ni e; Krista lehkha, keimahni min ziaktîr, 3
lehkhatuia ziak ni lo, Pathian nung Thlarauva *ziak* zâwk, lung
phêka *ziak* ni lo, tisa thinlung phêka *ziak* zâwk chu in ni tih
chiang taka lantîr a ni si a. Tin, Pathian lamah chutiang rinna 4
chu Krista zâra kan neih a ni; engpawh keimahni aṭanga chhuaka 5
ruat tûrin keimahni ngawtin kan tlin kan ti lo va; kan tlin theihna
chu Pathian hnên ata a ni zâwk. *Amah* bawk chuan thuthlung 6
thar rawngbâwltuahte min tlintîr a; *a* lehkha thu *mai rawng-
bâwltuah*te ni lovin, *a* thlarau *rawngbâwltuah*te a ni zâwk e; lehkha
thu *mai* chuan a tihlum si ṭhîn a, thlarau erawh chuan a tinung
ṭhîn a ni.
Mosia hmêl a ropui avângin Israel fate chuan a hmêl an en 7
reng ṭhei lo va (chu ropuina chu a ral ta riai riai a) thihna rawng-
bâwlna lunga hawrawpa ziak *mah*, chuti khawpa ropuiin a thlen 8
chuan, Thlarau rawngbâwlna chu engti taka ropuiin *thleng* ang
maw? Thiam loh chantîrna rawngbâwlna *mah* a ropui chuan, 9
felna rawngbâwlna chu ropui lamah chuan a nasa zâwk êm êm

tûr a ni. Tihropuia awm tawha chuan he mi lamah zawng ropuina 10
rêng a nei ta si lo, ropuina *nasa zâwk* chuan a khûm avângin. Ral 11
ta riai riaia *mah* ropuiin *a thlen* chuan, awm reng tûra chu ropuia
tuamin a awm zâwk êm êm *tûr a ni.*

Chutichuan, chutiang beiseina kan neih avângin engkim kan 12
sawi chhuak ṭhîn a ni, Mosia *tih* ang khân kan ti lo ve; *ani chuan* ral 13
ta riai riaia *ral* tâwpna chu Israel fate chuan an en reng lohna tûrin
a hmai chu hmaikhuhnain a khuh a; an rilru erawh chu tihkhauh- 14
vin a awm ta zâwk a; vawiin thleng pawh hian thuthlung hlui chu
an chhiarin khuhna pângngai chu hlîm lohvin a awm reng si a, chu
khuhna chu Kristaah chuan tihbovin a awm ta a. Nimahsela, 15
vawiin thleng hian Mosia *Lehkhabu* an chhiar apiangin an thin-
lungah chuan khuhna a awm ṭhîn.

Nimahsela, *an thinlung* chu Lalpa lama a hawi tik apiangin 16
khuhna chu lâk bo a ni tawh ang.

Tin, Lalpa chu Thlarau chu a ni a; Lalpa Thlarau awmna 17
*apiang*ah chuan zalênna a awm ṭhîn. Chutichuan, keini chu kan 18
zain hmai khuh lovin dârthlalang anga Lalpa ropuina chhun ênin,
ropuina aṭanga ropui zêlin, chu mi anpui ngeia awm tûrin tih-
danglamin kan awm ṭhîn, Lalpa (Thlarau) ata chu *kan hmuh* ang
zêlin.

4 Chu mi avâng chuan khawngaihna kan hmuh ang zêla 1
he rawngbâwlna hi *kan* neih avângin kan dawl lo va; thil 2
zahthlâk inthupte chu kan malmâk ta zâwk a, ngamthlêmna thu
kan hmang lo va, Pathian thu mi bum nân *kan* hmang hek lo;
thutak hriattîrin Pathian mithmuhin mi tin chhia leh ṭha hriatna
mit kan intluntîr zâwk ṭhîn a ni. Nimahsela, kan Chanchin 3
Ṭha hi khuhin a awm chuan, boral mêkahte hian a ni khuha a
awm ni; Krista, Pathian anpui, *a* ropuizia Chanchin Ṭha êng chuan 4
anmahni a chhun ên *theih* lohna tûrin, chûngahte chuan he khaw-
vêl pathian hian ring lote rilru a tidel ta a. Mahni *thu* kan hril 5
si lo va, Krista Isua chu Lalpa a nih *kan hril* zâwk *ṭhîn a*, keini
pawh Isua avânga in bawi *kan* nih *kan hril bawk ṭhîn.* Isua Krista 6
hmêlah chuan Pathian ropuizia hriatna êng chu *min* pe tûrin,
"Thim ata êng a êng chhuak ang," titu Pathian chuan kan
thinlungte hi a chhun êng ta si a.

Nimahsela, thiltihtheihna nasatzia chu keimahni hnêna mi 7
ni lovin, Pathian ta a nih theih zâwkna tûrin, chu ro chu hlum
bêlahte kan vawng a ni. Leh lam leh lama nêksâwrin *kan awm a*, 8
nimahsela, kan thaw a ipik si lo; mangangin *kan awm a*, nimahsela,
kan bei a dawng si lo; tihduhdahin *kan awm a*, nimahsela, kalsanin 9
kan awm si lo; vuak thlûkin *kan awm a*, nimahsela, tihboralin *kan*
awm si lo; *kan* taksaah hian kumkhuain Isua thihna chu kan pu zêl 10
ṭhîn a, Isua nunna pawh kan taksaah hian a lan theih nân. Keini 11

mi nungdama *la* awmte hi Isua avânga thi tûra mantîrin
kan awm fo va, Isua nunna pawh kan tisa thi theiah hian a lan theih
nân. Chutichuan, keimahniah hian thihnain a thawk ṭhîn a, 12
nangniah erawh chuan nunnain *a thawk* zâwk *ṭhîn a ni.*

Amaherawhchu, "Ka ring a, chuvângin thu ka sawi a ni," 13
tih ziak ang khân, chu mi rinna rilru ngei puin, keini pawhin kan
ring ve a, chuvângin thu kan sawi bawk a; Lalpa Isua kaithotu 14
chuan keini pawh Isua hnênah min kaitho ve dâwn a, nangmahni
nên min dintîr dâwn tih *kan* hre si a. Engkim nangmahni ṭhatna 15
tûr a ni si a, khawngaihna chu mi tam zâwk zâra tihpuna awmin,
Pathian ropuina tûrin lâwm thu nasa tak a sawitîr theih nân. Chu 16
mi avângin kan dawl lo va; kan pawn lam mihring hi lo awngrawp
telh telh mah sela, kan chhung lam mihring chu ni tin siam thar
zêlin a awm zâwk a ni. Kan hrehawm nêp tak, tûn mit khap kâr 17
chhûng chauhva awm tûr hian, ropuina nasa tak chatuan atân
min siam sak nasa tulh tulh a ni; thil hmuh theihte hi en lovin, thil 18
hmuh theih lohte chu kan en zâwk si a; thil hmuh theihte hi rei
lo tê atân a ni a, thil hmuh theih lohte erawh chu chatuan atân
a ni si a.

5 Kan awmna leia in hi ṭhiat *mah* sela, vânah, in kuta sak 1
loh, chatuana awm tûr, Pathian hnên ata in nghet chu kan
nei tih kan hre si a. Vân ata kan awmna tûr sin thuah châk 2
êm êmin he mi *in*ah hian kan rûm tak meuh si ṭhîn a; chutianga 3
sinin awm ila saruakin kan lo awm lo vang. Keini he awmnaa 4
awmte hi rit phurin kan rûm tak zet si a, sin lova awm kan duh
vâng a ni lo va, sin thuaha awm kan duh vâng a ni zâwk, thi thei
hi nunna lem zawhin a awm theih nân.

Tin, chu mi ngei atâna min buatsaihtu chu Pathian a ni, 5
zakhamna Thlarau min petu kha. Chutichuan, taksaa kan awm 6
chhûng hian Lalpa hnênah kan awm lo tih hriain, kumkhuain
muang takin kan awm ṭhîn; (hmu theia *kal* lovin, rinnain kan kal 7
zâwk si a;) muang takin kan awm, ka ti, taksaa awm lova Lalpa 8
hnêna awm kan duh zâwk.

Chuvângin, awm ila, awm suh ila, ama lâwmzâwng *mi* nih 9
kan tum tlat ṭhîn a ni. Mi tinin, taksaa thil *tih*te, a chhia a 10
ṭhain, *kan* tih ang zêla *kan* hmuh ṭheuh theihna tûrin, Krista
rorêlna ṭhutphah hmaah chuan tihlanin kan awm vek tûr a ni si a.

Chutichuan, Lalpa ṭih nachâng hriain mihringte chu kan 11
thlêm ṭhîn a, Pathian hnênah erawh chuan lantîrin kan awm a;
nangmahni chhia leh ṭha hriatnaah pawh lantîra kan awm ka
beisei. In hnênah kan insawimawi leh a ni lo va, thinlung lam 12
ni lova, a lang lam mai chhuangtute chu engemaw chhânna tûr
in neih theihna tûrin keimahni lamah chhuan chhan siam che
uin kan sawi zâwk a ni e. Kan ât leh, Pathian tân a ni a; kan 13

fin leh, nangni tân a ni si a. Krista hmangaihna chuan min tîr 14
lui a ni; heti hian kan ngaihtuah : Mi zawng zawng *thih* aiin mi
pakhat a thi a, chuvângin mi zawng zawng chu an thi a ni; tin, 15
a nungte chu anmahni tân an nun tawh loh va, an *thih* aia thia
tholeha tân chuan an nun tawh zâwkna tûrin a ni, mi zawng
zawng thih aiin a thih ni. Chu mi avâng chuan tûn achin- 16
ah hian keini zawngin tisa lamah chuan tumah kan hre tawh lo
vang; tisa lamah Krista chu lo hre tawh mah ila, tûnah zawng 17
kan hre leh tawh lo ve. Chu mi avâng chuan tupawh Kristaa a
awm chuan, thil siam thar a lo ni a; thil hluite chu a ral ta a;
ngai teh u, a lo thar ta.

Nimahsela, engkim Pathian hnên ata chhuak a ni a; ani chuan 18
Krista avângin amah nên inremin min siam a, inremna rawng-
bâwl hna min pe a; khatia, Pathianin Kristaah chuan khawvêl 19
hi amah nên inremin a siam a, an bawhchhiatnate chu *bawh-
chhiatnaa* ruat sak lovin, inremna thu min kawltîr kha. Chutichuan, 20
Krista aia palai kan ni a, Pathianin keimahni min hmangin a ngên
chiam *che u* tih theih a ni; "Pathian nên lo inrem rawh u," *tiin*,
Krista aiah kan ngên che u a ni. Amahah chuan Pathian felna
kan lo nih theihna tûrin, sual réng rêng hre lo chu Pathianin 21
keimahni avângin sualah a siam a.

6 Tin, Pathian khawngaihna chu sâwtpui lova in hmuh 1
lohna tûrin, amah thawhpuiin kan ngên chiam a che u.

"Hun lâwmawmah ka ngaithla chia, 2
Chhandamna niah ka ṭanpui che,"

a ti si a.

Ngai teh u, tûn hi hun lâwmawm chu a ni a; ngai teh u, tûn
hi chhandamna ni chu a ni.

Kan rawngbâwl hna hi an dem lohna tûrin eng kawngah 3
mah tlûk phahna túr rêng rêng kan siam lo va; Pathian rawng- 4
bâwltute angin engkimah *mi* mit tlungin kan awm zâwk ṭhîn, nasa
taka chhelnaah te, hrehawmnaah te, nêksâwrnaah te, hnawhchêp- 5
naah te, vuaknaah te, lung in tânnaah te, buainaah te, thawhrim-
naah te, mutmawhnaah te, chaw ngheinaah te, thianghlimnaah 6
te, hriatnaah te, dawhtheihnaah te, ngilneihnaah te, Thlarau
Thianghlimah te, hmangaihna taktakah te, thutak thuah te, 7
Pathian thiltihtheihnaah te; ding lam leh vei lama felna hriam-
hreitein, ropuina leh chawimawi lohnain, hming sawichhiat leh 8
hming sawiṭhatin; tihdertu angin, mi dik tak ni *si*in; *mi* hriat tham 9
loh angin, hmingthang tak *si*in; thi lek lek angin, ngai teh u, kan
nung *si*; thunun angin, tihhlum *si* lohvin; lungngai angin,
nimahsela lâwm fo siin; rethei angin, nimahsela mi tam tak 10
tihausa *si*in; engmah nei lo angin, nimahsela engkim ngah *si*in.

Aw Korinth-a mite u, in hnênah kan kâ *kan* âng a, kan thin- 11

lung a zau ta. Keimahniah hian hnawhchêpin in awm lo va, 12
nangmahni thinlungah a ni hnawhchêpa in awm zâwk ni.
Tichuan, *ka pêk che u* ang ngei *mi* pe ve thung tûrin (fate hnêna 13
sawi angin ka sawi a ni) nangni pawh tihzauvin awm ve rawh u.
Ring lo mite nên rual lo taka nghâwngkawl bât dûnin awm 14
suh u; suahsualna leh felnain engnge inṭâwmna an neih? A nih
loh leh, thim leh êngin engnge inpâwlna an neih? Beliara leh Krista 15
pawhin engnge inngeihna an neih? A nih loh leh, ring lo leh ringtu
chuan engnge chan dun an neih? Milemte leh Pathian biak in 16
pawhin engnge inremna an neih? Keini zawng Pathian nung
biak in kan ni si; Pathianin,

"Anmahniah ka awm ang a,
Anmahniah ka lêng bawk ang;
Tin, an Pathian ka ni ang a,
Anni pawh ka mite an ni ang,"

a tih ang khân. Chuvângin, 17

" 'An zîng ata lo chhuak ula,
Ahrangin awm rawh u,
Thil bawlhhlawh rêng rêng pawh dek suh u,'
Lalpan a ti,"

chutichuan,

" 'Ka lâwm ang che u a,
In tân Pa ka ni ang a, 18
Nangni pawh ka tân fanu fapa in ni ang,'
Lalpa Engkimtitheia chuan a ti."

7 Chutichuan, duh takte u, chûng thutiam chu *kan* neih 1
avângin, tisa leh thlarau bawlhhlawhna zawng zawngah
i intifai ang u, Pathian ṭih dêk chunga thianghlimna tifamkimin.
In thinlungah hmun mi kian rawh u; tu chungah mah kan 2
tisual lo va, tumah kan tikhawlo lo va, tumah kan dinchan khalh
lo ve. Chu chu thiam loh chantîr tûr *che u*in ka ti a ni lo ve; 3
thih leh thi tlânga, dam leh dam tlâng tûrin kan thinlungah hian
kan vawng che u tih hmân lawkah khân ka sawi kha. Nangni 4
lamah chuan ka ṭawng ngamzia hi a nasa a. ka chhuanzia che u hi
a nasa a ni; thlamuannain ka khat a, kan hrehawmna zawng
zawngah chuan hlimin ka khat liam a. Makedonia ram kan thlen 5
pawh khân kan tisain muanna rêng rêng a nei chuang lo va,
leh lam leh lamah chuan tihhrehawmin *kan awm ta* zâwk a; pawn
lamah insualnate *a awm a*, chhung lamah hlauhnate *a awm a*.
Nimahsela, inngaitlâwmte thlamuantu, Pathian chuan, Tita lo 6
kalna chuan min thlamuan ta a; a lo kalna chauh chuan a ni 7
lo va, in lunglênzia te, in ṭahzia te, ka chunga in ṭhahnemngaihzia
te min hrilhin, nangmahnia a thlamuanna pawh chuan *min
thlamuan ta* a ni; chutichuan, ka lâwm lehzual ta a.

Ka lehkha thawn khân tilungngai che u mah ila ka inchhîr 8
ta lo; *a tîrah* erawh *kha* chuan ka inchhîr a ni, kha lehkha thawn
khân a tilungngai che u tih ka hriat avângin; nimahsela rei lo tê
chauh a nih kha. Tûnah chuan ka lâwm a ni, tihlungngaiha in 9
awm avâng a ni lo va, simna tûra in lungngaih avâng a ni zâwk
e. Keimahni *avânga* engmah in chân lohna tûrin Pathian *duhzâwng*
anga tihlungngaihin in awm si a. Pathian *duhzâwng* anga lung- 10
ngaihna chuan, chhandamna tûrin, inchhîrna thlen lo simna
chu a siam si ṭhîn a; khawvêl lungngaihna erawh chuan thihna
a siam zâwk ṭhîn. Tichuan, ngai teh u, Pathian *duhzâwng* 11
anga tihlungngaiha in awmna ngei chuan fîmkhurna te, insawi
thiamna te, thinurna te, hlauhna te, lunglênna te, ṭhahnemngaihna
te, phubalâkna te nangmahniah a va siam nasa êm ve aw !
Engkimah chûng thuah chuan in thiang tih in intilang ta a.
Chutichuan, in hnênah ziak mah ila, a sual titu avâng 12
khân ka *ziak* lo va, a sual tuartu avâng khân *ka ziak*
hek lo, kan chunga in ṭhahnemngaihzia Pathian mithmuha
in hnêna hriattîra a awm theihna tûrin *ka ziak* zâwk
a ni.

Chuvângin, thlamuanin kan awm ta rêng a; keimahni thla- 13
muanna chauh lovah pawh, Tita lâwmna avângin kan lâwm
nasa lehzual a, nangni zawng zawngin a rilru in tihharh sak tâk
avângin. A hnênah eng kawngah pawh nangmahni chhuang che 14
u *mah* ila, ka mualpho si lo va; *mualpho* ahnêkin engkim in
hnêna thu taktaka kan sawi ṭhin ang khân, Tita hmaa kan
chhuan chu thu taktak a lo ni ta ngei a. Tin, in zaa *a thu* in 15
awizia te, hlau leh khûr chunga amah in lawmzia te chu hre
rengin, a thinlung chu nangmahni lamah a *chêng* nasa lehzual ta 16
a ni. *Kawng* tinrêngah in chunga ka muan avângin ka lâwm
a ni.

8 Tin, unaute u, Makedonia rama kohhranho pâwlte zînga 1
Pathian khawngaihna pêk chu kan hriattîr dâwn a che u;
khatia hrehawma fiahna nasa tak chunga an hlimna liam leh nasa 2
taka an retheihna chu a liam a, an thilphalna nasa taka *a chan* tâk-
zia kha. Khawngaihna, mi thianghlimte rawngbâwla tel ve chu, 3
nasa taka min dîl chiamin, an theih tâwkin, a ni, an theih 4
tâwk aia liam pawh, anmahni thu thuin *an pe* tih ka hriatpui asin.
Chu pawh *chu* kan rin loh ang takin an ti a, Pathian duhzâwngin, 5
anmahni ngei Lalpa hnênah leh keini hnênah an inpe hmasa
tê tê a ni; chutichuan, hmâna a lo tih ṭan tawh avâng khân he 6
khawngaihna pawh hi nangmahnia ti zo nghâl tûrin Tita chu
kan ngên ta hial a.

Chutichuan, engkim—rinna te, thu sawi thiamna te, hriatna 7
te, ṭhahnemngaihna zawng zawng te, min hmangaihna te—in

ngah ang hian, chu khawngaihna pawh chu in ngah theih nân
taihmâk chhuah rawh u. Thu pe lamin ka sawi lo va, mi dang ṭhahnem- 8
mngaihnain in hmangaihna takzia pawh chu fiah tûrin *ka sawi* 9
zâwk *a ni*. Kan Lalpa Isua Krista khawngaihna chu, a retheihna
avânga in lo hausak theihna tûrin hausa mah sela nangmahni
avâng ngeiin a lo retheih tâk kha, in hre si a.
Tichuan, chu miah chuan *ka* ngaih dân ang a ni ka sawi ni, 10
chu chu in tân a ṭha si a, kum khat a ni tawh a ṭan hmasatute
in ni a, *in* ti *ṭan* chauh pawh ni lovin, duh pawh *in* duh *ṭan* ta bawk
a. Chutichuan, duh tûrin inpeihna *a awm* ang khân, in neih ang 11
zêla hlenna pawh *a awm theihna* tûrin, tûnah zawng ti hlen tawh
rawh u. Inpeihna chu a awm phawt chuan, *mi* a neih loh pui 12
ni lovin, *a* neih angzia zêla *a pêk chu* lâwm tlâk a ni si a. Mi 13
dang an rim loh va, nangni in rimna tûrin ka ti a ni lo va, inchawh- 14
rual nân, in neih liam chu tûn lai hian an tlâkchham phuhrûk-
na a lo nih a, an neih liam pawh in tlâkchham phuhrûkna a lo
la nih ve thung theihna tûrin *ka ti* zâwk a ni; chutichuan chawh- 15
rualna a lo awm thei ang; " A *chhar* tam chuan a chuangin a nei lo
va, a *chhar* tlêm chuan a tlachham hek lo," tih ziak ang khân.
Tin, in chunga *ka* ṭhahnemngaihna ang Tita thinlunga pe 16
ṭhîntu Pathian hnênah chuan lâwm thu awm rawh se. Ani 17
chuan kan ngenna chu a pawm ngei a; nimahsela *kan ngen avâng
chauh ni lovin*, amah ngei chu ṭhahnemngai tak a ni a, ama thu
thuin in hnêna *kal tûrin* a chhuak *dâwn* a ni. Tin, a hnênah 18
unaupa kan tîr ve *dâwn* a, *ani* chu Chanchin Ṭha *kawnga an* fak
thu kohhranho pâwl zawng zawngah a *thang chhuak a*; chuti chauh 19
pawh a ni lo va, Lalpa ropuina tûr leh kan inpeihzia *entîr* tûra
a rawng kan bâwl he khawngaihna *thuah hian* kan hnêna khaw
fang ve tûra kohhranho pâwlte ruat ve rêng a ni bawk a. A 20
rawng kan bâwl he thilpêk *kawngah* hian tuman min dem lohna
tûrin *kan* fîmkhur a; Lalpa ngaih chauhvah ni lovin, mihring 21
ngaih pawha thil mawi kan ngaihtuah lâwk ṭhîn a ni. Tin, 22
an hnênah kan unaupa kan kaltîr ve *dâwn* a, *ani* chu *kawng* tam
takah ṭhahnemngai tak *a ni tih* vawi tam tak kan fiah tawh a,
tûnah phei chuan a rin êm êm che u avângin ṭhahnem a ngai
nasa lehzual *ta a ni*. Tita hi chu, ka ṭhian leh nangmahni 23
lama ka hnathawhpui *a ni* a; tin, kan unaute hi chu, kohhranho
pâwlte tirhkoh, Krista ropuina chu *an ni*. Chu mi avâng chuan, 24
in hmangaih *tih* hriatna leh, kan chhuanna che u *hriatna* chu koh-
hranho pâwlte hmaah chuan an hnênah tilang rawh u.

9 Mi thianghlimte rawngbâwl thu zawng in hnêna ka ziak 1
a ngai lo ve; in inpeihzia chu ka hre si a, chu mi *kawng* 2
*thu*ah chuan, " Kum khat a ni tawh Akaia ram chu inbuatsaihin
an awm ta," tiin, Makedonia rama mite hnênah ka chhuang

ṭhîn che u a; chutichuan, in ṭhahnemngaihna chuan an zînga
mi tam tak a chawk harh ta a. Nimahsela, chu mi kawng thuah 3
chuan ka chhuanna che u chu engmah lo a lo nih lohna tûrin
unaute hi ka kaltîr *dâwn* a, ka sawi ang taka inbuatsaihin in lo
awm theih nân; chutilochuan, Makedonia rama mi tutenemaw mi 4
lo zui hlauhvin, inbuatsaih lova an rawn hmuh che u chuan, keini
(nangni kan ti lo) he *kan* rinna *che u* kawngah hian kan mualpho
dah ang e. Chuvângin, unaute hi, in hnêna lo kal hmasaa, tlang 5
taka thilpêk in tiam lâwk kha lo siam lâwk tûra ngen ṭûlin ka ring
a ni, chu mi ngei chu lâk luih ang lova, tlang taka pêk ang
zâwkin peih saa a lo awm nân.

Amaherawhchu chu*tiang kawngah* chu*an*, theh tlêm chuan a ât 6
tlêm bawk ang a theh tam chuan a ât tam bawk ang. Mi tinin ui 7
chunga *pe* lovin, *pêk* loh theih loh anga ngaia *pe* hek lovin, *an* thin-
lunga *an* tum ang zêlin *pe* ṭheuh *rawh se*; Pathian chuan hlim taka
petu a ni, a hmangaih ni. Tin, Pathianin khawngaihna tinrêng in 8
chungah a vûr thei a ni; chutichuan nangnin engkimah a tâwk
zet nei fovin, hnathawh ṭha tinrêng atân in ngah thei ang ;

"A sem darh a; 9
Retheite hnênah a pe a;
A felna chu kumkhuain a awm reng,"

tih ziak ang khân.

Tin, thilphalna tinrêng, keimahni avânga Pathian hnêna lâwm 10
thu sawina siamtu chu *nei tûra*, engkima tihhausaka awmin, thehtu 11
hnêna chi petu leh ei atân chhang *petu* chuan in theh tûr chi chu a
pe *che u*in a tihpun *sak* ang *che u* a, in felna rahte chu a tihhlâwk
sak bawk ang *che u*. He chhawmdâwlna rawngbâwlna hian mi 12
thianghlimte tlâkchhamnate chu a phuhrûk sak chauh pawh a ni si
lo va, Pathian hnêna lâwm thu sawina tam taka changin a luang
liam bawk a ni; he rawngbâwlna hian a fiahna *che u* avângin, 13
Krista Chanchin Ṭha lama in thurin in zawmzia avâng leh,
anmahni tân leh mi zawng zawng tân thawhlâwmnaa *in* thilphal-
zia avâng hian Pathian an tiropui ṭhîn asin; anmahni ngei 14
pawhin in chunga Pathian khawngaihna nasa êm êm avângin, in
tân ṭawngṭai sak chungin an ngai hle che u a ni. A thilpêk sawi 15
hleih theih loh avângin Pathian hnênah lâwm thu awm rawh se.

10 Tin, kei Paula, in zînga in mithmuha thuhnuairawlh taka 1
awma, *in hnêna* awm loh veleha nangmahni lam zuam si
ṭhîna ngei hian, Krista zaidamna leh nunnêmnain ka ngên a che
u; a ni, *in hnêna* ka awm hunah, ṭhenkhat, tisa anga awma min 2
ruatte chunga huai taka awm ka tum ngamna *ang* hian, ka zuam
lohna tûr *che u*in ka ngên a che u. Tisaah awm mah ila, tisa *indo* 3
angin kan indo lo va, (keini inrâlthuamnate chu tisaa mi a ni si 4
lo va, kulhpui nghet takte ṭhiatna tûra Pathian zârah thil ti

thei tak a ni zâwk,) hnialnate leh thil sâng tinrêng Pathian hriatna 5
dàl *tûra* sâng taka siamte chu ṭhiatin, ngaihtuahna tinrêng Krista
thu awina salah *kan* hruai a; in thu awizia a famkim hunah chuan 6
thu awi lohna zawng zawng phuba la tûrin *kan* inpeih bawk a.
In mithmuha thil awmte chu a ni, in en ṭhin ni. Tupawhin 7
Krista ta nia a inrin chuan, hei hi mahniin ngaihtuah leh rawh se,
amah chu Krista ta a ni ang bawkin, keini pawh kan nih ve hi.
Kan thuneihna (nangmahni ṭhiat nân ni lova,nangmahni siamṭhat 8
zâwk nâna Lalpan *min* pêk hi) chhuang nasa lehzual mah ila ka
mualpho dâwn si lo va; ka lehkha thawnte chuan tihhlauh che 9
u tum anga ka lan loh nân *chu chu ka ti a ni.* "A lehkha thawnte chu 10
a ritin a khauh va, a taksa lam erawh chu a âwmnêm a, a ṭawng
pawh a sitawm a ni," an ti si a. Chutiang mi chuan hei hi 11
ngaihtuah rawh se, *in hnêna* kan awm loh laia lehkha thawna thua
kan awm angin *in hnêna* kan awm hunah *pawh* thiltihah *kan awm*
bawk ang.
Ṭhenkhat mahni insawimawite zîngah chuan kan inchhiar tel 12
ngam lo va, *anmahni nên kan* intehkhin *ngam* hek lo; amaherawhchu,
anni zawng mahni leh mahniintehin,mahni leh mahni intehkhinin
rilru nei lovin an awm. Keini erawh zawng*kan* tehna tâwk aliam- 13
ah chuan kan uang lo vang a, Pathianin bial min chantîr *a,*
chu tehna ang zêl chuan *kan uang* zâwk *ang,* nangmahni pawh bial
hial tûra tehna chu. Bial phâk loh pui *bial* che u angin kan huam 14
zau lutuk si lo; Krista Chanchin Ṭha *hrilin* in *khaw* thleng pawhin
kan lo kal kha: kan tehna tâwk liama mi,*mi* dang thawh rimte chu,
kan chhuang lo va; in rin a ṭhan angzia zêlin, kan bial chin ang
zêlah, in zîngah nasa taka tihlenin kan awm ang tih biseina *kan* nei
zâwk a, buatsaih sa kawng thuah chuan *mi* dang bial chhuang 16
lovin, in piah lam ram thleng pawha Chanchin Ṭhakanhrilh theih
nân. Nimahsela, "A chhuang apiangin Lalpa chu chhuang rawh 17
se." Mahni insawimawi chuan fak a hlawh si lo va, Lalpan a sawi- 18
mawi chuan *fak a hlawh* zàwk *a ni.*

11 Ka ât deuhnaah *hian* nangnin mi dawhtheih ka va duh êm ! 1
A ni, dawh pawh mi dawhthei ngei chhap e. Pathian thîk-
nain asin ka thîk che u ni; Krista hnênah chuan nula thianghlim 2
angin ka pêk theihna tûr che uin, pasal pakhat ka hual sak si che u
a. Nimahsela, rûl chuan a ngamthlêmnain Evi a bum ang khân 3
Krista lama takna leh thianghlimna ata chu engemaw tiin in rilru
chu an tikhawlo dah ang e, tih ka hlauthâwng a ni. A lo kala 4
chuan Isua dang, *a thu* kan hrilh ngai loh chu a hrilh a, thlarau
danglam in dawn ngai loh leh, chanchin ṭha danglam in lawm *ngai*
loh chu, in dawn si chuan, *kei chu mi* ngaithei che u a mawi.
Chûng tirhkoh lian berte chu eng kawngah mah tluk loh ka inring 5
lo asin. Thu sawiah zawng ṭawng hmang thiam mah suh ila, 6

hriatnaah chuan *chutiang* ka ni lo; a ni, engkimah, *mi* zawng zawng
zîngah, nangmahni lama kan lantîr kha.
A nih loh leh, Pathian Chanchin Ṭha athlâwn ngawta ka hrilh 7
a, chawisâna in awm theihna tûra ka intihhniam khân, thil ka tisual
a lo ni maw? Nangmahni rawng ka bâwl theihna tûrin *an hnên* 8
ata hlawh lain, kohhran pâwl dangte ka rûk sak a. Tin, in hnêna 9
ka awm a ka tlâkchham lai khân, tumah ka tihautak lo va; unaute
chu Makedonia ram ata an lo kalin ka tlâkchhamna chu *mi* rawn
phuhrûk sak si a; engkimah nangmahni tihautak lovin ka insiam
kha, *khatiang khân* ka insiam zêl ang. Krista thutak keimaha a 10
awm ang hian, Akaia ram lama he ka chhuanna hi tuman mi
tihreh sak lo vang. Eng vângin nge? ka hmangaih loh che u 11
avâng em ni? Pathianin a hria. Nimahsela, remchânna *hmu* duhte 12
lak ata remchânna chu ka sah chah theihna tûrin, ka tih
ṭhin hi ka ti zêl ang; an chhuannaah chuan keimahni awm ang
hian an lo awm theih nân. Mi chutiangte chu Krista tirhkohva 13
insiam chawpa, tirhkoh derte, hnathawktu mi bum hmangte
an ni si a. *Chu chu* a mak lo ve; Setana meuh pawh êng 14
tirhkohvah a insiam chawp si ṭhîn a. Chuvângin, a rawng- 15
bâwltute pawh chu felna rawngbâwltuah insiam chawp *mah* sela
thil mak a ni lo ve; chûngho tâwpna chu an thiltih ang zêlin a ni
ang.
Ka sawi leh *ang*, Tuman mi âah mi ruat suh se; nimahsela *mi* 16
ruat vêk chuan, kei pawhin tlêm tala ka chhuan ve theih nân, mi
â angin mi dawh rawh u. Ka sawi hi Lalpa angin ka sawi lo va, 17
ka chhuan rinna hian â ang takin *ka sawi* zâwk a ni. Mi tam 18
takin tisa anga an chhuan avângin kei pawhin ka chhuang ve teh
ang. Nangni zawng le *mi* fing in nih avângin mi âte chu lungawi 19
takin in dawh si ṭhîn a. Miin bawiah siam che u sela, ei zo duak 20
che u sela, *salah* man che u sela, mahni inchawimawi sela, in hmaiah
bêng che u sela, in dawh si ṭhîn a.
Kan lo chak ta lo angin insitin ka sawi a ni. Nimahsela tupawh- 21
in eng kawngah pawh an ngam apiang (â takin han sawi ta ila)
kei pawhin ka ngam. Hebrai mite an ni maw? kei pawh ka ni.
Israel mite an ni maw? kei pawh ka ni. Abrahama thlahte an ni 22
maw? kei pawh ka ni. Krista rawngbâwltute an ni maw? (mi â 23
angin han sawi ta ila) ka *ni* zâwk mah; thawh rimnaahte nasa
lehzualin, tân ina tânnaahte nasa lehzualin, vuaknaahte hleihluak
takin, thihnaahte vawi tam tak. Judate lakah vuakna vawi khata 24
vawi sawmli tling lo vawi nga ka tâwk a; vawi thum tianga vuakin 25
ka awm a, vawi khat lunga denin ka awm a, vawi thum lawng
chhiatna ka tâwk a, zan khat leh ni khat tuifinriatah ka awm a;
khaw fannaahte vawi tam tak, luite laka hlauhawm*ah*te, suam- 26
hmangte laka hlauhawm*ah*te, *ka* chipuite laka hlauhawm*ah*te, Jen-

tailte laka hlauhawm*ah*te, khawpuia hlauhawm*ah*te, thlalêra
hlauhawm*ah*te, tuifinriata hlauhawm*ah*te, unau derte zînga
hlauhawm*ah*te; thawhhahna leh thawhrimna*ah* te, mutmawh- 27
na*ah*te vawi tam tak, rilṭâm leh tuihâlnaah te, chaw ngheinaahte
vawi tam tak, khawsik leh saruaka awmnaah te. Tin, ka sawi 28
lohte lo pawh chu kohhran pâwl zawng zawng ka ngaihtuahna,
ni tin mi delh reng hi *a awm bawk a*. Ka chak lohpui lohva chak 29
lo tunge awm ngai? ka alh phah lohva tihtlûk tunge awm ngai?
Chhuang tûr ka nih vêk chuan ka chak lohna lam *thilte* a ni ka 30
chhuan ang. Lalpa Isua Pathian leh Pa, kumkhuaa engthâwla 31
awma chuan, dâwt ka sawi lohzia a hria e.
Damaska khuaah khân lal Areta hnuaia rorêltu chuan mi man 32
tûrin Damaska-a mite khawpui chu a vêntîr a; tin, tukverah 33
kulh hrûlah chuan bâwmin mi thlâk a, tichuan, a kut ata ka
relhru hlen ta a.

12 Ka chhuang rêng rêng tûr a ni. Ṭhat zawng a ṭha lo va, 1
nimahsela Lalpa hnên ata inlârna leh hriattîrna thu ka sawi
kai teh zêl ang. Kristaa mi pakhat ka hria, chu mi ngei chu kum 2
sâwm leh kum li a ni ta (taksain emaw *a awm* ka hre lo, taksa lovin
emaw *a awm* ka hre hek lo; Pathianin a hria) vân thumna meuhvah
khian lâk chhohvin *a awm a*. Tin, chu mi ngei chu (taksain emaw 3
a awm, taksa lovin emaw ka hre lo; Pathianin a hria) Paradis-a lâk 4
chhohva a awm leh, thu sawi hleih theih loh, mihring sawi thian
lohte chu a hria tih ka hria. Mi chutiang chu ka chhuang ang; 5
nimahsela, ka chak lohna lo chu mahni ka inchhuang lo vang.
Chhuang duh mah ila mi â ka ni lo vang, thu taktak ka sawi dâwn 6
si a; nimahsela ka insûm ang, chutilochuan tupawhin mi hmuh
ang leh ka laka *thu* an hriat ang aiin mi ngai ropui zâwk dah ang e.
Tin, hriattîrnate chu a nasat êm êm avânga ka inngaihhlut 7
lutuk loh nân tisaah hlîng mi pe a ni, Setana tirhkoh, kut thak
hnawih nâna mi hmangtu tûr chu; chutilochuan ka inngaihlu lu-
tuk dah ang e. Chu mi chungchâng thuah chuan, mi kiansan 8
theih nân Lalpa chu vawi thum ka dîl a. Tin, ani chuan ka hnên- 9
nah, "Ka khawngaihna i tân a tâwk e; *ka* thiltihtheihna hi
chak lohnaah asin tihfamkimin a awm ni," a ti ta a. Chuti-
chuan, Krista thiltihtheihna chu ka chunga a awm theih nân
lâwm êm êmin ka chak lohnate hi ka chhuang tawh zâwk ang.
Chuvângin, Krista avângin chak lohnaahte, chhiatnaahte, nêk- 10
sâwrnaahte, tihduhdahnaahte, hnawhchêpnaahte ka lâwm ṭhîn
a ni; ka chak loh apiangin a ni ka chak ṭhin ni.
Ka lo â ta a nih hi: nangnin *â* lo theilovah misiam a ni; kei chu 11
nangmahni mi chawimawi tûr ka ni asin, engmah ni mah suh ila,
eng kawngah pawh tirhkoh lian berte chu ka tluk lo si lo. Tirh- 12
koh *nih* chhinchhiahnate chu chhelna tinrêng *ne*in, chhinchhiah-

nate, thilmakte, thiltihtheihnatein in zînga tih a nih taktak kha.
Eng kawngah nge ni, kohhran pâwl dangte aia hnuai zâwka siama 13
in awmna chu? keimah ngei hian ka tihhautak loh che u kawngah
khân a nih nghâl loh chuan. Chu mi dik lohnaah chuan mi
ngaidam rawh u!
Ngai teh u, hei hi in hnêna lo kal tûrin ka inpeih a vawi thumna 14
tûr a ni; tin, ka tihautak lo vang che u, in ta chu zawng ka ni si lo
va, nangmahni *a ni ka zawn* zâwk che u *ni*; faten nu leh pate tân an
khâwl khâwm sak tûr a ni lo va, nu leh paten fate tân *an khâwl
khâwm* sak zâwk *tûr a ni* si a. Tin, kei zawngin in thlarau tân lâwm 15
êm êmin ka hmangral ang a, inhmangral vekin ka awm bawk ang.
A chuang a liama ka hmangaih che u avâng khân, keiin hma-
ngaihna tlêm zâwk ka dawn phah a ni maw?
Amaherawhchu, kei chuan ka tihautak lo che u ni ta sela; 16
nimahsela *mi* vervêk rêng rêng lo niin, ngamthlêminka man che u a
lo ni. In hnêna ka tirhte zîngah khân tuemaw tal hmangin ka hlâwk 17
phah che u em ni? Tita chu ka fuih a, ama rualin unaupa chu ka tîr 18
a ni. Tita chuan hlâwk phahna rêng rêng a nei che u em ni?
Rilru hmunkhat pua lêng *dûn* kan ni lo vem ni? Hniak thuhmun
chiaha lêng dûn kan ni lo vem ni?
Tûn chhûng zawng hian nangmahni hnênâ kan thiamnâ thu 19
sawiah min ring reng a ni âwm a. Kristaah chuan Pathian
mithmuhah a ni thu kan sawi ni. Nimahsela, duh takte u,
engkim hi nangmahni siamṭhatna tûr a *ni.* Ka lo kal hunah 20
engemaw tiin ka duh anga ka rawn hmuh loh che u a, kei pawh
in duh angin mi hmu lo dah ang, tih leh, engemaw tiin inhaunate,
inîtsîknate, thinurnate, inkhinnate, inrêlnate, sesea thu lâkte, 21
inngaihhlut lutuknate, buainate a lo awm dah ang, tih leh, ka lo
kal hunin ka Pathianin in zîngah mi timualpho leh pekin, tûn hma
lama thil tisualtute zînga *thil* bawlhhlawh *tih te,* inngaih te, hur te
chînga sim si lo mi tam takte chu ka ṭah dah ang e tih, ka hlau asin.

13 Hei hi in hnêna ka lo kal a vawi thumna tûr a ni. Hretute 1
pahnih emaw, pathum emaw kaah chuan thu tinrêng tihngheh-
in a awm ang. Ka sawi lâwk tawh a, tin, Krista keimaha thu 2/3
sawi ṭhîntu chu fiahna in zawn avângin, vawi hnihnaa *in hnêna* ka
awmlaia ka sawi ang khân, tûnah, *in hnêna* awm lovin, tun hma lama
thil tisualtute hnênah leh mi dang zawng zawng hnênah ka sawi
lâwk leh *dâwn,* 'Ka lo kal leh chuan ka zuah lo vang,' tih hi; ani chu
nangmahni lamah a chak lo lo va, in zîngah thil ti thei tak a ni
zâwk a ni. Ani chu chak lohna avângin khenbehin a awm a ni a, 4
nimahsela, Pathian thiltihtheihna avângin a nung ta reng a ni.
Keini pawh amahah chuan kan chak lo a ni, nimahsela, nang-
mahni lama Pathian thiltihtheihna avângin a hnênah kan nung
ve ang.

Rinnaah chuan in awm emaw, nangmahni ngei inchhin ṭhîn 5
ula; nangmahni ngei infiah ṭhîn rawh u. A nih loh leh, nangmah-
niah Isua Krista chu a awm tih nangmahni ngeiin in hre fiah lo vem
ni? duh loh in nih nghâl loh chuan. Keini erawh chu duh lohvin 6
kan awm lo tih in la hriain ka ring. Tin, thil rêng rêng in tihsual 7
lohna tûrin Pathian hnênah kan dîl ṭhîn a; *chu chu* keini hi
duhawmma kan lan theihna tûr a ni lo va, nangnin a mawi
apiang in tih theih nân a ni zâwk, keini chu duh loh angin
awm mah ila. Thutak ṭan tûr lo chuan, thutak do tûrin 8
engmah kan ti thei lo a ni. Keini kan chak loh lai pawha nangni 9
in chak hian kan lâwm ṭhîn asin; hei hi kan dîl bawk ṭhîn, nang-
mahni ṭhat famkimna tûr hi. Chuvang chuan tichhe tûr ni lova, 10
siamṭha tûr zâwka, Lalpan thuneihna mi pêk ang zêl khân, *in
hnêna ka* awm huna na taka ka zilh loh nân *che u, in hnêna ka* awm
loh lai hian hêng thu hi ka ziak a ni.

A tâwp berah chuan, unaute u, lâwm takin awm rawh u. 11
Tihṭhat famkimin awm ula; thlamuang takin awm ula; rilru
hmunkhat pu ula, lungrual takin awm rawh u; tichuan hma-
ngaihna leh remna Pathian chu in hnênah a awm dâwn zuk nia.
Fawh thianghlimin chibai inbûk rawh u. Mi thianghlim zạwng 12
zawngte hian chibai an bûk a che u. 13

Lalpa Isua Krista khawngaihna te, Pathian hmangaihna te, 14
Thlarau Thianghlim pâwlna te chu in zaa hnênah awm rawh se.

Galatia Rama Mite Hnêna Tirhkoh Paula Lehkha Thawn

1 Paula, tirhkoh (mihringte tirh chhuah ni lovin, mihring 1
zârah ni hek lovin, Isua Krista leh mitthi zîng ata a kaithotu,
Pa Pathian *zârah* a ni zâwk) leh, ka hnêna unau awm zawng 2
zawngte chuan:
Galatia rama kohhranhote hnênah.
Pa Pathian leh kan Lalpa Isua Krista hnên ata khawngaihna 3
leh remna in hnênah awm rawh se: ani chuan, kan Pathian leh 4
kan Pa remtihzâwngin tûn lai khawvêl sual tak lakah hian min
chhan chhuah theih nân kan sualte aiah amah a inpe ta; Pathian 5
hnênah chuan ropuina chatuanin awm rawh se. Amen.
Krista khawngaihna zâra a kotu che u kha chuti thuta Chan- 6
chin Ṭha hrang lama in pakaisan hi mak ka ti a ni; chu chu *Chan-*
chin Ṭha a ni ve *si* lo; nangmahni tibuaiin, Krista Chanchin Ṭha 7
tihdanglam duh tuteemaw an awm mai a ni a. Nimahsela, 8
keimahniin emaw, vân aṭanga *lo chhuk* vântirhkoh pawhin emaw,
Chanchin Ṭha kan hrilh che u lo kha chu Chanchin Ṭha dang rêng
lo hrilh che u sela, ânchhe dawngin awm rawh se. Hmâna kan 9
sawi ang khân tûnah ka sawi leh dâwn a ni, "*Chanchin Ṭha* in
pawma lo kha chu, Chanchin Ṭha dang tupawhin hrilh che u sela,
ânchhe dawngin awm rawh se." A nih leh, tûnah hian mihring 10
nge ka thlêm, Pathian? A nih loh leh, mihring em ni tihlâwm ka
tum ni? Mihring tilâwmin la awm ila, Krista bawi ka ni lo vang.
Chutichuan, unaute u, ka Chanchin Ṭha hrilh kha mihring lam 11
thu a ni lo tih ka hriattîr a che u. Mihring hnên ata hmu ka ni 12
hek lo, *mi* mi zirtîr ka ni hek lo, Isua Krista inlârna avânga *hmu*
ka ni zâwk si a. Judate sakhaw biak dânah chuan hmân laia ka 13
awm dân chu in hre tawh si a, khatia Pathian Kohhranho nasa
taka tiduhdahin ka tihbuai ṭhin kha; tin, mi thlahtute thurochhiah 14
chunga ṭhahnem ka ngaih nasat bîk avângin Judate sakhaw biak
dân kawngah chuan ka chite zînga ka rualpui tam takte ka lehpêl
ta a. Tin, ka nu pum chhûng aṭanga mi tihrangtu leh a khaw- 15
ngaihna avânga mi kotu Pathian chuan, Jentailte zînga a *Chanchin* 16
Ṭha ka hrilh theih nân a Fapa chu lungni taka keimaha a inlârtîr
lai khân, tisa leh thisen nên inrâwn lovin, *tirhkoh* ka nih hmaa 17
tirhkoh lo ni tawhte hnênah Jerusalem khuaa han kal hek lovin,

Arabia ramah ka kal bo ta nghâl zâwk a; tin, Damaska khuaah ka
kîr leh ta a.
Tin, kum thum a vei hnuin Kipha kan tû rin Jerusalem khuaah 18
ka han kal a, a hnênah ni sâwm leh ni nga ka châm a. Tirhkoh 19
dangte erawh chu Lalpa unau Jakoba chauh lo chu, tumah ka
hmu lo va. (Ngai teh mah u! In hnêna thu ka ziakte hi 20
Pathian mithmuhah *pawh* ka daw lo ve.) Chu mi hnuah chuan 21
Suria leh Kilikia ramahte ka lo kal a.
Nimahsela Judai ram Kohranho Kristaa awmte hmêlhriat ka 22
la ni lo ta fo va, "Hmâna min tiduhdahtu khân hmâna rinna *thu* 23
a tihkhawloh ṭhin kha tûnah a hril ta *zâwk* a ni," *tih*, *mi* sawi
chauh an hria a. Tin, keimah avângin Pathian an chawimawi 24
ta a.

2 Tin, kum sâwm leh kum li a vei hnuin Tita pawh chu hruai 1
vein Barnaba rualin Jerusalem khuaah ka han kal leh a. Tin, 2
hriattîrna *avâng*in ka han kal a, Jentailte zînga Chanchin Ṭha
ka tlângaupui ṭhin hi anmahni ka han hrilh a; nimahsela, mi lian
deuhte chu ahrangin *ka* hrilh a, chutilochuan athlâwnin ka tlân
hlauh dah ang e, a nih loh leh, tlân thlâwn ka lo ni dah ang e.
Nimahsela, Tita ka hnêna awm pawh chu Grik mi ni mah sela 3
serhtan luih sakin a awm ta lo va; chu chu unau der arûka *an* 4
hruai luhte avâng a ni; chûngte chu bawia min siam theih nân
Krista Isuaah chuan zalênna kan neih hi enthla tûrin arûkin an
lût a. *Nimahsela*, Chanchin Ṭha thutak chu in hnêna a awm reng 5
theih nân dârkâr khat tê pawh intulûtin an thu kan zâwm lo va.
Tin, mi lian deuhva an ruatate lakah chuan (eng ang mi pawh ni 6
sela, ka tân engmah a lêm chuang lo; Pathianin tumah a thlei
bîk lo va;) *mi lian deuhva an* ruatate chuan engmah mi belhchhah
chuang si lo va: chutih ahnêkin, Serhtante *Chanchin Ṭha* Petera 7
hnêna kawltîra a awm angin, Serhtan lohte Chanchin Ṭha ka
hnênah kawltîrin a awm tih an hria a. (Serhtante tirhkoh 8
ni tûrin Petera tâna thawh saktu ngei chuan, Jentailte *tirhkoh ni*
tûrin ka tân pawh mi thawh sak si a); khawngaihna mi pêka chu
an hriat pawhin, Jakoba te, Kipha te, Johana te, bana an ruatate 9
chuan, keini Jentailte hnêna kal tûr leh anni zawng Serhtante
hnêna *kal tûr*in kei leh Barnaba chu inpâwlna kut ding lamte min
pe ta zâwk mah a. Retheite kan hriat reng chauh an *duh*, chu 10
tak chu tih ka tum tlat rêng ṭhina a ni.
Tin, Kipha chu Antiokei khuaa a lo kal laiin demawm taka a 11
awm avângin a hmaichhan ngeiah ka dodâl a. Mi tuteemaw 12
Jakoba hnên ata an lo kal hma chuan ani chuan Jentailte hnênah
chaw a ei ṭhîn a: nimahsela, an lo thlen veleh Serhtan mite chu a
hlauh avângin tel leh ta lovin a intihrang ta si a. Juda dangte
pawh an vervêk ve ta hlawm a, chutichuan Barnaba meuh *pawh* 13

an vervêkna hruai bovin a awm ta hial a. Nimahsela, Chanchin 14
Ṭha thutak angin an awm fel lo tih ka hriatin, Kipha hnênah
an zaa hmaah, " Nang, Juda mi i ni si a, Judate awm anga awm
lovin, Jentailte awm anga i awm zâwk chuan, eng tiziain nge
Jentailhote Judate awm anga i awm luihtîr ṭhin ni?" ka ti a.
Keini zawng Jentail mi sualte ni lovin, Juda mi rênga piang *kan* 15
ni a—nimahsela, Dân thiltihte avângin mi thiam changin a awm
lo va, Isua Krista rin avâng chauhvin *thiam changin a awm* zâwk 16
tih *kan* hre si a—keini pawhin, Dân thiltih avâng ni lovin, Krista
rinna avânga thiam changa kan awm theih nân, Krista Isua chu
kan ring a ni; dân thiltihte avângin mihring rêng rêng thiam
changin an awm dâwn si lo. Kristaah thiam changa awm kan 17
tum chung khân keini ngei pawh mi sual kan lo nih hlauh si chuan,
Krista chu sual rawngbâwltu a lo ni em ni? Hnai lo ve. Ka 18
thil ṭhiatte kha ka sak leh si chuan, bawhchhetu *ka nih* ka inhriattîr
mai a ni ang. Pathian lam kawnga ka lo nun theih nân kei zawng 19
Dân avângin Dân lam kawngah ka thi tawh si a. Krista hnênah 20
khenbehin ka awm ta; nimahsela, ka nung a ni; keimah *erawh
chu* ka ni tawh lo, Krista chu keimahah a nung zâwk a ni; tin,
tûnah tisaa ka nung hi rinnaa nung ka ni—Pathian Fapa, mi
hmangaiha ka aia inpetu, rinnaah chuan. Pathian khawngaihna
chu ka bawh bo lo ve, Dân avânga felna a awm si chuan, Krista 21
chu athlâwnin a thi a ni ang.

3 Aw, Galatia rama mi âte u, tuinnge dâwi che u? in 1
mithmuh ngeiah Isua Krista chu khenbehin chiang taka
lantîr a nih tehlul nên.

Hei chauh hi in hnên ata lo hriat ka duh, Dân thiltihte avângin 2
nge Thlarau chu in hmuh, *in* ngaihthlâk a *in* rin avângin? Heti 3
êmin in â maw? Thlarauva ṭan tawh siin, tisain in zo dâwn em
ni? Thil chuti zozai chu sâwtpui lovin in tuar em ni ? Sâwtpui 4
lo ni tak tak ta ang sela. Tin, in hnêna Thlarau petu che u leh 5
in zînga thilmak titu chuan Dân thiltihte avângin nge *a tih,
in* ngaihthlâk a *in* rin avângin? Abrahaman Pathian a ring a, 6
tin, chu *rinna* chu a felnaa ruat a ni ang khân. Chutichuan, hre 7
rawh u, rinnaa awmte, chûng ngei chu Abrahama fate an ni. Tin, 8
Pathian Lehkha Thu chuan, Pathianin rinna avângin Jentailte
thiam a chantîr dâwn tih hre lâwkin, " Nangmahah chuan hnam
tin malsâwm sakin an awm ang," tiin Abrahama hnênah Chanchin
Ṭha chu a hrilh lâwk kha. Chutichuan, rinnaa awmte chu 9
Abraham rinawma nên chuan malsâwm sakin an awm ve ṭhîn
a ni.

Dân thiltiha awm apiangte chu ânchhe hnuaiah an awm si 10
a; " Dân Lehkhabua thu ziak zawng zawng *anga* ti tûra awm
reng lo apiang chu ânchhe dawngin an awm ṭhîn," tiin, ziak a

ni si a. Tin, Pathian mithmuhin tumah rêng Dân avânga thiam 11
chang an awm lo tih a lang reng a ni. " Mi felte chu rinnain an
nung ang," *tih* a ni si a; tin, Dân chu rinnaa mi a ni lo, " Chûng 12
anga titu chu chûngah chuan a nung ang," *tih* a ni zâwk e. Krista 13
chu kan aia ânchhe *dawng* lo niin, Dân ânchhe lak ata min tlan
chhuak ta; (" Thinga khaikân apiang chu ânchhe dawng *an*
ni," tih ziak a ni si a); chutichuan, Abrahama *chunga* malsâwmna 14
chu Krista Isuaah chuan Jentailte chungah a lo awm thei ang a,
tichuan rinna avângin Thlarau tiam chu kan hmu thei ang.
Unaute u, mihring angin ka sawi hi, mihring thuthlung pawh 15
ni mah sela, tihngheh tawh hnuin an phelh ngai lo va, belh pawh
an belhchhah ngai hek lo. Tin, Abrahama hnênah a ni, thu 16
chu tiamin a awm ni, a chi thlah hnênah pawh. Mi tam tak
chung thu *sawi* angin, " Chi thlahte hnênah pawh," a ti lo va; *mi*
pakhat chung thu *sawi* angin, " I chi thlah hnênah pawh," a ti a
ni zâwk e, chu chu Krista chu a ni. Tin, he*ti* hi*an* ka ti a ni: 17
Thuthlung Pathian lo tihngheh tawh chu, Dân kum zali leh *kum*
sawmthum hnua lo awm tawh khân, thutiam chu engmah lova
siamin a tibo lo ve. Roluah tûr chu Dân avâng a nih chuan, 18
thutiam avâng a ni tawh si lo vang; nimahsela, Pathianin, thutiam
avângin a ni, Abrahama hnênah a pêk ni.
A nih loh leh, eng tiziaa Dân chu awm nge ni le? 19
Chi thlah, thutiamna chu, a lo kal hma loh zawng
bawhchhiatnate avângin belhchhahin a awm a, vântirhkohte
hmanga palai kuta rêl a ni. Tin, palai rêng rêng *mi* pakhat 20
lakah *palai* a ni *ngai* lo ve, Pathian erawh chu pakhat a
ni.
A nih loh leh, Dân chuan Pathian thutiamte chu a dodâl em 21
ni le ?
Hnai lo ve, Dân *mi* tinung thei rêng pêkin a awm tawh si chuan,
felna chu Dân avângin a awm ngei tûr a ni. Nimahsela, Isua 22
Krista rin avânga thiltiam chu a ringtute hnêna pêk a nih theih
nân Pathian Lehkha Thu chuan sual hnuaiah engkim a khârkhip
ta vek a. Nimahsela, rinna a lo thlen hma khân, rinna la lang 23
tûr atân khârkhipa, Dân hnuaia vên kan nih kha. Chutichuan 24
rinna avânga thiam kan chan theihna tûrin Dân chu Krista hnên
lama min kaihruaitu a lo ni a. Nimahsela, tûnah rinna a lo 25
thlen hnu hian, kaihruaitu hnuaiah kan awm tawh lo ve. Krista 26
Isua rin avângin Pathian fate in ni vek si a; in zînga Kristaa bap- 27
tisma chang apiangte kha Krista chuan in inthuam tawh si a.
Chutah chuan Juda mi a awm theih loh va, Grik mi pawh *a awm* 28
theih hek loh, chutah chuan bawi a awm theih loh va, bawi lo pawh
a awm theih hek loh, chutah chuan mipa leh hmeichhia pawh a
awm theih loh; Krista Isuaah chuan in zain pumkhat in ni si a.

Tin, Krista ta in nih chuanin, Abrahama thlah, thutiam anga 29
roluahtu tûrte, in ni.

4 Nimahsela, *heti hian* ka ti a ni: Roluahtu tûr chu engkim 1
chungah hotu ni mah sela, naupang a la nih chhûng
zawng bawi nên engah mah a danglam chuang lo ve; *a* pa ruat
hun chu a lo thlen hma loh chuan vêngtu leh enkawltute hnuaiah 2
a awm zâwk a ni. Chutiangin keini pawh naupang kan nih lai 3
khân, khawvêl A Aw B hnuaiah bawiah kan awm; nimahsela, a 4
a hun bi a lo kim khân fa nihna kan hmuh theih nân Dân hnuaia
awmte chu tlan tûrin Pathianin a Fapa, hmeichhe hrin, Dân
hnuaia lo piangin, a tîr chhuak ta a. Tin, fa in nih avângin 6
Pathianin a Fapa Thlarau chu, " Abba! (*Ka* Pa!)" *tia* auvin, kan
thinlungah a rawn tîr a. Chutichuan, bawi i ni tawh lo va, fa 7
i ni zâwk e: tin, fa i nih chuan, Pathian zâra roluahtu tûr i ni.

Nimahsela, khâng Pathian in hriat loh lai khân, an pianzia 8
rêng pawha Pathian ni hlei lote bawi in ni a. Tûna Pathian in 9
lo hriat hnu hi zawngin—ni lo, Pathian *mi* hriat *in* lo nih *hnu hian*,
tih tûr a ni zâwk e,—A AW B derdèp leh kawnkaw, a bawia awm
leh in châkate lamah chuan, eng tiziaa hawi kîr leh nge in nih?
Ni te, thla te, hun te, kum te in serh ṭhîn. In tân tha ka sêng 10
thlâwn dah law maw tih ka hlauh sak a che u. 11

Unaute u, ka ngên a che u, keimah angin awm rawh u, kei 12
pawh nangmahni angin *ka awm* si a. Ka pawi engmah in khawih
lo. Chanchin Ṭha in hnêna ka hrilh hmasak ṭum kha *ka* tisa 13
chak lohna avâng a ni tih in hre si a. Tin, ka tisaa in tân thlêmna 14
awm chu in hmusit lo va, in ten hek lo; Pathian vântirhkoh angin,
Krista Isua ang *maiin*, mi lawm tâk zâwk kha. Vânnei in intihna 15
kha khawiahnge ni ta le? Tih theih phei chu ni sela nangnin in
mitte kher chhuakin mi pe tawh ang tih ka hriat sak che u asin.
Chutichuan, thu dik tak ka hrilh che u avângin in hmêlma ka lo 16
ni ta em ni? Ṭha lamah ni hauh si lovin ṭhahnemngai takin an 17
zawng chhuak ṭhîn che u a; a ni, anmahni in zawn theih nân
nâwn lama khâr hnan che u an duh a ni. Thu ṭha lamah erawh 18
chuan eng lai pawhin ṭhahnemngai taka zawna awm fo hi a ṭha a
ni, in hnêna ka awm lai chauh ni lovin. Ka naute u, Krista 19
chu nangmahniah siam puitlina a awm hma loh chuan nau veiin ka
vei leh che u hi. A ni, tûn lai hian in hnêna awma, ka aw 20
tihdanglam ka châk theihzia mai chu; in chung thuah ka mang-
ang si a.

Dân hnuaia awm duhte u, mi hrilh rawh u, Dân *thu* chu in 21
ngaithla ṭhîn lâwm ni? Heti hian ziak a ni si a: "Abrahaman 22
fapa pahnih a nei a, pakhat chu bawinu lakah, pakhat chu bawi
lonu lakah. Nimahsela, bawinu laka *mi* chu tisa dân angin a 23
piang a, bawi lonu laka *mi* erawh chu thutiam avângin *a piang a*

ni," tih hi. Chûng thu chu tehkhinna a ni; chûng hmeichhiate 24
chu thuthlung pahnih *an* ni; pakhat chu Sinai Tlânga mi, bawi ni
tûra fa hringtu chu; chu chu Hagari a ni. Tin, Hagari hi Arabia 25
rama Sinai Tlâng chu a ni a, Jerusalem tûn laia awm nên hian
ang khat *an* ni, a fate nên bawiah *an* awm si a. Chung lam Jeru- 26
salem erawh chu bawi a ni lo va, chu ngei chu keini nu a ni.

" Nang, ching, *fa* hring *ngai* lo, hlim rawh, 27
Nang, nau vei *ngai* lo, au chhuak rawh;
Pasal nei mi ai chuan khawharnu chuan
Fate a nei tam zâwk si,"

tih ziak a nih kha.

Tichuan unaute u, keini hi, Isaaka ang khân, thutiam fate 28
kan ni. Nimahsela, chu mi lai chuan tisa dâna lo piang chuan 29
Thlarau dâna lo piang chu a tiduhdah ang khân, tûnah *pawh*
chutiang bawk a ni. Nimahsela, Pathian Lehkha Thuin engtinnge 30
a sawi? " Bawinu chu, a fapa nên, hnawt chhuak rawh; bawinu
fapa chuan bawi lonu fapa chu ro a luahpui dâwn si lo," *a ti.*
Chutichuan unaute u, bawinu laka fate kan ni lo va, bawi lonu 31
laka *fate kan ni* zâwk.

5 Bawi ni lo tûrin Krista chuan min chhuahtîr kha, 1
chutichuan ding nghet ula, bawi nghâwngkawlah chuan
tâng leh tawh suh u.

Ngai teh u, kei Paulan in hnêna ka sawi hi, serh in tantîr 2
chuan Krista chu in tân engmah sâwtna a ni lo vang. A ni, Dân 3
thu zawng zawng zâwm tûra batu *an* ni tih serhtantîr apiang
hnênah ka hriattîr leh a nih hi. Nangni Dâna thiam chan tumte 4
u, Krista nên in inṭhen ta: khawngaihna chu in tlûksan ta. Keini 5
zawngin Thlarau zârah rinnain felna beiseina kan nghâk si a.
Krista Isuaah chuan serhtan engmah a sâwt lo, serhtan loh *pawh* 6
engmah a sâwt hek lo; rinna, hmangaihnaa thawh erawh chu, *a*
sâwt a ni.

Ṭha takin in tlân ṭhin kha le; thutak chu in zawm loh nân 7
tuinnge dâl ta che u? He thlêmna hi a kotu che u hnên ata a ni lo 8
ve. Dawidim tlêm tein *chhang* hlâwm chu apumin a fan chhuak 9
ṭhîn. In ngaihtuah danglam chuang lo vang tih, Lalpaah chuan 10
kei zawngin nangni lam ka ring che u a ni; nimahsela, a tibuaitu
che u chu, tupawh ni sela, a chunga thu tlu tûr chu a tuar ang.
Unaute u, kei hian serhtan *thu* ka la hril fo si chuan, engatinge 11
tihduhdahin ka la awm cheu? Chutiang a nih si chuan kraws
inchhuihna chu tihbo a ni tawh ang. Tibuaitute che u chu intan 12
fithla law law sela ka duh a ni.

Nangni, unaute u, bawi ni lo tûrin koh in ni si a; nimahsela, 13
in bawi nih lohna chu tisa tâna remchângah *hmang* suh ula,
hmangaihnain rawng inbâwl sak tawn ṭheuh zâwk rawh u.

" Nangmah *i inhmangaih* angin i vêngte i hmangaih tûr a ni," 14
tih thu kamkhatah hian Dân *thu* zawng zawng chu a famkim
tawh a ni si. Nimahsela, in inseh a, in inei tawn si chuan, in 15
intihboral tawn loh nân fîmkhur rawh u.

Chutichuan *hei hi* ka ti a ni: Thlarauvah awm rawh u, tichuan 16
tisa châkna chu in zâwm dâwn lo nia. Tisa hian Thlarau dona 17
lam a châk ṭhîn, Thlarau *pawh*in tisa dona lam a châk bawk si ṭhîn;
thil *tih* in tumte chu in tih theih loh nân chûngte chu an inkalh
si. Nimahsela, Thlarau hruaia in awm chuan, Dân hnuaiah 18
chuan in awm lo ve. Tin, tisa thiltihte chu a lang fiah a ni; chûng 19
chu hêng hi a ni: inngaihna te, bawlhhlawhna te, hurna te, milem 20
biakna te, dawithiamna te, huatna te, inhauna te, thîkna te,
thinurna te, inkhinna te, awm hranna te, rin hranna te, îtsîkna 21
te, zu ruihna te, zu hmun hlimna te, chutiangte chu: chûng
kawngah chuan tûn hmaa, " Chutiang thil tihhmangte chuan
Pathian ram an chang lo vang," tia ka hrilh lâwk che u ang khân,
ka hrilh lâwk che u hi. Thlarau rah erawh chu hmangaihna 22
te, hlimna te, remna te, dawhtheihna te, ngilneihna te, ṭhatna te,
rinawmna te, thuhnuairawlhna te, insûmtheihna te a ni zâwk
e; chutiang kalhzâwngin Dân *thupêk* rêng a awm lo ve. 23
Tin, Krista Isua mite chuan tisa chu, a sual ngaihtuahna leh a 24
châknate chawpin, an khêngbet ta. Thlarauva nung kan nih 25
chuan Thlarauvah *vêk* i awm leh bawk ang u. Incho tawna, 26
inîtsîk tawnin, i inngaihlu suh ang u.

6 Unaute u, mi, sual engpawh a tih lai phâwkin awm sela, 1
nangni thlarau mite u, " Thlêmna ka tâwk ve dah ang e,"
tia invêng ṭha chungin chutiang mi chu thuhnuairawlh takin tung-
ding leh rawh u. In ritphurhte chu inchhâwk tawn rawh u, 2
chutichuan Krista dân *thu* chu in zâwm a ni ang.

Mi engmah ni si lovin, mi lian deuhva a inruat chuan. a inbum 3
chawp *mai* a ni si. Mi tinin mahni thiltih fiah ṭheuh zâwk rawh 4
se, chu mi hunah chuan, mi dang chung ni lovin, mahni chung
chauhvah chhuan tûr a nei ang. Mi tinin mahni phur *an* phur 5
ṭheuh dâwn si a.

Tin, thu zirtîr dawngtu chuan thil ṭha zawng zawng zirtirtu 6
hnênah pe ve rawh se. Bumin awm suh u; Pathian chu hmusit 7
zia a ni lo ve; miin a theh apiang, chu mi vêk chu a seng bawk dâwn
si a. Mahni tisa lama thehtu chuan tisaa mi chhiatna a seng ang a: 8
Thlarau lama thehtu erawh chuan Thlaraua mi chatuana nunna
a seng dâwn a ni. Tichuan, *thil* ṭha tih i ning suh ang u: kan in- 9
thlahdah loh zawngin a hun takah chuan kan seng dâwn si a.
Chutichuan, remchâng hun kan neihzia ang zêlin mi zawng 10
zawng chungah *thil* ṭha i ti ang u, rinna chhûngte zînga mi
chungah *i ti* deuh ber *ang u*.

Keima kut ngeiin in hnênah lehkha hraw pui puia ka ziak hi 11
en rawh u. Tisaa hmêl intihmawi duh apiangten serhtana awm 12
tûrin an tîr lui ṭhîn che u a ni; engmah dang vâng a ni lo va,
Krista kraws avânga tihduhdah an tuar loh nân chauh a ni.
Serhtante meuh pawh chuan Dân *thu* an zâwm chuang si lo va, in 13
taksaah chhuan tûr an neih theih nân serhtantîr che u an duh mai
a ni.
Kei erawh chuan kan Lalpa Isua Krista kraws lo chu ka 14
chhuan loh tûrzia mai chu, chu mi zârah chuan khawvêl hi ka tân
khenbehin a awm ta, kei pawh khawvêl tân *khenbehin ka awm a ni.*
Siam thar lehna lo chu, serhtan hi engmah a ni lo va, serhtan loh 15
pawh *engmah a ni* hek lo. Tin, chu mi dân anga awm apiangte
chungah chuan remna leh khawngaihna awm rawh se, Pathian 16
Israelte chungah pawh.
Tûn achinah hian tumahin mi tibuai tawh suh se; ka taksaah 17
hian Isua chhinchhiahnate ka pu si a.
Unaute u, Lalpa Isua Krista khawngaihna in thlarau hnênah 18
awm rawh se. Amen.

Ephesi Khuaa Mite Hnêna Tirkhoh Paula Lehkha Thawn.

1 Paula, Pathian duhzâwnga Krista Isua tirhkoh chuan: 1
Mi thianghlim Ephesi khuaa awm Krista Isuaa mi rinawm-
te hnênah chuan.
Pathian kan Pa leh Lalpa Isua Krista hnên ata khawngaihna leh 2
remna in hnênah awm rawh se.
Kan Lalpa Isua Krista Pathian leh Pa chu fakin awm rawh 3
se. Ani chuan vân *hmun*ahte khian Kristaah chuan thlarau lam
malsâwm sakna tinrêngin mal min sâwm a; hmangaihnaa 4
thianghlim leh sawisêlbovin ama hmaah kan awm theihna tûrin
leilung pian hmain *Krista*a min thlan ang khân; a khawngaihna 5 6
ropuizia fak tûrin ama lungduha lâwmzâwng angin Isua Krista
zârah ama tân fapa siam tûra min lo ruat lâwk tawh avângin.
Chu *khawngaihna* chu Duhtakaah chuan atlâwmin min pe a; a 7
thisen avângin amahah chuan kan tlanna kan nei a ni—a
khawngaihna ngahzia ang zêla kan bawhchhiatnate ngaihdamna
chu. Chu *khawngaihna* chuan aman fing tak leh remhre takin 8
min vûr a ni, a duhzâwng thurûk kan hnêna min hriattîrin; hun 9 10
bi kim khawsak hunah a lâwmzâwng (engkim—vâna thil awmte,
lei chunga thil awmte pawh—Kristaa fâwk khâwm tûr chu)
amahin *tih* a tum ang khân; amah ngeiah chuan a ni. Ama 11
duhzâwnga remruat ang zêla thil engkim titu tum anga ruat
lâwk ni tawhin, amahah bawk chuan *a* ro tûra siam kan ni, keini 12
Krista lo beisei hmasa tawhte hi a ropui fakna kan lo nihna tûrin.
Amahah chuan nangni pawh, thutak thu (in chhandamna 13
Chanchin Ṭha chu) in ngaihthlâk a, rin pawh in rin hnuin,
amahah chuan Thlarau Thianghlim tiam chuan chhinchhiahin
in awm kha. Chu chu *Pathian* ropuizia fak nân ama ta ngei tlan 14
chhuahna tûrin kan roluahna tûra zakhamna a ni.
Chuvângin, kei pawhin Lalpa Isuaa rinna in zînga awm, 15
mi thianghlimte zawng zawng chunga *in lantîr* bawk ṭhin chu
ka lo hriatin, kan Lalpa Isua Krista Pathian, ropuina Pa chuan, 16 17
amah hriatna kawngah finna leh hriat chiantîrna thlarau a pêk
theihna tûr che uin ka ṭawngṭainaahte chuan in hming lamin in
chunga lâwm thu hrilh ka bâng lo; chutichuan, in thinlung mitte 18
tihvâra lo awmin, ama kohna beiseina te, mi thianghlimhovah

chuan a ro luah tûr ropui ngahzia te, mitthi *zîng* ata a kaihthawh 19 21
lai leh, lalna te, thuneihna te, thiltihtheihna te, rorêlna zawng
zawng te, he mi khawvêlah chauh ni lova *khawvêl* lo la thleng tûr
pawha hming sak tinrêngte chung daihah vân *hmun*ahte a ding lama
a ṭhuttîr laia Kristaa a thawh, a thahrui chakna thawhzia ang zêl
khân keini ringtute lama a thiltihtheihna len nasatzia te hi, eng
ang nge a nih in hre thei ang. Tin, thil engkim a ke hnuaiah a 22
dah a, amah chu engkim zawng zawng chungah lu atân kohhranho
hnênah chuan a pe a, *kohhranho* chu a taksa a ni, engkim engkima 23
tikhattu famkimna chu.

2 Nangni pawh in bawhchhiat leh *in* sualte avânga thi in 1
nih lai khân a tinung che u a ni; chûngahte chuan hmânah 2
khân he khawvêl dân anga in awm kha, boruaka thuneihna lal,
tûna awi lo fate chhûnga thawk mêktu thlarau *dân* ang hian.
Chûng *awi lo fate* zîngah chuan, keini pawh hmânah chuan tisa 3
leh rilru duhzâwng tiin, kan tisa châknate *ang*in kan awm vek
a, mi dangte ang bawkin thinurna faa piang rêng kan nih kha;—
nimahsela, Pathian chuan khawngaihna a ngahin a mi hmangaihna 4
nasa tak avâng khân, kan bawhchhiatnate avânga thi kan nih lai 5
meuh pawhin, Krista rualin min tinung ve a, (khawngaihnaa
chhandam in ni ta e), Krista Isuaah chuan ama rual vêka min 6
kaithovin, vân *hmun*ahte ama hnênah min ṭhuttîr ta a: chutichuan 7
hun lo la thleng tûrahte chuan Krista Isuaah hian kan chungah
ngilneiin, a khawngaihna ngah nasatzia chu a entîr thei ang.
Rinna avânga khawngaihnaa chhandam in ni si a; chu pawh chu 8
nangmahnia chhuak a ni lo va, Pathian thilpêk a ni; thiltih avâng
a ni lo ve, chutilochuan min an chhuang dah ang e. Thil ṭha 9 10
ti atân Krista Isuaah chuan siama awmin, ama kut chhuak kan
ni si a; chu *thil ṭha tih* chu kan awmna tûrin, Pathianin a buatsaih
lâwk a ni.
Chuvângin, hmâna nangni tisaa Jentail, tisaa kuta siam 11
" Serhtan" an tihten " Serhtanloh" an tihate u, khatih lai khânin, 12
Krista lovin, Israelho khua leh tui nên inmihranin, khawvêlah
hian beiseina rêng nei lo leh Pathian lova awmin, tiamna thuthlung
lakahte mikhuala in awm kha hre reng rawh u. Tûnah erawh 13
chuan, Krista Isuaah, nangni hmâna hla taka awmte kha, Krista
thisen chuan tihhnaihin in lo awm ta a. Amah chu kan inremna 14
a ni si a; ani chuan intaina (thiltih tûrahte thupêk dân *awm* chu) 15
a tisaa tibovin, *pâwl* hnihte chu pumkhatah a siam a, *an* kâr
pindanna bang chu a tichim a; chutichuan amahah chuan pahnihte
chu mihring thar pumkhatah siamin inremna a siam thei ang a,
kraws zârah, taksa pumkhatah, pahnihte chu Pathian nên a 16
inremtîr thei bawk ang, chu mi *kraws* chuan intaina chu a tihhlum
avângin. Tin, a lo kalin, nangni hla taka awm ṭhînte hnênah 17

renna Chanchin Ṭha a hrilh che u a, hnai taka awm ṭhînte
hnênah pawh remna *Chanchin Ṭha a hrilh bawk a.* Ama zâran 18
Thlarau hmunkhata Pa hnêna luh theihna kan nei ve ve a ni.
Chutichuan, tûnah mikhual leh mi châm *mai* in ni tawh lo va, 19
mi thianghlimte nên chuan tualkhat leh Pathian chhûngte in ni
ta zâwk a ni; Krista Isua ngei chu a kila lung pawimawh ber 20
niin, tirhkohte leh zâwlneite lungphûm chunga sak *in* ni a; amahah 21
chuan *lung* rem braug theuhte, rem taka chuktuahin, Lalpaah
chuan biak in thianghlimah a chang zêl ṭhin a: nangni pawh 22
amahah chuan, Thlarauva, Pathian awmna tûra rem khâwm
in ni.

3 Chuvâng chuan, kei Paula, nangni Jentailte avânga 1
Krista Isua mi tâng hian—nangni tan Pathian khawngaih 2
enkawlna hna mi pêk kha in lo hre tawh châwk ang a: khatia, 3
thurûk chu hriattîrnaa hriattîra ka awm kha, hmâna tawi tea ka
ziak ang thu kha; kha mi avâng khân, in chhiarin Krista thurûk 4
ka hriatzia hi in hre thei ang. Chu chu tûn laia a tirhkoh 5
thianglimte leh a zâwlnei *thianghlimte* hnênah Thlarau hriattîrin
a awm ta ang hian, tûn hma lam khân mihring fate hnênah
hriattîrin a awm *ngai* lo: *chu chu hei hi a ni,* Chanchin Ṭha avâng 6
hian Krista Isuaah chuan, Jentailte hi rochanpui te, taksa pêngpui
te, thutiam dawnpui te an nih hi. A thiltihtheihna thawhzia 7
anga, athlâwna pêk Pathian khawngaihna chu mi pêk angzia
zêlin chu *Chanchin Ṭha* rawngbâwltua siam ka ni.
Jentailte hnêna Krista hausakna chhui chhuah rual lohte 8-9
chanchin hril tûr leh, thurûk chatuan aṭanga Pathian engkim
siamtuah intlmpa awm enkawlna chu engnge ni tih mi zawng
zawng entîr tûrin, kei mi thianghlim zawng zawnga tê ber
aia tê zâwk hnênah hian chu khawngaihna chu pêk a ni.
Chutichuan, kan Lalpa Krista Isuaah tih a tum, *a* chatuana remruat 10-11
ang zêlin, tûn laia vân *hmun*ahte khian lalna leh thuneihnate
hnênah chuan, Pathian finna tinrêng kohhranho avângin hriattîrin
a awm thei ang; chu *Krista Isua* kan rin avâng chuan amah 12
*vêk*ah chuan nêlna leh ngam taka luh theihna kan nei.
Chutichuan, nangmahni vânga ka hrehawm tuarnate avâng 13
hian beidawng lo tûrin ka ngên a che u, chûngte chu in ropuina
a ni.
Chuvâng chuan, Krista chu rinna avânga in thinlunga a chên 14-19
theih nân, a ropuina ngahzia ang zêlin, a Thlarau zârah mihring
chhungnung lamah chuan thiltihtheihnaa tihchakin a awmtîr
theihna tûr che nin, Pa, lei leh vâna chhûngkaw tinrêng hming
chawi chhana hmaah chuan ka ṭhingṭhi ṭhîn a; chutichuan,
Pathian famkimna tinrêng tluka tihkhaha in awm theih nân,
nangni hmangaihnaa zung kai leh nghahchhan neia awmin, mi

thianghlim zawng zawng nên chuan *a* zauzia te, *a* seizia te, *a*
sânzia te, *a* thûkzia te hriat chian theihna leh, Krista hmangaihna
hriat phâk loh hriat *theihna* in nei thei ang.
Tichuan, keimahnia thawk ṭhîn thiltihtheihna ang zêlin, kan 20
dîl leh kan ngaihtuah zawng zawng aia nasa zâwk titheitu hnênah
ngei chuan, chatuanin chhuan zawng zawng thlengin, koh- 21
hranhovah leh Krista Isuaah chuan ropuina awm rawh se. Amen.

4 Chutichuan, inngaihtlâwmna leh thuhnuairawlhna zawng 1–3
zawng *neia*, hmangaihnaa indawh tawn chunga dawhtheihna
neia, remna phuarnaah chuan Thlarau inpumkhatna chu vawng
tûra beia, *a* kohna che u phua awm tûrin, kei, Lalpaa mi tâng
hian ka ngên a che u. A koh chhan che u beiseina hmunkhata 4
koh in ni ang bawk khân taksa pakhat leh Thlarau pakhat *chauh*
a awm a; Lalpa pakhat, rinna hmunkhat, baptisma hmunkhat, 5
engkim Pathian leh Pa pakhat *chauh a awm a; ani* chu engkim 6
chungah a awm a, engkim fang chhuakin *a awm a*, engkim chhûngah
a awm bawk *a ni*.
Nimahsela, atlılâwna Krista thilpêk tehna ang zêlin 7
khawngaihna chu kan hnênah ṭheuh pêk a ni. Chuvângin, 8

"Chung lama a han chhoh lai khân
Mante chu salah a hruai a,
Mihringte hnênah pawh
Thilpêkte a pe a,"

a tih chu.
(Tichuan, "A han chho," *tih* hi, lei hmun hnuai berahte 9
a lo chhuk hmasak zet loh chuan engtinge ni ang le? Lo chhuka 10
chu, engkim a tihkhah theih nâna, vân zawng zawng chung
daiha han chhova vêk bawk kha a ni.) Tin, rinna leh Pathian 11–13
Fapa hriatna kawngah chuan thu khat vuaa, puitlinga, Krista
famkimna lenzia tluka kan zaa kan lo awm hma loh zawng,
rawngbâwl hna thawk tûra mi thianghlimte tihfamkim nân,
Krista taksa siamṭha tûrin ṭhenkhatte chu tirhkoh *atân* te, ṭhen-
khatte chu zâwlnei *atân* te, ṭhenkhatte chu Chanchin Ṭha hriltu
atân te, ṭhenkhatte chu *kohhran* châwmtu leh zirtîrtu *atân* te a pe
a; chutichuan, dik lohna ngamthlêmna angin, fing vervêka mihring 14
bum chawpin, zirtîrna tlhli tinrênga leh lam leh lama vawrh leh
len len naupang kan ni tawh lo vang a, hmangaiha thu dik tak 15
sawiin, engkimah amahah kan ṭhang lian thei zâwk ang: *amah*
chu Lu a ni, Krista chu. Amaha zârah taksa pumhlûm chuan, 16
inzawmna tinrêng thawh avânga rem taka inchuktuah leh inzawm
khâwmin, pêng tin thawhzia ang ṭheuhvin, hmangaihnaa in-
siamṭha tûrin, taksa chu a lo tipung ṭhîn a ni.
Chutichuan hei hi ka sawiin Lalpaah chuan ka hriattîr *che* 17
u a ni: Jentailte chu rilru lawi lo pua an awm angin awm tawh

suh ula, hriat lohna anmahniah a awm, chu nii *hriat lohna* avâng 18
chuan Pathian nunna lakah ṭhena lo awniin, an hriatnaah chuan
an lo thim a ni, an thinlung a chawlawl avângin. Chûngte 19
chuan inhriat chhuah theihna rêng rêng an neih tawh loh avângin,
thil bawlhhlawh tinrêng duhâm taka ti tûrin hurnaah an inpumpêk
ta a. Nangni erawh chuan chutiangin Krista chu in zir lo ve; 20
a *aw* ngaithlaa amahah zirtîra awm in nih tawh phawt chuan, 21
Isuaa thutak awm ang hi: " In hmân lai awm dân kawnga mihring 22
hlui, bumna châkna anga chhe deuh deuh kha, hlîp thla ula,
in rilru thlaraunvah chuan a tharin lo awm ula, mihring thar, 23
thutak felna leh thianghlimnaa Pathian anga siam khân, inthuam 24
bawk ula," *tih thu hi.*

Chutichuan, dâwt sawi bânin, mahni ṭhenawm hnênah 25
thu dik tak sawi ṭheuh rawh u; inpêng tawn ṭheuh kan ni si a.
Thinrim ula, sual erawh chu sual suh u; in thinur chu niin tlâkpui 26
suh se; Diabola chu hmun kian hek suh u. Rûkhmang chuan 27
ru tawh suh sela; tlachham hnênah chuan pêk tûr a neih theihna 28
tûrin a kuta thil ṭha thawkin rim zâwk rawh se. Thu ṭha lo 29
rêng in kaan chhuak suh se, a ṭulzia ang zêla siamṭha tûrin *thu*
ṭha apiang *chhuak* zâwk *rawh se,* a ngaithlatute tân khawngaihna
a lo nih theih nân. Tin, Pathian Thlarau Thianghlim chu 30
tilungngai suh u, tlanna ni atân chuan amahah chhinchhiaha
in awm kha.

Khâkna te, thinurna te, tauhna te, ânna te, sawichhiatna te 31
zawng zawng chu bânsanin awm rawh se, sualna zawng zawng
nên. Tin, inkhawngaih tawna lainatna neiin awm ula, Pathianin 32
Kristaa a ngaidam che u ang bawkin inngaidam tawn rawh u.

5 Chutichuan, *a* fa duh takte angin Pathian awm dân latute 1
ni rawh u. Tin, Kristan a hmangaih che u a, rimtui atân 2
Pathian hnêna thil hlanah leh inthawinaa kan aia a inpêk ang
bawk khân hmangaihnaah awm rawh u.

Nimahsela, mi thianghlimte tiha mawi awm rêngin, inngaih 3
leh bawlhhlawh zawng zawng, duhâmna nèn, in zîngan lam pawh
lamin awm suh se; zahmawh te, thu lawi lo sawi te, fiamthu te 4
pawh, chûng chu a mawi lo a ni; chûng *tih* ai chuan lâwm thu
hril zâwk rawh u. Inngaihhmang leh mi bawlhhlawh leh, mi 5
duhâm rêng rêng chuan (*mi duhâm* chu milem betu a ni a) Krista
leh Pathian ramah chuan chan rêng an nei lo a ni tih in hre hle si a.

Tuman thu lawi lo maiin bum che u suh se; chûng thil avâng 6
chuan Pathian thinur chu awi lo fate chungah a thleng si ṭhîn a.
Chuvângin anmahni ṭâwmpui suh ang che u. Hmânah khân 10
thim in ni a, tûnah erawh chuan Lalpaah chuan êng in lo nih
tâk hi; Lalpa lâwmzâwng engnge ni tih fiahin, êng fate angin
awm rawh u, êng rah chu ṭhatna leh, felna leh, thutak zawng

zawngah a lang si a. Tin, thim thiltih rah nei ngai lovahte chuan 11
telna rêng nei suh ula, *tel* ahnêkin a thiam lohzia hriattîr zâwk
rawh u; arûka an thil tih ṭhinte chu a sawi pawh a zahthlâk si a. 12
Amaherawhchu, thil engkim a thiam lohzia hriattîra awm hi, êng 13
tihlan a ni ṭhîn: tihlana awm apiang chu êng a ni si a. Chuvângin, 14

"Nang muhil! meng la,
Mitthi zîng ata tho rawh,
Tichuan, Krista chuan
A chhun êng ang che,"

a tih kha.

Chutichuan, mi fing lote anga *awm* lovin, mi fingte anga *awm* 15
zâwkin, in awm dânah fîmkhur rawh u; nite hi a ṭhat loh avângin 16
remchânnate lei zêl rawh u. Chu mi avâng chuan â duh suh 17
ula, Lalpa duhzâwng engnge ni tih lo hre zâwk rawh u. Tin, 18
uain ruiin awm suh u, chu miah chuan insûm lohna a awm *si* a;
Thlarauvin khatin awm zâwk rawh u. Fakna hlate, Pathian hlate, 19
thlarau lam hlatea inbe tawnin, Lalpa chu in thinlunga hla sak
sakin, ṭingṭang kaih sak rawh u. Kan Lalpa Isua Krista hmingin, 20
Pathian, Pa ngei hnênah chuan, engkim chungah lâwm thu hril
fo rawh u. Krista ṭih dêkin intulût tawn ṭheuh rawh u. 21

Nupuite u, Lalpa hnêna *in intulût* ang hian mahni pasalte 22
hnênah *intulût rawh u.* Krista chu amah ngei taksa chhandamtu 23
nia, kohhranho lu a ni ang bawk hian, pasal chu nupui lu a ni si a.
Chutichuan, kohhranho Krista hnêna an intulût ang bawk hian 24
nupuite chu engkimah an pasalte hnênah *intulût rawh se.*

Pasalte u, in nupuite hmangaih rawh u, Kristan kohhranho 25
a hmangaih a, a*n* aia mahni a inpe ang khân, *anni* chu tuia sila 26
thu chuan tifaiin a tihthianghlim theih nân; chutichuan, 27
kohhranho chu, bawlhhlawh kai lo leh, zûr lo leh, chutiang thil
rêng pu lovin, thianghlim leh hmêlhem lova awm zâwkin, amah
leh amah *kohhranho* ropui takah a inpe chawp thei ang. Chutiang 28
bawkin pasalte pawhin mahni taksate angin mahni nupuite chu an
hmangaih tûr a ni. Mahni nupui hmangaihtu chu mahni
inhmangaih a ni. Tuman mahni tisa a*n* haw ngai si lo va, a*n* 29
châwmin a*n* duat zâwk ṭhin a ni. Kristan kohhranho *a châwmin a*
duat ang hian; a taksa pêngte kan ni si a. Chu mi avâng chuan 30 31
mipain a nu leh a pa kalsanin a nupui a vuan ang a, tin, an pahnih
chuan tisa pumkhat an lo ni tawh ang. Chu thurûk chu a ropui 32
a ni, nimahsela, kei zawngin Krista leh kohhranho thu ka sawi
a ni. Engpawh ni sela, nangmahni zînga mi pawhin mahni a 33
inhmangaih ang bawkin mahni nupui hmangaih ṭheuh rawh se:
nupui pawh chu a pasal ṭih dêk tûrin *fîmkhur rawh se.*

6 Naupangte u, Lalpaah chuan in nu leh in pate thu zâwm 1
rawh u; chu chu *thil* dik a ni si a. "I nu leh i pa chawimawi 2

rawh," (chu chu thupêk tiam nei hmasa ber a ni). " Chutichuan 3
i tân a ṭha ang a, leiah hian i dam rei bawk ang."

Tin, nangni pate u, in fate tithinur suh ula, Lalpa thununnaah 4
leh zilhnaah chuan enkawl zâwk rawh u.

Bawite u, Krista *thu zâwm* angin ṭih dêk leh khûra thinlung 5
sakhat vuain, mihring tilâwmtute *mai* anga mit rawng bâwl lovin, 6
Krista bawi anga thinlunga Pathian duhzâwng ti zâwkin, mihring 7
rawng bâwl ang mai ni lovin, Lalpa *rawng bâwl* ang zâwka duh tak
chunga rawng bâwlin, bawi ni sela, bawi ni suh sela, mi tinin 8
thil ṭha an tih ṭheuh apiang chu Lalpa hnên ata a ngai vêk *an*
hmu leh ang tih hriain, tisaa in hotute thu zâwm rawh u.

Tin, nangni hotute u, chutiang bawkin, anmahni leh 9
nangmahni Hotu chu vânah a awm tih leh, ani chuan mi duhsak
bîk a nei lo tih hriain, vau lovin an chungah ti *ve* rawh u.

A tâwp berah chuan, Lalpaah leh a chakna thahruiah chuan 10
thiltihtheihna neiin lo awm rawh u. Diabola ngamthlêmnate 11
chu in do zawh nân Pathian râlthuam famkimin inthuam rawh
u. Kan buante hi tisa leh thisen an ni si lo, lalnate leh, 12
thuneihnate leh, he thim chunga khawvêl rorêltute leh, vân
*hmun*ahte thlarau sualho awmte an ni zâwk e. Chuvângin ni 13
ṭha lovah chuan in do zawhna tûr leh, in tih zawh vek hnu pawh-
a in din theihna tûrin, Pathian râlthuam famkim chu la rawh u.

Chutichuan, in kâwng chu thutaka hrêngin, felna âwmphaw 14
chu hain, remna Chanchin Ṭha inbuatsaihna chu in keah bunin 15
ding rawh u: chûng lo pawh chu rinna phaw la ula, chu mi chuan 16
mi sual thal alh thei zawng zawng chu in timit thei ang. Tin, 17
chhandamna lukhum leh Thlarau ngûnhnâm (Pathian Thu chu)
la ula, ṭawngṭaina leh dîlna tinrêngin eng hun pawha Thlarauva 18
ṭawngṭaiin, chu mi kawngah chuan mi thianghlim zawng zawng
tân ṭhahnemngai tak leh dîl tlatin ngaihven rawh u; Chanchin 19
Ṭha thurûk huai taka puang tûra, ka kâ ka âna thu sawitîra ka
awm theih nân ka tân pawh *mi dîl sak rawh u*, chu mi kawngah 20
chuan ka sawi tûr ang chu huai taka ka sawi theihna tûrin. Chu
mi *Chanchin Ṭha* palai khaidiat bun ka ni.

Nimahsela, nangni pawhin engtinnge ka awm, ka chanchin 21
in hriat theih nân, Tukika, Lalpaa unau duh tak leh rawngbâwltu
rinawm tak hian, engkim a hriattîr ang che u; he mi avâng tak 22
hian amah chu in hnênah ka rawn tîr a ni, kan chanchin in hriat
theihna tûr leh, ani hian in thinlung a tihthlamuan theihna
tûrin.

Pa Pathian leh Lalpa Isua Krista hnên ata remna leh rinna 23
tel hmangaihna uanaute hnênah khân awm rawh se. Kan 24
Lalpa Isua Krista chuai lova hmangaihtute zawng zawng hnênah
khawngaihna awm rawh se.

Philippi Khuaa Mite Hnêna Tirhkoh Paula Lehkha Thawn

I Paula leh Timothea, Krista Isua bawite chuan: Krista 1
Isuaa mi thianghlim Philippi khuaa awm zawng zawngte
hnênah, *kohhran* hotute leh rawngbâwltute hnênah nên.
Pathian kan Pa leh Lalpa Isua Krista hnên ata khawngaihna 2
leh remna in hnênah awm rawh se.
Ni hmasa ber aṭang khân tûn thlengin Chanchin Ṭha puan 3-5
darhnaa in tel ve ṭhin avângin ka hriat chhuah apiang che uin
ka Pathian hnênah lâwm thu ka hril ṭhîn, nangmahni zawng zawng
ka ṭawngṭai sakna che u apiangah hlim taka dîl fovin.
Nangmahnia thil ṭha ti ṭantu khân Isua Krista ni thlengin a 6
tifamkim zêl dâwn, chu ngei chu ka ring tlat si a. Nangmahni 7
zawng zawng lamah chutiang rilru put chu kei atân chuan a âwm
rêng a ni, ka thinlungah ka vawn che u avângin; ka kawlbunnaahte,
Chanchin Ṭha thiamna thu ka sawinaah leh ka tihnghehnaahte
pawh, in zain khawngaihna chu mi ṭâwmpuitute in ni si a. Krista 8
Isua lainatna chuan in zavaiin ka ngaihzia mai che u chu Pathian
mi hriatpuitu a ni asin le.
Tin, in hmangaihnain hriat famkimna leh bengvârna tinrêng 9-11
a ngah lehzual nân ka ṭawngṭai ṭhin hi; chutichuan, Pathian
ropuina leh fakna tûra Isua Krista zâra felna rah awm chuan
lo khatin, Krista ni atân chuan ataktak leh sawisêlbo in nih theihna
tûrin, thil ṭha bîkte chu ṭha in ti thei ang.
Tin, unaute u, ka chunga thil *lo thlengte kha* Chanchin Ṭha 12
tihdarhna tûr a lo ni ta hlauh zâwk tih in hriat ka duh
a ni; chutichuan, ka kawlbunnate hi Praitorian *sipai pâwl* zawng 13
zawng zîngah leh mi dang zawng zawng hnênah chuan Krista
avâng a ni tih a lang chhuak ta: Lalpaa unau tam zâwkte pawh 14
chuan ka kawlbunte avânga lo ring tlatin, hlau lovin Pathian thu
hrilh kawngah an huai nasa lehzual a ni. Ṭhenkhat zawngin îtsîk 15
leh hnialna avâng pawhin Krista *thu* an tlângaupui ṭhîn; ṭhenkhat
erawh chuan lâwm avângin *an tlângaupui* bawk *ṭhîn: pâwl* pakhat 16
chuan, Chanchin Ṭha thiamna thu sawi tûra ruat ka ni tih hriain,
hmangaih avângin *an hril ṭhîn a ni; pâwl* pakhat erawh chuan, 17
ka kawlbun chungah hian lungngaihna mi belhchhah sak tumin,
ti taktak ni lova, hnialna avângin Krista *thu* an hril zâwk ṭhîn.

Eng tizia nge ni le? Engmah dang a ni lo va, kawng tinrêngah 18
aderin emaw, atakin emaw, Krista *thu* hrilhin a awm rêng rêng
a ni; chûngah chuan ka lâwm a, a ni, ka la lâwm zêl ang. Chu 19
chu in mi ṭawngṭai sakna avâng leh Isua Krista Thlarau mi pêk
avângin, ka chhandamna a lo ni dâwn tih ka hre si a, engah mah
tihmualphovin ka awm dâwn lo va, huai taka, *ka awm* pângngai 20
ang fovin, tûnah pawh nunna avângin emaw, thihna avângin
emaw, ka taksaah Krista chawimawiin a awm zâwk dâwn tih ka
beiseina leh ka châkna ang zêl hian. Kei atân zawng nun hi 21
Krista a ni si a, thih pawh hlâwkna a ni. Nimahsela, tisaa nun 22
hi *ka chan* ni sela—chu chu ka hnathawh rah ni *ang sela*, chutichuan
a engnge ka thlan zâwk dâwn zawng ka hre lo. A lai laklawhah 23
hian a ngaihna hre lovin ka awm mai a ni, kal chhuaha Krista
hnêna awm châkna ka neih avângin, chu chu a ṭha zâwk êm
êm si a. Nimahsela nangmahni avângin tisaa awm reng hi a 24
ṭûl zâwk a ni. Tin, chu chu ka rin tlat avângin ka awm reng 25
dâwn tih ka hria, a ni, rinnaah chuan in lo ṭhan lenna tûr leh
in lâwmna tûrin in zaa hnênah ka awm reng dâwn *tih*
ka hria, chutichuan in hnêna ka awm leh dâwn avângin in mi 26
chhuanna chu Krista Isuaa a nasat lehzual theihna tûrin.
Engpawh ni sela, in awm dân chu Krista Chanchin Ṭha 27 28
nên inmawi phawt rawh se, chutichuan, nangmahni rawn kan
che u mah ila, in hnênah awm lo mah ila, thlarau hmunkhata ding
nghetin, rilru hmunkhata Chanchin Ṭha rinna thu ṭana bei
tlângin, dotute eng kawngah mah hlau lovin in awm tih, in
chanchin ka hre thei ang, chu chu anmahni tân boral *tûr an nih*
hriattîrna fiah tak a ni, nangni tân erawh chu chhandam *tûr in nih*
hriattîrna fiah tak a ni zâwk e, chu pawh chu Pathian laka mi a ni.
Krista avânga amah in rin chauh ni lovin, amah avânga in tuar 29
pawh phal a ni si a; indona keimaha in hmuh ṭhin, tûnah pawh 30
keimahah a awm tih in hriat, chu mi ngei chu in neih *ve* tâk hi.

2 Chutichuan, Kristaah ṭanpuina rêng rêng te, hmangaih 1
thlamuanna rêng rêng te, Thlarau pâwlna rêng rêng te,
lainatna leh khawngaihna rêng rêng te a awm chuan, rilru
hmunkhata awmin, hmangaihna hmunkhat neiin, inthuruala 2
rilru hmunkhata awmin, ka lâwmna tifamkim rawh u. Elrel 3
leh inngaihhlut avânga engmah ti lovin, mi tinin inngaitlâwm
takin mahni aiin mi dang ṭha zâwkah ruat ṭheuh *rawh se;* mahni 4
ta ta *mai* en lovin, mi dang ta pawh *en* ṭheuh zâwk rawh u.

He rilru, Krista Isua pawha awm bawk kha, nangmahniah 5
awm rawh se; ani zawngin Pathian anga awma, Pathian tluka 6
awm chu thil thlâkhlelh hleih theihah a ruat lo va, mihringte
anga lo piangin, bawi angah a insiam a, amah leh amah a 7
intitlâwm ta zâwk a. Tin, mihring anga lo awmin, a inngaitlâwm 8

a, thi khawp hiala thu zâwmin a lo awm ta a, kraws-a thihna ngei
chu. Chu mi avâng chuan, Isua hmingin mi tin—vâna mite, 9 10 11
leia mite, lei hnuaia mite nên—an ṭhingṭhit nân leh, Pa Pathian
tihropuina tûrin, " Isua Krista chu Lal a ni," tiin, lei tinrêngin
a puan nân, Pathianin ani chu nasa takin a chawimawi ve ta
thung a, hming zawng zawnga hming chungnung ber chu a pe
ta a.
Chutichuan, ka duh takte u, thu in zawm fo ang khân ka awm 12
chauhva *thawk* lovin, tûna ka awm loh hlân hian *thawk* zâwk
mahin, hlau leh khûr chungin nangmahni chhandamna thawk
chhuak rawh u; ama lâwmzâwng atâna tih tum tûr leh bei tûra 13
nangmahnia thawktu chu Pathian a ni si a.
Sual nei lo leh nuntlangte, chhuan bengtla lo leh tihmawhte 14 15
zînga Pathian fa sawisêlbote in nih theihna tûrin phunnawina
leh inhnialnate awm lovin engkim ti rawh u, (chûngho zîngah
chuan nunna thu hlânin khawvêlah hian tiêngtu angin in lang
ṭhîn,) chutichuan athlâwna tlân ka nih loh va, athlâwna thawk 16
rim ka nih hek loh avângin, Krista niah chuan chhuan tûr ka nei
thei ang.
A ni, in rinna inthawina leh rawngbâwlna chungah chuan 17
leih buakin awm dâwn mah ila ka lâwm a ni, in zain ka lâwmpui
bawk a che u. Chutiang bawkin nangni pawh lâwm ulangin, 18
mi lâwmpui ve rawh u.
Nimahsela, in chanchin ka hriat a, ka thlamuan ve theihna 19
tûrin, rei lo tê chinah Timothea hi in hnêna rawn tirh Lalpa Isuaah
chuan ka beisei a ni. Hetiang rilru pu, in awmzia tih tak zeta 20
ngaihtuah saktu tûr che u tumah ka nei si lo. An zain Isua 21
Krista tân zawng lovin, mahni tân an zawng si ṭhîn. Nimahsela, 22
ani hi chu fiaha a awm tawhzia in hria, fain *a* pa *rawng a bâwl*
angin, Chanchin Ṭha tihdarh kawngah rawng mi bâwlpui ṭhin
kha. Chutichuan, ka chanchin tûr ka hriat veleh ani hi rawn 23
tîr nghâl ila ka ti a ni.
Nimahsela, keimah ngei pawh rei lo tê china lo kal Lalpaah 24
chuan ka inring tlat a ni. Nimahsela, Epaphrodita, ka unaupa, ka 25
hnathawhpui, ka sipaipui leh in tirhkoh, ka thil tlâkchhama *mi*
chhawmdâwltu hi in hnêna rawn tirh ṭûlin ka hria. Ani chuan 26
in zain a ngai êm êm si che u a, a nâ tih in lo hriat avângin nasa
takin a lungngai bawk a. Thi chhâwnga nâ zawng a ni ngei 27
tak a; nimahsela, Pathianin ani chu a khawngaih a; tin, ani
chang ni lovin, lungngaih chunga lungngaih lehzualna ka neih
loh nân kei mi *khawngaih* a ni fâwm bawk e. Chutichuan ani 28
hi in hmuh leh huna in lâwm theihna tûr leh, kei ka lungngaih
a ṭhathnem theihna tûrin ka rawn tîr hmanhmawh deuh a ni.
Chutichuan, ani hi hlim takin Lalpaah chuan lo lâwm ulangin, 29

hetiang mi hi ngaihlu rawh u; in mi chhawmdâwlna tlin bâk chu 30
chhunzawm nân thih dâwn lova beiin, Krista hnathawhna avângin
thi chhâwngin a lo awm ta si a.

3 A tâwp berah chuan, ka unaute u, Lalpaah lâwm rawh 1
u. Thu pângngaite in hnêna ziak nawn leh hi kei atân
zawng ninawm a ni lo ve, nangni tân a sâwt bawk si a. Ui lakahte 2
chuan fîmkhur rawh u, thil ṭha lo titute lakah chuan fîmkhur
rawh u. Innghaisaho lakah chuan fîmkhur rawh u. Keini, 3
Pathian Thlarau zâra *Pathian* bia leh, Krista Isua chhuang leh,
tisa chunga rinna rêng nghat lotute hi Serhtanho kan ni zâwk
si a.

Duh phei ila, kei pawh tisa chunga rinna nghat thei ka ni 4
asin. Mi dang rêng rêngin tisa chungah rinna nghahchhan
neia a*n* inruat chuan, kei ka *inruat* lehzual *a ni;* ni riat nia serh
tan, Israela thlaha mi, Benjamina chia mi, Hebraite laka Hebraia 5
piang ka ni a; Dân lamah chuan Pharisai *ka ni a;* ṭhahnemngaih 6
lamah chuan kohhranho tiduhdah*tu ka ni a;* Dân thua felna
lamah chuan sawisêlbo ka ni. Nimahsela, ka tâna hlâwkna tûr 7
apiangte chu chûng chu Krista avângin chânnaah ka ruat ta a
ni. A ni tak meuh mai, ka Lalpa Krista Isua hriatna ropui 8
bîkzia avângin thil engkim pawh chânnaah ka ruat a ni; amah
avângin thil zawng zawng ka chân ta vek a, chûng chu
hnâwmhneah lek ka ngai a, Krista ka hmuh theihna tûr leh, 9
mahni felna (Dâna felna chu) nei lovin, Krista rin avânga *felna*
(rin avânga Pathian laka felna chu) nei zâwkin, amaha awm ka
lo nih theihna tûrin; a thihna anpuia thiin, amah nên, a thawhlehna 10
thiltihtheihna nên, a tuarnate ṭâwmpuina nên ka hriat theih
nân; mitthi zîng ata thawhlehna chu ka chang thei hrâm mahna, 11
tiin.

Hmu tawh reng inti ka ni lo va, famkim tawh reng inti pawh 12
ka ni hek lo; " Krista mi man chhan chu ka man thei dah law
maw," tiin, a ûmin ka ûm zâwk a ni. Unaute u, manah ka 13
inngai lo. Amaherawhchu *he* thil pakhat *hi ka ti ṭhîn*—hnung lama
thil awmte chu theihnghilha, hma lama thil awmte chu banin,
Krista Isuaa Pathian chung lam koh chhan lâwmman *hmu* tûrin, 14
tiam chin lam chu ka pan ṭâl ṭâl a ni. Chutichuan, puitling 15
apiang chutiang rilru puin i awm ang u; tin, eng *kawng*ah pawh
rilru danglam pu in lo nih chuan, chu pawh chu Pathianin a la
hriattîr ang che u. Engpawh ni sela, kan phâk chin ang zêl 16
hian i awm phawt mai ang u.

Unaute u, ka *awm dân* zirtute lo ni hlawm rawh u, tin, entawn 17
tûr keini min nei a, chu mi ang zêla awmte chu en ṭha rawh u.
Mi tam tak an kal a, chu mite chu Krista kraws hmêlma a*n ni* tih 18
an chanchin ka hrilh fo che u kha, tûnah pawh ṭap chungin ka

hrilh che u hi; chûngho tâwpna chu boralna a ni, an pathian
chu *an* pum a ni, an ropuina pawh chu an mualphona a ni, khawvêl
thil an duh ṭhîn a ni. Keini zawng kan khawsakna chu vânah a 20
ni si a; chuta ṭang vêk chuan Chhandamtu, Lal Isua Krista
chu kan nghâk reng a ni. Ani chuan a thawhin, engkim pawh 21
ama thu thuin a awmtîr thei, chu mi thawhzia ang zêlin kan tlâwm
lai taksa hi, ama taksa ropui anga awm *tûrin*, a siamṭha leh ang.

4 Chuvângin, ka unau duh tak leh ngaih tak, ka lâwmna leh 1
ka lallukhumte u, chutiang chuan Lalpaah ding nghet
rawh u, ka duh takte u.

Lalpaah chuan rilru hmunkhat pu tûrin Euodii ka ngên 2
a, Suntuki pawh ka ngên bawk a ni. A ni, nang pawh, ka 3
nghâwngkawl bahpui taktak, ka sâwm bawk a che, kha
hmeichhiate kha ṭanpui rawh. Chanchin Ṭhaah chuan mi beipui
si ṭhîn a, Klemena nên, ka thawhpui dang Nunna Bua hming
chuangte nên khân.

Lalpaah chuan lâwm fo rawh u: ka ti leh pek ṭhîn ang, Lâwm 4
rawh u. In dawhtheihzia mi zawng zawng hriat ni rawh se. 5
Lalpa chu a hnai e. Engah mah mangang suh u; engkimah 6
ṭawngṭai leh dîlin, lâwm thu hril tel zêlin, in duhnate chu Pathian
hnênah hriattîrin awm zâwk rawh se. Tichuan Pathian 7
thlamuanna rilru rêng rênga hriat sên loh khân, in thinlung leh
in ngaihtuahnate chu Krista Isuaah chuan a vên sak ang che u.

A tâwp berah chuan, unaute u, a dik apiang te, a zahawm 8
apiang te, a fel apiang te, a thianghlim apiang te, a duhawm
apiang te, a thangmawi apiang te—ṭhatna rêng a awm a, fakna
rêng a awm phawt chuan—chûng chu ngaihtuah rawh u. In 9
thil zir te, *in thil* pawm te, *in thil* hriat te, keimaha *in thil* hmuh
te pawh kha, khâng *ang* kha ti ṭhîn ang che u; tichuan Thlamuanna
Pathian chuan a awmpui ang che u.

Nimahsela, in mi ngaihtuah sakna chu tûn hnua in rawn 10
tihthar leh tâk avâng hian Lalpaah chuan ka lâwm hle a ni;
chutiang kawng chu ngaihtuah kha zawng in ngaihtuah teh
meuh va, remchâng erawh chu in hmu lo mai a ni. Ka tlâkchham 11
thu sawi zawng ka ni lo ve; kei zawng eng ang pawhin awm mah
ila, lungawi zêl ka chîng tawh si a. Tlâwm *taka* awm dân ka 12
thiam a, hausaa awm dân pawh ka thiam bawk a; thil tinrêngah
leh thil zawng zawngah tlai leh rilṭâma awm dân, hausa leh
tlachhama awm dân thurûk chu ka hre chhuak tawh. Mi 13
tichaktuah chuan engkim ka ti thei a ni. Nimahsela, ka 14
mangannaahte hian *mi* lo manganpui hi in tiṭha e. Tin, nangni 15
Philippi-a mite u, Chanchin Ṭha thlen tirh laia, Makedonia
ram aṭanga ka kal chhuah lai khân, nangni chauh lo chuan
kohhran pâwl pakhat mahin thilpêk leh dawn kawngah chuan

mi ṭanpui lo tih nangni ngeiin in hre bawk a; Thessalonika khuaa 16
ka awm lai pawh khân, ka tlâkchhamna phuhrûk tûrin, vawi khat
chang ni lovin, vawi hnih lai in rawn thawn kha. Thilpêk chu 17
zawng ka ni lo va; rah, nangmahni lama pung *tûr* chu, zawng
ka ni zâwk e. Nimahsela, engkim ka nei a, ka ngah a ni;
Epaphrodita *kuta* in thil *mi* thawnte chu ka lo hmu a ka phuisui ta. 18
Chûng chu englo rimtui rim, inthawina chhân tlâk, Pathian
lâwmzâwng *a ni.* Tin, ka Pathian chuan Krista Isuaa a ropuina 19
ngahzia ang zêlin, in tlâkchhamna tinrêng pawh a phuhrûk sak ang
che u.

Tin, kan Pathian leh kan Pa hnênah chuan chatuanin ropuina 20
chu awm rawh se. Amen.

Krista Isuaa mi thianghlim tinrêng chibai *mi* bûk *sak* ang che 21
u. Ka hnêna unau awmte hian chibai an bûk a che u. Mi 22
thianghlim zawng zawngten chibai an bûk che u a, Kaisara
chhûngte zînga mi hian *an bûk* deuh ber *a che u.*

Lalpa Isua Krista khawngaihna chu in thlarau hnênah awm 23
rawh se.

Kolossa Khuaa Mite Hnêna Tirhkoh Paula Lehkha Thawn

---

1 Paula, Pathian duhzâwnga Krista Isua tirhkoh leh Timothea 1
kan unau chuan:
Kolossa khùaa Kristaa mi thianghlimte leh unau rinawmte 2
hnênah chuan.
Pathian kan Pa hnên ata khawngaihna leh remna in hnênah
awm rawh se.
Vânah in tân beiseina an dah sak che u avângin, Krista Isua 3-5
in rinzia leh mi thianghlim zawng zawngte chunga hmangaihna
in neihzia kan lo hriat achin, in tâna ṭawngṭai fovin, Pathian
kan Lal Isua Krista Pa hnênah chuan lâwm thu kan hril ṭhîn
a. Chu mi *beiseina* chanchin chu, hmânah, Chanchin Ṭha thutak
thuah khân in hre tawh. Chu mi *Chanchin Ṭha* chu khawvêl 6-7
zawng zawngah rahin a pung zêl ang bawk hian in hnêna a thlen
kha. Chutiang bawkin, Epaphra kan bawipui duh tak laka in
zir angin, tih tak zeta Pathian khawngaihna chu in ngaihthlâk a in
hriat ni achinah khân, nangmahniah pawh *rahin a pung zêl* ṭhîn
a ni. *Epaphra* hi kan ai awhin Krista rawngbâwltu rinawm tak 8
a ni a, ani hian thlarauva in hmangaihna chu min hrilh bawk a.
Chu mi avâng chuan, thlarau lam finna leh hriat theihna 9
zawng zawng kawngah ama duhzâwng hriat famkimnaah chuan
in lo khah theih nân, kan hriat ni achin chu keini pawhin ṭawngṭai
leh dîl sak che u kan bâng lo; chutichuan, hnathawh tinrênga 10-12
lo rahin, Pathian hriat famkimna kawnga lo sâwt deuh deuhvin,
hlim taka chhelna leh dawhtheihna tinrêng *nei* tûra a ropuina
chakzia ang zêla chakna tinrênga lo chakin, Pa, ênga mi
thianghlimhote ro chu ṭâwm ve tlâka min rawn siamtu hnênah
chuan lâwm thu hrilin, kawng tinrênga *amah* tilungawi tûrin
Lalpa *zui* tlâkin in awm thei ang. Ani chuan thim thuneihna 13
laka min chhan chhuakin, a Fapa hmangaih taka ramah chuan min
kaitîr ta a; amahah chuan kan tlanna kan hmu a ni—kan sualte 14
ngaihdamna chu. Ani chu hmuh theih loh Pathian anpui, 15
thil siam zawng zawnga piang hmasa ber chu a ni a; amahah 16
chuan engkim siam a ni a, vâna awmte, leia awmte nên, hmuh
theihte, hmuh theih lohte nên, lalṭhutphahte pawh rorêlnate
pawh, lalnate pawh, thuneihnate pawh; engkim ama siam a ni,

ama ta tûr bawka *siam a ni;* tin, ani hi chu engkim awm hmain 17
a awm rêng a ni, amahah chuan engkim a ding ho bawk a ni.
Ani chu taksa (*chu chu* kohhranho) lu a ni a; engkimah chungnung 18
ber a lo nih theih nân, a bulpui, mitthi zîng ata piang hmasa
bera chu a ni. Famkimna tinrêng chu amaha a awm reng leh, 19 20
a kraws thisen chuan remna lo siamin, amahah chuan engkim amah
nên a inremtîr hi, *Pa* lungnihzâwng tak a ni si a; amah ngeiah
chuan leia thil awmte pawh, vâna thil awmte pawh *amah nên a
inremtîr hi.*

Tin, nangni, hmâna in thiltih sualnaah khân *ama lakah* ṭhenin 21 22
in lo awm a, in rilruah chuan *a* hmêlma in lo nih bawk kha,
nimahsela, tûnah zawng, a hmaah chuan thianghlim tak leh,
hmêlhem lo leh, sawisêlbova a dintîrna tûr che uin, *a* thihnain
a tisa taksaah chuan *amah nên* a inremtîr tawh che u a ni;
nghahchhan neia nghet taka awma, Chanchin Ṭha in hriata 23
beiseina aṭanga sawn bo ṭhîn lova, rinnaah hian in awm reng
phawt chuan: chu *Chanchin Ṭha* chu vân hnuaia thil siam zawng
zawngte zînga tlângaupui a nih kha; kei Paula hi chu mi rawng-
bâwltua siam ka ni.

Tûna ka tuar sakna che uah hian ka lâwm a, Krista hrehawm 24
tuar bâk chu a taksa avângin ka tisaah hian ka chhunzawm zêl
a ni; *a taksa* chu kohhranho hi an ni. Pathian thu *hril* kim tûra 25
enkawlna hna Pathianin in tân mi pêk ang zêlin chûngho
rawngbâwltua siam ka ni. *Chu Pathian thu chu* chatuan leh chhuan 26
awm achin thurûk inthup kha a ni; tûnah erawh chuan a mi
thianghlimte hnênah lantîrin a awm ta. Chûng hnênahte chuan 27
Jentailte zîngah chu thurûk ropuina ngahzia chu Pathianin
hriattîr a duh rêng a ni; chu *thurûk* chu, Krista nangmahnia awm,
ropuina beisei chhan chu a ni: mi tin Kristaah chuan ṭhafamkima 28
kan dintîr theihna tûrin, mi tin zilhin, mi tin finna tinrênga
zirtîrin, a *chanchin* kan hrilh ṭhina hi; chutianga *dintîr* thei tûrin 29
nasa taka keimaha a thawh, chu mi a thawhzia ang zêla bei ṭâl
ṭâlin ka thawk rim bawk ṭhîn a ni.

2 Nangmahni leh Laodikei khuaa awmte leh, tisaa ka hmêl 1
hmu lo apiangte tân eng tikauva nasain nge ka bei sak ṭâl
ṭâl che u hi in hriat ka duh si a; chutichuan Pathian thurûk (finna 2 3
leh hriatna ro zawng zawng thuhrûkna Krista chu) an hriat theih
nân, hriata rin tlatna lukhâwng zawng zawng chu *dawng* tûra,
hmangaihnaa insuih khâwmin, an thinlungte chu thlamuangin a
awm thei ang. Tuman ṭawng kam thiamin an bum loh nân 4
che u, chûng chu ka ti a ni. Tisain in hnênah awm mah suh ila, 5
lâwm taka awmin, in felzia leh Krista in rin nghehzia enin,
thlarauvah chuan in hnênah ka awm si a.

Chuvângin, Krista Isua, Lalpa chu in lawm ang khân, amaha 6 7

zung kai leh rem chho deuh deuhva awmin, an zirtîr che u ang
khân in rinnaah chuan nghet taka awmin, lâwm thu sawi lo ngahin,
amahan chuan awm rawh u.
Fîmkhur rawh u, chutilochuan tupawhin Krista *thu* ang ni 8
lovin, mihring thu rochhiah leh khawvêl A Aw B ang zâwkin
a*n* thu fing leh bumna mai maiin râl lâkin an la dah ang che u.
Amahah chuan Pathian famkimna tinrêng chu taksa neiin a awm 9
reng si a. Amahah chuan in famkim ta bawk a; *ani* chu lalna 10
leh thuneihna zawng zawng lu a ni. Krista serhtannaah chuan 11
tisa taksa hlîp vekin amah vêkah chuan kuta serhtan ni lova
serhtan in nih kha; baptismaah chuan a hnêna phûm in lo ni ve 12
tawh si a, chu mi vêkah chuan mitthi zîng ata amah kaithotu
Pathian hnathawh rin avânga a hnêna kaihthawh in nih ve kha.
Tin, nangni in bawhchhiatnate leh in tisaa serhtan lohna avângin 13
thi in lo ni a, nangmahni ngei chu amah nên a tinung che u a nih
kha; kan bawhchhiatna zawng zawngte min ngaidam a, batna 14
lehkha thupêka ziak, kan chunga awm, min dodâl ṭhîna chu a
thai bo tawh si a: chu ngei chu kraws-a khêngbetin a la kiang 15
ta a, tin, lalna leh thuneihnate chu hlîp thlain, chu *kraws*-ah chuan
chûngte chu hnehin, alangin hriattîr nân a hmang ta a.
Chutichuan ei *thu*ah emaw, in *thu*ah emaw, kût ni thuah emaw, 16
thla thar *thuah* emaw, chawlhni *thuah* emaw tuman sawisêl che u
suh se; chûng chu thil lo thleng tûrte hlim a ni, atak erawh chu 17
Krista ta a ni. Tuman mahni duh thu maia thuhnuairawlhna 18
leh vântirlhkoh biakna hmangin, in lâwmman chu chhuh sak che
u suh se, a*n* thil hmuhahte chuan chêng rengin, a*n* tisa lam rilru
*avâng*a chapo mai maiin, Lu chu vuan tlat si lovin *an awm*. Ama 19
zârah chuan, taksa pumhlûm chu, inzawmna leh phuarnate
avânga châwm leh inzawm khâwma awmin, Pathian ṭhan lennain
a ṭhang lian ṭhîn a.
Khawvêl A Aw B chu Krista hnêna in thihsan ve tawh chuan, 20 22
engatinge khawvêlah *la* nung angin, mihringte thutiam leh zir-
tîrna, "Tawk tawk suh la, tem hek suh la, deh pawh dek suh," tih
anga thupêkte lakah hian in intukluh ni? Chûng ang thil zawng
zawng chu hman chunga boral tûr a ni. Chûng ang thilte chu, 23
mahni duh anga biak leh, thuhnuairawlh leh, taksa sawisakah
chuan *tih* âwm angin a lang ngei mai, nimahsela, tisa duhzâwng
zawm khap kawngah chuan engmah rêng a sâwt chuang lo.
3 Chutichuan, Krista hnênah kaihthawhin in awm ve tawh 1
chuan, chung lam, Pathian ding lama ṭhu Krista awmnaa thil
awmte chu zawng rawh u. Chung lama thil awmahte chuan in 2
rilru nghat tlat rawh u, leia thil awmahte chuan *nghat* lovin. In 3
thi tawh a, in nunna chu Pathianah chuan Krista hnênah thuhruk-
in a awm si a. Krista kan nunna chu a lo inlâr hunah chuan 4

nangni pawh ama hnênah ropui zîngah in inlâr ve ang. Chuti- 5
chuan, in taksa pêng leia awmte hi tihlum rawh u, inngaihna te,
bawlhhlawhna te, hurna te, châkna sual te, duhâmna te hi,
(*duhâmna* chu milem biakna a ni si a;) chûng thil avâng chuan a ni 6
Pathian thinur chu awi lo fate chunga a thlen ṭhin ni; nangni pawh
hmânah chûng thilahte chuan in nun lai khân, chûngahte chuan 7
in awm ṭhin kha. Tûnah erawh chuan nangni pawhin hêng 8
zawng zawng, tauhna te, thinurna te, huatna te, sawichhiatna te,
in kaa chhuak ṭawng zahmawh te hi tibo rawh u, dâwt inhrilh tawn
suh u; mihring hlui chu a thiltihte chawpin in hlîp thla tawh a, 9
mihring thar chuan in inthuam tawh si a, chu *mihring thar* chu, 10
hriat famkimna *nei* tûrin, a siamtu anpui anga siam tharin a awm
mêk a ni; chu miah chuan Grik mi leh Juda mi,serhtan leh tan loh, 11
awze mi te, Skuthia mi te, bawi te, bawi lo te *pawh* a awm theih loh;
Krista chu engkim ni zâwkin, engkimah a awm bawk a
ni.

Chutichuan, Pathian mi thlan, *mi* thianghlim leh duh takte 12
angin lainatna thinlung te, ngilneihna te, inngaihtlâwmna te,
thuhnuairawlhna te, dawhtheihna te chuan inthuam rawh u,
tupawhin tu chungah pawh thupawi nei ang ula, indawh tawnin 13
inngaidam tawn ula; Lalpa chuan a ngaihdam che u ang tak khân
ngaidam ve rawh u. Tin, chûng zawng zawng chungah chuan 14
hmangaihna *inbel rawh u,* chu chu phuar famkimna a ni. Tin, 15
Krista thlamuanna chuan in thinlungah ro rêl rawh se, chut*iang ni*
tûrin taksa pumkhata koh in ni rêng asin; lâwm nachâng hre bawk
rawh u. Krista thu chu finna tinrêngin nangmahniah awm ṭeuh 16
rawh se; fakna hla te, Pathian hla te, thlarau lam hla tea inzirtîrin
inzilh tawn ula, thinlungah khawngaihna *nei*in Pathian chu hla sak
sak rawh u. Tin, in tih apiang chu, thu *sawi*ah emaw, thil tihah 17
emaw ama zârah Pa Pathian hnêna lâwm thu hril chungin Lalpa
Isua hmingin ti vek rawh u.

Nupuite u, Lalpaa a âwm tâwk ang zêlin in pasalte hnênah 18
intulût rawh u.

Pasalte u, in nupuite hmangaih ula, an lakah vîn suh u. 19

Naupangte u, engkimah in nu leh in pate thu zâwm rawh u, 20
chu chu Lalpaah chuan a lâwmawm si a.

Pate u, in fate tinuar suh u, chutilochuan an bei a dawng dah 21
ang e.

Bawite u, tisaa in hotute thu hi engkimah zâwm rawh u, 22
mihring tilâwmtute mai anga mit rawng bâwl lovin, thinlung sakhat
vuaa Lalpa ṭih dêk chungin *zâwm* zâwk *rawh u.* A rulhna, roluah 23 24
tûr chu, Lalpa hnên ata in hmu dâwn tih hriain, in tih apiang chu
mihring tân anga *ti* lovin, Lalpa tân anga *ti* zâwkin, châk takin ti
rawh u; Lalpa Krista rawng in bâwl a nih hi. Thil dik lo titu 25

chuan a thil dik lo tih man chu a hmu leh ang; mi thlei bîkna rêng
a awm si lo va.

4 Hotute u, nangni pawhin vânah Hotu in nei tih hriain, in 1
bawite chungah a fel leh a mawi tâwk chu ti rawh u.
Ṭawngṭai fan fan ula, chu miah chuan lâwm thu hril chungin 2
ngaihven rawh u. Mi phuarna chhan Krista thurûk chu hril 3
tûrin Pathianin thu atân kawng min tihkuak sak theih nân keini
pawh min ṭawngṭai sak rawh u, ka sawi tûr ang taka ka puan theih- 4
na tûrin. Remchânna lei zêlin, pâwn lama mite lakah chuan 5
fing takin awm rawh u. Mi tin engtia chhân ṭheuh tûr nge ni tih 6
in hriat theih nân in ṭawngka chhuak chu, chia al, khawngaihna
tel ni fo rawh se.
Lalpaaunau duh tak, rawngbâwltu rinawm, *kan* bawipui Tukika 7
hian ka chanchin zawng zawng a hriattîr ang che u. He mi avâng 8
ngei hian ani chu in hnênah ka rawn tîr a ni, kan chanchin in hriat
theihna tûr leh, in thinlung a tihthlamuan theihna tûrin; Onesima, 9
unau rinawm leh duh tak, nangmahni zînga mi nên hian. Anni
chuan hêng lama thil awmzia zawng zawng hi an hriattîr ang che u.
Aristarka ka tânpuipa hian chibai a bûka che u; Marka, Barna- 10
ba tupa pawhin *chibai a bûk a che u*, (ama chungchâng thuah thu-
pêkte in hmuh kha; in hnêna a lo kal chuan lo lâwm rawh u);
Isua, Justa an tiha hian *chibai a bûk* bawk *a che u*. Chûng chu 11
Serhtan mi an ni a; chûng chauh chu Pathian ram thu lamah chuan
ka thawhpui, mi thlamuantute *an ni*.
Epaphra nangmahni zînga mi, Krista Isua bawipa hian chibai 12
a bûk a che u, *ani chuan* Pathian duhzâwng apianga puitling leh rin
tlatna *neia* in din theihna tûrin, a ṭawngṭainaahte chuan nangmahni
tân a bei fo ṭhîn a ni. Nangmahni tân te, Laodikei khuaa awmho 13
tân te, Heirapoli khuaa awmho tân te ṭhahnem a ngai êm êm tih
ka hriatpui asin.
Luka dâktawr duh tak leh Dema hian chibai an bûk a che u. 14
Laodikei khuaa unau awmte kha chibai *mi* bûk *sak* ang che. u; 15
Numpha leh a ina kohhran *inkhâwm*ho chu chibai mi bûk sak bawk
ang che u. Tin, he lehkha thawn hi in zînga in chhiar hnuin 16
Laodikei kohhranho zîngah pawh chhiartîr ve rawh u; nangni
pawhin Laodikei khuaa mi kha lo chhiar ve bawk ang che u. Tin, 17
Arkippa hnênah khân, " Rawngbâwlna Lalpaa i hmuh kha hlen
tûrin fîmkhur rawh," ti ang che u.
Kei Paulan, keima kut ngeia chibai ka bûkna *che u a nih* hi. 18
Ka kawlbunte hi hre reng rawh u. Khawngaihna in hnênah awm
rawh se.

Thessaloni Khuaa Mite Hnêna Tirhkoh Paula Lehkha Thawn Pakhatna

---

1 Paula leh Silvana leh Timothea chuan: Pa Pathian leh 1
Lalpa Isua Kristaa Thessalonika khuaa mi kohhranhote
hnênah.
Khawngaihna leh remna in hnênah *awm rawh se.*
Kan Pathian leh Pa hmaah chuan, rin *avânga* in thiltihzia
te, hmangaih *avâng*a in thawh rimzia te, kan Lalpa Isua Krista
beisei *avâng*a in chhelzia te kha theihnghilh lova hre rengin, kan
ṭawngṭainaahte chuan in hming lamin, nangmahni zawng zawng
avângin Pathian hnênah lâwm thu kan hril fo ṭhîn a ni. Unau, 4
Pathian duh takte u, a thlanzia che u kha *kan* hria a, khatia kan 5
Chanchin Ṭha chu thu chauhva in hnêna thleng lova, thiltihtheihna
leh Thlarau Thianghlim leh nasa taka rin tlatna nên *a lo thlen*
zâwk kha; nangmahni hma sialin in chungah eng ang mi nge kan
lo nih tâk kha in hre si a. Tin, thu chu, hrehawm tuar chungin, 6
Thlarau Thianghlima lâwmin, *in* lo pawm a, keimahni leh Lalpa
zirtute in lo ni a. Chutichuan Makedonia leh Akaia rama ringtu 7
zawng zawngte tân entawnna in lo nih kha. Lalpa thu chu 8
nangmahni aṭangin a thang chhuak ta si a, Makedonia leh Akaia
ramah chang ni lovin, hmun tinah pawh Pathian lama in rinzia
chu a thang ta a; chutichuan keinin engmah sawi rêng a ngai ta
lo. Anmahni ngeiin, in zîngah eng ang luhna nge kan hmuh 9 10
kan chanchin chu an hriattîr ṭhîn si a; Pathian nung leh dik tak
rawng bâwl tûr leh, a Fapa (mitthi zîng ata a kaihthawh, thinur
lo thleng tûr laka min chhan chhuaktu Isua kha) vân ata lo nghâk
tûrin, milemte Pathian lama in hawisanzia pawh kha *an hriattîr
bawk ṭhîn a ni.*

2 Unaute u, in zînga kan luhna kha a lo thlâwn ta lo tih 1
nangmahni ngeiin in hre si a; *thlawn* ahnêkin, chu mi hma 2
chuan, in hriat tawh angin, Philippi khuaah chuan hrehawm
tuar leh zahthlâk taka siama kan awm hnu khân buai êm êm
chung *pawh*in Pathian Chanchin Ṭha in hnêna sawi tûrin kan
Pathianah chuan kan lo huai tâk zâwk kha. Kan thu hril hi 3
dâwta chhuak a ni si lo va, bawlhhlawha chhuak a ni hek lo va,
ngamthlêmnain a ni bawk hek lo va; Chanchin Ṭha kawltîra 4
awm tûrin Pathian ṭha tih mi kan nih ang ngeiin, mihring tilâwm

tûr ang ni lovin, kan thinlung fiahtu Pathian *tilâwm* zâwkin, thu kan
sawi zâwk ṭhîn a ni. Eng lai mahin fak derna thu emaw, duhâm 5
khuhna emaw kan hman an hre ngai si lo tih in hriat kha, (Pathian
min hriatpuitu a ni); Krista tirhkoh *ka* nih avângin mi tân hautak 6
zet ni thei mah ila, mihring lakah, nangni lakah pawh, mi dangte
lakah pawh, chawimawina kan zawn *an hre* ngai hek lo. Nu nau 7
pawmin ama fate a duat angin in zîngah nunnêm takin kan awm
zâwk kha. Chutiang bawkin, kan duhzâwng tak in lo nih tâk 8
avâng khân, kan duh ngawih ngawih che u a, Pathian Chanchin
Ṭha chauh ni lovin, keimahni nun pawh pêk hial che u kan peih kha.
Unaute u, kan thawh hahzia leh kan thawh rimzia kha in hre reng 9
e: in zîngah tumah kan tihhautak lohna tûr che uin a chhûn a zâna
thawkin, Pathian Chanchin Ṭha kan hrilh ṭhin che u kha. Nangni 10
ringtute chunga thianghlim tak leh fel tak leh demawm lo taka kan
awmzia kha min hriatpuitute in ni, Pathian nên. Ama ram leh 11 12
ropuinaa ko lûttu che u Pathian mi ni tlâka in awm theihna tûrin,
pain ama fate chunga *a tih* angin, fuih leh thlamuan leh hriattîr che
uin, in *chung* ṭheuhva kan *tihzîâ* kha in hre si a.

He mi avâng hian bâng lovin Pathian hnênah lâwm thu kan 13
hril bawk ṭhîn, Pathian thu kan hnên ata in hriat, in pawm laikhân,
mihring thu pawmin in pawm lo va, Pathian thu pawmin in pawm
zâwk avâng khân; chu chu *Pathian thu* a ni rêng a, nangni *a* ring-
tute chhûnga thawk bawk ṭhîna chu a ni. Nangni, unaute u, Judai 14
rama Pathian kohhran pâwl Krista Isuaa awmte zirtu in lo nih
kha, anni chuan Judate lakah an *tuar* angin, nangni pawhin nang-
mahni rama mite lakah in tuar ve bawk si a. Chûng *Judate* chuan 15
Lalpa Isua leh zâwlneite pawh an that a, keini pawh min hnawt
chhuak a, Pathian an tilâwm lo va, mi zawng zawng an kalh
ṭhîn; chhandam an nih theihna tûra Jentailte hnêna thu 16
hrilh min khap si ṭhîn; an sual *tehna* tikhat fo tûrin: nimahsela,
thinur chu tâwp khâwk dêrin an chungah a lo thleng ta.

Nimahsela, unaute u, rei lo tê atân nangmahni nên thinlung 17
lama inṭhen lova, hmêl lam *chauh*va inṭhena kan awm rih avângin,
châk tak chunga in hmêl hmu tûrin kan bei nasa lehzual ṭhîn a ni;
in hnêna lo kal kan tum tlat si a, kei Paula ngei pawh hian vawi 18
hnih lai *lo kal ka tum nghe nghe tawh a*, nimahsela, Setanan min dâl
ṭhîn a ni. Kan beiseina emaw, *kan* hlimna emaw, kan lallukhum 19
chhuan emaw engnge ni le? A lo kal hunah kan Lalpa Isua hmaah
chuan nangmahni ngei in ni dâwn lâwm ni? Nangmahniho hi kan 20
chhuan leh kan hlimna in ni asin.

3 Chutichuan, kan tuar zawh tâk loh chinah chuan Atheni 1
khuaah keimahni chauh hnutchhiahin awm ila ṭha kan ti a,
Timothea, kan unaupa Krista Chanchin Ṭha lama Pathian rawng- 2
bâwltu hi, tinghet tûr che u leh in rinna kawnga thlamuan tûr

che uin, *kan* rawn tîr a ni, hêng hrehawm tuarnate avâng hian tu- 3
mah an nghîn lohna tûrin, hêngte hi *tuar* tûrin ruat kan ni tih nang-
mahni ngeiin in hre si a. In hnêna kan awm lai khân hrehawm 4
tuar tûr kan ni tih kan hrilh lâwk ngei che u kha; chutiang ngei
chuan a thleng tawh a, chu chu in hriat kha. Chu mi avâng 5
chuan ka tuar zawh tâk loh hnuin, thlêmtu chuan a
thlêm thlu hlauh ang che u a, kan thawh rimna chu a
thlâwn dah ang e, tiin, in rinzia ka lo hriat theihna tûrin *mi* ka
rawn tîr a ni.

Nimahsela, Timothea chu in hnên aṭangin tûnah kan hnên 6
a lo thlen hian, *hmuh* che u kan *châk* ang bawkin min hmuh châk
êm êmin khawngaih takin min hre reng fo tih *thu* leh, in rinna leh
in hmangaihna chanchin lâwmawm tak min rawn hawn a; chu 7
mi avâng chuan, unaute u, kan manganna leh hrehawmna zawng
zawngah, in rinna avângin in chungah thlamuang takin kan
awm ta. Tûnah chuan kan nung ta, Lalpaa in din ngheh phawt 8
hi chuan. In hmêl kan hmuh theihna tûr leh, in rinna lama in 9 10
tlâkchhamna kan phuhrûk sak theihna tûr che uin a chhûn a zâna
nasa taka ṭawngṭaiin, kan Pathian hmaah in chunga kan hlimna
zawng zawng avâng hian nangmahni lam thuah Pathian hnênah
eng lâwm thu nge kan hrilh ve thung theih ang le aw?

Tichuan, kan Pathian, *kan* Pa ngei chuan, kan Lalpa Isua 11
pawhin, in hnên lamah min hruai rawh se. Tin, nangmahni lama 12
hmangaihna kan ngah angin, nangmahni lamah inhmangaih
tawnna leh mi zawng zawng lamah hmangaihna chu Lalpa chuan
tihpun sakin tihngah sak che u rawh se: chutichuan, kan Lalpa 13
Isua a mi thianghlim zawng zawngte nêna a lo kal hunah, kan
Pathian leh *kan* Pa hmaah in thinlungte thianghlimna kawngah
sawisêlbovin a tinghet thei ang che u.

4 Chutichuan, unaute u, a tâwp berah chuan, in awm dân 1
tûr leh Pathian in tihlâwm dân tûr, (*tûna* in awm dân ang hi)
kan hnên ata in lâk ang khân in ngah lehzualna tûrin Lalpa Isuaah
chuan kan ngênin kan fuih che u a ni. Lalpa Isua zârah chuan 2
eng thute nge kan pêk che u kha in hre si a. Pathian duhzâwng, 3
in thianghlimna tûr chu hei hi a ni, inngaih bânsan ula; Pathian 4 5
hre lo Jentailhote anga hur kawnga châk lovin, thianghlim leh
chawimawiin mahni bêl vawng thiam ṭheuh ula; chu mi kawngah 6
chuan tuman bawhchhiain a unau chungah thil ṭha lo ti suh sela;
Lalpa chu chûng ang thil titu zawng zawng phuba latu a nih
avângin—keini pawhin kan hrilh lâwkin kan hriattîr tawh che u 7
ang khân. Pathianin bawlhhlawh tûrin min ko si lo va, thiang- 8
hlimah *min ko* zâwk *a ni*. Chuvângin a pawisa lotu chuan mihring
pawisa lo a ni lo va, Pathian, a Thlarau Thianghlim pe ṭhîntu che
u chu, *pawisa lo a ni* zâwk.

Amaherawhchu, unaute hmangaih kawng thu chu ziak sak 9
in ngai lo ve, inhmangaih tawn tûrin nangmahni ngei Pathian
zirtîrin in awm si a. Makedonia ram zawng zawnga unau awmte 10 11
zawng zawng chungah chuan chu chu in ti ngei bawk a ni.
Nimahsela, unaute u, in ngah lehzual nân leh, ngawi deuhva
awm leh, mahni thil tih leh, thu kan pêk che u ang khân in kuta
thawh in tum tlat nân kan fuih che u a ni; chutichuan pâwn 12
lama mite chungah mawi takin in awm thei ang a, engmah in
tlachham thei lo vang.
Nimahsela, unaute u, mi dang beiseina rêng nei lote anga 13
in lungngaih loh nân, muhîlte chanchin in hriat loh kan duh
lo ve. Isua a thi a a tho leh ta tih kan rin si chuan, Isuaa muhîl 14
tawhte chu Pathianin ama rualin a rawn hruai ve bawk ang. Hei 15
hi Lalpa thuin in hnênah kan sawi a ni, Keini Lalpa lo kal thlenga
nunga lo la awm rengate hian, muhîl tawhte chu kan lehkhalh
tawp lo vang, tih hi. Lalpa ngei chu au thâwm nên, vântirhkoh 16
chungnung ber aw nên, Pathian tawtawrâwt ri nên, vân aṭangin
a lo chhuk dâwn si a; tin, Kristaa thi tawhte chu an tho hmasa
ang a; chu mi hnuah chuan keini nunga lo la awm rengate hi, 17
boruakah Lalpa hmuak tûrin anmahni rualin chhûm zîngahte
khian lâk chhohvin kan awm ang; chutichuan kumkhuain Lalpa
hnênah kan awm tawh ang. Chuvângin hêng thu hian 18
inthlamuan tawn rawh u.

5 Amaherawhchu, unaute u, a hun leh a ni kawng thute 1
rêng ziak sak che u in ngai lo ve. Lalpa Ni chu zânah 2
rûkru angin a lo thleng dâwn tih nangmahni ngeiin chiang takin
in hre si a. " Muanna leh himna," tia an sawi lai takin hmeichhe 3
nau vei angin chawplehchilha boralna an chungah a thleng ang
a, an pumpelh tawp lo vang. Nimahsela, unaute u, nangni zawng, 4
chu mi Ni chuan rûkru anga a nanna tûr che uin thimah in awm
lo ve; êng fate leh ni ṭate in ni vek si a; zâna mi kan ni lo va, thima 5
mi *kan ni* hek lo. Chuvângin mi dangte angin i muhîl suh ang u 6
khai, i mengin i ngaihven zâwk ang u. Muhîlte chu zânah a ni 7
an muthilh ṭhin ni; zu ruite pawh chu zânah a ni an ruih ṭhin ni.
Nimahsela, keini zawng nia mi kan nih avâng hian, rinna leh 8
hmangaihna âwmphaw chu hain, chhandam beiseina chu lukhuma
hmangin, i ngaihven zâwk ang u. Pathianin thinurna *tuar* tûr 9
ni lovin, kan Lalpa Isua Krista zâra chhandamna hmu tûr zâwkin
min ruat a ni si a; kan men pawhin, kan muthilh pawhin amah 10
nêna kan nun tlân theih nân ani chu kan *thih* aiin a thi a
ni. Chuvângin, infuih tawnin, intisâwt tawn ṭheuh rawh u, in 11
tih rêng ṭhin ang hian.
Nimahsela, unaute u, in zînga thawk rim leh, Lalpaa in hotua 12 13
awm leh, zilhtute che u chu hre tûr leh, an hnathawh vânga

hmangaiha ngaihlu êm êm tûrin kan ngên che u a ni. Inremin
awm rawh u.
Tin, unaute u, kan ngên a che u, dân ang lova awmte chu 14
zilh ula, rilru tête chu fuih ula, chak lote chu ṭanpui ula, mi zawng
zawng lakah dawhthei takin awm rawh u. Tuman tu sual pawh 15
suala thungrúl lo tûrin fîmkhur rawh u; *in thil intih sak* tawnna
lamah leh, mi zawng zawng chunga *in tih sakna lamah* pawh, a ṭha
apiang ûm fo zâwk rawh u. Lâwm fo ula; bâng lovin ṭawngṭai 16 17
ula; engkimah lâwm thu hril fo rawh u; chu chu nangmahni lam 18
thuah Krista Isuaah chuan Pathian duhzâwng a ni si a. Thlarau 19
chu timit suh ula: thu hrilte hmusit suh u; engkim fiah zâwk 20 21
ula: a ṭha apiang pawm tlat ula; sual anga lang zawng zawng 22
lakah chuan inthiarfihlîm rawh u.
Tin, remna Pathian ngei chuan in pumin tithianghlim che 23
u rawh se; tin, in thlarau leh, *in* rilru leh, *in* taksa chu kan Lalpa
Isua Krista lo kal hunah chuan, sawisêlbovin apuma humhimin
awm rawh se. A kotu che u chu a rinawm a, tih pawh a ti bawk 24
ang. Unaute u, min ṭawngṭai sak rawh u. Unau zawng 25 26
zawngte kha fawh thianghlimin chibai *mi* bûk rawh u. He
lehkha hi unau zawng zawng hnênah chuan chhiar tûrin Lalpa 27
hmingin ka ngên a che u.
Kan Lalpa Isua Krista khawngaihna chu in hnênah awm 28
rawh se.

Thessalonika Khuaa Mite Hnêna Tirhkoh Paula Lehkha Thawn Pahnihna

---

1 Paula leh Silvana leh Timothea chuan: Pathian kan Pa 1
leh Lalpa Isua Kristaa Thessalonika khuaa mi kohhranhote
hnênah.
Pa Pathian leh Lalpa Isua Krista hnên ata khawngaihna leh 2
remna in hnênah *awm rawh se.*
Unaute u, nangmahni chung thuah hian Pathian hnênah 3
lâwm thu hril fo tûr rêng kan ni; chu chu a âwm rêng a ni, in
rinna chu nasa taka ṭhang lianin, in zaa in inhmangaih tawn
ṭheuhna chu a pung lehzual si a; chutichuan, *mi* tihduhdahna che 4
u zawng zawngah leh hrehawm in tuarnaahte chuan in chhelzia
leh in rinzia avângin Pathian kohhran pâwlte zîngah chuan keinin
kan chhuang ṭhîn che u a ni; *chûng chu,* Pathian rama mi ni tlâka 5
ruat in ni thei dâwn tih, Pathian rorêl fel tak chhinchhiahna fiah
tak a ni, chu mi *ram* avânga tuar in nih hi; Lalpa Isua, Pathian hre 6-8
lo mi leh kan Lalpa Isua Chanchin Ṭha awi lo mite chunga phuba
lain a vântirhkoh chak takte nên, meialh zînga vân aṭanga a inlâr
hunah a tihrehawmtute che u chu hrehawma thungrulh leh nangni
hrehawm tuartute hi keimahni nêna chawlhnaa *rulh thung* chu Pa-
thian tân thil fel tak a ni si a. Chu mi niah chuan, a mi thiang- 9 10
hlimahte chuan chawimawia awm tûr leh, ringtu zawng zawng-
ahte chuan (kan thu hriattîr che u kha *in* ring si a) mak tih tûra
a lo kal hunah chuan, chûng *Pathian hre lo mi leh kan Lalpa Isua
Chanchin Ṭha awi lo mite* chuan hrem an tuar ang, Lalpa hnên ata leh
a chakna ropuina aṭanga chatuana boralna chu. Chutianga 11
chawimawi leh mak tih a nih theih nân kan Pathianin *a* kohna che
uah chuan koh tlâk nia a ruat theihna tûr che u leh, ṭhat duhna tin-
rêng leh rinna hnathawh *tinrêng a* thiltihtheihnaa a hlawhtlintîr theih-
na tûrin kan ṭawngṭai sak fo ṭhîn che u a nih hi; chutichuan, kan 12
Pathian leh Lalpa Isua Krista khawngaihna ang zêlin kan Lalpa
Isua hming chu nangmahniah chawimawiin a awm thei ang a,
nangni pawh amahah *chawimawiin in awm thei ang.*

2 Nimahsela, unaute u, kan Lalpa Isua Krista lo kalna leh a 1
hnêna kan han inkhâwmna tûr thuah chuan, “ Lalpa Ni chu
a thleng reng tawh,” tihna thlarau avângin emaw, thu avângin 2
emaw, kan hnên aṭanga lehkha thawn ang avângin emaw, in

rilru nghîn thuai lohna tûr leh *in* buai hek lohna tûrin kan ngên
a che u. Tuman engmahin tihder che u suh se; tlûksanna chu 3
a lo thlen hmasak zeta, Dân Bawhchhepa, boral fapa chu a lo
lan loh chuan *chu mi Ni chu a thleng dâwn si lo va.* Ani chuan 4
Pathiana an vuah apiang leh, sakhua zawng zawng dovin, *an*
chunga *awm tumin* a inchawimawi *ang*: chutichuan Pathian biak
ina ṭhuin Pathian ang hialin a intâr chhuak ang.
In hnêna ka lo awm lai khân chûng thu chu ka hrîlh ṭhîn che 5
u tih in hre reng lo vem ni? Ama hun tê *chauh*va a lo lan theihna 6
tûrin enginnge khap tûnah in hria e. Dân bawhchhiatna thurûk 7
chuan tûnah pawh a thawk mêk a ni si a; nimahsela, lâk bova a
awm hma loh chuan tûnah hian a khaptu *a awm.* Chu mi *lâk bo* 8
hunah chuan Dân Bawhchhepa chu a lo lang tawh ang, Lalpa
Isuan ani chu a kaa thawin a tihlum ang a, a lo kala inlârnain a
tiboral ang. Chu *Dân Bawhchhepa* lo kalna chu Setana thawhzia 9
ang zêlin, thiltihtheihna tinrêng te, chhinchhiahna tinrêng te, dâwt
thilmak *tinrêng* te nên,boral mêkte tân fel lohna bumna tinrêng nên 10
a ni *ang*; chhandama an awm theihna tûrin thutak hmangaihna
chu an pawm loh avâng a ni. Chuvâng chuan dâwt thu chu an 11
awina tûrin Pathianin sual hnathawhna an hnênah a *thlen*tîr ang, 12
thutak awi lova fel lohnaa lâwm zâwkte chuan thiam loh an chan
vek theih nân.
Unau, Lalpa duhtakte u, Thlarau tihthianghlim leh thutak awia 13
chhandama awm tûrin a tîr ata Pathianin a thlan che u avângin in
chung thuah hian Pathian hnênah lâwm thu hril fo tûr rêng kan ni.
Chuti *ang* atân chuan ani chuan kan Chanchin Ṭha hianin a koh 14
che u kha, kan Lalpa Isua Krista ropuina nei tûrin.
Chutichuan, unaute u, ding nghet ula, thurochhiahte chu, thu 15
sawiin emaw kan lehkha thawnin emaw *kan* zirtîr che u kha,pawm
tlat rawh u. Tichuan, kan Lalpa Isua Krista ngei leh, Pathian 16
kan Pa, min hmangaihtu leh khawngaihna avânga chatuana
thlamuanna leh beiseina ṭha min petu chuan, in thinlungte chu 17
tithlamuangin, thil tihṭhat leh thu sawi ṭhat tinrêngah tinghet
rawh se.
3 A tâwp berah chuan, unaute u, Lalpa thu hi, nangmahni 1 2
zînga a *awm* ang khân, pungin chawimawia a awm theihna
tûr leh, mi luhlul leh *mi* sualte laka kan him theihna tûrin, min
ṭawngṭai sak rawh u; *mi* zawng zawng chuan rinna an nei veksi lo
va. Amaherawhchu Lalpa chu a rinawm e, ani chuan a tinghetin 3
mi sual lakah chuan a hum ang che u. Thu kan pêk apiang *che u* 4
kha in zawm ṭhin a, in la zawm leh zêl pawh Lalpaah chuan kan
ring che u a ni. Tin, Lalpa chuan in thinlungte chu Pathian 5
hmangaihnaah leh Krista chhelnaah chuan hruai lût rawh se.
Tin, unaute u, kan hnên ata thurochhiah an hmuh anga *awm* 6

lova, dân lo anga awm unau tinrêngte lakah chuan inthiarfihlîm
tûrin kan Lalpa Isua Krista hmingin thu kan pe a che u. Nang- 7
mahni ngeiin min zir dân tûr in hre si a; in zîngah dân lo angin kan
chêt ngai loh kha; tu kut ata mah athlâwnin in chhang kan ei ngai 8
hek lo, in zîngah tumah kan tihhautak lohna tûr che uin a chhûn
a zâna hah tak leh rim taka thawk chungin *kan ei* zâwk *a ni*; kan 9
theih loh avâng a ni lo va, nangnin min zirna tûrin in mi
entawn atân kan insiam zâwk a ni. In hnêna kan awm lai pawh 10
khân he thu hi kan pêk che ukha, "Tupawhin hna a thawh duh loh
chuan, ei pawh ei suh se," tih hi. In zînga ṭhenkhat dân lo anga 11
awm ṭhînte chanchin kan hre si a, chûng chuan hna rêng an thawk
lo va, an tei mai mai zâwk ṭhîn a ni. Tichuan chûng angte chu, 12
ngawi renga thawk tûr leh, anmahni chhang ei tûrin Lalpa Isua
Kristaah chuan thu pein kan fuih a ni.
Unaute u, nangni erawh chuan thil ṭha tih ning suh u. Tin, 13 14
tupawhin he lehkha hawna kan thu hi a zawm loh chuan, chu mi
chu in pâwl hauh loh nân chhinchhiah rawh u, a zah theihna
tûrin. *Nimahsela*, hmêlma angah zawng ruat suh ula, unau angin 15
zilh zâwk rawh u.
Tin, remna Lalpa ngei chuan kumkhuain kawng tinrêngah 16
remna pe che u rawh se. Lalpa chu in zaa hnênah awm rawh se.
Kei Paulan, keima kut ngeia, chibai ka bûkna *che u a nih* hi; 17
hei hi *ka* lehkha thawn tinrênga chhinchhiahna a ni, hetianga ka
ziak hi. Kan Lalpa Isua Krista khawngaihna in zaa hnênah 18
awm rawh se.

Timothea Hnêna Tirhkoh Paula Lehkha Thawn Pakhatna

1 Paula, Pathian min Chhandamtu leh Krista Isua kan 1
Beiseina ruat anga Krista Isua tirhkoh chuan:
Rinnaa ka fa taktak Timothea hnênah. 2
Pathian *kan* Pa leh, Krista Isua kan Lalpa hnên ata,
khawngaihna te, zahngaihna te, remna te *lo awm rawh se.*
Zirtîrna danglam rêng an zirtîr lohna tûr leh, thawnthu 3 4
mai mai leh chhui sên loh thlahtute thu (chu chuan, rinnaa Pathian
khawsakzia awm hi tihsâwt aiin, inhnialna a siam zâwk ṭhîn)
an ngaihsak lohna tûrin, mi ṭhenkhatte kha i zilh theih nân,
Makedonia rama ka kal dâwn laia, Ephesi khuaa awm reng tûra
ka ngen ang che khân, *tûnah pawh ka la ngên fo a che;*—nimahsela, 5
zilhna chhan chu thinlung thianghlim leh, chhia leh ṭha hriatna
thiang *tak* leh, rinna taktak aṭanga lo chhuak hmangaihna chu *an
neih theih nân* a ni; mi ṭhenkhatte an kal kawi avângin chu chu an 6
pênsan a, thu lawi lo sawina lamah *an kal ta a;* an thu sawi awmzia 7
leh paukhauh taka an thu hrilh chanchin chu hre si lovin, Dân 8
zirtîrtute nih an duh ṭhîn a ni. Dân chu a ṭha a ni tih kan hre 9
si, miin a hman ṭhat phawt chuan. Hêng hi hria sela:—Dân
hi mi fel tak tâna siam a ni lo va, dân pawisa loho leh dân bawh-
chheho tân te, Pathian ngaihsak loho leh mi sualho tân te, mi
thianghlim loho leh Pathian zah loho tân te, pate thattuho leh nute
thattuho tân te, mihring thattuho tân te, inngaihhmangho tân te, 10 11
mawngkawhurho tân te, mihring rûkhmangho tân te, dawtheiho
tân te, chhechham derho tân te leh, fâk tlâk Pathian Chanchin Ṭha
ropui zirtîrna dik ka hnêna kawltîr ang ni lova, thil dang rêng awm
apiangte tân pawh chuan *siam* a ni zâwk e.
Mi tichaktu Krista Isua kan Lalpa hnênah chuan lâwm thu 12 13
ka sawi a ni, hmânah sawichhetu leh tiduhdahtu leh sawisatu ni
mah ila, rinawma mi ngaih a, a rawngbâwl*tu*a mi ruat tâk avâng
hian; nimahsela, ring lo chunga hre lova ti ka nih avângin a ni,
zahngaihna ka lo hmuh ni; tin, kan Lalpa khawngaihna chu, 14
rinna leh Krista Isuaa hmangaihnain nasa takin a liam ta.
" Krista Isua mi sualte chhandam tûrin khawvêlah hian a 15
lo kal,'' tih hi, a rinawmin a pawm tlâk êm êm a ni; an zînga mi
sual ber ka nih hi. Nimahsela, he mi avâng hian a ni zahngaihna 16

ka hmuh ni, Isua Krista chuan *mi sual* ber keimahah hian a dawh-
theihzia zawng zawng a lantîr theih nân; tûn achina chatuana
nunna hmu tûra amah la ring tûrte kawhhmuhna tûrin. Lalber 17
chatuana awm, chhe thei lo, hmuh theih loh, Pathian *tak*a chauh
chu, chatuana chawimawi leh ropuiin awm rawh se. Amen.
Ka fa Timothe, hmâna i chanchin an hrilh lâwk thute ang 18
khân, chu zilhna thu chu ka kawltîr a che, chûng chuan indona
ṭha chu i do theih nân; rinna leh chhia leh ṭha hriatna thiang 19
tak pawm tlatin; mi ṭhenkhatten chûng chu paih thlain rinna
kawngah chuan lawng keh angin an keh chhe ta. Chûng zîngah 20
chuan Humenaia leh Aleksandra an ni a; *Pathian* sawichhiat loh an
zir theih nân anni chu Setana ka pe a ni.

2 Chutichuan, a tîr berin, thil dîl ṭawngṭaina te, ṭawngṭaina 1
hrim hrim te, ṭawngṭai sakna te, lâwm thu sawina te, mi
zawng zawng tân siam sak tûrin ka fuih a che; lalte leh thuneitute 2
zawng zawng tân pawh; Pathian ngaihsak leh zahawm taka
inrema thlamuanga kan khawsak theih nân. Chu chu min 3
chhandamtu Pathian ngaihin a ṭhain, a lawm tlâk a ni; ani chuan 4
mi zawng zawng chhandama awmah leh thutak hriaah a duh a
ni. Pathian pakhat *chauh* a awm a, Pathian leh mihring inkâra 5
Palai pakhat *chauh* a awm bawk a, *amah chu* mihring a ni, Krista 6
Isua, mi zawng zawng tlan nâna inpea chu: *chu chu* a hun tak
zêla hriattîrin a awm tûr a ni; chu mi ti tûrin tlângaupuituah leh 7
tirhkohva ruat ka ni; (thu taktak ka sawi a, ka daw lo ve;) rinna
leh thutaka Jentailte zirtîrtua *ruat ka ni*.
Chutichuan, mipahovin hmun tinah kut thianghlim pharin, 8
thinrim lo leh inhnial lovin ṭawngṭai sela ka duh a ni. Chutiang 9
bawkin hmeichheho inthlahdah lo leh inbel lutuk lovin, thuam
inchawih tâwkin inchei sela, sam phiarin emaw. rangkachakin
emaw, tuikeplungin emaw, puan man tam tak taktein emaw
inchei lovin; amaherawhchu, (hmeichhia, Pathian ngaihsak intite 10
chu inphu tâwkin) thil tihṭhatin inchei sela *ka duh*. Hmeichhiain 11
thu awi tlatin ngawi rengin zir rawh se Amaherawhchu, 12
hmeichhiain zirtîr zawng ka phal lo, mipa chunga thu neih *ka phal*
hek lo, ngawi rengin awm zâwk *rawh se*. Adama chu siam hmasak 13
a ni a, chu mi hnuah chuan Evi chu siam a ni si a. Tin, Adama 14
chu bumin a awm lo va, hmeichhia erawh chu bumin a awm a.
bawhchhiatnaah a tlu ta a. Nimahsela. rinna leh hmangaihna 15
leh thianghlimna *neiin*, rilru fel tak nêna an awm fo chuan, fa hrin
avângin chhandamin *an* awm ang.

3 "Tupawh *Kohhran* hotua ṭan duh chuan. hnathawh ṭha 1
a duh a ni," tih hi a dik a ni. Chutichuan, *Kohhran* hotu 2
chu sawisêlbo, nupui pakhat nei, insûm thei, rilru dik tak. mi fel,
mi lawm dân thiam, zirtîr thiam. uain ruih hmang lo, mi velh 3

hmang lo, mi nunnêm ni zâwk tûr, kawhmawhbâwl lo, tangka 4
sum ngaina lo, zahawm taka fate kilkawia mahni in chhûng
khawsak rêl fel thiam mi ni tûr a ni; (miin ama in chhûng khawsak 5
mah a rêl fel thiam si loh chuan, Pathian Kohhranho engtinnge
a enkawl theih ang?) Ring thar mi ni tûr a ni lo, chutilochuan 6
chapovin a awm ang a, diabola thiam loh channa chu a chang ve
dah ang e. Chûng lo pawh chu, pawn lama mite fakin a awm 7
bawk tûr a ni, chutilochuan sawichhiata awmin, diabola thangah
a âwk dah ang e.

Chutiang bawkin, *Kohhranho* rawngbâwltute chu mi zahawm 8
an ni tûr a ni; kamtam te, uain heh te, hlêpna bawlhhlawha
duhâm *mi* te an ni tûr a ni lo; chhia leh ṭha hriatna thiangin rinna 9
thurûk chu pawm *mi an ni zâwk tûr a ni*. Tin, chûngte pawh chu 10
fiahin awm hmasa rawh se, chu mi hnuah sawisêlbo an lo nih chuan,
Kohhranho rawngbâwl lam hna thawk rawh se. Chutiang bawkin 11
hmeichhiate *pawh mi* zahawm an ni tûr a ni, hêktute ni *lovin*,
insûm thei *leh* engkima rinawm an ni tûr a ni. *Kohhranho* 12
rawngbâwltute chu *an* fate leh anmahni in chhûng khawsak rêl
felin, nupui pakhat nei ni rawh se. *Kohhranho* rawngbâwl lam 13
hna thawk ṭha tawhte chuan dinna ṭha tak leh, Krista Isuaa rinna
kawngah chuan huaina nasa tak an insiam si ṭhîn a.

Rei lo tê chinah i hnêna lo kal beiseiin hêng thu hi i hnênah 14
ka ziak a ni; nimahsela, ka la awm rei tâk*dah*in Pathian chhûngte 15
zînga mi engtia an awm tûr nge tih i hriat theih nân *ka ziak* a ni;
Pathian chhûngte chu Pathian nung Kohhranho, thutak ban leh
innghahna chu a*n* ni. Tin, Pathian ngaihsakna thurûk chu hnial 16
rual lohvin a ropui a ni:—

" Tisaa lo langa,
Thlarauva thiam changa,
Vântirhkohte hmuha,
Jentailte zînga tlângaupuia,
Khawvêlah hian *mite* rina,
Ropuinaa hruai chhoh tâka chu."

4 Nimahsela, nakin hunah chuan mi ṭhenkhatte chu, mi 1 2
dawtheite vervêkna avângin, hruaibona thlaraute leh
ramhuaite zirtîrna thu ngaihsakin, rinna chu an la bânsan ang
tih Thlarau chuan chiang takin a sawi a. Chûng *mi dawtheite*
chu anmahni chhia leh ṭha hriatna ngeia thîr linga deh ang an 3
ni a, inneih *an* khap ṭhîn a, englo ei tûrte (thutak hriaa ringtuten
lâwm thu sawia pawm tûra Pathianin a siamte chu) ei loh tûr
an ti ṭhîn. Pathian thil siam tinrêng hi a ṭha si a, lâwm thu hrila 4
pawm a nih tawh phawt chuan engmah duh loh tûr a ni lo; Pathian 5
thu leh ṭawngṭainain tihthianghlim a ni tawh si a.

Chûngte chu unaute i hriattîr chuan, Krista Isua rawngbâwltu 6
ṭha tak, rinna leh zirtîrna ṭha *tûn thlenga* i la zawm thua châwm
i ni ang. Amaherawhchu, Pathian zah lohna leh pitarte thawnthu 7
mai mai duh suh. Tîn, Pathian ngaihsak tûrin insawizawi rawh:
taksa insawizawina hi sâwt zawng a sâwt ve bawk a; Pathian 8
ngaihsakna erawh hi chuanin, nunna tûna awm sa leh la awm
leh tûr *pêk* tiamna a neih avângin *kawng* tinrêngah a sâwt a ni. 9
He thu hi a rinawmin a pawm tlâk êm êm a ni. Chutichuan, 10
Pathian nung chu kan rin avângin kan thawk rim a, kan bei
hrâm hrâm a ni si a; ani chu mi zawng zawng Chhandamtu a ni
a, a ringtute *Chhandamtu* a ni deuh ber mai. Chûng *thu* chu pe 11
la, zirtîr rawh.

I naupanna tumahin ngainêp suh se; thu sawi kawngah te, 12
chêtze kawngah te, hmangaihna kawngah te, rinna kawngah te,
thianghlimna kawngah te ringtute tihhmuhtu ni zâwk ang che.
Ka lo kal hma loh zawng chhiar te, thu hrilh te, zirtîr te bei rawh. 13
Nangmaha awm thilpêk, hrilh lâwk *anga*, upahote kut nghata, 14
Pathianin a neihtîr che kha thlahthlam suh. Mi zawng zawng 15
hnêna i sâwtna a lan theih nân chûng thilahte chuan taima la,
chûngah chuan inhmang zo rawh. Nangmah leh i zirtîrnaah 16
chuan fîmkhur la; chûng thil *tû*in awm reng rawh; chutiang tiin
nangmah leh i thu ngaithlatute chu i chhandam dâwn zuk nia.

5 Putar deuhte hau suh la, pa angin thlêm zâwk rawh; 1
rawlthar deuhte chu unau angin; pitar deuhte chu nu angin;
nula deuhte chu thianghlim takin farnu angin. 2

Hmeithai, hmeithai taktakte chu chawimawi rawh. 3
Nimahsela, hmeithai tupawhin fate emaw, tute emaw nei sela, 4
chûngte chuan anmahni in chhûng lamah Pathian ngaihsaka awm
leh, anmahni hringtute chungah ṭhat ve thung zir zet rawh se;
chu chu Pathian lâwmzâwng a ni si a. Hmeithai taktak mahni 5
chauhva awm chuan, Pathian chungah beiseina a nei tlat a, a
chhûn a zânin dîl leh ṭawngṭaiin a awm fo ṭhîn a. Amah- 6
erawhchu, *hmeithai mahni* nawmna *ngawta* inpe chu, a dam
lai *pawh*in a thi a ni. Sawisêlbova an awm theih nân chûng *thu* 7
pawh chu pe rawh. Nimahsela tupawhin mahni mite tân a 8
ngaihtuah lâwk loh*va*, mahni in chhûnga mite ber tân mah *a
ngaihtuah lâwk loh* chuan, rinna chu a phatsan a, ring lo mi aiin a
sual zâwk a ni.

Hmeithai chu kum sawmruk achin hnuai lama mi ni lova, mi 9
pakhat nupui ni tawha, thil ṭha tih kawnga *mi* faka a awm chuan, 10
hmeithaia ziak theih a ni—fate lo châwmtlei tawha, mikhualte lo
thleng tawha, mi thianghlimte ke lo sil tawha, mi mangangte
lo chhawmdâwl tawha, thil ṭha tinrêng taima taka a lo tih tawh
phawt chuan. Hmeithai la nula deuhte erawh chu ziak duh suh; 11

Krista lama an lo ngheh lohvin pasal neih an duh si ṭhîn a; an rin 12
tirhna chu an paih avângin thiam loh changin an awm ṭhîn a
ni. Tin, chu lo pawh chu, in tinah an lêng lâwr a, thatchhiat 13
pawh an chîng ṭhîn a; thatchhiat chang pawh ni lovin, thu sawi
loh tûr sawiin, kamtam leh mite thiltih rêl sak *an chîng* bawk
ṭhîn a ni. Chutichuan, *hmeithai* la nula deuhte chuan pasal nei sela, 14
fate nei sela, in chhûng khawsak rêl sela, sawisêlna tûr remchâng
rêng hmêlma chu hmuhtîr suh sela ka duh a ni. Tûnah pawh 15
mi ṭhenkhat chuan Setana lam panin an pênsan ta si a.

Ringtu hmeichhiain hmeithaite nei sela amahin chhawmdâwl 16
rawh se; Kohhranho chu tihbuaiin awm suh se; hmeithai tak-
takte chu an chhawmdâwl theih nân.

Kohhran upa rorêl ṭhate chu a leh hniha chawimawi tlâka 17
ngaih ni rawh se, thu *hril* leh zirtîrnaa thawk rimte chu *chawimawi
tlâka ngaih* lehzual *ni rawh se*. Pathian Lehkha Thu chuan, 18
" Sebâwngpain buh a chîl laiin a hmui phuar suh ang che," a ti a.
" Hnathawktu chu a hlawh hmu tlâk a ni," *a ti* bawk *a*.

Kohhran upa an hêkna chu, hretu pahnih emaw pathum emaw 19
kaa mi lo chu pawm suh. Thil tisualtute chu mi zawng zawng 20
hmaah zilhhau rawh, mi dangte pawhin an hlauh ve theih nân.

Hêng thu hi thleithlâk bîk nei lovin, thlei bîk neia engmah 21
ti lovin, Pathian leh Krista Isua leh vântirhkoh thlante mithmuhin
zâwm tûrin ṭhahnemngai takin ka hriattîr a che. Tuma chungah 22
kut nghat thut suh la, mi dang sualnaahte chuan tel hek suh;
intithianghlim reng rawh.

Tui *chauh* in mi ni tawh suh la, i pum avâng leh i dam loh fo 23
avângin uain tlêm tê hmang ṭhîn ang che.

Mi ṭhenkhat sualte chu a lang reng a, rorêlnaah a thleng 24
hmasa ṭhîn; mi ṭhenkhat erawh chu an hnungah a zui zâwk
ṭhîn. Chutiang bawkin thil ṭha tih lang reng mi a awm, chutiang 25
lo mite pawh chu thup theih a ni lo.

6 Pathian hming leh a zirtîrna thu sawichhiata a awm loh nân, 1
bawi nghâwngkawl bât apiangte chuan anmahni pute
engkim*ah* chawimawi tlâkah ngai rawh se. Tin, ringtu pu neite 2
chuan unau an nih avângin ngainêp suh se, amaherawhchu, sâwtna
hmutute chu ringtu leh duh takte an nih avângin an rawng bâwl
sak lehzual rawh se.

Chûng thu chu zirtîr la, fuih rawh. Mi tupawhin zirtîrna 3
dang a zirtîr a, thutak (kan Lalpa Isua Krista thu chu) leh, Pathian 4 5
ngaihsak lam zirtîrna a awi loh chuan, ani chu a chapo va, engmah
a hre lo va, *hriat ahnêkin* inhnial leh thu kalh kawngah chuan a
â ta zâwk a ni. Chûng aṭang chuan awhna te, insualna te,
sawichhiatna te, ṭha lo lama rinna te, hnialhrâtna te a chhuak
ṭhîn a; *chutiang hnialhrât mite chu* rilru chhe nei leh thutak nei lo mi,

Pathian ngaihsak hi hlâwkna emaw titu an ni. Pathian ngaihsakna 6
hi lungawina tel zawngin hlâwkna nasa tak a ni rêng a ni.
Khawvêlah *hian* engmah kan luhpui si lo va, engmah kan chhuahpui 7
thei bawk hek lo. Nimahsela, ei tûr leh silh tûr neiin, chûngah 8
chuan kan lungawi ang. Amaherawhchu, hausak tumte chu, 9
thlêmnaah te, thangah te, âtthlâk leh tikhawlo thei duhna tam
takah te, an tlu lût ṭhîn, chûng *duhnate* chuan chhiatna leh boral-
naah chuan mite a tipil ṭhîn. Tangka sum ngainat hi sual tinrêng 10
bul a ni si a; chu chu ṭhenkhatten an awt a, rinna chu an kal
bosan a, anmahni leh anmahni lungngaihna tam takin an inchhun
tlang ta chuk a.

Nimahsela, nang, Pathian mi, chûng thilte chu tlânsan la, felna 11
te, Pathian ngaihsakna te, rinna te, hmangaihna te, dawhtheihna
te, thuhnuairawlhna te ûm zêl rawh. Rinna intihsiakna ṭha chu 12
bei la, chatuan nunna chu vuan rawh; chu mi *chang* tûrin koh i
ni a; hretu tam takte mithmuhah ṭanna ṭha chu i ṭan tawh kha.

Pathian, thil engkim tinungtu leh, Krista Isua, Pontia Pilata 13
hmaa ṭanna ṭha ṭantu mithmuhah chuan thu ka pe a che; kan 14
Lal Isua Krista rawn inlâr leh hma loh chuan thupêk kha
thianghlim tak leh sawisêlbova pawm tûrin. Chu *inlârna* chu a 15
hun takah chuan fak tlâk Thuneitu tak chauh, lalberte Lalber, lalte 16
Lal chuan a entîr ang; amah chauh chuan thih theih lohna a nei a,
êng hnaih theih rual lohvah chuan a awm a, amah chu tumahin
an hmu *ngai* lo va, hmuh pawh an hmu thei hek lo; ama hnênah
chuan chatuana chawimawina leh thiltihtheihna awm rawh se.
Amen.

He mi khawvêla hausate hi chapo lo tûr leh sum rinawm 17
lovah hian an beiseina nghat lova, thil zawng zawng lâwmna
tûra tam taka min petu Pathian chungah chuan *nghat* zâwk tûrin
zilh rawh; thil ṭha ti tûrin, thil ṭha tih ngah tûrin, thil phala, 18
thawhlâwm peih *tûrin*, nunna, *nunna* taktak chu an vawn theih 19
nân, hun lo thleng tûr atân chuan lungphûm ṭha tak an tâna
khâwl khâwm *tûrin fuih rawh.*

Aw Timothe, *i* hnêna kawltîra awm chu vawng ṭha rawh. 20
Pathian zah lo lam thu sawi mai mai leh, dik lo taka " Finna"
an vuah hnialna hi hawisan *rawh.* Chu chu ṭhenkhatten nei emaw 21
intiin, rinna kawng chu an kal kaw*isan* ta a.

Khawngaihna i hnênah awm rawh se.

Timothea Hnêna Tirhkoh Paula Lehkha Thawn Pahnihna

I Paula, Krista Isuaa nunna awm tiamna *thu* chu *hrilh* kawnga 1
Pathian duhzâwnga Krista Isua tirhkoh chuan:
Ka fa duh tak Timothea hnênah. 2
Pathian *kan* Pa leh Krista Isua kan Lalpa hnên ata khawngaihna
te, zahngaihna te, remna te *lo awm rawh se.*
Lâwmin ka khah theih nân hmuh che *ka* duh êm êm a, i mittui 3 4
hre rengin a chhûn a zânin bâng lovin ka ṭawngṭainaahte chuan
ka hriatpui ṭhin che avângin Pathian hnênah lâwm thu ka hril
a ni, mi thlahtute chena, chhia leh ṭha hriatna thiang *tak* neia,
a rawng ka bâwl ṭhina *hnênah* chuan; rinna taktak nangmaha awm 5
chu *ka* hre reng *si* a, chu *rinna* chu a tîrin i pi Loisii-ah chuan a awm
a, i nu Euniki-ah chuan *a awm* bawk *a*, nangmahah pawh *a awm*
tih dik takin ka hria.
Chuvângin, ka kut nghah avânga Pathian thilpêk nangmaha 6
awm kha chhêm alh tûrin ka hriatpui che a ni. Pathianin hlauhna 7
thlarau min pe lova, thiltihtheihna leh hmangaihna leh rilru fel
tak *neih*na *thlarau min pe* zâwk si a. Chutichuan, kan Lalpa *thu* 8
hriattîrna chu zahpui suh la, kei ama mi tâng pawh hi mi *zahpui*
hek suh ang che. Chanchin Ṭha avânga hrehawm hi Pathian
thiltihtheihna angzia ziain *mi* tuarpui zâwk ang che. *Ani* chuan 9
kan thiltih angte ni lovin, ama ruat leh khawngaihna ang zâwkin
min chhandam a, kohna thianghlimin min ko bawk a; chu *khaw-
ngaihna* chu leilung pian hmain Krista Isuaah chuan min pêk a ni 10
tawh, nimahsela, min Chhandamtu Krista Isua inlârna avâng
hian tûnah tihlanin a awm ta. *Ani* chuan thihna chu a tiboralin,
Chanchin Ṭhain nunna leh boral theih lohna a tilang ta; chu mi 11
Chanchin Ṭha thu chu *hriattîr* tûrin tlângaupuituah leh tirhkohvah
leh zirtîrtuah ruat ka ni. Chuvâng chuan a ni, hêng thil pawh hi 12
ka tuar ni; nimahsela ka zak lo ve; ka rina chu ka hria, a hnêna
ka kawltîr chu chu mi ni atân chuan a vawng ṭha thei tih dik
takin ka hre bawk a.
Krista Isuaa awm rinna leh hmangaihna *nei*in, thu dik dân 13
ka kaa i hriatte kha nei tlat rawh. Thil ṭha i hnêna kawltîra 14
awm kha, kan chhûnga Thlarau Thianghlim awm hianin, vawng
ṭha rawh.

Asia rama awm zawng zawngten mi hawisan tih kha i hria a; 15
an zîngah chuan Phugella leh Hermogena an tel a ni. Lalpa 16
chuan Onesiphora chhûngte hnênah zahngaihna pe rawh se, ani
chuan mi tiharh fo va, ka khaidiat *bun* pawh *mi* zahpui si lo va;
Rom khuaa a awm lai khân ngun takin mi zawng chhuak ta zâwk 17
a ni. (Chu mi niah chuan Lalpa hnênah zahngaihna hmu tûrin 18
Lalpa chuan ani chu ruat rawh se). Ephesi khuaa rawng a bâwl
nasatzia kha i hre hle bawk a ni.

2 Chutichuan, nang, ka fa, Krista Isuaa khawngaihna awmah 1
hian thiltihtheihna neiin awm ang che. Tin, hretu tam 2
takte zînga ka kaa thu i hriatte kha, chûng chu mi rinawm, mi
dangte zirtîr chhâwng thei tûr angte hnênah chuan kawltîr rawh.
Krista Isua sipai ṭha tak angin hrehawm *mi* tuarpui rawh. 3
Sipaia awm tûra thlangtu chu a tihlâwm theih nân, sipai tumah 4
indo laiin *tûn* damchhûng khawsaknate hian a intihnawk *ngai* lo
va. Tin, intihsiaknaahte pawh chuan miin bei *mah* sela, dân 5
angin a bei loh chuan khumtîrin a awm *ngai* lo va. Lo neitu 6
thawk rim chu *a* rah chang hmasatu a ni tûr a ni. Ka *thu* sawi hi 7
ngaihtuah rawh; Lalpa chuan *kawng* engkimah hriat theihna a pe
dâwn si chia.

Isua Krista, Davida thlaha mi, ka Chanchin Ṭha *sawi* anga 8
mitthi zîng ata tho leha kha hre reng rawh; chu *Chanchin Ṭha avâng* 9
chuan thil tisualtu angin phuar khawp hialin hrehawmte ka tuar
ṭhîn a ni; nimahsela, Pathian thu chu phuarin a awm si lo.
Chuvângin, Krista Isuaa awm chhandamna chu, chatuana ropuina 10
nên an hmuh ve theihna tûrin, Thlante avâng chuan engkim ka
tuar ṭhîn. *He* thu *hi* a rinawm a ni: 11

"A thihnaah kan thih tawh si chuan,
A nunnaah kan nung bawk ang;
Kan tuar chuan, 12
A rorêlnaah ro kan rêl ang;
Amah kan phatsan chuan,
Ani pawhin min phatsan ang;
Keini rinawm lovin awm *mah* ila, 13
Ani chu rinawmin a awm reng a ni;
Amah leh amah a inphat thei si lo va,"

tih hi.

Chûng thu chu hriatpui la, thu *mai mai* chunga an inhnial 14
loh nân Lalpa mithmuhah ṭhahnemngai takin hriattîr rawh,
chu chu engmah a sâwt lo va, a ngaithlatute tân boralna a ni
zâwk ṭhîn.

Hnathawktu, thutak thu fel taka hmang chu zak tûr a ni lo 15
angin, Pathian ngaiha ṭhaa inentîr tûrin ṭhahnem ngai rawh.
Amaherawhchu, Pathian zah lo lam thu sawi mai mai chu hawisan 16

ṭhîn ang che; chutiang mite chu Pathian ngaihsak lohna lamah
an nasa lehzual ang a, an thu pawh chuan pân chhe *ei* angin a 17
ei zêl ang; an zîngah chuan Humenaia leh Phileta an tel a ni;
chûng mite chuan, " Thawhlehna chu tûnah pawh a ni tawh daih," 18
tiin, thutak kawng chu an kal *kawi*san a, mi ṭhenkhatte rinna an
tibo ṭhîn a. Nimahsela, Pathian lungphûm nghet chu a *la* ding 19
reng a, he chhinchhiahna hi *a* nei a: " Lalpa chuan ama tate
chu a hria," *tih* leh, " Lalpa hming lam apiang chuan sual kalsan
rawh se," *tih hi.* Nimahsela, in ropuiah hian bungbêl rangkachak 20
leh tangkaruaa siam mi chauh a awm lo va, thing leh belleia siam
mite pawh *a awm ṭhîn a;* ṭhenkhatte ngaihhlut tûr a awm bawk
a, ṭhenkhatte chu ngaihhlut loh tûr a *awm* bawk *a.* Chuvângin 21
miin chûng thil lakah a inthiarfihlîm chuan, bungbêl thianghlim,
Lalpa hman tlâk, hnathawh ṭha tinrênga inpeih sa, ngaihhlut tûr
mi a ni ang.

Nimahsela, tleirâwl châknate chu tlânsan la, thinlung 22
thianghlima Lalpa lam apiangte zîngah chuan felna te, rinna
te, hmangaihna te, remna te ûm ve rawh. Amaherawhchu, 23
indonate a hring ṭhîn tih hriain, inhnialna âtthlâk leh fing lovahte
chuan tel duh suh. Lalpa bawi chuan do tûr a ni si lo va, mi 24
zawng zawng chungah zaidamin, zirtîr thiamin, sual chungah 25
dawhtheiin, do tûra insiamte chu thuhnuairawlh takin a
zirtîr zâwk tûr a ni; chutichuan, Pathianin thutak chu
an hriat famkim nân a simtîr hlauhvin, Pathian duhzâwng 26
ti atân Lalpa bawiin a manin, Diabola thang ata an chhuak thei
mahna.

3 Tin, hei hi hre rawh, ni hnuhnûngahte chuan hun khirh 1
takte a lo awm ang. Mi mahni inhmangaihtu te, tangka 2
ngainatu te, intivei te, chapo te, *Pathian* sawichhetu te, nu leh pa
thu awi lo te, lâwm nachâng hre lo te, thianghlim lo te, hmangaih- 3
hna pianpui nei lo te, huaikawmbâwl te, hêktu te, insûm thei
lo te, mi kawlhsen te, ṭha duh hauh lo te, vervêk te, thuhnudâwn 4
lo te, inngaihlu te, Pathian hmangaih aia *mahni* lâwmna *mai*
hmangaih zâwktu te an ni dâwn si; Pathian ngaihsak anna an 5
nei *ang* a, nimahsela a thiltihtheihna chu an awi lo *vang;* chûng
ang chu hawisan rawh. Chûng ang zinga *mite* chu, inahte 6
lûta, sual rit phur hmeichhe â deuhte sala man ṭhintute kha an
ni si, *chutiang hmeichhiate chu* châkna tinrênga hruai be, zir fo sia
thutak hre phâk ngai lo *an ni.* Tin, Jannia leh Jambria Mosia 7 8
an dodâl ang khân, chûng mite pawh chuan thutak hi an dodâl
ṭhîn; rilru chhe tawh, rinna kawngah chuan *Pathian* duh lohzâwng
mi *an ni.* Nimahsela *chûng* aliam *chu* an ti lo vang, an âtzia mi 9
zawng zawng hnênah a lo lang dâwn si a, *Jannia leh Jambria âtzia*
a lo *lang* ang khân.

Nang erawh chuan ka zirtîrna te, *ka* awm dân te, *ka thil* tum 10
te, *ka* rinna te, *ka* dawhtheihna te, *ka* hmangaihna te, *ka* chhelna
te, *mi mi* tihduhdahna te, *ka* tuarna te i hre hle mai; Antiokei 11
khuaah te, Ikonion khuaah te, Lustra khuaah te ka chunga thil
thleng *leh* tihduhdah ka tuarnate kha; chûng zawng zawngah
chuan Lalpa chuan mi chhandam ta si a. A ni, tupawh Krista 12
Isuaa Pathian ngaihsaka awm tum apiang chuan tihduhdahnate 13
an tuar bawk ang. Mi sual leh tihdertute erawh chu, mi bum
leh buma awmin an sual zual deuh deuh ang.
Nimahsela, nang zawng, tu hnêna zir nge i nih leh, Krista 14 15
Isuaa rinna awm avâng chuan chhandamna hmu khawpa tifing
thei che Lehkha Thianghlimte chu *i* naupan têt ata hre tawh i
ni tih inhriain, i thil zir leh *i thil* hriat chianahte chuan awm reng
rawh. Pathian Lehkha Thu tinrêng, Pathian thâwk khuma 16
pêk tawh phawt chu, zirtîr kawngah te, thiam loh chantîr kawngah
te, zilh kawngah te, felna zirtîr kawngah te a sâwt bawk a ni;
Pathian mi chu, hna ṭha tinrêng thawk tûra kim taka inthuamin a 17
famkim theih nân.

4 Pathian mithmuh leh, mi nung leh mitthi ngaihtuahtu 1
tûr Krista Isua *mithmuh*ah chuan, a inlârna leh a ram chhâlin,
ṭhahnemngai takin ka hriattîr a che: Thu chu hril rawh; a hunah 2
te, a hun lovah te pawh bei zêl rawh; dawhthei taka zirtîr chungin
an thiam loh hriattîr la, zilh la, fuih rawh. Zirtîrna dik an ngaih 3
peih loh hun a la thleng dâwn si; an bengte a zat avângin anmahni
duhzâwng angin zirtîrtute an hnênah an khâwm zâwk ang a, 4
an bengte chu thutak lamah an chhungawng ang a, thawnthu lam
panin an pêng tawh ang. Nang erawh chu engkimah fîmkhur 5
la, hrehawm tuar la, Chanchin Ṭha hriltu lam hna thawk la, i
rawngbâwlna kha hlen rawh.
Kei zawng tûnah pawh hlanin ka awm mêk a ni si a, ka chhuah 6
hun a thleng tawh e. Intihsiakna ṭha chu ka bei zo tawh a, ka 7
tlânsiakna kawng ka hlen tawh a, rinna chu ka vawng reng tawh
a ni; tûnah chuan felna lallukhum chu ka tân dahin a awm tawh 8
a, chu chu Lalpa, ngaihtuahtu fel tak chuan chu mi niah chuan
mi pe ang; ka hnênah chauh ni lovin, a inlârna ngai apiangte
hnênah pawh.
Rang takin ka hnênah lo kal hrâm rawh; Dema chuan tûn 9 10
lai khawvêl hi a ngaihnat avângin mi kalsan a, Thessalonika
khuaah a kal ta si a; Kreskea chu Galatia ramah *a kal ta* a, Tita
chu Dalmatia ramah *a kal ta bawk a.* Luka chauh ka hnênah 11
a awm ta a. Marka kha sâwm la, han hruai ve rawh, ani chu
rawngbâwl lamah ka tân a ṭangkai si a. Tukika zawng Ephesi 12
khuaah ka tîr ta. I lo kal hunah Troas khuaa Karpa hnêna 13

kawrfual ka hnutchhiah kha, lehkhabute nên khân rawn keng la,
savun lehkha mawlh kha *rawn keng ang che*.
Aleksandra, dâr chhûn thiam kha, ka chungah a sual êm êm 14
ṭhîn a ni, Lalpa chuan a thiltih ang zêlin a thungrûl ang; a lakah 15
khân nang pawh fîmkhur rawh, kan thu a dodâl nasa êm si a.
Ka thiamna thu ka sawi hmasak ṭum chuan tumah rêngin 16
mi ṭanpui lo va, mi thlahthlam ta vek zâwk a ni; a mawh chu
phurin awm hlawm suh se. Chanchin *Ṭha* keimah avânga hrilh 17
kimin a awm theih nân leh, Jentailte zawng zawng chuan an
hriat theih nân, Lalpa chuan mi ṭan a, mi tichak ta zâwk a ni;
tin, sakeibaknei kaa mi kha chhan chhuahin ka lo awm ta a ni.
Lalpa chuan sualna zawng zawng lakah mi chhan chhuak ang a, 18
a vân ramah chuan him takin mi thlen ang; amah chu chatuana
ropuiin awm rawh se. Amen.
Priski leh Akuila, Onesiphora chhûngte nên khân, chibai 19
mi bûk *sak* ang che. Erasta chu Korinth khuaah chuan a awm ta 20
reng a, Trophima erawh chu Meleti khuaah dam lovin ka kalsan
ta a. Thlasik hmain lo kal hrâm hrâm ang che. 21
Eubula te, Pudea te, Lina te, Klaudii te, unau zawng zawngte
nên chibai an bûk a che.
Lalpa chu i thlarau hnênah awm rawh se. Khawngaihna 22
in hnênah awm rawh se.

Tita Hnêna Paula Lehkha Thawn

I Paula, Pathian bawi, chatuana nunna beiseia Pathian 1 2
thlante rinna kawngah leh Pathian ngaihsak lam thutak
hriatna kawnga Isua Krista tirhkoh bawk chuan: (Chu *chatuana*
nunna chu Pathian dâwt sawi thei lova chuan khawvêl awm hmain
a tiam a; nimahsela, ama hun takahte chuan a thu chu thuchahah 3
chuan a tilang ta, chu *thuchah* chu Pathian kan Chhandamtu
thupêk ang zêla kawltîr ka ni.)
Tita, vântlâng rinnaa ka fa taktak hnênah. 4
Pa Pathian leh Krista Isua kan Chhandamtu hnên ata
khawngaihna leh remna *awm rawh se.*
He mi avâng hian Kret thliarkârah khân ka hnutchhiah 5
che a ni, thil tihfel bâkte chu i tihfel zêlna tûr leh, thu ka pêk che
ang khân khaw tinah upate i ruatna tûrin; tupawh sawisêlbo, 6
nupui pakhat nei, fate *Pathian thu* ring, nawmsak bâwl lutuk
kawnga sawisêl hlawh lo, dân ang lova awm lo nei an nih tawh
phawt chuan. *Kohhran* hotu chu Pathian sum enkawltu a nih 7
avângin sawisêlbo ni tûr a ni; mi tihmawh, thin ram, uain ruih
hmang, mi velh hmang, hlêpna bawlhhlawha duhâm *mi* ni tûr
a ni lo va; mi lawm dân thiam, ṭha lam duh, rilru dik tak, mi fel, 8
mi thianghlim, insûm thei *mi* ni zâwk tûr a ni a; zirtîrna dik tak 9
kawngah chuan *mi* a fuih theihna tûr leh, hnialtute chu thiam
loh a chantîr theihna tûrin zirtîrna ang zêl thu rinawm chu pawm
tlat *mi* ni *bawk* tûr a ni.
Dân ang lova awm, thu sawi mai maite leh tihdertute mi 10
tam tak an awm si a, serhtanho zînga mi an ni deuh ber; chûngho 11
kâ chu huh sak tûr a ni, hlêpna bawlhhlawh *duh* vânga thu zirtîr
loh tûr zirtîrin, mite a chhûng chhûngin an chawk khawlo si
ṭhîn a. Anmahni zînga mi anmahni zâwlnei pakhat ngeiin, 12
" Kret thliarkâra mite chu dawthei te, sakawlh sual te, thatchhe
chaw hehte an ni fo mai," tiin, a sawi kha. Chu thu hriattîr chu 13
a dik a ni. Chuvâng chuan Judaho thawnthute leh thutak 14
hawisan ṭhînte thupêkte chu ngaihsak lovin, rinnaah chuan an
dik theihna tûrin na takin zilhhau rawh.
Mi thianghlimte tân chuan engkim a thianghlim ṭhîn; 15
nimahsela mi bawlhhlawh leh ring lote tân chuan engmah thiang-
hlim rêng a awm ṭhîn lo, an rilru leh an chhia leh ṭha hriatna
rêng pawh a bawlhhlawh tawh a. " Pathian kan hria," tiin, 16

an ṭang ṭhîn a, nimahsela, tenawm te, thu awi lo te, thil ṭha
tinrêng tih kawnga Pathian duh lohzâwngte an ni a, an thiltihin
an phatsan si ṭhîn.

2 Nang erawh chuan zirtîrna dik tak nêna inhmeh thu 1
sawi rawh. Putarte chu insûm thei, zahawm, rilru fel 2
tak, rinna *leh* hmangaihna *leh* chhelnaah dik tak ni tûrin *fuih rawh.*
Pitarte pawhin Pathian Thu chu sawichhiatin a awm loh nân, 3
nulate chu an pasalte hmangaih tûr te, an fate hmangaih tûr te, 5
rilru fel taka awm tûr te, thianghlim taka *awm tûr* te, mahni ina
thawktua *awm tûr* te, ngilneia *awm tûr* te, anmahni pasalte thu
thua awm tûr tea an thunun theihna tûrin an awm dân rênga
Pathian zah mite, hêktute leh uain heh mite ni lova, ṭha lam
zirtîrtute ni tûrin *fuih bawk rawh.*

Chutiang bawkin, tlangvâlte chu rilru fel tak pu tûrin fuih 6
rawh. Leh lama ṭangte zinga min kan chungah thu ṭha lo rêng 7
sawi tûr an neih loh avânga *an* zah theih nân, engkimah thil ṭha 8
tih kawngah tihhmuhtuah intilang la, i zirtîrnaah chuan *i* takzia
te, *i* zahawmzia te, *i* thu sawi dikzia sawisêl rual loh te chu *tilang
rawh.*

Bawite chuan Pathian kan Chhandamtu zirtîrna thu engkima 9
an cheimawi theih nân, hnial lovin, kutkem hmang lovin, rinawmna 10
ṭha zawng zawng tilang zâwkin, an pute thu thua awm tûr *leh,*
engkima an lâwmzâwnga awm tûrin *fuih rawh.* Mi zawng zawng 11
hnênah chhandamna rawn thlenin Pathian khawngaihna a lo
lang ta si a; beiseina lâwmawm—kan Pathian ropui tak 12
Chhandamtu Isua Krista ropuina inlârna chu—nghâkin, Pathian 13
ngaihsak lohna leh khawvêl châknate bânsanin, tûn lai khawvêlah
hian insûm leh fel tak leh Pathian ngaihsakin kan awm tûr a ni
tih min zirtîr a. Ani chuan bawhchhiatna zawng zawng lak ata 14
min tlan theihna tûr leh, chi thlan bîk, thil ṭha tiha ṭhahnemngai,
ama tâna a tihthianghlim theihna tûrin kan aiin a inpêk kha.

Thunei takin chûng thu chu hrilh la, fuih la, zilh rawh. 15
Tuman hmusit che suh se.

3 Lalte *leh* thuneitute laka intulût tûr te, thu awi tûr te, 1
thil ṭha tinrêng tiha inpeih tûr te, tumah sawichhe lo tûr 2
te, kawhmawh bâwl lo tûr te, mi zawng zawng laka thuhnuai-
rawlhna tinrêng tilanga nunnêm tûr tein anmahni hriat
chhuahtîr leh rawh.

Keini pawh hmânah khân â tak te, thu awi lo te, buma awm 3
te, châkna leh lâwmna tinrêng rawng bâwl te, sual leh îtsik
hmanga awm te, tenawm te, inhaw tawn te kan ni si a. Nimahsela, 4
Pathian kan Chhandamtu ngilneihzia leh mihring chunga a
hmangaihzia chu a lo lan lai khân, thil fel taka *tih,* keimahni 5
[illegible]ia tihte chu, *chu mi* avâng ni lovin, siamtharna silna leh Thlarau

Thianghlim siamṭhat lehna chuanin, a khawngaihna ang zêl
zâwkin min chhandam ta. Chu *Thlarau Thianghlim* chu Isua Krista 6
kan Chhandamtu zârah chuan nasa taka kan chunga a leih kha.
Chutichuan, a khawngaihnaa thiam chantîra lo awmin, chatuana 7
nun beiseina ang zèla roluahtu tûra siamin kan awm thei ang.

"Pathian ring tawhte chuan thil ṭha ti zêl tûrin ngaihtuah 8
rawh se," tih thu hi a rinawm a ni, chûng thu chanchin chu huai
taka i hrilh tlat ka duh a ni. Chûng thu chu mihringte tân a
ṭhain a sâwt a ni; nimahsela zawhna âtthlâk te, thlahtute thu 9
chhuina te, inhnialna te, Dân thua insualna te chu hawisan zêl
rawh; chûng chu thil sâwt lo leh engmah lo a ni si a.

Rin hran nei mi chu vawi hnih khat zilh hnu chuan duh 10
suh; chutiang mi chu a kal pêngin a sual a ni tih *in* hria e, amah 11
leh amah thiam loh inchantîr a ni si a.

Artema emaw, Tukika emaw, i hnêna ka rawn tirh hunah 12
chuan, Nikopoli khuaah ka hnênah lo kal hrâm hrâm ang che;
chutah chuan thlasika awm ka tum si a. Zîna, dân hretu leh, 13
Apollova chuan engmah an tlâkchham loh nân, an zinnaah chuan
ṭhahnemngai takin puibâwm ang che. Kan *mite* pawh chuan, 14
rah lova an awm loh nân, tlâkchhamna pawimawh atânte chuan
thil ṭha ti zêl tûrin zir rawh se.

Ka hnêna awm zawng zawngte hian chibai an bûk a che. 15
Rinnaa min hmangaihtute kha chibai *min* bûk *sak* ang che. In
zaa hnênah khawngaihna awm rawh se.

Philemona Hnêna Paula Lehkha Thawn

Paula, Krista Isua mi tâng leh, kan unaupa Timothea chuan: 1
Kan duh tak leh *kan* thawh rimpui Philemona hnênah te,
kan farnu Aphi hnênah te, kan sipaipui Arkippa hnênah te, i 2
ina kohhran *inkhâwm*ho hnênah te pawh.
Pathian kan Pa leh Lalpa Isua Krista hnên ata khawngaihna 3
leh remna in hnênah awm rawh se.
Lalpa Isua lamah leh mi thianghlim zawng zawng lama 4 5
hmangaihna leh rinna i neih chu lo hre ṭhînin, ka ṭawngṭainaahte
chuan i hming lam fovin, ka Pathian hnênah lâwm thu ka hril
ṭhîn; i rinna thawhlâwm chu, nangmahnia awm thil ṭha tinrêng 6
hriat famkimna kawngah chuan, Krista lama a lo sâwt theihna
tûrin. Unaupa, nangma zâra mi thianghlimte thinlung a lo 7
harh tâk avângin i hmangaihnaah chuan ka hlimin ka thlamuang
êm êm ṭhîn asin. Chuvângin a âwm tâwk chu *ti tûrin* thu pêk che 8
Kristaah ngam êm êm mah ila, hmangaihna avângin (Paula 9
putar meuh *ka* ni a, tûnah Krista Isua mi tâng ka lo ni ta na a)
a ngenin ka ngên zâwk a che; ka fa Onesima, kawl bun chunga 10
ka hrin atân hian i hnênah ka ngen sak e. *Ani* chu hmânah 11
khân i tân a ṭangkai lo va, tûnah erawh chuan kei leh nang atân
a ṭangkai ta e; amah tak, ka thinlung ngei hi, i hnênah ka rawn 12
tîr kîr leh ta a ni; ani chu Chanchin Ṭhaa kawl *ka* bunnaah hian 13
nangma aia rawng mi bâwl sak theihna tûrin ka hnênah awmtîr
reng ka duh hle a ni; nimahsela, i khawngaihna chu *khawngaih* 14
luihtîr ang ni lovin, i thu thu ang a nih theih zâwkna tûrin, i thu
lovin engmah tih ka duh lo. Rei lo tê a ṭhen che hi kumkhuaa 15
amah chu i neih hlenna ai a ni mahna, *nimahsela*, bawi ang ni tawh 16
lova, bawi aia ṭha, unau duh tak ang zâwk hian; kei atân *duh
tak a ni* bîk *a*, nang atân lek phei chuan, tisaah leh Lalpaah chuan
a va ni dâwn lehzual êm!
Chutichuan, ṭhiana mi ngaih chuan, keimah angin amah 17
hi lo lâwm ang che. Tin, i chungah thil engpawh tisualin emaw, 18
i engilo emaw a bat chuan, keima batah ruat ang che; kei Paulan 19
keima kut ngeia ka ziak a nih hi, keiman ka rulh sak ang; ka lakah
nangmah ngei pawh i inbat bawkzia chu hrilh che zawng ka ni
lo ve. A ni, unaupa, nangmah avângin Lalpaah chuan lâwmna 20
mi neihtîr la; Kristaah chuan ka thinlung tiharh ang che.
Ka sawi aia nasa zâwk mahin i ti ang tih ka hriat avângin, 21

i awi ringin i hnênah ka ziak a nih hi. Engpawh ni sela, chu 22
chang ti lovin, thlenna tûr mi lo buatsaih sak bawk ang che; in
ṭawngṭainate avângin in hnênah pêk ka ni dâwn tih ka inring
si a.
Epaphra, Krista Isuaa ka tânpuipa hian, chibai a bûk a che; 23
ka hnathawhpui Marka te, Aristarka te, Dema te, Luka te 24
pawhin *chutiang bawkin an bûk a che.*
Kan Lalpa Isua Krista khawngaihna i thlarau hnênah awm 25
rawh se. Amen.

Hebraite Hnêna Lehkha Thawn

I Pathian, hmasânga thlahtute hnêna bung tam tak leh 1
kawng tinrênga Zâwlneitea thulo sawitukhân, hêng ni tâwpah 2
hian keimahni hnênah *a* Fapaah chuan thu a sawi ta. Chu mi
chu engkim rochungtuah a ruat a, chu mi pawh chuan khaw-
vêlte chu a siam a; ani chu a ropuina êng leh, a tak anpui ngei 3
leh, ama thiltihtheihna thua engkim tungding*tu* niin, sualte a
tlenfai hnuin chung lama Ropuibera ding lamah khian a han ṭhu 4
a; vântirhkohte aia hming ṭha zâwk a rochun ang ngeiin an aia
ropui zâwk a lo ni tawh si a. Vântirhkohte zîngah tu hnênah 5
nge *hêng thu hi* a sawi ngai le?

"Nang zawng ka Fapa i ni e,
Vawiin hian ka hring che a ni,"

tih leh,

"A tân Pa ka ni ang a,
Ani chu ka tân Fapa a ni ang,"

tih hi. Tin, Fa tîra chu khawvêlah hian a hruai luh lehin, 6

"Pathian vântirhkohte zawng zawng pawhin
Amah chibai bûk rawh se,"

a ti a. Tin, vântirhkohte chungchâng thuah chuan *hei hi* a 7
sawi a ni:

"*Ani* chuan a vântirhkohte chu
Thliah a chantîr ṭhîn a,
A rawngbâwltute pawh
Meialhah *a chantîr ṭhîn*,"

tih hi. Fapa chungchâng thuah erawh chuan *hei hi a sawi a ni*. 8

"Aw Pathian, i lalṭhutphah chu
Chatuanin a awm tûr a ni;
Dikna lal tiang pawh chu
I ram lal tiang chu a ni.
Felna chu i ngainâ a, 9
Bawhchhiatna chu i huat kha;
Chuvângin, Pathian, i Pathian chuan,
I ṭhiante ai chuan
Hlimna hriak a thih nasat tâk che hi,"

tih leh, 10

"Nang, Lalpa, a tîrin
Leilung nghahchhan i phûm tawh a,

Vânte pawh i kut chhuak a ni;
Chûngte chu a la boral ang a, 11
Nang erawh chu awm hlen *tûr* i ni;
Tîn, chûng zawng zawngte chu
Silhfên angin a la hlui ang a,
Puan angin i zial bawk ang a— 12
Silhfên ang maiin,
Tichuan, a lo danglam tawh ang;
Nang erawh chu i pângngai fo va,
I kumte pawh a ral lo vang,"

tiin.

Nimahsela, vântirhkohte zîngah tu chungchâng thuah nge *hei* 13
hi a sawi ngai ni?

"I hmêlmate i kephah nghahchhana
Ka siam hma loh zawng
Ka ding lamah ṭhu rawh,"

tih hi.

Anni zawng zawng chu rawngbâwlna thlaraute, chhandamna 14
rochungtu tûrte tân rawngbâwl tûra tirh chhuah an ni lo vem
ni?

2 Chuvângin, benga kan hriatte kha ṭhahnemngai takin kan 1
pawisa lehzual tûr a ni, chutilochuan kan tawlh bo hlauh dah
ang e. Vântirhkohte hmanga thu sawi *mah* kha a lo ngheh a, bawh- 2
chhiatna leh thu awi lohna tinrêngte chuan thungrulhna fel tak a
hmuh zêl si chuan, heti kauva chhandamna ropui hi thlahthlam ila, 3
engtinnge kan tlân chhuah theih tehlul ang? Chu mi *chhandamna*
thu chu a tîra Lalpa hmanga sawi a ni tawh a, a hretute chuan min
tihngheh sak a; Pathian pawhin, chhinchhiahnate leh thilmakte 4
leh thiltihtheihna tinrêngte nên, ama duh ang zêla Thlarau
Thianghlim thil semte nên chuan, anni chu *a* hriatpui a.

Khawvêl lo la awm tûr a chanchin kan sawia chu, vântirh- 5
kohte hnuaiah zawng a dah lo. Nimahsela, mi tuemaw chuan 6
khawiah emaw *hêng thu hi* sawiin a hriattîr ta zâwk;

"Mihring hi engnge maw a nih a, i hriat reng ṭhin ni?
Mihring fapa pawh hi *engnge maw a nih a*, i kan ṭhin ni?
Ani chu vântirhkohte aia hnuaiin i siam rih a; 7
Ropuina leh chawimawina i khumtîr a,
I kut chhuak chungahte chuan hotuah i siam bawk a; 8
A ke hnuaiahte engkim i dah a,"

tiin.

Chutichuan, engkim a hnuaia a dah avângin a hnuaia dah
loh engmah a nei lo. Amaherawhchu, tûnah zawng engkim a

hnuaiah awmin kan la hmu rih lo ve. Nimahsela, Isua, vântirh- 9
kohte aia hnuaia siam riha chu, thihna ṭuar avânga ropuina leh
chawimawina khumtîra awmin kan hmu ta zâwk a ni, Pathian
khawngaihna zârah thihna chu mi tin a tem sakna tûrin. A tân 10
engkim awma, a zâra engkim awm bawka tân chuan, fa tam tak
ropuinaa a hruai luh zawngin, an chhandamna siamtu kha tuarnate
avânga tihfamkim chu, a âwm rêng si a.

Tithianghlimtu leh tihthianghlimate chu an zain *Mi* Pakhata 11
chhuak an ni si a; chuvângin ani chuan anmahniho chu "Unaute"
tih a zak lo ve.

"Ka unaute hnênah i hming ka hril ang a; 12
Awm khâwm zîngahte chuan
Hla sain ka fak ang che,"

tiin. Tin, 13

"Amahah ka rinna ka nghat ang,"

a ti leh *a.* Tin,

"En teh u, kei leh
Pathian mi pêk naupangte hi,"

a ti leh pek *a.* Tichuan, naupangte hi tisa leh thisen changte an 14
nih hlawm avângin, amah ngei pawhin chûng bawk chu a chang
ve ta a; thihnain thihna thuneitu (chu chu Diabola a ni) a tihboral
theihna tûr leh, thih hlauh vânga dam chhûnga bawia awm zawng 15
zawngte chu a chhan chhuah theihna tûrin.

A ṭanpui ṭhinte chu vântirhkohte an ni hauh si lo va, Abrahama 16
thlahte an ni, a ṭanpui zâwk ṭhin chu. Chutichuan, mite tân sual 17
thupha chawina siam sak tûrin, Pathian lam thilahte chuan
Puithiam Lalber *mi* lainat thei leh rinawm tak a nih theih nân,
engkima a unaute anga lo awm chu a tân a ṭûl rêng a ni. Amah 18
ngei chuan thlêmna tâwkin a lo tuar tawh avângin thlêmna tâwkte
chu a ṭanpui thei a ni.

3 Chutichuan, unau thianghlim, vân kohna chang vete u, 1
kan thurina Tirhkoh leh Puithiam Lalber, Isua chu,
ngaihtuah rawh u; *Pathian* chhûngte zawng zawng zîngah Mosia 2
a *rinawm* ang bawk khân, ani chu ruattu lakah chuan a rinawm
a ni. Chhûngkaw puipa chu *a* chhûngte aiin an chawimawi 3
zâwk ang ngeiin, ani chu Mosia aiin ropui lehzualna hmu tlâka
ruat a ni tawh si a. Chhûng tin hian puipa tuemaw tal an nei 4
ṭheuh si a; engkim puipa erawh chu Pathian a ni. Tin, chu mi
hnua thu la sawi tûrte hriattîr nân, Mosia chu *Pathian* chhûngte
zawng zawng zînga rawngbâwltuah zawng a rinawm ngei a; 5
Krista erawh chu *Pathian* chhûngte chunga Fapaah *a rinawm a* 6
ni. A chhûngte chu keimahni kan ni, a tâwp thlengin kan huaina
leh kan beisei chhuanna hi nghet taka kan vawn tlat phawt chuan.

Chutichuan, Thlarau Thianghlim sawi ang bawkin:— 7

" Vawiin hian a aw in hriat chuan 8
Thlalêra thlêmna nia
An tihvui lai ang khân,
In thinlung tikhauh suh u;
Chutah chuan in thlahtute chuan 9
Mi fiahin *mi* thlêm a,
Kum sawmli chhûnga
Ka thiltihte chu an hmu a;
Chutichuan chu mi chhuanho chungah ka lungni 10
lova,
' An thinlungin an ngai sual fo ṭhîn a,
Ka kawngte pawh an hre lo,' *ka* ti a,
Ka thinura ka chhechham ang khân 11
Ka chawlhnaah chuan an lût lo vang,"

tiin.
Unaute u, fîmkhur rawh u, chutilochuan, Pathian nung chu 12
bânsan *tûr*in in zîngah tu chhûngah pawh rin lohna thinlung
sual a lo awm dah ang e. " Vawiin" an tih chhûng hian ni tinin 13
infuih tawn zâwk rawh u, chutilochuan in zînga mi tupawh hi
sual bumnaa tihkhauhvin in awm dah ang e. Krista changtute 14
kan lo ni ta si a, kan rin chhan ṭantirhna kha a tâwp thlengin
nghet taka kan vawn tlat phawt chuan,

" Vawiin hian a aw in hriat chuan 15
An tihvui lai ang khân
In thinlung tikhauh suh u,"

an tih chhûng zawng hian.
A nih leh, tutenge ni, hre reng sia tivui kha? Aigupta ram 16
aṭanga Mosia hruaia chhuak zawng zawng kha an ni lo vem ni?
Tin, tute chungah nge ni, kum sawmli chhûnga a lungnih loh 17
kha? Tisualtu an ruang thlalêra tlu tate chungah khân a ni lo
vem ni? Tin, thu awi lote hnênah chauh lo chuan tu hnênah 18
nge a chawlhnaa lût lo tûra chhechhama a tiam ni? Chutichuan, 19
rin lohna avângin an lût thei ta lo tih kan hria a ni.

4 Chuvângin i hlau vang u, chutilochuan a chawlhnaa 1
luhna thutiama la awm reng siin, in zîngah tupawh tling
lo angin in lo awm mial dah ang e. An *hnêna hrilh* a nih ang bawk 2
khân Chanchin Ṭha kan hnênah hrilh a ni ngei si a; nimahsela,
an thu ngaihthlâk chuan anmahni a tisâwt si lo, ngaithlatu *tak-*
*tak*te nên rinnaa zawmin an awm loh avângin. Keini ring tawhte 3
hi chu chawlhnaah chuan kan lût mêk a nih hi,

" Ka thinura ka chhechham ang khân
Ka chawlhnaah chuan an lût lo vang,"

a tih ang khân; leilung pian tirh ata hnate chu thawh zawh a ni
tawh na a. Khawii hmunah emaw *ni* sarih *ni* thu hetiangin 4

a sawi asin, " Tin, ni sarih niah chuan Pathian chuan a hnathawh
zawng zawng a chawlhsan ta a," *tiin*. Tin, he *hmuna*h hian, 5
" Ka chawlhnaah chuan an lût lo vang,"
a ti leh *a*. Chutichuan, ṭhenkhat chu mi *chawlhnaah* chuan an 6
la luh tûr *thu* a la awm avâng leh, hmâna Chanchin Ṭha hrilh
dawngtute chu awi loh vânga an luh tâk loh avângin, rei tak hnu
khân Davidaah chuan, " Vawiin hian," tiin, ni engemaw a ruat 7
nawn leh a ni,

" Vawiin hian a aw in hriat chuan
In thinlung tikhauh suh u,"

tia, a hmaa *ka* sawi ang khân.

Josua chuan anniho chu a chawlhtîr tawh si zawngin, chu 8
mi hnuah chuan ni dang thu chu a sawi lo vang. Chutichuan, 9
Pathian mite tân chuan Chawlhnia chawlhna a la awm ta fo va.
A chawlhnaa lût tawha chu, Pathianin ama *hnathawhte* a *chawlh*san 10
ang khân, chu mi pawh chuan a hnathawhte a chawlhsan ve ta a.
Chutichuan, tumah chu mi awi loh entîrna anga *awma* an tlûk 11
loh nân chu chawlhnaa lût tûr chuan ṭhahnem i ngai ang u.
Pathian thu hi a nung a, thil a ti thei a, khandaih hriam tawn eng 12
ang ai pawhin a hriam a, nunna leh thlarau, ruhtuah leh thlîng
phel hrang khawp hialin a chhun thei a, thinlunga ngaihtuah
leh tumte hi a hre nghâl thei a ni. Thil siam ama mitlmuha 13
lang lo rêng rêng a awm lo; kan chanchin kan thlenna tûra mit-
hmuhah chuan engkim saruak leh inhawng sain a awm zâwk
a ni.

Tichuan, vânahte kal tlang tawh Puithiam Lalber ropui tak, 14
Isua Pathian Fapa chu, kan neih avângin kan thurin hi i pawm
tlat ang u. Puithiam Lalber kan chak lohzia inhriatnate *min* 15
hriatpui phâk lo nei kan ni si lo; *keimahni* anga kawng tinrênga
thlêmna tâwk tawh, sual erawh chu sual lo, *nei kan ni* zâwk e.

Chutichuan, zahngaihna kan hmuh theihna tûr leh, *puih* kan 16
ngaih huna ṭanpuina khawngaihna *kan* hmuh theihna tûrin, khaw-
ngaihna lalṭhutphah chu huai takin i hnaih ang u.

5 Puithiam Lalber apiang, sualte avânga thilpêk leh inthawi- 1
nate a*n* hlan kawp theihna tûra, mihring zînga mi lâk hrana lo
awmin, Pathian lam thilahte chuan mihringte tân ruat a*n* ni si ṭhìn:
chûngte chuan engmah hre lote leh kawng bote chungah zai *an* dawh 2
thei ṭhîn a ni, a*n*mah*ni* ngei pawh chak lohna hual vêlin an awm
ve bawk avângin. Tin, chu mi avâng chuan mite tân a*n* *hlan* sak 3
angin a*n*mah*ni* tân ngei pawh sualte avângin hlân ve lo thei a*n* ni lo.
Tin, tuman *chu mi* chawimawina chu mahniin a*n* inbel ngai lo, 4
Arona anga Pathian koh a*n* nih si loh chuan. Chutiang *bawk*in 5
Krista pawh chu Puithiam Lalbera siam tûrin mahni a intiropui
lo ve,

" Nang zawng ka Fapa i ni e,
Vawiin hian ka hring a che,"
tia, a hnêna sawitu khân *a tiropui ta* zâwk a ni;
" Nang zawng, Melkisedeka awm dân anga 6
Chatuana Puithiam i ni e,"
tia, *hmun* danga a sawi ang bawk khân.
Ani chuan, a tisa put lai niahte khân, thihna laka amah 7
chhandam theitu hnênah chuan nasa taka au leh mittui tla
chungin ṭawngṭainate leh dîlnate a hlân a, a ṭih dêk ṭhin avângin
ngaihtlâkin a awm bawk a; Fapa meuh pawh ni mah sela a thil 8
tuarahte chuan thu awi a zir ta a ni; tichuan, tihṭhatfamkima lo 9
awniin, a thu awi zawng zawngte tân chatuana chhandamna
bulpui a lo ni ta; Melkisedeka awm dân anga Puithiam Lalberah 10
Pathian*in* *a* vuah a.
Chu nii chanchinah chuan thu tam tak sawi tûr kan nei a, 11
hrilhfiah pawh a harsa, in beng a lo chhêt tâk avângin. A hun 12
ngaihtuah zawngin zirtîrtu ni tawh hial âwm in ni na a, Pathian
thu bul ber A Aw B te chu zirtîr in ngai leh ta a, chaw rum
ni lova hnute *la* ngai mi ang in lo nih tâk hi. Hnute ring apiang 13
chuan felna thuah hian hriatna a*n* nei si lo, nausên a*n* nih avângin.
Chaw rum erawh chu puitlingte tân a ni, chûngte chuan a*n* hman 14
fo avângin chhia leh ṭha fiah tûrin an hriattheihnate chu an
sawizawi tawh.
6 Chutichuan, Krista thu bul hril tawh lovin puitlin lam 1 2
i pan ang u; thiltih thi simna te, Pathian lama rinna te,
baptismate leh, kut nghah leh, mitthi thawhlehna leh, chatuana
rorêlna kawng lam zirtîrna te lungphûm chu phûm leh tawh
lovin. Pathianin rem a tih chuan chu chu kan ti ngei ang. 3
Tin, vawi khat rilru tihvâra, vân thilpêk tema, Thlarau 4
Thianghlim chantîra, Pathian thu ṭha leh hun lo la awm tûra 5
thiltihtheihna tem tawh zeta tlûksante kawng thu zawng—chu 6
*mi*te chu *an* simna tûrin siam thar leh rual an ni lo, Pathian Fapa
chu anmahni tân khêngbet nawn leha timualpho an nih avângin.
Lei, a chunga ruah tui tla fo chu lo in tawha, miin an thawh sakate 7
tâna thlai *ei* tlâk rawn chhuahtu chuan, Pathian lakah malsâwmna
a hmu ṭhîn a ni; amaherawhchu hnimhlingnei leh buarte a chhuah 8
chuan mâkin a lo awm a, ânchhe dawng thaw a lo ni ṭhîn a, a
tâwpah chuan hâl a tâwk ṭhîn.
Nimahsela, duh takte u, chutiang thu sawi mah ila, nangni 9
zawngin *chutiang thil aia* thil ṭha zâwk, chhandamnaa tel thilte
chu, *in tih* kan ring a che u. In hnathawh leh a hming chunga 10
hmangaihna in lantîr, mi thianghlimte rawng in lo bâwl, tûn
thleng pawha in la bâwl cheu chu, theihnghilh tûrin Pathian chu
mi fel lo a ni si lo va. Nimahsela, a tâwp thlenga beiseina famkim 11

hmu tûrtu *in* taihmâk pângngai ang khân taihmâk chhuah ṭheuh
fo ula kan ti êm êm mai; chutichuan, in inthlahdah lo vang a, 12
rinna leh nghah peihna vânga thutiamte rochung tawhte zirho
in ni zâwk ang.
Pathianin Abrahama hnêna thu a rawn tiam lai khân, *amah* 13
aia ropui zâwk chhâla chhia a chham theih loh avângin, amah
leh amah inchhâlin, " Matheilovin mal ka sâwm sak ngei ngei 14
ang chia, tih pawh ka tihpun sak ngei ngei ang che," tiin, chhia
a chham ta a. Chutichuan, chhel taka a tuar chhuah hnuin, 15
thiltiam chu a hmu ta ngei a.
Mihringte hian *an aia* ropui zâwk chhâlin chhia an chham 16
ṭhîn a ni; an inhnialna tinrêngah pawh tihnghehna tûrin
chhechham hi tihtâwpna a ni ṭhîn. Chutichuan, Pathianin 17
thutiam rochung tûrte hnênah chuan a rêl danglam theih lohzia
nasa lehzuala entîr duhin, chhechhamna thu a palaitîr a; Pathian 18
daw rual a nih lohna thil danglam thei lo pahnih avângin, keini
inchhanhim nân kan hmaa beiseina dah chu chelh tûra tlânte
hian, fuihna nasa tak kan neih theihna tûrin. Chu *beiseina* chu 19
nunna thîrchakaiah kan nei a, rinawm leh nghet tak *a ni*, puanzâr
chhûnga miah pawh chuan *a* lût a; chutah chuan Isua, Melkisedeka 20
awm dân anga chatuana Puithiam Lalber lo ni tawhin, kan tân
hmahruaituah a lo lût ta a.

7 Chu Melkisedeka, Salem lal, Pathian Chungnungbera 1 8
Puithiam, Abrahama lalho that haw lo hmuaka malsâwmtu,
Abrahaman engkimah sâwma pakhat a pêk ve bawkka kha,
puithiamah a awm reng fo si a. A *hming awmzia* hrilfiahin a
hmasa berah Felna Lal a ni a, a dawt lehah Salem Lal a ni bawk
(chu chu Remna Lal tihna a ni), *ani chu* pa nei lovin, nu nei lovin,
chi thlahtute chanchin nei lovin, *awm* ṭan ni nei lovin, nun tâwp
pawh nei hek lovin, Pathian Fapa anga siam a ni zâwk.
Tichuan, chi thlahtu Abrahaman *a* râl lâk ṭha apiang zînga 4
mi sâwma pakhat a pêka chu, chu mihring ropuizia chu ngaihtuah
teh u. Levia thlahte zînga puithiam hna chang apiangte chuan 5
Dân *thu* angin mite lakah sâwma pakhat lâk tûr thu an hmu ngei
a ni, chu chu an unaute lakah a ni, chûngho chu Abrahama
ṭhâlbea chhuak ni mah sela; amaherawhchu, an zînga a thlahtute 6
chhui tel ve lohva khân Abrahama lakah sâwma pakhat a la a,
thutiamte vawngtu chu mal a sâwm ta bawk a. Nimahsela, 7
hnial rual lohvin, a tê zâwk chu ropui zâwka malsâwm sakin a
awm ṭhîn. Tin, hetah hian mihring thi ṭhînte hian sâwma pakhat 8
an hmu ṭhîn a, chutah erawh chuan ' a nung reng' tia, a thu an
hriattîra chuan *a hmu a ni*. Tin, Levia, sâwma pakhat la ṭhîntu 9
mah hian, Abrahama kutah khân sâwma pakhat a pe tawh, tih

theih a ni; Melkisedekan a lo hmuah lai khân a pa ṭhâlbeah a la 10
awm si a.
Tichuan, Leviaho puithiam nihna avânga famkimna hmuh 11
theih a nih chuan (chu mi hnuaiah chuan miten Dân *thu* an lo
hmu si a), Arona awm dân anga ruat lovin, Melkisedeka awm
dân anga puithiam dang lo awm hi engnge a la ngaihna? Puithiam
nihna chu a lo danglam tâk avângin Dân *thu* chu tihdanglam 12
ve a lo ngai rêng a ni. Hêng a thu an sawia hi hnam hrang mi 13
a ni si a, chu mi *hnam* zînga mi chu tumah maichâmah chuan an
che ngai lo. Kan Lalpa chu Juda hnam zînga lo chhuak a ni tih a 14
lang fiah si a, chu mi hnam thuah chuan Mosian puithiamho
kawng thu engmah a sawi lo. Tin, Melkisedeka anga puithiam 15 16
dang, tisa thupêk Dân *thu* anga siam mi ni lo, nun tâwp nei lo
thiltihtheihna anga siam zâwk mi a lo awm dâwn chuan, *kan thu
sawi kha* nasa takin a fiah lehzual *ang;*
"Nang zawng, Melkisedeka awm dân anga, 17
Chatuana Puithiam i ni e,"
tih, hriattîr a ni si a. A chak loh leh a sâwt lohna avângin thupêk 18
awm hmasa chu paihin, (Dân *thu* chuan engmah a tifamkim 19
si lo), beiseina ṭha zâwk, Pathian kan hnaihna ṭhin hi, hruai luhin
a lo awm ta hlauh zâwk a ni.
Tin, chhechham loh a nih loh avângin (anni zawng chhechham 20 21
lova puithiama siam an ni si a; ani erawh chu,
"'Nang zawng chatuana Puithiam i ni e,' *tiin,*
Lalpan chhia a chham a, a lamlêt tawh lo vang,"
tia, a hnêna sawitu *kut* khân chhechhama, *Puithiama siam* a ni
zâwk) chuti bawka nasa chuan Isua chu thuthlung ṭha zâwk 22
tihnghehpuitu a lo ni ta.
Tin, anni zawng thih avânga awm hlen an ṭhulh ṭhin avângin, 23
puithiama siam an tam ngei a; ani erawh chu chatuana a awm 24
reng avângin, a Puithiam nihna chu thlâk theih rual lohvin a
nei ta zâwk a ni. Chutichuan, amaha Pathian hnêna lo kalte 25
chu a tâwp khâwk thlengin a chhandam thei bawk a ni, anmahni
ṭawngṭai sak tûrin chatuana a nun reng avângin.
Chutiang Puithiam Lalber, *mi* thianghlim, depdê lo, 26
bawlhhlawh kai lo, mi sualte laka awm hrang, vânte aia chungnung
zâwka siam tawha chu, kan tân a âwm rêng si a. *Ani* chuan 27
chûng Puithiam Lalberte *hlan* ang chuan, ni tin mahni sual avânga
inthawina hlan hmasak zeta, chu mi hnua mite *sual* avânga hlan
a ngai lo ve; chu chu vawi khatah a lo ti tlingtla ta nghâl si a,
mahni a inhlan chawp lai khân. Dân *thu* chuan, mihring chak 28
lohna neite chu, puithiam lalberah a ruat ṭhîn a; chhechham thu,
Dân *thu* hnua lo awm erawh chuan, Fapa, chatuan atân tihfamkim
tawha chu, *a ruat* zâwk *a ni.*

8 Tichuan, kan thu sawite zîngah hian a pawimawh ber 1 2
chu *hei hi a ni*:—Chutiang Puithiam Lalber, vânahte khian
Ropuibera lalṭhutphah ding lama han ṭhua, Hmun Thianghlim
leh biak bûk taktak, mihring sak ni lo, Lalpa sak zâwka rawng-
bâwltu chu kan nei tih hi.
Puithiam Lalber apiangte chu thilpêk leh inthawinate hlân 3
tûrin ruat *an* ni si a; chutichuan he *Puithiam Lalber* pawh hian
engemaw tal hlan tûr neih a ngai a ni. Leiah hian lo awm sela 4
chuan, puithiam rêng a ni lo vang, Dân thu ang zêla thilpêk
hlântute lo awm sa an awm avângin. Chûngte chuan vân thilte 5
chu a lem leh a hlim rawng an bâwl ṭhîn a, Mosian biak bûk a sak
dâwn laia Pathian hrilha a awm ang khân; "Tlânga entawn
tûr chu an entîr che ang khân engkim siam tûrin fîmkhur rawh,"
a tih kha.
Tûnah erawh chuan thuthlung ṭha lehzual palai a nih angzia 6
zêlin rawngbâwl hna ṭha zâwk a lo chang ta, chu *thuthlung* chu
thutiam ṭha zâwk chungahte siam a ni.
Chu mi *thuthlung* hmasa chu demna awm lovin lo awm sela 7
chu, a pahnihna atân chuan hmun an zawng lo tûr. Anmahni 8
demin *hêng hi* a sawi si a:

"Ngai teh, nite a lo thleng dâwn e, Lalpan a ti,
Chûng niahte chuan Israela chhûngte leh,
Juda chhûngte hnênah chuan thuthlung thar ka
siam ang:
An thlahtute Aigupta ram aṭanga hruai chhuak 9
tûra
An kuta ka chelh nia
An hnêna ka thlun ang kha ni lovin;
Ka thuthlungah chuan an awm reng si lo va,
Tichuan anni chu ka ngaihsak ta lo a ni, Lalpan a ti.
Chûng ni hnuah chuan Israela chhûngte hnêna 10
Thu ka thlun tûr chu hêng hi a ni, Lalpan a ti;
An rilruah ka thupêkte ka dah ang a,
An thinlungah ka ziak bawk ang a;
Tin, anni tân Pathian ka ni ang a,
Kei atân anni chu *ka* mite an ni bawk ang;
Tin, mi tinin, 'Lalpa chu hre rawh,' tiin, 11
Mahni tualkhatpui leh,
Mahni unau an zirtîr dâwn tawh lo va;
A tê ber aṭangin a lian ber thlengin
An zain mi hre ṭheuh tawh dâwn a ni.
An bawhchhiatnaahte zah ka ngai ang a, 12
An sualte pawh ka hre reng dâwn tawh si lo,"

tiin.

" *Thuthlung* thar," tiin a sawi avâng khân a hmasa chu a 13
tihlui ta a ni. Tichuan, lo hluia lo upa tawh chu a ral dâwn
dâwn a ni.

9

Tin, *thuthlung* hmasa pawh khân Path'an rawngbâwl
dânte leh a hmun thianghlim, he khawvêla *hmun thianghlim* chu 1
a nei a. Biak bûk an siam a, a tawntirh chu khâwnvâr dahna 2
te, dawhkân te, chhangdah te awmna a ni; chu chu Hmun
Thianghlim an ti a ni. Tin, puanzâr pahnihna piahah chuan 3
biak bûk, Hmun Thianghlim Ber an tih chu *a awm a;* chu miah 4
chuan rangkachak rimtui hâlna bâwm leh, thuthlunna bâwm
rangkachak tia luan chu a awm a, chu mi *thuthlunna bâwm* chhûngah
chuan Manna awmna rangkachak bêl te, Arona tiang lo chawr te,
thuthlunna *lung* phêk te *a awm a;* a chung lamah, zahngaihna 5
ṭhutphah hliahin, ropuina Cherubte *an awm* bawk *a;* chûng thute
chu tûnah zawng a kip a kawiin kan sawi thei lo vang.

Tin, chûng thilte chu chutianga siam a lo ni a, Puithiamhovin 6
Pathian rawng bâwlin, biak bûk tawntirhah chuan an lût fo ṭhîn
a; a dawttuah erawh chuan Puithiam Lalber chauh kum tin vawi 7
khat, thisen *keng* lo lovin, *a lût ṭhîn;* chu chu mahni tân leh mite
sual atân a hlân ṭhîn. Thlarau Thianghlimin hei hi a hriattîr 8
a : Hmun Thianghlima luhna kawng chu a la lang rih lo ve, biak
bûk tawntirh chu a la din chhûng chuan, tih hi; chu chu tûn lai 9
tehkhinna hi *a ni;* chu mi ang zêlin, thilpêk leh inthawinate pawh
an hlân ṭhîn, chûngte chuan chhia leh ṭha hriatna kawngah
chuan a betu chu a tifamkim thei lo; *chûng chu* (ei tûr te, in tûr
te, sil tûr hrang hrang te nên) tisa lam dânte chauh, siamṭhat 10
hun hma atân ruat chu *a ni.*

Nimahsela, Krista chu thil ṭha lo awm tûrahte Puithiam 11
Lalbera lo kalin, biak bûk, kuta sak loh, (chu chu hêng thil siam
zînga mi *a ni* lo tihna a ni), ropui leh famkim zâwk kal tlangin, 12
kan tân chatuana tlanna hmu tawhin kêlte leh bâwng note thisen
vâng ni lovin, ama thisen vâng zâwkin, Hmun Thianghlimah
chuan vawi khatah a lo lût tlingtla ta nghâl a. Kêl leh bâwngpate 13
thisen leh, bâwngla vâp mi bawlhhlawh chunga theh mahin tisa
thiang khawpa a tihthianghlim si chuan, Krista, chatuana Thlarau 14
zâra hmêlhem lova Pathian hnêna inhlâna thisen chuan, Pathian
Nung rawng bâwl tûrin in chhia leh ṭha hriatna chu thiltih thite
lakah chuan a va tithianghlim dâwn nasa êm!

Tin, he mi avâng hian, ani chu thuthlung thar palai a ni, 15
thuthlung hmasa hnuaia bawhchhiatnate lak ata tlan nân mi a lo
thih tâk avângin kohvate chuan chatuana roluah tûr thutiam
chu an chang thei ang. Thurochhiah awmna apiangah a chhiahtu 16
thihna awm ve lo lo thei a ni si lo. Mi an thih hnuin thurochhiahin 17

thu a nei si ṭhîn, a chhiahtu la dam chhûng erawh chuan thu rêng
a nei lo.
Chutichuan *thuthlung* hmasa pawh kha thisen lovin an tinghet 18
lo. Dân *thu* ang zêlin thupêk apiang chu Mosian mi zawng zawng 19 20
a hrilh hnuin, " Hei hi Pathianin in hnêna a pêk tlat thuthlung
thisen a nih hi," tiin, bâwng note leh kêlte thisen chu, tui nên,
sâpsen nên, husop nên a la a, lehkhabu ngei leh mi zawng zawng
pawh chu a theh a ni. Chu lo pawh chu, biak bûk leh 21
rawngbâwlna hmanrua zawng zawng chu chutiang bawkin thisen
chuanin a theh ta bawk a. Tin, Dân *thu* zawngin engkim thaw 22
mai hi thisena tihthianghlimin a awm ṭhîn a, thisen chhuah lohvin
ngaihdamna rêng a awm lo.
Chutichuan, vâna thil awm angte chu chûng chuan 23
tihthianghlimin a awm tûr rêng a ni, vân thil taktakte erawh
chu chûng aia inthawina ṭha zâwktein *tihthianghlimin a awm tûr
a ni.* Krista chu, kuta sak hmun thianghlim, atak anpuiah 24
chuan, a lût si lo va; tûnah Pathian hmaah kan aia ding tûrin vânah
ngei *a lût ta* zâwk a; nimahsela, Puithiam Lalber chu kum tinin, 25
mahni *thisen* lo, thisen keng chunga Hmun Thianghlima a lût
ṭhîn angin, ani chu mahni inhlân fo tûrin a *lût* hek lo; chuti ni ṣuh 26
sela, leilung pian tirh achin vawi tam tak a tuar tawh tûr a ni;
nimahsela, tûn lai hun tâwpah hian inthawi nâna inhmang chawpin
sual tihbo nân vawi khatah a lo lang ta nghâl a ni. Tin, mihring 27
tân vawi khat thih ruat a ni, chu mi hnuah chuan rorêlna *a awm
ang;* chutiang bawkin Krista pawh, mi tam tak sualte kalpui 28
tûra vawi khat hlana awm tawhin, chhandamna hmu tûra amah
lo nghâktute hnênah chuan, sual tel lovin vawi hnihnaah a lo
lang leh ang.

10 Dân *thu* chuan, *thil* ṭha, lo awm tûrte anpui tak nei lovin, 1
a thla chauh a neih avângin, kum tina inthawina pângngai
an hlan fote chuanin, a lo hnaite chu engtikah mah an tifamkim
thei dâwn si lo. Chuti ni suh sela, a betute chu vawi khata 2
tihthianghlim nghâla awmin, sual inhriatnate an neih loh
avângin hlan an bâng tawh daih dâwn lâwm ni? Nimahsela, 3
chûng *inthawina*ah chuan kum tinin sualte hriat lehna a lo awm
fo zâwk ṭhîn. Bâwngpate leh kêlte thisen chuan sualte tibo 4
thei rual a ni si lo. Chutichuan, khawvêla a lo luh laiin 5

" Inthawina leh thil hlan i duh lo va,
Ka tân taksa mi buatsaih sak zâwk a:
Hâlrala pumpêknaahte leh, 6
Sual tâna *inthawina*ahte chuan
Lâwmna rêng i nei lo.
Chu veleh chuan, keiin, ' Aw Pathian, ngai teh, 7

(Lehkhabu zialah chuan ka thu ziak a ni a)
I duhzâwng ti tûrin ka lo kal e,' ka ti a,"

a ti a.
A chhakah hian, " Inthawina te, thil hlan te, hâlrala pumpêkna 8
te, sual tâna *inthawina* te i duh lo va, chûngah chuan lâwmna
i nei hek lo," *a* ti a, (chûngte chu Dân *thu* anga hlan a ni a), chu
veleh chuan, " Ngai teh, i duhzâwng ti tûrin ka lo kal e," a lo 9
ti ta a. A pahnihna hi a tundin theihna tûrin a hmasa chu a la
bo ta a ni. Chu mi duhzâwng chuan, Isua Krista taksa vawi 10
khata hlan nghâl vâng khân, tihthianghlimin kan awm ta.
Tin, puithiam tinrêngin kâwla ni chhuak chhiara rawng- 11
bâwlin, sualte engtik maha tibo thei lo inthawina pângngai hlân
fovin, a*n* ding ṭhîn; ani erawh hi chu, chatuan atân sualte tâna 12
inthawina pakhat *chauh* a hlân hnuin, Pathian ding lamah a han
ṭhu ta zâwk a; chuta chin chu, a hmêlnate a kephah nghahchhana 13
siam an nih hma loh zawng *a* nghâk reng a. Thil hlan pakhat 14
*chauh*vin tihthianghlim tawhte chu chatuan atân a tifamkim tawh
si a.
Tin, Thlarau Thianghlim pawh chuan min hriattîr bawk 15
a:

" Chûng ni hnuah chuan 16
An hnêna thu ka thlun tûr chu hêng hi a ni, Lalpan
a ti;
An thinlungah ka thupêkte ka dah ang a,
An rilruah ka ziak bawk ang,"

tia, a sawi hnu khân,

" An sualte leh an bawhchhiatnate 17
Ka hre reng tawh lo vang,"

a ti si *a*. Tichuan, chutiangte ngaihdamna apiangah chuan 18
sual tân thil hlan a awm tawh lo a ni.
Chutichuan, unaute u, kawng min ruat sak, kawng thar leh 19 20
nungah chuan, puanzâr chu (chu chu a taksa tihna a ni) kal tlangin,
Isua thisen avâng chuan Hmun Thianghlimah khân luh kan
huam avâng leh, Pathian chhûngte chunga Puithiam ropui tak 21
kan neih avângin, kan thinlunga chhia leh ṭha hriatna ṭha lo 22
chu theh fai saka awma, kan taksa pawh tui fîma buala awmin,
rinna famkim *neia* thinlung tak zet puin i hnaih ang u. Kan 23
beisei thurin hi, a nghîn lohna tûrin i pawm tlat ang u, thutiamtu
chu a rinawm si a; tin, hmangaih leh thil ṭha tiha inchawk tho 24
tûrin inngaihtuah tawn ang u; ṭhenkhat tih dân anga kan 25
inkhâwmte bânsan lovin, *in*fuih *tawn* zâwk *ang u;* ni chu lo hnai
telh telha in hriatin *infuih tawn* nasa lehzual sauh *rawh u*.
Thutak hriatna famkim chu kan chan hnua thil kan tihsual 26
luih si chuan, sualte tâna inthawina a awm tawh hauh lo vang

a, rorêlna hlauh lâwkna râpthlâk tak engemaw leh, dotute kângral 27
tûr thinurna mei *a awm tawh* zâwk *ang*. Mosia Dân *thu* pawisa 28
lo mi chu hretu pahnih pathum emaw thuin, lainatna tel lovin,
an thi ṭhîn. Pathian Fapa rapbeta, thuthlung thisen amah 29
tihthianghlimna chu thil narâna ruata, khawngaihna Thlarau
tivuitu chu, chu mi ai chuan eng tia hremna nasa zâwk nge tuar
tlâka ruat tûr nia in ngaih? " Phuba *rêng rêng* keima lâk tûr a ni,
keiman ka thungrûl ang," tih leh, " Lalpa chuan a mite a ngaih- 30
tuah ang," *ti* leh*tu* chu kan hre si a. Pathian nung kuta tlûk chu 31
thil râpthlâk tak a ni.

Nimahsela, hmâna tihêna in awm hnua tuarna buai nasa tak in 32
tuar lai nite kha hre leh rawh u; kawng khatah chuan hmusit leh 33
hrehawmte pawh tuarin ennawma siamin in awm a, kawng khatah
chuan chutianga hmana awmte chu tuarpuitute in lo ni a. Kawl 34
bunte chu in lainat a, sum ṭha zâwk, awm hlen bawk tûr chu, mah-
niin in nei tih hriain in sum lâk sakte pawh lâwm taking in lo tuar
ta bawk si a.

Chutichuan, in rinna, lâwmman pêk nasa tak nei *tûr* chu, paih 35
bo suh u. Pathian duhzâwng in tih hnuin thiltiam chu in hmuh 36
theih nân chhelna in ngai asin.

Rei lo tê achinah 37
Lo kal tûra chu a lo kal dâwn si a,
Rei a rial tawh lo vang.
Nimahsela, ka mi fel chu 38
Rinnain a nung ang:
A hnungtawlh *erawh* chuan,
Ka rilruin amahah chuan lâwmna rêng a nei lo vang.

Nimahsela, keini zawng boral tûra hnungtawlh pâwla mi kan 39
ni lo va; nunna humhim tûra rinna nei pâwla mi *kan ni* zâwk.

11 Tin, rinna hi thil beiseite awm ngeiahriatna, thil hmuh lohte 1
hriatfiahna a ni. Chu miah chuan upahote khân fak 2
an hlawh si a.

Rinnain khawvêlte hi Pathian thua siam fel diam a ni tawh 3
tih kan hria, chutichuan *thil* hmuh theihte hi thil langtheitea
siam a ni lo.

Rinnain Abela chuan Kaina ai chuan inthawina ṭha zâwk 4
Pathian hnênah a hlân a, chu mi avâng chuan mi fel a ni tih hriat-
tîrna a hlawh a, Pathianin a thilpêkte kawngah chuan thu a
hriattîr a; tin, chu mi *rinna* avâng chuan ani chuan thi tawh *hnu*in
thu a la sawi ta fo a ni.

Rinnain Enoka kha thihna hre lo tûra lâk bovin a lo awm a; 5
tin, Pathianin a lâk bo avângin hmuh theih a ni ta lo va; lâk bova
a awm hmain Pathian lâwmzâwng mi a ni tih an hriattîr tawh rêng

a. Nimahsela, rinna lovin *ama* lâwmzâwng *mi* nih rual a ni lo; 6
Pathian hnêna lo kal chuanin, ani chu a awm tih leh, zawngtute
hnêna lâwmman pêk hmang a ni *tih*, rin tûr a ni.
Rinnain Nova chu thil lo la lang lote kawng thuah *Pathian* 7
hrilha lo awmin, Pathian ṭih dêkin, a chhûngte chhandam nân
lawng a tu a; chu chuanin khawvêl chu thiam loh a chantîr ta a,
rinna avânga felna awm chu rochungtu a lo ni ta bawk a.
Rinnain Abrahama chu kohva a awm lai khân a rochun tûr 8
hmuna lût tûrin kal chhuah thu a pawm ta a; tin, a kalna tûr lam
pawh hre lovin a kal chhuak ta a. Rinnain ram tiamah khân mi 9
rama châm ang *mai*in a lo châm ta reng a, thutiam hmunkhat a
rochunpui tûr Isaaka leh Jakobate nên chuan puan inahte a*n* awm
a; khua lungphûmte nei mi, Pathian rêlbâwl leh siam chu a
nghâk reng si a.
Rinnain Sari ngei pawhin, a tiamtu chu rinawma a ruat avâng- 11
in, tar hnu tawhin chi pai theihna a hmu a. Chutichuan, *mipa* 12
pakhat lakah (ani chu mitthi ang a ni si a) vâna arsite anga tam,
tuifinriat kama ṭiau vaivut anga chhiar sên loh an lo chhuak ta a.
Chûng zawng zawngte chu rinna *nei*in an thi ta a, thiltiamte chu 13
chang lovin; nimahsela chûng chu hla tak aṭanga hmuin, chi-
bai an lo bûk tawh a, leiah hian mikhual leh khualzin *mai* an ni tih
an inhriattîr tawh bawk a. Chutiang thu sawite chuan anmahni 14
ram tûr an zawng tih an tilang si a. Tin, an chhuahna ram chu
lungkham sela chuan, hâwnna remchâng an hmu tawh ngei tûr a 15
ni. Nimahsela, tûnah zawng *ram* ṭha lehzual châk an lo ni a, 16
chu chu vâna mi a ni; chutichuan, Pathianin an Pathian tiha awm
chu a zak lo ve; an tân khua *lam* a lo buatsaih sak tawh si a.
Rinnain Abrahama chu fiaha a awm khân Isaaka chu a han 17 19
hlân a; a ni, thutiamte lâwm taka changtu, "Isaakaah hian i thlah-
te an ti ang," an tiha ngei khân, Pathianin mitthi zîng ata pawh
kaitho theia ruatin, a *fapa* neih chhun a hlân; chuta ta chu teh-
khinnain a hmu leh ta ngei bawk a.
Rinnain Isaaka chuan thil lo la thleng tûrte thuah pawh Jakoba 20
leh Esauva mal a sâwm sak a.
Rinnain Jakoba chuan, thih dâwn lai khân, Josefa fate chu mal 21
a sâwm ve ve a; a tiang hmâwr rinchhanin Pathian a be bawk a.
Rinnain Josefa chuan, a thih a lo hnaih khân Israela thlahte 22
chhuah tûr thu a sawi a; a ruhte kawng thuah thu a pe bawk a.
Rinnain Mosia a pian lai khân, nausên hmêl ṭha tak a ni an 23
tih avângin, thla thum chhûng a nu leh a pa thuhrûkin a awm
a; lal thupêk pawh an hlau lo.
Rinnain Mosia chuan, a lo puitlin hnu khân, Pharaoa fanua 24
fapaa vuah a duh lo va; rei lo tê atân sual nawmna hlimpui ai 25
chuan Pathian mite nêna tihduhdah tuar *a* thlang *ta* zâwk a;

Krista an hmusitna chu Aigupta ram rote ai chuan sum ropui zâwk- 26
ah *a* ruat a; lâwmman pêk tûr chu a thlîr ṭhin avângin.
Rinnain lal thinurna chu hlau lovin Aigupta ram a kalsan a, 27
hmuh theih lohva chu a hmuh avângin a tuar ṭan ṭan a ni.
Rinnain Kalhlên Kûtleh thisen theh kha a siam a, fa tîr tiboral- 28
tu chuan anmahni a tawh lohna tûrin.
Rinnain khawmuala *kal* angin Tuifinriat Senah khân an kal 29
kai a; Aiguptahovin chu chu tih an tum *ve* a, lem zawhin an awm
ta a.
Rinnain Jeriko khaw kulh kha ni sarih an hual hnuin a chim ta a. 30
Rinnain Rahabi nawhchizuar kha awi loho zîngah chuan 31
a boral ve ta lo, enthlatute chu tlang taka a lawm avângin.
Tin, engnge ka la sawi cheu vang? Gideona thu te, Baraka 32
thu te, Samsona thu te, Jephtha *thu* te leh, Davida thu te, Samuela
thu te, zâwlneiho *thu* te hril ila, hunin mi daih dâwn si lo va; chûngte 33
chuan rinnain ramte an la a, *thil* fel *an* ti a, thutiamte *an* chang a,
sakeibaknei khâte *an* tihchih sak a, mei thiltihtheihna *an* timit a, 34
khandaih hriam lam an pumpelh a, chak lohna ata chak taka
siamin *an* awm a, indonaah chuan mi hrât khawkhêng *an* lo
ni a, hnam dang indo pâwlte *an* tlânchhiattîr a. Hmeichhiaten 35
an mitthite tho leh an hmu a, mi dangte pawh sawisakin an awm
a, thawhlehna ṭha lehzual an chan theihna tûrin chhan chhuah
an duh lo va; mi dangte pawhin tihnawmnah leh vuakte an tuar 36
a, a ni, chu lo pawh chu, kawlbun leh tân ina khungte *an tâwk bawk*
a; lunga denin an awm a, thingzainaa zai bunin an awm a, thlêmna 37
an tâwk a, khandaiha sahhlumin an awm a; berâm vun leh kêl
vun sinin an vâkvai a; rethei takin, hrehawm takin, tihduhdahin an
awm a; (chûngho tân chuan khawvêl hi *awmna* tlâk a ni lo) 38
thlalêrah te, tlângah te, pûkah te, khuarkhurumah te an vâk an
vâk ṭhîn a.
Tin, chûng zawng zawngte chuan an rinna avânga fak lo 39
hlawh tawhin, thiltiam chu an chang lo va, keini tel lova anni chu 40
tihfamkima an awm loh nân Pathianin keimahni kawng thuah
thil engemaw ṭha lehzual a buatsaih tawh avângin.

12 Chutichuan, thlîrtute chuti kauva chhûmpui nasa tak 1
hual vêla kan awm avâng hian, *min* tihnawk apiang leh 2
sual keimahnia bet tlat chu i dah ve ang u, tin, Isua, *kan* rinna
siamtu leh tifamkimtu lam chu enin, kan hmaa intlânsiakna tûr
awmah hian chhel takin i tlân zêl ang u. Ani chuan a hmaa
hlimna awm avâng chuan, mualphona chu ngainêpin, kraws
chu a tuar a, Pathian lalṭhutphah ding lamah khian a han ṭhu
ta a. In thlarau lamah in inthlahdah a, in lo hah loh nân, anmahni 3
chunga ṭha lo *tûrin* mi sualte chutianga hnialkalhna tuartu chu

ngaihtuah teh u khai. Sual dovin thisen chhuak khawpin in 4
la ṭang lo va: fuihna thu, fate *zilh* anga zilhna che u kha, in lo 5
theihnghilh ta e.

" Ka fa, Lalpa thununna chu ngainêp suh la,
A zilhhauva i awmin inthlahdah hek suh;
Lalpa chuan a hmangaih chu a thunun ṭhîn a, 6
Fa a lawm apiang chu a vaw ṭhîn asin ni,"

tih hi. In tuar hi *nangmahni* thunun nân a ni; fate *chunga tih* angin 7
Pathianin in chungah a ti a nih hi; pa thunun loh fa tunge awm ngai
le? *Fa* zawng zawng hlawh ṭhin thununna chu hlawh lova in awm 8
erawh chuan, fa tak ni lovin, sâwn in ni a ni ang asin.

Chu lo pawh chu min thunun tûrin kan tisa pate kan neih 9
kha, chûngte chu kan zah si a; chu mi aia nasa zâwkin, *kan* nunna
tûrin, thlaraute Pa thu thuin kan awm dâwn lâwm ni? Anni 10
chuan ni rei lo tê, ṭha an tih ang zêlin *min* thunun ngei tak a, ani
erawh chuan, a thianghlimna chu *kan* chan ve theih nân, kan
ṭhatna ṭûrin *min thunun zâwk a ni.*

Tin, thununna rêng rêng hi *tuar* lai chuan lâwmawmin a lang 11
lo va, lungchhiatthlâkin *a lang* zâwk ṭhîn, *tuar* hnuah erawh chuan
chu mia sâwizawia awmte tân chuan rah thlamuanawm tak, felna
chu a chhuah sak ṭhîn.

Chutichuan, kut uai thlate chu char rawh u, khûp zawite nên; 12
tin, kebai chu tihpelhsawlh lohva, tihdamin a awm zâwk nân, 13
in kete tân kawng ngîlte siam rawh u.

Mi zawng zawng nêna inremna leh thianghlimna ûm rawh 14
u, chu mi *thianghlimna* lovin tuman Lalpa an hmu lo vang: ngun 15
takin en rawh u, chutilochuan Pathian khawngaih tling zo lo
tuemaw an lo awm ang a, khâkna zung engemaw lo chawra tibuai
*che u*in, chu chuan mi tam tak chu tihbawlhhlawhin an awm ang 16
a, inngaihhmang emaw, Esauva anga Pathian zah lo mi emaw *an*
lo awm dah ang e. Ani chuan a fa tîr nihna chu chaw vawi khat
eiah a hralh a. Chu mi hnuah chuan malsâwmna chu rochun a 17
duh pawhin, mittui *tla* chungin ṭhahnemngai takin zawng mah
sela, rilru lamlêtna remchâng a hmuh loh avângin paihin a awm
ta tih in hre si a.

Nangni zawng *tlâng* khawih theih, meia kâng te, chhûm dum 18
te, thim te, thlipui te, tawtawrâwt rîkna te, thu sawi thâwm 19
awmna te kha thleng in ni si lo va; (chu thâwm hretute chuan
thu dang rêng an hnêna sawi tawh lo tûrin an ngên a, " Sa lam 20
pawhin tlâng chu khawih sela, lunga denhlumin a awm tûr a ni,"
tih, thupêk kha an tuar thei ta si lo va; *an* thil hmuh pawh chu a 21
hlauhawm êm êm a, *chutichuan* Mosian, " Ka hlauvin ka khûr
nasa êm êm," a tih hial kha:) Zion tlâng te, Pathian nung khua, 22
vân Jerusalem te, chhiar sên lohho, vântirhkoh inkhâwmpui te,

fa tîr vâna hming chuang kohhranho hnên te, Pathian, mi zawng 23
zawng ngaihtuahtu hnên te, mi fel tihṭhatfamkimho thlarau hnên 24
te, Isua, thuthlung thar palai hnên te, thisen theh, Abela *thisen*
aia *thu* ṭha zâwk sawitu hnên te thleng in ni zâwk.

Thu sawitu chu in lo duh lo dah ang e, fîmkhur rawh u. Leia 25
anmahni zilh lâwktu kha an duh loh *maha hremna* an pumpelh si loh
chuan, keini, vân aṭanga *min zilh lâwk*tu hawisantute hian, kan
pumpelh lo lehzual *ang*. Chu mi lai chuan a aw khân lei hi a 26
tinghîng a; nimahsela tûnah hian, " Vawi khat chu lei chang
ni lovin, vân pawh ka la tinghîng leh ang," tiin, a tiam ta zâwk a.
Tin, " Vawi khat chu *ka* la *tinghîng* leh *ang*," tih hian, thil nghîng 27
lote chu a awm reng theihna tûrin, thil lo nghîngte chu thil siamte
ang maiin sawn bovin *a awm dâwn tih* a hriattîr a ni. Chutichuan, 28
ram tihnghîn rual loh kan chan *avâng* hian, khawngaihna i nei
ang u, chu mi zârah chuan zah leh ṭih dêk chungin Pathian
lâwmzâwng rawng kan bâwl thei dâwn zuk nia; kan Pathian 29
hi *mi* kanralhmang mei a ni si a.

13 Unau inhmangaihna hi awm zêl rawh se. Mikhualte chung- 1 2
ah hmangaih chhuah theihnghilh suh u; chu*tiang* tiin
ṭhenkhatten hre lovin vântirhkohte an lo thleng si a. Phuara 3
awmte chu phuar ni ve angin hre reng ula; hrehawm tuarte chu
taksaa awm ve bawk in nih avângin *hre reng rawh u*. Mi zawng 4
zawng zîngah inneih hi chawimawiin *awm sela*, khum pawh
tihbawlhhlawh lohvin *awm rawh se*; inngaite leh uirête chu
Pathianin a ngaihtuah dâwn si a. In rilru putzia chu tangka 5
ngaihnatna tel lo ni rawh se; in thil neih chhun chungahte chuan
lungawi rawh u ; amah ngeiin, "Engtikah mah ka thlahthlam
tawp lo vang chia, kal pawh ka kalsan tawp lo vang che," a
ti si a. Chutichuan, huai takin,

" Lalpa chu mi ṭanpuitu a ni,
Ka hlau lo vang;
Mihringin engnge mi tih *theih* ang?"

kan ti ṭhîn a ni.

In hotu, Pathian thu lo hrilhtute che u chu, hre reng ula, an awm 7
dâna thil chhuak chu ngaihtuahin an rin dân zir rawh u.

Isua Krista chu niminah nên, vawiinah nên, kumkhua pawhin 8
a pângngaiin *a awm fo vang*. Zirtîrna tinrêng leh *zirtîr*na mak 9
tak len bovin awm suh u; thinlung hi khawngaihnaa tihngheha
awm chu a ṭha si a, ei tûrtea tihngheha awm lovin; chutiang kawng
lungkhainte chuan chúngah chuan sâwtna an hmu chuang lo.
Keini zawngin maichâm kan nei a, chu miah chuan biak bûk 10
rawngbâwltute chuan an ei tûr a ni lo. Ran, a thisen Puithiam 11
Lalberin Hmun Thianghlima sual tâna *hlana* a luhpui ṭhina
ruangte chu, daipâwnah an hâl ṭhîn si a. Chutichuan, Isua 12

pawhin, ama thisen ngei a mite chu a tihthianghlim theihna 12
túrin, kulh kawngkhâr pâwn lamah chuan a lo tuar ta a. Chuti- 13
chuan, amah an hmusitna chu phurin daipâwnah a hnên lamah i
kal chhuak ang u. Hetah hian khaw hmun nghet kan nei si lo va, 14
khaw lo la awm tûr chu kan zawng zâwk a ni. Tichuan, ama zârah 15
chuan faka inthawina hi Pathian hnênah i hlân fo vang u, chu chu
a hming ţanna hmuite rah chu a ni. Nimahsela, thil ţihţhat leh 16
thilphal hi theihnghilh suh u; chutiang inthawina chungah chuan
Pathian a lungni êm êm si a.

In hotute thu awi ula, *an* thu thuin awm rawh u; chanchin 17
sawi tûr an nih avângin, lungngai chunga *sawi* lova, hlim chunga
an sawi theihna túrin, in thlarau an vên sak ţhin che u a ni:
lungngai chunga sawi chu in tân a pawi tûr a ni si a.

Min ţawngţai sak rawh u: engkimah fel taka awm tumin, chhia 18
leh ţha hriatna thiang tak kan nei tih dik takin kan inhre si a. Tin, 19
rang deuhva in hnêna tirh lehin ka awm theih nân, chu chu ti túrin
ka ngên lehzual sauh che u a ni.

Tin, remna Pathian, berâm Vêngtu ropui tak, kan Lalpa Isua 20
chu, chatuana thuthlunna thisen zâra mitthi zing ata hruai chhuak
lehtu khân, a mithmuha a lâwmzâwng *ang* apiang Isua Krista 21
zârah keimahniah thawkin, a duhzâwng ti túrin thil ţha tinreng
kawngah tifamkim che u rawh se; *Isua Krista* hnênah chuan
ropuina chatuanin awm rawh se. Amen.

Nimahsela, unaute u, ka ngên a che u, fuihna thu hi ngaithei 22
hrâm hrâm rawh u; in hnênah thu tlêm tê ka ziak si a. Kan 23
unaupa Timothea kha an chhuahtir ta tih lo hre *re* rawh u: a lo
kal hma deuh chuan, amah nên ka*n* rawn hmu ang che u.

In hotute zawng zawng leh, mi thianghlimte zawng zawng 24
kha chibai *mi* bûk *sak* ang che u. Itali rama mite hian chibai
an bûk a che u.

In zaa hnênah khawngaihna awm rawh se. Amen. 25

Jakoba Lehkha Thawn

I Jakoba, Pathian leh Lalpa Isua Krista bawiin, Hnam 1
Sâwm leh Hnam Hnih darhte chu chibai a bûk e.
Ka unaute u, in rinna fiahna chuan chhelna a siam tih hriain, 2
thlêmna tinrêng in tawh hunin lâwmna hlîrah ngai rawh u.
Tin, engmah tlachham lova in famkim a, in puma in him theih 3 4
nân, chhelna chuan thawk famkim rawh se.
In zîngah tupawhin finna a tlâkchham chuan, mi zawng zawng 5
hnêna hau lo leh ui lova pe ṭhîntu Pathian chu dîl rawh
se, chutichuan a hnênah pêk a ni ang. Nimahsela, ringhlel hauh 6
lovin rinna neiin dîl rawh se, ringhleltu chu tuifinriat fâwn thli
chhêm lên leh vawrh ang a ni si a. Chu*tiang* mi, rilru bulbâl 7 8
nei lo, a thiltih zawng zawnga nghet lo mi chuan, Lalpa hnênah
engmah hmuh inring suh se.
Unau daikilkâra mi chu, chawimawia a awm avângin lâwm 9
rawh se; hausa erawh chu, tihtlâwma a awm avângin *lâwm* zâwk 10
rawh se; hlobet pâr angin a la ral mai dâwn si a. Ni a lo chhuah 11
a, thli lum tak *a lo tleh*in hlobet a tivuai a; tin, a pâr chu a rêm
a, a awm dân mawizia chu a boral ṭhîn; chutiang bawkin mi
hausa chu a kalnaah chuan a lo vuai dâwn si a.
Thlêmna tuar hrâm hrâmtu chu a eng a thâwl e; fiaha a awm 12
hnuin nunna lallukhhum, *Lalpan* amah hmangaihtute hnêna a
tiam chu, a hmu dâwn si a.
Tuman, thlêmna an tawh laiin, " Pathian thlêm ka ni," ti 13
suh se; Pathian chu sual thlêm rual a ni lo, amah pawhin tumah
a thlêm ngai lo. Mi tin ṃahni châknaa hruai bo leh hîpa an awm 14
chuan, thlêmna an tâwk a ni zâwk e. Tin, châkna chuan no a 15
pai a, sual a hring ṭhîn a; tin, sual chuan a lo puitlinin, thihna
a hring ṭhîn. Ka unau duh takte u, bumin awm suh u. Thilpêk 16 17
ṭha leh thilpêk famkim zawng zawng chu chung lam aṭangin,
êngte Pa hnên ata , a lo chhuk ṭhîn a ni, amahah chuan danglamna
leh herna hlim rêng rêng a awm thei lo. A thil siamte 18
hmahruaitu ang kan lo nih theih nân, ama Ɖuhzâwngin thutak
lakah chuan min hring a ni.
Unau duh takte u, chûng chu in hria e; nimahsela, mi tinin 19
ngaihthlâk chuh sela, thu sawi chuh lo sela, thin tinel rawh se:
mihring thinurnain Pathian felna chu a siam si lo. Chuvângin, 20 21
bawlhhlawh zawng leh sual khat liam chu dah bo ula,

thu tuh, in thlarau chhandam thei chu, thuhnuairawlh takin pawm
rawh u.
Nimahsela, mahni inbumin ngaithlatute chauh ni lovin, thu 22
zâwmtute lo ni *zâwk* rawh u. Tupawh thu ngaithlatu nia, zâwmtu 23
ni si lo chu, mi dârthlalanga a pianpui hmai ngun taka inen ang 24
chu a ni: ngun takin a inen a, a kal bo va, mi eng ang nge a nih
a intheihnghilh nghâl si ṭhîn. Amaherawhchu, tupawh dân 25
famkim, zalênna *dân* hi, biha, chutianga awm renga, ngaithlaa,
theihnghilh leh mai ṭhîntu ni lova, zâwma, hna thawk fo ṭhîntu
ni zâwk chu, chu mi chu a thiltihah malsâwmin a awm ang.
Tupawh sakhaw ngaihsak nia inringa, a lei vêng ṭha si lova, 26
mahni thinlung inbum zâwk chu, chu mi sakhaw biak dân chu
engmah a ni lo ve. Kan Pathian leh Pa mithmuha sakhaw biak 27
dân thianghlim leh sual tel lo chu hei hi a ni, fahrah leh hmeithaite
an hrehawm laia kan leh, khawvêl bawlhhlawh kai lova insiam
ṭhin hi.
2 Ka unaute u, kan Lalpa Isua Krista, Ropuina Lalpa chu 1
ring chungin, mi thlei bîk nei suh u. In inkhâwmna inah 2
mi rangkachak zungbun bun, puan mawi tak sin lo lût sela, tin,
mi rethei puan chhe tak sin lo lût bawk sela; tin, puan mawi tak 3
sin chu in ngaihsak a, a hnênah chuan, "Nang he hmun ṭhaah
hian ṭhu rawh," in tih a, tin, mi rethei hnênah chuan, "Nang
chu sawtah sâwn ding la, a nih lo leh, ka ke nghahchhan hrûlah
hian ṭhu rawh," in tih chuan, in rilruah thlei bîk neiin ngaihtuahna 4
sual pua sawisêltute in lo ni *dâwn* lâwm ni? Ka unau duh takte 5
u, ngai teh u, Pathianin he khawvêl thila retheite hi, rinnaa hausa
tûr leh, amah hmangaihtute hnêna a tiam ram chu luahtu tûrahte
a ruat lo vem ni? Nangni zawngin mi rethei chu in timualpho 6
ta zâwk a ni. Mi hausate chu a tiduhdahtu che u leh, rorêlna
ina hnûk lût ṭhîntu che u chu an ni lâwm ni? Hming zahawm 7
tak in put hi sawichhetute chu an ni lâwm ni? Nimahsela Pathian 8
Lehkha Thu, "Nangmah i inhmangaih angin i vêngte i hmangaih
tûr a ni," tih lal dân hi in zawm chuan, in tiṭha e; amaherawhchu 9
mi thlei bîk in neih chuan in tisual a ni, Dânin bawhchhetuah a
chantîr si che u a. Tupawhin Dân zâwm kim *mah* sela, *kawng* 10
khata a tihsual si chuan, a zaah chuan thiam loh changin a
awm tawh a ni. "Uirê suh," titu chuan, "Tual that suh," 11
a ti bawk si a. Chutichuan, uirê lo *mah* la, tual i thah si chuan,
Dân bawhchhetu i ni rêng rêng tawh a ni. Chuvângin zalênna 12
dâna rorêl sak tûrate angin thu sawi ula, thil ti bawk rawh u. *Mi* 13
chunga khawngaihna nei lo chu, khawngaihna tel lovin rorêl
sakin a awm ang; khawngaihna chu rorêlna lakah a inchhuang
ṭhîn a ni.
Ka unaute u, miin, " Rinna ka nei," ti *mah* sela, thiltih a neih 14

si loh chuan, engnge sâwt *ang*? chutiang rinna chuan *amah* a
chhandam thei *ang* em ni? Unaupa emaw, unaunu emaw, saruaka 15
awmin an ni tin chaw tlachham sela, tin, in zînga tuinemaw an
hnenah, "Thlamuang takin kal ula, lum tak leh puar takin awm 16
rawh u," ti ula, taksa tâna thil châkkhai chu in pêk si loh chuan
engnge sâwt *ang*! Chutiang bawkin rinna chu, thiltih nei lovin 17
amah chauhvin a awm chuan thi a ni.

A ni, mi tuinemaw, "Nangin rinna i nei a, keiin thiltih ka 18
nei a ni; i rinna chu i thiltih tel lovin min entîr rawh, tin, keiin
ka thiltihin ka rinna ka entîr ang che. Pathian chu pakhat a 19
ni tih i ring a ni *maw*? I tiṭha e; ramhuaite pawhin an ring a, an
khûr ṭhîn asin," a ti ang.

Aw, mi lawilopa, thiltih tel lova rinna *mai* chu engmah a ni 20
lo tih i hre duh em le? Kan thlahtu Abrahama chuan a fapa Isaaka 21
maichâm chunga a hlan lai khân thiltih avângin thiam a chang
a ni lâwm ni? Rinna chuan a thiltih nên a thawk dûn a, tin, 22
thiltih avângin a rinna chu a famkim ta tih i hria e. Pathian 23
Lehkha Thu, "Abrahama chuan Pathian a ring a, chu *rinna* chu
a felnaah ruat a ni," tih thu kha a lo hlawhtling a, tichuan, Pathian
Ṭhianah vuahin a awm ta a. Rinna avâng ngawt ni lovin, thiltih 24
avâng *zâwk*in, miin thiam a chang ṭhîn tih in hre ta.

Chutiang bawkin, Rahabi nawhchizuar *pawh* khân tirhkohte 25
kha a lo lâwm a, kawng danga a hâwntîr lai khân, thiltih avângin
thiam a chang a ni lâwm ni? Thlarau tel lovin taksa chu thi a ni, 26
chutiang bawkin thiltihte tel lovin rinna pawh chu thi a ni.

3 Ka unaute u, in zînga mi tam tak hi zirtirtuahte lo awm 1
suh u. *zirtirtuin* rorêlna nasa lehzual kan tâwk ang tih kan
hre *si* a. Thil tam takah chuan kan zain kan sual si ṭhîn. 2

Tupawh thu sawi kawnga a sual loh chuan, chu mi chu
mi puitling a ni a. *a* taksa pum pawh vêng thei *mi* a ni. Ngai teh 3
u, kan thu an awi theih nân sakawr kaahte thîrbarh kan barh
chuan an taksa pum pawh kan kaiher ṭhîn. Ngai teh u, lawngte 4
pawh hi a lian hle a, thli na tak chhêm lênin a awm ṭhîn na a,
nimahsela, a tihertu chuan *a kaltîr* duhna lam apiangah tihherna
tê tak tein a tiher ṭhîn. Chutiang bawkin lei pawh hi taksa pêng 5
tê tak tê a ni a, nasa takin a uang ṭhîn. Ngai teh u, mei tê tak
tein thing a va tikâng nasa êm! Tin, lei hi mei a ni; kan taksa 6
pêngte zînga khawlohna hlâwm chu lei hi a ni; chu chuan taksa
apumin a tibawlhhlawh a, pianpui tawlailîr chu a tikâng a, amah
chu hremhmun tihkan a ni.

Sa chi tinrêng te, sava *chi tinrêng* te, rannung *chi tinrêng* te, 7
tuifinriata mi *chi tinrêng* te hi khawingam theih an ni si a, mihringte
khawingamin an awm bawk a; amaherawhchu lei hi tumahin an 8

khawingam thei lo a ni; thihna hlova khat, sual awm hle hle thei
lo a ni. Chu chuan Lalpa leh Pa kan fak ṭhîn a; chu vêk chuan 9
Pathian anga siam mihringte chu ânchhia kan lawh bawk ṭhîn a
ni. Ka hmunkhat aṭangin fakna leh ânchhelawhna a chhuak 10
ṭhîn. Ka unaute u, chûng thil chu chutiang ni tûr a ni lo ve.
Tuikhur hian hna hmunkhatah *tui* tui leh *tui* tui lo a tichhuak 11
ṭhîn em ni? Ka unaute u, theipui kûngah oliv thei a rah thei em 12
ni? a nih loh leh, grêp hruiah theipui a *rah thei em ni?* chutiang
bawkin chi *khur* hian tui al lo a tichhuak *thei* hek lo.
In zîngah tunge finga, thu hre thei awm? Thuhnuairawlh 13
tak leh fing takin a thiltihte awm dân ṭhatin entîr rawh se.
Nimahsela, in thinlungah îtsîkna nasa tak leh inelna in neih chuan, 14
thu dik uan khum suh ula, *thu dik* dodâlin dâwt sawi hek suh u.
Chu finna chu chung lam aṭanga lo chhuk chu a ni lo va, khawvêl 15
leh taksa châkna leh ramhuaia mi a ni zâwk e. Inîtsîkna leh 16
inelna awmnaah chuan buaina leh thiltihsualna tinrêng a awm
ṭhîn. Chung lam aṭanga finna lo chhuak erawh chu a tîrin a 17
thianghlim phawt a, chu mi hnuah chuan inrem a duh a, a nunnêm
a, a tihnuam a, khawngaihna leh rah ṭhain a khat a, thlei bîk a
nei lo va, a vervêk lo a ni. Felna rah chu remna siamtute tân 18
remnain tuh a ni.

4 In zînga indona leh inhnialnate hi khawi aṭanga lo chhuak 1
nge ni? In taksa pêngahte indona siam ṭhîntu, in duhzâwng
aṭangte chuan lo chhuak a ni lo vem ni? In châk a, in nei si lo va: 2
tual in that a, in awt a, in nei thei si lo va: in inhnial a, in indo
va; in dîl loh avângin in nei lo va; in dîl a, in dîl dik loh avângin 3
in hmu lo, in nawmsak nân hman in tum *si* a.
Nangni uirenute u, khawvêl ṭhian nihna hi Pathian hmêlma 4
nihna a ni tih in hre lo vem ni? Chutichuan tupawh khawvêl
ṭhian nih duh apiang chuan Pathian hmêlmaah a insiam ṭhîn a
ni. A nih loh leh, "Thlarau keimahnia a chêntîr chuan thîk 5
khawp hialin *min* duh a ni," tih hi, Pathian Lehkha Thuin engmah
lovin sawiin in ring em ni? Nimahsela, khawngaihna tam lehzual 6
a pe ṭhîn; chuvângin *Pathian Lehkha Thuin*, "Pathianin *mi* chapote
a dodâl a, inngaitlâwmte erawh chu khawngaihna a pe ṭhîn,"
a ti a ni.
Chutichuan, Pathian thu thuin awm rawh u; amaherawhchu 7
Diabola dodâl rawh u, tichuan a tlân bosan ang che u. Pathian 8
hnaih rawh u, tichuan anin a hnaih ang che u. Mi sualte u, in
kutte silfai rawh u; rilru bulbâl nei lote u, in thinlung tithianghlim
rawh u. Hrehawm ula, lungngai ula, ṭap rawh u; in nuih lung- 9
ngaihah chang sela, in hlim ngaiah chang rawh se. Lalpa 10
mithmuhin inngaitlâwm rawh u, tichuan a chawimawi ang che u.

Unaute u, insawichhe tawn suh u. Tupawhin a unau a 11
sawichhiatin emaw, a unau a sawisêlin emaw, Dân a sawichhiain
Dân a sawisêl a ni; nimahsela, Dân i sawisêl chuan, Dân zâwmtu
i ni lo va, rorêltu i ni zâwk e. Dân petu leh rorêltu pakhat 12
chauh a awm, chhandam *theia*, tiboral theia chu; nang ṭhenawmte
sawisêltu chu tunge maw i nih le?

Tûnah ngai teh u khai, nangni, " Vawiinah emaw, naktûkah 13
emaw, chu mi khawpuiah chuan kan kal ang a, chutah chuan
kum khat kan va thang ang a, kan sumdâwng ang a, hlâwkna
kan hmu ang," titute u. Naktûkah chuan engnge lo awm dâwn 14
in hre si lo. In nunna chu engnge ni? Chhûm rei lo tê lo lang a,
ral leh ta mai ṭhîn *ang* hi in ni si a. Chutichuan, " Lalpan rem 15
a tih chuan kan dam ang a, chu mi kha mi kan ti ang," in ti tûr
hi a ni. Nimahsela, in uannate hi in chhuang zâwk si a, chutiang 16
chhuanna zawng zawng chu sual a ni. Chutichuan, tupawh 17
thil ṭha tih tûr hriaa ti si lo chu, a tân sual a ni.

5 Mi hausate u, ngai teh u khai ! In chunga hrehawm lo 1
thleng dâwn mêk avâng chuan ṭap ula, chiau vak vak rawh
u. In rote a chhe ta a, in puante sûlrûlin a ei *zo* ta. In 2 3
rangkachak leh in tangkate a tuiêk *zo* ta a; a tuiek chu in thiam
lohzia hriattîrna a ni ang a, in tisa chu mei *kan* angin a ei ang.
Ni hnuhnûngah chuan ro in khâwl khâwm a nih hi. Ngai teh u, 4
in lo*va buh* âta inhlawhfate hlawh, tihdera in pêk loh kha, a au va,
a âttute *mangang* au thâwm pawh chu Mipuite Lalpa bengah a lo
lût ta a. Khawvêlah hian nuamsa takin in awm a, in inkhawhral 5
mai mai a; inthah niin in thinlung in titlai a. Mi fel chu thiam 6
loh in chantîr a, in that ta a; ani chuan a dodâl lo a che u.

Chutichuan, unaute u, Lalpa lo kal hma loh zawng chhel 7
takin awm rawh u. Ngai teh u, lo neitu chuan ruah tui tla hmasa
leh hnuhnûng chu a hmuh hma loh chuan chhel takin lei rah hlu
tak chu a nghâk ṭhîn. Nangni pawh chhel takin awm rawh u; 8
in thinlung tinghet rawh u; Lalpa lo kalna chu a hnai tawh si a.
Unaute u, thiam loh changa in awm loh nân, inphun suh u; ngai 9
teh u, Rorêltu chu kawngka bulah a ding reng a ni.

Unaute u, Lalpa hminga thu sawitu zâwlneite chu, tuar dân 10
leh chhel dân kawngah chuan entawn atân hmang rawh u. Ngai 11
teh u, tuartute chu engthâwl kan ti a; Joba chhelzia chu in hria a,
Lalpan a tâwpa a tihzia pawh kha in hmu bawk a, Lalpa chu
khawngaihnain a khahzia leh zah a ngaih theihzia pawh kha.

Nimahsela, ka unaute u, engpawh ti mah ula chhia chham 12
suh u; vân chhâlin emaw, lei chhâlin emaw, thil dang rêng rêng
chhâlin emaw *chhia chham suh u;* " Ni" in *tih* chu " Ni" ni sela,
" Ni lo" in *tih* chu " Ni lo" ni rawh se; chutilochuan thiam loh
changin in awm ang.

In zîngah thil ṭha lo tuar an awm em? Ṭawngṭai rawh se. 13
Hlim an awm em? Fakna *hla* sa rawh se. In zîngah dam lo an awm 14
em ? Kohhran upa kohtîr sela, annin Lalpa hminga hriak hnawihin
a chungah ṭawngṭai rawh se; tin, rinnaa ṭawngṭaina chuan dam lo 15
chu a chhandam ang a, Lalpa chuan ani chu a kaitho vang; tin,
thil a lo tihsual tawh chuan ngaihdam sak a ni ang. Chutichuan, 16
tihdama in awm theih nân in sualte thupha chawi tawn ula,
inṭawngṭai sak tawn ṭhîn rawh u.

Mi fel ṭawngṭaina chuan thil nasa tak a ti ṭhîn. Elija chu 17
keimahni nungchang ang pu mihring bawk a ni a, ani chuan ruah
sûr loh nân ṭhahnemngai takin a ṭawngṭai a; tin, kum thum leh
thla ruk chhûng zawng lei chungah ruah a sûr ta lo va. Tin, a 18
ṭawngṭai leh a, vânin ruah a sûrtîr a, leiin a rahte a rawn chhuah-
tîr ta a.

Ka unaute u, in zînga mi tupawh thutak aṭang chuan bo sela, 19
tin, tuinemaw hawi kîrtîr sela, mi sual a kawng bona ata hawi 20
kîrtîrtu chuan thihna ata a thlarau a chhandam ang a, sual tam tak
a khuh sak bawk ang tih inhre rawh se.

Petera Lehkha Thawn Pakhatna

1 Petera, Isua Krista tirhkoh chuan : 1 2
Ponto ram te, Galatia ram te, Kappadokia ram te, Asia
ram te, Bithunia ram tea Darhho awm, awi tûr leh Isua Krista
thisen theh *dawng* tûra Thlarau tihhrana, Pa Pathian hriat lâwk
anga thlante hnênah chuan.
In chungah khawngaihna leh remna tihpunin awm rawh se.
Kan Lalpa Isua Krista Pathian leh Pa chu fakin awm rawh se. 3
Ani chuan a khawngaihna nasa tak ang zêlin, mitthi zing ata Isua
Krista thawhlehna avângin beiseina nung *hmu* tûrin min hring leh
a, rochan chhe thei lo, bawlhhlawh kai lo, chuai *thei* lo, vâna in tâna 4
khêk chu *hmuh*na tûrin; chhandamna, hun hnuhnûnga, lang tûra 5
peih sa chu *hmu* tûrin, rinna avângin Pathian thiltihtheihnaa vên
chu *in ni*. Chu miah chuan nasa takin in hlim a ni, tûnah (a ṭûl 6
chuan) thlêmna tinrêng avângin lungngai rih mah ula; in rinna 7
fiahna, rangkachak meia fiah hnu pawha boral ṭhîn aia hlu zâwk
chu, Isua Krista inlâr *hun*ah chuan fakna leh chawimawina leh
ropuina tûr a lo nih theih nân. *Amah* chu hmu *ngai* lo *pawh*in 8
in hmangaih a, *amah* chu tûnah hmu lo mah ula *in* ring a, lâwm
sawi hleih theih loh leh ropui takin in hlim êm êm ṭhîn; in rin 9
chhan—*in* thlarau chhandamna chu—hmuin.
In chunga khawngaihna *lo thleng tûr* thu hril lâwktu zâwlneiten, 10 11
Krista Thlarau anmahnia awm chuan Krista tuarna tûrte leh chu
mi hnua ropuina awm tûrte chu a hriat lâwktîr laite khân, eng
hun nge ni, eng ang hun nge ni a hriattîr ṭhîn tih chhui chhuah
*tum*in, chu chhandamna chanchin chu an zawng a, ngun takin an
chhui ṭhîn. Chûng thu chuan mahni *rawng inbâwl* lovin, nangmah- 12
ni rawng an bâwl zâwk tih an hnênah hriattîr a ni tawh, chûng
thu chu vân aṭanga tirh chhuah Thlarau Thianghlim ṭanpuiin
Chanchin Ṭha hrilhtu che u khân tûnah an hrilh che u a; chûng
thil chu vântirhkohten bih an duh ṭhîn a ni.
Chuvângin, in rilru puan vengin ngaihven ula, Isua Krista 13
inlâr hunah chuan khawngaihna *a* rawn sin sak tûr che u chu
beidawng lovin beisei zêl rawh u; fa tihawite angin, in hriat loh 14
*lai*a in hmân lai châknate anga awm lovin; a kotu che u chu a thiang- 15
hlim angin nangni pawh *in* chêtzia zawng zawngah lo thianghlim
zâwk rawh u; " Nangni in thianghlim tûr a ni, kei ka thianghlim 16
si a," tih ziak a nih kha.

Tin, thlei bîk nei lova mi tin hnathawh ang ṭheuhva ngaihtuah 17
ṭhîntu chu Pa anga in lam chuan, *heta* in châm chhûng zawng ṭih
dêkin awm rawh u; in thlahtute pêk chhâwn, in awm dân eng- 18 19
khaw ni lawilo lak ata chu, thil chhe thei, tangka leh rangkachaka
tlan in ni lo va, berâmno hmêlhem lo leh bawlhhlawh kai lo thisen
anga, Krista thisen hlu chuan *tlan in ni* zâwk tih in hre si a; *ani* chu 20
leilung pian hmain ruat lâwkin a awm ngei mai, nimahsela, hun
hnuhnûngahte hian nangmahni avângin inlârin a awm a; amah
avângin mitthi zîng ata a kaithotu leh a ropuina petu Pathian 21
ringtute in ni a, in rinna leh in beiseina chu Pathianah a awm theih nân.

Unaute hmangaih taktak tûrin thutak zâwma in thlarau in 22
tihthianghlim tawh avângin thinlunga ṭhahnemngai takin
inhmangaih tawn rawh u; chi chhe thei lakah ni lovin, Pathian 23
thu nung reng leh awm rengah chuan, *chi* chhe thei lo laka piang
thar *in* ni zâwk si a.

"Mi zawng zawng hlobet ang an ni a, 24
An ropuina zawng zawng pawh
Hlobet pâr ang a ni.
Hlobet chu a vuai a,
A pâr chu a tla a,
Lalpa thu erawh chu 25
Chatuanin a awm reng a ni,"

tih a ni si a. Chu chu a ni Chanchin Ṭha thu *an* hrilh che u kha.

2 Chutichuan, sualna zawng zawng te, ngamthlêmna zawng 1
zawng te bânsan ula, nausên piang tharte angin thlarau lam 2
hnute engmah pawlh loh chu châk rawh u, chu miah chuan chhan-
damna tling khawpa in ṭhan leh theih nân; Lalpa chu *mi* khawngaih 3
thei tak a ni tih in hriat tawh phawt chuan. *Amah chu* lung nung, 4
mihringte duh loh ngei, Pathian ngaihah erawh chuan thlan *leh* hlu
tak *a ni*, ama hnênah chuan lo kalin, nangni pawh lung nungte 5
angin thlarau lam ina rem chhohvin in awm, Isua Krista zâra
Pathian lâwmzâwng thlarau lam inthawina hlân tûrin puithiam
thianghlimho in lo nih nân. Chuvângin, Pathian Lehkha Thuah 6
chuan,

"Ngai teh u, Zionah chuan a kila lung pawimawh
ber, thlan, hlu tak ka rem a ni;
Amah ringtu chu a mualpho lo vang," *tih*, a chuang

a ni.

Chutichuan, nangni a awite tân chuan hlu tak a ni, a awi 7
lote tân erawh chuan.

"In satuten lung an duh loh kha,
Chu ngei chu a kila *lung* ṭangkai ber a lo ni ta,"
"Tlûkna lung leh dâlna lungpui" nên. 8

An awi lo va, thuah chuan an tlu si ṭhîn a; chu*tianga ti* tûrin ruat
an ni rêng bawk a. Nimahsela, thim ata chhuaka, a êng mak 9
taka lût tûra kotu che u ṭhatna chu in entîr theih nân, nangni
zawng chi thlan, lal puithiamho, hnam thianghlim, *Pathian* mite
ngei in ni si a; hmân lai khân mi rêng in ni lo va, tûnah erawh 10
chuan Pathian mi *in* ni ta a; *hmân lai khân* zahngaihna in hmu lo va,
tûnah erawh chuan zahngaihna *in* hmu ta a.

Duh takte u, mikhual leh khualzin in nih avângin, thlarau do 11
ṭhîntu tisa châknate bânsan tûrin ka ngên a che u; Jentailte zînga 12
in chêtzia chu mawi tak ni rawh se, chutichuan thil tisualtute anga
an sawichhiat che u kawngah chuan in thil tihṭhat an hmuhte
avângin fanin an awm hunah chuan Pathian an chawimawi thei
ang.

Lalpa avâng chuan mihring ruat apiangte hnênah intulût 13
rawh u, chungnunga awm lalber hnênah emaw, thil tisualtute 14
chunga phuba la tûr leh, thil tiṭhatute fak tûra ama tirh *chhâwn*
Ram Awptu hnênah pawh. Hei hi Pathian duhzâwng a ni si, mi 15
âte *thu sawi* fing lo chu thil ṭha tia in tihdan hi; zalên in ni a, 16
nimahsela in zalênna chu sual khuh nân hmang lovin, Pathian bawia
awm nân *hmang* zâwk rawh u. Mi zawng zawng chawimawi rawh 17
u. Unauhote chu hmangaih rawh u. Pathian ṭih dêk rawh u.
Lalber chu chawimawi rawh u.

Chhiahhlawhte u, ṭi dêk hlîrin in hotute thu thuin awm rawh 18
u; *mi* ṭha leh *mi* nunnêmte lakah chauh ni lovin, *mi* nunrâwngte
lakah pawh. Miin Pathian hriatna avângin tuar loh tûr 19
tûr tuarin lungngaihna a tuar hrâm hrâm chuan, chu chu Pathian
lâwmzâwng a ni si. In sual a, kut thlâk in tuarin chhel takin tuar 20
mah ula, fakna engnge *in hlawh* ṭhîn? Amaherawhchu, thil in
tihṭhat a, in tuarin chhel taka in tuar chuan, chu chu Pathian
lâwmzâwng a ni. Krista pawh khân a tuar sak che u avângin, 21
hetiang *ti* tûrin koh in ni asin; a hniaka in zuina tûrin entawn tûr *a*
hnutchhiah che u kha. Ani chuan thil rêng a tisual lo va, a kaah 22
ngamthlêmna a awm hek lo; mi hauva a awm laiin a hau ve 23
thung lo va, a tuar laiin a vau lo va; fel taka ngaihtuah ṭhîntua
hnênah chuan a *in*pe zâwk a. Sual lamahte thi tawhin felna 24
lamah kan nun theih nân amah ngeiin thingah khân a taksain
kan sualte a phur a; amah vuakna vualte chuan tihdamin in awm
ta a. Berâm bo anga in bo kha, tûnah erawh chuan in thlarau 25
vêngtu leh Hotu hnênah chuan in kîr leh tâk hi.

3 Chutiang bawkin nangni nupuite u, mahni pasalte thu 1
thuin awm rawh u; chutichuan, *an zînga* tupawhin thu chu
awi lo mah sela, thu lovin an nupuite chêtziaa hnehin an awm 2
thei ang, ṭih dêk chunga in chêtze thianghlim enin. In *incheina* 3
chu pawn lam incheina—sam phiar te, rangkachak ṭhi awrh te,

silhfêna inthuam te chu—ni lovin, thinlunga mihring thuhrûk chu, 4
rilru thuhnuairawlh leh nunnêm *silhfên* chhe thei lova inthuam
ni zâwk *rawh se*, chu chu Pathian mithmuhin a hlu êm êm a ni.
Chutiangin hmasânga hmeichhe thianghlim Pathian ringtute 5
pawh kha mahni pasalte thu thua awmin an inchei si ṭhîn a; Sarin 6
Abrahama chu "Lalpa" tiin a thu a awi ang khân. Thil ṭha
tiin, tihhlauhna rêng hlau lova in awm chuan *Sari* fate in ni ang.
Nangni pasalte u, chutiang bawkin, hmeichhia hi bêl keh 7
awl zâwk an *nih* avâng leh, khawngaihna nunna chu chanpuitu
an nih avângin, chawimawi chungin hriatna ang zêlin *in nupuite*
hnênah awm rawh u, in ṭawngṭainate dâlin a awm loh nân.
A tâwp berah chuan, in zain rilru hmunkhatin awm ula, 8
inlainat tawn ula, unau angin *in*hmangaih ula, khawngaihna nei
ula, thuhnuairawlhin awm rawh u; sual sualin thungrûl suh ula, 9
hauna haunain *thungrûl* hek *suh ula*, malsâwm hlauh zâwk rawh
u. He mi avângin koh in ni si, malsâwmna chang tûr hian.

"Nunna hmangaih duh leh 10
Ni ṭhate hmuh *duh* chuan
Sual lakah a lei vêng ṭha *sela*,
A hmui pawh ngamthlêmna thu sawi lo tûrin
Vêng ṭha rawh se.
Sual hawisanin 11
Thil ṭha ti rawh se;
Remna zawngin
Um zêl rawh se.
Lalpa mit chu mi felte chungah a fu a, 12
A beng pawh an ṭawngṭaina lamah a *chhi* si ṭhîn a,
Amaherawhchu Lalpa hmêl chu
Thil tisualtute chungah a awm ṭhîn."

tih a ni si a.
Thil ṭha lama ṭhahnem in ngaih chuan in pawi khawihtu tûr 13
tunge awm ang? Nimahsela, felna avânga lo tuar ta ang in nih 14
chuan, *in* eng a thâwl *ang*. An hlauhawmna chu hlau suh ula,
mangang hek suh u; amaherawhchu in thinlungah Krista chu 15
Lalah ruat rawh u; nangmahnia awm *in* beisei chhan zâwt apiang
che u chhâng tûrin inpeih sa fo ang che u, nimahsela,
thuhnuairawlh tak leh ṭih dêk chungin; chhia leh ṭha hriatna thiang 16
tak nei ula, chutichuan an sawichhiatna che u kawngah chuan,
Kristaa in awm dân ṭha tak sawihnâwmtute chu tihmualphovin
an awm thei ang.
Thil sual tih vânga tuar ai chuan Pathian remtihzâwng a 17
nih chuan thil ṭha tih vânga ṭuar hi a ṭha zâwk si a. Pathian 18
hnêna min hruai theih nân Krista chuan sualte avângin vawi
khat a tuar bawk si a, mi fel chuan mi fel lo aiin a *tuar* a; tisaah

tihthihin a awm a, thlarauvah erawh chuan tihnunin a awm ta a;
chu chuanin tân ina thlarau awmte hnênah chuan *thu* a zuk 19
tlângaupui a, chûng chuan hmâna Nova dam laia, lawng siam 20
chhûng zawnga, Pathian dawhtheihnain a nghah lai khân an awi
lo va; chu *lawng*ah chuan *mi* tlêm tê (chu chu mi pariat tihna
a ni) tuia chhandamin an awm ta; chu mi anpui (baptisma) chuan, 21
Isua Krista thawhlehna avângin tûnah a chhandam che u a ni,
(tisa bawlhhlawh tihfai *mai* ni lovin, chhia leh ṭha hriatna thianga
Pathian lamna hi a ni zâwk e); *Isua Krista* chu vânah kalin, Pathian 22
ding lamah a awm a; vântirhkohho te, thuneihna te, thiltihtheihna
te ama thu thua awmtirin an awm a.

4 Chutichuan, Kristan tisaa a tuar avângin nangni pawh 1
chutiang rilrûknain inthuam ve rawh u; tisaa tuar tawh
chuan sual a bânsan tawh si a; chutichuan, tûn hnuah tisaa in la 2
awm chhûng zawngin mihring châkna lamahte awm tawh lovin,
Pathian duhzâwng lamah in awm tawh ang. Jentailte duhzâwng 3
tih nân leh, hurnaah te, *taksa* châknaah te, uain hehnaah te, zu
hmun hlimnaah te, zu in honaah te, milem biakna tenawm takah
te awm nân tûn hma kha a tâwk tawh ang; chûngah chuan 4
anmahni nawmsak bâwl luattuk anga in bâwl ve tâk loh hi mak an
ti a, an sawichhe ṭhîn *che u* a ni; anni chuan nii nung leh mitthite 5
ngaihtuah tûra inpeih sa hnênah chuan an chanchin an *la* sawi
ang. He mi avâng hian a ni, mitthite hnênah pawh chuan 6
Chanchin Ṭha hrilh a nih ni, tisaa awm mihringte anga ngaihtuahin
an awm a, thlarau erawha Pathian anga an nun theih nân.

Nimahsela, thil zawng zawng tâwpna chu a hnai tawh a, 7
chuvângin *in* ṭawngṭai theih nân rilru fel tak puin fîmkhur rawh
u. Engkim aiin ṭhahnemngai takin inhmangaih tawn rawh u; 8
hmangaihnain sual tam tak a khuh si ṭhîn a. Phunnawi lovin 9
inmikhual tawn ula; mi tinin thilpêk in hmuh ang zêlin, Pathian 10
khawngaihna tinrêng enkawltu ṭhate angin, chûng chuan rawng
inbâwl tawn ṭheuh rawh u. Mi tupawhin thu a sawi chuan 11
Pathian thute angin *sawi rawh se;* mi tupawhin rawng a bâwl chuan
Pathianin chakna a pêk ang zêlin *bâwl rawh se*; chutichuan Isua
Krista avângin Pathian chu thil engkimah chawimawiin a awm
thei ang, ropuina leh rorêlna chu chatuana ama ta a ni si a. Amen.

Ɖuh takte u, in zînga fiahna nasa tak lo awm, nangmahni 12
fiahna tûra in chunga lo thleng hi, thilmak in chunga thleng angin
mak ti suh u. Krista tuarnaahte tuarpuitute in nihzia ang zêlin 13
lâwm zâwk rawh u; chutichuan a ropuina a lo lan hunah chuan
nangni pawh hlim takin in lâwm thei ang. Krista hming avânga 14
hau in nih chuan in eng a thâwl e; ropuina *Thlarau* leh Pathian
Thlarau chu in chungah a awm si a. Nimahsela, in zîngah tuman 15

ṭualthattu *a nih* avângin emaw, rûkru *a nih* avângin emaw, thil
tisualtu *a nih* avângin emaw, mi dangte thiltih rêl saktu *a nih*
avângin emaw tuar suh se. Amaherawhchu, Kristian a nih 16
avângin *tuar* sela zak suh se; chu mi hming *avâng* chuan Pathian
chawimawi zâwk rawh se. Rorêlna chu Pathian chhûngteah 17
hian ṭan a hun tawh si a; tin, keimahni *maha* a ṭan hmasak chuan,
Pathian Chanchin Ṭha *thu* zâwm lote tâwpna chu eng tin tak
ni ang maw? Tin, mi fel *mah* chhandam hrâm hrâm a nih chuan, 18
Pathian ngaihsak lo leh mi sual chu khawiahnge an lan ang? Chu- 19
vângin, Pathian remtihzâwng anga tuarte chuan thil ṭha tiin an
thlaraute chu Siamtu rinawm tak hnênah kawltir rawh se.

5 Chutichuan, in zinga *kohhran* upate chu, kei, *in* upatpui, 1
Krista tuarnate hretu, ropuina lo lang tûr chang vetu tûr
hian ka fuih a *che u;* In zînga Pathian pâwlho awm chu enkawl 2
rawh u; tih tûr a nih vâng ni lovin, Pathian thu anga châk chung
zâwkin, hlêpna bawlhhlawh *duh* vâng ni hek lovin, rilrua duh tak 3
zâwkin, in chante chungah intilal hek lovin pâwlho entawnan
insiam zâwkin ho rawh u. Tin, Berâm Vêngtu Lalber chu a lo lan 4
hunin, ropuina lallukhum vuai thei lo chu in hmu ang.

Chutiang bawkin, naupui tleirâwl deuhte u, upa hnênahte 5
intulût rawh u. A ni, in zain rawng inbâwl tawn ṭheuh tûrin
thuhnuairawlhnain inthuam rawh u; Pathianin chapote a dodâl
a, inngaitlâwmte erawh chu khawngaihna a pe si ṭhîn.
Chuvângin, a hun teah chuan a chawimawi theihna tûr che 6
uin, Pathian kut chak tak hnuaiah chuan intihnuai ula, anin
a ngaihsak ṭhin che u avângin in manganna zawng zawng ama 7
chungah nghat vek rawh u.

Ngaihven ula, fîmkhur rawh u; in khingpui Diabola chu, 8
sakeibaknei rûm ṭhîn angin a ei theih tûr zâwngin a pli ruai
ṭhîn; in unau khawvêla awmhote chungah chuan chutiang tuarna 9
chu a thleng *te* a ni tih hriain, ring nghet taka awmin, amah chu
do rawh u.

Tin, khawngaihna zawng zawng Pathian, a chatuan ropuina 10
chang tûra Kristaa kotu ngei che u chuan, rei lo tê in tuar hnuan
a siamṭha famkimin, a tinghetin, a tichak ang che u. Ama 11
hnênah chuan rorêlna chu chatuanin *awm rawh se.* Amen.

Ka unaupa rinawm taka ka ruat Silvana *kut*ah hian, *nangmahni* 12
fuih leh, chu chu Pathian khawngaihna taktak a ni tih hriattîrin,
tawi tein in hnênah ka ziak a ni; chûngah chuan ding nghet rawh
u. Babulon khuaa awm nangmahni anga thlan nu hian chibai a 13
bûk a che u; chutiang bawkin ka fapa Marka pawhin *chibai a bûk
a che u.* Hmangaihna fawha fâwpin chibai inbûk rawh u. In 14
zînga Kristaa awm apiangte hnênah chuan remna awm rawh se.

Petera Lehkha Thawn Pahnihna.

I Simon Petera, Isua Krista bawi leh tirhkoh chuan: Isua 1
Krista kan Pathian leh Chhandamtu felna avânga rinna
hlu tak *kan chan* ang chang vete hnênah.
Pathian leh kan Lalpa Isua hriatnaah chuan in chungah 2
khawngaihna leh remna tihpunin awm rawh se; ama ropuina 3
leh ṭhatna zâra min kotu, a chanchin hriat avângin a Pathian
thiltihtheihnainnunna leh Pathian ngaihsakna lam kawngah chuan
thil zawng zawng min pe si a. Chûng zârah chuan a thutiam hlu 4
tak leh ropui nasa takte chu min pe a ni; chutichuan, châkna
avânga khawvêla chhiatna lo awm hi tlân chhuahsan tawhin;
chûng *thutiam hlu tak leh ropui nasa takte* avâng chuan Pathian
nungchang in ṭâwmpui ve thei ang.
A ni, chu mi avâng tak chuan taihmâk rêng rêng chhuahin, 5
in rinnaah chuan ṭhatna telh ula, *in* ṭhatnaah chuan hriatna
telh ula, *in* hriatnaah chuan insûmna *telh ula*, *in* insûmnaah chuan 6
chhelna *telh ula*, *in* chhelnaah chuan Pathian ngaihsakna *telh ula*,
in Pathian ngaihsaknaah chuan unaute hmangaihna *telh ula*, *in* 7
unaute hmangaihnaah chuan hmangaihna telh *rawh u*. Chûng 8
chu in ta a nih a, a pun zêl si chuan, kan Lalpa Isua Krista hriatna
kawngah hian thatchhe lo leh rah lo lovin a siam ṭhîn che u a ni.
Tupawh chûng *thil* nei lo chu mitdel a ni a, hnai tea mi chauh 9
a hmu *thei* a, a hmân lai sualte tlenfai sakna chu a theihnghilh
ta si a.
Chuvângin, unaute u, *a* kohna leh *a* thlanna che u chu tinghet 10
tûrin taihmak chhuah lehzual rawh u; chûng chu in tih zawngin
engtikah mah in tlu lo vang; chutichuan, Isua Krista kan Lalpa 11
leh Chhandamtu chatuan rama luhna chu an hmuhtîr nasa hle
dâwn si che u a.
Chuvângin, chûng *thil* chu hriain, thutak *in* hnêna awmah 12
chuan in nghet na a, chûng thil chu hriatpui tûr che uin ka inpeih
fo vang. Tin, he bâwktea ka awm chhûng zawng hian nangmahni 13
hriatpuiin chawh harh *fo* che u ṭha ka ti a ni; kan Lalpa Isua 14
Kristan mi hriattîr ang khân ka bâwktê dah bo *hun* chu a thleng
thuai ang tih ka hre *si* a. A ni, ka kal chhuah hnuin chûng thil 15
chu in hriat reng fo theih nân ka bei ang. Kan Lalpa Isua Krista 16
thiltihtheihzia leh *a* lo kal lehna *thu* chu ka hriattîr lai che u khân,
ṭhawnthu fing taka ngaihtuah chhuah *mai*te zâwm kan ni lo va, a

ropuina hmutute kan ni zâwk asin. Ani chuan Pa Pathian hnên 17
ata chawimawina leh ropuina a hmu a, chu mi lai chuan ropuina
nasa tak aṭang chuan hetiang aw hi a hnênah a lo thleng a: " Hei
hi ka Fapa duh tak, ka lawm êm êma a ni," *tiin.* Tin, tlâng 18
thianghlimah chuan a hnêna kan awm lai khân chu aw chu vân
aṭangin a lo chhuak keimahni *ngeiin* kan hria a ni.

Tin, hril lâwkna thu nghet lehzual chu kan nei a ni, khua a 19
lo vâr a, vârparh arsi chu in thinlunga a lo chhuah ḥma loh
zawng chu chu khâwnvâr hmun thima êng an *ngaihsak* anga in
ngaihsak chuan in ti ṭha ang, Pathian Lehkhaa thu hril lâwk 20
rêng rêng hi mahniin hrilhfiah tûr a ni lo tih hre hmasa phawt
ula. Thu hrilh lâwk rêng rêng hi mihring thua chhuak a ni ngai 21
si lo va, miten Thlarau Thianghlim tirhịn, Pathian hnên ata an
sawi zâwk ṭhîn a ni.

2 Nimahsela, mite zîngah chuan zâwlnei derte pawh an lo 1
chhuah kha, chutiangin in zîngah pawh zirtîrtu derte an
la awm ang, *anni* chuan, anmahni leitu Lalpa meuh chu phatsanin,
mi tichhe thei rin hrannate arûkin an rawn luhpui ang a, mahni
chunga chawplehchilhha boralna an thlentîr ang. Tin, *mi* tam 2
takin an hurna lam thiltihte chu an chîng ve ang a, anmahni
avângin kawng dik tak chu sawichhiat a ni ang. Tin, *sum* awh 3
avângin dâwt thuin sumdâwn nân an hmang ang che u; *nimahsela,*
hmâna an chunga thu tlu chu a châwl lo va, an boralna pawh a
muhîl lo ve.

Vântirhkohten thil an tihsual lai khân Pathianin a zuah lo va, 4
hremhmunah a paih a, rorêl saka khêk tûrin khuarkhurum thimah
a khung zâwk si a; tin, amah ngaihsak lote *awmna* khawvêlah 5
khân tui tilêtin, hmân lai khawvêl chu a zuah lo va, nimahsela,
Nova felna thu hriltu, mi dang pasarih nên a chhandam ta a; tin, 6
Sodom leh Gomorra khuate chu amah ngaihsak lo la awm tûrte
entîr nân a hmang a, vuta chantîrin, tiboralin thiam loh a chantîr
ta a; tin, Lota mi fel, mi sualte awm dân hur tak avânga lungngai 7
êm êma chu a chhandam ta a; (chu mi fel chu an zînga a awmin, 8
a mitin a hmu a, *a* bengin a hria a, dân lo anga an thiltihte chuan
a rilru fel chu ni tin a intina êm êm si ṭhîn a;)—Lalpa chuan 9
amah ngaihsaktute chu thlêmna ata chhan chhuah dân leh, fel
lote chu rorêl ni atân chuan hrem chunga khêk *dân* a hria; châkna 10
bawlhlawh kawnga tisa anga awm leh, rorêl sakna hmusittute lek
phei chu *rorêl ni atân hrem chunga khêk dân* a hre lehzual a ni. Âthuai
leh tihmawh *an ni* a, ropuinate an sawichhiat *pawh*in an khûr *ngai*
lo; vântirhkoh chakna leh thiltihtheihna nei zâwkte *mah*in, Lalpa 11
hmaah chuan an chung thu rêl sakin an sawichhiat si loh kha.
Nimahsela, hêng nungcha ngaihtuahna nei lo, mana tihboral tûra 12
sa chauhva piangte ang hian, thil an hriat lohte chu sawichhiain,

anmahni chhiatnain an chhe ngei ang, thil tihsual mana thil sual 13
tuarin. Chhûna ruaiṭheh buai nuam ti mi an ni a. In hnêna
ruai an ṭhehin, anmahni inbumna ruai ṭheh *an nih avângin*, bawlh-
hlawh kaite leh tihkhawlohnate *an ni a*; mit uirea khat sual
bân thei lote *an* nei a; mi nghet lote *an* thlêm thlu a; awh hmang 14
thinlung *an* pu a; ânchhedawng fate *an* ni a; Bosara *fapa* Balaama, 15
thil tihsual hlawh ngainatu kawng chu *an* zawh tawh *avângin* kawng
dik chu *an* kalsan a, an vâk bo ta a; nimahsela ani chu a bawhchhiat- 16
na avângin zilhhauvin a awm ta a; sabengtung ṭawng thei lo chu
mihring ṭawngin a lo ṭawng a, zâwlnei âtna chu a khap a ni.
Chûng chu tuikhur tui awm lo leh, chhûm thlipui chhêm len 17
an ni; chûngte tân chuan thim chhah mup chu khêk a ni tawh.
Thu lawilo pâwr tak taka sawiin, suala awmte zîng ata tlân chhuak 18
mêkte chu tisa châknaah hurnain an thlêm thlu si ṭhîn.
Anmahni chu chhiatna bawi ni chung rengin mite chu bawi 19
chhuah thu an tiam ṭhîn a; mi ngamtu apiangin chu mi ngei chuan
bawiah a siam ṭhîn a ni. Lalpa leh Chhandamtu Isua Krista *an* 20
hriat avângin khawvêl bawlhhlawhnate an tlân chhuahsan hnuin
chu mi *vêk*ah chuan an tân leh a, ngamin an awm *leh* si chuan, an
awmze hnuhnûng chu a tîra ai chuan a lo chhe ta zâwk a ni ang.
Kawng fel chu hriat hnua, thupêk thianghlim an hnêna kawltîr chu 21
hawisan ai chuan, kawng fel chu hre lo sela an tân a ṭha zâwk tûr
a ni si a. " Ui ama luak lamah a kîr leh a, vawkpui inbualfai tawh 22
pawh chirhdiakah inbual *tûrin a kîr leh* a," tih, thufing tawi dik tak
ang thu chu an chungah a lo awm ta a ni.

3 Duh takte u, tûna in hnêna ka ziak hi ka lehkha thawn 1
pahnihna a ni a, chûng chuan hriatpui tûr che uin, in rilru
thianghlim ka chawk harh ve ve a, zâwlnei thianghlimte thu sawi 2
lâwk leh, in tirhkohte *ka*ah Lalpa leh Chhandamtu thupêk chu in
hriat rengna tûrin; hei hi hre hmasa ula, ni hnuhnûngahte chuan 3
nuihsantute chu anmahni châkna anga awmin, nuihsan chungin
an lo kal ang a, " A lo kal *leh*na thutiam chu khawiahnge? Siam 4
tirh aṭangin engkim a awm pângngai angin chi thlahtute muthilh
ni ata tawh kha a *la* awm zêl alâwm," an la ti ang. Hêng hi an 5
haider lui si ṭhîn: Pathian thuin hmân laiin vânte a lo awm a, lei
pawh tui ata leh tui zîngah awm khâwmin *a lo awm a*; chûngah 6
chuan chu mi laia khawvêl awm chu tuiin a chîm a, a boral ta, tih 7
hi; nimahsela, tûnah vânte leh lei awmte hi chu mi thu avâng vêk
chuan Pathian ngaihsak lo mite rorêl leh boral ni atân khêkin,
mei atân khâwl khâwm a ni tawh.
Nimahsela, duh takte u, he thu kamkhat hi theihnghilh suh u, 8
Lalpa ngaih chuan ni khat hi kum sângkhat ang a ni a, kum
sângkhat pawh ni khat ang a ni, tih hi. *Mi* ṭhenkhatin muanga 9

an ruat angin Lalpa chu a thutiam kawngah chuan a muang lo ve;
tuma boral duh lova, mi zawng zawng lo sim duhin, nangmahni
lamah a dawhthei a ni zâwk e. Nimahsela Lalpa ni chu rûkru 10
angin a lo thleng ngei ang; chu mi *ni*ah chuan vânte chu nasa taka
riin a boral ang a, thil bulte chu *meia* emralin a awm tawh ang a,
lei leh a chhûnga hnathawh awmte hi a kângral ang.
Chûng thilte chu chutianga boral vek tûr a ni tih *in* hriat 11 12
avângin Pathian ni lo thlen *hun tûr* chu beisei leh, ṭhahnemngai taka
duhin, awm dân thianghlim leh Pathian ngaihsak kawngah chuan
mi eng ang nge in nih tûr le? Chu mi *ni a thlen* avângin vânte lo
kângin a boral ang a, thil bulte pawh chu *meia* em tuiin a awm tawh
ang. Nimahsela, a thutiam ang chuan vân tharte leh lei thar, a 13
chhûnga felna awmte chu kan beisei a ni.
Chuvângin, duh takte u, chutiang thilte chu in beisei avângin, 14
bawlhhlawh kai lo leh sawisêlbovin, thlamuang taka *in* awm a
hmuh theih nân che u, taihmâk chhuah rawh u. Tin, kan Lalpa 15
dawhtheihzia chu chhandamnaah ruat rawh u; kan unaupa duh
tak Paula pawhin, a hnêna finna pêk ang zêla in hnêna a ziak ang
khân; *a* lehkha thawn zawng zawngah chuan, chûng *thu* chu sawiin, 16
chutiang bawkin a *ziak a ni;* chûngah chuan thu hriat har takte a
awm a, chûng chu mi fing lo leh mi nghet loten, Pathian Lehkha
Thu dang *an ngai kawi* angin an ngai kawi a, mahni leh mahni an
intihboral phah ṭhîn.
Chutichuan, duh takte u, nangnin *chûng thu chu* in lo hriat lâwk 17
avângin fîmkhur rawh u, chutilochuan mi sualte dik lohnaa
hruai bova awmin, in nghet ṭha lai in tlu dah ang e. Amaherawh- 18
chu. kan Lalpa leh Chhandamtu Isua Krista khawngaihna leh
hriatnaah chuan lo ṭhang lian rawh u. Tûnah ḷeh chatuan thleng-
in ama hnênah chuan ropuina awm rawh se. Amen.

Johana Lehkha Thawn Pakhatna.

---

1 Nunna Thu, a tîr ata awm kha, kan bengin kan hriat kha, 1
kan mitin kan hmuh kha, kan en reng a, kan kuta kan dap kha,
chu mi chanchin chu; (chu mi Nunna chu a lo lang ta a, kan lo 2
hmu a, kan hriattîr bawk a, chu chatuan Nunna, Pa hnêna awm
kan hnêna lo lang chu kan hrilh che u a nih hi;) chu mi kan hmuh 3
leh kan hriata chu in hnênah kan hrilh ve che u a nih hi,
nangni pawhin min pâwl ve theih nân; keini min pâwlna chu Pa
leh a Fapa Isua Krista pâwlna a ni tawh reng si a. Tichuan, kan 4
lâwm a famkim theih nân hêng thute hi kan ziak a nih hi.
Tin, thuchah a hnên ata kan hriata, in hnêna kan hrilh chhâwn 5
tûr che u chu hei hi a ni:—Pathian chu êng a ni a, amahah chuan
thim rêng rêng a awm lo.
Thima awm siin, " Amah ka pâwl," kan tih chuan, dâwt kan 6
sawi a ni, thutak pawh chu kan zâwm lo; amaherawhchu, amah chu 7
êngah a awm angin keini *pawh* ênga awm kan nih chuan, kan
inpâwl tlâng a, tin, a Fapa Isua thisenin *kan* sual zawng zawng
min tlenfai sak ṭhîn a ni.
" Sual ka nei lo," kan tih chuan mahni leh mahni kan inbum a, 8
thutak chu keimahniah a awm lo a ni. Kan sualte thupha kan 9
chawi chuan, kan sualte ngaidam tûr leh, kan fel lohna zawng
zawng tlêngfai tûrin amah chu a rinawmin a fel a ni. " Thil ka 10
tisual lo," kan tih chuan, amah chu dawtheiah kan siam a, a thu
pawh keimahniah a awm lo a ni.

2 Ka naute u, thil in tihsual loh nân hêng thu hi in hnênah 1
ka ziak a nih hi. Tin, tupawhin thil a tihsual chuan, Pa
hnêna mi sawipuitu, Isua Krista mi fel chu kan nei e; ani chu kan
sualte thupha chawina a ni; keimahni *sual* chauh ni lovin, khawvêl 2
zawng zawng *sual thupha chawina* pawh a ni.
Tin, a thupêkte pawm kan nih chuanin, chu miah chuan 3
amah kan hria tih kan inhria e. A thupêkte pawm si lovin, 4
" Amah ka hria," titu chu mi dawthei a ni, thutak amahah a awm
lo. Tupawh a thu pawm erawh chu amahah chuan Pathian a 5
hmangaihna a famkim tak zet tawh a ni. Amahah kan awm tih he 6
miah hian kan inhria a ni, " Amahah ka awm reng ṭhîn," titu
chu, ama awm ang bawk khân a awm ve tûr a ni.
Duh takte u, thupêk thar zawng in hnênah ka han ziak lo va; 7
thupêk hlui, a tîr ata in neih kha *ka ziak* zâwk a ni. Chu thupêk

hlui chu in thu hriat tawh hnu kha a ni. Nimahsela, thupêk 8
thar ziak ka ni bawk ang chu, (chu chu amaĥah leh nangmahniah
a lang a ni,) thim chu a bo mêk avâng leh, êng taktak chu tûnah
a lo ên tâk *avâng* hian. Mahni unau haw si a, " Engah ka awm," 9
titu chu, tûn thleng pawhin thimah a la awm reng a ni. Mahni 10
unau hmangaihtu chu êngah chuan a awm reng a, amahah chuan
tlûkna rêng a awm lo. Mahni unau hawtu erawh chu thimah a 11
awm a, thimah a vâk bawk a ni; thimin a mit a tihdel tawh
avângin a kalna pawh a hre ṭhîn lo.

Naute u, ama hming avânga in sualte ngaihdam a nih tâk 12
avângin in hnênah ka ziak a nih hi. Pate u, amah, a tîr ata 13
awm renga chu in hriat avângin in hnênah ka ziak a nih hi.
Rawltharte u, mi sual chu in ngam tâk avângin in hnênah ka
ziak a nih hi.

Naute u, Pa chu in hriat avângin in hnênah ka ziak a nih kha.
Pate u, amah, a tîr ata awm renga chu in hriat avângin in hnênah 14
ka ziak a nih kha. Rawltharte u, in chak a, Pathian thu
nangmahniah a awm reng a, mi sual chu in ngam tâk avângin
in hnênah ka ziak a nih kha.

Khawvêl hi hmangaih suh ula, khawvêla thil awmte pawh 15
hi *hmangaih* hek *suh u*. Mi tupawhin khawvêl hi a hmangaih
chuan, Pa a hmangaihna amahah a awm lo. Khawvêla *thil* 16
awm zawng zawng, tisa châkna te, mit châkna te, dam chhûng
ropuina lem te hi Paa chhuak a ni lo va, khawvêla chhuak a ni zâwk
si a. Khawvêl hi, a châknate chawpin a boral mêk a ni. Pathian 17
duhzâwng titu erawh chu kumkhuain a awm reng ang.

Naute u, hun hnuhnûng ber chu a ni ta e, Krista dodâltu 18
a lo kal ang tih in hriat ang khân, tûnah pawh Krista dodâltu
tam tak an lo chhuak ta; chuvâng chuan hun hnuhnûng ber a
ni ta tih kan hria e. Anni chu kan zîng aṭangin an chhuak a, 19
nimahsela keimahni mi *tak* an ni lo ve; keimahni mi *tak* ni sela kan
hnênah an awm *ve* zêl tûr a ni si a; nimahsela an zain keimahni
mi *tak* an ni lo vek tih a lan fiah theih nân *min chhuahsan ta
a ni*.

Mi Thianghlim hnên ata *hriak* thihna in chang a, engkim 20
in hria a ni. Thutak chu in hriat loh avângin ka ziak a ni lo, 21
in hriat avâng leh, thutakah dâwt engmah a chhuah *ngai* loh
avângin *ka ziak* zâwk a ni. Isua chu Krista a ni tih awi lotu 22
aliama dawthei tunge awm? Krista dodâltu chu Pa leh Fapa 23
awi lotu hi a ni. Tupawh Fapa awi lo chuan Pa pawh a pawm
chuang lo; Fapa awitu erawh chuan Pa pawh a pawm a ni.

Nangni zawngin, a tîr ata in hriata kha nangmahniah awmtîr 24
reng rawh u. Chu mi a tîr ata in hriata chu nangmahnia a awm
reng chuan, nangni pawh Fapaah leh Paah chuan in awm reng

ang. Tin, hei hi a ni, amah ngeiin thil min tiama kha—chatuana
nunna hi.

Chûng nangmahni hruai bo tumtute thu chu, in hnênah ka 26
ziak a ni. Nangni zawng, ama hnên ata *hriak* thihna in hmuh 27
kha nangmahniah a awm reng a, tuma zirtîr in ngai lo ve; ama
hriak thihna chuan thil zawng zawng thu a zirtîr zâwk che u avâng
leh, dik tak a ni a, dâwt pawh a nih loh *avâng*in, chu mi chuan a
zirtîr che u ang khân amahah awm reng rawh u.

Chutichuan naute u, amahah awm reng rawh u; tichuan, amah 28
chu lo inlâr *mah* sela, a lo kalin a hmaah zak lovin huai takin
kan awm thei ang. Amah chu mi fel a ni tih in hriat chuan, 29
nii tupawh felna ti chu ama hrin a ni tih in hria e.

3 Ngai teh u, Pain min hmangaihna chu a va nasa êm! 1
" Pathain faahte," min vuah tâk hi; *chutiang chu* kan ni rêng e.
He mi avâng hian khawvêlin min hre lo a ni, amah chu *an* hriat
loh avângin. Duh takte u, tûnah hian Pathian fate kan ni a, 2
engtinnge kan la awm dâwn tih erawh chu a la lang rih lo ve;
amah a lo inlâr chuan, amah angin kan awm dâwn tih zawng kan
hria, amah chu a awm pângngai ang takin kan hmu dâwn si a.
Tupawh ama chunga chu mi beiseina chu nei apiangin amah a 3
thianghlim angin a intithianghlim ṭhîn.

Tupawh thil tisual apiangin dân pawh a bawhchhe ṭhîn; sual 4
hi dân bawhchhiatna a ni si a. Amah chu sualte la bo tûrin 5
a lo lang tawh tih in hria e; amahah chuan sual engmah a awm
si lo va. Tupawh amaha awm reng chuan thil a tisual lo; tupawh 6
thil tisual chuan amah chu a hmu lo va, hriat pawh a hre hek lo.
Naute u, tuma bumin awm suh u; felna titu chu a fel a ni, amah 7
a fel ang *bawk*in. Thil tisualtu chu diabolaa chhuak a ni; diabola 8
chuan a tîr ata thil a tisual si a. Pathian Fapa lo lan chhan *ber*
chu, diabola hnathawhte a tihboral theih nân a ni. Tupawh 9
Pathian hrin chuan, *Pathian* chi amahah a awm reng avângin thil
a tisual ṭhîn lo; Pathian hrin a nih avângin thil a tisual thei hek
lo. He miah hian Pathian fate leh diabola fate a hriat a ni; 10
tupawh felna ti lo chu Pathiana chhuak a ni lo, a unau hmangaih
lova pawh chu *Pathiana chhuak a ni* hek lo.

Hei hi a tîr ata thuchah in hriata kha a ni si a, kan inhmangaih 11
tawn *ṭheuh* tûr a ni, tih hi; Kaina, mi sual laka mi, mahni unau 12
thattu ang khân awm lovin. Eng vângin nge a thah tâk le?
Ama thiltihte a sual a, a unau *thiltihte* a fel avângin. Unaute u, 13
khawvêlin *an* huat che u chuan mak ti suh u. Unaute kan 14
hmangaih avângin thihna ata kan chhuak a, nunnaah kan lût
tawh tih kan hria e. Tupawh hmangaihna nei lo apiang thihnaah
a *la* awm reng a ni. Tupawh a unau hua chu tualthat a ni; 15

tualthattu tumah chatuana nunna pai reng rêng an awm lo tih
in hre si a.
He miah hian hmangaihna *engnge a nih* kan hria, amah chuan 16
kan tân a nunna a pêk tâk avângin ; keini pawhin unaute tân kan
nunna kan pêk *ve* tûr a ni. Nimahsela, tupawh khawvêl sum 17
neiin, a unau tlachhamin hmu sela, ani chu lainat si suh sela, Pathian
hmangaihna chu amahah engtinnge a awm ang? Naute u, thu 18
*chauh*vin i hmangaih suh ang u khai, lei *chauh*vin *i hmangaih* hek
suh ang u, thiltih leh tih tak zetin *ni* zâwk *rawh se*. Chu miah chuan 19 20
thutaka mi kan ni tih kan inhria ang a, kan rilruin thiam loh min
chantîrna kawngah chuan ama mithmuh ngeiah kan rilru kan
thlêm dai bawk ang; Pathian chu kan rilru aiin a ropui zâwk a,
engkim a hre si a. Duh takte u, kan rilruin thiam loh min chantîr 21
loh chuan, Pathian lamah kan huai a ni; tichuan, a thupêkte 22
kan zawm a, a mithmuha thil lâwmawm kan tih ṭhin avângin,
kan dîl apiang a hnên ata kan hmu zêl ṭhîn a ni. Tin, a thupêk 23
chu hei hi a ni, a Fapa Isua Krista hming ring ila, aman thu min
pêk angin inhmangaih tawn bawk ila. A thupêkte zâwm chu 24
amahah a awm reng a, amah pawh chu amahah *a awm reng bawk*
a ni. Tin, he miah hian amah chu keimahniah a awm reng tih kan
hria, Thlarau min pêkah hian.

4 Duh takte u, thlarau nazawng ring suh u, amaherawhchu 1
thlaraute chu, Pathian laka mi an ni nge ni lo fiah rawh u;
thu hriltu der tam tak khawvêlah an lo chhuah tâk avângin. He 2
miah hian Pathian Thlarau chu in hria *ang*: thlarau engpawh
Isua Krista tisaah a lo chang tih ṭan chu Pathian laka mi a ni;
thlarau engpawh Isua ṭan lo chu, Pathian laka mi a ni lo ve; chu 3
chu Krista dodâltu *thlarau*, lo kal tûr in hriata kha a ni e; tûnah
pawh khawvêlah a awm tawh reng a ni.
Naute u, Pathian hnên ata in ni a, chûng chu in ngam tawh 4
e; nangmahnia awma chu khawvêla awma ai chuan a ropui zâwk
avângin. Anni chu khawvêla mi an ni a; chuvângin khawvêla 5
mi *angin* an ṭawng a, khawvêlin an thu a*n* ngaithla ṭhîn a ni.
Keini Pathian laka mi kan ni a: Pathian hretu chuan kan thu a 6
ngaithla ṭhîn a; Pathian laka mi lo chuan kan thu a ngaithla ṭhîn
lo. Chûngah chuan thlarau dik tak leh thlarau dik lo kan hria a ni.
Duh takte u, i inhmangaih tawn ṭheuh ang u; hmangaihna hi 7
Pathian laka chhuak a ni si a; mi tin hmangaihna nei apiang,
Pathian hrin a*n* ni tawh a, Pathian an hre bawk a. Hmangaihna 8
nei lo chuan Pathian a hre lo; Pathian chu hmangaihna a ni si a.
He miah hian Pathian hmangaihna kan chungah a lo lang ta, 9
amah avânga kan nun theihna tûrin Pathianin a Fapa neih chhun
khawvêla a rawn tirhah hian. He miah hian hmangaihna a awm, 10

keimahnin Pathian kan hmangaih *ka ti* a ni lo va, amahin min
hmangaih a, kan sualte thupha chawina ni tûrin a Fapa a rawn
tîr *ka ti* a ni zâwk e. Duh takte u, Pathianin chuti kauva min 11
hmangaih chuan, keini pawh kan inhmangaih tawn ṭheuh tûr a
ni. Tuman eng lai mahin Pathian an hmu ngai lo. Kan 12
inhmangaih tawn chuan Pathian keimahniah a awm reng ang a,
a hmangaihna pawh keimahniah a famkim bawk ang. Amaha 13
kan awm reng leh amah chu keimahniah *a awm reng* tih he miah
hian kan hria, a thlarau min pêk tawh avâng hian.

Tin, Pain Fapa chu khawvêl Chhandamtua awm tûrin a rawn 14
tîr tih kan hmu tawh a, kan hriattîr a ni. Tupawh, " Isua Pathian 15
Fapa a ni," tia ṭan apiang chu, amahah chuan Pathian a awm
reng a, ani pawh chu Pathianah *a awm reng bawk a ni*. Pathianin 16
keimahnia hmangaihna a neih chu kan hria a, kan ring bawk a
ni. Pathian chu hmangaihna a ni; hmangaihnaa awm reng chu,
Pathianah a awm reng a, Pathian pawh amahah a awm reng a ni.
He miah hian kan chungah hmangaihna a famkim tawh, rorêl 17
nia hlau lova kan awm theihah hianin; ama awm anga khawvêlah
hian kan awm avângin. Hmangaihnaah chuan hlauhna rêng 18
a awm lo: hmangaihna famkimin hlauhna a hnawt chhuak zâwk
ṭhîn a ni, hlauhnaah chuan hremna a awm si a; a hlautu chu
hmangaihnaah a la famkim lo a ni. Amahin min hmangaih 19
hmasak avângin kan hmangaih a ni.

Miin, " Pathian ka hmangaih e," tiin, a unau haw si sela, 20
amah chu dawthei a ni; a unau a hmuh tawh renga *mah* a hmangaih
loh chuan, Pathian a hmuh *ngai* lohva chu engtinnge a hmangaih
theih ang? Ama hnên ata he mi thupêk hi kan nei, " Tupawhin 21
Pathian a hmangaih chuan, a unau pawh a hmangaih bawk tûr
a ni," tih hi.

5 Tupawh Isua hi Krista a ni tih ring chu Pathian hrin a ni; 1
tupawh a hringtu hmangaih chuan, a hrina pawh a hmangaih
ṭhîn. He miah hian Pathian fate kan hmangaih tih kan hria, 2
Pathian kan hmangaih a, a thupêkte kan zawm hian. Pathian *kan* 3
hmangaihna chu hei hi a ni, a thupêkte kan zawm hi; a thupêkte
chu a khirh si lo va. Pathian hrin tawh phawt chuan khawvêl 4
a ngam zêl si a; hei hi a ni, khawvêl hneha ngamna chu, kan rinna
hi. Isua hi Pathian Fapa a ni tih ringtu chauh lo chuan tuinnge 5
khawvêl ngam ṭhîn le?

He mi hi a ni, tui leh thisena lo kala chu, Isua Krista hi; tui 6
chauhvah ni lovin, tuiah leh thisenah a ni zâwk e. Hriattîrtu 7
chu Thlarau hi a ni, Thlarau chu thutak a nih avângin.
Hriattîrtu chu pathum an awm, Thlarau leh tui leh thisente chu; 8
chûng pathum chu an inthurual a ni. Mihring hriattîrna *mah* 9
kan pawm chuan, Pathian hriattîrna chu a ropui zâwk si a; Pathian

hriattîrna chu hei hi a ni, " *Ka* Fapa chanchin ka hriattîr tawh,"
tih hi a ni si a. Pathian Fapa ringtu chuan mahniah hriatna a 10
nei a ni; Pathian ring lotu chuan amah chu dawtheiah a siam a
ni, Pathianin a Fapa chanchin a hriattîr chu a rin loh avângin.
Hriattîrna chu hei hi a ni, Pathianin chatuana nunna min pe a, 11
chu mi nunna chu a Fapaah a awm a ni. Fapa chu neitu chuan 12
nunna chu a nei; Pathian Fapa nei lotu chuan nunna chu a nei lo.
Chatuana nunna in nei tih in inhriat theih nân, nangni Pathian 13
Fapa hming ringtute hnênah hêng thu hi ka ziak a ni. Hei hi 14
ama chunga kan huaina chu a ni, engpawh a duhzâwng anga kan
dîl chuan anin min ngaihthlâk sak ṭhin hi; tichuan, engpawh 15
kan dîl apiang min ngaihthlâk sak tih kan hriat chuan, a hnêna
kan thil dîla chu kan hmu tawh tih kan hria a ni.
Tupawhin a unau thihna khawp ni lo sual tiin hmu sela, a dîl 16
sak ang a, tichuan *Pathian*in a *dîltu* hnênah chuan thihna khawp
ni lo sual titute tân chuan nunna a pe ang. Thihna khawp sual
a awm a; chuti*ang* lamah chuan a dîl sak tûr ka ti a ni lo ve. Fel 17
lohna zawng zawng hi sual a ni; thihna khawp ni lo sual pawh
a awm bawk a ni.
Tupawh Pathian hrin chuan thil a tisual lo tih kan hria e; 18
Pathian Hrina khân amah chu a hum reng a, Mi Sual chuan tawh
pawh a tawk *thei* lo rêng a ni. Tin, Pathian laka mi kan nih leh, 19
khawvêl pumhlûm hi Mi Sual *thu thu*in a awm tih kan hria e. Tin, 20
Pathian Fapa chu a lo kal a, Mi Diktak chu hre thei tûrin hriat
theihna min pe tih kan hre bawk a; tin, keini, a Fapa Isua Kristaa
kan awm hian, Mi Diktakah chuan kan awm a ni. Ani chu Pathian
dik tak a ni a, chatuana nunna pawh a ni.
Naute.u, milem lakah inthiarfihlîm rawh u. 21

Johana Lehkha Thawn Pahnihna

Upa chuan: 1
Hmeichhe ṭha thlan leh a fate hnênah. 2
Thutak, keimahnia awm reng, kumkhua pawha kan hnêna
awm tûr avâng hian, tih tak zetin ka hmangaih che u a ni; kei
chang ka ni lo ve, thutak chu hria apiang pawhin a ni.
Pa Pathian leh, Pa Fapa Isua Krista hnên ata, khawngaihna 3
te, zahngaihna te, remna te chu, thutak leh hmangaihnain kan
hnênah a awm ang.
Pa hnên ata thupêk kan hmuh ang khân i fa tuteemaw thutaka 4
awmin ka hmuh avângin ka lâwm hle a ni.
Hmeichhe ṭha, i hnênah thupêk thar ziak ang ni lovin, a tîr 5
ata kan neih ang kha *ziak* zâwkin, kan inhmangaih tawnna tûrin
ka ngên chiam a che. Tin, hei hi hmangaihna a ni, ama thupêk 6
ang zêla kan awm hi. Thupêk, a tîr ata in hriat ang chu hei hi a
ni, chu miah chuan in awm tûr chu. Bumtu tam tak—Isua Krista 7
chu tisain a lo kal tih ṭan lotute kha—khawvêlah hian an lo chhuak
ta si a. Chutiang mi chu a ni, bumtu leh Krista dodâltu chu.
Kan thawh chhuah sate kha in hloh loh va, a man chu a kima 8
in hmuh *theih* zâwk nân, invêng ṭha rawh u. Tupawh Krista 9
zirtîrna thua awm reng lova, khûm chuan, Pathian a nei lo ve.
Chu mi zirtîrna thua awm reng *erawh* chuan, chu mi ngei chuan Pa
leh Fapa a nei khawp a ni. Tupawh chu mi zirtîrna thu chu rawn 10
keng lovin, in hnênah lo kal sela, in inah thlentîr suh ula, ṭawng
kam ṭha pawhin thlah suh u; ṭawng kam ṭhaa thlahtu chu a thil 11
tihsualah chuan a tel ve si a.
In hnênah thu tam tak sawi tûr ka neih avângin lehkha leh 12
lehkhatuiin *ziak* ka duh lo ve; in lâwm a kim theih nân in hnêna
lo kala, inhmatawna inbiak ka beisei zâwk a ni.
I laizâwnnu thlana faten chibai an bûk a che. 13

Johana Lehkha Thawn Pathumna

Upa chuan: 1
Duh tak Gaia, tih tak zeta ka hmangaiha hnênah chuan.
Duh tak, i thlarau chuan malsâwmna a hmuh angin, engkimah 2
malsâwmna i hmuh leh i dam theih nân ka ṭawngṭai ṭhîn a ni.
Unaute lo kalin, i takzia (thutaka i awm ṭhinzia chu) *min* 3
rawn hriattîr lai khân, ka lâwm êm êm si a. Ka fate thutakah 4
an awm tih ka hriat aliama lâwmna nasa zâwk rêng ka nei lo ve.
Duh tak, unaute mikhual ni mah sela, an chunga i tih apiangah 5
rinawm takin i ti ṭhîn a; chûng chuan kohhranho hmaah i 6
hmangaihna an hriattîr tawh; anni chu an zinnaah chuan Pathian
mi ni âwm rênga i puihbawm chuan a ṭha ang; Hming avâng 7
hian Jentailte hnên ata engmah la lovin an chhuak si a.
Chutichuan, thutak thawhpuitute kan nih theih nân chutiang 8
mi chu keinin kan lâwm tûr a ni.
Kohhranho hnênah khân *thu* tlêm chu ka ziak tawh; nimahsela, 9
Diotrepha, an zînga chungnun duh ṭhîn khân min lâwm si lo.
Chuvângin, ka lo kal chuanin, a thiltihte ka hriat chhuahtîr leh 10
ang, kan chungah thu sual sawiin a kamtamzia hi; chu pawh
chu tâwk a ti lo va, amah ngeiin unaute a lâwm lo va, a lâwm
duhte pawh a khap a, kohhranho zîng ata a hnawt chhuak ṭhîn.
Duh tak, sual chu zir suh la, ṭha chu *zir* zâwk *ang che.* Thil 11
ṭha titu chu Pathian laka mi a ni; thil sual titu chuan Pathian
a hmu *ngai* lo.
Demetria chuan mi zawng zawng fak a hlawh a, thutaka *fak* 12
ngei *a hlawh* bawk a; a ni, keini pawhin kan fak a ni; kan fakna
hi a dik a ni tih i hria e.
I hnênah thu tam tak ziak tûr ka nei a, nimahsela, lehkhatui 13
leh lehkhaziaknain i hnêna ziak ka duh lo va; rei lo tê chinah 14
hmuh che ka beisei zâwk a, tichuan inhmatawmnin kaninbia ang.
Thlamuanna i chungah awm rawh se. *Kan* ṭhianten chibai an
bûk a che. *An* hming lam ṭheuhvin ṭhiante chu chibai *mi* bûk
sak ang che.

Juda Lehkha Thawn.

Juda, Isua Krista bawi leh Jakoba unau chuan: Pa Pathiana 1
hmangaih, Isua Krista tâna khêk, kohvate hnênah chuan.
Khawngaihna te, remna te, hmangaihna te in chungah tihpunin 2
awm rawh se.
Duh takte u, kan vântlâng chhandamna thu in hnêna ziak 3
ka tum hrâm hrâm laiin, mi thianghlimte hnêna rinna vawi khat
kawltîr lamah chuan ṭhahnemngai taka beia fuih tûr che uin in
hnênah *lehkha* ziak a ṭûl *tih ka* lo *hria.* Mi tuteemaw arûka lût 4
an awm si a, hmân laia he thiam lohna chang tûra ruatate chu;
chûng chu Pathian ngaihsak lo mite *an ni* a, kan Pathian khawngaihna
chu hurnaah *an* chantîr a, kan Hotu leh *kan* Lalpa *neih* chhun,
Isua Krista chu an awi lo bawk a.
Tin, engkim vawi khat hre vek mah ula, Lalpa chuan Aigupta 5
ram aṭangin mite a chhan chhuah a, chu mi hnuin a ring lote
chu a tihboralzia kha hriatpui che u ka duh a ni. Tin, 6
vântirhkohte anmahni tirhkoh nihna pawm lova, an awmna
pângngai kalsan zâwkte chu, ni ropui rorêlna atân thim hnuaiah
chatuan phuarnaa *phuar* chungin a khêk a ni. Sodom leh Gomorra, 7
an kiang vêla khuate nên, chutiang bawkin inngaihnaa
inpumpêkin, tisa hrang an ûm ve tâk avângin, chatuana meia
hremna tuarin, hriattîr nâna târ chhuahin an awm ang khân.
Nimahsela, chûngte pawh chuan chutiang bawkin an 8
mumangah tisa *an* tibawlhhlawh a, rorêl sakna *an* hmusit a,
ropuinate an sawichhe ṭhîn. Nimahsela, Mikaila vântirhkoh 9
chungnung ber *mah* khân, diabola nên *an* inbei a, Mosia ruang
thua *an* inhnial laiin, *diabola* chung thu rêl sakin a sawichhe ngam
lo va, "Lalpan hau zâwk che rawh se," a ti ta zâwk a. Chûng 10
*mi*te erawh chuan thil an hriat loh apiang an sawichhe ṭhîn a;
tin, ngaihtuahna nei lo sate anga hriatna pianpui an neihte chu,
chu mi *kawng ngei*ah chuan an intichhe ṭhîn. An chung a pik e! 11
Kaina kawng chu an zawh a, hlawh hmu tûrin Balaama sual
*kawng*ah chuan an tlân vak vak a, Kora hnialnaah chuan an boral
tâk kha. Chûngte chuan in hnênah ruai an ṭhehin inhmangaihna 12
ruaiṭhehnaah chuan lungpui tui chîm vekte chu an ni a, hlauh
nachâng hre lo berâm vêngtu mahni inchâwmte *an ni;* chhûm
tui pai lo, thli chhêm lente *an ni;* favânga thing, rah lo, vawi hnih
thi tawh, zung chawpa pawhchhuahte *an ni;* tuifinriat fâwn 13

invawrh, mahni mualphona phuan chhuakte *an ni;* arsi vâk vâk,
chatuana thim chhah mup khêk sakate chu *an ni a.*
Tin, chu *mi*te hnênah pawh chuan Enoka, Adama aṭanga 14 15
pasarihna chuan a hril lâwk a, " Ngai teh u, mi zawng zawng
chunga rorêl tûr leh, Pathian ngaihsak lote zawng zawng Pathian
ngaihsak lohna hna Pathian ngaihsak lo chunga an thawh zawng
zawng kawngah leh, Pathian ngaihsak lo mi sualten a chungah
thu khauh tak an sawi zawng zawng kawnga, thiam loh chantîr
tûrin Lalpa chu, a mi thianghlim sîngkhatte nên a lo kal a ni,"
tiin.
Chûngte chu phunnawitu leh sawisêltute an ni a, anmahni 16
châkna ang zêlin *an* awm, a, an kâte pawhin *uan* thu pâwr tak a
sawi a, hlâwkna duh vângin mi an ngaina ṭhîn a ni.
Nimahsela, duh takte u, nangni zawngin kan Lalpa Isua Krista 17
tirhkohten thu an hrilh lâwkte kha hre reng rawh u, " Hun 18
hnuhnûngah chuan Pathian ngaihsak lo lam anmahni châkna
ang zêla awmin, nuihsantute an lo la awm ang," tih, in hnêna
an sawiziate kha. Chûng *mi*te chu tisa mi, Thlarau nei lo, pâwl 19
hrangte siamtu chu an ni.
Nimahsela, duh takte u, nangni zawngin in rin chhan 20
thianghlim ber chungah chuan nangmahni leh nangmahni inrem
chhovin, Thlarau Thianghlimah ṭawngṭaiin, chatuan nunna 21
neihtîrna khawp kan Lalpa Isua Krista khawngaihna chu nghâk
chungin, Pathian hmangaihnaah chuan invawng ṭha rawh u.
Ṭhenkhat, ringhlela awmte chu khawngaih rawh u; ṭhenkhat, 22 23
mei ata la chhuak thuai ula, chhandam rawh u; ṭhenkhat, *an*
tisa bawlhhlawh kaina silhfên lam pawh chu tenin, hlau chungin
khawngaih rawh u.
Tichuan, in tlûk loh nâna vêng thei che u leh, a ropuina hma 24
taka nasa zeta hlimin bawlhhlawh kai lova dah theitu che u, kan
Chhandamtu Pathian taka chauh hnênah chuan, kan Lalpa Isua 25
Krista avângin, hun rêng awm hmaah leh tûnah leh chatuan
thlengin, chawimawina te, ropuina te, rorêlna te, thuneihna te
awm rawh se. Amen.

Johana Hnêna Isua Krista Thu Puan Chhuah

I Isua Krista thu puan chhuah, Pathianin a bawite hriattîr 1
atân a hnêna a pêk, thil lo awm lawk tûr *thu* chu; tin, *chu*
chu a vântirhkoh hmangin a bawi Johana a rawn hriattîr a; chu 2
Johana chuan Pathian thu leh Isua Krista hriattîrna thu, a thil
hmuh zawng zawngte thu chu a hriattîr a. He hrilh lâwkna *bu* 3
thu chhiartu leh ngaithlaa a chhûnga thu ziak pawmtute chu an
eng a thâwl e; a hun chu a hnai tawh si a.
Johana chuan: 4
Asia rama kohhranho pâwl sarihte hnênah chuan.
Awm mêka leh awm tawha leh lo awm tûra hnên aṭang te, a
lalṭhutphah hmaa Thlarau pasarih awmho hnên aṭang te, Isua 5
Krista, thu hretu rinawm tak, mitthi zîng ata piang hmasa bera
leh leia lalte rorêltu hnên aṭangte chuan, khawngaihna leh remna
in hnênah awm rawh se. Min hmangaiha, a thisenin kan sualte
lak ata min tlan chhuaka, khua leh tuiah leh a Pathian leh *a* Pa 6
lama puithiama min siamtu hnênah, *a ni,* ama hnên ngeiah, ropuina
leh rorêlna chu chatuanin awm rawh se. Amen.
Ngai teh u, ani chu chhûmte nên chuan a lo kal dâwn e; 7
mit tinrêngin a hmu ang a, a chhuntute ngei pawh khân; khawvêla
hnam zawng zawngin amah an ṭah bawk ang. A ni, Amen.
"Kei Alpha leh Omega ka ni," Lalpa Pathian, awm mêka 8
leh awm tawha leh lo awm tûra, Engkimtitheia chuan a ti a ni.
Kei Johana, in unaupa leh, Isuaa hrehawmna te, khua leh 9
tui te, chhelna te ṭâwmpuitu che u hi, Pathian thu avâng leh Isua
hriattîrna thu avângin Patmos thliarkâr an tihah chuan ka awm
a. Lalpa niah chuan Thlarauvin ka lo awm a, tin, ka hnung 10
lamah, tawtawrâwt *ri* ang, aw ring takin, "I *thil* hmuh tûr chu 11
lehkhabuah ziak la, kohhranho pâwl sarihte hnênah, Ephesi
khuaah te, Smurna khuaah te, Pergamos khuaah te, Thuatira
khuaah te, Sardis khuaah te, Philadelphia khuaah te, Laodikei
khuaah te chuan thawn rawh," a tih ka hria a.
Tin, mi biakna aw chu hmuh *tum*in ka han lehhawi ta a. Tin, 12
ka han lehhawi chuan, rangkachak khâwnvâr dahna pasarih
ka hmu a; khâwnvâr dahna zîngah chuan mi tuemaw mihring 13
fa ang, ke lêr thlenga puan sin, a âwma rangkachak kâwnghrêna

inhrêng ka *hmu* bawk *a*. Tin, a lu leh a sam chu berâm hmul vâr 14
angin a vâr a, vûr ang maiin; a mitte chu meialh ang a ni a; a 15
kephahte chu dâr tle mi ang *a ni* a, rawh tuina meia rawh
thianghlim tawh ang maiin; a aw chu tui tam tak ri ang mai a ni.
Tin, a kut ding lam chuan arsi pasarih a keng a; a kâ aṭang chuan 16
khandaih hriam tawn hriam tak a chhuak a; a hmêl chu ni sat
vâng lai tak ang a ni. Tin, amah chu ka hmuh veleh, thi ang 17
dêrin a ke bulah ka tlu ta a. Tin, ani chuan a kut ding lam chu
ka chungah nghatin ka hnênah, " Hlau suh ang che; kei Hmasabera 18
leh, Hnuhnûngbera leh, Mi Nunga chu ka ni, ka lo thi a, *nimahsela*,
ngai teh, kumkhua atân ka nung *leh* ta a ni. Thihna leh Mitthi
Khaw chabite chu ka nei bawk a.
" Chutichuan, i thil hmuh tawhte leh, thil awm mêkte leh, 19
tûn hnua thil lo awm tûrte *thu* chu ziak rawh; ka kut ding lama 20
arsi pasarih awm i hmuhte leh, rangkachak khâwnvâr dahna
pasarihte thurûk chu. Arsi pasarih chu kohhranho pâwl sarihte
tirhkoh an ni a; khâwnvâr pasarih chu kohhranho pâwl sarihte
chu an ni a.

2 " Ephesi khuaa kohhranho pâwl tirhkoh hnênah chuan 1
heti hian ziak rawh:—
' A kut ding lama arsi pasarih kenga, rangkachak khâwnvâr
dahna pasarih zînga vei veia khân, hêng thu hi a sawi a ni; I 2
thiltihzia te, i thawh rimzia leh i chhelzia te, mi sualte i ngaihtheih
lohzia te ka hria. *Tirhkoh* ni si lova tirhkoh intite chu i fiah bawk a,
dawthei an ni tih i lo hre tawh a; chhelna i nei bawk a, ka hming 3
avângin i tuar tawh a, i chau si lo va. Nimahsela, demna che ka 4
nei a ni, i hmangaihna hmasa ber kha i bân tâk avângin.
Chutichuan i tlûksan tâk chu hre reng la, simin, thiltih hmasa 5
berte kha ti *leh* rawh, chutilochuan i hnênah ka lo kal *ang* a, i sim
loh zawngin i khâwnvâr dahna kha a hmun ata ka sawn ang.
Nimahsela, hei hi i ṭhatna chu a ni, Nikola ho thiltihte i huat hi; 6
chu chu kei pawhin ka haw ve a ni. Thlarauvin kohhranho 7
pâwlte hnêna thu a sawi hi beng nei chuan hre rawh se. A hnehtu
apiang Pathian Paradis-a Nunna Thinga mi ka eitîr ang, a ti e,'
tiin.
" Tin, Smurna khuaa kohhranho pâwl tirhkoh hnênah chuan 8
heti hian ziak rawh:—
' Hmasabera leh Hnuhnûngbera, thia lo nung *leh* taa khân,
hêng thu hi a sawi a ni: I hrehawmzia te, i pachhiatzia te, 9
(nimahsela i hausa si a), *Juda* tak ni lova, Setana inkhâwmna in ho
ni zâwk si a, Juda intiho sawichhiatzia te ka hria. I tuar tûrte 10
hi hlau suh: ngai teh, fiaha in sawm theih nân, diabola chuan in
zînga mi ṭhenkhat tân inah a khung dâwn che u a ni; tin, ni
sâwm hrehawm in tuar ang. Thih thlengin rinawmin lo awm

rawh, tichuan nunna lallukhum ka pe ang che. Thlarauvin koh- 11
hranho pâwlte hnêna thu a sawi hi beng nei chuan hre rawh se. A
hnehtu apiang thih hnihna chuan engmah a tih lo vang, a ti e,'*tiin.*

" Tin, Pergamos khuaa kohhranho pâwl tirhkoh hnênah 12
chuan *heti hian* ziak rawh:—

' Khandaih hriam tawn hriam tak neia khân hêng thu hi a
sawi a ni: I awmna, Setana ṭhutphah awmna kha ka hria: tin, 13
ka hming i vawng tlat a, ka thu hretu Antipa, Setana awmnaa
in zînga an thah, ka mi rinawm tak awm lai meuh pawh khân
mi rinna hi i phatsan lo bawk a. Nimahsela, tlêmin demna che 14
ka nei, khata Balaama zirtîrna thu pawm tuteemaw in awmpui
avâng khân; *ani* chuan milem biakna sa *an* eina tûr leh, *an*
inngaihna tûrin Balaka chu Israela thlahteho hmaah tlûkna dah
a zirtîr kha. Nang pawhin Nikola ho zirtîrna thu chutiang 15
bawka pawm tuteemaw i awmpui bawk a ni. Chutichuan, sim 16
rawh; chutilochuan i hnênah ka lo kal thuai *ang* a, ka ka khandaih
chuanin anmahni ka rawn do vang. Thlarauvin kohhranho 17
pâwlte hnêna thu a sawi hi beng nei chuan hre rawh se. A hnehtu
apiang hnên ngeiah chuan manna thuhrûk zînga mi ka pe ang a,
lung vâr pawh ka pe ang, chu mi lunga hming thar ziak nên; chu
hming chu a changtu chauh lo chuan tuman an hre lo, a ti e,' *tiin.*

" Tin, Thuatîra khuaa kohhranho pâwl tirhkoh hnênah chuan 18
heti hian ziak rawh:—

' Pathian Fapa, mit meialh ang neia, a kephahte dâr tle mi
anga khân, hêng thu hi a sawi a ni: I thiltihzia te, i hmangaihzia 19
te, *i* rinzia te, *i* rawngbâwlzia te, *i* chhelzia te ka hria, i thiltih
hnuhnûng berte chu a tîra mi ai khân a nasa zâwk tih *ka hre* bawk.
Nimahsela demna che ka nei, hmeichhia Jezebeli, Zâwlneinu 20
intii kha i ngaihtheih avângin; ani chuan ka bawite chu inngaih
leh milem biakna thil ei zirtîrin, a hruai bo bawk ṭhîn a ni. Tin, 21
simna tûrin a hnênah hun bi ka tuk a, nimahsela, mi ngaih a *chîn*
chu a sim duh lo. Ngai teh, amah chu khumah ka paih dâwn 22
a ni; a uirêtute pawh chu, a thiltih chînte chu an simsan loh
zawngin, hrehawm nasa takah *ka paih bawk dâwn.* A fate chu hriin 23
ka tihlum bawk ang a; tichuan, kei rilru leh thinlung entu ka ni
tih kohhranho pâwl zawng zawng chuan an hria ang; tin, in
thiltih ang zêlin ka pe ṭheuh ang che u. Nimahsela, nangni, 24
Thuatira khuaa mi dang awm, chu zirtîrna thu pawm lova, Setana
thil thûk an tihte hre lo apiang hnênah chuan, Phur rit dang rêng
ka bel lo *vang* che u, ka ti a ni. In neih sa erawh kha chu ka lo 25
kal hma loh chuan vawng tlat rawh u. Tichuan, a hnehtu apiang 26
leh a tâwp thlenga ka thiltihte pawmtu apiang, keiin ka Pa laka
ka hmuh ang bawk hian, chu mi*te* chu hnam tin chungah thu ka
neihtîr ang; tin, *a*ni chuan, bêlvawtu bêlte keh sawm depa a 27

awm angin, thîr tiangin an ro a*n* rêl sak ang. Tin, vârparh arsi chu 28
a*n*mah*ni* ka pe ang. Thlarauvin kohhranho pâwlte hnêna thu a 29
sawi hi beng nei chuan hre rawh se, a ti e,' *tiin.*

3 " Tin, Sardis khuaa kohhranho pâwl tirhkoh hnênah 1
chuan *heti hian* ziak rawh:—
' Pathian Thlarau pasarih leh arsi pasarih neia khân hêng
thu hi a sawi a ni: I thiltihziate ka hria, thi reng si a, nung hming
i put hi. Invêng la, thil la awm, thi lek lekte kha, tinghet rawh ; 2
i thiltihte rêng ka Pathian mit tlung zovin ka hmu si lo.
Chutichuan, i chanzia leh i hriatzia kha hre reng rawh; tin, *chu* 3
chu pawm la, sim rawh. I invên loh zawngin rûkru angin ka lo
kal ang a, eng hunah nge ka rawn phâwk dâwn che i hre dâwn
si lo. Nimahsela, Sardis khuaah khân an puante tibawlhhlawh 4
lo hming tlêm tê i nei a ni; anni chu *puan* vâr *sin*in ka hnênah
an lêng ve ṭhîn ang; *chutiang ti* tlâk an ni si a. A hnehtu apiang 5
chutiangin puan vârte sintîr a*n* ni ang; tin, Nunna Bu ata a*n*
hming chu ka thai bo tawp lo vang a, ka Pa hmaah leh a vân-
tirhkohte hmaah chuan a*n* hming ka ṭan zâwk ang. Thlarauvin 6
kohhranho pâwlte hnêna thu a sawi hi beng nei chuan hre rawh
se, a ti e,' *tiin.*

" Tin, Philadelphia khuaa kohhranho pâwl tirhkoh hnênah 7
chuan *heti hian* ziak rawh:—
' Mi thianghlima, mi dîk taka, Davida chabi neia, tuma khâr
loh tûra hawnga, tuma hawn loh tûra khâra khân, hêng thu hi
a sawi a ni: I thiltihziate ka hria. Ngai teh, tuma khâr theih loh 8
kawngka hawn sa i hmaah ka awmtîr e, thiltihtheihna tlêm tê i
neih avângin; *chuti chung pawhin* ka thu *i* pawm a, ka hming pawh
i phat loh kha. Ngai teh, Setana inkhâwmna in ho zînga mi, 9
Juda tak ni lova, dâwt sawia Juda intite zînga mi chu, ka tîr dâwn
a ni; ngai teh, i ke bulah chibai ka rawn bûktîr ang a, ka hmangaih
che tih *ka* hriattîr bawk *ang*. Ka chhelna thu i pawm avâng khân, 10
leia awmte fiah tûra khawvêl zawng zawng chunga fiahna hun lo
thleng tûr lakah chuan, kei pawhin ka humhim ang che. Ka lo 11
kal thuai dâwn e; tuman i lallukhum chu an lâk sak loh nân che
i *thil* neih sa kha vawng tlat rawh. A hnehtu apiang chu ka 12
Pathian biak inah chuan banah ka siam ang a, chuta ṭang chuan
a*n* chhuak tawh lo vang; tin, a*n*mah*ni*ah chuan ka Pathian hming
nên, ka Pathian khua, Jerusalem Thar, ka Pathian hnêna mi vân
aṭanga lo chhuk tûr hming nên, ka hming thar nên ka ziak ang.
Thlarauvin kohhranho pâwlte hnêna thu a sawi hi beng nei chuan 13
hre rawh se, a ti e,' *tiin.*

" Tin, Laodikei khuaa kohhranho pâwl tirhkoh hnênah chuan 14
heti hian ziak rawh:—
' Amena, thu hretu rinawm leh dik taka, Pathian thil siam

bula khân, hêng thu hi a sawi a ni; I thiltihziate ka hria, i vawh 15
hek loh va, i lum hek loh hi; I vawh emaw, i lum emaw ka duh a ni.
Chutichuan lum si lova, vawt si lova, i lum chang chang avângin ka 16
kâ ata ka chhâk chhuak dâwn a che. Ka hausa a, sum ka ngah a, 17
engmah ka ṭlachham lo ve, i tih avâng leh, nang mi rethei,
khawngaihthlâk, pachhia, mitdel, saruak chu i ni tih i inhriat
loh *avângin*; i lo hausak theih nân rangkachak meia tihthianghlim 18
te, puan i sin theih nân leh i saruak zahmawh chu a lan loh *nân*
puan vâr te, i hmuh theih nân i mita hnawihah mitna hlo te ka
hnêna mi lei tûrin ka râwn a che. Ka hmangaih apiangte chu 19
ka zilhhauvin *ka* thunun ṭhîn; chutichuan ṭhahnem ngai la, sim
rawh. Ngai teh, kawngkhâr bula dingin ka kik hi; tupawhin ka 20
aw hriaa, kawng a hawn chuan, a hnênah ka lût ang a, a hnênah
zanriah ka ei ang a, ani pawhin ka hnênah *a ei bawk ang.* A 21
hnehtu apiang ka lalṭhutphahah ka hnênah ka ṭhuttîr ang, kei
pawhin ka hneh a, ka Pa hnênah a lalṭhutphaha ka ṭhu ang khân.
Thlarauvin kohhranho pâwlte hnêna thu a sawi hi beng nei 22
chuan hre rawh se, a ti e,' *tiin,*" a ti a.

4 Chûng thil hnuah chuan ka han en a, tin, ngai teh, vânah 1
kawngkhâr inhawng *ka hmu a*; tin, aw ka hriat hmasak,
tawtawrâwt ri anga mi bia khân, " Hetah lo chho rawh, tichuan
tûn hnua thil lo awm tûrte chu ka entîr ang che," *a* ti a.

Tin, chawplehchilhin Thlarauvin ka lo awm ta nghâl a; tin, 2
ngai teh, vânah lalṭhutphah a lo inhûng a, chu mi ṭhutphahah
chuan mi pakhat a lo ṭhu bawk a. Tin, a ṭhua chu jaspi leh 3
sardion lung ang maiin a lang a; tin, lalṭhutphah vêlah chuan
chhimbâl, ena smaragdin *lung* ang, *a zâm a.* Tin, lalṭhutphah 4
vêlah chuan lalṭhutphah sawmhnih leh pali *a awm a;* tin, lal-
ṭhutphahahte chuan upa sawmhnih leh pali puan vâr sina ṭhu ka
hmu a; rangkachak lallukhumte an khum a. Tin, lalṭhutphah 5
aṭang chuan kâwlphe te, aw te, khawpui ri te a lo chhuak dur
dur a. Tin, meichhher pasarih lalṭhutphah hmaah chuan a alh a,
chûng chu Pathian Thlarau pasarih kha an ni a; tin, lalṭhutphah 6
hmaah chuan dârthlalang tuifinriat ang, krustal *lung* ang mai
a awm a; tin, lalṭhutphah laiah leh lalṭhutphah vêlah chuan
Thilnung pali, hma lam leh hnung lam mita khat, *an awm a.* Tin, 7
Thilnung pakhatna chu sakeibaknei ang *a ni a.* Thilnung
pahnihna chu sebâwng no ang *a ni a,* Thilnung pathumna chuan
mihring hmêl ang a pu a, Thilnung palina chu mupui thlâwk lai
ang *a ni a.* Tin, Thilnung pali chu, thla paruk ṭheuh nei, an vêl 8
leh an chhûnga mita khat an ni. Tin,

" Lalpa Pathian, Engkimtitheia,
Awm tawha leh, awm mêka leh, lo awm tûra chu,

A thianghlim *e*, *a* thianghlim *e*, *a* thianghlim e,"
tiin chhûn leh zân an châwl *ngai* lo.
Tin, Thilnungte chuan lalṭhutphaha ṭhua chatuana nung 9
renga chu an tihropuia, an chawimawia, lâwm thu an hrilh
apiangin, upa sawmhnih leh palite chu lalṭhutphaha ṭhua hmaah 10 11
chuan an bawkkhup ang a, chatuana nung renga chu chibai an
bûk ang a,

"Nang, kan Lalpa leh kan Pathian,
Ropuina te, chawimawina te, thiltihtheihna te chu
Hmu tlâk i ni e;
Nangin engkim i siam a,
I duh avânga awm leh siam
An ni bawk si a,"

tiin, an lallukhumte chu lalṭhutphah hmaah chuan an dah ang.

5 Tin, lalṭhutphaha ṭhua kut ding lamah chuan lehkhabu 1
chhûng lam leh pâwn lama ziak, chhinchhiahna pasariha
chhinchhiah tlat ka hmu a. Tin, vântirhkoh chak tak, aw ring 2
taka, "Tunge lehkhabu hi hawnga a chhinchhiahnate hi phelh
tlâk awm?" tia, tlângauvin ka hmu *bawk* a. Chutichuan, vânah 3
te, leiah te, lei hnuaiah te pawh lehkhabu chu hawng thei tumah
an awm lo va, a chung lam en *thei* pawh *an awm* hek lo. Tin, 4
lehkhabu hawng leh a chung lam pawh en tlâk tumah an awm
loh avângin ka ṭap ta zawih zawih a. Tin, upa zînga pakhat 5
chuan ka hnênah, "Ṭap suh; ngai teh, Sakeibaknei Juda hnama
mi, Davida Bulpui khân, lehkhabu chu hawng tûr leh, a
chhinchhiahna pasarih *phelh tûrin* a hneh ta," a ti a.
Tin, lalṭhutphah leh Thilnung palite laiah, upate lai bawkah 6
chuan, Berâm No talh tawh hmu ang, ki pasarih leh mit pasarih
nei ding ka hmu a, chûng *mit pasarihte* chu Pathian Thlarau pasarih,
lei chung zawng zawnga tirh chhuahte chu an ni. Tin, ani chu 7
a lo kal a, *lehkhabu* lalṭhutphaha ṭhua kut ding lam ata chu a la ta a.
Tin, lehkhabu chu a lâk veleh Thilnung pali leh upa sawmhnih 8
leh palite chu, ṭingṭang leh rangkachak berhbu rimtuia khat keng
ṭheuhvin, Berâm No hmaah chuan an bawkkhup ta hlawm a;
chûng *rimtuite* chu mi thianghlimte ṭawngṭaina a ni. Tin, 9 10

"Nang, lehkhabu chu laa,
A chhinchhiahnate phelh tlâk i ni e;
Talhin i awm tawh a,
Chi tina mi te, ṭawng tina mi te,
Mi tina mi te, hnam tina mi te,
Pathian tân i thisenin i lei a,
Kan Pathian tân khua leh tuiah leh,

Puithiamahte i siam ta si a;
Tin, leiah chuan ro an rêl a,"
tiin, hla thar an sa a.

Tin, ka han en a; tin, lalṭhutphah leh Thilnungte leh upate 11
vêlah chuan vântirhkoh tam tak aw ka hria a; an tam lam chu
a sînga sîng hmun sîng tam tak leh, a sânga sâng hmun sâng tam
tak an ni; *chûngte chuan*, aw ring takin, 12

" Berâm No talh tawha hi
Thiltihtheihna te, hausakna te, finna te,
Chakna te, chawimawina te, ropuina te,
Malsâwmna te hmu tlâk a ni e,"

an ti a.

Tin, vân leh, lei chung leh, lei hnuai leh, tuifinriat chunga 13
thil siam tinrêng awmte leh, chûngho chhûnga awm zawng
zawngten,

"Lalṭhutphaha ṭhua leh,
Berâm No hnênah chuan,
Malsâwmna te, chawimawina te,
Ropuina te, rorêlna te
Chatuanin *awm* rawh se,"

an tih, ka hre *bawk* a. Tin, Thilnung palite chuan, " Amen," 14
an ti a. Upate pawh chuan bawkkhupin chibai an bûk ta a.

6 Tin, Berâm No chuan chhinchhiahna pasarih zînga pakhat 1
chu a han phelh lai ka hmu a, tin, Thilnung palite zînga pakhat
chuan, khawpui ri ang maiin, " Lo kal rawh," a tih, ka hria a.
Tichuan, ka han en a, tin, ngai teh, sakawr vâr *ka hmu a;* a chunga 2
chuang chuanin thalngul a keng a; tin, a hnênah chuan lallukhum
an pe a; tin, hneh chung leh hneh zêl tûrin a chhuak ta a.

Tin, chhinchhiahna pahnihna chu a han phelh veleh, Thilnung 3
pahnihna chuan, " Lo kal rawh," a tih ka hria a. Tichuan, 4
sakawr dang, *a* sen *mi*, a lo chhuak *leh* a; tin, a chunga chuang hnên-
ah chuan lei ata inremna lâk sak *theihna* leh, mi inthahtîr *theihna*
an pe a; tin, a hnênah khandaih lianpui an pe *bawk* a.

Tin, chhinchhiahna pathumna chu a han phelh veleh, Thilnung 5
pathumna chuan, " Lo kal rawh," a tih ka hria a. Tichuan, ka
han en a, tin, ngai teh, sakawr dum *ka hmu a;* a chunga chuang
chuanin bûkna a keng a. Tin, Thilnung palite lai aṭang chuan 6
aw ang reng hian, " Duliin buhpui tehkhâwng khat, duliin
buhsanghar tehkhâwng thum; hriak leh uain *erawh* chu tichhe suh,"
a tih ka hria.

Tin, chhinchhiahna palina chu a han phelh veleh, Thilnung 7
palina aw chuan, " Lo kal rawh," a tih ka hria. Tichuan, ka 8
han en a, tin, ngai teh, sakawr dâng *ka hmu a;* a chunga chuang

hming chu Thihnaa a ni; tin, Mitthi Khuaan a rawn zui a. Tin,
khandaih te, ṭâm te, hri te, leia sakawlhtea tihlum tûrin chu mite
hnênah chuan lei hmun lia ṭhena hmun khat chunga thuneihna
an pe a ni.

Tin, chhinchhiahna pangana chu a han phelh veleh, maichâm 9
hnuaiah chuan Pathian thu avâng leh an pawm hriattîrna thu
avânga thahte thlarau chu ka hmu a; tin, anni chuan, aw ring 10
takin, " Aw Lalpa, mi thianghlim leh dik tak, eng chen nge ro rêl
lovin leia awmte chungah kan thisen *chhuahna* phuba chu la lova i
awm dâwn le?" tiin, an au va. Tin, an hnênah chuan puan vâr 11
an pe ṭheuh va; tin, an bawipuite leh an unaute anmahni ang
bawka thah tûrte pawh chu, an kim hma loh chuan an la châwl
rih tûr a ni tih an hrilh a.

Tin, chhinchhiahna parukna chu a han phelh lai ka en reng 12
a, tin, lîr nasa takin a lo nghîng ta a; tin, ni chu sahmul saiip
puan angin a lo dum a, thla pawh chu apumin thisen angin a lo
awm ta a; tin, vâna arsite chu, theipui kûng thlipuiin a nuai a, 13
a helte a ṭîl ang maiin, leiah a tla ta a. Tin, vân chu lehkhabu 14
zial mi zial*a a bo* angin, a bo ta a; tin, tlâng leh thliarkâr tinrêng
chu an awmna ata sawnin an awm ta hlawm a. Tin, leia lal te, 15
mi lian te, sipai hotu ber te, *mi* hausa te, *mi* chak te, bawi leh bawi
lo tinrêngte chu pûkah leh tlânga lungpuiah chuan an biru a;
tin, tlângte leh lungpuite hnênah chuan, " Min delh ula, lalṭhut- 16
phaha ṭhua hmêl lakah leh Berâm No thinurna lakah min hliah
rawh u; an thinurna ni ropui tak chu a lo thlen tâk hi; tichuan, 17
tunge ding thei ang i le?" a ti a.

7 Chu mi hnuah chuan khawmualah leh, tuifinriatah leh, 1
thing rêng rêngah chuan thli rêng a tleh loh nân, lei thli
pali chu chelhin lei kil lia ding vântirhkoh pali ka hmu a. Tin, 2
vântirhkoh dang, Pathian nung chhinchhiahna kenga, ni
chhuahnaa chho ka hmu *bawk* a; tin, ani chuan, vântirhkoh pali,
khawmual leh tuifinriat tihchhiat *theihna* pêkate hnênah chuan,
aw ring takin, " Kan Pathian bawite chu an chala kan chhinchhiah 3
hma loh zawng khawmual leh, tuifinriat leh, thingte chu tichhe
rih suh u," tiin, a au va.

Tin, an chhinchhiah zât chu ka lo hria a, Israela thlahte hnam 4
tina mi nuaikhat leh sîngli leh sângli an chhinchhiah tawh a ni.

Juda hnama mi sîngkhat leh sânghnih, 5
Rubena hnama mi sîngkhat leh sânghnih,
Gada hnama mi sîngkhat leh sânghnih,
Asera hnama mi sîngkhat leh sânghnih, 6
Naphtalia hnama mi sîngkhat leh sânghnih,
Manassia hnama mi sîngkhat leh sânghnih,
Sumeona hnama mi sîngkhat leh sânghnih, 7

Levia hnama mi sîngkhat leh sânghnih,
Issakara hnama mi sîngkhat leh sânghnih,
Zebulona hnama mi sîngkhat leh sânghnih, 8
Josefa hnama mi sîngkhat leh sânghnih,
Benjamina hnama mi sîngkhat leh sânghnih
an chhinchhiah tawh.

Chûng hnuah chuan ka han en a, tin, ngai teh, mipui nasa 9
tak, tuma chhiar sên loh, hnam tin zînga mi te, chi *tin zînga* mi
te, mi *tin zînga* mi te, ṭawng *tin zînga* mi te puan vâr sina, tûm
kau kengin, lalṭhutphah hmaah leh Berâm No hmaa ding ka *hmu*
a; tin, chûngte chuan, aw ring takin, 10

" Kan Pathian lalṭhutphaha ṭhua hnênah leh,
Berâm No hnênah chhandamna,"

tiin, an au va. Tin, vântirhkoh zawng zawngte chu lalṭhutphah 11
leh upate leh Thilnung palite vêlah chuan dingin an awm a; tin,
lalṭhutphah hmaah chuan bawkkhupin,

" Amen: Malsâwmna te, ropuina te, finna te, 12
Lâwm thu sawina te, chawimawina te,
Thiltihtheihna te, chakna te,
Chatuanin kan Pathian hnênah *awm* rawh se,
Amen,"

tiin, Pathian chibai an bûk a.

Tin, upa zînga pakhat chuan ka hnênah, " Hêng puan vâr 13
sinte hi tutenge nia, khawi aṭanga lo kal nge an nih?" tiin, *mi*
bia a. Tin, kei chuan a hnênah, " Ka pu, nangman i hria alâwm," 14
ka ti a. Tin, anin ka hnênah, " Hêng hi hrehawm nasa tak ata
chhuakhote kha an ni a, an puante Berâm No thisena suin an tivâr
ta a. Chuvângin Pathian ṭhutphah hmaah an awm a ni; tin, 15
a chhûn a zânin a biak inah chuan a rawng an bâwl ṭhîn; tin,
lalṭhutphaha ṭhua chuan an chungah a puan in chu a zâr ang.
An rilṭâm leh tawh lo vang a, an tuihâl leh tawh hek lo vang; niin 16
a em hek lo vang a, lum rêng rêng pawhin *a tihrehawm* hek lo
vang. Berâm No, lalṭhutphah laia awm chu, an vêngtu a ni ang 17
a, nunna tuikhurahte a hruai ang; tin, Pathianin an mit ata mittui
zawng zawng a hrufai tawh ang," a ti a.

8 Tin, chhinchhiahna pasarihna chu a han phelh veleh, dâr 1
chanve lai vân chu a reh ṭhuap a.

Tin, Pathian hmaa vântirhkoh pasarih ding ṭhînte chu ka hmu 2
a; tin, an hnênah tawtawrâwt pasarih an pe a. Tin, vântirhkoh 3
dang a lo kal a, rangkachak rimtui hâlna bâwm kengin maichâm
kiangah chuan a ding ta a: tin, lalṭhutphah hmaa rangkachak
maichâm chunga mi thianghlim zawng zawng ṭawngṭainate
belhchhahna tûrin englo rimtui tam tak a hnênah an pe a. Tin, 4
englo rimtui khu chu vântirhkoh kut ata Pathian hmaah a chho

ta a, mi thianghlimho ṭawngṭainate nên chuan. Tin, vântirhkoh 5
chuan englo rimtui hâlna bâwm chu a la a, maichâma meiin a
tikhat a, leiah a paih *thla* ta a; tichuan, khawpui ri te, aw te,
kâwlphe te, lîrnghîng te a lo awm ve ta nghâl a. Tin, vântirhkoh 6
pasarih, tawtawrâwt pasarih kengte chu, hâm tûrin an inbuatsaih
ta a.

Tin, a hmasa ber chuan a han hâm a; tichuan, rial leh mei, 7
thisen nêna inpawlh, a lo awm ta nghâl a, chûng chu leiah paih
*thlâk*in a awm ta; tichuan, lei hmun thuma ṭhena hmun khat chu
a kângral ta a, thingte pawh hmun thuma ṭhena hmun khat chu
a kângral a, hlobet hring zawng zawngte pawh a kângral ta bawk a.

Tin, vântirhkoh pahnihna chuan a han hâm a; tichuan, tlâng 8
lian pui meia kâng lai ang tuifinriatah an paih *thla* a; tichuan,
tuifinriat hmun thuma ṭhena hmun khat chu thisenah a lo chang
ta a; tuifinriata thil siam, nun neite chu, hmun thuma ṭhena hmun 9
khat chu an thi ta bawk a; lawngte pawh hmun thuma ṭhena
hmun khat chu tihchhiat a ni ta *bawk* a.

Tin, vântirhkoh pathumna chuan a han hâm a; tichuan, arsi 10
lian pui, meichher anga alh, vân aṭangin a lo tla a, lui hmun
thuma ṭhena hmun khat leh tuikhurte chu a delh ta a; chu arsi 11
hming chu Sai a ni a; tui hmun thuma ṭhena hmun khat chu
saiah a lo chang ta; tichuan, chu tui chu *an in* a, mi tam tak an
thi a, a lo khâk tâk avângin.

Tin, vântirhkoh palina chuan a han hâm a; tichuan, ni hmun 12
thuma ṭhena hmun khat, thla pawh hmun thuma ṭhena hmun khat,
arsite pawh hmun thuma ṭhena hmun khat chu tihchhiat a ni ta a;
chûngho hmun thuma ṭhena hmun khat chu a thimna tûr leh,
chhûn chu hmun thuma ṭhena hmun khat a ên lohna tûrin; zân
pawh chutiang bawkin a ni.

Tin, ka han en a, mupui vanlaizâwla thlâwkin, aw ring takin, 13
" Vântirhkoh pathum tawtawrâwt la hâm tûr, chu mi ri lo la awm
tûrte avâng chuan leia awmhote chung a pik e, a pik e, a pik e!"
a tih, ka hria a.

9 Tin, vântirhkoh pangana chuan a han hâm a; tichuan, 1
arsi, vân aṭanga leia tla sa, ka hmu a; tin, leilâwt khuar-
khurum chabi chu a hnênah an pe a. Tin, ani chuan leilâwt 2
khuarkhurum chu a hawng a; tichuan, khuarkhurum ata chu
meikhu, rawh tuina mei nasa tak khu ang, a chhuak chho va;
tin, khuakhuruma meikhu avâng chuan ni leh boruak chu a lo
thim ta a. Tin, meikhu zîng aṭang chuan khaute leiah a lo 3
chhuak a. Tin, leia khawmualkaikuangten thiltihtheihna an nei
ang hian, an hnênah thiltihtheihna an pe a. Tin, an chala Pathian 4
chhinchhiahna nei lo mihringte chauh lo chu, leia hlobet te,
thil hring rêng rêng te, thing rêng rêng te pawh tihchhiat loh tûr

tih an hrilh a. Tin, an hnênah chuan chu *mihringte* chu tihlum 5
êm lova, thla nga tihrehawm zâwk tûrin *thu* an pe a; an tihhreh-
awmzia chu khawmualkaikuangin mi a seh a a tihrehawm ang hi
a ni. Chûng niah chuan miten thihna an zawng ang a, an hmu 6
hauh si lo vang; thih an châk ang a, *nimahsela* thihna chuan a
tlânsan *ang*. Tin, khaute pianzia chu sakawr indona tûra peih sa 7
ang an ni; lallukhum ang mai, rangkachak ang an khum a, an
hmai pawh mihring hmai ang a ni. Tin, hmeichhe sam ang hi 8
sam an nei a, an hate pawh chu sakeibaknei *ha* ang a ni. Tin, thîr 9
âwmphaw ang hi âwmphaw an nei a; tin, an thla *zah* ri chu indona
tawlailîr ri, sakawr tam tak indo tûra tlân dur dur *ri* ang
a ni. Tin, khawmualkaikuang *mei* ang hian mei an nei a, sehna 10
pawh; tin, an meiah chuan a ni, thla nga chhûnga an mihring
tihnat theihna chu a awm ni. Leilâwt tirhkoh chu an chunga 11
lalberah an nei a, Hebrai ṭawngin a hming chu Abaddona
a ni a, Grik ṭawng *erawh* chuan a hming chu Apolluona
a ni.

Chungpikna hmasa ber chu a reh tawh a, ngai teh, tûn hnuah 12
Chungpikna pahnih a la awm leh ang.

Tin, vântirhkoh parukna chuan a han hâm a; tichuan, Pathian 13
hmaa rangkachak maichâm ki aṭangte chuan aw ka hria a, *chu aw* 14
chuan vântirhkoh parukna, tawtawrâwt keng hnênah chuan,
" Euphrates luipuia vântirhkoh pali phuarte kha phelh rawh,"
a ti a.

Tichuan, chu mi dârkâr leh ni leh thla leh kum atân chuan, 15
mihring hmun thuma ṭhena hmun khat tihlum tûra buatsaih
tawh vântirhkoh palite chu an phelh ta a. Tin, sipai sakawr 16
chung chuangho chu an tam lam sîng hlîra hmun sînghnih an ni;
an tam lam chu *mi sawi* ka hria a ni. Tin, inlârnaah chuan 17
sakawr leh an chunga chuanghote chu hetiangin ka hmu a ni, mei
leh huakintho leh kât ang hi âwmphaw *an* nei a; tin, sakawr lute
chu sakeibaknei lu ang hi a ni a, an kâ aṭang chuan mei leh mei-
khu leh kâtte a chhuak a. Chu mi hremna pathum chuanin 18
mihring hmun thuma ṭhena hmun khat chu an tihlum ta a—mei
leh meikhu leh kât an kâ aṭanga chhuak khânin. Sakawrte 19
thiltihtheihna chu an kaah leh an meiah a ni, a awm ni; an meite
chu rûl ang a ni si a, lute a nei bawk a; chu chuan a ni, *mi* an
tihnat ṭhin ni.

Tin, mihring, chûng hremnaa tihhlum bângte chuan, ramhuaite 20
leh, rangkachak milem te, tangka *milem* te, dâr *milem* te, lung *milem*
te, thing *milem* te, *engmah* hmu thei hlei lo, hre thei hlei lo, kal thei
hlei lote chu an biak tawh lohna tûrin an kuta thiltihte chu an sim
chuang lo; an tualthahte pawh, an dawi hmante pawh, an 21
inngaihte pawh, an rûkrûkte pawh an sim chuang hek lo.

10 Tin, vântirhkoh chak tak dang pakhat, chhûma inthuam, 1
vân aṭanga lo chhuk ka hmu a; a luah chuan chhimbâl
chu a zâm a, a hmai chu ni ang a ni a, a kete chu mei ban ang a
ni; tin, a kutah chuan lehkhabu tê tak tê hawn sa a keng a; tin, 2
a ke ding lamin tuifinriat a rap a, a vei lamin khawmual *a rap*
a; tin, sakeibaknei hahum angin aw ring takin a au ta a; tin, a au 3
zawh chuan khawpui ri pasarihte chuan an aw an chhuah ta a.
Tin, khawpui ri pasarihte chuan an aw an chhuah veleh ka ziak 4
dâwn a; tichuan, " Khawpui ri pasarihte thu sawi chu zêp tlat
la, ziak suh," tiin, vân aṭangin aw ka hre ta a.
Tin, vântirhkoh tuifinriat leh khawmuala ding ka hmuha 5
chuan a kut ding lam chu van lamah a phar a, chatuana nung 6
renga, vân, a chunga thil awmte nên, lei, a chunga thil awmte nên,
tuifinriat, a chhûnga thil awmte nêna siamtu chu chhâlin, " Hun
a awm tawh lo vang; nimahsela, vântirhkoh pasarihna thâwm 7
a awm hunah, a ham dâwn tepin, Pathian thurûk chu a kim tawh
ang, a bawi zâwlneite hnêna a chanchin ṭha hrilh ang khân,"
a ti a.
Tin, vân ata aw ka hriat khân mi be leh a, " Tuifinriat leh 8
khawmuala ding vântirhkoh kuta lehkhabu hawn sa saw va la
rawh," a tih ka hria a. Tin, vântirhkoh hnênah chuan ka va 9
kal a, a hnênah, " Lehkhabu tê tak tê kha mi pe rawh," ka ti a.
Tin, ani chuan ka hnênah, " La la, ei zo vek rawh, tichuan, i pum
chu a tikhâ ang a, i kaah erawh chuan khawizu angin a thlum
ang," a ti a. Tin, vântirhkoh kut ata lehkhabu tê tak tê chu ka la 10
a, ka ei zo vek a; tichuan, ka kaah chuan khawizu angin a thlum
a; *nimahsela* ka ei zawh veleh ka pum chu a kha zo ta a. Tin, ka 11
hnênah, " Mi tam tak te, hnam *tam tak* te, ṭawng *tam tak* te, lal *tam*
tak te chungchâng thu i hril leh ang," an ti a.

11 Tin, luang, tiang ang hi mi pe a, tichuan, tuinemaw, "Tho 1
la, Pathian biak in, maichâm nên, a chhûnga betute nên
teh rawh. Biak in pawn lama hung chhûng kawtlai erawh chu 2
teh tel suh, chu chu Jentailte hnêna pêk a ni tawh si a; anni chuan
Khaw Thianghlim chu thla sawmli leh thla hnih an rapbet ang.
Tin, ka thu hretu pahnihte hnênah chuan *thu* ka pe ang a, tichuan, 3
saiip puan sinin ni sângkhat leh *ni* zahnih leh *ni* sawmruk chhûng
zawng thu an hril ang," *a* ti a. Chûng chu oliv thing pahnih 4
leh khâwnvâr dahna pahnih, khawvêl Lal hmaa dingte chu an
ni. Tin, anni chu tupawhin tihnat an tum chuan, an kâ aṭangin 5
mei a lo chhuak a, an hmêlmate chu a kângral ṭhîn. Tin, tupawhin
anni chu tihnat tum ang sela, chutiang bawkа tihhlumin *an* awm
tûr a ni. Chûngte chuan an thu hrilh chhûng zawng ruah sûr 6
lo tûra vân tihpin theihna an nei; an duh hun apianga thisena
chantîr tûrin tuite chungah thu an nei a, khawvêl hi hremna

tînrenga hrem tûrin *thu an nei* bawk *a*. Tin, an hriattîrna thu 7
chu an *hrilh* zawh huna leilâwt aṭanga Sakawlh lo chhuak chho
tûr chuan anmahni a do vang a, a hneh ang a, a tihlum ang. Tin, 8
an ruang chu khaw ropui kawtthlêrah chuan *a awm reng ang a;* chu
khaw ropui chu thlarau lam thuah chuan Sodom leh Aigupta an ti
a ni, chutah bawk chuan an Lalpa chu khenbehin a awm kha.
Tin, mite zînga *mi te*, chite *zînga mi te*, ṭawngte *zînga mi te*, hnamte 9
*zînga mi*ten ni thum leh a chanve an ruangte chu an en ang a,
an ruangte chu thlâna phûm an phal lo vang. Tin, an *thih* avângin 10
leia awmte chu an lâwm ang a, hlimna an siam ang a, lâwmnate
an inthawn bawk ang; zâwlnei pahnihte chuan leia awmte chu
an tihhrehawm ṭhin avângin. Tin, ni thum leh a chanve hnuah 11
chuan Pathian hnên ata nunna thaw chu an chhûngah a lo lût a,
an kein an ding ta a; tichuan, a hmutute chuan an hlau ta êm êm
a. Tin, an hnênah, " Hetah hian lo chho rawh u," tia, vân aṭanga 12
aw ring tak an hria a. Tichuan, chhûm zîngah chuan vânah
an chho ta a; an hmêlmate chuan an hmu reng a.

Tin, chu mi lai tak chuan lîr nasa takin a lo nghîng a, khua 13
chu hmun sâwma ṭhena hmun khat a chim ta a, lîrnghîngah chuan
mi sângsarih an thi a; tin, a bâkte chuan an hlau va, vân Pathian
chu an chawimawi ta a.

Chungpikna pahnihna chu a reh tawh a, ngai teh, Chungpikna 14
pathumna chu a lo awm lawk dâwn e.

Tin, vântirhkoh pasarihna chuan a han hâm a, tichuan, 15
" Khawvêl ram chu kan Lalpa leh a Krista *ram* a lo ni ta, ani
chuan chatuanin ro a rêl ang," tiin, vânah chuan aw ring takte
a lo chhuak ta nghâl a.

Tichuan, Pathian hmaa an lalṭhutphaha upa sawmhnih leh 16
pali ṭhute chu an bawkkhup a, " Aw Lalpa Pathian, Engkimtithei, 17
awm mêk leh awm tawh, i thiltihtheihna ropui tak chu laa ro i rêl
avângin lâwm thu kan hrilh a che. Hnamte chu an thinur a, 18
tin, i thinur chu a lo thleng *ve thung* a, mitthi ro rêl sak hun leh, i
bawi zâwlneite hnênah te, mi thianghlimte hnênah te, i hming zah
mi lian leh mi tête hnênah te an lâwmman pêk *hun* leh, lei tichhetute
tihchhiat *ve thung hun chu a lo thleng* bawk a," tiin, Pathian chibai
an bûk a.

Tin, vâna Pathian biak in chu an hawng a, tichuan a biak 19
inah chuan a thuthlunna bâwm chu a lo lang ta a; tin, kâwlphe
te, aw te, khawpui ri te, lîrnghîng te, rial nasa tak te a lo awm
ta nghâl a.

12 Tin, thilmak ropui tak vânah a lo lang ta a; hmeichhia 1
nia inthuam, a ke hnuaia thla awm, arsi sâwm leh pahniha
siam lallukhum khum *a lo awm a;* ani chuan nau a pai a; nau vei 2
nâin a sahrâm a.

Tin, thilmak dang vânah a lo lang *leh* a; ngai teh, drakon 3
sen lian pui lu sarih leh ki sâwm nei, lallukhum pasarih khum
a lo awm a. A mei chuan vân arsi hmun thuma ṭhena hmun khat 4
chu a hnûk a, leiah a paih thla ta a; tin, a hrin huna a nau chu a
lem theih nân drakon chu hmeichhe nau hring tûr hmaah chuan
a ding reng a. Tin, fapa, hnam zawng zawng chunga thîr tianga 5
rorêl tûr a hring a; tin, a fa chu Pathian hnênah leh a lalṭhutphahah
chuan lâk chhohvin a awm ta a. Tin, hmeichhia chu thlalêra 6
Pathian buatsaih hmun a neihnaah chuan, a tlân bo va, chutah
chuan ni sângkhat leh *ni* zahnih leh *ni* sâwmruk an châwm theihna
tûrin.

Tin, vânah chuan indona a lo awm a; Mikaila leh a 7
vântirhkohte chuan drakon chu an do va; drakon leh a tirhkohte
pawh chuan an do *ve* a; nimahsela, an hneh ta lo va, an hmun 8
chu vânah a awm ta bawk hek lo. Tin, drakon lian pui, rûlpui 9
tar, Diabola leh Setana an tih, khawvêl zawng zawng bumtu chu
an paih thla ta a; leiah an paih a, a tirhkohte pawh an paih thla
tel ve a.

Tin, vânah chuan aw ring takin, "Tûnah chuan kan Pathian 10
chhandamna leh thiltihtheihna leh ram chu a lo thleng ta, a Krista
thuneihna nên; kan unaute hêktu, kan Pathian hmaa a chhûn
a zâna hêk ṭhîntu chu, an paih thla ta si a. Nimahsela, Berâm 11
No thisen avâng leh an hriattîrna thu avângin ani chu an hneh a
ni, thih ngam khawpin an nunna an ngainêp bawk a. Chuvângin, 12
aw vânte leh a chhûnga awmte u, lâwm rawh u! Lei leh tuifinriat
chung a pik e! Diabola chuan hun tlêm tê chauh a nei tih a inhriat
avânga thinur êm êma in hnêna a lo chhuk tâk avângin," a tih
ka hria.

Tin, drakon chuan leia paih thlâk a ni tih a inhriat veleh *fa*pa 13
hringtu hmeichhia chu a tiduhdah ta a. Tichuan, thlalêra a 14
hmunah chuan a thlawh luh theih nân hmeichhia chu mupui
lian tak thla khing hnih an pe a, chutah chuan rûlpui hmuh phâk
lohvah hun khat leh hunte leh hun chanve chhûng zawng an
châwm *ang.* Tin, rûlpui chuan tuiin a lên botîr theih nân, 15
hmeichhe hnungah chuan lui ang mai hian a kâ ata tui a pik
chhuak a. Nimahsela, leiin hmeichhia chu a ṭanpui a, lei chuan 16
a kâ a âng a, drakon-in a kâ ata a pik chhuah lui chu a lem zo
ta a. Tichuan, drakon chu hmeichhe chungah chuan a lo thinur 17
a, a thlah la awm, Pathian thupêkte zâwma Isua hriattîrna thu
13 pawmte chu do tûrin a kal ta a. Tichuan, tuifinriat 1
ṭiauphovah chuan a ding ta a.

Tin, Sakawlh ki sâwm leh lu sarih nei, tuifinriata lo chhuak
ka hmu a, a kiahte chuan lallukhum sâwm *a awm a,* a luahte chuan
Pathian sawichhiatna hmingte *a awm* bawk *a.* Tin, ka Sakawlh 2

hmuh chu keitê ang a ni a, a kete chu savawm *ke* ang a ni, a kâ
chu sakeibaknei kâ ang a ni; tin, drakon chuan a hnênah a
thiltihtheihna leh a lalṭhutphah leh thuneihna nasa tak a pe a.
Tin, a lu pakhat chu thihpui khawp hiala hliam angin *ka hmu a,* 3
nimahsela, a thihpui khawp hial tûra hliam chu a dam ta a, tichuan,
lei*a mi* zawng zawngin Sakawlh chu mak an ti a, an zui a. Tin, 4
Sakawlh hnênah chuan a thuneihna chu a pêk avângin drakon
chu Pathian chibai bûkin an bûk a; tin, " Sakawlh ang hi tunge
awm a, tunge do thei awm?" tiin, sakawlh *pawh* chu an bûk
bawk a.

Tin, uanna leh *Pathian* sawichhiatna *thu* sawina kâ a hnênah 5
pêk a ni a, thla sawmli leh thla hnih che tûrin thu pêk a ni bawk
a. Tichuan, Pathian sawichhiain a kâ a âng ta a, a hming leh a 6
awmna, vâna awmhote chu sawichhhe tûrin. Tin, mi thianghlimte 7
a do leh a hneh phal a ni a, chi tinrêng te, mi tinrêng te, ṭawng
tinrêng te, hnam tinrêng te chunga thuneihna a hnênah pêk a ni
bawk a.

Tichuan, leia awm zawng zawng, leilung pian tirha talh tawh 8
Berâm No Nunna Bua hming ziak loh apiang chuan, Pathian
chibai bûkin an bûk ang. Tupawhin beng *an* neih chuan hre 9
rawh se. Tupawh sala awm tûr a*n* nih chuan salah a*n* awm ṭhîn, 10
tupawhin khandaiha *mi* a thah chuan khandaiha thah tûr a*n* ni.
Hetah hian mi thianghlimte chhelna leh rinna *lan theihna* a awm.

Tin, Sakawlh dang leia lo chhuak ka hmu a; berâm no *ki* ang 11
ki pahnih a nei a, drakon *ṭawng* angin a ṭawng a. Sakawlh hmasa 12
zâwk thuneihna zawng zawng kha a mithmuhah a hmang a. Lei
leh a chunga awm zawng zawngte chu Sakawlh hmasa zâwk,
thihpui khawp hial tûra hliam dam leha chu, chibai a bûktîr
bawk a. Tin, mihring mithmuhah vân aṭanga leia mei tlâktîr 13
thei khawp hialin thilmak ropui tak a ti ṭhîn. Leia awmte hnênah, 14
Sakawlh khandaiha hliam hnu la dama chawimawi nân, amah
lem an siam tûr a ni tih sawiin, Sakawlh mithmuha thilmak ti
tûra thu a hmuh, *chûng thilmak* avâng chuan leia awmte chu a
bum bawk a. Tin, Sakawlh lem chu a ṭawng *theih*na tûr leh, 15
Sakawlh lem chibai bûk lo apiang a tihhlumtîr theih bawkna
tûrin Sakawlh lem hnênah chuan thâwkna pêk phal a ni. Tin, 16
mi zawng zawng, a lian a tein, a hausa a retheiin, bawi leh bawi
lote pawh, an kut ding lamah emaw, an chalah emaw chhin-
chhiahna a neihtîr hlawm a; chhinchhiahna—Sakawlh hming 17
emaw, a hming nambar emaw—neite chauh lo chuan, tuman
engmah an lei leh an hralh theih loh nân. Hetah hian finna *lan* 18
theihna a awm. Hriat theihna nei chuan Sakawlh nambar chu
chhût rawh se; mihring nambar a ni si a; a nambar chu zaruk
leh sawmruk leh paruk a ni.

14 Tin, ka han en a, tin, ngai teh Berâm No Zion Tlânga dingleh, 1
an chala a hming leh a Pa hming ziak, *mi* nuaikhat leh sîngli
leh sângli a hnênah *ka hmu* a. Tin, vân aṭanga *englo* ri, tui tam tak 2
ri ang leh khawpui ri nasa tak ri ang ka hria a; tin, ka ri hriat chu
ṭingṭang kaituten an ṭingṭang an kaih ri ang a ni a; lalṭhutphah 3
hmaah leh, Thilnung pali leh upate hmaah chuan hla thar ni âwm
tak hi an sa a; tin, lei ata tlan tawh, *mi* nuaikhat leh sîngli leh sâng-
lite chauh lo kha chuan, tuman chu hla chu an zîr thei lo.
Chûng chu hmeichhe laka intibawlhhlawh lote chu an ni; nula 4
thianghlim *ang* an ni si a. Chûng chu Berâm No a kalna apianga
zuitute chu an ni. Chûng chu Pathian tân leh Berâm No tân
rah hmasa ber ni tûrin mihring zîng ata tlan an ni. An kaah dâwt 5
a chhuah rêng *miin* an hre ngai lo; sawisêlbo an ni si a.

Tin, leia awmte hnênah leh, hnam tinrêng te, chi *tinrêng* te, 6
ṭawng *tinrêng* te, mi *tinrêng* te hnêna tlângaupui tûra chatuana
Chanchin Ṭha nei vântirhkoh dang vanlaizâwla thlâwk ka hmu a;
tin, ani chuan, aw ring takin, " A rorêl hun chu a lo thlen tâk avang- 7
in Pathian chu hlau ula, chawimawi rawh u; vân te, lei te, tui-
finriat te, tuihna te siamtu chu chibai bûk rawh u," a ti a.

Tin, vântirhkoh dang, a pahnihna chuan, ' Babulon khaw ropui, 8
a mi ngaih chîn vânga thinurna uain hnam zawng zawng intîrtu
chu, a tlâwm ta, a tlâwm ta," tiin, a rawn zui a.

Tin, vântirhkoh dang, a pathumna chuan aw ring takin, 9
" Tupawhin Sakawlh leh a lem chibai bûkin *a*n chalah emaw, *a*n
kutah emaw chhinchhiahna an neih chuan, chu mi*te* ngei chuan 10
Pathian thinurna uain, a thinurna nova engmah pawlh lova siam
chu, *a*n in ang a, vântirhkoh thianghlimte mithmuh leh Berâm
No mithmuhah chuan mei leh kâta nghaisakin an awm bawk ang.
Tin, chûng mite nghaisakna meikhu chu chatuanin a chho 11
vang a; Sakawlh leh a lem chibai bûktute, a hming chhinchhiahna
nei apiangte pawh chuan, a chhûn a zânin chawlh rêng an nei
lo *vang*," tiin, anni chu a rawn zui a.

Hetah hian mi thianghlim, Pathian thupêkte leh Isua rinna 13
thu zâwmtute chhelna *lan theihna* a awm.

Tin, vân aṭangin awin, " Heti hian ziak rawh: ' Tûn hnuah 13
chuan, mitthi, Lalpaa thite chu, an eng a thâwl *ang*, Thlarauvin,
A ni, an thawhrimnate chu an chawlhsan tawh ang; an thiltihte
chuan a rawn zui ve dâwn si a, a ti e,' " a tih ka hria.

Tin, ka han en a, tin, ngai teh, chhûm vâr *ka hmu* a; tin, chhûm 14
chungah chuan mihring fapa ang tak hi, rangkachak lallukhum
khuma, favah hriam tak kenga ṭhu *ka hmu bawk a*. Tin, vântirhkoh 15
dang, Pathian biak in aṭangin a lo chhuak a, chhûm chunga ṭhu
hnênah chuan aw ring takin, " I favah kha phawrh la, ât rawh;
ah a hun tawh si a; lei buh khu a ngui tawh khu," *a* ti a. Tichuan, 16

chhûm chunga ṭhu chuan a favah chu leiah a thlâk a, lei *buh* chu
an ât ta a.
Tin, vântirhkoh dang vâna Pathian biak in aṭangin a lo chhuak 17
leh a, ani pawh chuan favah hriam tak a keng bawk a. Tin, vân- 18
tirhkoh dang, mei chunga thuneitu chu, maichâm aṭangin a lo
chhuak *leh* a; tin, ani chuan aw ring takin, "I favah hriam tak kha
phawrh la, leia grêp hrui rah bâwrte khu zuk ât rawh; grêp rahte
khu a hmin ṭuah tawh khu," tiin, favah hriam tak kengtu chu a au
va. Tichuan, vântirhkoh chuan a favah chu leiah a thlâk a, leia 19
a grêp rah chu a ât a, *grêp sâwrna khur* zau tak, Pathian thinurna grêp
sâwrna khurah chuan a theh lût a. Tin, khaw pawn lama grêp 20
sâwrna khurah chuan an rap sâwr a, tichuan, grêp sâwrna khur
aṭang chuan thisen a lo chhuak a, fîng sângkhat leh *fîng* zaruk
chen sakawrte thîrbarh thleng *a thûk a ni.*

15 Tin, vânah chhinchhiahna dang, ropui tak leh mak tak, 1
ka hmu a, vântirhkoh pasarih hremna pasarih kengte chu;
chu chu *hremna* hnuhnûng berte a ni, chûngah chuan Pathian
thinurna chu a kin tawh si a.
Tin, dârthlalang mei nêna inpawlh tuifinriat ni âwm tak ka 2
hmu a; Sakawlh te, a lem te, a hming nambar te hneha lo chhuakte
chu Pathian ṭingṭang kenga, dârthlalang tuifinriat *kam*a ding *ka*
hmu bawk a. Tin, Pathian bawi Mosia hla leh Berâm No hla, 3 4

"Aw Lalpa Pathian, Engkimtithei,
I thiltihte chu a ropuiin a mak a;
Nang, hnam tin Lalber,
I kawngte chu a felin a dik a ni.
Aw Lalpa, tunge i hming zah lo vang a
Chawimawi lo vang?
Nang chauh i thianghlim si;
I thiltih felte chu tihlan a nih tawh avângin
Hnam tinrêngin chibai an rawn bûk ang che,"

tih hi an sa a.
Chûng hnuah chuan ka han en a, tin, vâna hriattîrna biak bûk 5
pindan chhungnung chu an hawng a; tichuan, pindan chhungnung 6
aṭang chuan hremna pasarih keng vântirhkoh pasarihte chu, puan
thianghlim vâr tak sinin, an âwma rangkachak kâwnghrêna
inhrêngin an lo chhuak a. Tin, Thilnung pali zînga pakhat chuan, 7
vântirhkoh pasarihte hnenah chuan, Pathian chatuana nung renga
thinurnaa khat rangkachak berhbu pasarih a pe a. Tin, pindan 8
chhungnung chu Pathian ropuina leh a thiltihtheihna khuin a
khat ta a; vântirhkoh pasarihte hremna pasarih chu a reh hma loh
zawng pindan chhungnungah chuan tumah an lût thei lo.

16 Tin, pindan chhungnung aṭang chuan aw ring takin, 1
vântirhkoh pasarihte hnenah chuan, "Kal ula, Pathian

thinurna berhbute chu leiah leih baw rawh u," a tih ka hria a.
Tin, a hmasa ber chu a kal a, a berhbu chu leiah a leih bua a; 2
tichuan, Sakawlh chhinchhiahna neite leh a lem chibai bûkte
chungah chuan pân chhe na takah a chang ta a.
Tin, a pahnihna chuan a berhbu chu tuifinriatah a leih bua a; 3
tichuan, mitthi *thisen* angin thisenah a chang ta a; *chutichuan* thil
nung tinrêng tuifinriata awmte chu an thi ta vek a.
Tin, a pathumna chuan a berhbu chu luiahte leh tuikhurahte 4
a leih bua a; tichuan, thisenah a chang ta a. Tin, tui vântirhkoh 5
chuan, " Nang Mi Thianghlim, hetianga ro i rêl avâng hian,
nang, awm mêk leh awm tawh, i fel e. Anni chuan mi 6
thianghlimte leh zâwlneite thisen an chhuah a, tin, nangin in
tûra thisen vêk i pêk thung hi; *in* tlâk an ni rêng e," a tih ka hria.
Tin, maichâm chuan, " A ni, aw Lalpa Pathian, Engkimtithei, 7
i rorêlte chu a dikin a fel a ni," a tih ka hria a.
Tin, a palina chuan a berhbu chu niah a leih bua a; tichuan, 8
ni chu meia mihring em ût tûrin *thiltihtheihna* an pe a. *Chutichuan,* 9
mite chu sa tak em uhin an awm a, chûng hremna chunga thuneitu
Pathian hming chu an sawichhia a, amah chawimawi tûrin an
sim chuang lo.
Tin, a pangana chuan a berhbu chu Sakawlh lalṭhutphahah 10
a leih bua a; tichuan, a ram chu a lo thim ta *vek* a; tin, an nat 11
avângin an lei an seh a, an nâte leh an pânte avângin vân Pathian
chu an sawichhia a; an thiltihte chu an sim chuang lo.
Tin, a parukna chuan a berhbu chu tuipui, Euphrates-ah chuan 12
a leih bua a; tichuan, ni chhuahna lam aṭanga lal *lo kal* tûrte
tâna kawng chu peih sa a lo nih theih nân, a tui chu a kangchat
ta a. Tin, drakon kâ aṭang leh, Sakawlh kâ aṭang leh, zâwlnei 13
der kâ aṭang chuan thlarau bawlhhlawh pathum, chungu ni âwm
tak lo chhuak ka hmu a; chûng chu ramhuai thlarau, thilmak 14
ti ṭhînte an ni; anni chu Pathian Engkimtitheia ni ropuia indonaa
hruai khâwm tûrin khawvêl zawng zawnga lalte hnênah an kal a,
(Ngai teh, rûkru angin ka lo kal dâwn e; inringa a puan veng reng 15
chu a eng a thâwl e, chutilochuan saruakin a lêng ang a, a zahmawh
an hmu dah ang e); hmun pakhat Hebrai ṭawnga Har-Magedon 16
an tihah chuan an hruai khâwm ta a.
Tin, a pasarihna chuan a berhbu chu boruakah a leih bua a; 17
tichuan, pindan chhungnung aṭangin, Lalṭhutphah ata, " A kin
ta," tiin, aw ring tak a lo chhuak a. Tin, kâwlphe te, aw te, 18
khawpui ri te a lo awm ta a; lîr pawh nasa takin a lo nghîng a,
leia mihring awm achin chutianga nasa rêng rêng a la awm ngai
lo, lîrnghîng chuti kauva nasa leh ropui chu. Tichuan, khaw 19
ropui chu hmun thumah a lo inṭhen a, hnam tin khuate chu a lo
chim a; tin, a thinur nasatna uain no chu a hnêna pêk tûrin

Babulon khaw ropui chu Pathian hmaah hriat rengin a lo awm
ta a. Tin, thliarkâr tinrêng a bo ta vek a, tlângte pawh a awm 20
ta lo va. Tin, rial lian tak, talent tluk laia rit ṭheuh, vân aṭangin 21
mihringte chungah a tla a; tin, mihringte chuan riala hremna avâng
chuan Pathian an sawichhe ta a; chu hremna chu a nasa êm êm
si a.

17 Tin, vântirhkoh pasarih berhbu pasarih kengte zînga 1
pakhat chuan, mi bia a, "Hawh teh, tui tam taka ṭhu
nawhchizuar ropui tak hremna chu ka entîr ang che; leia lalte 2
chuan ani chu an ngai ṭhîn a, leia awmte pawh chu a mi ngaih
chînna uain chuan hrai ruihin an awm ṭhîn," a ti a.

Chutichuan, ani chuan Thlarauvin thlalêrah mi kalpui a;
tin, Pathian sawichhiatna hminga khat, lu sarih leh ki sâwm nei, 3
Sakawlh sen tak chunga chuang hmeichhia ka hmu a. Chu 4
hmeichhia chuan puan sen duk leh sen lâr a sin a, rangkachak
leh lung man tam leh tuikeplungin a inchei a, rangkachak no,
thil tenawm, a mi ngaih chînna thil bawlhhlawha khat a keng a, 5
a chalah chuan thurûk, "Babulon Khaw Ropui, Leia Nawhchi-
zuarte leh Thil Tenawmte Nu," tia, hming ziak a awm a. Tin, 6
chu hmeichhia chu mi thianghlimte thisen leh Isua martarho
thisena rui ka hmu a. Ka hmuh veleh mak ka ti êm êm mai a.

Tichuan, vântirhkoh chuan ka hnênah, "Eng vângin nge 7
mak i tih kha? Hmeichhia leh a phurtu Sakawlh lu sarih leh ki
sâwm nei thurûk chu ka hrilh ang che. Sakawlh i hmuh kha a 8
awm tawh zet a, a awm leh ta lo va; tin, leilâwt aṭangin a lo chhuak
chho vang a, boralnaah a kal ang. Tin, leia awmte, leilung pian
tirh ata Nunna Bua hming ziak lohte chuan, Sakawlh chu an
hmuh hunah, a awm tawh zet a, a awm leh ta lo va, a lo kal leh
dâwn chu mak an la ti ang. Hetah hian rilru finna nei *lan* 9
theihna a awm. Lu sarihte chu hmeichhe ṭhutna tlâng sarihte chu
an ni. Lal pasarih pawh an ni a; pangate chu an tlâwm ta a, 10
pakhat chu a la awm a, pakhat chu a lo la awm rih lo va; a lo
awm hunah chuan rei lo tê a awm tûr a ni. Tin, Sakawlh awm 11
tawh zet a, awm leh ta lova ngei pawh kha a pariatna a ni a,
pasarihte zînga mi kha a ni nghe nghe a; boralnaah a la kal ang.
Tin, ki sâwm i hmuhte kha lal sâwm ram la nei lote an ni a; dârkâr 12
khat chhûng erawh chu Sakawlh nên lalte angin thuneihna an la
hmu ang. Chûng chuan thu khat vuain an thiltihtheihna leh 13
thuneihna chu Sakawlh an pe ang. Chûng chuan Berâm No chu 14
an do vang a, tin, Berâm No chu hotute Hotu leh lalte Lal a nih
avângin anni chu a hneh ang a; tin, a hnêna awm, kohva
te, thlana te, rinawma te chuan *an hneh bawk ang*," a ti a.

Tin, amah *vêk* chuan ka hnênah, "Nawhchizuar ṭhutna tui i 15
hmuhte kha, mi te, mipui te, hnam te, ṭawng te a ni a. Tin, 16

ki sâwm i hmuh leh Sakawlh chuan, chu mite chuan nawhchizuar
chu an hua ang a, engmah nei lo leh saruakin an siam ang a, a sa
pawh an ei ang a, meiin an hâlral ang. Pathian thute 17
chu a thlen hma loh chuan a duhzâwng an tihna tûr leh, thu khat
an lo vuakna tûr leh, an ram chu Sakawlh hnênah *an* pêkna tûrin
Pathianin an thinlungah a tîr si a. Tin, i hmeichhe hmuh kha 18
khaw ropui, leia lalte chunga rorêltu chu a ni," a ti a.

18 Chûng hnuah chuan vântirhkoh dang, thuneihna nasa 1
tak neiin vân ata lo chhuk ka hmu a; a ropuinain lei chu a
ên ta *vek* a. Tin, ani chuan aw ring takin, "Babulon khaw ropui 2
chu a tlâwm ta, a tlâwm ta, ramhuaite awmna leh, thlarau
bawlhhlawh tinrêng kulhbîng leh, sava bawlhhlawh leh tenawm
tinrêng kulhbîng a lo ni ta. A mi ngaih chîn vânga thinurna 3
uain chu hnam zawng zawngin an in tawh si a; leia lalte chuan ani
chu an ngai ṭhîn a, leia sumdâwngtute chuan a nawmsak bâwl
lutukna chu an hausak phah ṭhîn," tiin, a au va.

Tin, vân aṭangin aw dangin *heti hian* a sawi ka hria: "Ka 4
mite u, a sualnaahte in tel lohna tûr leh, a hremnate in hmuh *ve*
lohna tûrin, a chhûng ata chhuak rawh u. A sualnate chuan 5
vân pawh a tawng ta hial a, Pathianin a thiltih fel lote pawh
chu a hre reng si a. Anin a pêk ang ngei khân pe thung ula, 6
a thiltihzia ang zêl chu a leh hnihin thungrûl ula, a
chawhpawlhna novah chuan a tân a leh hnihin chawhpawlh sak
rawh u. A intihropui leh a intihnawmsakzia ang zêl khân 7
nghaisain tilungngai thung rawh u; a rilru chuan, 'Lalnuah ka
ṭhu a ni, hmeithai rêng ka ni lo va, lungngaihna ka hmu hauh
lo vang,' a ti si a. Chuvângin ni khat *chauh*vah a hremna—thih 8
te, lungngaih te, ṭâm te chu—a lo thleng *vek* ang; meia hâlralin
a awm bawk ang; a rorêltu, Lalpa Pathian chu a chak si a.

"Tin, leia lal, a ngai ṭhîntute leh a nawmsak bâwlpui ṭhîntute 9 10
chuan, a kâng khu chu an thlîr hunah chuan, 'Babulon khaw ropui,
khaw nghet chu, a chung a pik e, a pik e! Dârkâr khat *chauh*vah
i *chungah* rorêlna chu a lo thleng ta si,' tiin, a nghaisakna hlauh
vânga hla taka dinga, a chunga ṭapin an âwm an inchûm ang.

"Tin, leia sumdâwngtute chu a chunga ṭapin an lungngai 11
a, tuman an sum an lei tâk loh avângin. *An* sumte *chu*, rangkachak 12
te, tangka te, lung man tam te, tuikeplung te, puan zai sîn te,
puan sen duk te, maimaw puan te, *puan* sen lâr te nên; thing
rimtui tinrêng te, saingho bungbêl tinrêng te, thing hlu tak leh dâr
leh thîr leh sailungvâra siam bungbêl tinrêng te nên; thakthîng 13
te, englo rimtui te, englo rimtui hâl mi te, hriak rimtui te, beraw te,
uain te, olivhriak te, chhangphut dip tak te, buh te, sebâwng te, berâm
te nên; sakawr te, tawlailîr te, bawi te nên; mihring nunna te
nên *a ni*. Rah i thinlungin a châkte chuan a kal bosan chia, thil 14

tuihnai leh mawi zawng zawng chuan a boralsan chia, *tuman* an
hmu leh tawh tawp lo vang.
" Chûng thila sumdâwngtu, amah avânga lo hausate chuan, 17
' Khaw ropui, puan zai sîn leh *puan* sen duk leh *puan* sen lâr sina,
rangkachak leh lung man tam leh tuikeplunga incheii chu, a chung
a pik e, a pik e! Dârkâr khat *chauh*vah sum chuti zozai chu engmah
lo a lo nih tâk hi,' tiin, ṭap leh lungngai chungin a nghaisakna
hlauh vângin hla takah an ding ang.
" Tin, lawng hotu apiang te, lawnga kal ṭhîn apiang te, lawng
mi te, tuifinriata hnathawk apiang te chu hla laka dingin, a kâng
khu chu thlîr chungin, ' He khaw ropui tluk hi khawii khua nge 18
awm ang?' tiin, an au va. Tin, ṭap leh lungngai chungin, ' A 19
muk avânga tuifinriata lawng neitute hausakna khaw ropui chu,
a chung a pik e, a pik e! Dârkâr khat *chauh*vah engmah lo a lo nih
tâk hi!' tia, auvin, an lu vaivutin an theh a.
" Aw vân leh nangni mi thianghlimho te, tirhkohhote, 20
zâwlneihote u, lâwm rawh u, ani chuan in chunga ro a rêlna
chuan Pathianin a chungah ro a rêl *ve* tâk hi," tiin.
Tin, vântirhkoh chak tak hian buh râwt sawmna lung lian 21
pui ang hi lung a la a, tuifinriatah a paih thla a, " Babulon khaw
ropui chu hetianga nasa hian paih thlâk a ni ang a, *tuman* an hmu
leh tawh tawp lo vang. Ṭingṭang kaituho te, englo tum thiamho 22
te, phênglâwng tumtuho te, tawtawrâwt puho te thâwm pawh i
chhûngah an hre leh tawh tawp lo vang a; themthiam kawng
rêng rêngah themthiam rêng pawh i chhûngah an hmu leh tawh
tawp lo vang a; buh râwt sawmna lung ri pawh i chhûngah an
hre leh tawh tawp lo vang a; khâwnvâr pawh i chhûngah a êng 23
tawh tawp lo vang a; pasal leh mo thâwm pawh i chhûngah an
hre leh tawh tawp lo vang; i sumdâwngtute chu leia mi liante
an ni si a; i dawiin hnam zawng zawng bum an nih kha. A 24
chhûngah zâwlneiho te, mi thianghlimho te, leia thah zawng zawng
te thisen chu an hmu a," *a* ti a.

19 Chûng hnuah chuan vânah mipui nasa takte aw ring 1
tak ni âwm tak hian, " Halleluia, chhandamna te, ropuina
te, thiltihtheihna te, kan Pathian ta a ni; a rorêlnate chu a dikin 2
a fel a ni; ani chuan nawhchizuar ropui tak, a mi ngaih chîn
vânga lei tikhawlotu chu, ro a rêl a, a bawite thisen *chhuak* phuba
chu a kuta a lâk tâk hi," a tih ka hria a. Tin, " Halleluia," an 3
ti leh a. Tin, a khu chu chatuanin a chho *vang*. Tin, upa 4
sawmhnih leh pali leh Thilnung palite chu an bawkkhup a, " Amen;
Halleluia," tiin, Pathian, lalṭhutphaha ṭhu chu chibai an bûk a.
Tin, lalṭhutphah aṭangin aw a lo chhuak a, " Nangni a bawi 5
zawng zawng, a zahtu mi lian leh mi tête u, kan Pathian chu fak
rawh u," *a* ti a. Tin, mipui nasa tak aw ang leh, tui tam tak ri ang 6

leh, khawpui nasa tak ri angin, " Halleluia, Lalpa kan Pathian
Engkimtitheia chuan ro a rêl tâk hi. Hlim takin lâwm ila, amah 7
i chawimawi ang u, Berâm No nupui neih chu a hun ta si a, a
nupui pawh a inpeih tawh," a tih ka hria. Puan zai sîn ṭai tak 8
vâr tak sin an phal a, puan zai sîn chu mi thianghlimte thiltih
fel a ni si a.

Tin, "' Berâm No nupui neihna ruaiṭheha sâwmte chu an 9
eng a thâwl e,' tiin, ziak rawh," mi ti a. Tin, ka hnênah, " Hêng
thu hi Pathian *thu* tak a ni," a ti a. Tichuan, Pathian chibai 10
bûka bûk tûrin a ke bulah ka bawkkhup a. Tin, ani chuan ka
hnênah, " Heti chuan ti suh khai; kei chu nangmah leh i unau,
Isua hriattîrna thu pawmte bawipui ka ni alâwm; Pathian chibai
bûk *zâwk* rawh; Isua hriattîrna thu chu thu hrilna thlarau a ni si
a," a ti a.

Tin, vân inhawng ka hmu a; tin, ngai teh, sakawr vâr leh 11
a chunga chuang, Rinawma leh Diktaka an tih chu *ka hmu bawk
a;* ani chuan fel takin ro a rêl a, *mi* a do ṭhîn. A mitte chu meialh 12
ang a ni a, lallukhum tam tak a khum a, tin, hming ziak, amah
chauh lo chuan tumahin an hriat loh a nei a. Puan thisen kai a 13
sin a; a hmingah chuan " Pathian Thua" an ti a. Tin, vâna 14
sipaihote chuan, puan zai sîn vâr tak fai tak sinin, sakawr vâr
chungahte chuangin an zui a. Tin, a kâ aṭangin khandaih hriam 15
tak a chhuak a, chu chu hnam tin a sahna tûr a ni; tin, thîr tiangin
an ro a rêl ang a; Pathian Engkimtitheia thinur nasatna grêp
sâwrna khurah chuan a rap sâwr *ang*. Tin, a puanah leh a 16
malpuiah chuan " Lalte Lal leh Hotute Hotu," tia, hming ziak
a awm a.

Tin, niah khian vântirhkoh ding ka hmu a; tin, ani chuan 17 18
vanlaizâwla sava thlâwk zawng zawng hnênah chuan aw ring takin,
" Lal sa te, sipai hotu sa te, mi chak sa te, sakawr leh a chunga
chuang sa te, mi zawng zawng—bawi leh bawi lo, a lian a tê
pawh—*an* sa in ei theihna tûrin, Pathian ruai ropui tak ṭhehnaah
chuan rawn inkhâwm rawh u," tiin, a au va.

Tin, Sakawlh te, leia lalho te, an sipaiho te, sakawr chunga 19
chuang kha do tûr leh a sipaiho do tûra *an* inkhâwm ka hmu a.
Tin, Sakawlh chu an man a, zâwlnei der—Sakawlh chhin- 20
chhiahna nei leh a lem chibai bûktute a bum ṭhinna thilmak a
mithmuha titu kha—an man tel a; an pahnih chuan kâta kâng
mei dîlah chuan a nung chungin an paih a; mi dangte chu 21
sakawr chunga chuang khandaih, a kâ aṭanga chhuak khân,
sahhlum an ni ta a; tin, sava zawng zawngte chu an sate *ei*in an
puar ta vek a.

20 Tin, vântirhkoh leilâwt chabi leh khaidiat lian pui kengin, 1
vân aṭanga lo chhuk ka hmu a. Tin, drakon, rûlpui tar chu 2

(chu chu Diabola leh Setana a ni) a man a, kum sângkhat atân a
phuar a, leilâwtah chuan a paih lût a, a khâr khum a, kum sâng- 3
khat chu a vei hma loh chuan hnam tin a bum leh tawh lohna tûrin
a chār hnan ta a; chu mi hnuah chuan rei lo tê atân chhuah leh rih
tûr a ni.

Tin, lalṭhutphahte ka hmu a, a chungah *mi* an ṭhu a, an 4
hnênah chuan rorêlna an pe a; tin, Isua hriattîrna thu avâng leh
Pathian thu avânga lu tante thlarau leh, Sakawlh leh a lem chibai
bûk lova, an chalah emaw, an kutah emaw chhinchhiahna nei
lote *thlarau* chu *ka hmu bawk a*; chûngho chu an lo nung a, kum
sângkhat atân Krista nên rorêlin an awm a. Mitthi dangte erawh 5
chu kum sângkhat chu a vei hma loh chuan an la nung rih lo va.
Chu chu thawhlehna hmasa ber chu a ni. Thawhlehna hmasa bera 6
telte chu a*n* engthâwlin a*n* thianghlim a ni; chûngho chungah
chuan thih hnihna chuan thu rêng a nei lo va, Pathian leh Krista
puithiamte an ni ang a, amah nên kum sângkhat rorêlin an awm
zâwk ang.

Tin, kum sângkhat chu a vei hunah chuan Setana chu a tânna 7
ata chu chhuahin a awm ang a, lei kil lia hnam te, Goga leh
Magoga chu buma, indonaa hruai khâwm tûrin a kal chhuak ang; 8
chûngho tamzia chu tuifinriata ṭiauvut ang mai a*n* ni. Tin, lei 9
vâng lam dâpin an kal chho va, mi thianghlimte riah hmun leh
khaw duhawm tak chu an hual ta a; tin, vân aṭangin mei a lo tla a,
anni chu a kângral ta a. Tin, anmahni bumtu Diabola chu, Sakawlh 10
leh zâwlnei der awmna, mei leh kât dîlah chuan an paih ta
a; tichuan, chatuanin a chhûn a zâna nghaisakin an awm
ang.

Tin, lalṭhutphah lian pui vâr tak leh a chunga ṭhu chu ka hmu 11
a, a hma ata chu lei leh vân an tlân bo va, an tân hmun rêng a awm
ta lo va. Tin, mitthite, a lian a tein, lalṭhutphah hmaa ding 12
ka hmu a; tin, lehkhabute an hawng a; tin, lehkhabu dang Nunna
Bu chu, an hawng *bawk* a; tin, mitthite chu lehkhabutea ziak, an
thiltih ang zêla rêl sakin an awm ta a. Tuifinriat chuan a chhûnga 13
mitthi awmte chu a chhuahtîr a, Thihna leh Mitthi Khua chuan
an chhûnga mitthi awmte chu an chhuahtîr bawk a; tin, mi tin
an thiltih ang zêla rêl sakin an awm ta a. Tin, Thihna leh Mtthi 14
Khuate chu mei dîlah an paih a. Chu chu thih hnihna chu a ni—
mei dîl chu. Tu *hming* pawh Nunna Bua ziak an hmuh loh chuan 15
mei dîlah an paih bawk a.

21 Tin, vân thar leh lei thar ka hmu a; vân hmasa leh lei hmasa 1
chu a boral tawh a, tuifinriat pawh a awm tawh lo a ni.

Tin, khaw thianghlim Jerusalem thar chu, mo a pasal ela a 2
inchei anga peih diamin, Pathian hnêna mi vân ata lo chhuk ka 3

hmu bawk a. Tin, lalṭhutphàh aṭangin aw ring takin, 4
" Ngai teh, Pathian bâwktê chu mihring zîngah a
lo awm ta,
Ani chu an hnênah a awm ang a,
Anni chu a mite an ni ang a,
Pathian ngei chu an hnênah a awm ang a,
An Pathian *a ni bawk ang*;
An mit ata mittui zawng zawng a hrufai ang a;
Thihna a awm leh tawh lo vang a,
Lungngaih te, ṭah te, nat te pawh
A awm leh tawh hek lo vang;
Thil hmasate chu a ral ta,"
a tih ka hria.
Tin, lalṭhutphaha ṭhu chuan, " Ngai teh, thil engkim ka siam 5
thar e," a ti a. Tin, " Ziak rawh, hêng thu hi a rinawmin a dik si
a", a ti a. Tin, ka hnênah, "A lo thleng ta. Kei Alpha leh Omega, 6
a Bul leh a Tâwp ka ni. Tuihâl apiang hnênah chuan Nunna
Tuikhura mi athlâwnin ka pe ang. Hnehtu apiang chuan chûng 7
chu a*n* luah ang a, kei a*n* Pathian ka ni ang a, a*n*ni chu ka fate a*n*
ni ang. Amaherawhchu, mi dawi te, ring lo te, tenawm te, tualthat 8
te, inngaih chîng te, dawithiam te, milem bia te, dawthei zawng
zawng te chan tûr chu mei leh kâta kâng dîlah chuan *a awm ang*;
chu chu thih hnihna chu a ni," a ti a.
Tin, berhbu pasarih keng, hremna hnuhnûng ber pasarih 9
sin vântirhkoh pasarih zînga pakhat chu a lo kal a; ani chuan,
" Hawh teh, mo, Berâm No nupui chu, kan entîr ang che," tiin,
mi bia a. Tin, ani chuan, Thlarauvin tlâng lian pui sâng takah 10 11
mi kalpui a, Jerusalem khaw thianghlim chu Pathian ropuina
neiin, Pathian hnêna mi vân ata lo chhuk mi entîr a. A ênzia
chu lung man tam ber ang, jaspi lung ang mai hi a ni a, krustal
lung angin a tle a ni; kulh nasa tak sâng tak a nei a; kawngkhâr 12
sâwm leh pahnih a nei a, kawngkhâr bulahte chuan vântirhkoh
sâwm leh pahnih *an awm a;* chûng *kawngkhâ*rah chuan hming
ziak *a awm* bawk *a,* chûng chu Israela thlahte hnam sâwm leh
hnam hnih *hmingte* chu a ni a; chhak lam pangah kawngkhâr 13
pathum, hmar lam pangah kawngkhâr pathum, chhim lam pangah
kawngkhâr pathum, thlang lam pangah kawngkhâr pathum a
awm a. Tin, chu khaw kulh chuan lungphûm sâwm leh pahnih 14
a nei a, chûngah chuan Berâm No tirhkoh sâwm leh pahnihte
hming *a chuang a.*
Tin, mi betu chuan khua leh a kawngkhârte leh a kulh chu 15
tehna tûrin, rangkachak luang a keng a. Khua chu inbial vêlin 16
a awm a, a dung lam chu a vâng lam chen a ni; khua chu luang
chuan a teh a, **fîng sîngkh**at leh fîng sânghnih *a ni*. A dung lam

leh a vâng lam leh a sân lam chu a inang a ni. Tin, a kulh chu 17
a teh *leh* a, mihring teh dân pângngaiin (chu chu vântirhkoh *teh*
dân pângngai chu a ni) tawng zakhat leh *tawng* sawmli leh *tawng* li
a ni.
Tin, a kulh chu jaspi *lung*a siam a ni; khua chu dârthlalang 18
thianghlim ang mai*a* rangkachak thianghlim*a* siam a ni. Chu 19
khaw kulh lung phûmte chu lung man tam chi tinrênga cheimawi
a ni. Lungphûm hmasa ber chu jaspi *lung* a ni a; a pahnihna chu
sapphir *lung a ni a;* a pathumna chu kalkidon *lung a ni a;* a palina
chu smaragdin *lung a ni a;* a pangana chu sardonuk *lung a ni a;* a 20
parukna chu sardion *lung a ni a;* a pasarihna chu kruso lung a ni
a; a pariatna chu birul *lung a ni a;* a pakuana chu topazi *lung a ni a;*
a sâwmna chu krusopra lung a ni a; a sâwm leh pakhatna
chu huakintho *lung a ni a;* a sâwm leh pahnihna chu
amethusto *lung a n a*. Tin, kawngkhâr sâwm leh pahnih chu 21
tuikeplung sâwm leh pahnih a ni; kawngkhâr zawng zawng chu
tuikeplung pakhat ṭheuhva *siam* a ni; tin, chu khaw kawtlai chu
rangkachak thianghlim a ni, dârthlalang entlangtheih ang mai hi.
Tin, a chhûngah chuan biak in rêng ka hmu lo va; Lalpa 22
Pathian Engkimtitheia leh Berâm No chu a*n* biak in an ni si a.
Tin, chu khua chuan a ên tûrin ni a ngai lo va, thla pawh *a ngai* 23
hek lo; Pathian ropuina chuan a ên a, a*n* khâwnvâr chu Berâm
No a ni si a.
Tin, hnam tin a êngah chuan an awm ang a; leia lalte chuan 24
an ropuina an la lût *ang*. Tin, a kawngkate chu chhûnah an khâr 25
tawp lo vang, chutah chuan zân rêng a awm dâwn si lo va. Tin, 26
hnam tin ropuina leh chawimawina an la lût ang a. Tin, thil 27
bawlhhlawh rêng a lût hauh lo vang a, thil tenawm tite leh dâwt
hmangte pawh *an lût* hek lo *vang;* Berâm No Nunna Bua *hming*
an ziakte chauh *an lût ang*.

22 Tin, ani chuan a kawtlai lai taka, nunna tui lui, krustal 1
lung anga tlê, Pathian leh Berâm No lalṭhutphaha lo chhuak
mi entîr a. Tin, lui kam tuakah chuan Nunna Thing, *chi hrang* 2
sâwm leh pahniha rah, thla kipa rah a awm a; chu thing hnahte
chu hnam tin tihdamna tûr a ni.
Tin, ânchhia rêng rêng a awm leh tawh lo vang a, Pathian 3
leh Berâm No lalṭhutphah chu a awm tawh zâwk ang; tichuan a
bawite chuan a rawng an bâwl ang a, a hmêl an hmu ang a, a hming 4
chu an chalah a chuang bawk ang. Tin, zân a awm leh tawh lo
vang a; khâwnvâr êng leh ni êng an ngai lo *vang* a; Lalpa Pathian 5
chuan anmahni a ên dâwn si a; tichuan, chatuanin ro an rêl
ang.
Tin, ani chuan ka hnênah, ' Hêng thu hi a rinawmin a dik a 6
ni; tichuan, Lalpa, zâwlneite thlarau Pathian chuan, thil lo thleng

lawk tûrte chu a bawite hnêna entîr tûrin, a vântirhkoh a tîr a ni.
Tin, ngai teh, ka lo kal thuai dâwn e. He lehkhabu hrilh lâwkna 7
thu pawm apiang a*n* eng a thâwl e," a ti a.
Tin, kei Johana, hêng thil zawng zawng hmutu leh hretu chu 8
ka ni. Tin, ka hriata ka hmuh chuan, hêng thil mi entîrtu
vântirhkoh ke bulah Pathian chibai bûka bûk tûrin ka bawkkhup
a. Tin, ani chuan ka hnênah, " Heti chuan ti suh khai; kei chu 9
nangmah leh, i unau zâwlneite leh, he lehkhabu thu pawmtute
bawipui ka ni alâwm, Pathian chibai bûk *zâwk* rawh," a ti a.
Tin, ani chuan ka hnênah, " He lehkhabu hrilh lâwkna thute 10
hi zêp suh; a hun chu a lo thleng dâwn tawh si a. Mi fel lo chu, 11
tihfel lohvin awm reng rawh se; mi bawlhhlawh chu, tihbawlh-
hlawhin awm reng rawh se; mi fel chu, tihfelin awm reng rawh
se; mi thianghlim chu, tihthianghlimin awm reng rawh se.
" Ngai teh, ka lo kal thuai dâwn e; mi tin *an* thiltih ang zêla 12
pêk tûrin ka lâwmman ka hnênah a awm a. Kei Alpha leh 13
Omega, a Hmasaber leh a Hnuhnûngber, a Bul leh a Tâwp ka ni.
Nunna Thing chungah chuan thu an neih theihna tûr leh, 14
kawngkaah chuan khuaa an luh theihna tûra insufaite chu an eng
a thâwl e. Pâwnah chuan ui te, dawithiam te, inngaih chîng 15
te, tualthat te, milem bia te, dâwt ngainâ leh *dâwt* hmang apiangte
chu an awm a.
" Kei Isua hian kohhranho pâwlte tân hêng thu hi in hnêna 16
hriattîr tûrin ka vântirhkoh chu ka rawn tîr a ni. Davida bulpui
leh *a* thlah, arsi êng tak, vârparh chu ka ni," a ti a.
Thlarau leh mo chuan, " Lo kal rawh," an ti a. A hria 17
apiangin, " Lo kal rawh," ti rawh se. Tuihâl apiang lo kal rawh
se; a duh apiangin nunna tui hi athlâwmin la rawh se.
He lehkhabu hrilh lâwkna thu hria apiang ka hriattîr e. 18
Tupawhin hêng *thu* hi a belhchhah chuan, he lehkhabua hremna
ziakte hi Pathianin a chungah a belhchhah ve ang; tin, tupawhin 19
he hrilh lâwkna lehkhabu thua mi *thu* a lâk bo chuan he lehkhabua
ziak Nunna Thing leh Khaw Thianghlima a chan chu Pathianin
a la bo ve ang.
Hêng thu hriattîrtu hian, "A ni, ka lo kal thuai dâwn e," a ti a. 20
Amen. Lo kal ta che, Lalpa Isu.
Lalpa Isua khawngaihna chu mi thianghlimte hnênah awm 21
rawh se. Amen.

Printed in Great Britain by
Waterlow & Sons Limited, London and Dunstable